

BirdLife Suomen julkaisuja (No 4.)

Suomen tärkeät lintualueet

FINIBA

Mauri Leivo, Timo Asanti, Pertti Koskimies, Esa Lammi,
Janne Lampolahti, Markku Mikkola-Roos ja Erkki Virolainen

BirdLife
SUOMI • FINLAND

Suomen tärkeät lintualueet

FINIBA

Mauri Leivo, Timo Asanti, Pertti Koskimies, Esa Lammi,
Janne Lampolahti, Markku Mikkola-Roos ja Erkki Virolainen

Kirjoittajien osoitteet:

Leivo Mauri
Tiilääntie 545
07580 TIILÄÄ

Asanti Timo
Suomen Ympäristökeskus
PL 140, 00251 HELSINKI

Koskimies Pertti
Vanha Myllylammentie 88
02400 KIRKKONUMMI

Lammi Esa
Leilitie 1 B 12
02230 ESPOO

Lampolahti Janne
Nummenkuja 3
29100 LUVIA

Mikkola-Roos Markku
Suomen Ympäristökeskus
PL 140, 00251 HELSINKI

Virolainen Erkki
Metsähallitus
PL 94, 01301 VANTAA

Tilaukset:

BirdLife Suomi ry, BirdLife Finland rf
PL 1285
00101 Helsinki
puh. (09) 4135 3300, fax (09) 4135 3322
e-mail: toimisto@birdlife.fi

Suosittelava viittaustapa: *Leivo, M., Asanti, T., Koskimies, P., Lammi, E., Lampolahti, J., Mikkola-Roos, M. ja Virolainen, E. 2002: Suomen tärkeät lintualueet FINIBA. BirdLife Suomen julkaisuja nro 4. Suomen graafiset palvelut, Kuopio. 142 s.*

Kannen kuvat:

Mika Honkalinna (maisemat ja metso), Jouko Kärkkäinen (naurulokki) ja Jouni Ruuskanen (muuttohaukka).

Kannen ulkoasu:

Petri Clusius

Taitto:

Teemu Lehtiniemi

ISBN 951-98457-4-7

Suomen Graafiset Palvelut Oy Ltd

Kuopio 2002

ESIPUHE

2000-luvun luonnonsuojelutyössä on olennaista, että voimavarat voidaan keskittää tärkeimpiin asioihin. Yleinen ongelma luonnonsuojelussa on, että ei tiedetä, mikä laji tai mikä alue on suojelun kannalta tärkein. Suomen linnusto on tunnettu poikkeuksellisen hyvin jo kymmenien vuosien ajan. Suomen tärkeät lintualueet -hankkeen (FINIBA) myötä myös tietämys Suomen lintualueista on noussut kansainvälisesti huipputasolle.

FINIBA-raportti antaa meille tarkat tiedot siitä, mitkä alueet Suomessa ovat linnuston kannalta merkittävimpiä. Toivomme, että tämä raportti kuluisi erityisesti maankäyttöä suunnittelevien ja siitä päättävien ihmisten käsissä. Käytännön suojeluvaikutusta raportilla on vasta, kun FINIBA-alueet huomioidaan suunnittelussa tai ne suojellaan merkittävänä lintukohteina.

Suomen ympäristökeskuksen tavoitteena on tuottaa tutkimustietoa elinympäristömme muuttumisesta. BirdLife Suomen tavoitteena on tutkituun tietoon pohjautuva linnustonsuojelun edistäminen Suomessa. Nämä tavoitteet yhdistyivät kauniisti FINIBA-hankkeessa. FINIBA on ollut samalla erinomainen esimerkki siitä, kuinka hedelmällistä yhteistyö viranomaisten ja kansalaisjärjestöjen kesken voi olla.

FINIBA-hanketta ei olisi ollut mahdollista toteuttaa ilman ammattitaitoisten lintuharrastajien vapaaehtoista työpanosta maastossa. Suuri kiitoksemme kuuluu kaikille FINIBA-kartoituksiin osallistuneille harrastajille. FINIBA-hanketta on sen alusta asti koordinoanut Mauri Leivo, joka vastasi myös tämän raportin käsikirjoituksesta. Hänen työpanoksensa tämän hankkeen eteen on ollut valtava, mistä myös lämpimät kiitokset.

Mika Asikainen
Toiminnanjohtaja
BirdLife Suomi ry

Timo Asanti
Ylitarkastaja
Suomen ympäristökeskus

TIIVISTELMÄ

FINIBA on Suomen ympäristökeskuksen ja BirdLife Suomen koordinoima valtakunnallinen linnuston kartoitus- ja suojeluhanke. Lyhenne 'FINIBA' tulee sanoista Finnish Important Bird Areas eli Suomen tärkeät lintualueet. FINIBA-hankkeen tavoitteena on kartoittaa kaikki maamme tärkeät lintujen pesimä- ja kerääntymisalueet, turvata niiden säilyminen linnustolle soveliaina sekä seurata niillä linnuston ja elinympäristön muutoksia. FINIBA on kansallinen laajennus BirdLife Internationalin maailmanlaajuiseen Important Bird Areas (IBA) -hankkeeseen, jossa kartoitetaan kaikkien maanosien tärkeimmät lintualueet.

Tärkeitä lintualueita on Suomessa yhteensä 411. Lintualueita on kaikkialla maassa, joskin selkeitä keskittymiä ja toisaalta valkoisia laikkuja lintualueverkossa esiintyy. Lukumääräisesti eniten lintualueista on lintuvesiä. Myös metsä- ja suoalueita on runsaasti. Pinta-alana metsää ja suota on eniten, ja varsin paljon on myös tuntureita, saaristoja ja selkivesiä. Lintuvesien osuus lintualueiden kokonaisalasta on jo selvästi vähäisempi, kulttuuriympäristöjen suorastaan häviävän pieni.

FINIBA-alueiden suojelutilanne on varsin hyvä, sillä suurin osa lintualueista kuuluu virallisen suojelun piiriin. Kuitenkin 88 aluetta (22 % kaikista FINIBA-alueista) on kokonaan virallisen suojelun ulkopuolella ja 40 % alueista on enintään pieneltä osin virallisen suojelun piirissä.

SYKE:ssä ylläpidettyyn lintualuekisteriin on tallennettu tiedot kaikista kartoitetuista lintualueista. Lisäksi kaikista alueista on pyritty tekemään rajaukset suurimittakaavaiselle kartalle (1:20 000). FINIBA-alueiden karttarajaukset ovat nähtävissä BirdLife Suomen kotisivuilla osoitteessa www.birdlife.fi. Tällä hetkellä lintualuekisterissä on runsaan 2 000 alueen tiedot.

Lintualuekisterin linnustotiedot perustuvat monin eri menetelmin tehtyihin laskentoihin. Eniten laskentoja on tehty niin sanotulla FINIBA-kartoitusmenetelmällä (runsaat 1 000 aluetta), jossa linnuston parimäärät pyrittiin selvittämään 1–3 kartoituskerralla, ja laskennoissa keskityttiin yleensä kriteerilajien etsimiseen.

Tärkeiden lintualueiden valintaprosessissa on laajasta, FINIBA-rekisteriin kootusta lintualuejoukosta valittu suojelun kannalta tärkeiden lintulajien (uhanalaiset, silmällä pidettävät ja kansainvälisen erityisvastuun lajit) tärkeimmät esiintymisalueet. Tätä tarkoitusta varten on laadittu tärkeiden lintualueiden valintakriteerit, nimetty kriteerilajit, joiden perusteella alueet valitaan, ja määritelty kullekin kriteerilajille lajikohtainen, numeerinen raja-arvo, joka valituilla alueilla täytyy ylittyä. Pesimis- ja kerääntymisalueille on omat kriteerinsä ja kriteerilajinsa.

FINIBA-alueiden valinta perustuu uhanalaisuuden numeerisiin raja-arvoihin. Tavoitteena on, että FINIBA-alueilla kutakin lajia pesii yhteensä vähintään noin 500 paria. Kriteerilajeilla, joiden pesimäkanta on yli 500 paria, yleistavoite on periaatteessa voitu saavuttaa. Tavoitteen saavuttamiseksi on kutakin lajia kohti valittu niin monta tärkeintä pesimäaluetta, että tavoiteparimäärä ylittyy. Joissakin tapauksissa tästä yleisestä valintaperiaatteesta on poikettu. Lajeilla, jotka pesivät melko hajallaan, valittavia alueita olisi tullut yleisperiaatetta noudattaen kohtuuttoman suuri määrä. Toisaalta joillakin lajeilla tavoiteparimäärä olisi täytynyt jo yhdellä alueella, mikä olisi ollut suojelun kannalta epätydyttävä tilanne. Näillä lajeilla vaihtoehtoiseksi tavoitteeksi asetettiin noin 20–40 tärkeintä pesimäaluetta.

Lajeilla, joiden Suomen pesimäkanta on alle 500 paria, kaikki tiedossa olevat vähintään kahden parin säännölliset pesimäalueet valitaan FINIBA-alueiksi. Äärimmäisen ja erittäin uhanalaisilla lajeilla (joiden kanta on aina huomattavasti alle 500 paria) valitaan kuitenkin kaikki säännölliset pesimäalueet.

Kerääntymisalueiden kriteerejä on sovellettu kaikkiaan 78 säännöllisesti kerääntyvään lajiin, jotka ovat muutamaa poikkeusta lukuun ottamatta vesilintuja, kahlaajia tai lokkilintuja. Ne alueet, joilla esiintyy säännöllisesti vähintään 1 % kriteerilajin potentiaalisesti Suomessa kerääntyvästä kannasta, on valittu FINIBA-alueiksi.

FINIBA-alueiden rajaukset on tehty biologiseen tietoon nojautuen. Käytännössä tämä ei ole kuitenkaan aina ollut mahdollista. Monesti alueen linnusto on alun pitäen selvitetty siitä lähtökohdasta, että rajaus on sama kuin olemassa olevan suojelualueen.

Osa lintualueista on pieniä ja pistemäisiä, osa tuhansien neliökilometrien erämaita. Olennaista on ollut rajata alue sellaiseksi, että alue on linnuston ja biotoopin suhteen yhtenäinen, ja että rajaus on kattanut kaikki alueella esiintyvien tärkeiden lajien käyttämät osa-alueet. Tästä syystä usein on ollut mielekäästä yhdistää useita lähekkäisiä alueita yhdeksi laajaksi kokonaisuudeksi. Kokonaisuuksia rajattaessa on pyritty pitäytymään yhdessä biotoopissa.

FINIBA ei ole virallinen suojeluohjelma. FINIBA on kuitenkin hyödyllinen työkalu valtakunnallista ja alueellista luonnonsuojelua ja maankäyttöä suunniteltaessa ja toteutettaessa. FINIBA on tuonut uutta tietoa siitä, mitkä ovat linnustonsuojelun kannalta maamme tärkeimpiä alueita. Tämän tiedon avulla voidaan parantaa nykyisen suojelualueverkoston kattavuutta ja edustavuutta linnustollisesti arvokkaiden alueiden osalta sekä vastata kysymyksen, mitkä ovat linnustollisesti parhaat suojeluohjelmien ulkopuoliset alueet.

ABSTRACT

The Finnish Important Bird Area Programme (FINIBA) is a national project co-ordinated by the Finnish Environmental Institute (SYKE) and BirdLife Finland for identifying and protecting valuable sites for birds. The project aims to identify all the important breeding and congregation sites for birds within Finnish territory, to safeguard them as suitable habitats for birds, and to monitor any changes occurring in their avifauna or habitats. FINIBAs are the Finnish national extension to BirdLife International's worldwide IBA project for identifying Important Bird Areas across all the continents of the world.

Finland has a total of 411 FINIBA sites identified throughout the country, although regions with particularly dense concentrations of sites as well as apparent gaps in the network occur. In terms of numbers wetlands dominate, with good numbers also of forest and peatland sites. By surface area the network is covered by forests and peatlands, with fells, islands and open sea and lake areas also well represented. The proportion of wetlands in the overall area of the network is much smaller, and the number of agriculture-influenced landscapes only marginal.

The conservation status of FINIBAs is quite good, as a majority of them are included in official conservation programmes. However, 88 sites (22% of the total number of FINIBAs) are not covered by any official conservation programme, while another 40% are only partly protected.

SYKE maintains a database of bird areas including information on all the sites surveyed in Finland. Most of the areas have also been delineated on large-scale maps (1:20 000). Site maps showing the boundaries of FINIBAs are available on the homepage of BirdLife Finland at www.birdlife.fi. The database currently contains information on a total of over 2000 sites.

The bird data contained in the database has been collected using a variety of survey methods. Counts were mostly carried out using the so-called FINIBA field survey method (used at over 1 000 sites), which involved 1 - 3 visits to determine the number of pairs of species breeding at the site, with surveys typically focusing on finding certain criteria species.

The site identification process was carried out by selecting from among the large number of bird areas included in the FINIBA database the most critical areas for those species in need of special protection (nationally threatened and near- threatened species as well as those for which Finland holds a significant proportion of the European or world population). The process required defining a specific set of site selection criteria; the designation of criteria species for which sites were to be identified as well as the establishment of numerical thresholds specific to each species, which had to be exceeded for a particular site to qualify for inclusion. Separate frameworks of criteria and criteria species were set up for the selection of breeding and congregation areas.

FINIBAs are identified on grounds of numerical thresholds based on the state of endangerment of individual bird species. The aim is to secure a minimum of some 500 breeding pairs of each species in the FINIBA network. For criteria species with breeding populations of over 500 pairs, the general target could, in principle, be achieved by selecting for each species a number of important breeding sites sufficient for the target number of pairs to be exceeded. In some cases, however, exceptions were made to this rule, as applying it to species that breed at relatively low densities would have resulted in an unrealistically high number of sites. On the other hand, with some other species, the numerical criterion would have been met with the inclusion of a single site, which would not have guaranteed adequate protection. For these birds, an alternative target of some 20-40 breeding sites of major importance was established.

For birds with national populations of less than 500 breeding pairs, all the sites known to regularly hold at least two breeding pairs are identified as FINIBAs. However, for endangered and critically endangered species (with populations far below 500 pairs), all the regular breeding sites are selected.

The criteria for congregation sites have been applied to a total of 78 regularly congregating species, almost all of them waterbirds, waders and gulls. Areas regularly holding at least 1 % of the population of a criteria species potentially congregating in Finland have been identified as FINIBAs.

The boundaries of FINIBAs were defined based on available biological information. In practice, however, this did not always prove possible; the existing boundaries of some protected areas often served only as the starting point for the process of surveying the avifauna of a site.

Some FINIBAs are quite small, while others stretch over thousands of square kilometres of wilderness. The principal idea governing the process has been the formation of areas that are uniform in terms of avifauna and habitat, with all the sections used by important species fully covered. As a consequence, it has often proved useful to combine a number of adjacent areas into bigger wholes, preferably comprising a single type of habitat.

While not an official conservation programme, the FINIBA project serves as a practical tool for conservation, land-use planning and implementation at the national as well as regional level. The project has provided new information promoting our awareness about which areas in Finland are of critical importance for the conservation of birds. This new data allows us to improve the existing network of protected areas in terms of its coverage and representativeness of ornithologically valuable sites, and to recognise areas of major ornithological importance currently unprotected by conservation programmes.

Sisällys

Esipuhe	3
Tiivistelmä	5
Abstract	6
I YLEISTÄ	9
1. Johdanto	9
2. Organisaatio	10
3. Lintualuekisteri	10
3.1 Lintualuekisterin muodostaminen	10
3.2 Lintualue tietojen kattavuus ja laatu	11
4. Laskentamenetelmät	11
4.1 Menetelmät	11
4.2 Menetelmien ongelmat	12
5. Kriteerit	12
5.1 Kriteerien yleisperiaatteet	12
5.2 Pesimisalueiden valintakriteerit	14
5.3 Kerääntymisalueiden valintakriteerit	14
6. Valintamenettely	15
7. Alueiden rajaaminen	17
II FINIBA-ALUEIDEN ANALYYSI	19
8. Millaisia FINIBA-alueet ovat?	19
9. FINIBA-alueet maakunnittain	24
Ahvenanmaa	24
Varsinais-Suomi	26
Satakunta	28
Länsi-Uusimaa	30
Itä-Uusimaa	32
Kymenlaakso	34
Etelä-Karjala	36
Lounais-Häme	38
Kanta-Häme	40
Päijät-Häme	42
Pirkanmaa	44
Etelä-Savo	46
Pohjois-Savo	48
Pohjois-Karjala	50
Keski-Suomi	52
Suomenselkä	54
Suupohja	56
Merenkurkku	58
Keski-Pohjanmaa	60
Pohjois-Pohjanmaa	62
Kainuu	64
Kemi-Tornio	66
Lappi	68
10. Kriteerilajien esiintyminen FINIBA-alueilla	70
10.1 Kriteerilajit, joiden perusteella FINIBA-alueita ei ole valittu	111
III FINIBA-ALUEIDEN SUOJELU	113
11. FINIBA-alueiden suojelutilanne	113
12. Suojelun toteutus	113
13. Alueiden seuranta ja valvonta	115
Kiitokset	116
Kirjallisuus	118
Liite 1. FINIBA-kriteerilajit	120
Liite 2. FINIBA-alueiden perustiedot	122

1. Johdanto

FINIBA on Suomen ympäristökeskuksen ja BirdLife Suomen koordinoima, valtakunnallinen linnuston kartoitus- ja suojeluhanke. Lyhenne 'FINIBA' tulee sanoista Finnish Important Bird Areas eli Suomen tärkeät lintualueet. FINIBA-hankkeen tavoitteena on kartoittaa kaikki maamme tärkeät lintualueet, turvata niiden säilyminen linnustolle soveliaina elinalueina sekä seurata niillä linnuston ja elinympäristön muutoksia. FINIBA on kansallinen laajennus BirdLife Internationalin maailmanlaajuiseen Important Bird Areas -hankkeeseen, jossa kartoitetaan kaikkien maanosien tärkeimmät lintualueet.

FINIBA ei ole laatuaan ensimmäinen koko maan kattava linnuston kartoitushanke. Jo 1974–1979 toteutetussa, Helsingin yliopiston eläinmuseon koordinoimassa Suomen lintuatlas -hankkeessa pyrittiin kartoittamaan eri lintulajien esiintymistä kaikissa osissa maata 10x10 km:n yhtenäiskoordinaattiruutujen tarkkuudella (Hyytiä ym. 1983). Tuolloin tyydyttiin ainoastaan selvittämään, peisikö laji ruudussa ja millä varmuudella. Lintuatlaksesta tuli hyvin suosittu lintuharrastajien keskuudessa, ja siihen osallistui yli 2 000 henkilöä koko maassa (Hyytiä ym. 1983). Atlakseen saattoi osallistua hyvin pienelläkin panoksella, yksittäisiä lintuhavaintoja tehden, missä suhteessa atlas erosi FINIBA-hankkeesta. Kuitenkin myös FINIBA-hankkeen edellyttämiin, paljon vaativampiin lintulaskentoihin osallistui vuosina 1995–2001 yli 300 lintuharrastajaa tai -tutkijaa eri puolilla maata.

Atlaksen toisessa vaiheessa vuosina 1986–1989 kerättiin levinneisyystietojen lisäksi myös jonkin verran tietoa eri lajien runsauksista kussakin koordinaattiruudussa (Väisänen ym. 1998). Atlaskartoitusten runsausaineisto oli kuitenkin puutteellista, laadultaan ja menetelmiltään vaihtelevaa sekä tarkkuudeltaan karkeaa. Atlaksen tulokset sisältävässä *Muuttuva pesimälinnusto* -kirjassa (Väisänen ym. 1998) julkaistiin tosin myös valtakunnallisten seurantatutkimusten pitkäaikaiset tulokset pesimälajiemme runsaudesta maan eri osissa. Toiseen lintuatlakseen osallistui runsaat 1 400 henkilöä (Väisänen ym. 1998).

FINIBA on syventänyt ja päivittänyt lintuatlasten ja linnustonseurantatutkimusten tuottamaa tietoa lintulajien esiintymisestä eri puolilla maata. FINIBA antaa yksityiskohtaista tietoa linnuston runsaudesta tietyillä, tarkoin rajatuilla alueilla ja osoittaa, missä päin Suomea ja millaisilla alueilla suojelun kannalta tärkeiden lajien merkittävimmät esiintymisalueet sijaitsevat. Tämä on tärkeää tietoa suunniteltaessa yksittäisten lajien suojelua ja arvioitaessa nykyisen suojelualueverkon riittävyyttä linnustomme suojelussa.

FINIBA-hankkeessa on ensimmäistä kertaa lintutietemme historiassa selvitetty maamme tärkeimmät linnuston kerääntymisalueet. Muutto- ja talvikauden aikana monet lintulajit kerääntyvät joka vuosi samoille, perinteisille levähdysalueille, jossa niitä voi olla samanlaisesti hyvin suuria määriä pienelläkin alueella. Kerääntymisalueilla tapahtuvat ympäristömuutokset saattavat kohdistua yhdellä kertaa suureen osaan jonkin lintulajin

kantaa, joten kerääntymisalueet ovat linnustonsuojelun kannalta hyvin tärkeitä alueita. Näiden alueiden tunteminen antaa mahdollisuudet suojella lintulajeja tehokkaammin kaikissa vuodenkierron vaiheissa.

FINIBA ei ole virallinen suojeluohjelma, vaikka hankkeen rahoitus on tullut pääosin ympäristöhallinnosta, ja hankkeen tuloksena syntynyt tärkeiden lintualueiden verkko muistuttaa Naturaa ja monia kansallisia suojeluohjelmiamme. Alueen nimeäminen tärkeäksi lintualueeksi ei vielä ole tae suojelun toteutumisesta. FINIBA on kuitenkin hyödyllinen työkalu valtakunnallista ja alueellista luonnonsuojelua ja maankäyttöä suunniteltaessa ja toteutettaessa, ja sitä tultaneen hyödyntämään laajassa mitassa paitsi ympäristöhallinnossa myös luonnonsuojelujärjestöjen, kaavoittajien ja muiden intressipiirien toimesta.

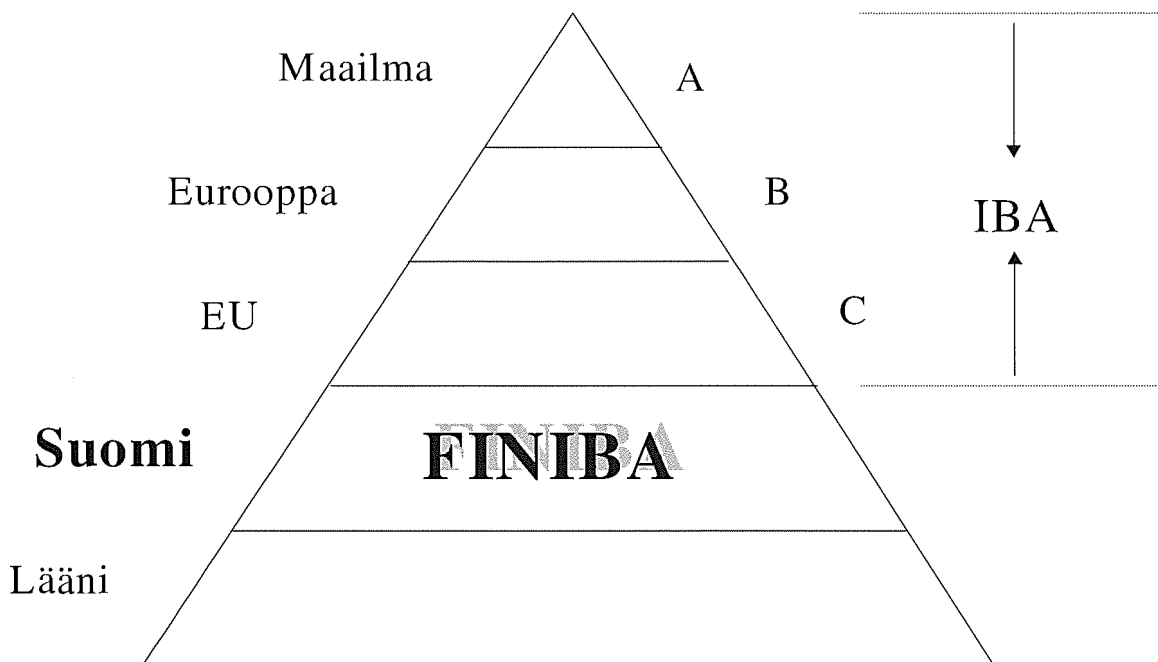
FINIBA- ja IBA-hankkeiden välillä on niin ikään joitakin eroja. Tärkein ero on hankkeiden toiminta-alueessa: FINIBA:ssa se on Suomi, kun taas IBA:ssa tavoitteena on kartoittaa koko maailman tärkeät lintualueet (ks. oheinen kaavio). FINIBA-alueet (yhteensä 411 aluetta) ovat kansallisesti tärkeitä lintualueita, ja niiden joukossa ovat kaikki nykyiset 96 Suomen kansainvälisesti tärkeää lintualueita eli IBA-alueita (Leivo 2000a, 2000b). FINIBA- ja IBA-hankkeet eroavat jossakin määrin myös lintualueverkon yleistavoitteiden ja alueiden valintakriteerien suhteen (ks. luku 5.1).

BirdLife International käynnisti IBA-hankkeen Euroopassa jo 1980-luvulla. Vuonna 1989 julkaistussa ensimmäisessä Euroopan IBA-raportissa (Grimmet & Jones 1989) lueltiin Suomesta 35 IBA-kohdetta. Silloiset valintaperusteet poikkesivat monessa suhteessa nykyisistä, ja Suomen kohteet valitsivat muutamat asian tuntijat saatavissa olleen, tarkkuudeltaan vaihdelleen aineiston perusteella ilman erillisiä linnustokartoituksia. Sittemmin IBA on levinnyt kaikkiin maanosiin ja vuosituhatien alkajaisiksi on ilmestynyt perusteelliset IBA-yhteenvedot sekä Euroopasta (Heath & Evans 2000) että Afrikasta (Fishpool & Evans 2001). IBA-hankkeen tavoitteena on suojella niitä lintulajeja, jotka keskittyvät tietyille alueille pesintä-, muutto- tai talvehtimisaikana.

Tässä raportissa kerrotaan

- miten FINIBA-hanke on toteutettu,
- miten ja kuinka paljon lintualueetietoja on kerätty,
- millaisten kriteerien perusteella tärkeät lintualueet on valittu,
- millaisia tärkeitä lintualueet ovat,
- mitä niistä muodostunut lintualueverkko pitää sisällään sekä
- mikä on tärkeiden lintualueiden suojelutilanne.

Raportti toimii myös lähtökohtana hankkeen myöhemmille vaiheille.

Kaavio. Tärkeiden lintualueiden hierarkia. Kansainvälisesti tärkeistä lintualueista käytetään Euroopassa kolmea luokkaa: A = mailmanlaajuisesti tärkeä, B = euroopan mittakaavalla tärkeä ja C = EU:n mittakaavalla tärkeä. FINIBA sijoittuu hierarkisesti näiden alle kansallisesti tärkeänä. Läänitasolla tärkeitä lintualueita ei ole Suomessa vielä tieteellisesti kartoitettu.

2. Organisaatio

FINIBA-hanke käynnistettiin vuonna 1995 BirdLife Suomen ja sen jäsenyhdistysten sekä Suomen ympäristökeskuksen (SYKE) yhteistyönä. FINIBA:a on koordinoitu pääasiassa SYKE:ssä, jossa hankkeen aikana koottu lintualueaineisto on tallennettu lintualuekisteriin eli FINIBA-tietokantaan. SYKE:n luonto- ja maankäyttökysikössä on työskennellyt koko hankkeen ajan päätoiminen FINIBA-koordinaattori, jonka kanssa kiinteätä yhteistyötä ovat tehneet BirdLifen alueyhdistysten nimeämät, vapaaehtoiset FINIBA-aluevastaavat (yhteensä 23, ks. Kiitokset). Aluevastaavien tärkeimpiä tehtäviä ovat olleet yhteydenpito yksittäisiin laskijoihin, alueellisten laskentojen organisointi ja aluetietojen tarkistus hankkeen eri vaiheissa.

Lintualuevalintojen ja muiden asiakysymysten tieteellisestä pätevydestä on vastannut seitsenjäseninen FINIBA-asiantuntijaryhmä (tämän raportin tekijät), joka on kokoontunut 1–4 kertaa vuodessa. Elokuussa 2001 asiantuntijaryhmä teki monivuotisen valmistelun tuloksena lopulliset valinnat Suomen tärkeiksi lintualueiksi. Hankkeen toteutuksesta, rahoituksesta ja hallinnollisista asioista on vastannut puolestaan FINIBA-ohjausryhmä, johon on kuulunut edustajat sekä SYKE:stä että BirdLife Suomesta (ks. Kiitokset). Aluevalintojen jälkeen hankkeen edistäminen siirtyy lähes yksinomaan ohjausryhmälle ja koordinoimien painopiste BirdLifeen.

Suurin osa FINIBA-hankkeen rahoituksesta on tullut ympäristöministeriöltä. Hankkeen asiantuntijakysymyksissä, linnustokartoituksissa ja rahoituksen järjestämisessä ovat olleet mukana myös alueelliset ympäristökeskukset, Metsähallituksen puistoalueet sekä useat kansalliset järjestöt.

3. Lintualuekisteri

3.1 Lintualuekisterin muodostaminen

SYKEssä ylläpidettyyn lintualuekisteriin on tallennettu tiedot kaikista kartoitetuista lintualueista. Tavoitteena on ollut koota mahdollisimman täydelliset tiedot jokaisen alueen linnustosta, yleispiirteistä, elinympäristötyypeistä, maankäytöstä sekä aluetta ja sen linnustoa uhkaavista tekijöistä. Lisäksi kaikista alueista on pyritty tekemään rajaukset suurimittakaavaiselle kartalle (1:20 000). Lintualueet on ryhmitelty ja numeroitu alueellisten lintuyhdistysten (yhteensä 23) mukaan. Kuusinumeroisen aluekoodin kaksi ensimmäistä numeroa ilmaisevat, minkä yhdistyksen toimialueella alue ensisijaisesti sijaitsee.

Tiedonkeruun ensimmäisessä vaiheessa pyrittiin etsimään kaikki julkaistut ja tiedossa olevat linnustotiedot. Metsähallituksen luovuttamat linjalaskentatiedot ovat muodostaneet merkittävän osan FINIBA-rekisteriä. Kaikkiaan noin 400 lintualueen (15 % kaikista rekisterialueista) linnustotiedot perustuvat pelkästään Metsähallituksen linjalaskentoihin. Toinen laajemmin hyödynnetty ympäristöhallinnon aineisto on ollut Natura-tietokanta, varsinkin sen yleis- ja elinympäristötiedot. Lintutieteellisistä julkaisuista käytiin läpi kaikki muuttokatsaukset pääasiassa vuoteen 1998 asti tarkoituksena täydentää FINIBA-lomakkeilla ilmoitettuja kerääntymistietoja.

Kaikilla linnustoltaan arvokkaiksi tiedetyillä tai oletetuilla alueilla, joilta ei ollut olemassa lintutietoja tai tiedot olivat puutteellisia tai vanhoja, pyrittiin tekemään kunnollinen, ajantasainen linnustotiedotus. Tavoitteena oli saada kaikista tärkeistä lintualueista mahdollisimman tuoreet tiedot. Monilta tahoilta saadun mittavan rahoituksen turvin kesien 1996–1997 aikana noin 30 palkattua ja 100 vapaaehtoista laskijaa selvitti runsaan tuhatton alueen linnuston eri puolilla maata.

Lintualue tietoja on pyritty ensisijaisesti ilmoittamaan hanketta varten laadituilla FINIBA-lomakkeilla. Kaikki lomakkeiden tiedot on tallennettu lintualue rekisteriin, joten kaikista lintualue tiedoista on sekä paperi- että digitaaliversio.

Valtaosa rekisteritiedoista on vuosilta 1996–2000. Kolmella rekisterialueella neljästä tuoreimmat lintualue tiedot ovat peräisin vuosilta 1996–1997 ja peräti 99 %:lla alueista tiedot ovat 1990-luvulta. Tiedot ovat siis merkittävästi tuoreempia kuin esimerkiksi valtakunnallisten suojeluohjelmien rekistereissä. Vaikka lintualue rekisteriin on pyritty keräämään vain tuoretta tietoa, joissakin tapauksissa vanhempiakin tietoja on kelpuutettu täydentämään tietokantaa.

3.2 Lintualue tietojen kattavuus ja laatu

Tällä hetkellä lintualue rekisterissä on runsaan 2 000 alueen tiedot. Linnustotietoja on tietokannassa yli 100 000 lajitietoa (havaintoriviä).

Lintualue tietoja on saatu kaikkialta Suomesta. Eräiden lintuyhdistysten toimialueelta on ilmoitettu tietoja yli 300 lintualueelta, joidenkin pienimpien yhdistysten 20–40:ltä. Yleensä tietoja on ilmoitettu selvästi eniten niiden yhdistysten alueilla, joilla linnustolaskentoja on tehty palkattujen laskijoiden toimesta, joiden toimialue on laaja tai joilla linnustokartoituskulttuuri on aktiivista. Parhaiten selvitettyjä maakuntia ovat Pohjois-Karjala, Kemi–Tornio, Länsi-Uusimaa, Pirkanmaa ja Satakunta, heikoimminkin Etelä-Savo ja Ahvenanmaa.

Joiltakin alueilta, esimerkiksi Lapista, lintualue tietoja on saatu pääasiassa vain suojelualueilta ja suojeluohjelmiin kuuluvilta alueilta (n. 98 % kaikista Lapin kohteista), kun taas parhaiten kartoitetuilta alueilta, esimerkiksi Pohjois-Karjalasta, on runsaasti tietoja myös suojelun piiriin kuulumattomilta kohteilta (noin 30 % kaikista maakunnan kohteista). Juuri nämä tiedot uusilta kohteilta lisäävät FINIBA-hankkeen tärkeyttä ja hyötyä arvioitaessa nykyisiä suojeluohjelmia ja suunniteltaessa maankäyttöä.

Rekisterin kattavuus eri lintulajeilla vaihtelee suuresti. Kattavuutta voidaan arvioida esimerkiksi vertaamalla rekisterialueiden kokonaisparimäärää Suomen koko kantaan. Uhanalaisimmilla lajeilla (mm. muuttohaukka, eteläsuosirri, valkoselkätikka ja kultasirkku), lintuvesilajeilla (mm. kaulushaikara, ruskosuohaukka, mustatiira ja viiksitimali) ja saaristolintulajeilla (mm. lapasotka, selkälokki, räyskä ja riskilä) kattavuus on lähes säännönmukaisesti yli 90 % (liite 1). Jokseenkin kaikki näiden lajien tärkeimmät pesimisalueet ovat siis tiedossa. Sitä vastoin monilla yleisillä lajeilla (mm. telkkä, rantasipi, leppälintu ja tiltalti), peltolinnuilla (mm. isokuovi, pikkulepinkäinen ja peltosirkku) ja petolinnuilla (mm. mehiläishaukka, varpus- ja helmipöllö) rekisterin kattavuus on yleisesti alle 5 % (liite 1), eikä näiden lajien esiintymisalueita ole puutteellisen tietämyksen takia valittu tärkeiksi lintualueiksi lainkaan.

Ilmoitetuissa lintualue tiedoissa on jonkin verran puutteita. Eniten niitä on elinympäristöä ja maankäyttöä koskevissa tiedoissa (puuttavat osittain tai kokonaan lähes puolelta kohteista). Ne eivät ole vaikuttaneet itse lintualueiden valintaprosessiin, mutta niissä ilmeneviin puutteisiin törmätään tärkeiden lintualueiden suojelua ja seurantaa järjestettäessä. On tosin huomattava, että nämä

tiedot perustuvat kenties eniten laskijan omaan, hyvin subjektiiviseen arviointiin. Lukuisissa tapauksissa FINIBA-lomakkeilla ilmoitettuja yleis- ja elinympäristötietoja on voitu täydentää samaa aluetta koskevalla Natura-tiedoilla.

Myös lintualue tiedoissa oli alun perin jonkin verran puutteita. Yleisimmät laiminlyönnit olivat, ettei oltu ilmoitettu, millä menetelmällä laskennat tehtiin, kuinka useasti laskenta toistettiin samalla alueella, tai mihin lomakkeella ilmoitettu luku perustui (esimerkiksi vuosisarakeissa ilmoitettuun vuoteen vai useiden vuosien havaintoihin). Lajin runsaus oli voitu myös ilmoittaa ylimalkaisesti plus-merkillä. Suurin osa lintutietojen teknisistä puutteista saatiin kuitenkin korjattua yhteistyössä tietojen ilmoittajien ja aluevastaavien kanssa.

4. Laskentamenetelmät

4.1 Menetelmät

Lintualue rekisterin linnustotiedot perustuvat monin eri menetelmin tehtyihin laskentoihin. Eniten laskentoja on tehty niin sanotulla FINIBA-kartoitusmenetelmällä (ks. alla) (runsaat 1 000 aluetta), lintuvesien kierto- ja pistelaskentamenetelmällä (runsaat 700), linjalaskentamenetelmällä (400) ja saaristolintukartoituksella (noin 100).

Maa-alueilla luotettavin laskentamenetelmä yhden alueen linnuston parimäärien selvittämiseksi on kartoitusmenetelmä, joka antaa todellisen kuvan eri lajien runsaudesta alueella (Koskimies & Väisänen 1988, Koskimies 1994). FINIBA-hankkeen mittavissa kesien 1996–1997 linnustaselvityksissä käytettiin FINIBA-asiantuntijaryhmän suosituksesta useimmiten FINIBA-kartoitusmenetelmää. Siinä linnuston parimäärät pyrittiin selvittämään 1–3 kartoituskerralla (normaalissa kartoituksessa on vähintään kahdeksan laskentakertaa, joista tosin yleensä vain osa sijoittuu eri lajien parhaaseen laskenta-aikaan), ja laskennoissa keskityttiin yleensä kriteerilajien etsimiseen. Myös tulokset tehtiin hieman joustavammin kuin normaalissa kartoitusmenetelmässä.

Asiantuntijaryhmä suosittelee FINIBA-kartoitusta pienille ja keskikokoisille maa-alueille joidenkin muiden laskentamenetelmien (esimerkiksi linjalaskennan) sijasta siksi, että se antaa verraten luotettavaa tietoa paitsi harvalukuisimpien lajien runsaudesta myös linnuston jakautumisesta alueen sisällä, mikä on tärkeää alueita rajattaessa ja verrattaessa rajauksia esimerkiksi Natura-alueisiin.

Laajojen ja yleensä keskikokoistenkin maa-alueiden, kuten lähes kaikkien Lapin ja Oulun läänien suojelualueiden, linnuston selvittämiseen on käytetty lähes yksinomaan linjalaskentamenetelmää. Linjalaskenta, joka on ennen kaikkea käytännön syistä soveliaimman menetelmä keskikokoisilla ja varsinkin isoilla alueilla, antaa hyvän kuvan kokonaislinnustosta ja runsaimpien lajien runsausuhteista (Koskimies & Väisänen 1988). Sen sijaan harvalukuisten lajien parimäärien selvittämiseen se ei ole erityisen suosittelava eikä luotettava menetelmä (ks. tarkemmin luku 4.2). Yksi merkittävä linjalaskennan rajoitus on se, ettei siinä oteta huomioon lainkaan vesi- ja lokkilintuja.

Lintuvesien (yhteensä 725 aluetta) ja saariston (104 aluetta) laskennoissa on lähes aina seurattu yleisiä linnuston laskenta- ja tulkintaohjeita (Koskimies & Väisänen 1988, Koskimies 1994). Lintuvesillä (kierto- ja piste-)laskentakertoja on ollut yleensä 2–3, saaristossa 1–2 kunkin pesimäkauden aikana.

Kerääntymistiedot perustuvat tavallisesti lintuvesillä ja pelloilla normaalin tarkkailun yhteydessä kertyneisiin havaintoihin. Vain harvoin kerääntymiä on seurattu järjestelmällisesti. Kuitenkin useimmilla merkittävillä kerääntymisalueilla retkeily on hyvin aktiivista (käyntejä parhaimpina muuttokausina kymmeniä), ja muuttohuiput saadaan selvitettyä luotettavasti vuosittain. FINIBA-rekisterin kerääntymistiedot koskevat lähes poikkeuksetta yhdellä kertaa havaittuja muuttohuippuja, koska yhden muuttokauden kokonaisuusilömäärän selvittäminen on käytännössä jokseenkin mahdotonta tai ainakin hyvin epäluotettavaa. Yhdellä alueella muuttokauden aikana levähtävää kokonaisuusilömäärää on yritetty arvioida vain muutamilla suomalaisilla alueilla.

Pienellä osalla alueista (alle sata aluetta) lintuhavainnot on tehty muiden käyntien yhteydessä tai muutoin satunnaisella retkeilyllä. Satunnaishavainnointi on rajoittunut lähes kokonaan pienialaisille kohteille, kuten pienille lehto- tai rämetilkuille.

4.2 Menetelmien ongelmat

Lintutietojen luotettavuuteen vaikuttavat monet laskentatekniset seikat, kuten alueen koko, laskennoissa käytetty menetelmä, laskijan kokemus, laskentateho, laskennan kattavuus ja toistojen määrä. Inventoitavan alueen koko määrää usein käytettävän menetelmän – esimerkiksi laajoilla metsäalueilla ainoa käytännössä mahdollinen menetelmä on linjalaskenta – ja se myös vaikuttaa merkittävästi saavutettavissa olevaan laskentatehoon. Suurilla alueilla hyvään laskentatehoon on jokseenkin mahdotonta päästä.

Lintutietojen vertailu alueiden kesken on erilaisten laskentamenetelmien takia useissa tapauksissa vaikeaa. Kuitenkin on syytä huomata, että FINIBA-alueita valittaessa kunkin alueen lintutietoja verrataan ensisijaisesti lajikohtaisesti, numeerisiin raja-arvoihin, ei toisiin alueisiin. Näin ollen laskentamenetelmien vaihtelevuus ei sinänsä ole merkittävä ongelma, keskeinen kysymys on menetelmän soveltuminen harvalukuisten lajien runsauden selvittämiseen.

FINIBA-kartoitusmenetelmällä saadaan suhteellisen luotettava minimiarvio alueen harvalukuisten lajien runsaudesta. Kartoitusten tulos ilmoittaa, kuinka monta paria vähintään alueella esiintyy. Otaksuttavasti useissa tapauksissa, varsinkin jos laskentakertoja on vain yksi, todelliset runsaudet ovat jonkin verran suurempia. FINIBA-kartoitusten laskentakertojen vähyyttä kompensoi osittain se, että laskennoissa keskityttiin harvalukuisiin (kriteeri)lajeihin runsaimpien kustannuksella. Yleisten ja runsaiden lajien lukumäärillä ei ole mitään merkitystä FINIBA-valintojen kannalta, joten tärkeämpää oli kartoittaa harvalukuiset lajit erityisen huolella. Kartoituslaskentoja tehneet tietävät, kuinka paljon huomiota juuri runsaimmat lajit vievät laskennan aikana. Toisaalta FINIBA-kartoitusmenetelmä on suhteellisen vakioimaton, joten pinta-alayksikköä kohti käytetty laskenta-

aika ja -teho ovat voineet vaihdella suuresti eri alueilla ja eri laskijoiden välillä.

Linjalaskennoissa harvalukuisten lajien pienet otokoot saattavat johtaa jopa huomattavan virheellisiin parimääräarvoihin. Kun alueen ainoa harvalukuinen laji yksilö osuu linjalle, ja menetelmän mukaisesti otos suhteutetaan alueen koko pinta-alaan, voidaan saada tulos, joka poikkeaa moninkertaisesti todellisesta. Kuitenkin merkittävämpi tuloksiin vaikuttava tekijä on ainakin teoriassa se (asiaa ei ole juurikaan tutkittu), kuinka hyvin laskentalinjan pääsaran biotooppijakauma vastaa koko alueen biotooppijakamaa. Mikäli pääsaran biotooppijakauma poikkeaa olennaisesti todellisesta, menetelmän antamat tulokset voivat painottaa lajien runsaussuhteita väärin. Toisaalta linjalaskentojen tulokset ovat usein vastanneet varsin hyvin kartoituksissa samalla alueella saatuja parimääräarvioita.

Yleisesti linjalaskentojen keskinäinen vertailukelpoisuus on kuitenkin selvästi parempi kuin FINIBA-kartoitusten. Linjalaskenta on menetelmänä vakioitu, ja laskentoja ovat tehneet lähes poikkeuksetta palkatut rutinoituneet, pätevät, ammattimaiset laskijat. FINIBA-kartoituksissa sen sijaan laskijat ovat usein olleet vapaaehtoisia, ja heidän ammattitaitonsa ja laskentatehokkuutensa on vaihdellut enemmän.

Yksi heikkous FINIBA-aineistossa on se, että arviolta yli puolella alueista linnustolaskenta on tehty vain yhtenä vuonna, mikä voi antaa väärän kuvan eri lajien keskimääräisestä runsaudesta. Esimerkkinä tästä voidaan mainita kirjosiipikäpylintujen massaesiintyminen kesällä 1997 itäisessä Suomessa, minkä ansiosta lajia tavattiin poikkeuksellisesti lähes kaikkien lintualueiden laskennoissa itärajan tuntumassa.

Eriyisesti laajojen alueiden kohdalla on myös syytä huomata, että laskennat painottuvat usein alueen tiettyihin osiin. Laskentojen intensiteetti voi siis vaihdella alueen eri osien välillä selvästi ja painottaa tiettyjen lajien runsautta todellisesta poikkeavaan suuntaan. Lisäksi kaikilla alueilla harvojen laskentojen ajoittaminen niin, että ne kattavat kaikkien lajien parhaan laskenta-ajan, on usein mahdotonta. Yleensä laskennat tehdään alkukesällä, jolloin monen lajin paras laulu- tai havainnointikausi on jo ohi.

5. Kriteerit

5.1 Kriteerien yleisperiaatteet

Tärkeiden lintualueiden valintaprosessissa on laajasta, FINIBA-rekisteriin kootusta lintualuejoukosta valittu suojelun kannalta tärkeiden lintulajien tärkeimmät esiintymisalueet. Tätä tarkoitusta varten on laadittu tärkeiden lintualueiden valintakriteerit, nimetty kriteerilajit, joiden perusteella alueet valitaan, ja määritelty kullekin kriteerilajille lajikohtainen, numeerinen raja-arvo, joka valituilla alueilla täytyy ylittyä. Pesimis- ja kerääntymisalueille on omat kriteerinsä ja kriteerilajinsa.

Kansainvälisesti tärkeiden lintualueiden (IBA) suhteen on noudatettu erityismenettelyä. Niiden tärkeys on jo punnittu kansainvälisin kriteerein (Heath & Evans 2000, Leivo 2000b), ja kaikki IBA-alueet on valittu au-

tomaattisesti FINIBA-alueiksi. Käytännössä kuitenkin kaikki IBA-alueet täyttivät myös FINIBA-kriteerit.

Tärkeiksi pesimisalueiksi on valittu ainoastaan suojelun kannalta merkittävien lajien pesimisalueita. Tällaisiksi lajeiksi on katsottu uhanalaiset, silmällä pidettävät ja kansainvälisen erityisvastuun lajit. Kyseiset lajit on lueteltu uudessa uhanalaismietinnössä (Rassi ym. 2001). Erityisvastuulajit ovat lajeja, joiden Euroopan kannasta vähintään noin 15 % pesii Suomessa. Kansallisen luonnon monimuotoisuuden ylläpitäminen ja kansainvälisen suojeluvastuun toteuttaminen edellyttävät näiden lajien tärkeimpien pesimisalueiden kartoitusta ja suojelua (Leivo 1996).

Kaikille kriteerilajin ehdot täyttävillä lajeille alue-suojelu ei kuitenkaan ole soveliaa keino suojella lajia, joten osa suojelua vaativista lajeista on tästä syystä jätetty valintaprosessin ulkopuolelle. Esimerkiksi kalasääsken pesä voi sijaita kolmiomittaustornissa laajan hakkuuaukean keskellä ja saalistusalueet jossakin kilometrien päässä lähiseudun kalaisilla järvillä. FINIBA:n ta-

voitteiden kannalta ei ole mielekästä valita tärkeäksi lintualueeksi kalasääsken pesäpaikkaa (hakkuuaukeaa torneineen) eikä kaikkia sen mahdollisia kalastusjärviä. Myöskään silloin ei ole valittu tärkeitä pesimisalueita, kun tiedot lajin tärkeimmistä esiintymisalueista ovat olleet valintaprosessin kannalta liian puutteellisia (esimerkiksi monet yleiset ja runsaat lajit) tai lajin esiintyminen liian oikukasta (monet petolintulajit).

Pesimisalueista poiketen tärkeitä kerääntymisalueita on valittu myös yleisten ja runsaiden lajien perusteella. Monet lajit käyttävät vuodesta toiseen samoja, perinteisiä kerääntymisalueita muun muassa ruokailukseen tai sulkiakseen. Tärkeillä kerääntymisalueilla suuri määrä laajalla alueella pesiviä lintuja kerääntyy yhtäaikaisesti pienelle alueelle, jolloin suuri osa kannasta myös altistuu yhdellä kertaa erilaisille riskeille. Siksi tavallisempienkin lajien muuonaukaisia kerääntymisalueita on mielekästä varjella aluesuojelun keinoin. Periaate on sama kuin esimerkiksi maailmanlaajuisessa IBA-hankkeessa (ks. Heath & Evans 2000) ja kansainvälisessä

FINIBA-kriteerien biologinen tausta

Erilaisten kriteerien käyttöä arvokkaimpien lintualueiden valinnassa tai alueiden paremmuusjärjestyksen arvioinnissa on tutkittu varsin paljon (mm. Wright 1977, Usher 1986, Pressey & Nicholls 1989, Williams ym. 1996). Yleinen johtopäätös on ollut, että mikään valintamenetelmä ei ole erityisen objektiivinen. Toisaalta useimpien tuoreidenkin tutkimusten ongelma on ollut se, että selkeä tavoite suojelun kannalta tärkeiden lajien tavoitepari- tai -aluemäärästä on puuttunut.

Viime aikoina eniten tutkittu aihe on ollut erilaisiin optimaalisiin alueverkkoihin tähtäävät teoreettiset, matemaattiset menetelmät eli algoritmit (mm. Diamond 1975, Margules & Usher 1981, Soule & Simberloff 1986, Margules ym. 1988, Vane-Wright ym. 1991, Götmark & Nilsson 1992, Rebelo & Sigfried 1992, Nicholls & Margules 1993, Pressey ym. 1993). Näillä optimointialgoritmeilla on pyritty luomaan minimipanoksin maksimaalisen lajidiiversiteetin sisältävä alueverkko siten, että kutakin lajia kohti valitaan tietty määrä (1,2,5...tai jokin muu luku) esiintymiä. Näiden menetelmien soveltamisessa lintualueiden valintaan on ongelmana kuitenkin se, että eri lintulajit ovat pesimäbiologiaan hyvin erilaisia. Suojelutavoitteen kannalta kymmenen aluetta merkitsee aivan eri asiaa yhdyskunnissa pesiville lajeille kuin hajallaan pesiville. Olennainen kysymys, kuinka monta aluetta on riittävästi yhden lajin säilymiseksi tarkastelualueella, on jokseenkin säännönmukaisesti jäänyt vaille vastausta.

Suojelunäkökulmasta katsoen lintualueverkossa on tavoitteena oltava, että kaikki lajit esiintyvät verkossa elinvoimaisina kantoina. Tähän suotuisan suojelutason tavoitteeseen päästäisiin arvioimalla lajikohtaiset elinvoimaiset vähimmäiskannat ja laatimalla tämän pohjalta lajikohtaiset tavoiteparimäärät. Suurena ongelmana vähimmäiskantojen arvioinnissa on kuitenkin tiedon puute. Amerikkalainen täpläpöllö (*Strix occipitalis*) on yksi aniharvoista lajeista, jolle pienimmän elinvoimaisen kannan koko on jokseenkin luotettavan tuntuisesti voitu määrittellä (Thomas ym. 1990).

Kansainvälisen luonnonsuojeluliiton IUCN:n uusi, maailmanlaajuinen uhanalaisuusluokitus perustuu viimeaikaisiin, suurelta osin luonnonvaraisista populaatioista saatuihin tietoihin pienimmästä elinvoimaisesta kannasta. Tulosten mukaan kaikilla lajeilla kannan säilyminen itsenäisesti on epävarmaa, kun kanta on pienempi kuin 1 000 lisääntyvää yksilöä (mm. Mace & Lande 1991, Mace 1994a, Mace 1994b, Mace & Hudson 1999). Tätä pienemmät kannat luokitellaan uhanalaisiksi, koska niiden sukupuuton todennäköisyys on ainakin 10 % seuraavan 100 vuoden aikana. Näihin uhanalaisuuden määrittelyyn yleisperiaatteisiin perustuu myös Suomen tuorein uhanalaisten lajien luokittelu (Rassi ym. 2001).

IUCN:n pyrkimys numeeristen minimikantojen määrittelyyn on oikeansuuntainen, kun arvioidaan eliölajien uhanalaisuutta, vaikka se ei otakaan huomioon lajien erilaisuutta. Toisella lajilla 1 000 lisääntymiskykyistä yksilöä voi olla riittävä kannan säilymiseksi vakaana, kun taas toisella lajilla se voi johtaa kannan vähittäiseen häviämiseen. Kuitenkin karkeita numeerisia raja-arvoja käyttäen voidaan tavoitekannat määrittellä paljon täsmällisemmin ja yhdenmukaisemmin kuin käyttäen esim. ilmaisuja 'riittävän monta' tai 'kaikkein tärkeimmät' tai perustamalla tavoite tiettyyn aluemäärään.

FINIBA-alueiden valinta perustuu näihin uhanalaisuuden numeerisiin raja-arvoihin. Tavoitteeseen kaikkien lajien suotuisasta suojelutasosta päästään teoriassa silloin, kun jokaisen lajin kanta lintualueverkossa on suurempi kuin pienin uhanalaiseksi määriteltävän kannan yksilömäärä – siis 1 000 yksilöä eli noin 500 paria. Tämän periaatteen mukaisesti kaikille Suomen vakituiseen pesimäkantaan kuuluville lajeille valitaan lintualueverkkoon niin monta aluetta, että niiden kantoja lintualueverkossa ei voida määrittellä uhanalaisiksi (ellei laji ole jo valmiiksi uhanalainen). Tätä tavoitetta voidaan pitää minimitavoitteena, sillä optimaalisestihan kaikkien lajien kantojen tulisi olla kaukana uhanalaisuusrajan yläpuolella. Nämä yleiset kriteerit koskevat nimenomaan pesimäalueita, kerääntymisalueiden valinnassa käytetään eri kriteerejä.

kosteikkojen, ns. Ramsarin suojelusopimuksessa (ks. Scott & Rose 1996).

Kerääntymisalueiden kriteerilajien joukossa on lajeja, jotka eivät pesi lainkaan Suomessa, tai joiden kerääntymissä suurin osa linnuista on lähtöisin maamme ulkopuolelta. Muuttolintujen tärkeimpien kerääntymisalueiden huomioon ottamisesta ja suojelusta on kuitenkin huolehdittava kaikkialla niiden muuttomatkan varrella, ei pelkästään pesimisalueilla. Linnut ovat kansainvälinen luonnonvara, ja myös oman maan rajojen ulkopuolella pesivien lintujen kerääntymät ovat osa kansallista biodiversiteettiä. Tämän vuoksi nekin tulee ottaa huomioon tärkeitä kerääntymisalueita valittaessa.

FINIBA-alueiden valinnassa käytetyt kriteerit perustuvat numeerisiin, laji- ja lajiryhmäkohtaisiin raja-arvoihin. Numeeristen raja-arvojen etuna on täsmällisyys ja johdonmukaisuus. Numeeriset raja-arvot soveltuvat varsin hyvin käytettäväksi lintualueiden arviointiin, sillä tietämys lintujen esiintymisestä ja runsauksista eri alueilla on useimpien lajien kohdalla riittävän hyvä.

FINIBA-kriteerit poikkeavat jonkin verran IBA-alueiden valinnassa käytetyistä kriteereistä, erityisesti pesimisalueverkon yleistavoitteen ja lajikohtaisten raja-arvojen suhteen. FINIBA:ssa tavoitteena on saavuttaa tärkeiden pesimisalueverkossa kutakin lajia kohti tietty kokonaisparimäärä (500 paria), IBA:ssa taas tietty alueäärä (noin sata tärkeintä aluetta) (Heath & Evans 2000, Leivo 2000b). Lajikohtaiset raja-arvot ovat FINIBA:ssa yleensä alhaisemmat, puhutaanhan siinä paljon suppeammasta tarkastelualueesta ja siten pienemmistä lintukannoista. FINIBA-kriteerit ovat FINIBA-asiantuntijaryhmän käsialaa, IBA-kriteerit BirdLife Internationalin.

5.2 Pesimisalueiden valintakriteerit

Pesimisalueiden kriteerejä sovelletaan uudessa uhanalaisuustarkastelussa (Rassi ym. 2001) nimettyihin uhanalaisiin (32 lajia), silmälläpidettäviin (37 lajia) ja kansainvälisen erityisvastuun lajeihin (36 lajia) (taulukko 1, liite 1). Näiden lajien tärkeät pesimisalueet valitaan FINIBA-alueiksi. Osa kriteerilajeista on kuitenkin jätetty valintamenettelyn ulkopuolelle (luku 5.1).

Tärkeiden pesimisalueiden valinnassa käytetyt kriteerit vaihtelevat kriteerilajien harvinaisuuden ja uhanalaisuuden mukaan. Tavoitteena on, että FINIBA-alueilla kutakin lajia pesii yhteensä vähintään noin 500 paria. Määrä on sama kuin yksi uhanalaisten lajien kriteereistä uudessa uhanalaisuustarkastelussa. Lajin uhanalaisuus kuvaa todennäköisyyttä lajin häviämiseen tarkasteltavalta alueelta lähitulevaisuudessa, ja mitä pienempi lajin populaatio on, sitä todennäköisempää lajin häviäminen on. Uhanalaisuuden raja-arvosta johdettua ja FINIBA-kriteerien perustana olevaa tavoitetta voidaan pitää myös yhtenä lähtökohdana määriteltäessä lintulajien suotuisan suojelun tasoa, sillä uhanalaisten lajien suojelutilannetta voidaan pitää pääsääntöisesti epäsuotuisana.

Käytännössä 500 parin tavoitteeseen päästään vain osalla kriteerilajeista, koska

- osalla lajeista pesimäkanta koko Suomessa on alle 500 paria
- osa lajeista pesii hajallaan, suuri osa niiden kannasta pesii yksittäispareina tai korkeintaan muutamien parien ryhminä (esimerkiksi kaakkuri ja laulujoutsen). Näiden

lajien kaikkia yksittäisiä pesipaikkoja ei ole mielekästä valita FINIBA-alueiksi.

- monien lajien pesimäalueita ei ole tiedossa riittävästi, jotta niihin voitaisiin soveltaa FINIBA-valintaprosessia. Näillä lajeilla FINIBA-rekisterissä olevien alueiden yhteisparimäärä on vain murto-osa koko maan kannasta. Tämä koskee hyvin yleisiä lajeja, kulttuuriympäristössä pesiviä lajeja ja vaikeasti laskettavia metsälajeja (esimerkiksi petolinnot).

Lajeilla, joiden Suomen pesimäkanta on alle 500 paria, kaikki tiedossa olevat vähintään kahden parin säännölliset pesimisalueet valitaan FINIBA-alueiksi riippumatta alueiden lukumäärästä. Äärimmäisen ja erittäin uhanalaisilla lajeilla (joiden kanta on aina huomattavasti alle 500 paria) valitaan kuitenkin kaikki säännölliset pesimisalueet, koska näiden lajien kaikkien tiedossa olevien esiintymisalueiden huomioon ottaminen suojelussa on elintärkeää.

Kriteerilajeilla, joiden pesimäkanta on yli 500 paria, yleistavoite (valittujen alueiden yhteisparimäärä vähintään 500 paria) on periaatteessa voitu saavuttaa. Tavoitteen saavuttamiseksi on kutakin lajia kohti valittu niin monta tärkeintä pesimisaluetta, että tavoiteparimäärä ylittyy. Joissakin tapauksissa tästä yleisestä valintaperiaatteesta on poikettu. Lajeilla, jotka pesivät melko hajallaan, valittavia alueita olisi tullut yleisperiaatetta noudattaen kohtuuttoman suuri määrä. Toisaalta joillakin lajeilla, esimerkiksi yhdyskunnissa pesivällä naurulokilla ja muilla hyvin runsailla lajeilla, tavoiteparimäärä olisi täytynyt jo yhdellä alueella, mikä olisi suojelun kannalta epätydyttävä tilanne. Tästä syystä näillä lajeilla vaihtoehdokseksi (useimmilla lajeilla ainoaksi käytännössä toimivaksi) tavoitteeksi asetettiin noin 20–40 (joillakin lajeilla hieman vähemmän) tärkeintä pesimisaluetta. Tämän määrän on arvioitu olevan jokseenkin riittävä lajin tärkeimpien ja elinkelpoisimpien esiintymien turvaamiseksi. Samansuuntaiseen lopputulokseen on päädytty uudessa uhanalaisuustarkastelussa, jossa silmällä pidettävien lajien viitteellisenä kriteerinä on pidetty 25 esiintymää (Rassi ym. 2001).

Joillakin lajeilla on nähty tarpeelliseksi määritellä reuna- tai erilliskannoille omat, alemmat raja-arvot. Tämä käytäntö on koskenut erityisesti joidenkin suojelun kannalta tärkeiden pohjoisten lajien eristyneitä eteläisiä esiintymiä.

5.3 Kerääntymisalueiden valintakriteerit

Kerääntymisalueiden kriteerejä on sovellettu kaikkiaan 78 säännöllisesti kerääntyvään lajiin (taulukko 2, liite 1), jotka ovat muutamaa poikkeusta lukuun ottamatta vesilintuja, kahlaajia tai lokkilintuja. Näiden lajien tärkeät kerääntymisalueet on valittu FINIBA-alueiksi. Päiväpetolintujen, kyyhkyjen ja varpuslintujen kerääntymisalueet katsottiin niin epäsäännöllisiksi ja vakiintumattomiksi tai tiedot niistä niin puutteellisiksi, että ne jätettiin valintaprosessin ulkopuolelle.

Yleensä linnut kerääntyvät merkittävinä määrinä vain muuton aikana keväällä ja syksyllä, mistä syystä tavallimpia kerääntymätyyppejä ovat kevät- ja syyskerääntymät. Joillakin vesilintulajeilla pesimäkauden jälkeen (kesäkuusta alkaen) esiintyvät koiraiden suuret sulkasoparvet on määriteltävä syyskerääntymiksi, samoin kuin

harmaahaikaran loppukesän dispersioliikehännän aikaiset kerääntymät. Näiden lisäksi joiltakin lajeilta tunetaan Suomesta merkittäviä talvikerääntymiä. Poikue- ja yöpymiskerääntymät ovat joko yksilömäärältään vähäisiä, luonteeltaan vakiintumattomia tai ne koskevat lajeja, jotka on jätetty FINIBA-valintaprosessin ulkopuolelle.

Tärkeiden kerääntymisalueiden valinnassa käytetään niin sanottua 1 %:n sääntöä (ks. tietoruutu). Ne alueet, joilla esiintyy säännöllisesti vähintään 1 % kriteerilajin potentiaalisesti Suomessa kerääntyvästä kannasta, on valittu FINIBA-alueiksi. Sillä, missä kyseiset linnut pesivät, ei ole merkitystä.

Laskennallisesta yhdestä prosentista on poikettu seuraavissa tapauksissa (ks. taulukko 2):

- (i) joillakin suojelun kannalta tärkeillä lajeilla (esimerkiksi uivelo ja mustaviklo) raja-arvoa on alennettu jonkin verran (keskimäärin noin 50 %), jotta niiden tärkeät kerääntymisalueet tulisi paremmin huomioon otetuksi valintaprosessissa,
- (ii) joillakin harvalukuisilla lajeilla (esimerkiksi ristisorsa ja merisirri) raja-arvoa on korotettu jonkin verran (keskimäärin noin 50 %), koska laskennallinen raja-arvo jäisi epätarkoituksenmukaisen alhaiseksi,
- (iii) harmaahaikaralla raja-arvo on määritelty rekisteriaineiston perusteella, koska tiedot sen kerääntyvästä kannasta ovat puutteelliset.

Yksilömäärä, josta raja-arvo 1 %:n sääntöä käytetään lasketaan, määräytyy sen mukaan, mikä on kunkin kriteerilajin potentiaalisesti Suomessa kerääntyvä kanta (ks. taulukko 2). Joillakin lajeilla raja-arvo määräytyy Suomen oman pesimäkannan mukaan (eteläiset lajit), joillakin se lasketaan puhtaasti läpimuuttavasta kannasta (monet arktiset lajit), ja joillakin otetaan huomioon sekä oma pesimäkanta että läpimuuttava kanta. Joillakin niin Suomessa kuin lähialueilla runsailla lajeilla raja-arvo on laskettu Suomen kannan perusteella, koska on mahdollista, että suurin osa kerääntymien linnuista on koti-

maista alkuperää, ja koska monilla lajeilla läpimuuttavan kannan kokoa on lähes mahdotonta arvioida.

Raja-arvojen määrittelyssä on käytetty Suomen osalta pääasiassa Väisäsen ym. (1998) ja muiden alueiden osalta pääasiassa Rosen & Scottin (1994), Scottin & Rosen (1996) ja Hagemeierin & Blairin (1997) esittämiä kannanarvioita.

6. Valintamenettely

Valintaprosessin ensimmäisessä vaiheessa kaikkien lintualuekisterin kohteiden joukosta poimittiin ne, joilla vähintään yhden lajin ilmoitettu lukumäärä ylitti pesimis- tai kerääntymiskriteerien raja-arvon. Seuraavaksi arvioitiin lintualuetiedoissa esitetyn pari- tai yksilömäärän luotettavuutta. Eroilla eri alueilla käytetyissä linnuston laskentamenetelmissä ei ole suurta merkitystä, koska eri alueiden pari- tai yksilömääriä ei verrata toisiinsa vaan kriteerien numeerisiin raja-arvoihin. Olen-naista on ollut arvioida ilmoitetun lukumäärän luotettavuutta suhteessa raja-arvoon. Niitä alueita, joiden ilmoitettua lukumäärää ei heikon laskentatehon, vanhentuneen aineiston tms. seikan takia ole voitu pitää riittävän luotettavana, ei ole valittu FINIBA-alueiksi, vaikka niillä raja-arvo olisikin ylittynyt.

Valintaprosessin ensimmäisessä vaiheessa saatu alustava FINIBA-ehdotus lähetettiin tarkistettavaksi suurel-le joukolle linnustonsuojeluasiantuntijoita eri puolille Suomea. Heidän tärkeimpänä tehtävänä oli varmentaa lajitietojen oikeellisuus ja esiintymien säännöllisyys. Säännöllisyydelle ei ole asetettu tarkkaa määritelmää, mutta yleissääntönä on, että raja-arvo tulee ylittyä use-ampana vuonna. Ne alueet, joilla tarkasteltavalla lajilla raja-arvon ylitys on ollut poikkeuksellista, on jätetty valitsematta.

Mikäli pesimäalueella ilmoitettu minimiparimäärä on jäänyt joinakin vuosina niukasti alle raja-arvon mutta

Kerääntymisalueiden 1 %:n sääntö

Yleiskriteerinä Suomen tärkeitä kerääntymisalueita valittaessa on käytetty niin sanottua 1 %:n sääntöä. Ne alueet, joilla kerääntyy vähintään 1 % Suomessa pesivän ja/tai maamme kautta muuttavan lajin populaatiosta, on valittu tärkeiksi kerääntymisalueiksi.

Yhden prosentin sääntöä käytetään muiden muassa maailman ja Euroopan tärkeiden lintualueiden (IBA) valinnassa (Heath & Evans 2000) sekä kansainvälisessä kosteikkojen, ns. Ramsarin suojelusopimuksessa (Scott & Rose 1996).

Scott & Rose (1996) ovat teoksessaan 'Atlas of Anatidae populations in Africa and western Eurasia' pohtineet 1 %:n säännön perusteluja ja sopivuutta vesilintujen tärkeiden kerääntymisalueiden valintaan. Säännön etuja ovat mm. täsmällisyys, käyttökelpoisuus kvantitatiivisissa aineistoissa ja sopivuus tietyin ehdoin ympärivuotiseen käyttöön. Periaatteessa raja-arvo voisi olla jokin muukin osuus määritelmästä kannasta, mutta 1 %:n taso on katsottu sopivaksi kompromissiksi. Yhden prosentin säännöllä rajattu tärkeiden kerääntymisalueiden joukko on tehokkaan suojelun kannalta riittävän suuri, muttei liian suuri. Selvää on kuitenkin se, että valintaperusteena on oltava jokin numeerisesti määritelty kannan osuus, sillä sanalliset kriteerit ovat aivan liian epätasällisiä ja subjektiivisia. Vesi- ja rantalintukantojen koko on useimmiten niin hyvin tunnettu, että numeerista raja-arvoa on perusteltua käyttää.

Yhden prosentin säännöstä on FINIBAssa poikettu joidenkin suojelun kannalta tärkeimpien lajien kohdalla. Tällä on haluttu varmistaa niiden tärkeimpien kerääntymisalueiden huomioon ottaminen FINIBA-alueita valittaessa. Samanlaista joustoa yleiskriteeristä on käytetty Ramsarin sopimuksessa maailman laajuisesti uhanalaisten lajien kohdalla (Ramsarin kriteeri 2a, Scott & Rose 1996).

Taulukko 1. Pesimisalueiden valintakriteerit.

Lajit (uhanalaisuusluokitus)	FINIBA-alueiksi valitaan...		Huomautukset
	Kanta enintään 500 paria	Kanta yli 500 paria	
Hävinneet, äärimmäisen ja erittäin uhanalaiset lajit (RE, CR, EN)	Kaikki säännölliset pesimisalueet kiljuhanhi, haarahaukka, kiljukotka, muuttohaukka, etelänsuosirri, heinäkurppa, mustapyrstökuri, pikkutiira, valkoselkätikka, tunturikiuru, kultasirkku 11 lajia		<ol style="list-style-type: none"> 1) Ei ole lajeja, joiden kanta olisi yli 500 paria 2) Tunturihaukan, viiräisen, rantakurvin ja tunturipöllön pesimisalueita ei valita (4 lajia). 3) Valkoselkätikalla mukana on myös muut säännölliset esiintymisalueet (esimerkiksi talvireviirit ja kesäreviirit, joilta pesintää ei välttämättä ole varmistettu) lajin uhanalaisuuden ja elinympäristövaatimusten takia.
Vaarantuneet lajit (VU)	Kaikki säännölliset, vähintään 2 parin pesimisalueet liejukana, merisirri, mustatiira, etelänkiisla, sinipyrstö, rastaskerttunen 6 lajia	Kaikki pesimisalueet, joilla pesii säännöllisesti lajikohtaisen raja-arvon edellyttämä vähimmäismäärä pareja. lapasotka, lapinsirri, naurulokki, selkälokki, räyskä, pikkutikka 6 lajia Raja-arvo määritellään niin, että valituilla alueilla pesivien parien kokonaismäärä on vähintään noin 500 tai valittuja alueita on lajia kohti noin 20-40.	<ol style="list-style-type: none"> 1) Sinipyrstölle valitaan alueet, joilla on vuosina 1990–2000 havaittu yhtenä vuonna vähintään kaksi reviiriä tai vähintään kahtena eri vuonna yksi reviiri 2) Maakotkan, merikotkan, ampuhaukan, turturikyhkyn, turkinkyhkyn, käenpiian, tiltaltin ja peltosirkun pesimisalueita ei valita (8 lajia)
Silmällä pidettävät lajit (NT)	Kaikki säännölliset, vähintään 2 parin pesimisalueet kaulushaikara, ristisorsa, ruskosuohaukka, punakuri, sepelrastas, viiksittimali 6 lajia	Kaikki pesimisalueet, joilla pesii säännöllisesti lajikohtaisen raja-arvon edellyttämä vähimmäismäärä pareja. kaakkuri, metsähanhi, mustalintu, metso, keräkurmitsa, jänkäsirriäinen, suokukko, riskilä, pohjantikka, koskikara, lapintiaainen, kuukeli 12 lajia Raja-arvo määritellään niin, että valituilla alueilla pesivien parien kokonaismäärä on vähintään noin 500 tai valittuja alueita on lajia kohti noin 20-40.	<ol style="list-style-type: none"> 1) Kaulushaikaran ja ruskosuohaukan raja-arvona käytetään kolmea paria. 2) Ruisrääkän, harmaapäätikan, kangaskiurun ja pikkusiepon pesimisalueista valitaan vain joitakin tärkeimpiä (4 lajia) 3) Mehiläishaukan, sinisuohaukan, kalasääsken, tuulihaukan, teeren, peltopyyn, käen, kehrääjän, pikkulepinkäisen, isolepinkäisen, pensastaskun, kivitaskun, kottaraisen, varpusen ja nokkavarpusen pesimisalueita ei valita (15 lajia)
Erityisvastuulajit (lajit, jotka eivät kuulu edellä mainittuihin ryhmiin)	Kaikki pesimisalueet, joilla pesii säännöllisesti lajikohtaisen raja-arvon edellyttämä vähimmäismäärä pareja. laulujoutsen, haahka, pilkkasiipi, uivelo, jänkäkurppa, pikkukuovi, mustaviklo, valkoviklo, liro, pikkulokki, kalatiira, ruokki 12 lajia Raja-arvo määritellään niin, että valituilla alueilla pesivien parien kokonaismäärä on vähintään noin 500 tai valittuja alueita on lajia kohti noin 20-40.		<ol style="list-style-type: none"> 1) Ei ole lajeja, joiden kanta alle 500 paria 2) Tukkakoskelon, isokoskelon ja taviokuuman pesimisalueista valitaan vain joitakin tärkeimpiä (3 lajia) 3) Haapanan, tavin, tukkasotkan, telkän, isokuovin, rantasipin, huuhkajan, varpuspöllön, helmipöllön, leppälinnun ja isokäpylinnun pesimisalueita ei valita (11 lajia)

ylittynyt toisina vuosina, alueen on voitu katsoa täyttäneen kriteerin. Samoin on voitu menetellä, jos minimiparimäärä on jäänyt alle raja-arvon, mutta maksimiparimääräarvio on ylittänyt raja-arvon. Samanlaista tapauskohtaista harkintaa on käytetty kerääntymisalueiden kohdalla. Kerääntymisalueilla raja-arvoa on verrattu alueen lintutiedoissa ilmoitettuun päivämaksimiin, jonka poikkeuksellisuuden suhteen on oltu erityisen tarkkoja.

Esimerkiksi, jos raja-arvo on ollut 70 ja alueen minimiparimäärä on lomakkeen mukaan vaihdellut eri vuosina välillä 50–100 paria, alue on voitu valita FINIBA-alueeksi. Jos taas lintutiedoissa on alueella kerääntyvän lajin runsaudeksi ilmoitettu 200 yksilöä, mutta tietojen tarkistuksessa on selvinnyt, että normaalivuotena kerääntyvän kannan päivämaksimi alueella vaihtelee välillä 20–50 yksilöä, ei alueen ole katsottu ylittäneen 100 yksilön raja-arvoa.

Valintamenettelyä on sovellettu periaatteessa kaikenlaisiin alueisiin, mutta täysin ihmisen luomat ja ylläpitämät alueet, kuten kaatopaikat, satamat ja teollisuusalueet, on jätetty valintojen ulkopuolelle.

Lintutiedoista on pääsääntöisesti otettu huomioon vain ne, jotka ovat enintään noin 15–20 vuotta vanhoja. Käytäntö on riippunut lajista (monilla lajeilla voimakkaat kannanmuutokset ovat heikentäneet vanhojen tietojen käyttöarvoa) ja alueesta (suojelluilla ja hitaasti muuttuvilla alueilla varsin vanhojakin tietoja on voitu käyttää). Voimakkaasti taantuneilla lajeilla (nauru- ja selkälokki) vain kymmenen viime vuoden havainnot on otettu huomioon, kun taas voimakkaasti runsastuneilla lajeilla (merimetso, harmaahaikara, meri- ja kanadanhanhi) muutaman viime vuoden havainnot ei ole pääsääntöisesti otettu huomioon, koska kriteereiden pohjana olleet kannanarviot ovat muutaman vuoden takaisia. Uu-

Taulukko 2. Kerääntymisalueiden valintakriteerit.

Lajit	FINIBA-alueiksi valitaan...	Huomautukset
Lajit, joita ei pesi merkittävässä määrin Suomen pohjois- tai itäpuolella	<i>Alueet, joilla esiintyy vähintään noin 1 % Suomen pesimäkannasta</i> Kyhmyjoutsen, merihanhi, kanadanhanhi, ristosorsa, harmaasorsa, heinätavi, lapasorsa, punasotka, haahka, nokikana, pikkutylli, työttöhyppä, räyskä, pikkutiira 14 lajia	1) Kerääntymien linnut kuuluvat jokseenkin kokonaan Suomen kantaan. 2) Ristosorsalla, harmaasorsalla ja pikkutiiralla laskennallista raja-arvoa on korotettu jonkin verran.
Lajit, jotka pesivät runsaana Suomessa ja lähialueilla	<i>Alueet, joilla esiintyy vähintään noin 1 % Suomen pesimäkannasta</i> Silkkiuikku, mustakurku-uikku, haapana, tavi, sinisorsa, jousisorsa, tukkasotka, telkkä, tukkakoskelo, isokoskelo, kurki, pikkutylli, keräkurmitsa, kapustarinta, jänkäsirriäinen, suokukko, jänkäkurppa, taivaanvuohi, isokuovi, mustaviklo, valkoviklo, metsäviklo, liro, rantasipi, vesipääsky, pikkulokki, naurulokki, kalalokki, selkälokki, harmaalokki, merilokki, kalatiira, lapintiira 32 lajia	1) Kerääntymien linnuista mahdotonta arvioida eri kantojen lintujen osuuksia. Suurin osa kerääntymien linnuista kuitenkin mahdollisesti Suomen kantaan. 2) Jänkäsirriäisellä, jänkäkurpalla, mustaviklolla, valkoviklolla, lirolla ja selkälökilla laskennallista raja-arvoa on alennettu jonkin verran.
Lajit, jotka pesivät Suomessa ja erityisen runsaana lähialueilla	<i>Alueet, joilla esiintyy vähintään noin 1 % yhteenlasketusta Suomessa pesivästä ja Suomen läpi muuttavasta kannasta.</i> Kaakkuri, kuikka, härkälintu, harmaahaikara, merimetso, laulujoutsen, metsähanhi, kiljuhanhi, lapasotka, all, mustalintu, pilkkasiipi, uivelo, meriharakka, tylli, lapinsirri, merisirri, suosirri, pikkukuovi, punakuiri, punajalkaviklo, karikukko, ruokki, riskilä 24 lajia	1) Kerääntymien linnuista suurin osa todennäköisesti Suomen ulkopuolista kantaan. 2) Metsähanhelle, lapasotkalle, mustalinnulle, pilkkasiivelle ja punakuirille on määritelty omat raja-arvonsa eri muuttoreiteille. 3) Kiljuhanhella, uivelolla, ruokilla ja riskilällä laskennallista raja-arvoa on alennettu jonkin verran. 4) Merisirillä laskennallista raja-arvoa on korotettu jonkin verran. 5) Harmaahaikaralla raja-arvo on määritelty rekisteriaineiston perusteella (syksyisen kannan koosta ei ole tietoa).
Lajit, jotka eivät pesi Suomessa, mutta pesii runsaana lähialueilla	<i>Alueet, joilla esiintyy vähintään noin 1 % Suomen läpi muuttavasta kannasta.</i> Pikkujoutsen, allihahka, tundrakurmitsa, isosirri, pulmussirri, pikkusirri, kuovisirri 7 lajia	1) Kerääntymien linnut kuuluvat Suomen ulkopuoliseen kantaan.
Lajit, jotka talvehtivat Suomessa merkittävinä määrinä.	<i>Alueet, joilla esiintyy vähintään noin 1 % lajin kannasta.</i> Merimetso, kyhmyjoutsen, laulujoutsen, haahka, isokoskelo, merisirri, kalalokki, harmaalokki, merilokki 9 lajia	

simprien havaintojen mukaan ottaminen olisi vaatinut tietojen päivitystä koko rekisteriaineistossa ja tuoreempien parimäärätietojen käyttöönottoa.

Kun on varmistettu, että FINIBA-ehdokkaana olevalla alueella esiintyvän lajin yksilö- tai parimäärätieto on luotettava, riittävän tuore, ja että määrä ylittää säännöllisesti vaaditun raja-arvon, alue on valittu tärkeäksi lintualueeksi.

7. Alueiden rajaaminen

FINIBA-hankkeen yksi etu on se, että alueet on voitu periaatteessa rajata puhtaasti biologiseen tietoon nojautuen. Tässä suhteessa ero on selvä virallisiin suojeluohjelmiin, joissa rajaukset ovat usein poliittisia tai perustuvat ainakin jossain määrin maanomistusoloihin tai

muihin ei-biologisiin tekijöihin. Tästä johtuen lukuisissa tapauksissa tärkeän lintualueen ja sitä vastaavan suojelu- tai Natura-alueen rajaaminen on erilainen.

Käytännössä FINIBA-alueitakaan ei ole aina ollut mahdollista rajata pelkästään biologiseen tietoon perustuen. Lisäksi usein, etenkin Pohjois-Suomessa, alueen linnusto on alun pitäen selvitetty siitä lähtökohdasta, että rajaaminen on sama kuin olemassa olevan suojelualueen, eikä vanhaa rajausta ole tämän vuoksi kriittisesti tarkasteltu.

Biologinen rajaaminen edellyttää vankkaa tietoa rajatun alueen ja sitä ympäröivän seudun linnustosta. Lintu- ja elinympäristötietojen tarkkuus ja luotettavuus ovatkin vaikuttaneet ratkaisevasti alueiden rajaamiseen. Toisinaan lintualueet ovat maastossa niin selvärajaisia, ettei ongelmia ole.

Suurimmat rajaamiseen liittyvät ongelmat ovat metsäalueilla (erityisesti Pohjois-Suomessa), joilla ihmisilmin katsottuna samaa elinympäristöä saattaa olla laajo-

ja alueita ilman selkeitä maastonmukaisia tai linnustollisia rajoja, ja joilla lintulajit pesivät usein hyvin hajallaan. Lapissa on useimmiten jouduttu näissä tapauksissa pitäytymään olemassa olevassa suojelualuerajauksessa, yksistään jo sen takia, ettei ympäröiviltä alueilta ole tarpeeksi hyviä lintutietoja. Näillä alueilla ei ole myöskään juuri koskaan tietoa linnuston jakautumisesta alueen sisällä, jolloin linnustollista ydinaluetta ei ole myöskään ollut mahdollista erottaa tärkeäksi lintualueeksi.

Rajauksista on pyritty tekemään mahdollisimman tiukkoja. Toisin sanoen laajoja sellaisia alueen osia, joilla ei kriteerilajeja ole esiintynyt, on pyritty jättämään pois rajauksesta. Tämä on edellyttänyt reiviirikarttoja tai muita tietoja linnuston jakautumisesta rajatun alueen sisällä. FINIBA-ohjeissa painotettiin, että olemassa olevista (suojelualueiden tms.) rajauksista poikkeaminen on pystyttävä perustelevaan. FINIBA-kartoitusmenetelmällä laskettaessa on mahdollista saada tietoa linnuston jakautumisesta alueen sisällä, ja siten aluelaajennusten sisällä esiintyvät lajit ja parit on voitu erottaa suojelualan rajauksen linnustosta. Näin on pystytty paremmin perustelevaan mahdolliset rajausmuutokset. Ohjeista huolimatta tätä käytäntöä noudatettiin verraten harvoin. Linnuston jakautumisesta rajatun alueen sisällä on tällä hetkellä tietoja vain 100–200 alueelta.

Osa lintualueista on pieniä ja pistemäisiä, osa tuhansien neliökilometrien erämaita. Olennaista on ollut rajata alue sellaiseksi, että alue on linnuston ja biotoopin suhteen yhtenäinen, ja että rajaus on kattanut kaikki alueella esiintyvien tärkeiden lajien käyttämät osa-alueet. Tästä syystä usein on ollut mielekästä yhdistää useita lähekkäisiä alueita yhdeksi laajaksi kokonaisuudeksi.

Esimerkiksi Suomen tärkeimmän kurkien levähdysalueen Vaasan Söderfjärdenin peltojen rajaukseen on otettu mukaan kurkien yöpymiseen käyttämä matalikko läheisessä sisäsaaristossa. Useimmitenhan kurjilla (samoin kuin esimerkiksi hanhilla) sopivan yöpymisalueen sijainti ruokailualueen lähistöllä on ratkaisevan tärkeää. Samoin lintujärvi, jota jollakin toisella kosteikolla pesi-

vät ruskosuohaukat ja lokkilinnut käyttävät jatkuvasti ruokailualueinaan, tulee sisällyttää saman aluerajauksen sisälle. Ratkaisevaa aluekokonaisuuksia muodostettaessa onkin ollut tunnettu tai otaksuttu linnustoyhteys. Joko tiedossa on ollut havaintoja kahden tai useamman alueen välillä liikkuvista linnuista, tai sitten muihin tietoihin perustuen tällaisen linnustoyhteyden on voitu olettaa olevan alueiden välillä.

Kokonaisuuksia rajattaessa on pyritty pitäytymään yhdessä biotoopissa. Linnuston kannalta ei esimerkiksi ole ollut tarpeellista eikä perusteltua ottaa lintuvesirajaukseen mukaan viereistä sadan hehtaarin vanhojen metsien kohdetta, sillä niiden linnusto poikkeaa toisistaan suuresti elintavoiltaan ja elinympäristön valinnassaan. Näillä alueilla ei ole selkeää biologista (linnustollista) yhteyttä toisiinsa, ainoastaan maantieteellinen. Kuitenkin esimerkiksi lintuvesiä ympäröivät rantametsät on monissa tapauksissa perusteltua sisällyttää lintuvesirajauksiin, koska ne ovat usein kiinteä osa kyseistä kosteikkoa, ja monet kosteikkolinnut hakevat niiltä pesäpaikkansa tai käyttävät niitä muutoin säännöllisesti hyväkseen.

Mitään yksiselitteistä sääntöä lähekkäisten alueiden yhdistämisestä ei ole voitu antaa, sillä se riippuu muiden muassa alueella esiintyvistä linnustosta, elinympäristöstä, alueiden koosta ja muodosta sekä alueiden välisistä olosuhteista (pinnanmuodot, biotooppi, vesistöt, luonnontila, asutus jne.). Ohjeellisena yhdistettävien alueiden välisenä enimmäisetäisyytenä on kuitenkin käytetty metsäalueilla viittä kilometriä, soilla ja vesillä kymmentä kilometriä. Tämä ohje perustuu sekä suoranaisiin maastohavaintoihin että eroihin lajistossa. Metsälinnut viettävät yleensä paikallisempaa elämää ja liikkuvat yleensä vähemmän ja lyhyempiä matkoja kuin avomaan lajit, joista varsinkin peto- ja lokkilinnut saattavat liikkua laajallakin alueella pesimäpaikkansa ympäristössä. Joka tapauksessa aluekokonaisuuksia muodostettaessa on pyritty harkitsemaan jokaista tapausta erikseen mutta silti noudattamaan yhtenäistä käytäntöä kautta maan.

II FINIBA-ALUEIDEN ANALYYSI

8. Millaisia FINIBA-alueet ovat?

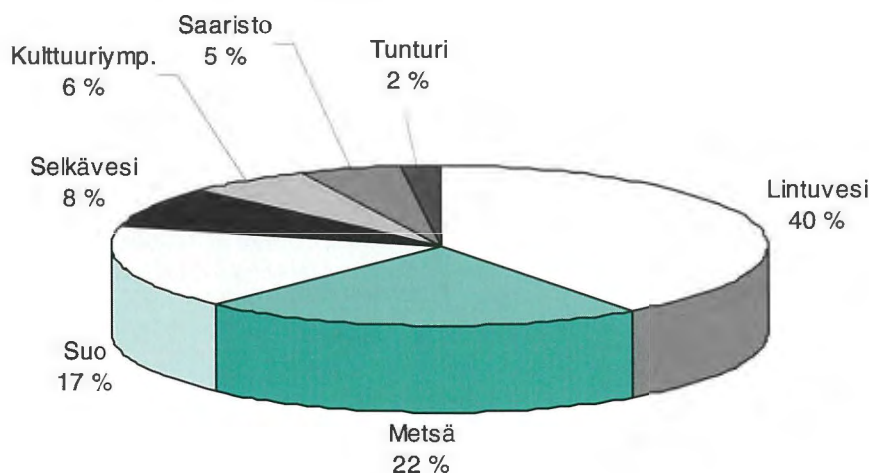
Tärkeitä lintualueita on Suomessa yhteensä 411. Lintualueita on kaikkialla maassa, joskin selkeitä keskittymiä ja toisaalta valkoisia laikkuja lintualueverkossa esiintyy (kartta 2). Merkittävin lintualueiden keskittymä on Ylä-Lapissa, jossa on lukuisia laajoja, linnustollisesti hyvin tärkeitä suojelualueita. Useiden kriteerilajien tärkeimmät esiintymisalueet sijaitsevat juuri Ylä-Lapissa.

Linnustonsuojelun kannalta merkittäviä ovat myös laajat saaristoalueet eri puolilla rannikkoa, suuret selkävedet erityisesti itäisessä Järvi-Suomessa, pohjoisen Pohjanmaan suokeskittymä sekä itärajan monet metsäkokonaisuudet Pohjois-Karjalasta Itä-Lappiin. Laajimpia valkoisia laikkuja kartalla on puolestaan eteläisellä viljelysseudulla, Savon eteläosissa, Suomenselän–Keski-Suomen alueella sekä Etelä-Lapissa.

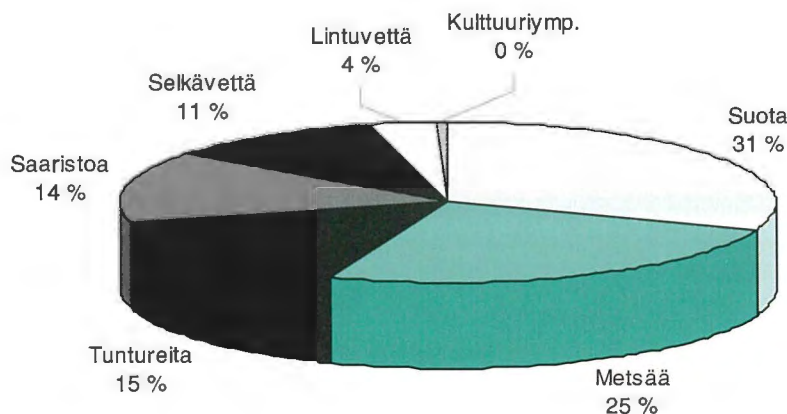
Lukumääräisesti selvästi eniten lintualueista on lintuvesiä (kuva 1). Myös metsä- ja suoalueita on runsaas-

ti. Selkävesi, kulttuuriympäristö, saaristo ja tunturi on vallitseva biotooppi vain 2–8 %:ssa alueista. Tarkasteltaessa FINIBA-aluejoukon pääelinympäristöjakaumaa pinta-alojen suhteen, eri biotooppien osuudet muuttuvat merkittävästi. Metsää ja suota on selvästi eniten, ja varsin paljon on myös tuntureita, saaristoa ja selkävesiä (kuva 2). Lintuvesien osuus lintualueiden kokonaisalasta on jo selvästi vähäisempi, kulttuuriympäristöjen suurastaan häviävän pieni. Huomaa kuitenkin, että kuva 2 kertoo pinta-alajakauman vain viitteellisesti (ks. oheinen tietoruutu 'Pääelinympäristön määrittely').

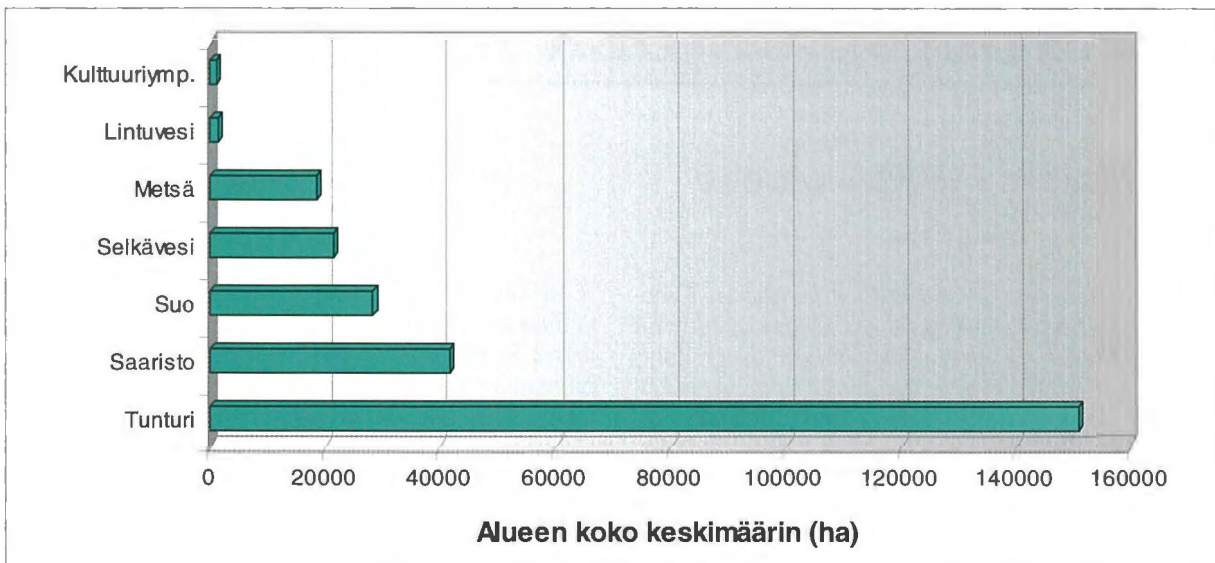
Kuvien 1 ja 2 esittämien pääelinympäristöosuuksiin huomattava ero selittyy sillä, että eri biotooppien hallitsemat lintualueet ovat keskimäärin hyvin erikokoisia (kuva 3). Esimerkiksi alueet, joilla tunturi on vallitseva biotooppi, ovat keskimäärin 150 000 hehtaarin kokoi-

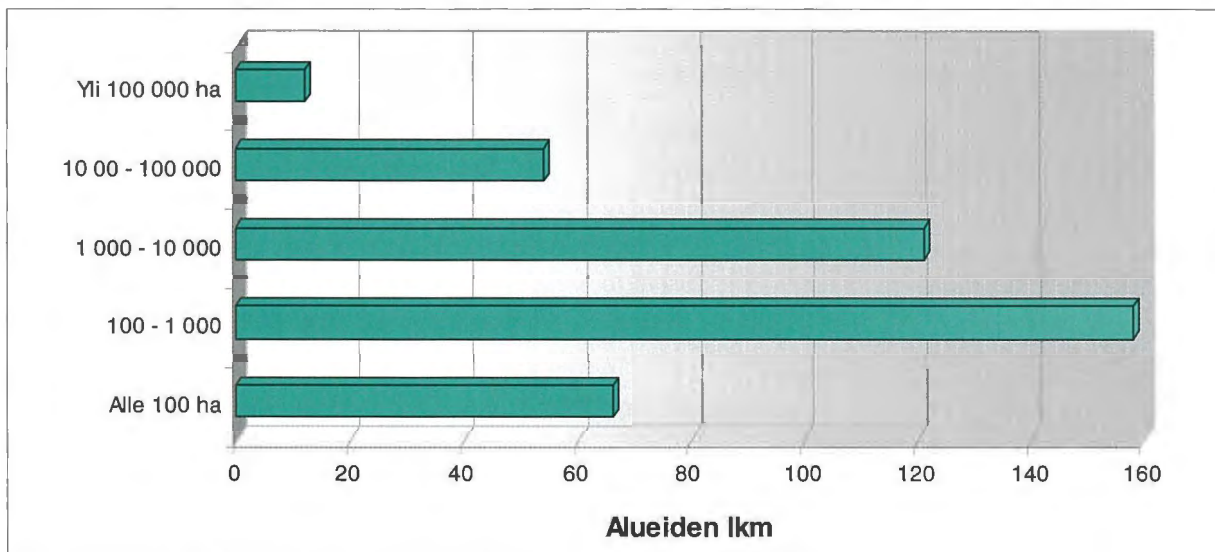
Kuva 1. FINIBA-alueiden pääelinympäristötyypit.

Kuva 2. FINIBA-alueiden yhteenlasketut pinta-alaosuudet pääelinympäristöittäin (ks. myös tietoruutu 'Pääelinympäristön määrittely').

Kuva 3. FINIBA-alueiden keskimääräinen koko pääelinympäristöittäin (ks. myös tietoruutu 'Pääelinympäristön määrittely').

Kuva 4. FINIBA-alueiden lukumäärä kokoluokittain.

sia, lintuvedet puolestaan vain sadasan tästä (1 400 ha).

Eri biotooppien hallitsemien alueiden keskimääräinen sijainti vaihtelee myös selvästi. Tunturialueet painottuvat luonnollisesti Pohjois-Lappiin, kulttuuriympäristöt taas ovat eteläisiin lintualueiden biotooppi (kartta 1). Lintuvesien painopiste on eteläisessä Keski-Suomessa, selkävesien luoteisessa Järvi-Suomessa

ja selvästi toiseksi pohjoisimman biotoopin, soiden, Pohjois-Pohjanmaalla. Linnustollisesti tärkeät metsät ovat yllättävän eteläinen elementti lintualueiden joukossa. Tämä johtuu osittain siitä, että monien pohjoisten metsälajien Etelä- ja Keski-Suomen reunaesiintymien valinnassa on käytetty alhaisempia raja-arvoja (ks. luku 10), osittain taas siitä, että osa metsissä elävistä kriteerilajeista – kuten harmaapäätikka ja pikkusieppo – on le-

Pääelinympäristön määrittely

Kunkin alueen pääelinympäristöksi on määritelty se biotooppi, joka peittää vähintään noin puolet alueen kokonaispinta-alasta. Joissakin tapauksissa alueen pääelinympäristötyypeiksi on määritelty kaksi eri biotooppia, mikäli kumpaakin on alueella yhtä vallitsevasti. Tyypillinen esimerkki tällaisista on tasapuolisesti metsien ja soiden hallitsema pohjoissuomalainen kaira. Kuvia 1–3 tarkasteltaessa on siis syytä pitää mielessä, että ne ilmoittavat, minkä biotoopin hallitsemia alueita – eikä mitään biotooppia – on ilmoitettu ala tai lukumäärä.

FINIBA-aineistosta ei saa suoraa vastausta kysymykseen, kuinka suuri osa lintualueiden kokonaisalasta on mitään biotooppia, koska elinympäristötietoja on ilmoitettu FINIBA-lomakkeilla varsin niukasti.

Pääelinympäristöluokkia on vähän elinympäristöjen kirjoon nähden. Osalle alueista mikään luokka ei ole tästä syystä ollut välttämättä erityisen sovelias. Niinpä esimerkiksi kaakkurilammet on luokiteltu lintuvesiin.

Havainnointitehon määrittely

Havainnointitehon määrittely on hankalaa ja tulkinnanvaraista. Pesimälinnuston kartoitus-, kierto- ja pistelaskennoissa erinomaiseksi laskentatehoksi määriteltiin vähintään kolmen kerran laskennat, hyväksi kahden ja tyydyttäväksi yhden. Jossain määrin otettiin huomioon alueen koko, biotooppi ja alueella esiintyvä lajisto. Esimerkiksi kaakkurien parimäärän laskeminen jollakin lampialueella onnistuu oikein ajoitettuna luotettavasti useimmiten jo yhdellä laskentakerralla, kun taas pienekin metsälaikun linnuston selvittäminen pelkästään yhdellä laskennalla on huomattavasti työläämpää ja tulokset epävarmempia. Pääsääntöisesti suurilla alueilla hyvään laskentatehoon on jokseenkin mahdotonta päästä, kun taas pienet alueet on mahdollista laskea hyvin tehokkaasti ja luotettavasti.

Linjalaskentojen laskentatehon arviointi on erityisen vaikeaa. Peruslähtökohdaksi on kuitenkin otettu, että pelkästään linjalaskentoihin perustuvan aineiston laskentateho on enintään tyydyttävä. Linjalaskenta on luonteeltaan kertalaskenta (ks. Koskimies & Väisänen 1988), joten se voidaan rinnastaa muihin yhden kerran laskentoihin (ks. edellä). Linjalaskenta soveltuu kuitenkin varsin huonosti kriteerilajien kaltaisten, harvalukuisten lajien parimäärien selvittämiseen, koska otoskoko on usein pieni ja menetelmän antaman parimäärän virhemahdollisuus suuri. Lisäksi linjalaskenta kattaa vain osan alueesta, eikä siinä lasketa vesi- ja loppilintuja lainkaan (ks. Koskimies & Väisänen 1988).

Karkeana yleissääntönä on pidetty sitä, että laskentateho on määritelty tyydyttäväksi, mikäli linjaa on laskettu vähintään 10 laskentakilometriä laskenta-alueen neliökilometriä kohti. Vastaavasti laskentateho on merkitty puutteelliseksi, mikäli linjaa on selvästi vähemmän kuin 1 km/km². Useimmissa tapauksissa laskentatehoksi on määritelty puutteellinen–tyydyttävä. Yhdessä tapauksessa laskentatehoksi määriteltiin hyvä, tällöin linjaa oli laskettu lähes 20 km/km². Linjalaskentojen laskentatehon määrittelyssä otettiin vähäisessä määrin huomioon alueen pinta-ala. Suurilla alueilla vähäisemmällä laskentateholla saadaan suurempia otoksia kuin pienillä.

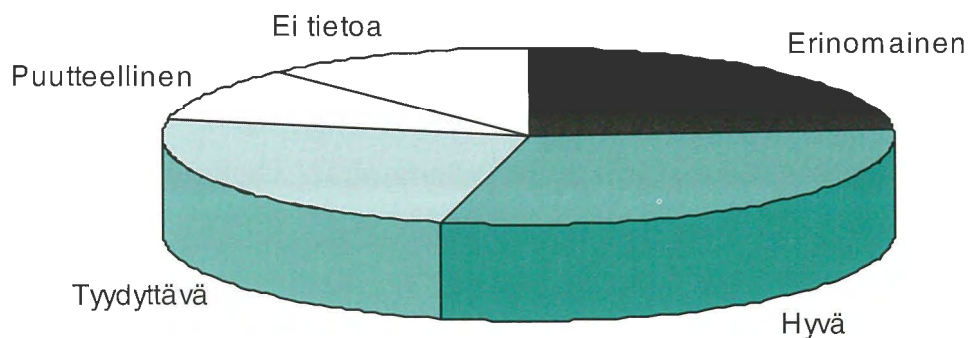
Kerääntymisalueilla havainnointi perustuu yleensä normaaliin lintujen tarkkailuun tietyistä paikoista, ei varsinaisiin, tiettyjen menetelmien ohjeita tarkasti noudattaviin laskentoihin. Niinpä muuttolintuaineistossa havainnointiteho on määritelty sanallisesti ja jaettu näiden perusteella edellä mainittuihin luokkiin. Jos esimerkiksi lomakkeelle on merkitty koodi 'havainnointi tehokasta, jatkuvaa; alueella käydään jatkuvasti', on havainnointitehoksi määritelty erinomainen, tai jos merkintä on ollut 'havainnointi on satunnaista; yksittäisiä havaintoja vuoden aikana', havainnointiteho on määritelty puutteelliseksi.

vinneisyydeltään eteläisiä (ks. myös Virkkala & Rajasärkkä 2001).

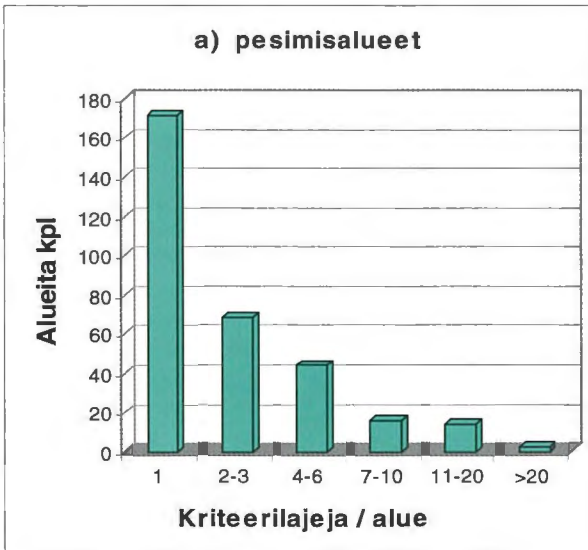
Tärkeiden lintualueiden koko vaihtelee muutaman hehtaarin valkoselkätikkakoivikoista ja koskikarapuroista puolen miljoonan hehtaarin erämaa-alueisiin Ylä-Lapissa. Karkeasti ottaen noin puolet alueista on alle 1000 hehtaarin (kymmenen neliökilometrin) kokoisia, ja kaksi viidestä alueesta on kooltaan 100–1000 hehtaaria (kuva 4). Keskimäärin eteläisen Suomen FINIBA-alueet ovat selvästi pienempiä kuin pohjoisen Suomen. Etelä-Suomen luonnonmaisema on voimakkaasti pirstoutunutta, ja suurin osa maa-alueista on maa- ja metsätalousmaana tai muutoin ihmisen käytössä, kun taas harvaan asutussa

Pohjois-Suomessa on vielä jäljellä runsaasti laajoja, yhtenäisiä luonnonalueita.

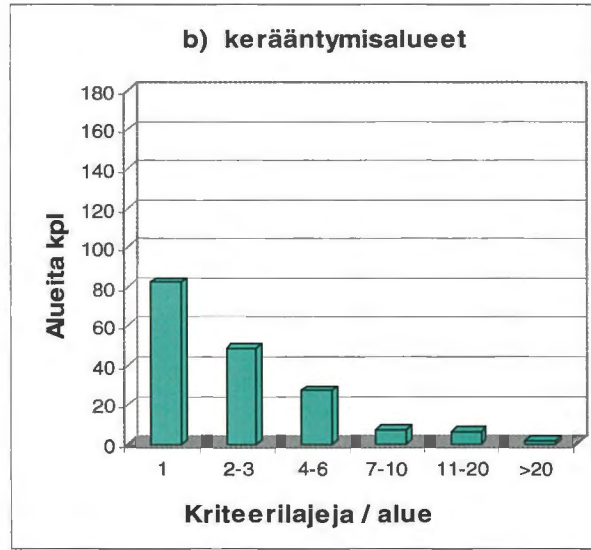
Suurin osa lintualueista on valittu FINIBA-alueeksi yhden kriteerilajin esiintymisen perusteella (kuvat 5a ja 5b). Pesimisalueista yli puolella (171 alueella) valinta perustui yhteen kriteerilajiin ja yli kolmella neljäsosalla enintään kolmeen lajiin (kuva 5a). Kerääntymisalueilla jakauma on hyvin samankaltainen (kuva 5b). Useamman kuin kymmenen lajin raja-arvo ylittyi 17 pesimisalueella ja kahdeksalla kerääntymisalueella, ja useamman kuin 20 lajin kolmella pesimis- ja kahdella kerääntymisalueella. Nämä "superalueet" ovat linnustonsuojelun kannalta erittäin merkittäviä.

Kuva 6. FINIBA-alueiden havainnointitehot (ks. myös tietoruutu 'Havainnointitehon määrittely').

Kuva 5a. Tärkeiden pesimisalueiden valintaperusteena olevien lajien lukumäärä.

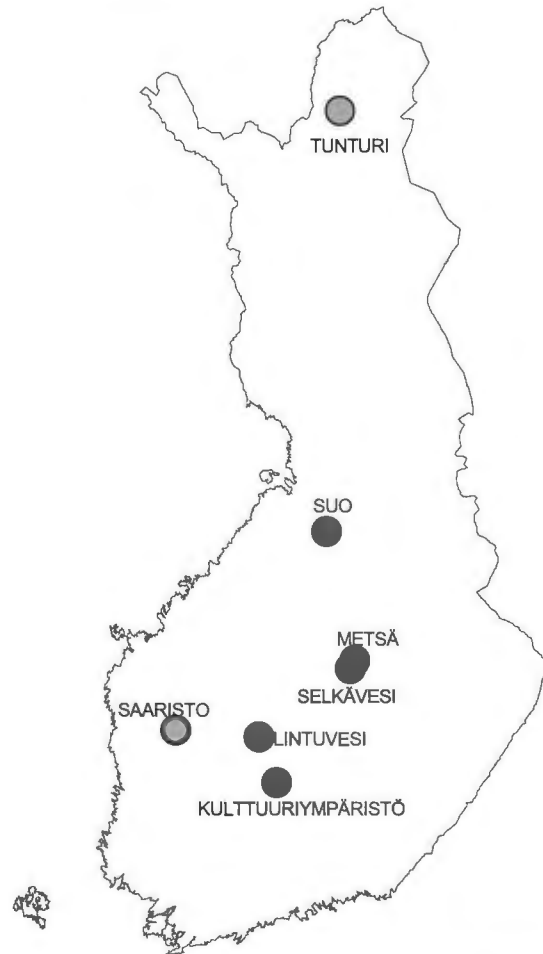

Kuva 5b. Tärkeiden kerääntymisalueiden valintaperusteena olevien lajien lukumäärä.

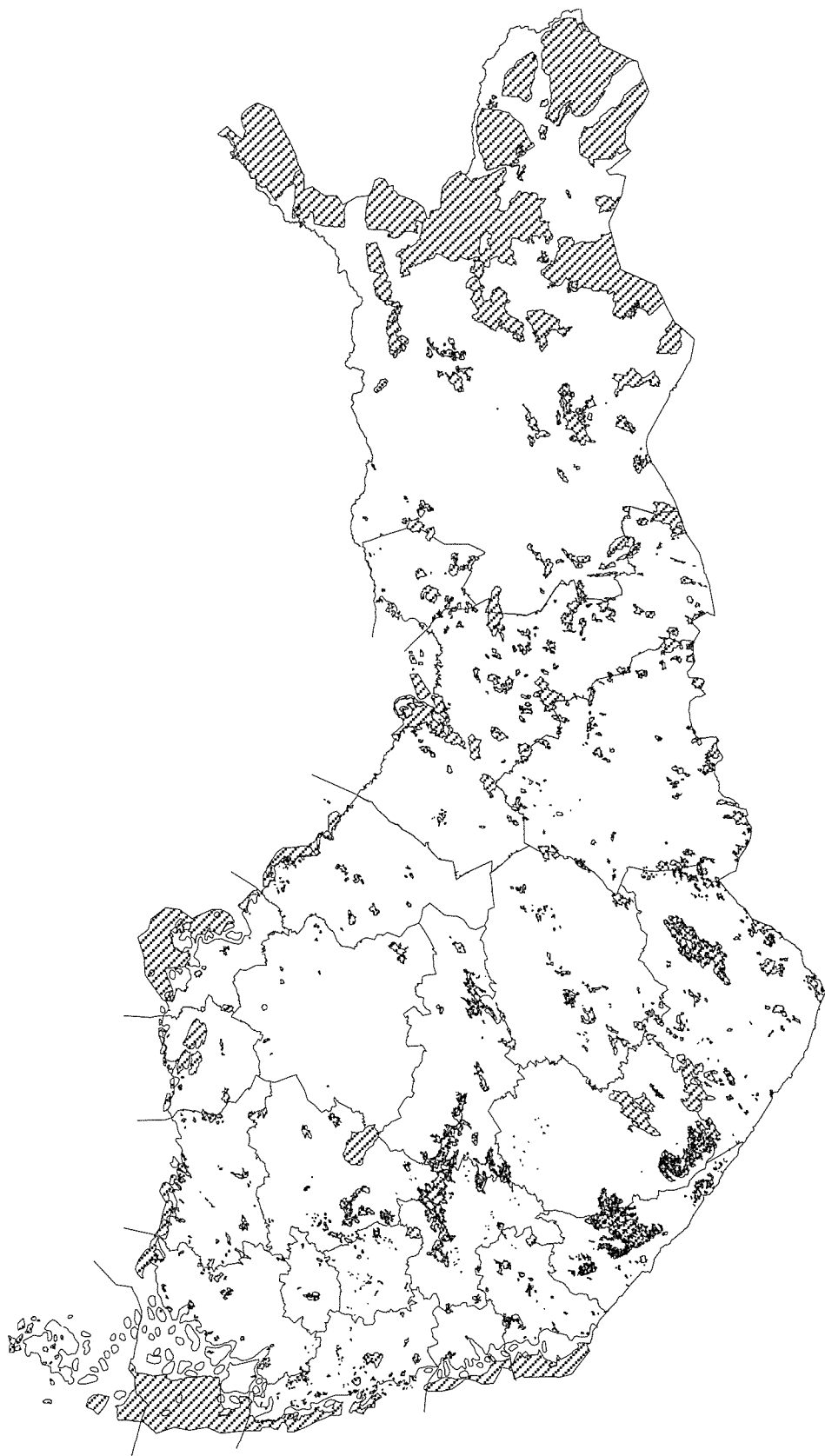
Pelkästään kriteerilajien lukumäärän perusteella alueiden linnustoarvoa ei voida kuitenkaan arvioida. Monet suojelun kannalta tärkeitä lintulajeista ovat biotoopin suhteen vaateliaita tai ravinnonkäytössään pitkälle erikoistuneita. Niinpä on mahdollista, että näiden lajien esiintymisalueilla ei muita kriteerilajeja tavata, mutta silti niiden esiintymisalueet ovat linnustonsuojelun ja muun luonnonsuojelun kannalta merkittäviä. Hyvinä esimerkkinä tästä ovat valkoselkätikkametsät.

FINIBA-alueiden havainnointiteho on ollut yleensä ottaen varsin hyvä. Joka neljännellä alueella havainnointiteho on ollut erinomainen, yli puolella hyvä tai erinomainen ja kolmella alueella neljästä vähintäänkin tyydyttävä (kuva 6). Vain joka kymmenennellä alueella laskentateho on ollut puutteellinen, ja yhtä monella sitä ei oltu ilmoitettu. Hyvin puutteellisesti laskettuja kohteita ei valittu FINIBA-alueiksi lainkaan.

Suurin osa puutteellisesti havainnoituista alueista on Pohjois-Suomen laajoja suojelualueita, joilla kattavien laskentojen tekeminen vaatisi kohtuuttomia resursseja. Alueet on laskettu järjestelmällisesti linjalaskennoin, joissa otokset ovat usein jääneet alueen kokoon nähden varsin pieniksi ja laskentatulokset erityisesti harvalukuisimpien lajien osalta epäluotettaviksi. Perusteellisesti lasketut alueet ovat sitä vastoin olleet yleensä pienialaisia ja helposti hallittavia, kuten kaakkurilampia, koski-karapuroja tai pieniä lintuvesiä.

Kartta 1. FINIBA-alueiden pääelinympäristöjen maantieteelliset painopisteet.

Kartta 2. Suomen tärkeät lintualueet.

9. FINIBA-alueet maakunnittain

Tässä osassa tarkastellaan kunkin maakunnan (alueellisen lintuyhdistyksen toimialueen) FINIBA-aluejoukkoa. Maakuntaesittelyissä kuvataan kunkin alueen

- luonnon yleispiirteet
- FINIBA-alueiden lukumäärä, jakautuminen pesimis- ja kerääntymisalueisiin sekä pinta-ala
- FINIBA-alueiden pääelinympäristöt
- merkittävimmät lintualueet
- FINIBA-alueiden linnuston valtakunnallinen merkitys
- FINIBA-alueiden suojelutilanne

Aluetaulukossa on ensin mainittu pääosin kyseisen maakunnan alueella sijaitsevat lintualueet ja väliviivan jälkeen ne maakunnan lintualueet, joista suurin osa kuuluu johonkin toiseen maakuntaan. Pääosin toisessa maakunnassa sijaitsevia alueita (väliviivan alapuoliset alueet) ei ole otettu huomioon maakunnan perustilastotiedoissa.

Aluetaulukossa on käytetty seuraavia sarakeotsikoita:

Nro = alueen juokseva numero välillä 1–411. Numeroa ei ole merkitty aluetaulukon väliviivan alapuolisille alueille, koska näistä suurin osa kuuluu johonkin toiseen maakuntaan

Aluekoodi = alueen virallinen numerokoodi lintualuekisterissä

Alueen nimi = alueen virallinen nimi lintualuekisterissä

Kunta = kunnat, joihin kyseinen FINIBA-alue sijoittuu. Kunnat on lueteltu siinä järjestyksessä, kuinka suuri osa FINIBA-alueesta kuuluu niihin.

Yht. lajeja = ilmoittaa, kuinka monen lajin pesimis- tai kerääntymiskriteerin alue yhteensä täyttää. Luku ei suoraan kerro lajien vaan täyttyneiden kriteerien lukumäärää, sillä alue on voinut täyttää saman lajin sekä pesimistä kerääntymiskriteerin.

Pes. lajeja = ilmoittaa, kuinka monen lajin pesimiskriteerin alue täyttää

Ker. lajeja = ilmoittaa, kuinka monen lajin kerääntymiskriteerin alue täyttää

IBA-status = IBA-merkinnällä varustettu alue on myös IBA-alue (jonka rajaus ja nimi voivat kuitenkin olla erilaiset kuin FINIBA-alueella)

Maakuntaesittelyissä pääelinympäristöjen pinta-alamatarkastelu on epätäsmällinen, sillä eri biotooppien tarkkoja pinta-alaosuuksia eri lintualueilla ei ole tiedossa. Tässä esiteltävät luvut kertovat vain sen, mikä on kunkin biotoopin hallitsemien alueiden osuus lintualueiden yhteenlasketusta pinta-alasta. Esimerkiksi jollakin suurelta osin metsäisellä (jolloin siis pääelinympäristöksi on merkitty 'metsä') 100 hehtaarin alueella voi olla 20 ha suota. Tässä tarkastelussa kaikki 100 ha merkitään metsille, mutta soille ei mitään. Silti tässä käytetty pinta-alamatarkastelu kertoo kohtuullisen hyvin sitä, miten kunkin maakunnan lintualueiden yhteenlaskettu pinta-ala suurpiirteisesti jakautuu eri pääelinympäristöjen suhteen (ks. myös luvun 8 tietoruuu 'Pääelinympäristön määrittely').

AHVENANMAA

Ahvenanmaa on hyvin merellinen, laajoja saaristoalueita ja reheviä merenlahtia sisältävä maakunta. Manneralueita hallitsevat karut kallioylängöt, joiden välisillä alangoilla on monin paikoin viljelysaukeita (enimmäkseen melko pieniä) ja vehmaita lehtoja. Soita ei ole saarella juuri lainkaan, järviäkin varsin niukasti. Ahvenanmaa kuuluu ainoana maakuntana kokonaan hemiboreaaliseen vyöhykkeeseen (vaihtumisvyöhyke Manner-Suomen boreaalisten havumetsien ja Suomen eteläpuolisten lauhkeiden lehtimetsien välissä).

Ahvenanmaalla on yhteensä 12 tärkeää lintualueita, joista pesimäalueiden kriteerit täyttyvät seitsemällä ja kerääntymisalueiden 11 alueella. Lisäksi läntinen reuna laajasta, pääosin Varsinais-Suomessa sijaitsevasta Läntisen Suomenlahden saaristosta kuuluu Ahvenanmaahan. Vaikka tyypillinen FINIBA-alueen pinta-ala ja lintualueiden kokonaisala ovat verraten pieniä, suuret saaristoalueet nostavat keskimääräisen lintualueen koon valtakunnan keskiarstiin.

Valtaosa maakunnan FINIBA-alueiden pinta-alasta on saaristoa. Muiden biotooppien osuudet ovat alle

Alueita kpl	Yhteispinta-ala (ha)	Keskim. ala (ha)	Mediaani ala (ha)
12	42683	3557	886

Nro	Aluekoodi	Alueen nimi	Kunta / kunnat	Ala (ha)	Yht. lajeja	Pes. lajeja	Ker. lajeja	IBA-status
1	100001	Lågskär-Nyhamn	Lemland	2879	6	1	5	IBA
2	100002	Mulklobb	Saltvik	664	2	2	-	IBA
3	100003	Eckerön-Hammarlandin saaristo	Eckerö, Hammarland	16110	6	5	1	IBA
4	100004	Föglön eteläinen saaristo	Föglö	17843	5	2	3	IBA
5	100017	Västerviken	Lemland	83	1	-	1	
6	100018	Torpjärden	Jomala	164	3	1	2	
7	100019	Kråkörsfjärden-Gottbysundet	Jomala	494	1	-	1	
8	100020	Jomala slätten	Jomala	716	1	-	1	
9	100022	Bodafjärden	Hammarland, Finnström	1098	3	-	3	
10	100023	Storträsk-Markusbölefjärden	Finnström	1055	4	3	1	
11	100024	Hagaslätten-Saltviksfjärden	Saltvik	484	3	1	2	
12	100025	Vandöfjärden	Saltvik, Finnström	1093	1	-	1	
	110129	Läntisen Suomenlahden saaristo (osittain)	Korpoo, Nauvo, Kökar, Dragsfjärd, Hanko, Tammisaari, Inkoo	422232	27	13	14	IBA

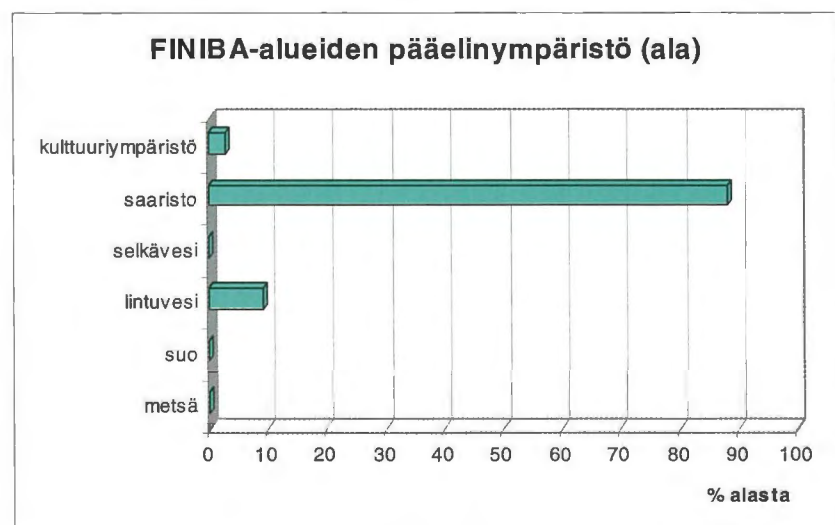
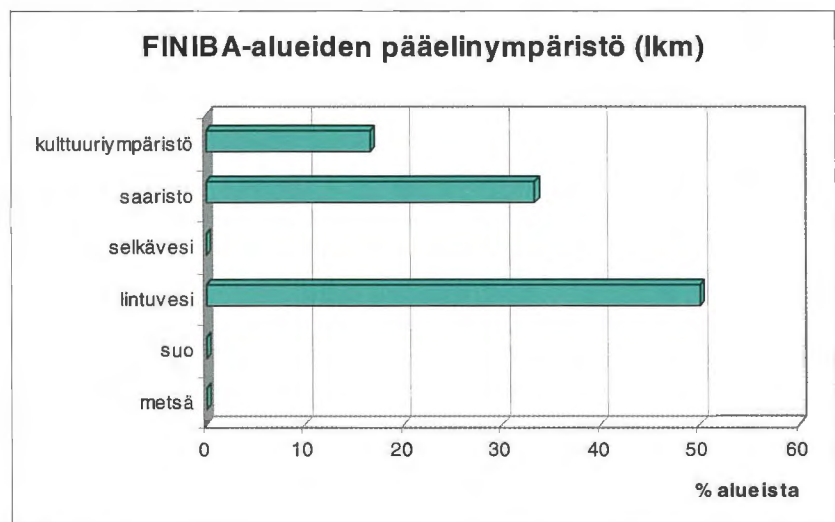
10 % kokonaisalasta. Lukumääräisesti tärkeät lintualueet painottuvat sitä vastoin selvästi lintuvesiin (puolet kaikista alueista), saaristoalueita on kolmasosa alueista. Yhtään varsinaista metsäaluetta tai suota ei sisälly aluejoukkoon.

Saaristoalueet ovat maakunnan merkittävimpiä lintualueita. Kaikki neljä saaristoaluetta ovat myös IBA-alueita. Lintuvesistä merkittävin on Storträsk–Markusbölefjärden. Osa viljelysalueista on merkittäviä muutosaikaisia kerääntymisalueita (merkittävimpanä Hagaslätten–Saltviksfjärden).

Ahvenanmaalla sijaitsevat monen lajin, erityisesti merimetson ja kyhmyjoutsenen, tärkeimmät talvikerään-

tymisalueet Suomessa. Ruokkilintujen ja räyskän pesimäalueena maakunta on yksi merkittävimmistä. Maailmanlaajuisesti uhanalaisen alliahaakan ainoa tärkeä kerääntymisalue Suomessa on Ahvenanmaalla (Lågskär–Nyhamn).

Ahvenanmaan suojelualueista on saatu tietoa vain Naturan osalta. Siltä osin maakunnan lintualueiden suojelutilanne on hyvin heikko. Lintualueista yli puolet (7) ei kuulu lainkaan Naturan piiriin, ja kolme muuta lintu-aluetta kuuluu enintään pieneltä osin. Vain kaksi aluetta kuuluu noin puoliksi Naturaan. Ahvenanmaan FINIBA-alueiden yhteenlasketusta pinta-alasta selvästi alle puolet sisältyy Naturaan.

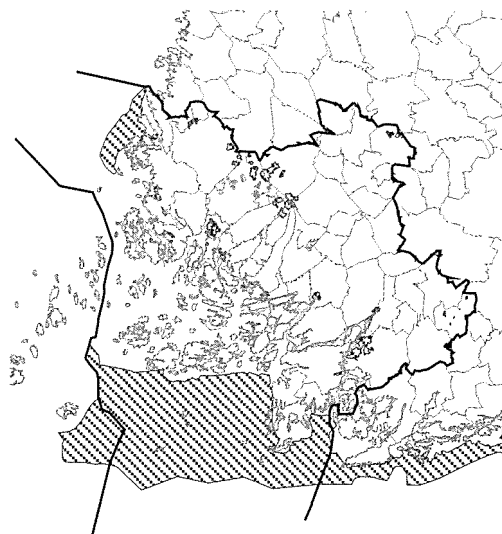
VARSINAIS-SUOMI

Varsinais-Suomea ilmentävät laaja saaristoalue, rikkonainen, lukuisia reheviä merenlahtia sisältävä rannikkoviiva sekä suuri viljelymaiden pinta-ala. Maakunnan todellinen helmi on hyvin laaja ja runsassaarinen, maailman mitassakin merkittävä Saaristomeri, jonka ydinosa muodostavat Saaristomeren kansallispuiston. Rannikolla on lukuisia isoja, asuttuja, tieyhteyden välityksellä mantereessa kiinni olevia sisäsaaria, kuten Kemiö, Rymättylä ja Kustavi. Peltojen osuus on suurempi kuin missään muussa maakunnassa. Ainoat laajat metsä- ja suoalueet sijaitsevat maakunnan pohjoisosassa, pienimpinä tilkkuna niitä on myös maakunnan itäosissa. Järviä on hyvin niukasti.

Varsinais-Suomessa on yhteensä 19 tärkeää lintu-alueutta, joista pesimäalueiden kriteerit täyttyvät 13:lla ja kerääntymisalueiden 12 alueella. Lisäksi pääosin Satakunnassa sijaitsevan Telkunsuon eteläinen osa kuuluu Varsinais-Suomeen. Suuret saaristoalueet nostavat FINIBA-alueiden kokonaispinta-alan Lapin jälkeen maan toiseksi suurimmaksi ja keskimääräisen lintualueen koon kolmanneksi suurimmaksi. Tyypillisen FINIBA-alueen pinta-ala on sitä vastoin melko pieni (noin 600 hehtaaria).

FINIBA-alueiden pinta-alasta valtaosa on saaristoa. Yksistään Läntisen Suomenlahden saaristo käsittää yli 90 % maakunnan lintualueiden yhteenlasketusta alasta, joskin on syytä huomata, että kyseisen alueen pinta-alassa on mukana myös naapurimaakuntien osat (Länsi-Uusimaa, Ahvenanmaa, noin neljännes koko alasta). Lukumääräisesti saaristoalueita on vain kymmenesosa lintualueista, kun taas lintuvesiä on peräti 70 %, mikä on Kanta-Hämeen jälkeen eniten kaikista maakunnista. Muiden biotooppien osuudet jäävät alle 10 %:n.

Varsinais-Suomen merkittävin yksittäinen lintualue – kansainvälisestikin tärkeä – on Läntisen Suomenlahden saaristo, josta osa (noin neljännes) sijaitsee Länsi-Uudenmaan ja Ahvenanmaan alueilla. Myös Uudenkaupungin rannikko on linnustollisesti merkittävä saaristoalue. Valtaosa lintuvesistä on merenlahtia, joista merkittävimmät ovat Paimionlahti, Viurilanlahti, Lautvesi ja Mietoistenlahti–Louhisaarenlahti. Useisiin merenlahtiin

Alueita kpl	Yhteispinta-ala (ha)	Keskim. ala (ha)	Mediaani ala (ha)
19	466541	24555	628

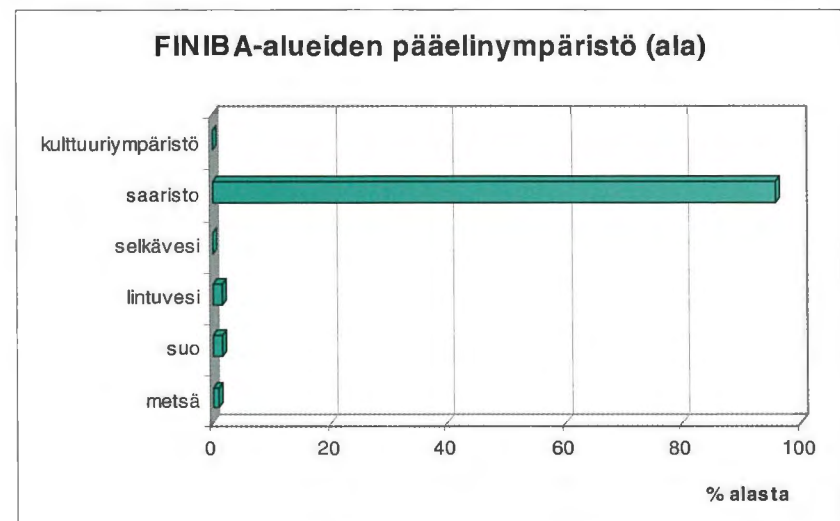
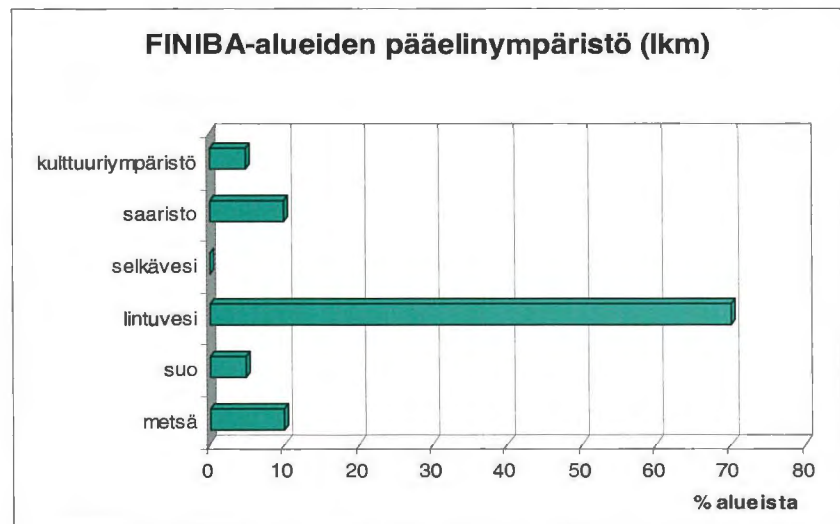
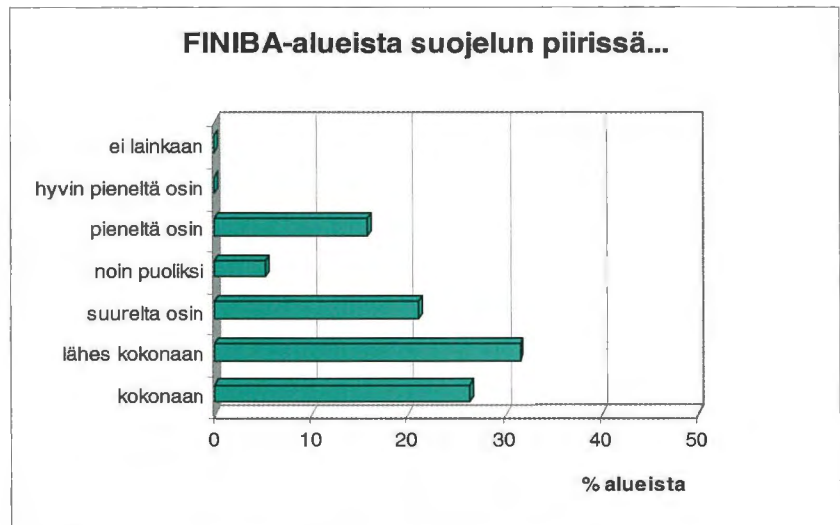
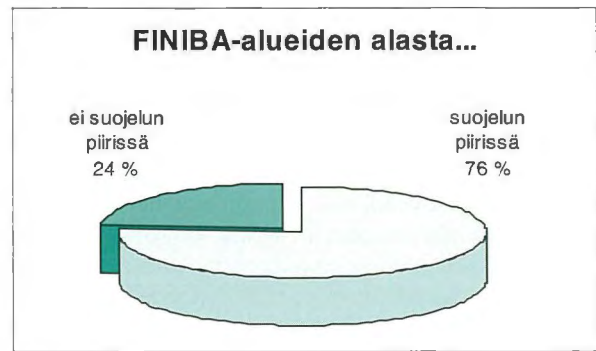
liittyy tärkeitä kerääntymispeltoja, joista tärkein on tuhansien merihanhiin suosima Kemiön Sjöfax. Varsinais-Suomessa on neljä IBA-alueutta.

Läntisen Suomenlahden saariston tärkein osa on Varsinais-Suomen merialuetta hallitseva Saaristomeri, joka on usean saaristolajin (erityisesti haahkan, pilkka-siiven ja räyskän) merkittävimpiä pesimäalueita Suomessa sekä yksi harvoista kaikkein harvinaisimpien saaristolajien, kuten ristisorsan, eteläsuosirrin ja pikkutiiran, tärkeistä pesimäalueista. Läntisen Suomenlahden saaristossa tavataan myös monen vesi- ja rantalintulajin merkittävimpiä kerääntymiä Suomessa. Varsinais-Suomessa on lukuisia tärkeitä kyhmyjoutsenen ja merihanhiin kerääntymisalueita sekä maakunnista eniten harmaapäätikan (4, yhdessä Länsi-Uudenmaan kanssa) ja viiksitimalin (6) tärkeitä pesimäalueita. Varsinais-Suomen pohjoisosan suot on Torronsuo–Talpianjärven kanssa maamme eteläisin liron tärkeä pesimäalue, ja Teijon

Nro	Aluekoodi	Alueen nimi	Kunta / kunnat	Ala (ha)	Yht. lajeja	Pes. lajeja	Ker. lajeja	IBA-status
13	110021	Paraisten makeavesiallas	Parainen	353	1	1	-	
14	110025	Aneriojärvi	Suomusjärvi	135	1	-	1	
15	110076	Ruissalo	Turku	904	4	3	1	IBA
16	110081	Lellaistenlahti	Kustavi	179	1	1	-	
17	110089	Otajärvi	Laitila, Kodisjoki, Pyhäranta	581	2	2	-	
18	110095	Ahmasvesi	Uusikaupunki	216	2	-	2	
19	110098	Paimionlahti	Paimio	696	2	-	2	IBA
20	110099	Viurilanlahti	Halikko, Salo	628	5	-	5	
21	110103	Oukkula-Monnoinen-Halkkoaukko	Lemu, Masku	701	4	2	2	
22	110104	Sjöfax	Kemiö	353	2	-	2	
23	110112	Lautvesi	Uusikaupunki	863	5	-	5	
24	110115	Teijon ylänkö	Perniö	3581	2	2	-	
25	110121	Uudenkaupungin rannikko	Uusikaupunki, Pyhäranta	23876	15	5	10	
26	110122	Suomusjärven kaakkurilammet	Suomusjärvi	104	1	1	-	
27	110124	Varsinais-Suomen pohjoisosan suot	Yläne, Mynämäki, Nousiainen, Pöytyä	8130	2	2	-	
28	110127	Mietoistenlahti-Louhisaarenlahti	Mietoinen, Askainen	2139	5	1	4	IBA
29	110128	Kolkanaukon alue	Taivassalo	503	2	1	1	
30	110129	Läntisen Suomenlahden saaristo	Korppoo, Nauvo, Kökar, Dragsfjärd, Hanko, Tammisaari, Inkoo	422232	27	13	14	IBA
31	110130	Rauvolanlahti-Friskalanlahti	Turku, Kaarina	367	2	2	-	
	120064	Telkunsuo (osittain)	Punkalaidun, Loimaa	936	1	-	1	

ylänkö yhdessä Nuuksion kanssa eteläisin metson tärkeä pesimäalue.

Varsinais-Suomen FINIBA-alueiden suojelutilanne on hyvä, sillä 76 % alueiden yhteenlasketusta alasta on suojelun piirissä, ja neljällä alueella viidestä suurin osa pinta-alasta on suojelun piirissä. Kokonaan suojelun ulkopuolisia lintualueita ei ole lainkaan.

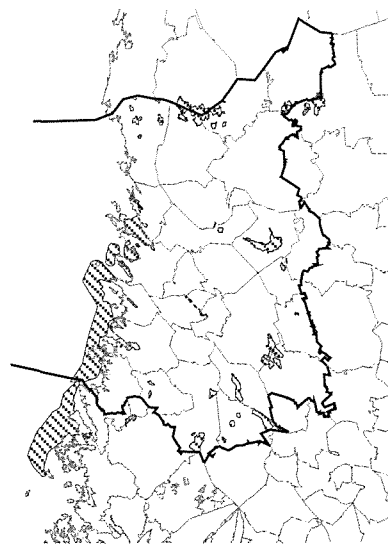
SATAKUNTA

Satakunnan merkittävimpiä luonnonmaiseman piirteitä on monimuotoinen, leveydeltään vaihteleva saaristo. Rannikolta työntyy merelle useita pitkiä niemiä, kuten Yyterin ja Kuuminaisten niemet Porin edustalla. Maakunnan sisäosien eteläinen ja pohjoinen puolisko eroavat luonnonmaisemaltaan toisistaan huomattavasti. Etelässä on laajoja peltolakeuksia (erityisesti maakunnan mahtijoen Kokemäenjoen varrella), reheviä merenlahtia ja lintujärviä sekä maakunnan suurimmat taajamat. Pohjoisessa vallitsevat metsät ja erityisesti suot, kun taas peltoja on hyvin niukasti. Etelä-Pohjanmaan keidassuokeskus työntyy hyvän matkaa Satakunnan pohjoisosaan. Maakunnassa on jonkin verran järviä, mutta ne ovat enimmäkseen pieniä. Isoja selkivesiä on vain yksi: läntisen Euroopan kalaisimmaksi järveksi tutkimuksissa osoittautunut Säkylän Pyhäjärvi, joka sekkin on monin paikoin rehevöitynyt lintuvedeksi.

Satakunnassa on yhteensä 18 tärkeää lintualuetta, joista pesimäalueiden kriteerit täyttyvät 15:llä ja kerääntymisalueiden 13 alueella. Lisäksi osa Otajärveä (pääosin Varsinais-Suomea), Uudenkaupungin rannikkoa (Varsinais-Suomi) ja Parkanon–Karvian rajaseudun soita (Pirkanmaa) kuuluu Satakuntaan. Tyypillisen FINIBA-alueen koko Satakunnassa on kohtalaisen suuri (yli 1 500 hehtaaria), mutta lintualueiden yhteispinta-ala ja keskimääräisen alueen koko ovat melko pieniä.

FINIBA-alueiden alasta eniten on saaristoa (40 %), lintuvesiä on kokonaisalasta kolmannes ja soita viidenes. Muiden biotooppien osuudet ovat enintään 5 % alasta. Soiden osuus on todellisuudessa jonkin verran esitetyä suurempi, sillä suopinta-alaan kuuluisi laskea myös Satakunnan puoleinen osa laajasta Parkanon–Karvian rajaseudun soista. Lukumääräisesti tärkeistä lintualueista eniten on lintuvesiä (lähes puolet). Soiden osuus (21 % kaikista lintualueista) on huomattava maakunnan eteläiseen sijaintiin nähden. Maakunnassa on useita peltoukkeitä, joille kerääntyy joutsenia, hanhia ja kurkia.

Satakunnassa sijaitsee monta linnustollisesti merkittävää merenlahtea (erityisesti Porin lintuvedet) ja lintu-

Alueita kpl	Yhteispinta-ala (ha)	Keskim. ala (ha)	Mediaani ala (ha)
18	64100	3561	1569

järveä (muiden muassa Inhottujärvi, Köyliönjärvi–Pyhäjärvi, Puurijärvi ja Koskeljärvi). Nämä viisi kosteikkokoa ovat myös kansainvälisesti tärkeitä lintualueita. Porin lintuvedet on laaja lintuvesikompleksi, johon sisältyvät muiden muassa Yyterin lietteet ja Kokemäenjoen suisto. Se on Oulun seudun kerääntymisalueen (Liminganlahti, Hailuoto ja ympäröivät alueet) jälkeen maamme selvästi toiseksi merkittävin kosteikko. Linnustollisesti merkittävä – sekä pesimis- että kerääntymisalueena – on myös suurimman osan Satakunnan rannikosta käsittävä Rauman–Luvian–Porin saaristo, joka niin ikään on IBA-alue (joskin kahtena erillisenä alueena). Kerääntymispelloista merkittävin on Luvianlahti ja suoalueista Mustansaarenkeitaan–Rynkänkeitaan alue.

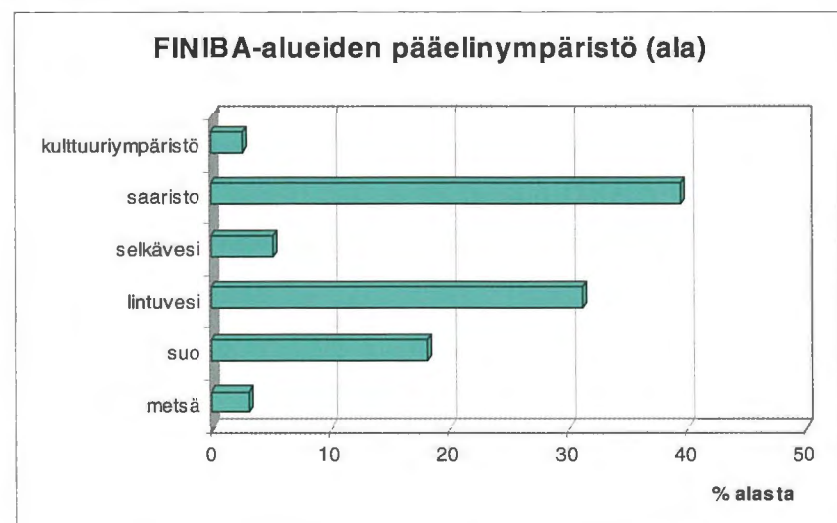
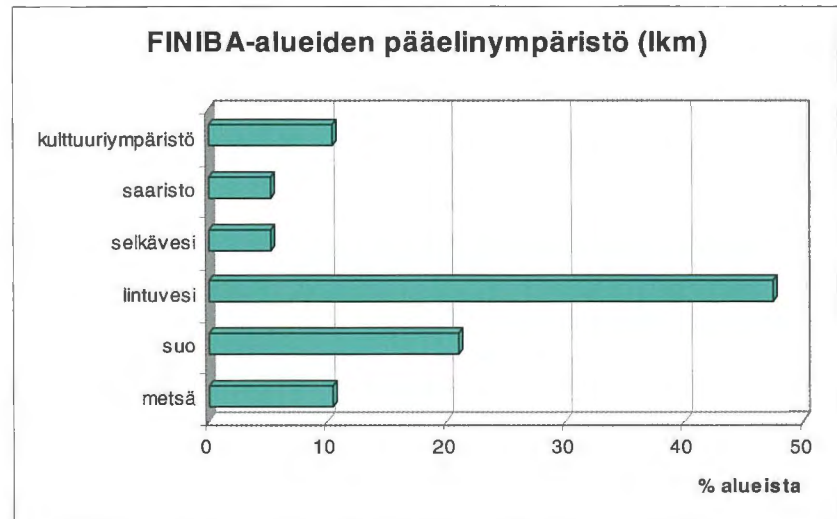
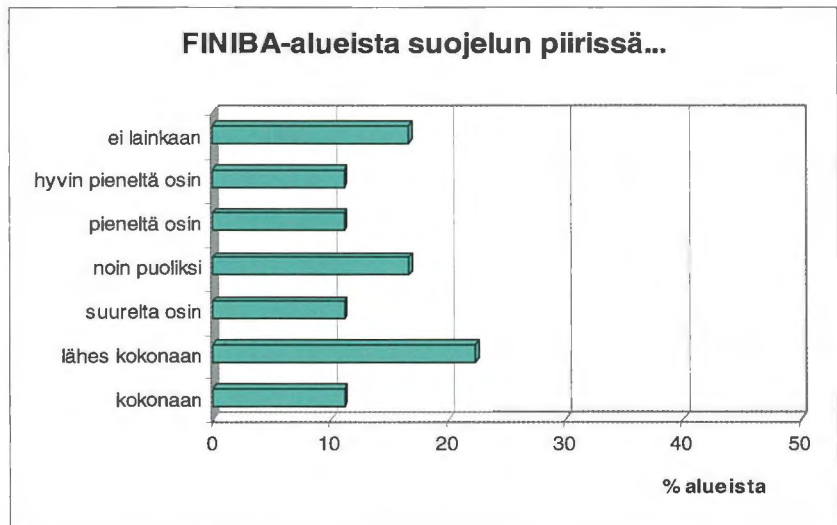
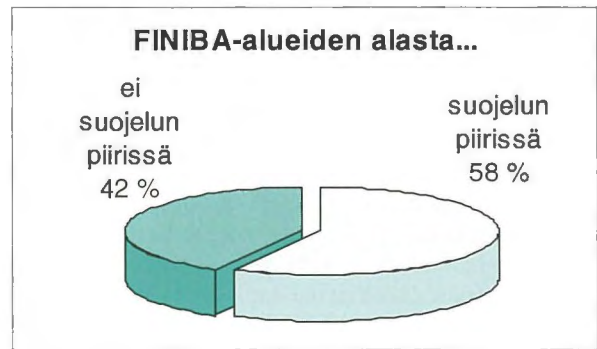
Satakunta on pesimisalueena merkittävä erityisesti monille saaristo- ja kosteikkolajeille. Esimerkiksi ruskosuohaukan tärkeitä pesimisalueita on Satakunnassa

Nro	Aluekoodi	Alueen nimi	Kunta / kunnat	Ala (ha)	Yht. lajeja	Pes. lajeja	Ker. lajeja	IBA-status
32	120006	Inhottujärvi	Noormarkku, Pomarkku	313	8	2	6	
33	120009	Köyliönjärvi-Pyhäjärvi	Köyliö, Säkylä, Eura	2759	16	7	9	IBA
34	120010	Kuorsumaanjärvi-Jättijärvi	Kiikoinen, Suodenniemi	321	3	1	2	
35	120012	Merikarvian pohjoisosan suot	Merikarvia	1533	1	1	-	
36	120016	Kokemäenjoen alajuoksu	Harjavalta, Nakkila, Ulvila	288	1	1	-	
37	120017	Puurijärvi-Isosuo ja ympäristön kosteikot	Kokemäki, Huittinen	3474	9	4	5	IBA
38	120023	Saarnijärvi ja Kauklainen	Lappi	310	2	1	1	
39	120024	Säkylänharju	Säkylä, Köyliö	1887	1	1	-	
40	120028	Koskeljärvi-Vaaljärvi-Pitkäjärvi	Eura	2090	4	3	1	
41	120046	Karhijärvi	Lavia	3650	3	2	1	
42	120055	Kiimajärvi	Äetsä	90	1	1	-	
43	120064	Telkunsuo	Punkalaidun, Loimaa	936	1	-	1	
44	120069	Mustansaarenkeitaan-Rynkänkeitaan alue	Honkajoki, Siikainen, Isojoki	6672	4	4	-	
45	120070	Porin lintuvedet	Pori	9483	55	15	40	IBA
46	120074	Rauman-Luvian-Porin saaristo	Rauma, Eurajoki, Luvia, Pori	27371	27	7	20	IBA
47	120075	Eurajoen suisto	Eurajoki	1605	15	1	14	
48	120076	Luvianlahti	Luvia	292	4	-	4	
49	120077	Kuivalahti	Eurajoki, Luvia	1026	3	-	3	
	440099	Parkanon-Karvian rajaseudun suot (osittain)	Parkano, Karvia	3754	4	4	-	
	110121	Uudenkaupungin rannikko (osittain)	Uusikaupunki, Pyhäranta	23876	15	5	10	
	110089	Otajärvi (osittain)	Laitila, Kodisjoki, Pyhäranta	581	2	2	-	

maakunnista eniten (9). Myös useiden harvalukuisten eteläisten lajien (ristisorsa, etelänsuosirri, mustatiira, rastaskerttunen, viiksitimali) harvoista tärkeistä pesimisalueista moni sijaitsee Satakunnassa. Laulujoutsenen Etelä-Suomen tärkeistä pesimisalueista useimmat sijaitsevat Satakunnassa, kuten suokukonkin. Mustansaarenkeitaan–Rynkänkeitaan alue on maamme eteläisin pikkukuovin tärkeä pesimisalue.

Pitkälti Porin lintuvesien ansiosta Satakunnassa sijaitsevat monen lajin maamme tärkeimmät kerääntymisalueet. Porin lintuvedet on peräti 40 lajin tärkeä ja kymmenen lajin kaikkein tärkein kerääntymisalue. Alue on useimpien eteläisten lajien (harmaahaikaran, kyhmyjoutsenen, kanadanhanhen, punasotkan, nokikanan ja räyskän) merkittävin kerääntymisalue Suomessa, kun taas Oulun seudulla kerääntyy monipuolisoin ja runsain pohjoinen lajisto. Satakunnan toinen merkittävä kerääntymisalue on Rauman–Luvian–Porin saaristo, joka on sekä viiden lajin merkittävin (tai yksi merkittävimmistä) kerääntymisalue Suomessa. Satakunnassa sijaitsee erityisen monia isojen lintujen (merimetso, harmaahaikara, joutsenet, hanhet ja kurki) tärkeitä kerääntymisalueita.

Maakunnan FINIBA-alueiden suojelutilanne on tilastojen valossa enintään tyydyttävä, sillä koko alasta suojelun piirissä on vain hieman yli puolet, ja vähemmän kuin puoliksi suojeltuja kohteita on lähes puolet kaikista, näiden joukossa kolme täysin suojelun ulkopuolista. Todellisuudessa suojelutilanne on parempi, sillä suojelun tasoa kuvaavia lukuja alentavat muutaman suurehkon peltoaukean ja Karhijärven järvenselän kuulumisen FINIBA-alueiden rajauksiin. Kaikista maakunnan IBA-alueista vähintään noin puolet on suojelun piirissä.

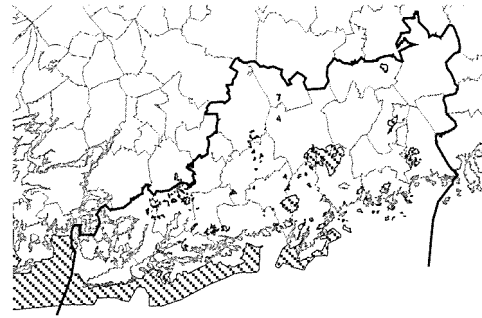

LÄNSI-UUSIMAA

Länsi-Uuttamaata luonnehtivat pitkä, rikkonainen rannikko ja monimuotoinen saaristo sekä taajamien, pienteköiden peltoaukeiden, pikkujärvien ja suppeiden metsäalueiden luonnehtima sisämaaluonto. Saaristo on monin paikoin melko kapea, mutta erityisesti Tammisaaren–Inkoon edustalla on laaja, näyttävä saaristo, joka sisältää muun muassa Tammisaaren saariston kansallispuiston. Maakunnassa on muutamia yllättävänkin laajoja, yhtenäisiä metsäalueita (esimerkiksi Nuuksio ja Sipoonkorpi). Järvet painottuvat länsiosaan, jossa on useita karujen järvien keskittymiä ja yksi suuri, kirkasvetinen järvi (Lohjanjärvi). Soita maakunnassa on hyvin vähän. Helsingistä Järvenpäähen ulottuu maamme laajin jokseenkin yhtenäinen taajamaketju.

Länsi-Uudellamaalla on yhteensä 31 tärkeää lintu-alueutta, joista pesimäalueiden kriteerit täyttyvät 19:llä ja kerääntymisalueiden 20 alueella. Lisäksi osa hyvin laajaa, pääosin Varsinais-Suomessa sijaitsevaa Läntisen Suomenlahden saaristoa kuuluu Länsi-Uuteenmaahan. FINIBA-alueiden kokoa kuvaavat tunnusluvut ovat maan pienimpiä. Tyypillisen FINIBA-alueen koko on vain runsaat 500 hehtaaria, keskimääräisenkin noin 1 400 ha. Tosin luvuista puuttuu Läntisen Suomenlahden saariston Länsi-Uuteenmaahan kuuluva osuus, joka nostaisi varsinkin keskimääräistä lintualueen kokoa ja yhteispinta-alaa selvästi.

FINIBA-alueiden pinta-alasta metsien osuus on tilastojen mukaan 40 %, mikä on korkea arvo näin etelässä. Saaristoa ja lintuvesiä on kumpaakin noin neljännes alasta, muita biotooppeja jo selvästi vähemmän. Kuitenkin todellisuudessa saaristoa on lintualueiden yhteenlas-

Alueita kpl	Yhteispinta-ala (ha)	Keskim. ala (ha)	Mediaani ala (ha)
31	43640	1408	567

ketusta alasta ylivoimaisesti eniten, sillä luvuista puuttuu vajaat 100 000 ha Länsi-Uuteenmaahan kuuluvaa Läntisen Suomenlahden saaristoa. Lukumääräisesti selvästi eniten (yli puolet) maakunnan FINIBA-alueista on lintuvesiä ja neljäsosa metsiä. Muiden biotooppien alueita on kutakin alle kymmenesosa, vähiten on soita.

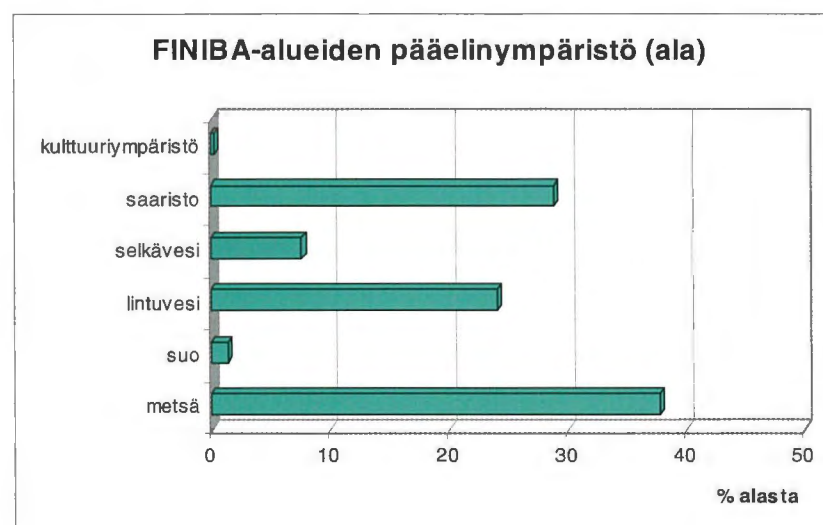
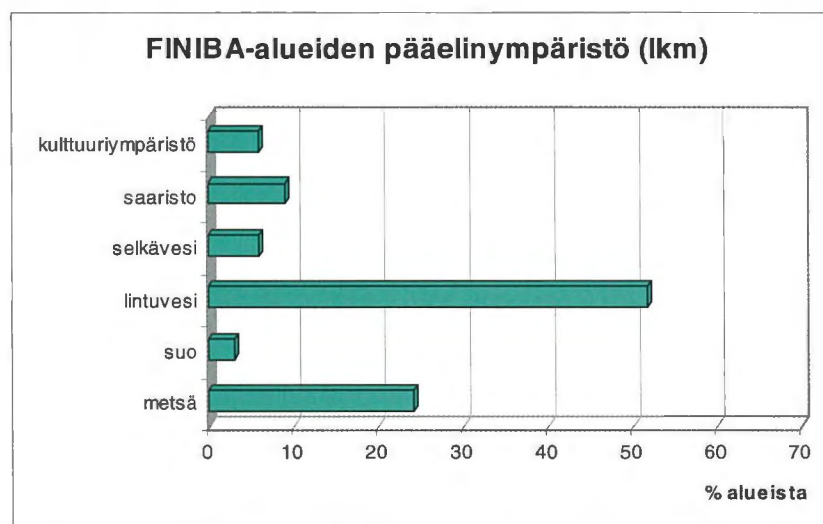
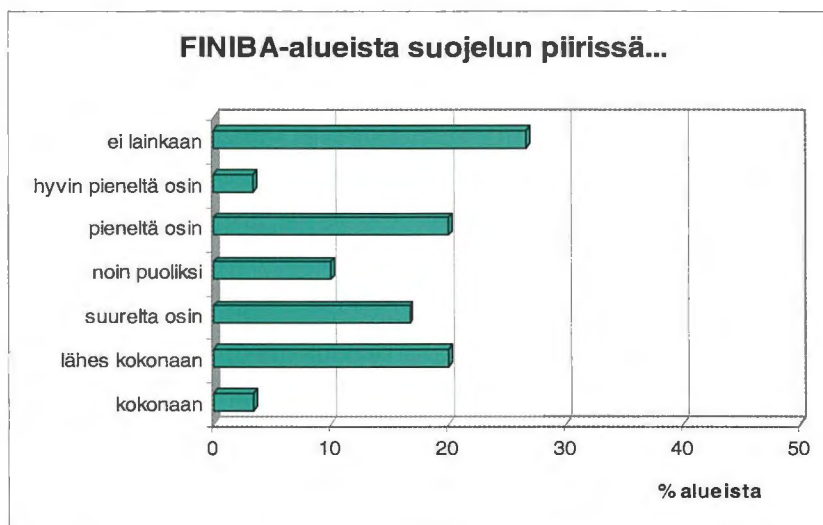
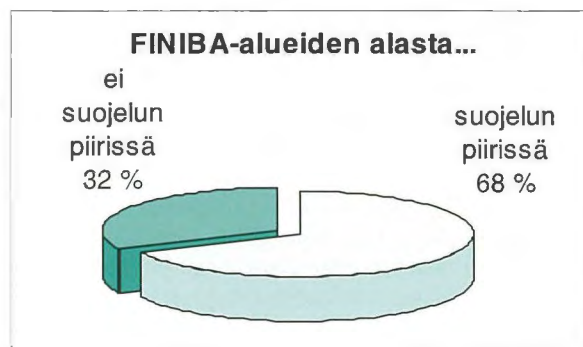
Maakunnan merkittävimpiä lintualueita ovat lukuisien lintuvesien keskittymä rannikkoseudulla, Nuuksion laajahko, poikkeuksellisen luonnontilaisena säilynyt metsäalue sekä ennen kaikkea Läntisen Suomenlahden saaristo, joka ulottuu Länsi-Uudellamaalla aina Hangosta Inkooseen. IBA-alueita maakunnassa on kolme.

Muutamien eteläisten lajien tärkeimmistä pesimä-alueista sijaitsee Länsi-Uudellamaalla maakunnista eniten. Näihin kuuluvat harmaapäätikka (4 pesimäaluetta, kuten Varsinais-Suomessakin), kangaskiuru (3 aluetta

Nro	Aluekoodi	Alueen nimi	Kunta / kunnat	Ala (ha)	Yht. lajeja	Pes. lajeja	Ker. lajeja	IBA-status
50	210011	Vanjärvi	Vihti	145	2	-	2	
51	210023	Karjaanjokilaakso	Karkkila	78	1	1	-	
52	210056	Meiko-Lappträsk	Kirkkonummi, Siuntio	3153	1	1	-	
53	210070	Kärkelänjoki	Karjalohja, Kisko	11	1	1	-	
54	210097	Espoonlahti	Espoo	425	1	-	1	
55	210111	Ridasjärvi-Järvisuo-Ridassaarensuo	Hyvinkää	686	1	-	1	
56	210130	Sandviken-Råviken	Tammisaari	115	1	-	1	
57	210142	Bölsviken-Bredviken	Tammisaari	162	3	-	3	
58	210157	Strömsö	Inkoo	338	1	1	-	
59	210180	Hangon etelälahdet	Hanko	872	4	-	4	
60	210215	Nuuksio	Vihti, Espoo, Kirkkonummi	9976	7	7	-	IBA
61	210219	Läppträsket	Karjaa	239	4	-	4	
62	210228	Tuusulanjärvi	Tuusula, Järvenpää	980	3	-	3	
63	210231	Sipoonkorven alue	Sipoo, Vantaa	2022	2	2	-	
64	210236	Myrans	Siuntio	57	1	1	-	
65	210239	Suomenoja	Espoo	55	3	2	1	
66	210240	Hila	Kirkkonummi	533	1	1	-	
67	210241	Kopparnäs	Inkoo, Siuntio	513	1	1	-	
68	210247	Laajalahden-Viikin alue	Espoo, Helsinki	1380	7	3	4	IBA
69	210248	Kirkkonummen-Espoon saaristo	Kirkkonummi, Espoo	12310	7	2	5	IBA
70	210249	Pohjois-Kirkkonummen lintujärvet	Kirkkonummi	628	6	4	2	
71	210251	Etelä-Kirkkonummen kosteikot	Kirkkonummi	1255	2	1	1	
72	210254	Tammisaaren lintuvedet	Tammisaari	1011	7	2	5	
73	210255	Lindöviken-Heimplax	Tammisaari	276	1	-	1	
74	210256	Degerbyn pellot	Inkoo	96	2	-	2	
75	210257	Karjaan järvi-alue	Karjaa	898	1	1	-	
76	210258	Pohjan järvi-alue	Pohja	2726	1	1	-	
77	210262	Nummi-Pusulan-Lohjan lintuvedet	Nummi-Pusula, Lohja	723	6	3	3	
78	210265	Helsingin edustan luodot	Helsinki, Espoo	1209	5	3	2	
79	210267	Pikkalanlahti	Siuntio	567	1	-	1	
80	210268	Kirkniemen alue	Lohja	201	1	-	1	
110129		Läntisen Suomenlahden saaristo (osittain)	Korppoo, Nauvo, Kökar, Dragsfjärd, Hanko, Tammisaari, Inkoo	422232	27	13	14	IBA

kaikkiaan viidestä) ja rastaskerttunen (6). Nuuksio on metson (yhdessä Teijon ylängön kanssa) ja pohjantikan eteläisin tärkeä pesimäalue Suomessa. Kaakkurien tärkeitä pesimäalueita maakunnassa on peräti kolme, joista Pohjan järvialue on koko Lounais-Suomen merkittävin. Harmaahaikaran tärkeitä kerääntymisalueita on Länsi-Uudellamaalla maakunnista eniten (7). Myös kyhmyjoutsenen sekä kanadan- ja merihanhen tärkeitä kerääntymisalueita maakunnassa on huomattavan monta.

Länsi-Uudenmaan FINIBA-alueiden alasta on suojeltu kaksi kolmasosaa, mutta yksittäisistä alueista puolet on suojelun piirissä vain pieneltä osin, ja peräti neljäsosa on täysin vailla suojelua. Viimeksi mainittu luku on yksi maamme suurimmista. Suurelta osin yksittäisten alueiden epätydyttävä suojelutilanne selittyy lintuvesien huonosti toteutuneella suojelulla.

ITÄ-UUSIMAA

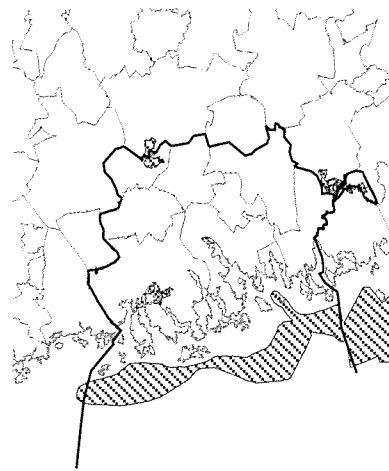
Tämän pienen maakunnan huomattavin maisemapiirre on laaja saaristo, jossa on erityisen monimuotoinen sisäsaaristo lukuisine kauas merelle työntyvine niemineen (muiden muassa Porvoon Emäsalo ja Pellinki sekä Ruotsinpyhtään Vahterpää). Ulkosaaristo on melko vähäsaarinen, ja monet uloimmista luodoista ovat varsin eristyneitä. Ainoa laajempi ulkosaaristoalue on Söderskärin saaristo Porvoossa. Maakunnan sisäosat ovat vaihtelevaa pienten metsäalueiden, peltojen ja jokivarsien mosaikkia, jossa on myös jonkin verran maatalouden rehevöittämiä pikkujärviä. Laajimmat metsäalueet sijaitsevat rannikon tuntumassa. Yleisesti maakunnan metsät ovat olleet voimakkaassa metsätaloustaloudessa, luonnontilaista metsää on hyvin vähän. Itä-Uudellamaalla ei ole yhtään laajaa suoaluetta.

Maakunnassa on yhteensä viisi tärkeää lintualueita, joista sekä pesimis- että kerääntymisalueiden kriteerit täyttyvät kolmella alueella. Lisäksi Porvoon ja Pernajan saaristot kuuluvat hyvin merkittävään, pääosin Kymenlaaksossa sijaitsevaan Itäisen Suomenlahden saaristoon. Myös Hämeenkyliä–Haaviston–Hirvikosken peltoalueen (pääosin Kymenlaaksoa) läntinen kolkka kuuluu Itä-Uuteenmaahan. Maakunnan FINIBA-alueiden pinta-alojen tilastotiedot eivät anna oikeaa kuvaa todellisesta tilanteesta, koska niissä ei ole otettu huomioon Itäisen Suomenlahden saaristoon kuuluvia Porvoon ja Pernajan saaristoja. Muut alueet ovat kooltaan varsin pieniä (keskimäärin reilut 800 hehtaaria).

Puolet FINIBA-alueiden alasta on tilastojen mukaan kulttuuriympäristöä, kolmannes lintuvesiä ja vain reilu kymmenesosa saaristoa. Todellisuudessa saariston osuus on ylivoimainen, sillä lähes koko Itä-Uudenmaan saaristo on FINIBA-aluetta (Itäisen Suomenlahden saaristoa). Kulttuuriympäristön suuri pinta-ala johtuu Kanteleen–Ruhan laajoista tulvapeltoista. Lukumääräisesti eniten Itä-Uudenmaan lintualueista on lintuvesiä.

Maakunnan merkittävimpiä lintualueita ovat Porvoonjoen suistoalue ja ennen muuta Itäisen Suomenlahden saaristoon kuuluvat Porvoon ja Pernajan saaristot. Kaikki kolme aluetta on nimetty IBA-alueiksi. Merkittävä kerääntymisalue on Kanteleen lintujärven ja Ruhan tulvapeltojen muodostama kokonaisuus Itä-Uudenmaan ja Päijät-Hämeen rajamailla.

Itä-Uudenmaan saaristossa sijaitsee monen saaristolajin (räyskä, ruokki, etelänkiisla) maamme merkittävimmät pesimäyhdyskunnat. Etelänkiislan lähes koko Suomen kanta pesii Pernajan ulkosaaristossa. Porvoonjoen suisto on uivelon merkittävin kerääntymisalue etelärannikolla ja yksi merkittävimpiä isokoskelon kerääntymisalueista. Lisäksi siellä pesii (yhdessä Kirkkojärven–Lupinlahden kanssa) rastaskerttusia FINIBA-alueista

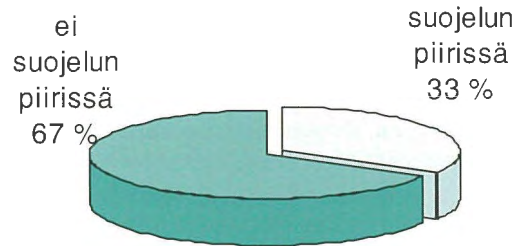
Alueita kpl	Yhteispinta- ala (ha)	Keskim. ala (ha)	Mediaani ala (ha)
5	4292	858	507

eniten. Kantele–Ruha on puolestaan yksi itäreitin merkittävimmistä laulujoutsenen kerääntymisalueista.

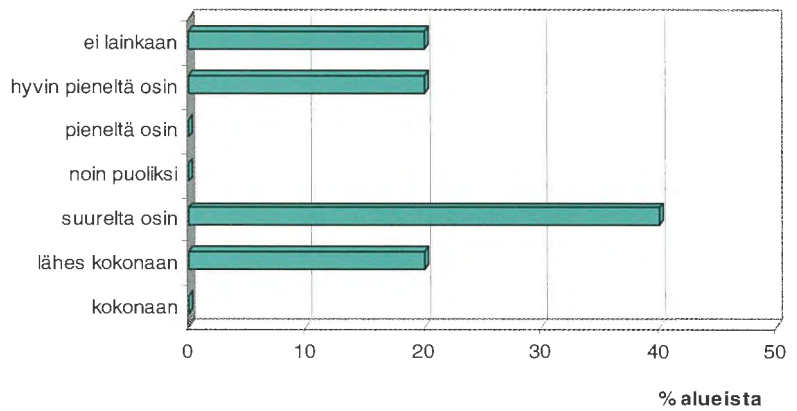
Tilastojen valossa Itä-Uudenmaan FINIBA-alueiden suojelutilanne ei ole erityisen hyvä. Vain kolmasosa lintualueiden kokonaisalasta on suojelun piirissä, ja maakunnan harvoista FINIBA-alueista yksi ei kuulu suojelun piiriin lainkaan ja yksi kuuluu vain hyvin pieneltä osin. Suojelutilannetta kuvaavissa luvuissa ei ole kuitenkaan otettu huomioon hyvin suojeltua saaristoa, joten todellinen suojelutilanne on kaavioissa esitettyä valoisampi.

Nro	Aluekoodi	Alueen nimi	Kunta / kunnat	Ala (ha)	Yht. lajeja	Pes. lajeja	Ker. lajeja	IBA-status
81	230029	Porvoonjoen suistoalue	Porvoo	987	6	2	4	IBA
82	230032	Stensbölen metsät	Porvoo	379	1	1	-	
83	230043	Pernajanlahden pohjoisosa	Pernaja	306	1	1	-	
84	230045	Kantele-Ruha	Pukkila, Orimattila	2113	2	-	2	
85	230051	Haikkoonselkä	Porvoo	507	1	-	1	
	310070	Hämeenkyliä-Haavisto-Hirvikoski (osittain)	Elimäki, Ruotsinpyhtää, Pyhtää	2343	1	-	1	
	310114	Itäisen Suomenlahden saaristo (osittain)	Vehkalahti, Kotka, Pyhtää, Virolahti, Loviisa, Pernaja, Porvoo	147594	7	6	1	IBA

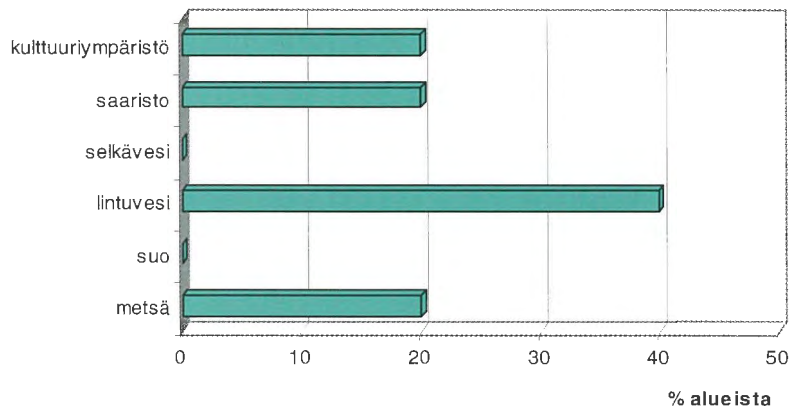
FINIBA-alueiden alasta...

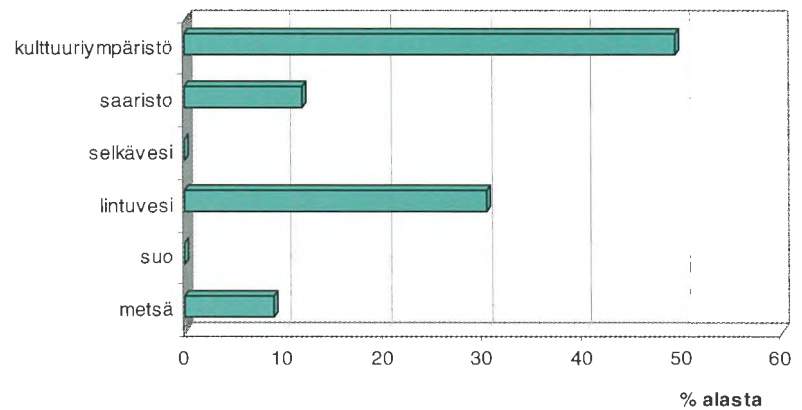
FINIBA-alueista suojelun piirissä...

FINIBA-alueiden pääelinympäristö (lkm)

FINIBA-alueiden pääelinympäristö (ala)

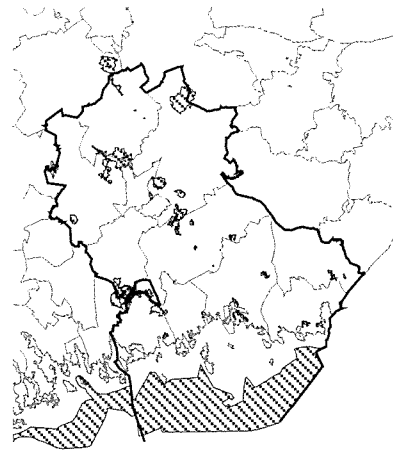
KYMENLAAKSO

Kymenlaaksossa on hyvin vaihteleva luonto. Maakunnassa on laaja saaristo, jossa varsinkin itäinen ulkosaaristovyöhyke on leveä, kun taas niemet ovat verraten pieniä. Suurin osa saaristoa kuuluu Itäisen Suomenlahden kansallispuistoon. Kymenlaakso on metsäinen maakunta; laajimmat yhtenäiset metsäalueet sijaitsevat maakunnan pohjois- ja itäosissa. Metsät ovat monin paikoin karuja, mäntyvaltaisia kankaita, varsinkin Salpausselkien alueella. Pellot ovat keskittyneet rannikon tuntumaan ja erityisesti maakunnan länsiosaan Kymijoen varsille. Maakunnan pohjoisosaa kuuluu jo Järvi-Suomen eteläreunaan, missä on runsaasti isoja, kirkasvetisiä järviä. Muualla maakunnassa järviä on selvästi vähemmän, ja ne ovat yleensä pieniä, usein maatalouden rehevöittämiä. Kymenlaaksossa on muutamia Etelä-Suomen hienoimpia kilpikkeitä, muiden muassa Valkmusa ja Munasuo, jotka yhdessä muodostavat Valkmusan kansallispuiston.

Kymenlaaksossa on yhteensä 23 tärkeää lintualueita, joista pesimäalueiden kriteerit täyttyvät 11:llä ja kerääntymisalueiden 17 alueella. Lisäksi suurimmaksi osaksi Päijät-Hämeessä sijaitsevista Kujjärvestä–Sonnasesta ja Arrajoesta osa kuuluu Kymenlaaksoon. Laaja saaristoalue nostaa FINIBA-alueiden kokonais- ja keskimääräisen pinta-alan korkeaksi, mutta maakunnan tyypillisen lintualueen koko on verraten pieni (noin 500 hehtaaria).

Ylivoimaisesti suurin osa maakunnan lintualueista on saaristoa (Itäisen Suomenlahden saaristo). Muiden biotooppien osuudet alasta ovat selvästi alle 10 %. Lukumääräisesti maakunnan FINIBA-alueista sen sijaan kaksi kolmasosaa on lintuvesiä. Muiden biotooppien osuudet jäävät alle 10 %:n.

Koko Kymenlaakson rannikon kattava Itäisen Suomenlahden saaristo on yksi maamme merkittävimmistä

Alueita kpl	Yhteispinta- ala (ha)	Keskim. ala (ha)	Mediaani ala (ha)
23	170092	7395	512

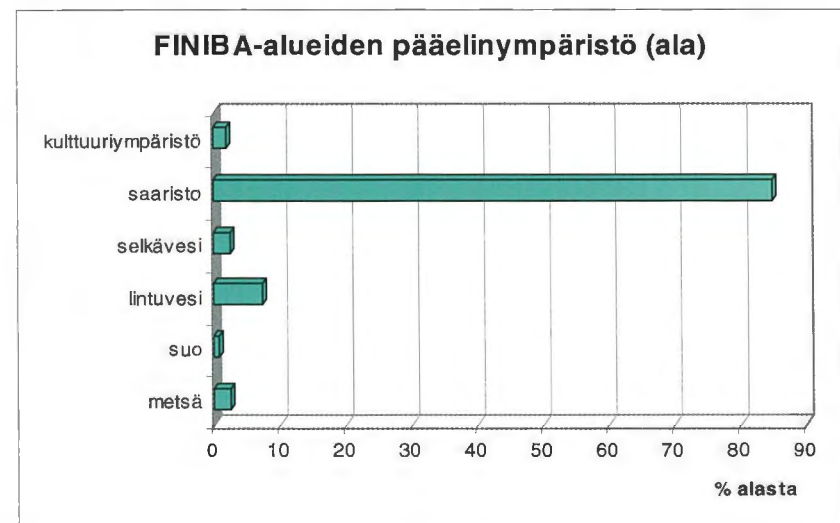
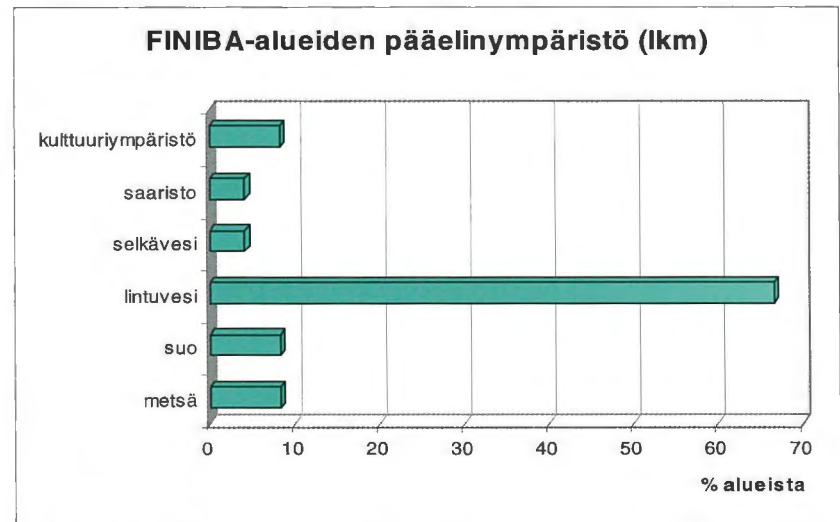
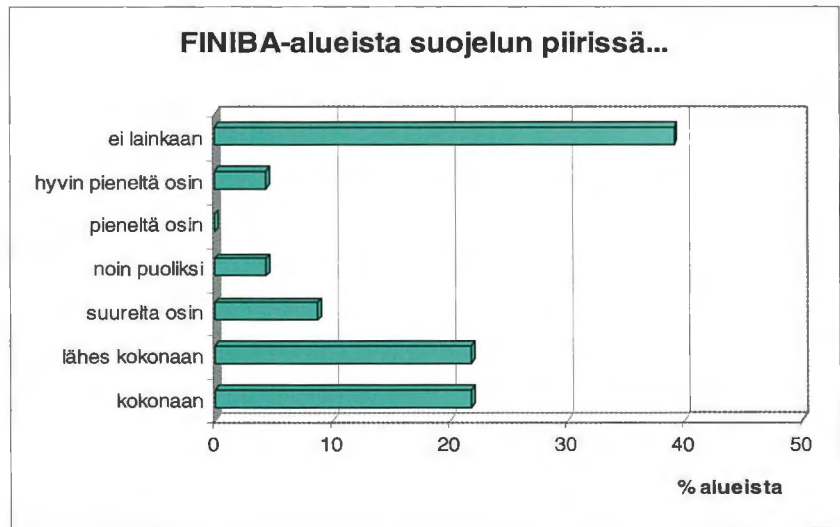
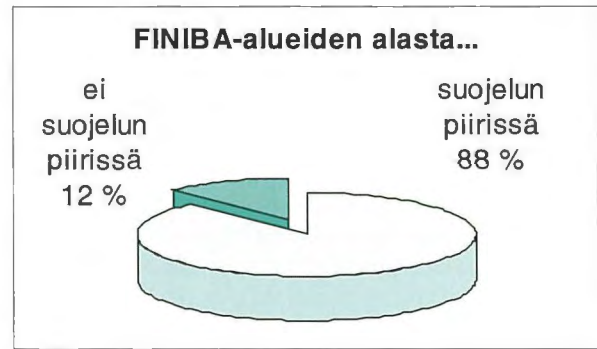
saaristoalueista, ennen muuta pesimisalueena (kerääntymistiedot puutteellisia). Merkittävin lintuvesi on puolestaan kansainvälisestikin tärkeä Kirkkojärvi–Lupinlahti, joka on tärkeä niin pesimis- kuin kerääntymisalueena. Kymenlaaksossa on kaikkiaan neljä IBA-alueita.

Kymenlaaksossa on useita isohkoja järviä, joiden lahtien rehevöityminen on tehnyt niistä kaulushaikaroille ja ruskosuohaukoille mieluisia pesimisalueita. Kirkkojärvi–Lupinlahti on liejukanan ja rastaskerttusen (Porvoonjoen suistoalueen ohella) maamme merkittävin pesimisalue. Lisäksi kaksi maailmanlaajuisesti uhanalaisen ruisrääkän tärkeistä pesimisalueista sijaitsee Kymenlaaksossa. Itäisen Suomenlahden saaristo on riskilän, ruokin ja selkälökin yksi merkittävimmistä pesimisalueista Suomessa. Kymenlaakso sijoittuu Pohjois-Venäjälle

Nro	Aluekoodi	Alueen nimi	Kunta / kunnat	Ala (ha)	Yht. lajeja	Pes. lajeja	Ker. lajeja	IBA-status
86	310003	Haapajärvi	Anjalankoski	227	1	-	1	
87	310012	Heinlahti	Pyhtää	201	3	-	3	
88	310015	Onkamaanjärvi-Haudansyvä	Vehkalahti	255	2	1	1	
89	310017	Salminlahti	Vehkalahti, Kotka	138	1	-	1	
90	310021	Haukasuo-Alajalansuo	Anjalankoski, Valkeala	512	1	-	1	
91	310029	Valkmusa (Kananniemen-, Mustanjärven- ja Lamminsuo sekä Haukka- ja Moronvuori)	Pyhtää, Kotka	983	1	-	1	
92	310069	Rautakorpi-Raitvierinen-Aittomäki	Anjalankoski, Valkeala	1154	1	-	1	
93	310070	Hämeenkylä-Haavisto-Hirvikoski	Elimäki, Ruotsinpyhtää, Pyhtää	2343	1	-	1	
94	310071	Sääskjärvi	Iitti	523	1	-	1	
95	310072	Kuusanniemen luhta ja Kuusanlampi	Kuusankoski, Valkeala	182	1	-	1	
96	310075	Suurijärvi	Anjalankoski	87	1	-	1	
97	310077	Kotojärvi	Anjalankoski	11	1	-	1	
98	310079	Hovinsaari	Kotka	96	1	1	-	
99	310087	Repovesi	Valkeala, Mäntyharju	4407	2	2	-	
100	310109	Kirkkojärvi-Lupinlahti	Hamina, Vehkalahti	776	9	5	4	IBA
101	310112	Niskajärvi	Jaala	26	1	1	-	
102	310113	Vilkkiläntura-Ala-Pihlajanlahti	Virolahti	436	5	1	4	IBA
103	310114	Itäisen Suomenlahden saaristo	Vehkalahti, Kotka, Pyhtää, Virolahti, Loviisa, Pernaja, Porvoo	147594	7	6	1	IBA
104	310118	Arrajärvi	Iitti, Nastola	707	1	1	-	
105	310119	Teutjärvi-Suvijärvi-Tammijärvi	Elimäki, Pyhtää, Ruotsinpyhtää	2307	4	4	-	IBA
106	310121	Pyhäjärvi-Pelinginselkä	Iitti, Jaala, Kuusank., Valkeala	4994	4	3	1	
107	310122	Lappalanjärvi-Haukkajärvi	Valkeala	1755	2	2	-	
108	310123	Tyllinjärvi-Tuorusjärvi	Miehikkälä, Virolahti	378	2	-	2	
	430030	Kujjärvi-Sonnanen (osittain)	Heinola, Jaala	2593	1	1	-	
	430063	Arrajoki (osittain)	Nastola, Iitti	12	1	1	-	

matkaavien joutsenten päämuuttoreitin varrelle. Yli puolet maamme tärkeistä pikkujoutsenten kerääntymisalueista sijaitsee Kymenlaaksossa (niiden joukossa ehkä maamme tunnetuin pikkujoutsenpaikka Virolahden Vilkkiläntura) ja laulujoutsenen kerääntymisalueistakin monet. Maakunnan länsiosan keidassoilla ja niitä ympäröivillä peltoalueilla kerääntyy syksyisin merkittäviä määriä itäreitin kurkia.

Vaikka FINIBA-alueiden alasta valtaosa kuuluu suojelun piiriin (lähinnä kokonaan suojellun Itäisen Suomenlahden saariston ansiosta), peräti 40 % alueista on täysin suojelemattomia. Heikkoa suoje-lutilannetta yksittäisten alueiden osalta selittävät useat FINIBA-alueiksi valitut peltoalueet ja lintuvesiensuojeluohjelmaan kuulumattomien (ohjelman valmistuksen jälkeen rehevöityneiden!) järvien suuri lukumäärä.

ETELÄ-KARJALA

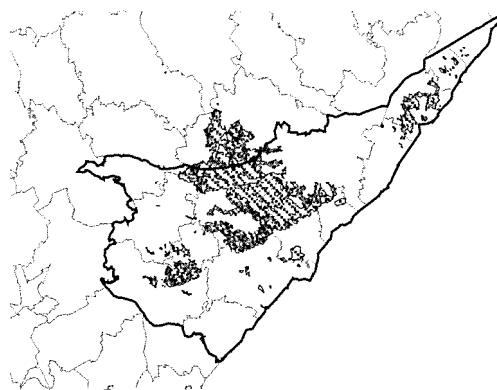
Etelä-Karjalan huomattavimpia luonnonalueita ovat maakunnan keskiosia hallitseva Suur-Saimaa sekä lounaasta koilliseen maakunnan läpi kulkeva Salpausselkä kuivine mäntykankaineen ja harjujaksoineen. Uloimman Salpausselän ja itärajan välisellä kaistalla – erityisesti Joutsenon ympäristössä sekä Parikkalan–Saaren alueella – on melko paljon viljelysmaita, joiden vaikutuksesta samalla alueella on myös paljon rehevöityneitä lintujärviä. Maakunnan länsiosat ovat sen sijaan melko harvaan asuttua metsäseutua. Isot suoalueet puuttuvat maakunnasta tyystin.

Etelä-Karjalassa on yhteensä 20 tärkeää lintualueita, joista pesimäalueiden kriteerit täyttyvät kymmenellä ja kerääntymisalueiden 13 alueella. Saimaan ansiosta FINIBA-alueiden yhteis- ja keskimääräinen pinta-ala ovat melko suuria, mutta tyyppillisen alueen koko on valtakunnan pienimpiä, alle 300 hehtaaria.

FINIBA-alueiden yhteenlasketusta alasta lähes 90 % on selkävettä (valtaosin Saimaata). Lintuvettä on reilut kymmenesosa, muita biotooppeja alle 5 %. Lukumääräisesti lintuvesiä on sen sijaan yli puolet, kulttuuriympäristöjä (kurkিপeltoja) viidesosa ja metsiäkin 15 %. Maakunnan FINIBA-metsät ovat valkoselkätikkakoivikoita.

Selvästi merkittävin lintuvesistä ja ylipäättään maakunnan kaikista FINIBA-alueista on Parikkalan seudun lintuvedet, josta osa (Siikalahti–Sammallampi) muodostaa maakunnan ainoan IBA-alueen. Muut lintujärvet ovat pieniä, ja ne on valittu yleensä yhden kriteerilajin perusteella. Saimaan–Lietveden selkävesialue on myös linnustollisesti varsin merkittävä.

Parikkalan lintuvedet on merkittävin kaulushaikaran ja yksi merkittävimmistä ruskosuohaukan ja naurulokin pesimäalueista Suomessa. Lisäksi alue on joidenkin eteläisten lajien, kuten liejukanan ja rastaskerttusen, pohjoisimpia tärkeitä pesimäalueita. Selkälökin pesimäkanta Saimaan–Lietveden alueella on varsin vahva. Valkoselkätikan esiintymisalueista neljä sijaitsee Etelä-Karjalassa. Maakunta kuuluu tämän äärimmäisen uhanalaisen lajin ydinalueen itäreunaan. Suomen itäosan kautta muuttavan pikkujoutsenen tärkeistä kerääntymisalueista kol-

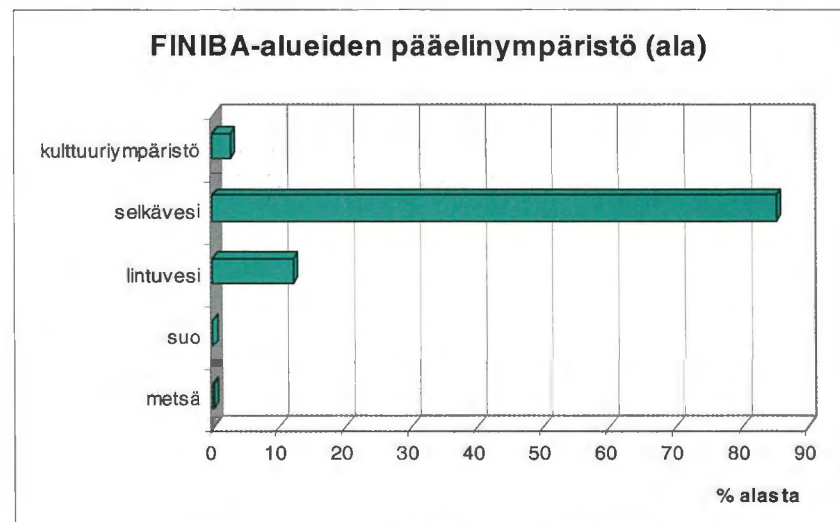
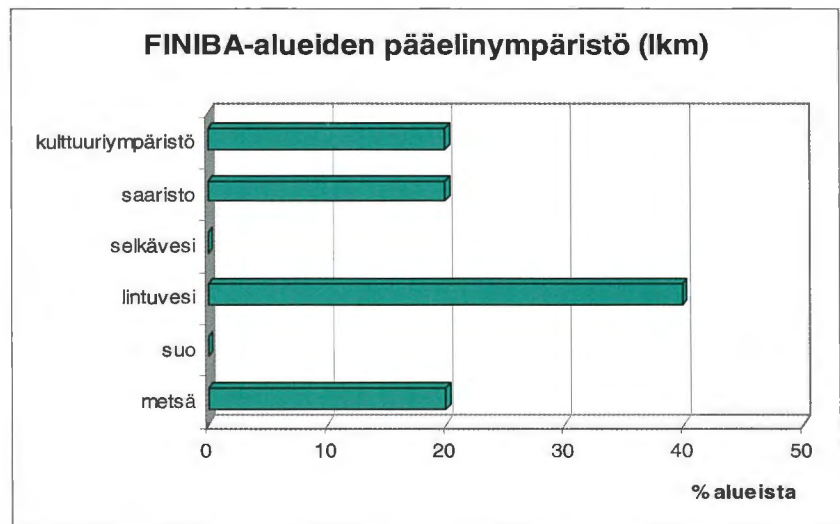
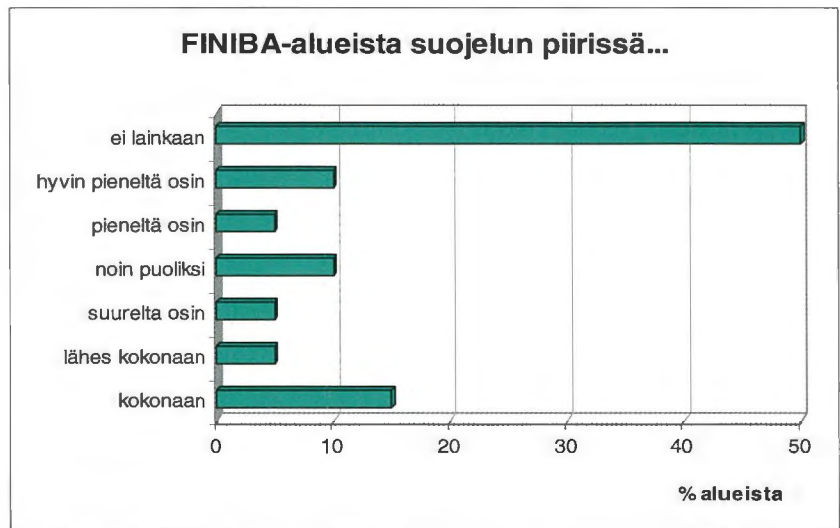
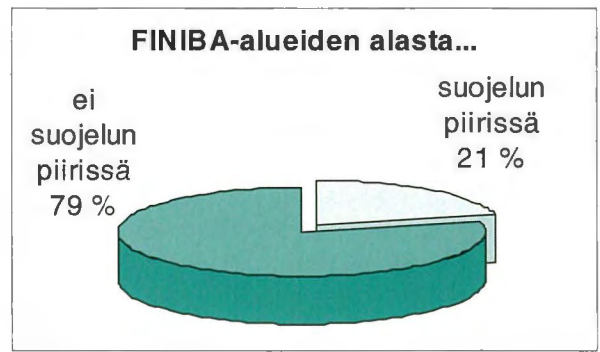

Alueita kpl	Yhteispinta- ala (ha)	Keskim. ala (ha)	Mediaani ala (ha)
20	120370	6019	271

masosa sijaitsee Etelä-Karjalassa, Väkevänjärven ja Kaislasen–Hanhijärven–Ritajärven kuulussa lajin merkittävimpiin kerääntymisalueisiin.

Maakunnan lintualueiden suojelutilanne on heikko. Kokonaisalasta vain viidesosa on suojelun piirissä, ja peräti puolet alueista on täysin suojelematta. Osa heikosta suojelutilanteesta selittyy sillä, että FINIBA-alueisiin kuuluu monta peltoaluetta, mutta myöskin monet lintuvedet ovat täysin suojelemattomia. Vain neljäsosalla alueista pinta-alasta suurin osa on suojelun piirissä.

Nro	Aluekoodi	Alueen nimi	Kunta / kunnat	Ala (ha)	Yht. lajeja	Pes. lajeja	Ker. lajeja	IBA-status
109	320001	Immalanjärvi	Imatra	774	1	-	1	
110	320007	Eväksenjärvi	Lappeenranta	71	2	-	2	
111	320011	Karhusjärvi	Lappeenranta	127	1	-	1	
112	320017	Telkjärvi	Lappeenranta	69	1	-	1	
113	320047	Naattikumpu	Saari	11	1	1	-	
114	320061	Niukkala	Uukuniemi	74	1	1	-	
115	320068	Väkevänjärvi	Ylämaa	87	3	-	3	
116	320086	Kivijärvi-Ala-Kivijärvi	Luumäki, Lemi	6477	1	1	-	
117	320088	Niemelän lampialue	Luumäki	20	1	1	-	
118	320094	Haapajärvi-Luteenjärvi	Lappeenranta	276	1	-	1	
119	320095	Kaislasen-Hanhijärvi-Ritajärvi	Lappeenranta	430	3	-	3	
120	320098	Parikkalan seudun lintuvedet	Parikkala, Rautjärvi, Saari	9565	17	8	9	IBA
121	320099	Saimaa-Lietvesi	Tapialsaari, Lappeenranta, Joutseno, Puumala	95850	3	2	1	
122	320100	Konnunsuon alue	Joutseno	2235	4	1	3	
123	320101	Parikkalan itäosan pellot	Parikkala	266	1	-	1	
124	320102	Jyrkilän-Akonpohjan pellot	Saari	570	1	-	1	
125	320103	Hepokankaan-Haimilan pellot	Luumäki	213	1	-	1	
126	320104	Lemin-Savitaipaleen lintuvedet	Lemi, Savitaipale	1497	2	2	-	
127	320105	Pien-Saimaan pohjoisosat	Savitaipale, Taipalsaari	1639	2	2	-	
128	320106	Haukkavuori	Ruokolahti	119	1	1	-	

LOUNAIS-HÄME

Maakunta on luonnonmaisemaltaan selkeästi kaksijakoinen. Hyvin vähäjärvistä, alavaa länsiosaa hallitsevat laajat viljelysalueet. Itäosa taas on metsävaltaista, harvaan-asuttua, runsasjärvistä ylänköä. Pikkuruisen maakunnan keskellä sijaitsee yksi Etelä-Suomen merkittävimmistä keidassoista Torrnsuo, vaikka muuten maakunta on vähäsoinen. Ainoa suurehko järvi on Tammelan Pyhäjärvi.

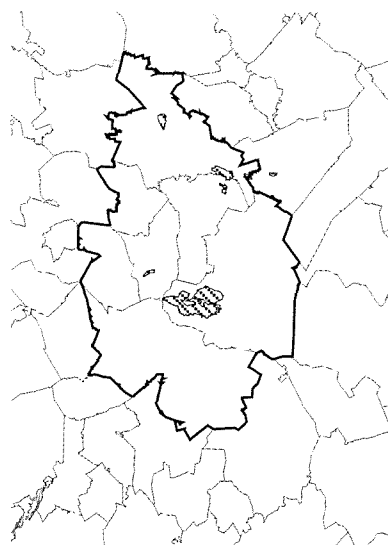
Lounais-Hämeessä on yhteensä neljä tärkeää lintu-alueita, joista pesimäalueiden kriteerit täyttyvät kaikilla neljällä ja kerääntymisalueiden kolmella alueella. Maakunnan FINIBA-alueiden vähyydestä johtuen näiden yhteispinta-ala on selvästi maamme pienin. Tyypillisen lintualueen koko on sitä vastoin verraten suuri.

FINIBA-alueiden alasta valtaosa on soita ja kulttuuriympäristöä (peltoja). Lukumääräisesti useimmat lintualueet ovat sitä vastoin lintuvesiä. Metsiä tai selkävettä ei ole.

Lintujärvistä merkittävimmät ovat Kojjärven ympäristön lintuvedet ja Talpianjärvi, joka on osa laajempaa Torrnsuon–Talpianjärven kokonaisuutta. Molemmat alueet ovat myös IBA-alueita.

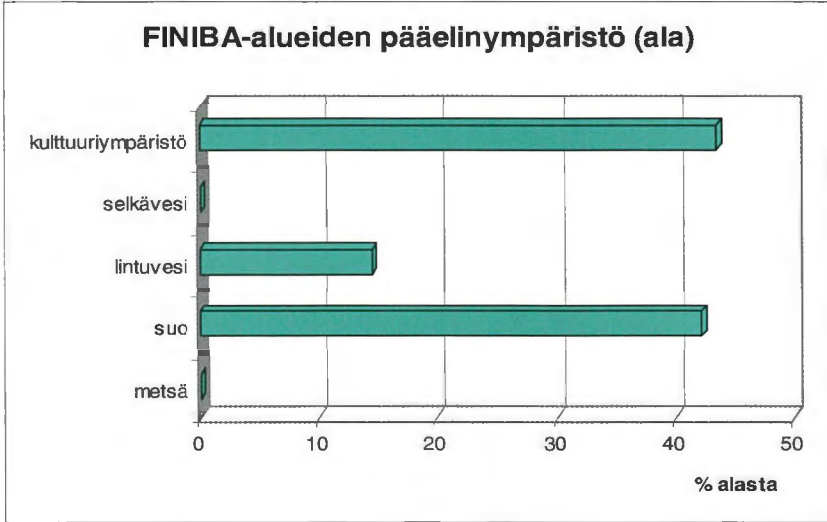
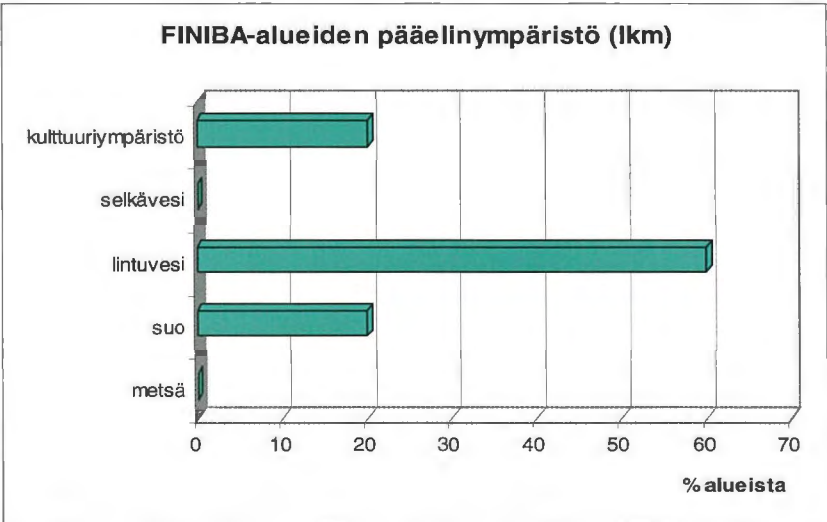
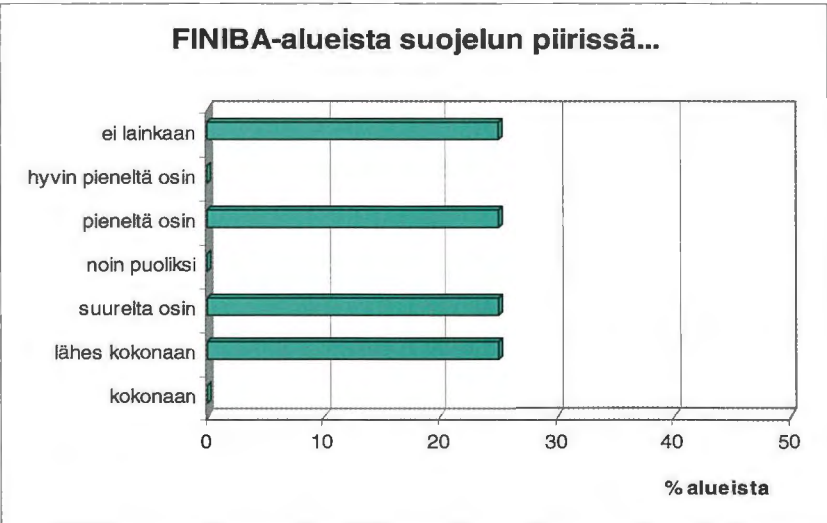
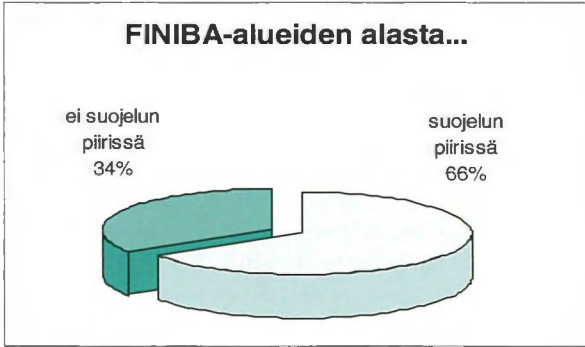
Torrnsuo–Talpianjärvi on suokukon eteläisin tärkeä pesimisalue Suomessa ja liron eteläisin yhdessä Varsinais-Suomen pohjoisosan soiden kanssa. Sama alue on myös Etelä-Suomen harvoja tärkeitä metsähanhen kerääntymisalueita. Kortejärvi on maamme ainoa selvästi sisämaassa sijaitseva tärkeä viiksitimalin pesimisalue. Maakunnassa on myös kaksi maailman laajuisesti uhanalaisen ruisrääkän tärkeää pesimisaluetta.

Lounais-Hämeen FINIBA-alueiden suojelutilanne on kohtalaisen hyvä. Kaksi kolmasosaa kokonaisalasta on suojelun piirissä, ja pieneltä osin suojeltuja on vain kaksi aluetta, joista toinen (peltoalue) on täysin suojelun ulkopuolella.

Alueita kpl	Yhteispinta- ala (ha)	Keskim. ala (ha)	Mediaani ala (ha)
4	6602	1651	766

Nro	Aluekoodi	Alueen nimi	Kunta / kunnat	Ala (ha)	Yht. lajeja	Pes. lajeja	Ker. lajeja	IBA- status
129	410008	Lintupaju	Jokioinen	147	2	1	1	
130	410030	Torrnsuo-Talpianjärvi	Tammela	4923	7	4	3	IBA
131	410038	Kortejärvi	Urkala	408	4	3	1	
132	410040	Kojjärven ympäristön lintuvedet	Forssa, Urjala, Kalvola	1124	3	3	-	IBA

KANTA-HÄME

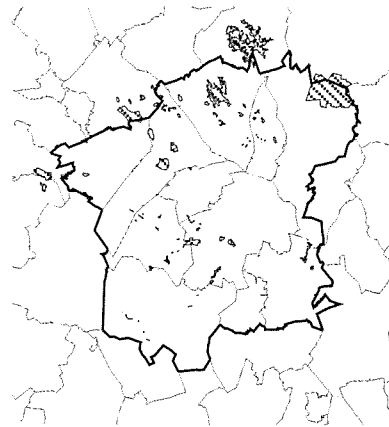
Suurin osa maakunnasta on melko pienipiirteistä peltojen, metsien ja pienten järvien mosaiikkia. Järvet ovat monin paikoin maatalouden rehevöittämiä. Länsi- ja toisaalta koillisosassa on laajoja, yhtenäisiä metsäseutuja, muiden muassa Evon alue. Maakunnan pohjoisosa kuuluu Järvi-Suomen eteläreunaan ja siellä maisemaa hallitsevat Kukkian ja Vanajaveden kaltaiset, keskikokoiset selkävedet. Soita on metsäseuduilla jonkin verran, mutta ne ovat pieniä.

Kanta-Hämeessä on yhteensä 17 tärkeää lintualueita, joista pesimäalueiden kriteerit täyttyvät 16:lla ja kerääntymisalueiden vain yhdellä alueella. Lintualueet painottuvatkin poikkeuksellisen paljon pesimisalueisiin. Lisäksi pääosin Lounais-Hämeessä sijaitsevasta Kojjärven ympäristön lintuvesistä osa kuuluu Kanta-Hämeeseen. Maakunnan FINIBA-alueiden yhteispinta-ala on kohtalaisen suuri, kun taas tyyppillisen lintualueen koko on valtakunnan pienimpiä.

FINIBA-alueiden pinta-alasta suurin osa on metsää (Evo) ja selkävettä. Lintuvettä on vajaa viidennes alasta. Lukumääräisesti lintuvesien osuus lintualueista on sen sijaan valtakunnan suurin (72 %). Selkävesiä on runsas viidennes. Soita tai kulttuuriympäristöjä ei tärkeissä lintualueissa ole lainkaan.

Lintuvesistä merkittävimmät ovat Janakkalan–Rengon lintuvedet ja Vanajaveden pohjoisosan lahdet, selkävesistä puolestaan Kukkia, joka on myös maakunnan ainoa IBA-alue.

Kanta-Hämeestä on tullut parin viime vuosikymmenen aikana yksi Suomen kaulushaikara- ja ruskosuohaukkakannan painopistealueista. Maakunnassa on peräti viisi kaulushaikaran ja kuusi ruskosuohaukan tärkeää pesimisaluetta. Janakkalan–Rengon lintuvesillä molempien lajien kannat ovat maamme suurimpia. Etelä-Suomen tunnetuista koskikaran tärkeistä pesimäjoista kaksi kolmasosaa sijaitsee hyvin kartoitetussa Kanta-Hämeessä. Evo on yksi Etelä-Suomen linnustollisesti merkittävimmistä metsäalueista. Se on usean pohjoisen lajin (metso, pohjantikka, sinipyrstö) eteläisimpiä tärkeitä pesimisalueita ja harmaapäätikan ainoa selvästi lounaisen rannikkoseudun pohjoispuolella sijaitseva tärkeä pesimisalue.

Alueita kpl	Yhteispinta-ala (ha)	Keskim. ala (ha)	Mediaani ala (ha)
17	19741	1161	305

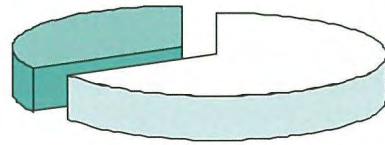
Maakunnan FINIBA-alueiden suojelutilanne on melko huono, vaikka FINIBA-alueiden pinta-alasta kaksi kolmasosaa on suojelun piirissä. Yli puolet lintualueista on täysin suojelun ulkopuolella, ja kolme aluetta neljästä on enintään pieneltä osin suojelun piirissä. Pinta-alaltaan suurien Kukkian ja Evon hyvä suojelutilanne nostaa suojellun alan hehtaarimäärää. Maakunnan lintuvesien suojelutilanne on heikko. Ainoastaan Vanajaveden pohjoisista lahdista suurin osa on suojelun piirissä, muut kuusi lintuvettä ovat joko kokonaan tai suurelta osin suojelemattomia. Yksikään neljästä koskikarajoesta ei kuulu suojelun piiriin.

Nro	Aluekoodi	Alueen nimi	Kunta / kunnat	Ala (ha)	Yht. lajeja	Pes. lajeja	Ker. lajeja	IBA-status
133	420005	Lehijärvi	Hattula	689	1	-	1	
134	420007	Iso- ja Vähä-Roine	Hauho	2100	1	1	-	
135	420032	Rengon kaakkurilammet	Renko	34	1	1	-	
136	420035	Kukkia	Luopioinen, Hauho	4266	1	1	-	IBA
137	420037	Rautakoski-Pilpala	Loppi	7	1	1	-	
138	420038	Renkojoki-Kaartjoki	Renko, Hattula	17	1	1	-	
139	420039	Isojoki	Loppi	3	1	1	-	
140	420040	Katiskoksi-Myllynkylä	Hämeenlinna, Janakkala	7	1	1	-	
141	420041	Jylhänsuo-Poutunkangas	Hauho, Tuulos	28	1	1	-	
142	420044	Vanajanselän lintuluodot	Kalvola, Hattula, Valkeakoski	1837	1	1	-	
143	420045	Hausjärven lintuvedet	Hausjärvi	325	2	2	-	
144	420046	Janakkalan-Rengon lintuvedet	Janakkala, Renko, Loppi	1177	4	4	-	
145	420047	Hauhon kirkonkylän lintuvedet	Hauho	188	1	1	-	
146	420048	Tuuloksen lintuvedet	Tuulos, Hauho	287	2	2	-	
147	420049	Vanajaveden pohjoisosan lahdet	Hattula, Valkeakoski	611	4	4	-	
148	420050	Mervenselkä-Hattulanselkä	Hattula	305	2	2	-	
149	420052	Evo	Lammi, Asikkala, Padasjoki	7860	5	5	-	
	410040	Kojjärven ympäristön lintuvedet (osittain)	Forssa, Urjala, Kalvola	1124	3	3	-	IBA

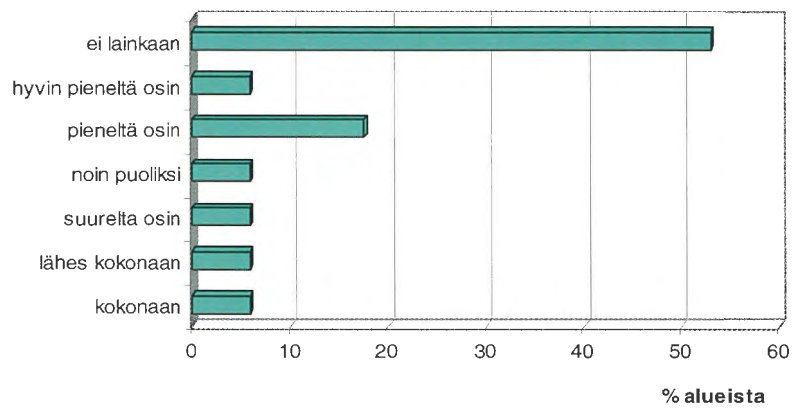
FINIBA-alueiden alasta...

ei suojelun piirissä 33%

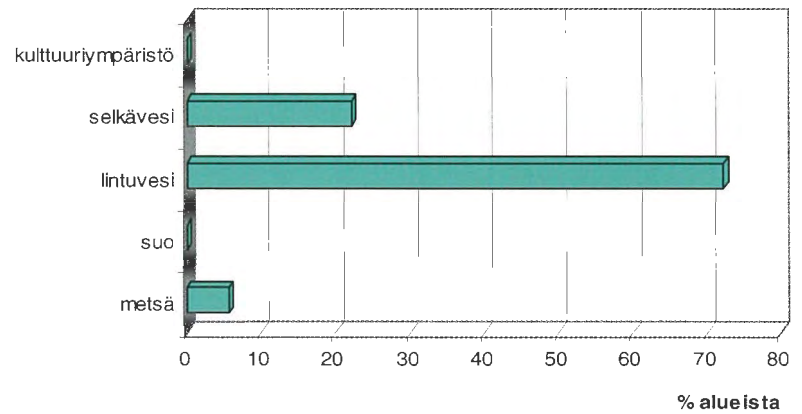
suojelun piirissä 67%

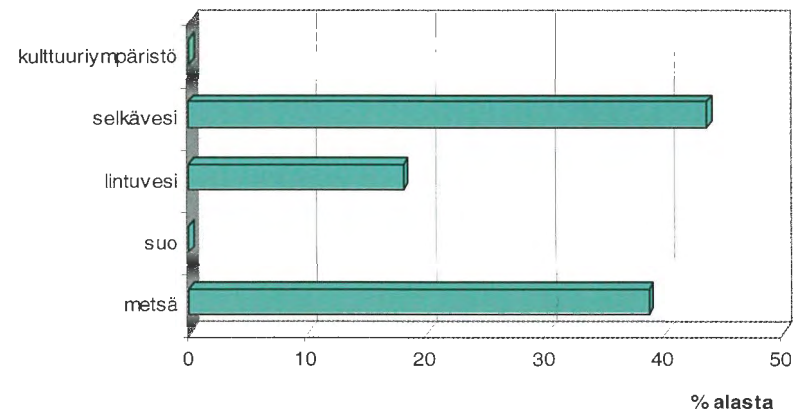
FINIBA-alueista suojelun piirissä...

FINIBA-alueiden pääelinympäristö (lkm)

FINIBA-alueiden pääelinympäristö (ala)

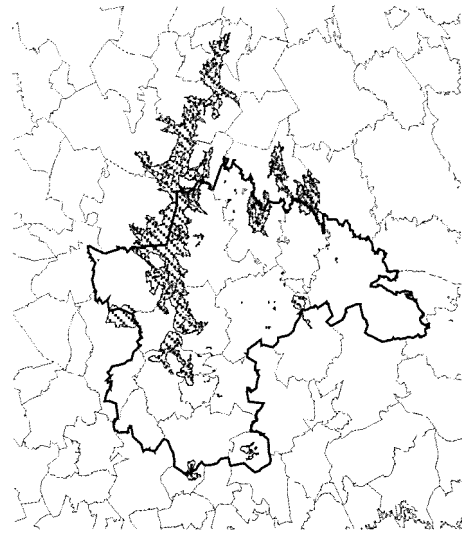

PÄIJÄT-HÄME

Koko maakunta kuuluu Järvi-Suomen eteläosaan, ja järvimaisema hallitsee maakunnan yleisilmettä. Maakunnan ylpeys on maamme ehkä merkittävin selkävesi Päijänne, joka ulottuu yhtenäisenä, etelä-pohjoissuuntaisena altaana jokseenkin läpi koko Päijät-Hämeen, ja vielä monta kymmentä kilometriä Keski-Suomen puolelle. Järvet ovat yleisesti varsin karuja. Ainoat merkittävämät, vesi rehevöittävät ravinnepäästöt syntyvät Lahden ympäristön taajamista ja viljelyalueilta, muualla maakunnassa – varsinkin itä- ja pohjoisosassa – viljelysmaita on verraten niukasti. Lintujärvet keskittyvät tästä syystä Lahden seudulle. Soita maakunnassa on hyvin vähän, isoja suoalueita ei lainkaan.

Päijät-Hämeessä on yhteensä 23 tärkeää lintualueita, joista pesimäalueiden kriteerit täyttyvät 22:lla ja kerääntymisalueiden vain kahdella alueella. Lintualueet painottuvat siten huomattavan paljon pesimisalueisiin. Lisäksi osa Kanteleesta–Ruhasta (pääosin Itä-Uuttamaata), Evosta (Kanta-Häme) sekä Suonteesta (Keski-Suomi) kuuluu Päijät-Hämeeseen. Maakunnan yhteis- ja keskimääräinen pinta-ala ovat eteläisen Sisä-Suomen suurimpia, kun taas tyypillisen lintualueen koko on ylivoimaisesti maakuntien pienin (alle 60 hehtaaria). Pinta-alaltaan jättimäinen Päijänne ja pikkuruisten valkoselkätikkametsien suuri lukumäärä selittävät pinta-alamukujen vastakohtaisuuden.

FINIBA-alueista lähes 90 % on selkävettä, mikä selittyy suurelta osin Päijänteellä. Lintuvedet kattavat alasta kymmenesosan, metsät vain muutaman prosentin. Lukumääräisesti sen sijaan metsien osuus FINIBA-alueista on ylivoimaisesti valtakunnan suurin (74 %), mikä selittyy valkoselkätikkametsien suurella lukumäärällä. Lintuvesiä on vajaa viidesosa alueista, selkävesiä kymmenesosa. Soiden tai kulttuuriympäristön hallitsemia alueita ei ole yhtään.

Alueita kpl	Yhteispinta-ala (ha)	Keskim. ala (ha)	Mediaani ala (ha)
23	128775	5599	58

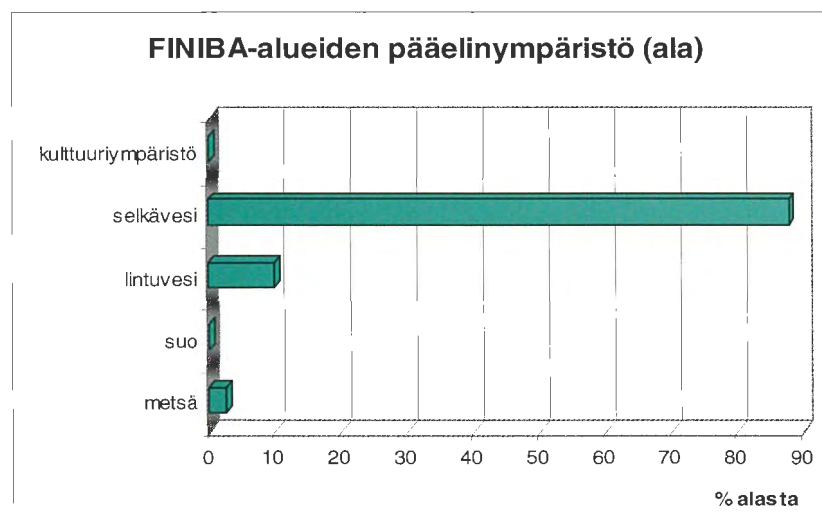
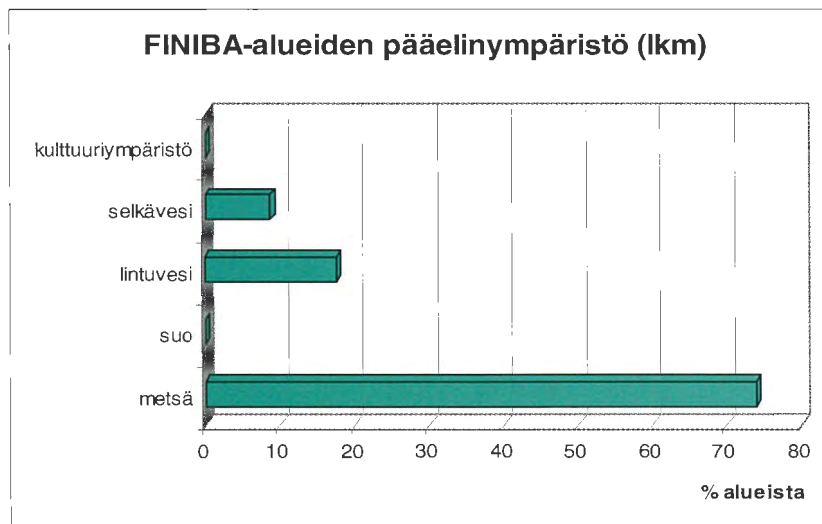
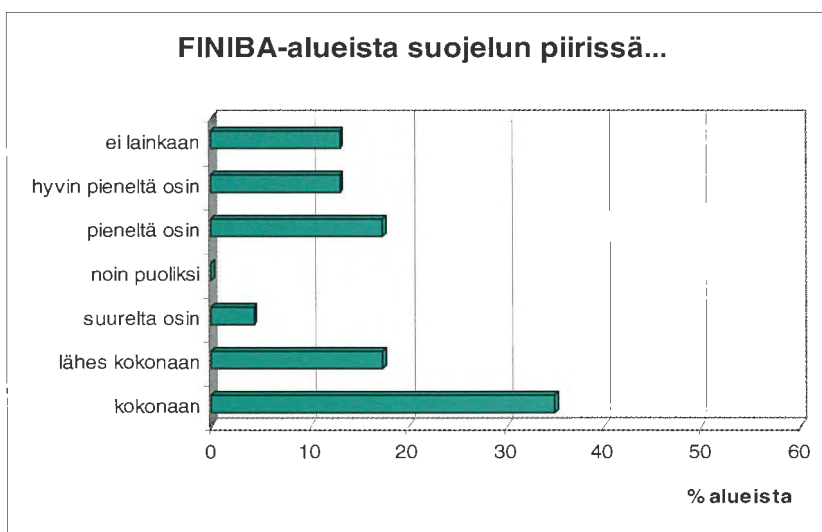
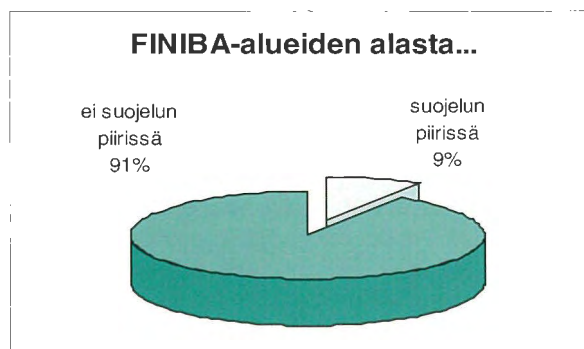
Lintuvesistä selvästi merkittävin on Vesijärvi–Kutajärvi, josta osa (Hollolan lintuvedet) on Artjärven kirkonkylän kosteikkojen tavoin valittu myös IBA-alueeksi. Metsäalueista on vaikea nostaa mitään ylitse muiden, joskin Päijänteen rantametsät muodostavat selvästi merkittävimmän kokonaisuuden valkoselkätikan kannalta.

Valkoselkätikka on Päijät-Hämeen tunnuslintu. Suurin osa valkoselkätikan tärkeistä esiintymisalueista sijaitsee Päijät-Hämeen kaski- ja järvenrantakoivikoissa. Päijänteen rantamilla pesii vuosittain 5-10 paria valkoselkätikkoja, mikä on lintualueista selvästi eniten. Vesijärvi–Kutajärvi on kaulushaikaran ja ruskosuohaukan mer-

Nro	Aluekoodi	Alueen nimi	Kunta / kunnat	Ala (ha)	Yht. lajeja	Pes. lajeja	Ker. lajeja	IBA-status
150	430001	Heponiemi	Heinola	65	1	1	-	
151	430003	Pikku Leppälahti	Hartola	88	1	1	-	
152	430008	Artjärven kirkonkylän kosteikot	Artjärvi	1506	2	-	2	IBA
153	430009	Sysmän kirkonkylän lintuvedet	Sysmä	298	2	2	-	
154	430028	Riihikallio-Pilkanmäki	Asikkala, Hollola	70	1	1	-	
155	430029	Kivijärvi	Hollola	26	1	1	-	
156	430030	Kuijärvi-Sonnanen	Heinola, Jaala	2593	1	1	-	
157	430034	Imjärvi-Salonmäki	Heinola	58	1	1	-	
158	430035	Pyhäniemi	Mäntyharju	58	1	1	-	
159	430038	Juustinmäki	Hartola	34	1	1	-	
160	430047	Viitamäen-Vaanilan metsät	Hartola	23	1	1	-	
161	430052	Uuhiniemi	Hartola	47	1	1	-	
162	430063	Arrajoki	Nastola, Iitti	12	1	1	-	
163	430064	Ersta-Vanhakartano	Nastola	47	1	1	-	
164	430065	Herrasmanni-Alasjärvi	Lahti	29	1	1	-	
165	430070	Koskio-Lehtola	Asikkala	46	1	1	-	
166	430074	Päijänteen alue	Asikkala, Padasjoki, Kuhmoinen, Sysmä	105050	8	8	-	
167	430075	Vesijärvi-Kutajärvi	Asikkala, Hollola, Lahti	10892	11	5	6	IBA
168	430076	Hurraslampi	Heinola	9	1	1	-	
169	430077	Mäyrävuori-Seppälänjoki-Mielas	Heinola, Pertunmaa	81	1	1	-	
170	430078	Kolula	Padasjoki	10	1	1	-	
171	430079	Jääsjärvi	Hartola, Joutsa	7943	3	3	-	
172	430080	Lahnaniemen ympäristön metsät	Mäntyharju, Pertunmaa	38	1	1	-	
610123		Suontee (osittain)	Joutsa, Pertunmaa, Hirvensalmi	14510	4	2	2	
420052		Evo (osittain)	Lammi, Asikkala, Padasjoki	7860	5	5	-	
230045		Kantele-Ruha (osittain)	Pukkila, Orimattila	2113	2	-	2	

kittävimpiä pesimialueita Suomessa ja Päijänne lähes kaikkien selkäviesilajien (selkälokki, kalatiira, tukkakoskelo, isokoskelo) merkittävin pesimialue sisämaassa tai peräti koko maassa, ja järvi on myös yksi merkittävimmistä pikkulokin pesimialueista Suomessa. Vesijärvi-Kutajärvi on maamme ainoa tärkeä silkkiuikkujen kerääntymisalue ja yksi merkittävimmistä harmaahaikaran, isokoskelon, naurulokin ja kalatiiran kerääntymisalueista. Artjärven kirkonkylän kosteikot yhdessä Kanteleen-Ruhan (kuuluu osittain Päijät-Hämeeseen) kanssa ovat itäreitin merkittävimpiä laulujoutsenen kerääntymisalueita.

Päijänteen vähäinen suojele selittää pääosin sen, että FINIBA-alueiden kokonaisalasta Päijät-Hämeessä on suojeltu selvästi valtakunnan vähiten, vain 9 %. Lähes puolet alueista kuuluu suojele piiriin enintään pieneltä osin, kolme aluetta on kokonaan suojele ulkopuolella. Jopa äärimmäisen uhanalaisen valkoselkätikan tärkeistä esiintymisalueista useat ovat joko täysin suojele ulkopuolella tai suojeltu vain pieneltä osin. Samoin yksi kansainvälisesti tärkeä lintualue (Artjärven kirkonkylän kosteikot) on kokonaan suojele ulkopuolella. Maakunnan lintualueiden suojeletilanne onkin varsin huono.

PIRKANMAA

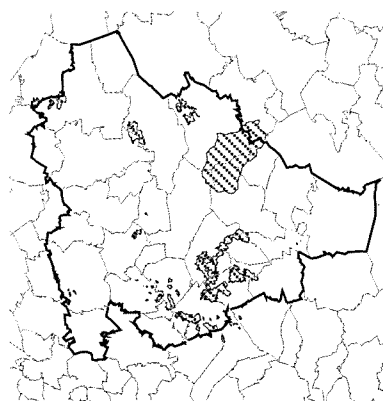
Pirkanmaalla sijaitsevat Järvi-Suomen lounaisimmat isot reittivedet, muiden muassa Näsijärvi, Tarjannevesi ja Längelmävesi. Maakunnan itä- ja etenkin pohjoisosat ovat suurelta osin syrjäistä saloseutua, jonne on perustettu Seitsemisen ja Helvetinjärven metsäiset kansallispuistot. Maakunnan eteläosassa sijaitsee Tampereen ympäristön taajamakeskittymä, ja sinne painottuvat maakunnan verraten vähäiset maanviljelysseudut, joiden vaikutuksesta lukemattomat järvet ovat rehevöityneet tai lujaa vauhtia rehevöitymässä lintuvesiksi. Maakunnan luoteisin reuna hipoo Etelä-Pohjanmaan laajaa keidasuokeskittymää.

Pirkanmaalla on yhteensä 12 tärkeää lintualuetta, joista pesimäalueiden kriteerit täyttyvät 11:lla ja kerääntymisalueiden vain neljällä alueella. Lintualueet painottuvat selvästi pesimisalueisiin. Lisäksi pääosin Kanta-Hämeessä sijaitsevista Vanajanselän lintuluodoista ja Vanajaveden pohjoisosan lahdista osa kuuluu Pirkanmaan. Tyypillisen lintualueen koko Pirkanmaalla on selvästi Etelä-Suomen suurin. Myös yhteis- ja keskimääräinen pinta-ala ovat suurimmasta päästä, etenkin Sisä-Suomen maakuntien joukossa.

FINIBA-alueista suurin osa on metsää, joskin selkävettäkin on lintualueiden alasta neljäsosa. Lukumääräisesti maakunnan lintualueet edustavat melko tasaisesti eri pääelinympäristötyyppejä. Eniten on lintuvesiä (36 % alueista) ja metsiä (29 %). Moniin Etelä-Suomen maakuntiin verrattuna soiden osuus (14 %) on melko suuri.

Lintuvesistä merkittävimmät ovat Etelä-Pirkanmaan lintuvedet, joka on kymmenien lähekkäisten lintujärvien laaja kokonaisuus Tampereen eteläpuolella, sekä maakunnan ainoa IBA-alue Kangasalan lintujärvet. Selkävesistä merkittävin on Pälkäneen–Kangasalan selkävedet.

Pirkanmaa kuuluu nykyään sekä kaulushaikara- että ruskosuohaukkakannan ydinalueeseen. Etelä-Pirkanmaan lintuvedet on maamme merkittävimpiä näiden kosteikkolajien pesimisalueita, ja lisäksi alueen rantametsissä pesii runsaasti pikkutikkoja. Ruskosuohaukkojen tärkeitä pesimisalueita on maakunnassa kaksi muutakin. Valkoselkätikan pesimisalueita Pirkanmaalla on kolme. Pirkanmaalla on kolme metson tärkeää pesimisaluetta, joista Seitsemisen on lisäksi pohjantikan eteläisimpiä tärkeitä pesimisalueita. Ruoveden metsät on puolestaan

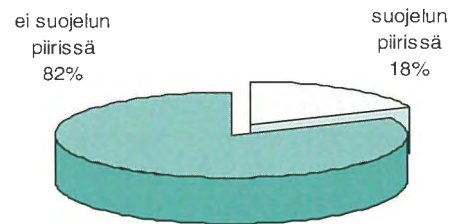
Alueita kpl	Yhteispinta-ala (ha)	Keskim. ala (ha)	Mediaani ala (ha)
14	93746	6696	2339

maamme eteläisin tärkeä kuukkelin pesimisalue, Nokian kaakkurijärvet yksi eteläisen Suomen merkittävimmistä kaakkurin pesimisalueista ja Pälkäneen–Kangasalan selkävedet sisämaan merkittävin selkälukkien pesimisalue.

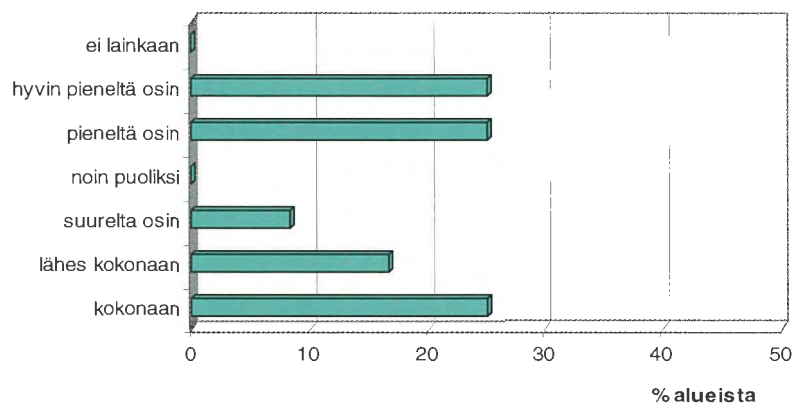
Maakunnan lintualueiden suojelutilanne ei ole erityisen hyvä. FINIBA-alueiden alasta on suojeltu alle viidesosa, mikä on toiseksi vähiten maakunnista. Puolet maakunnan lintualueista kuuluu suojelun piiriin vain pieneltä osin (niiden joukossa yksi IBA-alue, Kangasalan lintujärvet), joskaan yksikään alue ei ole täysin suojelun ulkopuolella. Tilastojen valossa heikkoa suojelutilannetta selittää osittain selkävesien suuri pinta-ala ja lukumäärä, sillä niiden vesialueita ei juuri kuulu suojelun piiriin.

Nro	Aluekoodi	Alueen nimi	Kunta / kunnat	Ala (ha)	Yht. lajeja	Pes. lajeja	Ker. lajeja	IBA-status
173	440004	Nokian kaakkurijärvet	Nokia	587	1	1	-	
174	440034	Kangasalan lintujärvet	Kangasala	1093	4	-	4	IBA
175	440045	Vehkajärvi	Kuhmalampi	29	1	1	-	
176	440046	Seitsemisen	Ikaalinen, Kuru	4152	3	3	-	
178	440052	Helvetinjärvi	Ruovesi	3046	1	1	-	
179	440054	Hirvijärvi	Ylöjärvi	59	1	1	-	
181	440090	Rautonselkä-Makkaraselkä	Valkeakoski, Toijala	2712	2	1	1	
182	440099	Parkanon-Karvian rajaseudun suot	Parkano, Karvia	3754	4	4	-	
183	440100	Etelä-Pirkanmaan lintuvedet	Lempäälä, Vesilahti, Viiala, Toijala	3149	8	4	4	
184	440101	Vammalan lintujärvet	Vammala	225	1	1	-	
185	440103	Pälkäneen-Kangasalan selkävedet	Pälkäne, Kangasala, Sahalahti, Valkeakoski	22183	4	3	1	
186	440104	Ruoveden itäpuoliset metsät	Ruovesi, Orivesi, Juupajoki, Vilppula	52770	1	1	-	
	420044	Vanajanselän lintuluodot (osittain)	Kalvola, Hattula, Valkeakoski	1837	1	1	-	
	420049	Vanajaveden pohjoisosan lahdet (osittain)	Hattula, Valkeakoski	611	4	4	-	

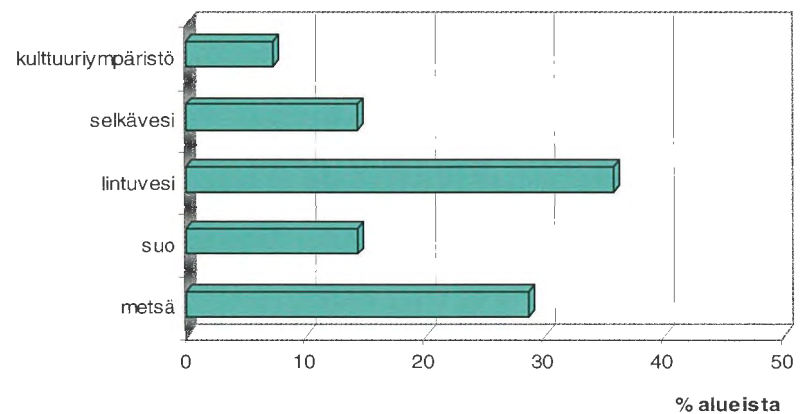
FINIBA-alueiden alasta...

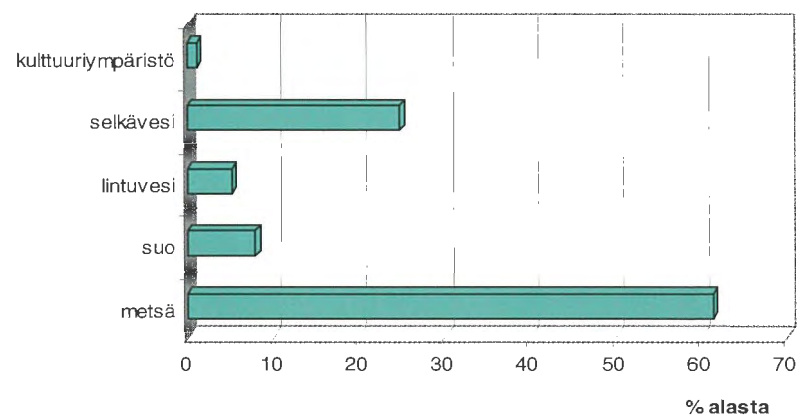
FINIBA-alueista suojelun piirissä...

FINIBA-alueiden pääelinympäristö (lkm)

FINIBA-alueiden pääelinympäristö (ala)

ETELÄ-SAVO

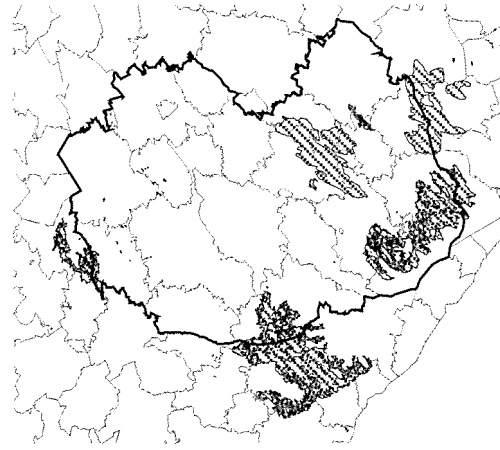
Suuret, sokkeloiset, maisemaa suvereenisti hallitsevat selkävedet, kuten Pihlajavesi, Puruvesi ja Haukivesi, peittävät puolet Etelä-Savon pinta-alasta. Varsinkin maakunnan etelä- ja itäosissa vesistöjen osuus on erittäin suuri. Länsiosassa Juva–Mäntyharju -linjalla suurin osa maisemasta on metsämaata, joskin pienten järvien ja reittivesien lahtien voimakkaasti pirstomaa. Viljelysalueita ja soita on maakunnassa varsin vähän. Peltotilkut keskittyvät taajamien ja järvien tuntumaan, suot maakunnan pohjoisosaan.

Etelä-Savossa on yhteensä 12 tärkeää lintualuetta, joista pesimäalueiden kriteerit täyttyvät kaikilla alueilla, kerääntymisalueiden ei yhdelläkään. Lisäksi osa Repovedestä (pääosin Kymenlaaksoa), Saimaasta–Lietvedestä (Etelä-Karjala), Orivedestä–Pyhäselästä (Pohjois-Karjala) ja Suonteesta (Keski-Suomi) kuuluu Etelä-Savoon. Isojen selkävesien ansiosta Etelä-Savon FINIBA-alueiden yhteispinta-ala ja erityisesti keskimääräinen pinta-ala ovat hyvin suuria. Lukuisat valkoselkätikkametsiköt puolestaan pudottavat tyypillisen lintualueen koon Päijät-Hämeen jälkeen pienimmäksi koko maassa.

FINIBA-alueiden alasta peräti 97 % on selkävettä (todellisuudessa jopa vielä enemmän, kun otetaan huomioon osuudet edellä mainituista naapurimaakuntien selkävesistä!). Luku on maamme suurin. Muiden biotooppien osuudet ovat alle 3 % alasta. Lukumääräisesti maakunnan lintualueista selvä enemmistö on kuitenkin lintuvesiä ja metsiä. Kummankin osuus on vajaat 40 % kaikista lintualueista, selkävesien vain 15 %.

Selkävesistä IBA-alueiksikin valitut Pihlajavesi–Puruvesi ja Haukivesi–Joutenvesi ovat Etelä-Savon merkittävimpiä FINIBA-alueita. Kaikki muut maakunnan lintualueet on valittu vain yhden kriteerilajin perusteella.

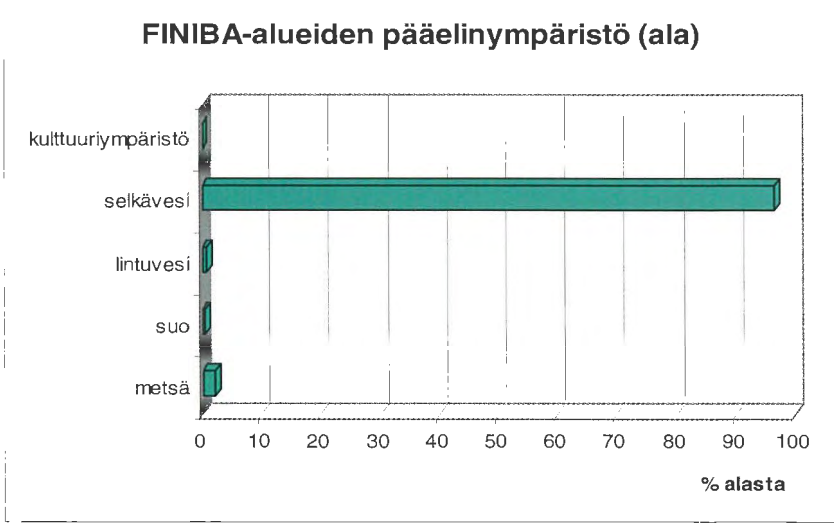
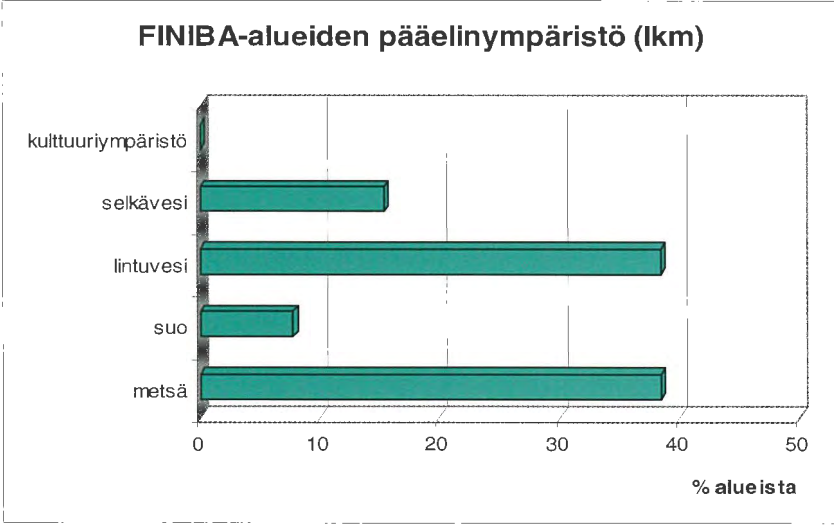
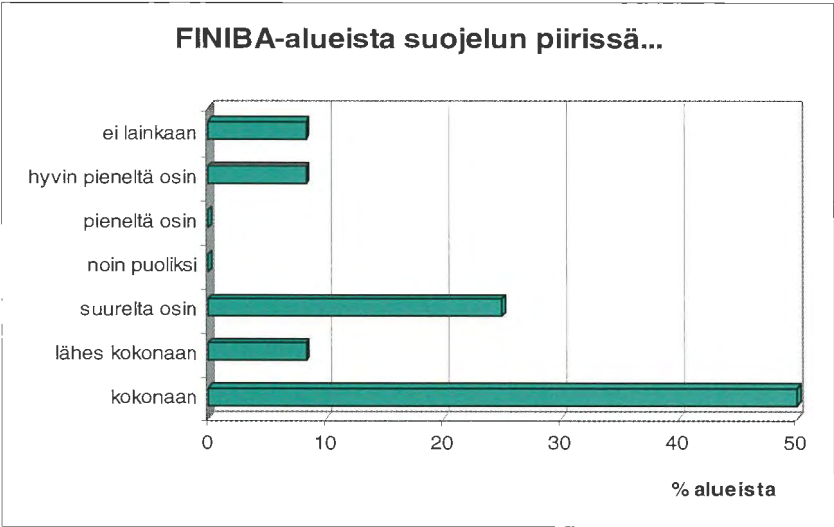
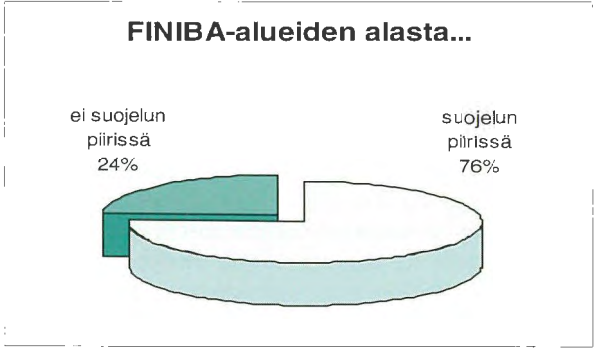
Etelä-Savo kuuluu valkoselkätikkakannan ydinalueeseen. Peräti seitsemän maakunnan lintualueita on tämän lajin tärkeitä esiintymisalueita. Itä-Puulan kaakkurilammet on eteläisen Suomen merkittävin kaakkurien pesimäalue. Selkävesistä erityisesti Pihlajaveden–Puruveden selkälokkikanta on merkittävä, ja kyseinen selkävesi on myös yksi kymmenestä kalatiiran tärkeästä pesimäalueesta Suomessa.

Alueita kpl	Yhteispinta- ala (ha)	Keskim. ala (ha)	Mediaani ala (ha)
12	129880	10823	194

Etelä-Savon lintualueiden suojelutilanne on hyvä. Kokonaisalasta on suojelun piirissä kolme neljänestä, ja joka toinen kohde on kokonaan suojeltu. Valkoselkätikka-alueet on järjestään suojeltuja. Tärkeiden kaakkurialueiden suojelutilanne on sen sijaan huono: toinen alueista on kokonaan suojelun ulkopuolella, toinenkin suojeltu vain pieneltä osin.

Nro	Aluekoodi	Alueen nimi	Kunta / kunnat	Ala (ha)	Yht. lajeja	Pes. lajeja	Ker. lajeja	IBA-status
187	510020	Ruokolahti	Sulkava	14	1	1	-	
188	510022	Lautalampi	Kerimäki	29	1	1	-	
189	510026	Kolovesi	Enonkoski, Heinävesi	2324	1	1	-	
190	510050	Tuomiojärvi	Jäppilä	230	1	1	-	
191	510051	Putkilahti-Ruskeaperä	Rantasalmi	705	1	1	-	
192	510053	Niitlahti	Punkaharju	92	1	1	-	
193	510061	Kyyveden rantametsät	Haukivesi, Kangasniemi, Mikkelin mlk	203	1	1	-	
194	510067	Pihlajavesi-Puruvesi	Savonlinna, Sulkava, Punkaharju, Kerimäki, Kesälahti	66785	3	3	-	IBA
195	510070	Itä-Puulan kaakkurilammet	Hirvensalmi, Mikkelin mlk	37	1	1	-	
196	510071	Länsi-Puulan kaakkurilammet	Hirvensalmi	16	1	1	-	
197	510074	Haukivesi-Joutenvesi	Rantasalmi, Savonlinna, Kangaslampi, Enonkoski, Heinävesi	59260	5	5	-	IBA
198	510075	Puulaveden rantametsät	Hirvensalmi, Kangasniemi	185	1	1	-	
	570393	Orivesi-Pyhäselkä (osittain)	Liperi, Rääkkylä, Kitee, Pyhäniemi, Savonranta	56092	1	1	-	
	610123	Suontee (osittain)	Joutsa, Pertunmaa, Hirvensalmi	14510	4	2	2	
	320099	Saimaa-Lietvesi (osittain)	Tapialsaari, Lappeenranta, Joutseno, Puumala	95850	3	2	1	
	310087	Repovesi (osittain)	Valkeala, Mäntyharju	4407	2	2	-	

POHJOIS-SAVO

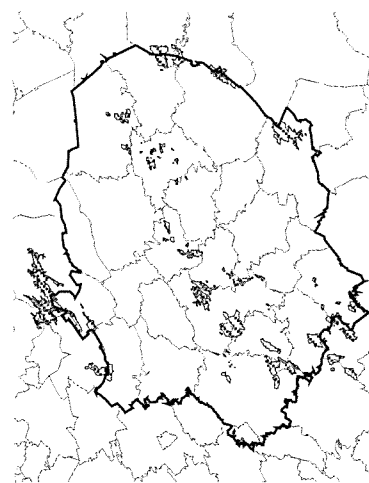
Pohjois-Savon laajoja metsäseutuja pirstovat sekä luke-mattomat pikkujärvet että kymmenien kilometrien pituiset, kaakko-luodesuuntautuneet reittivedet, kuten Kallavesi, Konnevesi ja Nilakka–Pielavesi. Metsien ja vesien osuudet pinta-alasta ovat maakunnista suurimpia. Maakunnan pohjois- ja koillisosat ovat soisia, joskaan laajoja avosuoltaita ei juuri ole. Viljelysalueet ovat yleensä pieniä, ja niiden tiheys on suurin ehkä yllättäen maakunnan pohjoisosassa.

Pohjois-Savossa on yhteensä 12 tärkeää lintualueita, joista pesimäalueiden kriteerit täyttyvät kaikilla 12:lla ja kerääntymisalueiden kolmella alueella. Lisäksi melko suuret osat Outokummun–Kaavin seudun oligotrofisista järvistä (pääosin Pohjois-Karjalaa) ja Keiteleestä–Konnevedestä (Keski-Suomi) kuuluu Pohjois-Savoon. Tyypillisen lintualueen koko Pohjois-Savossa on Oulun läänin eteläpuolisista maakunnista suurin, runsaat 2 600 hehtaaria, kun taas yhteis- ja keskimääräinen pinta-ala ovat tavanomaisia.

Maakunnan FINIBA-alueista selkävettä on reilu kolmannes, soita ja metsiä noin neljännes sekä lintuvesiä 15 %. Todellisuudessa selkäveden osuus kokonaisuudesta on paljon suurempi, sillä edellä mainituista naapurimaakuntien suurista selkävialueista suurehko osa kuuluu Pohjois-Savoon. Lukumääräisesti eniten on lintuvesiä (40 %), muiden biotooppien osuudet ovat 13-27 % kaikista alueista. Kulttuuriympäristön hallitsemia alueita ei ole.

Lintuvesistä merkittävimpiä ovat Iisalmen–Kiuruveden lintuvedet ja ennen muuta Maaningan lintuvedet. Suo- ja metsäalueista merkittävimmät ovat Tiilikan seudun suot ja metsät sekä Talaskangas–Joutensuo, selkäviesistä puolestaan Kuopion seudun selkäviedet ja Outokummun–Kaavin seudun oligotrofiset järvet. Pohjois-Savossa on kolme IBA-alueita.

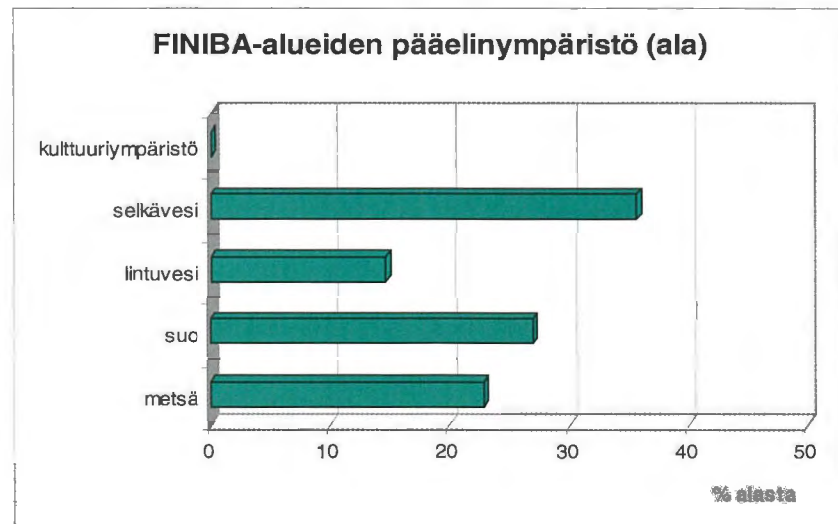
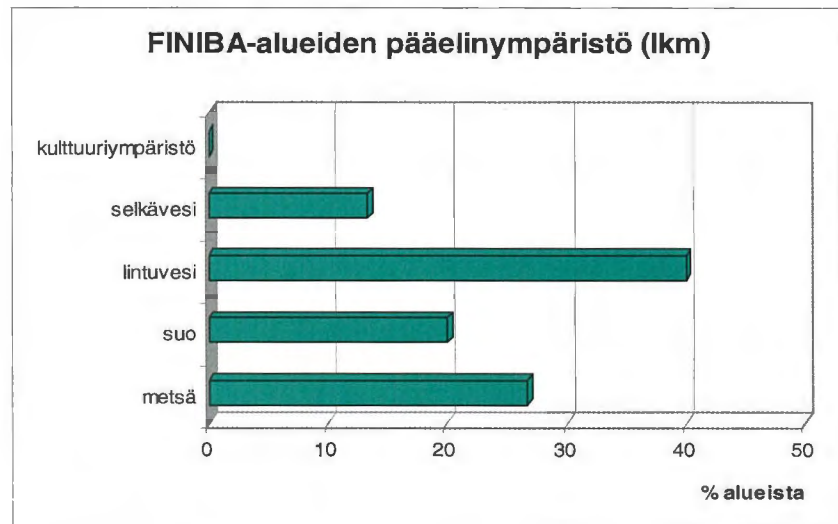
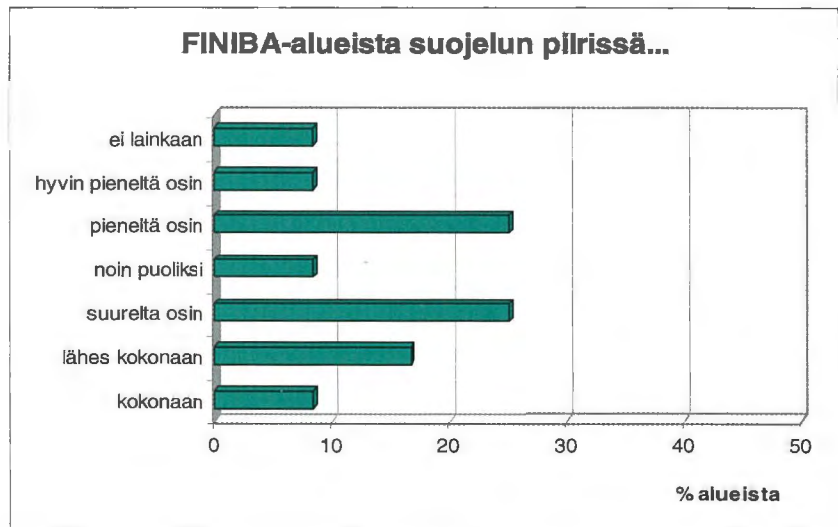
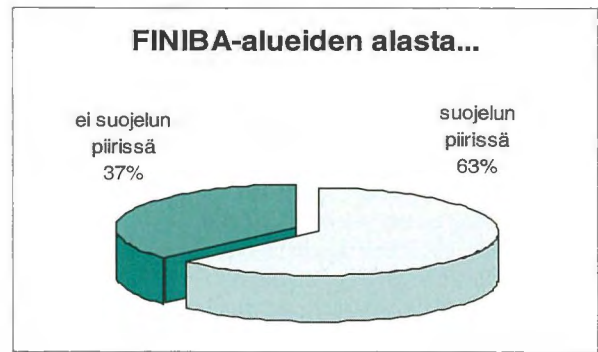
Pohjois-Savon suurista selkäviesistä Kuopion seudun selkäviedet on sisämaan merkittävimpiä selkälökin ja kalatiiran pesimisalueita. Kaulushaikaran ja ruskosuo-haukan monet pohjoisimmista tärkeistä pesimisalueista sijaitsevat Pohjois-Savossa. Pikkulokkien tärkeitä pesimisalueita Pohjois-Savossa on neljä (maakunnista toiseksi eniten), joiden joukossa on Suomen merkittävien pikkulokkien pesimisalue Iisalmen–Kiuruveden lintuvedet. Tiilikan seudun suot ja metsät sekä Talaskangas–Joutensuo ovat monen pohjoisen metsä- ja suolintulajin eteläisimpiä tärkeitä pesimisalueita.

Alueita kpl	Yhteispinta-ala (ha)	Keskim. ala (ha)	Mediaani ala (ha)
12	57007	4751	2647

Maakunnan lintualueiden suojelutilanne on kohtalainen. Kokonaisuudesta on suojelun piirissä vähän yli puolet, ja suurimmaksi osaksi suojeltuja kohteita on puolet kaikista. Lintuvesien osalta suojelutilanne on huono, niiden kokonaisuudesta on suojelun piirissä vain pieni osa.

Nro	Aluekoodi	Alueen nimi	Kunta / kunnat	Ala (ha)	Yht. lajeja	Pes. lajeja	Ker. lajeja	IBA-status
199	540007	Ruokojärvi-Mula-Lehtoniemi	Varkaus	678	2	2	-	
200	540009	Luuppuveden lintujärvet	Kiuruvesi	2707	2	1	1	
201	540014	Tiilikan seudun suot ja metsät	Rautavaara, Sotkamo	8345	5	5	-	
202	540019	Kasurila-Jälä-Jännevirta	Siilinjärvi, Kuopio	705	1	1	-	
203	540026	Sulkava-Ylimmäinen-Keskimmäinen	Lapinlahti, Iisalmi	311	1	1	-	
204	540082	Juurikkaselkä	Leppävirta	60	1	1	-	
205	540085	Maaningan lintuvedet	Maaninka, Siilinjärvi	3916	8	3	5	IBA
206	540103	Savuniemi-Kipansalo	Kuopio	107	1	1	-	
207	540129	Talaskangas-Joutensuo	Vieremä, Vuolijoki	8455	2	2	-	IBA
208	540130	Raudanveden suot	Sonkajärvi, Kajaani	3255	1	1	-	
209	540132	Iisalmen-Kiuruveden lintuvedet	Iisalmi	3377	6	5	1	
210	540133	Kuopion seudun selkäviedet	Kuopio, Vehmersalmi, Leppävirta	25882	2	2	-	IBA
	610138	Keitele-Konnevesi (osittain)	Viitasaari, Äänekoski, Vesanto	31880	1	1	-	
	570364	Outokummun-Kaavin seudun oligotrofiset järvet (osittain)	Outokumpu, Kaavi, Tuusniemi, Heinävesi	14665	2	2	-	

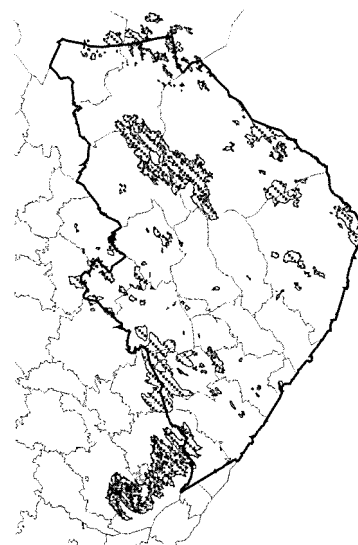
POHJOIS-KARJALA

Pohjois-Karjala on luonnonmaisemaltaan hyvin monimuotoinen maakunta. Etelästä pitkälle maakunnan sisäosiin työntyy Salpausselkä karuine mäntykankaaneen ja harjujaksoineen. Sen länsipuolella maakunnan läntistä osaa hallitsevat laajat selkävedet, kuten Orivesi ja Pyhäselkä, joihin yhteydessä on myös Joensuun läpi kulkevan Pielisjoen välityksellä maakunnan suurin järvi Pielinen. Heti Pielisen länsipuolella kohoaa Kolin vaikuttava vaarajono. Maakunnan metsä-suovaltaisessa itäosassa on lukuisia laajoja avoisoita, kuten Kesonsuo, Koivusuo ja Patvinsuo. Koillis- ja pohjoisosissa maakunnan maisemaa hallitsevat puolestaan isot metsäselkoset, jotka tosin suojelalueiden ulkopuolella ovat voimakkaassa metsätalouksikäytössä. Maakunnan kaakkois- ja keskiosissa viljelysmaiden osuus pinta-alasta on varsin suuri, ja tällä alueella on myös paljon lintuvesiksi rehevöityneitä pikkujärviä.

Pohjois-Karjalassa on yhteensä 37 tärkeää lintualuetta, joista pesimäalueiden kriteerit täytyvät 28:lla ja kerääntymisalueiden 15 alueella. Lisäksi pohjoisin osa pääosin Etelä-Savossa sijaitsevasta Pihlajavedestä–Puruvedestä kuuluu Pohjois-Karjalaan. Pohjois-Karjalan FINIBA-alueiden yhteispinta-ala on suurimpien joukossa, vaikka tyyppillisen lintualueen koko onkin varsin pieni, vajaat 600 hehtaaria.

Yli puolet maakunnan FINIBA-alueiden pinta-alasta on selkävettä. Metsiä on kokonaisalasta neljännes, suota reilu kymmenesosa, muiden biotooppien osuudet ovat alle 5 %. Lukumääräisesti maakunnan lintualueet ovat jakautuneet melko tasaisesti eri biotooppihin, joskin metsiä ja lintuvesiä on hieman muita enemmän.

Maakunnan metsäalueista merkittävimpiä ovat itärajan tuntumassa sijaitsevat Lieksan itäosan ja Karjalan–Kai-

Alueita kpl	Yhteispinta-ala (ha)	Keskim. ala (ha)	Mediaani ala (ha)
37	255021	6892	591

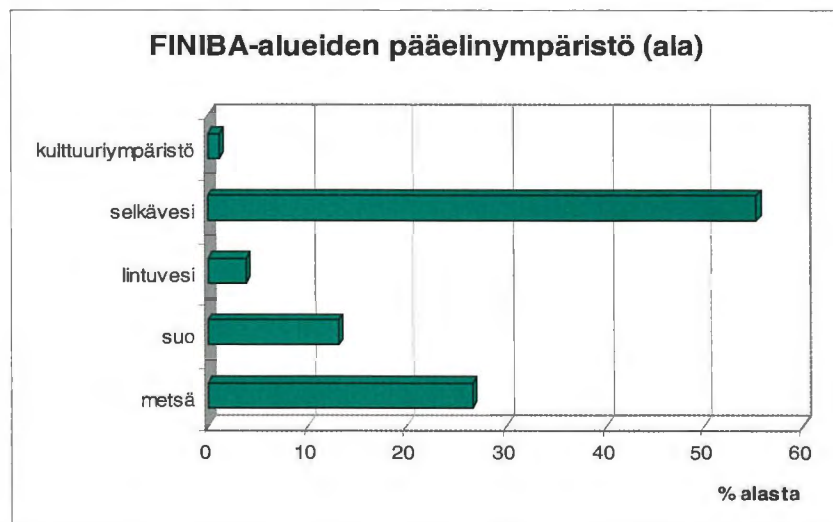
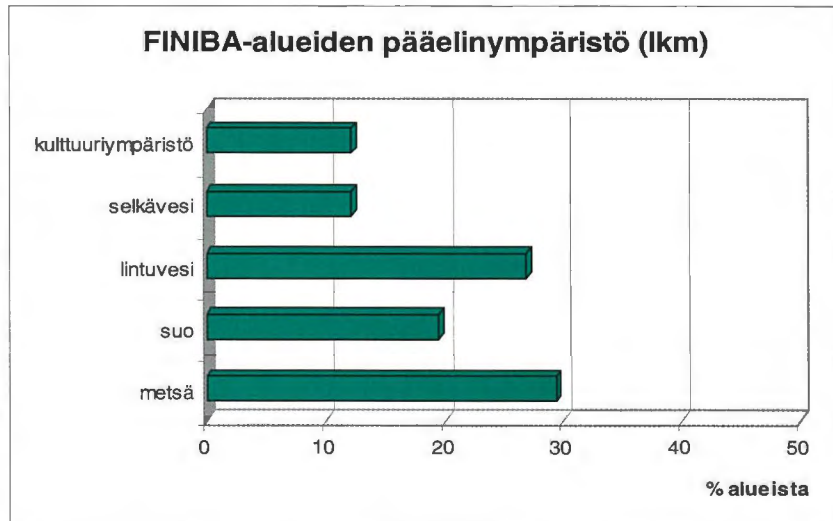
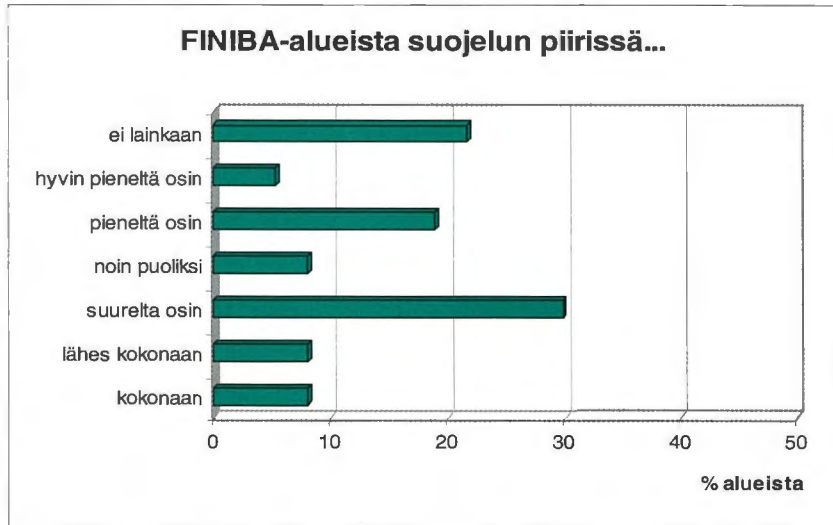
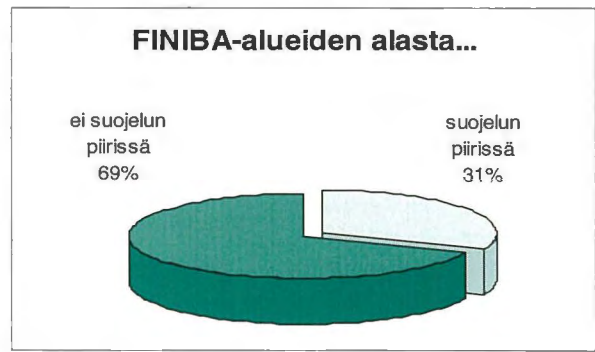
nuun rajaseudun laajat metsäkokonaisuudet, suoalueista taas Mekrijärven ympäristön suot, Viklinrimpi (kerääntymisalueena) sekä Koitajoen ja Patvinsuon alueet, jotka molemmat ovat myös monien metsälajien tärkeitä pesimäalueita. Maakunnan lukuisista lintuvesistä merkittävimmät ovat Kiteenjärvi–Hyypii, Rääkkylän lintuvedet, Pyhäselän pohjoisosassa sekä erityisesti Sysmäjärvi–Viinijärvi. Selkävesistä merkittävimmät ovat Outokummun–Kaavin seudun oli-

Nro	Aluekoodi	Alueen nimi	Kunta / kunnat	Ala (ha)	Yht. lajeja	Pes. lajeja	Ker. lajeja	IBA-status
211	570105	Siikasuo	Lieksa	213	1	-	1	
212	570111	Hiidensaaren lehto	Kitee	17	1	1	-	
213	570139	Partiissuo	Kitee	476	1	1	-	
214	570143	Reposuo	Lieksa	857	2	1	1	
215	570221	Kirkkoniemi-Toivala	Polvijärvi	103	1	-	1	
216	570229	Sonkajanrannanjärvi	Ilomantsi	491	1	-	1	
217	570233	Valkeasuo (emolehmänavetan pellot)	Tohmajärvi	197	2	-	2	
218	570236	Oravilahti	Rääkkylä	543	1	-	1	
219	570243	Hovinlampi	Kitee, Rääkkylä	591	1	1	-	
220	570254	Nisäjärvi	Polvijärvi	171	1	-	1	
221	570256	Pitkäranta	Kontiolahti	510	1	1	-	IBA
222	570257	Ruvaslahti	Polvijärvi	397	2	-	2	
223	570259	Sisuslahti-Teerisaari	Polvijärvi, Kontiolahti	379	1	1	-	
224	570278	Viklinrimpi	Polvijärvi	2651	2	-	2	IBA
225	570287	Onkamojärvet	Pyhäselkä, Rääkkylä, Tohmajärvi	4729	1	1	-	
226	570293	Saariemi-Tervalahdi	Liperi, Polvijärvi	106	1	1	-	
227	570346	Varmon kaskikoivikko	Kesälahti	85	1	1	-	
228	570361	Kalliolammen metsä	Eno	72	1	1	-	
229	570364	Outokummun-Kaavin seudun oligotrofiset järvet	Outokumpu, Kaavi, Tuusniemi, Heinävesi	14665	2	2	-	IBA
230	570366	Koitajoen alue	Ilomantsi	9294	7	7	-	IBA
231	570367	Värtsilän laakso	Värtsilä	745	5	2	3	IBA
232	570371	Pielinen	Lieksa, Juuka, Nurmes, Eno	79369	2	2	-	
233	570374	Kiteenjärvi-Hyypii	Kitee	835	5	3	2	IBA
234	570375	Pyhäselän pohjoisosassa	Joensuu, Liperi	642	7	3	4	
235	570376	Sysmäjärvi-Viinijärvi	Outokumpu, Polvijärvi, Liperi	5193	12	8	4	IBA
236	570377	Rääkkylän lintuvedet	Rääkkylä	907	5	5	-	
237	570379	Patvinsuon alue	Ilomantsi, Lieksa	14471	11	11	-	IBA
238	570380	Mutkanvaara	Liperi	3606	1	1	-	
239	570381	Viinijärven-Outokummun pellot	Liperi, Outokumpu	1464	4	-	4	
240	570382	Tohmajärven lintulahdet	Tohmajärvi	576	1	1	-	
241	570385	Mekrijärven ympäristön suot	Ilomantsi	8336	8	6	2	
242	570388	Lieksan itäosan metsät	Lieksa	16250	7	7	-	IBA
243	570391	Polvelan vaarametsät	Juuka	429	2	2	-	
244	570392	Karjalan-Kainuun rajaseudun metsät	Nurmes, Lieksa, Valtimo, Kuhmo	29600	11	11	-	
245	570393	Orivesi-Pyhäselkä	Liperi, Rääkkylä, Kitee, Pyhäniemi, Savonranta	56092	1	1	-	
246	570394	Pyhäjärven saaret	Kesälahti, Kitee	108	1	1	-	
247	570395	Susiaho	Liperi	23	1	1	-	
510067		Pihlajavesi-Puruvesi (osittain)	Savonlinna, Sulkava, Punkaharju, Kerimäki, Kesälahti	66785	3	3	-	IBA

gotrofiset järvet ja Pielinen, viljelysaluista puolestaan Värtsilän laakso ja Viinijärven–Outokummun pellot. Maakunnassa on kaikkiaan yhdeksän IBA-aluetta.

Pohjois-Karjalaan ulottuu Maanselkää pitkin monen pohjoisen lajin, kuten metsähanhen, jänkäkurpan, pikkukuovin, valkoviklon, pohjantikan ja kuukkelin, eteläisimpiä tärkeitä pesimisalueita. Toisaalta maakunnassa sijaitsevat myös monen eteläisen kosteikkolajin, kuten kaulushaikaran, ruskosuohaukan, liejukanan ja rastaskerttusen, pohjoisimpia tärkeitä pesimisalueita. Sysmäjärvi–Viinijärvi on yksi maamme merkittävimmistä kaulushaikaran ja ruskosuohaukan pesimisalueista. Pohjois-Karjalassa on maakunnista eniten levinneisyydeltään itäisen pikkulokin tärkeitä pesimisalueita (6 aluetta), ja täällä sijaitsee peräti viisi sinipyrsytön ja yhtä monta pikkusiepon – molemmat boreaalisten havumetsien arvolaajeja – tärkeää pesimisaluetta. Pikkusiepon neljästä merkittävimmästä pesimisalueesta kolme sijaitsee Pohjois-Karjalassa, samoin maastamme katoamassa olevan kultasirkun jäljellä olevista neljästä pesimisalueesta kolme (Kiteenjärvi–Hyypii, Värtsilän laakso ja Sysmäjärvi–Viinijärvi). Värtsilän laakso on lisäksi maamme merkittävin maailman laajuisesti uhanalaisen ruisrääkän pesimisalue. Valkoselkätikan esiintymisalue ulottuu vahvana myös Pohjois-Karjalaan, jossa sijaitsee seitsemän tikan tärkeää pesimisaluetta. Itäisen reitin merkittävimmät kurkien kerääntymisalueet – Viklinrimpi ja Valkeasuo – sijaitsevat Pohjois-Karjalassa, samoin kuin useimmat itäreitin metsähanhien kerääntymisalueistakin, joista kaikkein merkittävin on Värtsilän laakso. Maakunnassa on useita pikkulokin tärkeitä kerääntymisalueita, joista Pyhäselän pohjoisosat on maamme merkittävin yhdessä Oulun seudun kerääntymisalueen kanssa.

Maakunnan lintualueiden suojelutilanne on melko heikko. Kokonaisalasta vain kolmannes on suojelun piirissä, lähes puolet alueista on suojeltu enintään pieneltä osin, ja viidennes alueista on täysin suojelun ulkopuolella. Suojelemattomien joukossa on paitsi viljelysalueta, myös metsiä, soita ja lintuvesiä. Kokonaan tai lähes kokonaan suojeltuja kohteita on vain 16 % kaikista. Kansainvälisesti tärkeistä lintualueista kaksi (Värtsilän laakso ja Outokummun–Kaavin seudun oligotrofiset järvet) on suojelun piirissä vain pieneltä osin.

KESKI-SUOMI

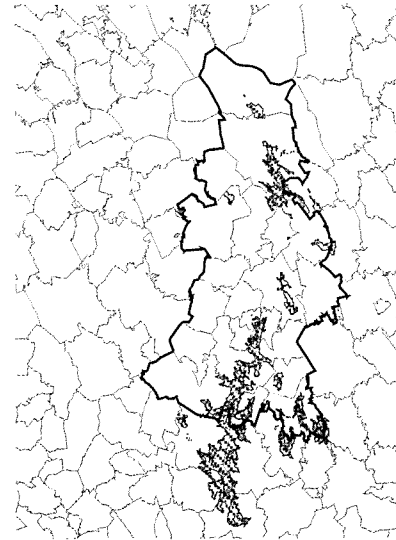
Keski-Suomen läpi etelästä pohjoiseen kulkee suurten reittivesien ketju, johon kuuluvat muiden muassa Päijänteen pohjoisosat, Keitele ja Kolima. Maakunnan pinta-alasta suuri osa on vettä. Alueen lounaisosan maisemia hallitsee laaja vaara-alue, joka ulottuu Jyväskylästä aina Suomenselän itäkulmaukseen. Keski-Suomen maa-alueet ovat enimmäkseen pienten järvien pirstomaa metsämaata, soita on niukasti. Keski-Suomi on yksi metsävaltaisimpia maakuntia. Metsäalueiden luonnontilaisinta parhaimmista edustavat Pyhä-Häkin ja Isojärven kansallispuistot. Viljelysalueita on lähinnä maakunnan keskiosissa harvakseltaan sijaitsevien isompien taajamien ympärillä.

Keski-Suomessa on yhteensä 16 tärkeää lintualueita, joista pesimäalueiden kriteerit täyttyvät 13:llä ja kerääntymisalueiden viidellä alueella. Lisäksi osa Päijät-Hämeessä pääosin sijaitsevasta Jääsjärvestä ja lähes koko pohjoinen puolisko Päijänteen aluetta kuuluu Keski-Suomeen. Kaikki Keski-Suomen FINIBA-alueiden pinta-alaa kuvaavat luvut ovat maakuntien keskitasoa.

Maakunnan lintualueista neljä viidesosaa on selkävettä (todellisuudessa vielä paljon suurempi osa, sillä osuuteen pitäisi lisätä vielä Keski-Suomen puoleinen osa Päijännettä!). Lintuvesien osuus kokonaisalasta on reilu kymmenesosa, muiden selvästi pienempi. Lukumääräisesti selkävesiä on vain neljännes Keski-Suomen FINIBA-alueista, kun taas lintuvesiä on lähes 40 %. Metsien osuus on noin viidesosa alueista. Kulttuuriympäristön hallitsemia lintualueita ei ole yhtään.

Maakunnan selkävesistä merkittävin on Päijänne, joka ulottuu useita kymmeniä kilometrejä myös Keski-Suomen puolelle. Lievestuoreenjärvi-Kuusvesi on rehevöitynyt maakunnan merkittävimmäksi kosteikkolajien pesimäalueeksi. Boreaalisen havumetsän alueista merkittävin on Pyhä-Häkin kansallispuisto, valkoselkätikkametsistä puolestaan Suontee sekä Päijänteen alue, jonka yksittäisistä tikkakoivikoista moni sijaitsee Keski-Suomessa.

Valkoselkätikan ydinalue ulottuu Päijät-Hämeestä Keski-Suomen eteläosiin, jossa pesii viidellä alueella yhteensä vajaat kymmenen tikkaparia. Kaulushaikaran ja ruskosuohaukan pohjoisimmista tärkeistä pesimäalueista moni sijaitsee Keski-Suomessa. Pyhä-Häkki on kuukkelin eteläisimpiä tärkeitä pesimäalueita. Maakun-

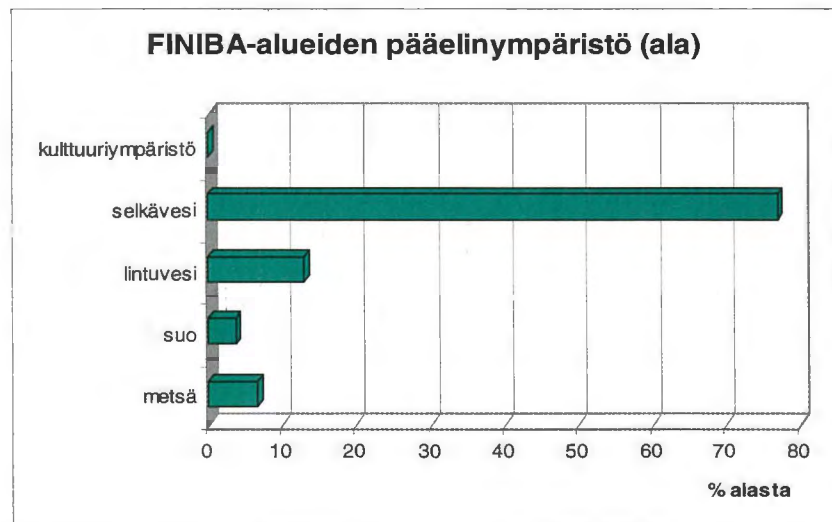
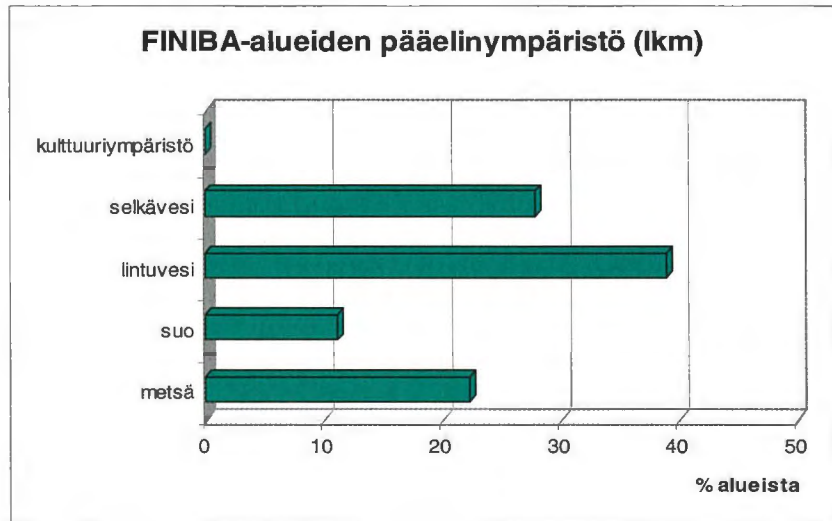
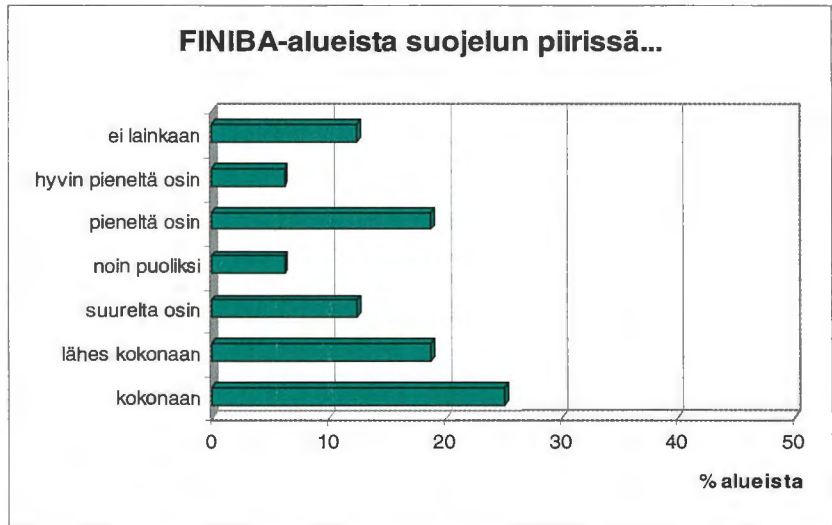
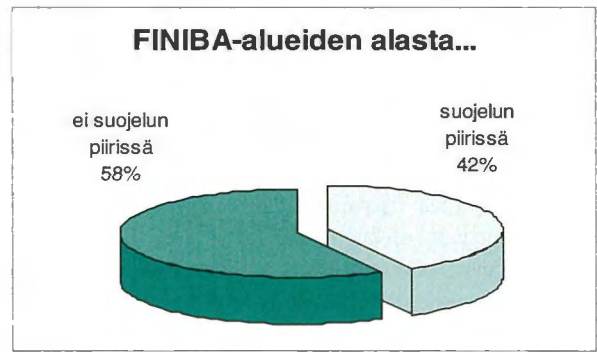

Alueita kpl	Yhteispinta-ala (ha)	Keskim. ala (ha)	Mediaani ala (ha)
14	67091	4792	966

nan suuret selkävedet ovat selkälokin vahvaa pesimäseutua, ja Jyväsjärvi on Oulun seudun kerääntymisalueen ohella maamme merkittävin selkälokin ja tärkeä harmaalokin kerääntymisalue.

Maakunnan lintualueiden suojelutilanne on enintään tyydyttävä. Kokonaisalasta selvästi alle puolet on suojelun piirissä ja lähes puolet alueista on suojelun piirissä enintään pieneltä osin, kaksi alueista ei lainkaan. Heikosti suojeltujen alueiden joukossa on metsiä, lintuvesiä ja selkävesiä.

Nro	Aluekoodi	Alueen nimi	Kunta / kunnat	Ala (ha)	Yht. lajeja	Pes. lajeja	Ker. lajeja	IBA-status
248	610014	Kalajärvi	Sumiainen	124	1	-	1	
249	610015	Pyhäjärvi	Konnevesi, Sumiainen	177	1	1	-	
250	610019	Angesselkä	Joutsa	641	2	1	1	
251	610020	Suuri Kurjärvi	Joutsa	206	1	-	1	
252	610071	Haapasuo-Syysniemi	Leivonmäki	2367	1	1	-	
253	610077	Kolima	Pihtipudas, Viitasaari	4793	1	1	-	
254	610084	Putkilampi	Korpilampi	1291	3	3	-	
255	610095	Jyväsjärvi	Jyväskylä	331	3	-	3	
256	610110	Palokankaan lammet	Viitasaari	109	1	1	-	
257	610123	Suontee	Joutsa, Pertunmaa, Hirvensalmi	14510	4	2	2	
258	610137	Kuokkala	Jyväskylä	88	1	1	-	
259	610138	Keitele-Konnevesi	Viitasaari, Äänekoski, Vesanto	31880	1	1	-	
260	610139	Pyhä-Häkki	Saarijärvi	2013	5	5	-	
261	610140	Lievestuoreenjärvi-Kuusvesi	Laukaa	6538	4	4	-	
177	610141	Isojärvi	Kuhmoinen	1965	2	2	-	
180	610142	Kylämän lammet	Kuhmoinen	71	1	1	-	
430079		Jääsjärvi (osittain)	Hartola, Joutsa	7943	3	3	-	
430074		Päijänteen alue (osittain)	Asikkala, Padasjoki, Kuhmoinen, Sysmä	105050	8	8	-	

SUOMENSELKÄ

Suomenselän maisemia hallitsevat Etelä-Pohjanmaan tasankoa halkovat mahtijoet (kuten Kyrönjoki ja Lapuanjoki), niiden varrelle keskittyneet valtavat peltolakeudet sekä lukemattomat, isot suoalueet. Metsiä on selvästi keskimääräistä vähemmän lukuun ottamatta maakunnan itäosaa, jossa on laajoja saloja ja kaistale Keski-Suomen länsiosia hallitsevaa vaara-aluetta. Maakunnan vähäiset järvet ovat nekin lähes järjestään maakunnan itäosassa.

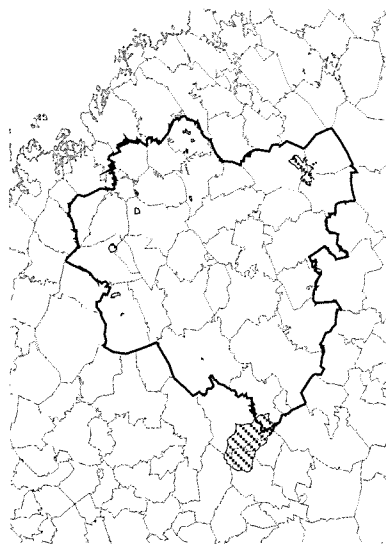
Suomenselällä on yhteensä yhdeksän tärkeää lintu-alueita, joista pesimäalueiden kriteerit täyttyvät kolmella ja kerääntymisalueiden kuudella alueella. Lisäksi pääosin Pirkanmaalla sijaitsevasta Ruoveden itäpuolisista metsistä osa kuuluu Suomenselkään. FINIBA-alueiden yhteis- ja keskimääräinen pinta-ala ovat maamme pienimpiä, mutta tyypillisen lintualueen koko on sen sijaan melko suuri.

FINIBA-alueiden pinta-alasta selvästi suurin osa on metsiä ja soita, mikä johtuu suurelta osin Salamajärven laajasta suo- ja metsäalueesta. Kulttuuriympäristöä (hänhipeltoja) on alasta reilut kymmenesosa, lintuvesiä puolet tästä. Lukumääräisesti Suomenselän lintualueista eniten on soita, lintuvesiä ja kulttuuriympäristöä, kaikkia kolmannes alueista. Selkävesiä ei lintualueiden joukossa ole yhtään.

Kauhavan Alajoki on maakunnan merkittävin kerääntymispelto ja ainoa maakunnan IBA-alue. Lintuvesistä merkittävin on Evijärven kosteikot ja suo-metsä-alueista Salamajärven alue.

Evijärven kosteikot on maamme merkittävin mustatiiran pesimäalue ja yksi naurulokin merkittävimmistä pesimäalueista. Salamajärven alue on valtakunnan eteläisimpiä jänkäkurpan tärkeitä pesimäalueita. Suomenselän peltolakeuksilla sijaitsee monta metsähänhen tärkeää kerääntymisaluetta, Kauhavan Alajoen kuuluessa näistä merkittävimpiin koko Suomessa.

Maakunnan FINIBA-alueiden suojelutilanne ei ole erityisen hyvä, vaikka lintualueiden kokonaisalasta 70 % kuuluukin suojelun piiriin. Peräti kaksi kolmasosaa alueista on täysin suojelun ulkopuolella, ja vaikka selitys tähän löytyy pitkälti viljelysmaiden suurella lukumäärällä, on suojelun ulkopuolisten alueiden joukossa myös muiden biotooppien alueita.

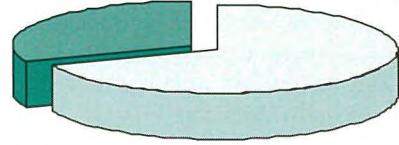
Alueita kpl	Yhteispinta-ala (ha)	Keskim. ala (ha)	Mediaani ala (ha)
9	14040	1560	695

Nro	Aluekoodi	Alueen nimi	Kunta / kunnat	Ala (ha)	Yht. lajeja	Pes. lajeja	Ker. lajeja	IBA-status
262	710023	Kauhavan Alajoki	Kauhava	438	1	-	1	IBA
263	710034	Löyhinginneva	Lapua	695	1	-	1	
264	710100	Vanhaneva	Lappajärvi	100	1	1	-	
265	710102	Hirvijärvi	Jalasjärvi	96	3	-	3	
266	710107	Salamajärven alue	Kivijärvi, Kinnula, Perho	9261	7	7	-	
267	710109	Evijärven kosteikot	Evijärvi	1068	3	3	-	
268	710110	Herraskoski	Viirrat	26	1	-	1	
269	710111	Ilmajoen Alajoki	Ilmajoki	1476	1	-	1	
270	710112	Luopajarven pellot	Jalasjärvi	880	1	-	1	
	440104	Ruoveden itäpuoliset metsät (osittain)	Ruovesi, Orivesi, Juupajoki, Vilppula	52770	1	1	-	

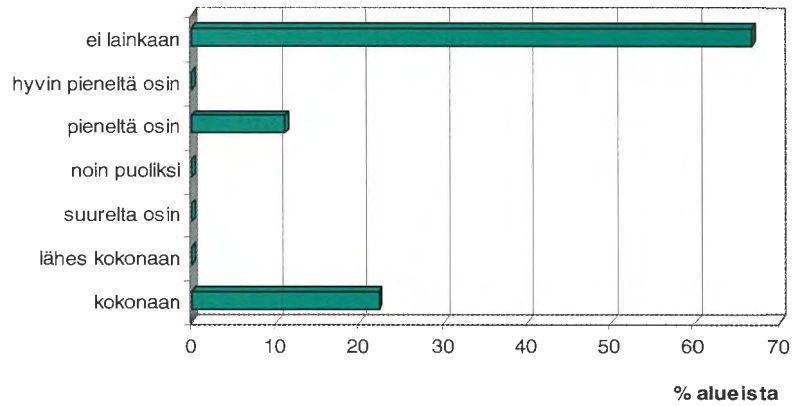
FINIBA-alueiden alasta...

ei suojelun
piirissä
31%

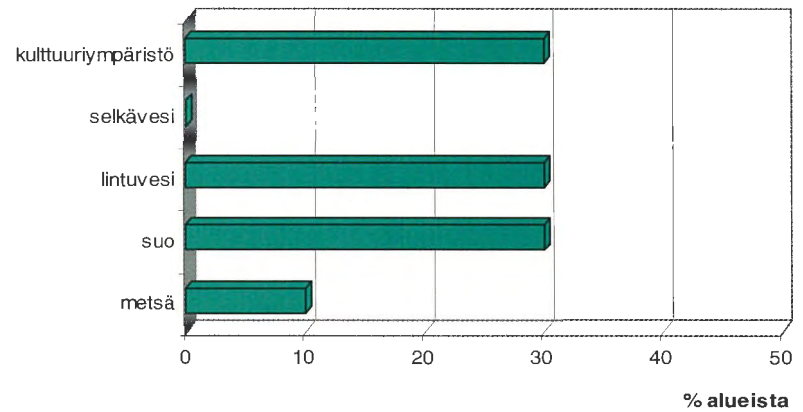
suojelun
piirissä
69%

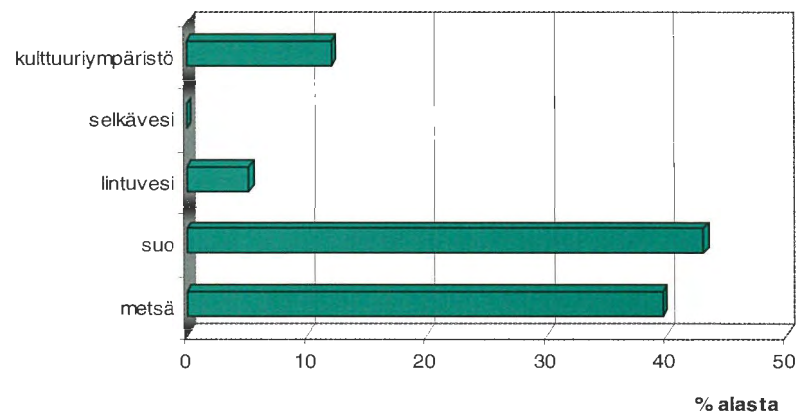
FINIBA-alueista suojelun piirissä...

FINIBA-alueiden pääelinympäristö (lkm)

FINIBA-alueiden pääelinympäristö (ala)

SUUPOHJA

Suupohjan saaristo on varsin vähäsaarinen ja rannikko-
viiva suhteellisen suora ilman isoja niemiä. Maanvilje-
lyn rehevöittämiä merenlahtia on melko runsaasti. Maa-
kunnan sisäosissa useat suuret joet ja niiden ympärille
levittäytyvät peltolakeudet halkovat soista metsämaata.
Soiden osuus on suurin maakunnan keski- ja itäosissa,
aivan rannikon tuntumassa soita on niukasti. Järviä ei
Suupohjassa ole juuri lainkaan.

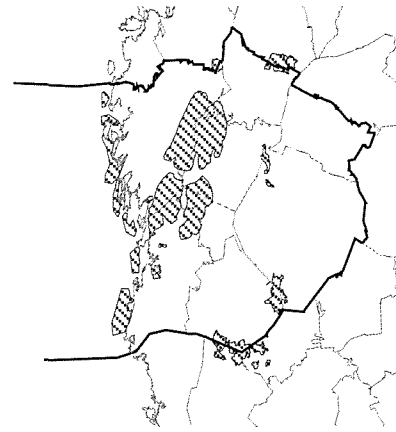
Suupohjassa on yhteensä yhdeksän tärkeää lintu-
aluetta, joista sekä pesimis- että kerääntymisalueiden
kriteerit täyttyvät kuudella alueella. Lisäksi pääosin Sa-
takunnassa sijaitsevasta Mustansaarenkeitaan–Rynkän-
keitaan alueesta osa kuuluu Suupohjaan. FINIBA-aluei-
den kokoa kuvaavat luvut ovat Suupohjassa valtakun-
nan keskitasoa.

FINIBA-alueiden pinta-alasta kaksi kolmasosa on
metsää, saaristoa vajaa viidennes ja muita biotoopeja
enintään kymmenesosa kutakin. Lukumääräisesti maa-
kunnan lintualueista on puolestaan eniten lintuvesiä ja
soita (kumpiakin reilu neljäsosa kaikista alueista), met-
siä vain alle viidennes. Selkävesiä ei maakunnassa ole
yhtään.

Lintuvesistä merkittävin on Kristiinankaupungin
ympäristön merenlahdet, kun taas Lälbyn pellot on mer-
kittävin kerääntymispelto. Molemmat alueet ovat IBA-
alueita yhdessä Suupohjan saariston kanssa.

Suupohjan saaristo on Merenkurkun jälkeen selväs-
ti maamme toiseksi merkittävin lapasotkan pesimisalue
ja yksi tärkeimmistä harvinaisen ristosorsan pesimisalu-
eista. Levaneva on jänkäkurpan ja suokukon eteläisimpiä
tärkeitä pesimisalueita, kun taas Lauhanvuori ja Suu-
pohjan metsät ovat metson ja pohjantikan eteläisimpiä
tärkeitä pesimisalueita. Suupohjan metsissä asustaa li-
säksi koko Oulun läänin eteläpuolisen Suomen merkit-
tävin kuukkelikanta, vieläpä elinvoimaisena. Suupohjassa
on useita merkittäviä kerääntymisalueita. Lälby on yksi
metsähanhen merkittävimpiä ja Kristiinankaupungin
ympäristön merenlahdet merihanhen, suokukon ja nau-
rulokin merkittävimpiä kerääntymisalueita Suomessa.
Suupohjan saaristo on puolestaan mustalinnun merkittä-
vin kerääntymisalue Suomessa.

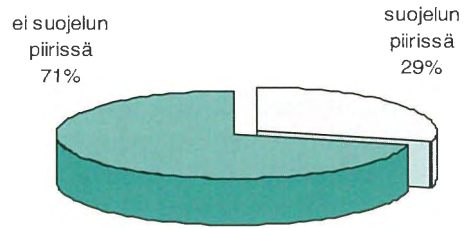
Maakunnan FINIBA-alueiden suojelutilanne on yksi
valtakunnan heikoimpia. Lintualueiden kokonaisalasta
vain alle kolmasosa on suojelun piirissä, yli puolet alu-
eista on suojelun piirissä vain pieneltä osin, ja joka kol-
mas lintualue on täysin suojelun ulkopuolella. Heikosti
suojeltujen alueiden joukkoon mahtuu merenlahtea, lin-
tuvettä, metsää ja kerääntymispeltoa.

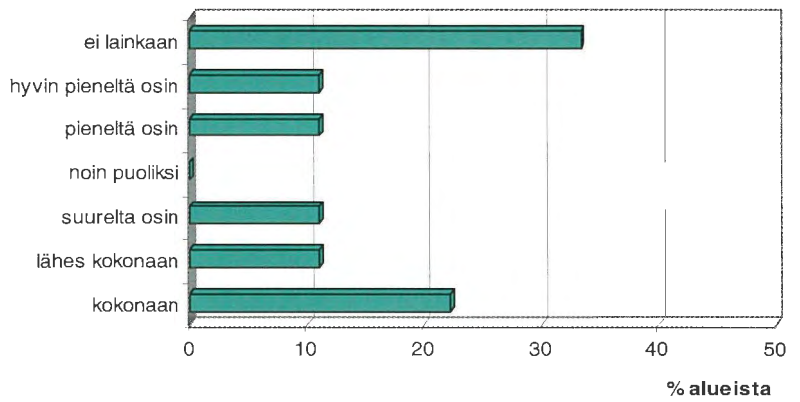
Alueita kpl	Yhteispinta- ala (ha)	Keskim. ala (ha)	Mediaani ala (ha)
9	79102	8789	1560

Nro	Aluekoodi	Alueen nimi	Kunta / kunnat	Ala (ha)	Yht. lajeja	Pes. lajeja	Ker. lajeja	IBA- status
271	720009	Träskholmsfjärden	Närpiö	139	4	1	3	
272	720022	Sanemossen	Närpiö, Maalahti	995	1	-	1	
273	720052	Lälbyn pellot	Kristiinankaupunki	190	2	-	2	IBA
274	720068	Kristiinankaupungin ympäristön merenlahdet	Kristiinankaupunki, Närpiö	1560	18	1	17	IBA
275	720069	Suupohjan metsät	Närpiö, Kristiinankaupunki	51781	3	3	-	
276	720070	Suupohjan saaristo	Krist.kapunki, Närpiö, Kaskinen	15800	18	5	13	IBA
277	720072	Levanevan alue	Jurva, Laihia	3650	5	5	-	
278	720074	Lauhanvuori	Kauhajoki, Isojoki	3678	2	2	-	
279	720075	Kainastonneva	Kauhajoki	1309	1	-	1	
	120069	Mustansaarenkeitaan-Rynkänkeitaan alue (osittain)	Honkajoki, Siikainen, Isojoki	6672	4	4	-	

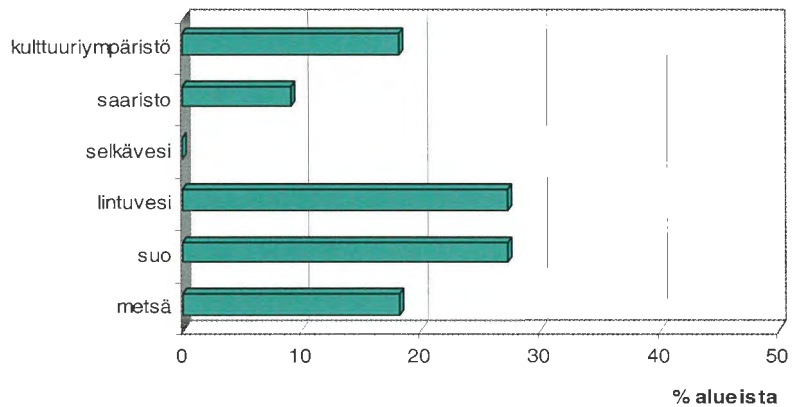
FINIBA-alueiden alasta...

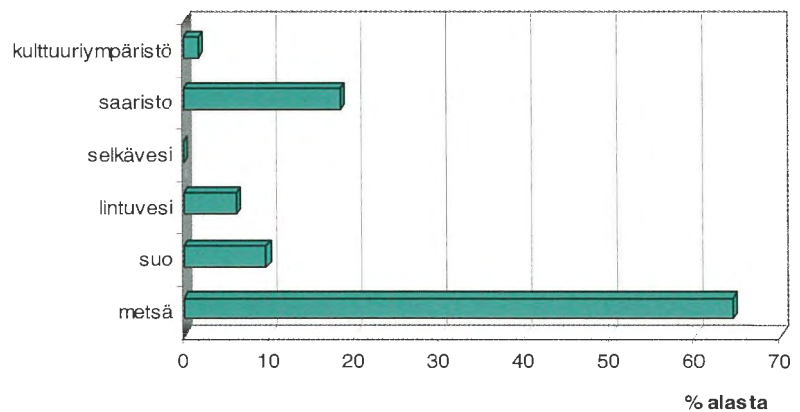
FINIBA-alueista suojelun piirissä...

FINIBA-alueiden pääelinympäristö (lkm)

FINIBA-alueiden pääelinympäristö (ala)

MERENKURKKU

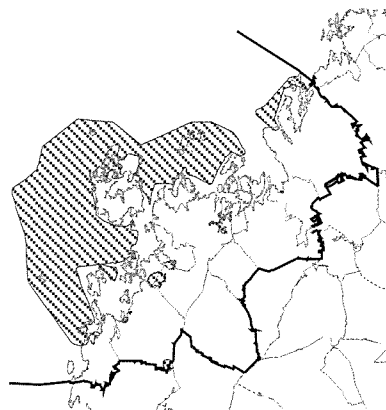
Maakunnan luonnonmaisemaa hallitsee Pohjanlahden laajin saaristo Merenkurkku, johon kuuluu useita suuria, asuttuja pääsaaria sekä satoja tai tuhansia pikkusaaria ja luotoja. Rannikkolinja on hyvin rikkonainen lukuisine pitkinieimineen ja laajoine merenlahtineen. Sisämaa on Etelä-Pohjanmaalle tyypillistä: isoja jokia, niiden varrelle keskittyneitä avaria viljelylakeuksia ja näiden väliin jääviä paikoin soiden rikkomia metsäseutuja. Järviä maakunnassa on hyvin vähän.

Merenkurkussa on yhteensä yhdeksän tärkeää lintu-alueita, joista pesimäalueiden kriteerit täyttyvät kuudella ja kerääntymisalueiden seitsemällä alueella. Lisäksi pääosin Suupohjassa sijaitsevasta Sanemosseniasta osa kuuluu Merenkurkkuun. Laaja Merenkurkun saaristo nostaa FINIBA-alueiden yhteis- ja keskimääräistä pinta-alaa valtakunnan korkeimpien joukkoon. Tyypillisen lintualueen koko sen sijaan ei ole erityisen suuri, alle 800 hehtaaria.

FINIBA-alueiden pinta-alasta peräti 95 % on saaristoa. Lukumääräisesti maakunnan lintualueista sen sijaan on selvästi eniten (kaksi kolmasosaa) lintuvesiä, kun taas saaristoalueita on kolmasosa ja kulttuuriympäristöjä kymmenesosa. Metsiä, soita ja selkävesiä ei maakunnan lintualueiden joukossa ole tilastojen valossa yhtään. Todellisuudessa suota on jonkin verran, sillä osa Sanemossenin suoaluetta kuuluu Merenkurkkuun.

Maakunnan ehdottomasti merkittävin lintualue on Merenkurkun saaristo, joka on myös kansainvälisesti merkittävä. Kosteikoista tärkeimmät ovat Petolahdenjokisuisto, Vassorfjärden ja Sundominlahti–Söderfjärden, jotka kaikki ovat erityisen merkittäviä kerääntymisalueina. Merenkurkussa on kolme IBA-alueita.

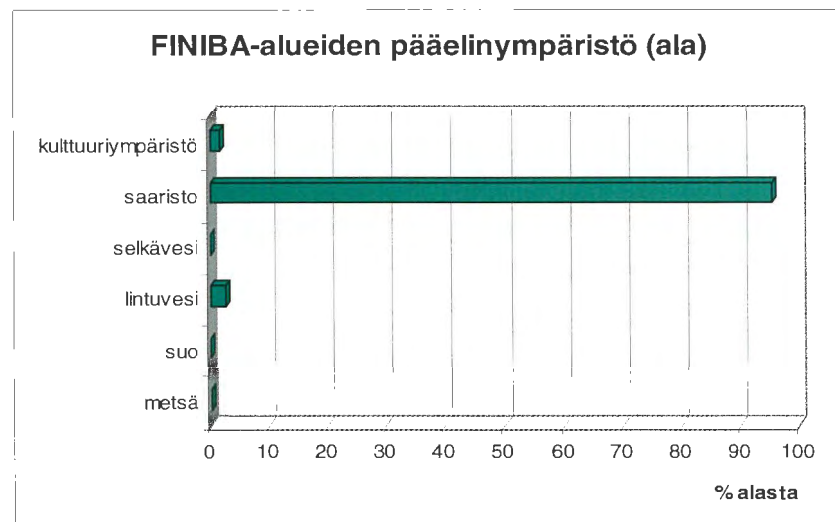
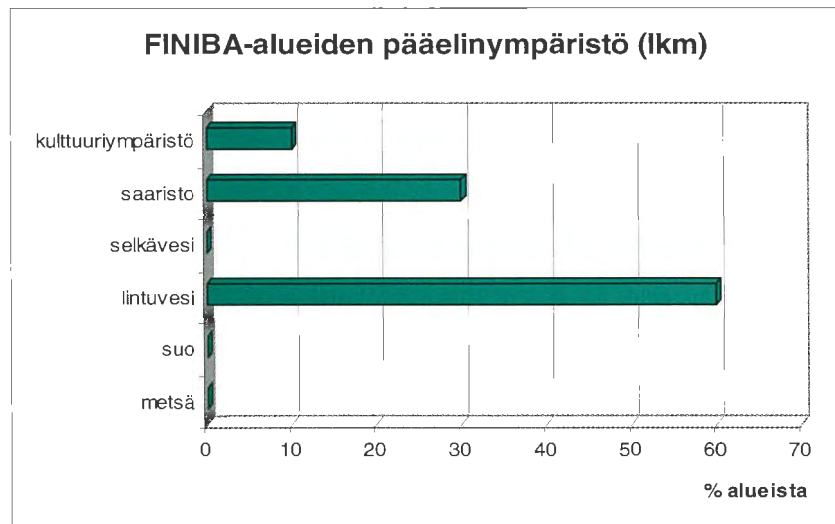
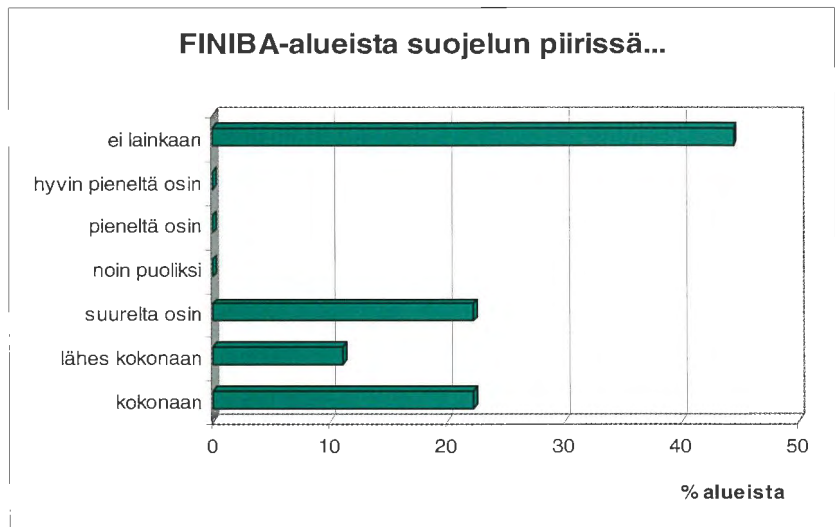
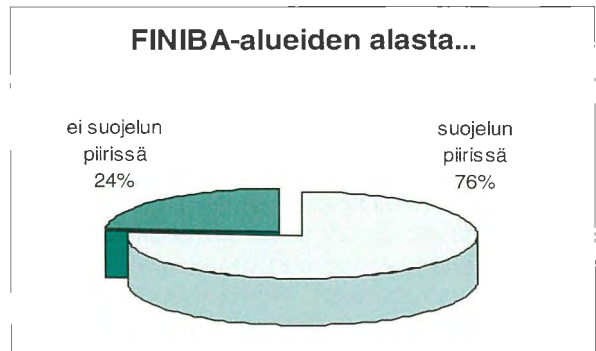
Merenkurkun saaristo on monen saaristolintulajin – lapasotkan, pilkkasiiven, tukkakoskelon ja riskilän – selvästi merkittävin pesimäalue Suomessa ja yksi merkittävimmistä isokoskelon, selkälökin, kalatiiran, ruokin ja pikkutikan pesimäalueista. Se on myös kaakkurin, kuikan, pilkkasiiven, kalalökin ja riskilän merkittävin tai ainoa tärkeä kerääntymisalue Suomessa. Merenkurkun saariston tärkeyttä lisää se, että alue edustaa monen saaristolintulajin päälevinneisyyden pohjoisreunaa Pohjanlahdella. Maakunnassa on kaksi äärimmäisen uhanalaisen etelänsuosirrin harvoista pesimäalueista ja kaksi merkittävimmistä naurulökin pesimäalueista. Sundominlahti–Söderfjärden puolestaan on maamme tunnetuin ja Oulun seudun kerääntymisalueen ohella merkittävin kurkien syksyinen kokoontumisalue. Lisäksi Merenkurkun FINIBA-alueilla kerääntyy huomattavia määriä myös monia muita vesi- ja rantalintuja.

Alueita kpl	Yhteispinta-ala (ha)	Keskim. ala (ha)	Mediaani ala (ha)
9	238723	26525	792

Maakunnan lintualueiden pinta-alasta kolme neljäsosaa on suojelun piirissä, mikä selittyy ennen muuta Merenkurkun saariston hyvällä suojelutilanteella. Kuitenkin lähes puolet lintualueista on täysin suojelun ulkopuolella, minkä johdosta maakunnan FINIBA-alueiden suojelutilanne ei ole erityisen hyvä. Suojelun ulkopuolisten lintualueiden joukossa on mm. yksi äärimmäisen uhanalaisen etelänsuosirrin pesimäalue (Korsnäsän Harrström).

Nro	Aluekoodi	Alueen nimi	Kunta / kunnat	Ala (ha)	Yht. lajeja	Pes. lajeja	Ker. lajeja	IBA-status
280	730001	Merenkurkun saaristo	Vaasa, Uusikaarlepyy, Maalahti, Mustasaari	223652	26	13	13	IBA
281	730006	Harrström	Korsnäs	31	1	1	-	
282	730014	Petolahdenjokisuisto	Maalahti	293	8	1	7	
283	730026	Vassorfjärden	Mustasaari, Maksamaa	1608	6	1	5	
284	730038	Uudenkaarlepyyn saaristo	Uusikaarlepyy	7707	2	2	-	IBA
285	730039	Halsön matalikot	Korsnäs	792	2	-	2	
286	730040	Sundominlahti–Söderfjärden	Vaasa, Mustasaari	4510	8	0	8	IBA
287	730071	Oravaisenlahti	Oravainen	77	2	-	2	
288	730072	Monässundet	Uusikaarlepyy	53	1	-	1	
	720022	Sanemosseni (osittain)	Närpiö, Maalahti	995	1	-	1	

KESKI-POHJANMAA

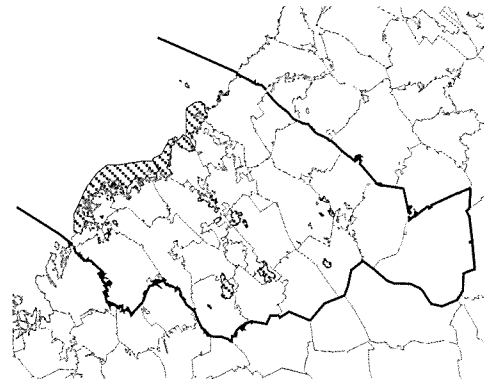
Keski-Pohjanmaan rannikkoseutu on hyvin vaihteleva. Paikoin on laajoja saaristoja asuttuine pääsaarineen ja isoine sisälahtineen, kuten Luodon saaristo maakunnan eteläosassa. Paikoin taas on lähes saaretonta rannikkolinjaa, kuten Lohtajan Vattajanniemellä ja Kalajoen edustalla. Paikoin on myös voimakkaan maankohoamisen synnyttämiä lukemattomien irtikuroutuneiden fladojen ja glo-järvien alueita. Keski-Pohjanmaata halkovat monet isot joet, mutta viljelyslakeudet ovat jo keskimäärin selvästi pienempiä kuin eteläisemmällä Pohjanmaalla. Maakunnan metsä- ja suovoittoisessa keski- ja itäosassa on lukuisia laajojen avosuoltaiden keskittymiä. Maakunnan vähät järvet sijaitsevat alueen itäosassa.

Keski-Pohjanmaalla on yhteensä 13 tärkeää lintu-alueita, joista pesimäalueiden kriteerit täyttyvät 12:lla ja kerääntymisalueiden kuudella alueella. Keski-Pohjanmaan FINIBA-alueiden pinta-aloja kuvaavat luvut ovat valtakunnan keskitasoa.

FINIBA-alueiden alasta peräti neljä viidesosaa on saaristoa. Suota on toiseksi eniten (vajaa viidennes). Lukumääräisesti maakunnan lintualueista lähes puolet on lintuvesiä, soitto kolmannes ja saaristoalueita vain viidennes. Metsiä, selkivesiä ja kulttuuriympäristöjä ei ole lainkaan.

Lintuvesistä merkittävimpiä ovat Letto–Keskuskarit ja Rummelö–Harrbodan. Molemmat laajat saaristoalueet Rahjan saaristo–Alaviirteenlahti ja erityisesti Luodon–Kokkolan–Kälviän saaristo ovat linnustollisesti merkittäviä. Ne ovat molemmat myös IBA-alueita Rummelön–Harrbodanin tavoin.

Lapinsirrin rannikkokannan kahdeksasta tärkeästä pesimisalueesta kolme sijaitsee Keski-Pohjanmaan saaristossa. Letto–Keskuskarit on yksi maamme harvoista etelänsuosirrin ja pikkutiiran pesimisalueista. Luodonjärven eteläiset lahdet on naurulokin merkittävin pesimisalue Suomessa. Naurulokki pesii runsaana myös molemmilla saaristoalueilla. Maakunnan laajat suoalueet kuuluvat monen pohjoisen suolajin, kuten pikkukuoivin, Oulun läänin eteläpuolisen reuna-alueen harvoihin tärkeisiin pesimisalueisiin. Keski-Pohjanmaan saaristo ja merenlahdet kuuluvat monen vesi- ja rantalintulajin tärkeisiin kerääntymisalueisiin. Rummelö–Harrbodan on yksi telkän ja Luodon–Kokkolan–Kälviän saaristo isokoskelon sekä keväällä laulujoutsenen merkittävimpiä kerääntymisalueita Suomessa.

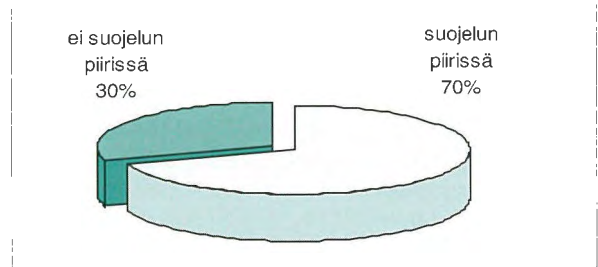

Alueita kpl	Yhteispinta-ala (ha)	Keskim. ala (ha)	Mediaani ala (ha)
13	81262	6251	1640

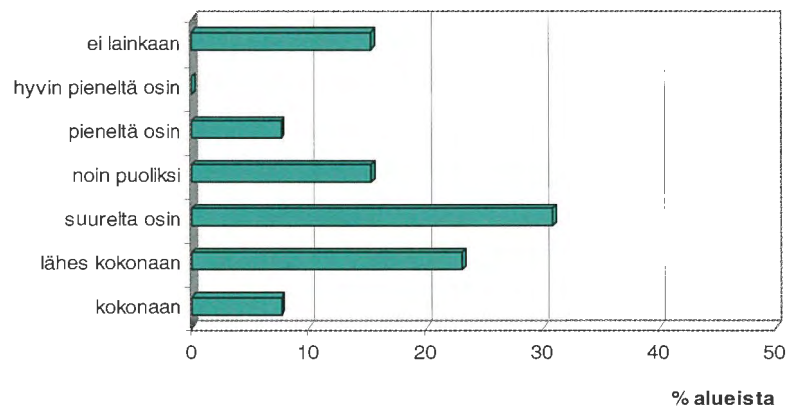
Maakunnan lintualueiden suojelutilanne on varsin hyvä. Kokonaisalasta on suojelun piirissä lähes kolme neljäsosaa, ja suurelta osin suojelun piirissä on kaksi kolmasosaa alueista. Toisaalta 15 % alueista ei kuulu lainkaan suojelun piiriin. Suojelun ulkopuoliset alueet ovat lintuvesiä.

Nro	Aluekoodi	Alueen nimi	Kunta / kunnat	Ala (ha)	Yht. lajeja	Pes. lajeja	Ker. lajeja	IBA-status
289	740003	Vattajanniemi	Lohtaja, Himanka	8446	1	1	-	
290	740008	Letto-Keskuskarit	Kalajoki	899	4	3	1	
291	740052	Kotkanneva	Kälviä	3344	1	1	-	
292	740064	Vuohtajärvi	Reisjärvi	839	1	1	-	
293	740083	Rummelö-Harrbodan	Kokkola	241	4	-	4	IBA
294	740089	Pilvineva	Veteli, Kaustinen	4128	1	1	-	
295	740098	Haapajärvi	Veteli	169	2	1	1	
296	740135	Kokkolan ja Larsmon sisäsaariston glot ja fladat	Kokkola, Larsmo	674	1	1	-	
297	740154	Luodonjärven eteläiset lahdet	Pietarsaari, Luoto, Kruunupy	1640	2	1	1	
298	740156	Luodon-Kokkolan-Kälviän saaristo	Luoto, Kokkola, Kälviä, Pietarsaari	37768	12	8	4	IBA
299	740157	Rahjan saaristo-Alaviirteenlahti	Himanka, Kalajoki, Lohtaja	15516	5	4	1	IBA
300	740158	Kälviän-Toholammen rajaseudun suot	Kälviä, Toholampi, Kannus, Lohtaja	6366	2	2	-	
301	740160	Pesäneva-Pitkäneva-Rimpineva	Sievi	1232	2	2	-	

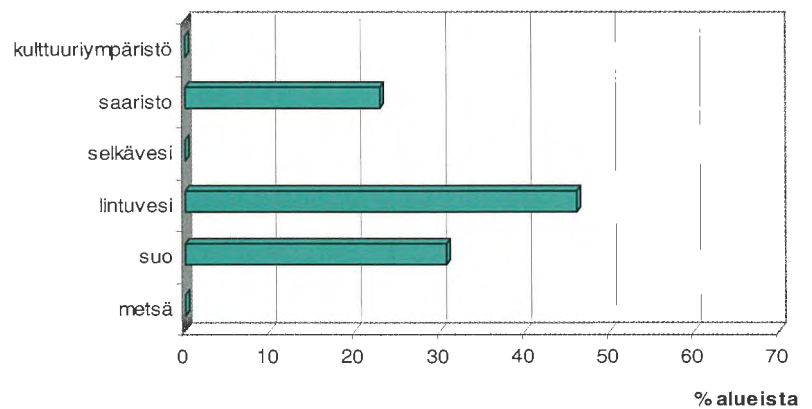
FINIBA-alueiden alasta...

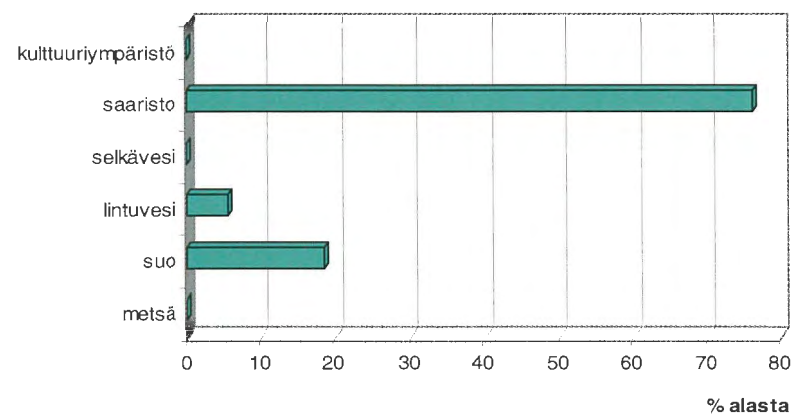
FINIBA-alueista suojelun piirissä...

FINIBA-alueiden pääelinympäristö (lkm)

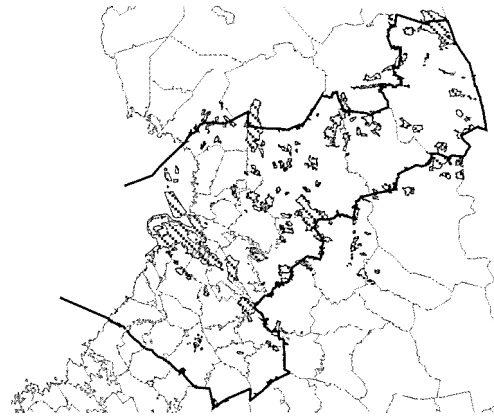
FINIBA-alueiden pääelinympäristö (ala)

POHJOIS-POHJANMAA

Pohjois-Pohjanmaan luonnonmaisema on hyvin vaihteleva ja rikas. Rannikolla on paljon maankohoamisen synnyttämiä matalikkoja ja lieterantoja, muiden muassa Tauvon kuuluisat hietikot, sekä yksittäisiä laajoja merenlahkia, kuten Liminganlahti. Saaristo on kapea, monin paikoin olematon. Oulun edustalla merimaisemaa hallitsee Hailuodon jättimäinen, matalarantainen suursaari. Oulun seudulla on laajoja viljelyslakeuksia, muualla maakunnassa viljelysmaita on hyvin vähän. Maakunnan sisäosien läntistä osaa hallitsee suurten aapasoiden muodostama, yhtenäinen, noin 60-70 kilometriä leveä suotasanko, jossa metsät ovat monin paikoin vain kapeita rantuja isojen suoltaiden välissä. Pudasjärven itäosassa tasanko loppuu kuin veitsellä leikaten Syötteen ja Puolangan vaarajaksoihin. Tästä itään päin Pohjois-Pohjanmaa on metsäisten vaarojen valtakuntaa, jossa suot ovat yleensä pieniä tilkkuja metsämaiden keskellä. Maakunnan koillisosassa Kuusamosa ilmaantuvat maisemakuvaan maan eteläisimmät, lähes 500 metriin yltävät tunturit, kuten Rukatunturi. Maakunnan itäpuoliskon vaara-alueella on runsaasti järviä, joiden joukossa on Kitkan, Muojärven ja Kiantajärven tapaisia suurjärviä.

Pohjois-Pohjanmaalla on yhteensä 41 tärkeää lintu-alueita – eniten maakunnista – joista pesimäalueiden kriteerit täyttyvät 37:llä ja kerääntymisalueiden 11 alueella. Maakunnan lintualueet painottuvat siis voimakkaasti pesimäalueisiin. Lisäksi osa kaikkiaan seitsemästä pääosin naapurimaakunnissa sijaitsevasta FINIBA-alueesta kuuluu

Alueita kpl	Yhteispinta-ala (ha)	Keskim. ala (ha)	Mediaani ala (ha)
41	362001	8829	2507

Pohjois-Pohjanmaahan. Kaikki maakunnan FINIBA-alueiden kokoa kuvaavat luvut ovat valtakunnan suurimmasta päästä.

FINIBA-alueiden pinta-alasta kaksi viidesosaa on suota, kolmannes metsää ja viidennes lintuvesiä. Muiden biotooppien pinta-alaosuudet ovat hyvin pieniä. Lukumääräisesti lintualueiden selvä enemmistö on lintuvesiä ja soita, kumpiakin on noin kolmannes kaikista FINIBA-alueista.

Nro	Aluekoodi	Alueen nimi	Kunta / kunnat	Ala (ha)	Yht. lajeja	Pes. lajeja	Ker. lajeja	IBA-status
302	810021	Ihmelampi-Sarajärvi	Pudasjärvi	279	1	1	-	
303	810029	Pirinsuo	Taivalkoski	219	1	1	-	
304	810036	Tuuliaapa-Iso Heposuo	Kuusamo	840	1	1	-	
305	810053	Pattijokisuo	Pattijoki	203	1	1	-	
306	810055	Sotkajärvi	Pudasjärvi	455	2	1	-	
307	810058	Aittojärvi	Pudasjärvi	367	1	-	-	1
308	810059	Ahmasjärvi	Utajärvi	419	1	1	-	IBA
309	810077	Iivaara-Jousivaara	Kuusamo	2625	2	2	-	
310	810078	Muojärvi	Kuusamo	4545	1	1	-	
311	810079	Suininki	Kuusamo	937	1	1	-	
312	810106	Närängänvaara-Virmajoki	Kuusamo	4613	5	5	-	IBA
313	810144	Valtavaara-Pyhävaara	Kuusamo	810	1	1	-	IBA
314	810174	Kuratti	Kuusamo	81	1	1	-	
315	810220	Veneneva-Pelso	Kestilä, Liminka, Rantsila, Temmes	12156	4	4	-	
316	810225	Haapaveden lintujärvet	Haapavesi	2507	9	3	6	IBA
317	810226	Pajupuonsuo-Isosuo-Kivisuo	Kuusamo	5793	4	4	-	IBA
318	810229	Syöte-Salmitunturi	Pudasjärvi, Taivalkoski, Posio	31395	6	6	-	IBA
319	810230	Oulun seudun kerääntymisalue	Oulu, Liminka, Lumijoki, Hailuoto	81781	71	22	49	IBA
320	810231	Kruunien saaristo	Ii	4579	8	5	3	IBA
321	810235	Hietakarinniemi-Takaranta	Pyhäjoki	171	1	-	-	1
322	810238	Ahvenlahti-Niittylahti	Kuusamo	406	1	1	-	
323	810244	Elijärvi ja Haukilampi	Kuusamo	212	1	1	-	
324	810247	Kortteisen tekojärvi	Piippola	621	1	1	-	
325	810264	Papinjärvi	Oulunsalo	86	2	1	-	1
326	810265	Pykösjärvi	Oulu	192	3	-	-	3
327	810267	Jolosjärvi	Yli-Kiiminki	115	1	1	-	
328	810287	Iso Hirviaapa-Tora-aapa-Lähteenaapa	Kuusamo	1306	1	1	-	
329	810319	Utajärven-Vaalan rajasuot	Utajärvi, Vaala	10675	4	4	-	
330	810320	Muhoksen suot	Muhos, Utajärvi, Ylikiiminki	7997	3	3	-	
331	810323	Panumajärven ympäristön suot	Pudasjärvi	14765	4	4	-	
332	810325	Livojoen alajuoksun suot	Pudasjärvi	8294	4	4	-	
333	810326	Kivarijoen suot	Pudasjärvi	3847	4	4	-	
334	810327	Isterinjärven ympäristön suot	Pudasjärvi, Yli-Ii	2851	3	3	-	
335	810328	Pudasjärven eteläiset suot	Pudasjärvi, Utajärvi	42484	9	9	-	IBA
336	810329	Litokairan alue	Pudasjärvi, Ranua	32830	12	12	-	IBA
337	810330	Oulangan alue	Kuusamo, Salla	40590	12	12	-	IBA
338	810331	Kitka-Livojärvi	Kuusamo, Posio	15846	1	1	-	IBA
339	810332	Yppärin lahdet	Pyhäjoki	214	3	2	-	1
340	810334	Mankilankylä	Rantsila	1569	1	-	-	1
341	810335	Haukiputaan letot-Santapankki	Hailuoto, Haukipudas, Ii	17142	11	4	-	7
342	810336	Siikajoen alajuoksun suot	Lumijoki, Siikajoki, Ruukki	5184	2	2	-	
920248		Pää-Älij-Kätkyvaara (osittain)	Posio, Kuusamo	2583	1	1	-	
910070		Simon-Kuivaniemen suokeskittymä (osittain)	Simo, Kuivaniemi, Pudasjärvi	11091	7	7	-	
820183		Oulujärven länsipuolen suot (osittain)	Vaala, Vuolijoki, Kestilä, Pyhäntö	7650	4	4	-	IBA
820187		Kainuun-Kuusamon rajaseudun aarnialueet (osittain)	Suomussalmi, Kuusamo	22393	5	5	-	IBA
820188		Riuska-Metsäkylä (osittain)	Suomussalmi, Taivalkoski	6320	1	1	-	
820190		Kainuun vaarajakson metsät (osittain)	Puolanka, Hyrynsalmi, Ristijärvi, Pudasjärvi	13815	4	4	-	
740157		Rahjan saaristo-Alaviirteelahti (osittain)	Himanka, Kalajoki, Lohtaja	15516	5	4	-	1

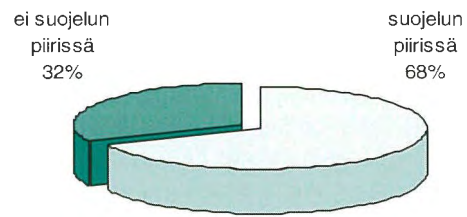
Metsiä ja selkivesiä on kumpiakin runsas kymmenesosa lintualueista.

Pohjois-Pohjanmaan FINIBA-alueiden joukossa on maamme merkittävin ja kansainvälisesti tunnetuin yksittäinen lintualue Oulun seudun kerääntymisalue, johon kuuluvat muuten muassa Liminganlahti, Hailuoto ja Tauvo – kaikki jo yksistäänkin maankuuluja lintupaikkoja. Alue on selvästi maakunnan merkittävin kosteikkolintujen pesimisalue ja erityisesti vesi- ja rantalintujen kerääntymisalue. Muista lintuvesistä merkittävin on Haapaveden lintujärvet ja saaristoalueista Krunnien saaristo ja Haukiputaan letot–Santapankki. Maakunnan suoalueista merkittävimmät ovat Pudasjärven eteläiset suot ja Litokairan alue, metsäalueista puolestaan Oulangan alue ja Syöte–Salmitunturi. Pohjois-Pohjanmaalla on kaikkiaan 12 IBA-alueita.

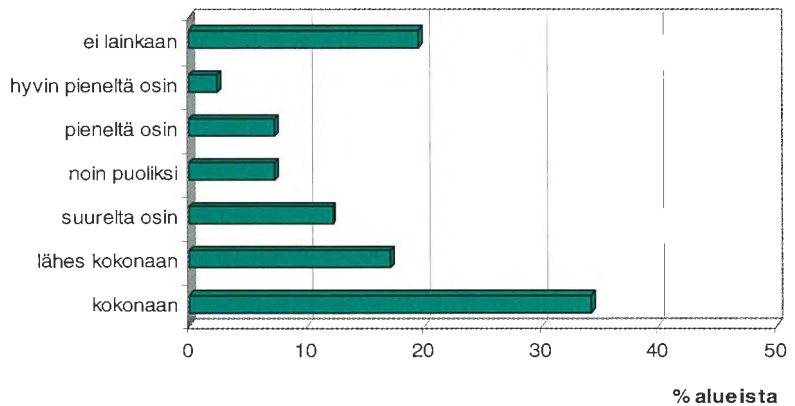
Pohjois-Pohjanmaalla sijaitsee maamme merkittävin lintujen pesimis- ja kerääntymisalue: Oulun seudun kerääntymisalue. Se on ristisorsan, ruskosuohaukan, etelänsuosirrin, mustapyrstökuiirin, pikkutiiran ja kultasirkun selvästi merkittävin pesimisalue Suomessa. Lisäksi se on monen eteläisen kosteikkolajin, kuten kaulushaikaran, ruskosuohaukan ja viiksitimalin, erillinen pohjoinen tärkeä pesimisalue – ruskosuohaukalla jopa maamme ylivoimaisesti merkittävin. Kerääntymisalueena Oulun seudun kerääntymisalue on vielä merkittävämpi. Se on peräti 25 lajin merkittävin tai ainoa tärkeä kerääntymisalue Suomessa. Näiden lajien joukossa ovat muuten muassa mustakurkku-uikku, härkälintu, kiljuhanhi, kuusi Anas-lajia, uivelo, jänkäsirriäinen, jänkäkurppa, mustaviklo sekä vesipääsky. Pohjois-Pohjanmaa on monen pohjoisen pesimälajin eteläisintä reuna-alueita. Maakunnassa sijaitsevat muuten muassa mustalinnun (5 alueita), uivelon (11), jänkäsirriäisen (7), mustaviklon (2) ja taviokuurnan (4) eteläisimmät tärkeät pesimisalueet. Muuttohaukka-alueena Pohjois-Pohjanmaa on myös merkittävä. Maakunnan länsiosan suotasanko on Keski-Lapin soiden ohella merkittävin muuttohaukka-soiden keskittymä maassamme. Pikkutiiran ja sinipyrstön tärkeitä pesimisalueita Pohjois-Pohjanmaalla on eniten maakunnista.

Maakunnan lintualueiden suojelutilanne on varsin hyvä. FINIBA-alueiden kokonaisalasta kaksi kolmasosaa on suojelun piirissä, ja melkein saman verran on suurelta osin suojelun piirissä myös yksittäisistä alueista. Toisaalta peräti viidesosa alueista ei kuulu lainkaan suojelun piiriin. Näiden joukossa on muuten muassa uivelojärviä, kurkien kerääntymispeltoja ja pikkulokikosteikkoja. Jopa muuttohaukka-soita on suojelun ulkopuolella.

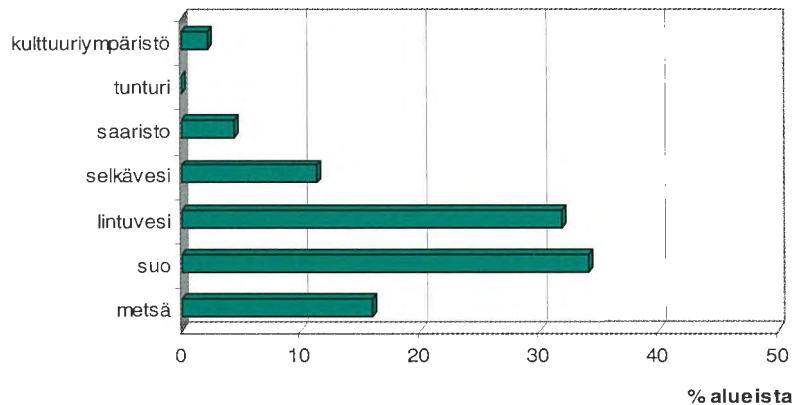
FINIBA-alueiden alasta...

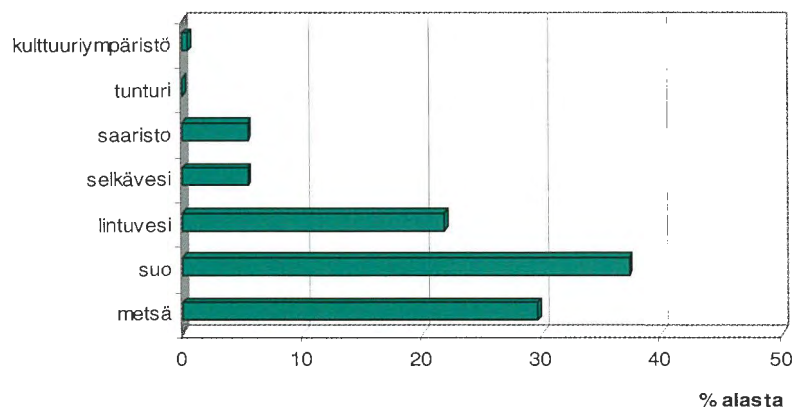
FINIBA-alueista suojelun piirissä...

FINIBA-alueiden pääelinympäristö (lkm)

FINIBA-alueiden pääelinympäristö (ala)

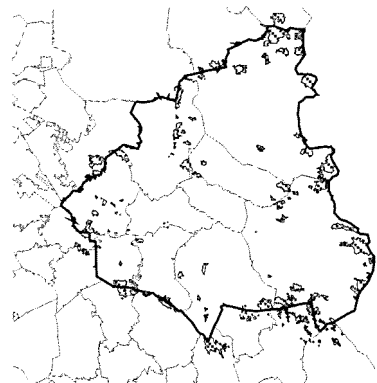
KAINUU

Oulujärven länsipuolinen Kainuu kuuluu Pohjois-Pohjanmaata hallitsevan suotasangon itäosaan, ja siellä sijaitsee lukuisia laajoja aapasaita, muiden muassa Rumala ja Kuvaja. Suotasanko päättyy Oulujärven itäosan kohdalla jyrkästi Sotkamon ja Puolangan vaarajaksoihin. Oulujärvi itsessään on Suomen suurimpia järviä, ja sen saaristossa on lukuisia tärkeitä lintuluotoja. Suurta osaa Kainuusta hallitsee lukemattomien järvien ja soiden pirstoma, jokseenkin yhtenäinen metsäisten vaarojen manner, joka tosin suojelualueiden ulkopuolella on kärsinyt pahoin metsätaloustoimista. Itärajan tuntuman suojelualueet liittyvät monin paikoin saumattomasti Venäjän laajoihin luonnonmetsiin, mikä nostaa niiden linnustoarvoa. Viljelysalueet ovat Kainuussa pelkkä kuriositeetti, ja ne ovat keskittyneet isoimpien taajamien tuntumaan.

Kainuussa on yhteensä 16 tärkeää lintualueita, joista pesimäalueiden kriteerit täyttyvät 14:llä ja kerääntymisalueiden kolmella alueella. Lisäksi osa kaikkiaan viidestä pääosin naapurimaakunnissa sijaitsevasta FINIBA-alueesta kuuluu Kainuuseen. Kainuun FINIBA-alueiden yhteis- ja keskimääräinen pinta-ala ovat maakuntien keskitasoa, kun taas tyypillisen lintualueen koko on Lapin jälkeen toiseksi suurin.

FINIBA-alueiden alasta kaksi kolmasosaa on metsää ja kolmannes suota. Muiden biotooppien osuudet kokonaisuudesta ovat marginaalisia. Lukumääräisesti maakunnan lintualueet painottuvat niin ikään vahvasti metsiin ja soihin, jotka yhdessä kattavat kolme neljäsosaa kaikista lintualueista. Lintuvesiä on vajaa viidennes alueista. Kulttuuriympäristöjä ei ole lainkaan.

Metsäalueista merkittävimpiä ovat Elimyssalon–Ulvinsalon alue, Murhisalo–Juortanansalo–Malahvia ja Karjalan–Kainuun rajaseudun metsät, josta lähes puolet kuuluu Kainuuseen. Soista merkittävin on Oulujärven länsipuolen suot (joka sisältää muiden muassa Rumalan ja Kuvajan), lintuvesistä Painuanlahti ja Otanmäen altaat. Kainuussa on kolme IBA-alueita.

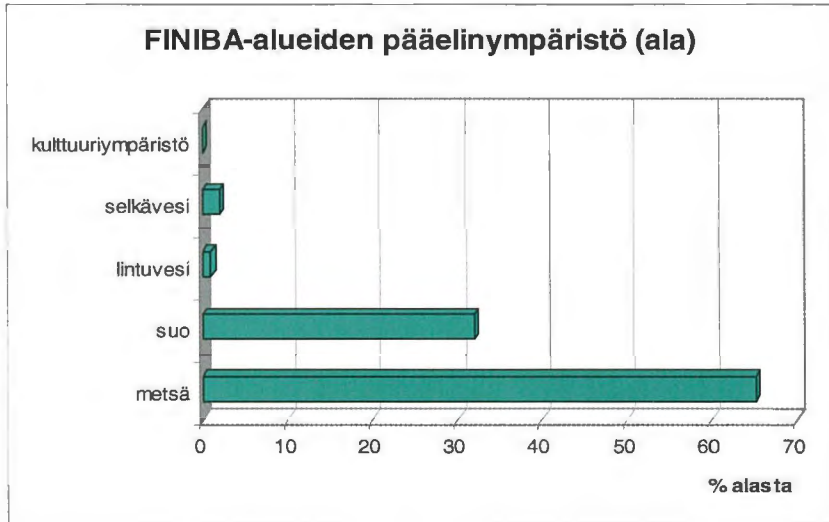
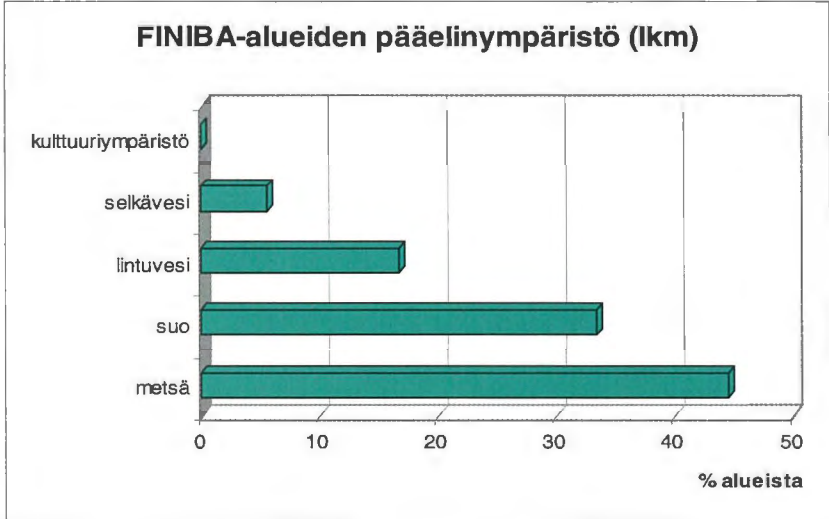
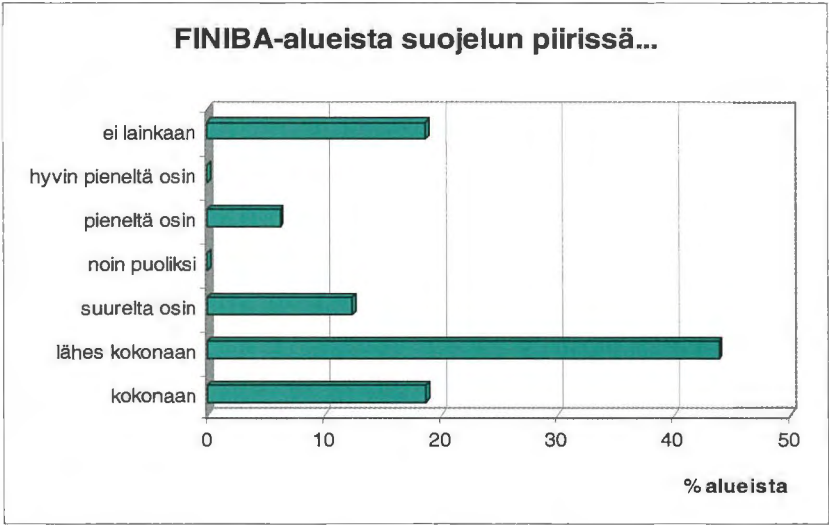
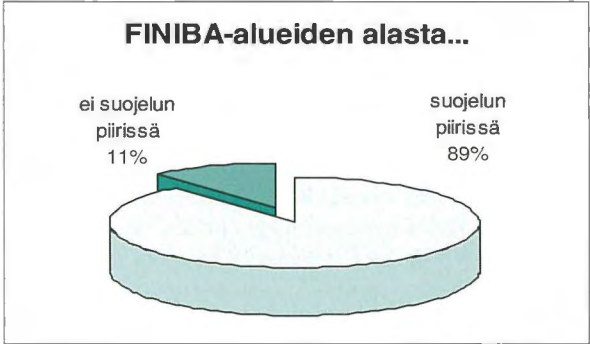

Alueita kpl	Yhteispinta-ala (ha)	Keskim. ala (ha)	Mediaani ala (ha)
16	112620	7039	4695

Kainuussa sijaitsee useita muuttohaukan ja lapintiaisen eteläisimpiä tärkeitä pesimäalueita sekä muiden muassa metson, pohjantikan ja kuukkelin eteläisimpiä vahvoja kantoja. Maakunnassa on useita boreaalisten havumetsien arvolajien sinipyrstön (5 aluetta) ja pikkusiepon (4) tärkeitä pesimäalueita. Oulujärven länsipuolen suot on kaakkurin merkittävimpiä pesimäalueita Suomessa. Kainuussa sijaitsee myös maamme ainoa haarahaukan tärkeä pesimäalue.

Maakunnan lintualueiden suojelutilanne on Lapin jälkeen toiseksi paras. FINIBA-alueiden kokonaisuudesta peräti 89 % on suojelun piirissä, ja kolme neljäsosaa alueista on suurelta osin suojelun piirissä. Toisaalta lähes viidennes alueista on täysin suojelun ulkopuolella, näiden joukossa tunnettu sinipyrstömetsä Kuhmon Jauhovaara.

Nro	Aluekoodi	Alueen nimi	Kunta / kunnat	Ala (ha)	Yht. lajeja	Pes. lajeja	Ker. lajeja	IBA-status
343	820012	Säynäjäsuo	Suomussalmi	1063	1	1	-	
344	820013	Martinselkonen	Suomussalmi	6195	2	2	-	
345	820108	Nimisjärvi	Vaala	176	3	-	3	
346	820111	Painuanlahti	Vaala	937	4	-	4	
347	820119	Otanmäen altaat	Vuolijoki	319	4	1	3	
348	820148	Hinkusuo	Suomussalmi	1465	1	1	-	
349	820182	Oulujärven lintusaaret	Vaala, Kajaani, Paltamo, Vuolijoki	2790	1	1	-	
350	820183	Oulujärven länsipuolen suot	Vaala, Vuolijoki, Kestilä, Pyhäntö	7650	4	4	-	IBA
351	820185	Elimyssalon-Ulvinsalon alue	Kuhmo	20910	7	7	-	IBA
352	820186	Murhisalo-Juortanansalo-Malahvia	Suomussalmi, Kuhmo	20633	7	7	-	IBA
353	820187	Kainuun-Kuusamon rajaseudun aarnialueet	Suomussalmi, Kuusamo	22393	5	5	-	IBA
354	820188	Riuska-Metsäkylä	Suomussalmi, Taivalkoski	6320	1	1	-	
355	820189	Kuhmon-Hyrynsalmen rajaseudun suot	Kuhmo, Hyrynsalmi, Suomussalmi	7280	1	1	-	
356	820190	Kainuun vaarajakson metsät	Puolanka, Hyrynsalmi, Ristijärvi, Pudasjärvi	13815	4	4	-	
357	820191	Sotkamon vaarajakson metsät	Sotkamo	3194	1	1	-	
358	820192	Jauhovaara	Kuhmo	228	1	1	-	
	810319	Utajärven-Vaalan rajasuot (osittain)	Utajärvi, Vaala	10675	4	4	-	
	570392	Karjalan-Kainuun rajaseudun metsät (osittain)	Nurmes, Lieksa, Valtimo, Kuhmo	29600	11	11	-	
	540014	Tiilikan seudun suot ja metsät (osittain)	Rautavaara, Sotkamo	8345	5	5	-	
	540129	Talaskangas-Joutensuo (osittain)	Vieremä, Vuolijoki	8455	2	2	-	
	540130	Raudanveden suot (osittain)	Sonkajärvi, Kajaani	3255	1	1	-	

KEMI–TORNIO

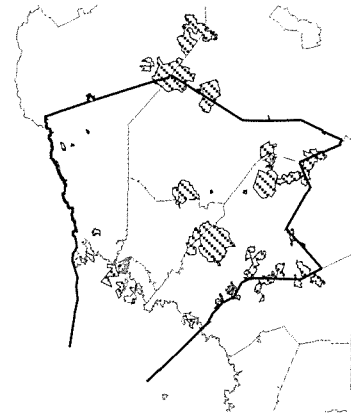
Kemi–Tornion rannikko muodostaa Perämeren koillisen osan, johon laskee kaksi mahtijokea – Kemijoki ja Tornionjoki. Suuri osa maakunnan saaristosta kuuluu Perämeren kansallispuistoon. Rannikolla on useita laajoja, lintujen suosimia matalikkoja. Kemi–Tornion sisäosia hallitsevat laajat aapasuoalueet, joiden muodostaman suotasangon Kivalon pitkä vaarajono jakaa kahtia. Maisema alkaa Kemi–Tornion sisäosissa muutenkin kupruilemaan, ja varsinkin maakunnan pohjois- ja koillisosassa on lukuisia korkeita vaaroja. Tuntureita ei alueella kuitenkaan ole. Järviä on vähän, sisävedet ovat enimmäkseen suorimpiä ja -järviä. Viljelysmaita on vähän, ja ne keskittyvät jokivarsille sekä Kemin ja Tornion kaupunkeihin ympäristöön.

Kemi–Tornion alueella on yhteensä 16 tärkeää lintualueita, joista pesimäalueiden kriteerit täyttyvät kahdeksalla ja kerääntymisalueiden kymmenellä alueella. Lisäksi pääosin Lapissa sijaitsevasta Mellakosken itäpuolisista soista osa kuuluu Kemi–Tornioon. Maakunnan FINIBA-alueiden kokoa kuvaavat luvut ovat keskimääräistä pienempiä.

FINIBA-alueiden pinta-alasta peräti neljä viidesosaa on suota (enemmän kuin missään muussa maakunnassa). Todellisuudessa soiden osuus on vieläkin suurempi, kun otetaan huomioon laajan Mellakosken itäpuolisten soiden Kemi–Tornion puoleinen suuri osuus. Muiden biotooppien osuudet ovat alle 10 % alasta. Lukumääräisesti maakunnan lintualueista melkein puolet sen sijaan on lintuvesiä, soita on vain viidesosa. Metsät ja kulttuuriympäristöt ovat pienenä vähemmistönä. Selkävesialueita ei ole lainkaan.

Lintuvesistä merkittävimpiä ovat Tornionjoen suisto ja Karunginjärvi, soista puolestaan Martimoaapa–Lumiaapa–Penikat, Runkaus–Saariaapa–Tainijärvet sekä Simon–Kuivaniemen suokeskittymä, josta suuri osa kuuluu Pohjois-Pohjanmaahan. Kyseiset viisi aluetta ovat myös IBA-alueita.

Kemi–Tornion suoalueet ovat metsähänhen ja jänkäsiirriäisen merkittävimpiä Ylä-Lapin eteläpuolisia pesimäalueita. Maakunnan suoalueet kuuluvat toiseen, pääosin Pohjois-Pohjanmaan puolelle levittäytyvään muuttohaukkakannan pääkeskittymään. Martimoaapa–Lumiaapa–Penikat on yksi kaakkurin merkittävimpiä pesimäalueita Suomessa. Useimmat metsähänhen ja

Alueita kpl	Yhteispinta-ala (ha)	Keskim. ala (ha)	Mediaani ala (ha)
16	52780	3299	550

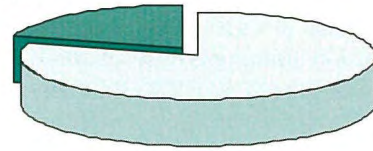
kurjen pohjoisimmista tärkeistä kerääntymisalueista sijaitsevat Kemi–Torniossa. Karunginjärvi on yksi maamme merkittävimmistä laulujoutsenen kerääntymisalueista.

FINIBA-alueiden suojelutilanne on kohtalaisen hyvä. Lintualueiden kokonaisalasta 80 % on suojelun piirissä, ja puolella alueista suurin osa alasta kuuluu suojelun piiriin. Toisaalta neljännes alueista on täysin suojelun ulkopuolella. Näiden suojelemattomien joukossa on muiden muassa kansainvälisesti tärkeä Karunginjärvi.

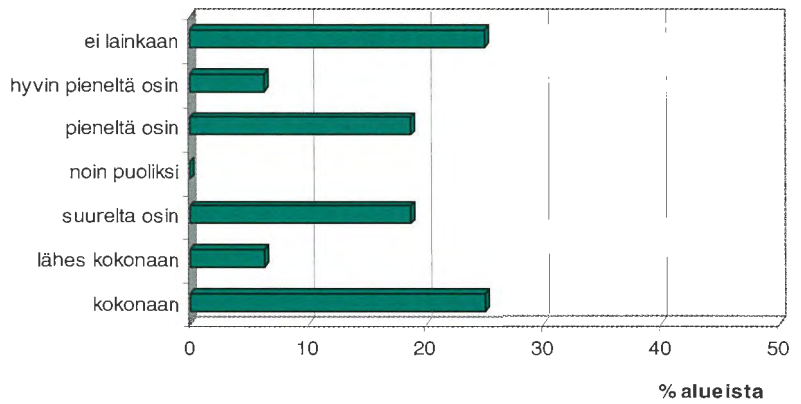
Nro	Aluekoodi	Alueen nimi	Kunta / kunnat	Ala (ha)	Yht. lajeja	Pes. lajeja	Ker. lajeja	IBA-status
359	910005	Simon sisäsaaristo	Simo	573	3	-	3	
360	910008	Kemin saaret	Kemi, Tornio	2943	2	1	1	
361	910011	Tornionjoen suisto	Tomio	526	3	-	3	IBA
362	910018	Martimoaapa-Lumiaapa-Penikat	Simo, Keminmaa	12628	8	8	-	IBA
363	910023	Karunginjärvi	Tomio	660	5	-	5	IBA
364	910031	Runkaus-Saariaapa-Tainijärvet	Simo, Tervola, Ranua	13904	7	5	2	IBA
365	910033	Pisavaara	Tervola	4891	1	1	-	
366	910044	Hurujärvi-Korttojärvi-Iso Mustajärvi	Tomio	398	1	1	-	
367	910056	Suuripää-Joutsijärvi	Tervola, Keminmaa	4355	2	2	-	
368	910058	Oravaisensaari	Tomio	154	2	-	2	
369	910070	Simon-Kuivaniemen suokeskittymä	Simo, Kuivaniemi, Pudasjärvi	11091	7	7	-	IBA
370	910073	Kuivasjärvi	Simo	105	2	2	-	
371	910074	Kuivanuoro	Kemi	51	1	-	1	
372	910075	Raumonjärven pellot	Tornio	389	2	-	2	
373	910076	Lämsänkari	Kemi	32	1	-	1	
374	910077	Kaupunginlahti	Tomio	80	1	-	1	
920250		Mellakosken itäpuoliset suot (osittain)	Ylitornio, Tervola, Rovaniemen mlk	17444	4	4	-	IBA

FINIBA-alueiden alasta...

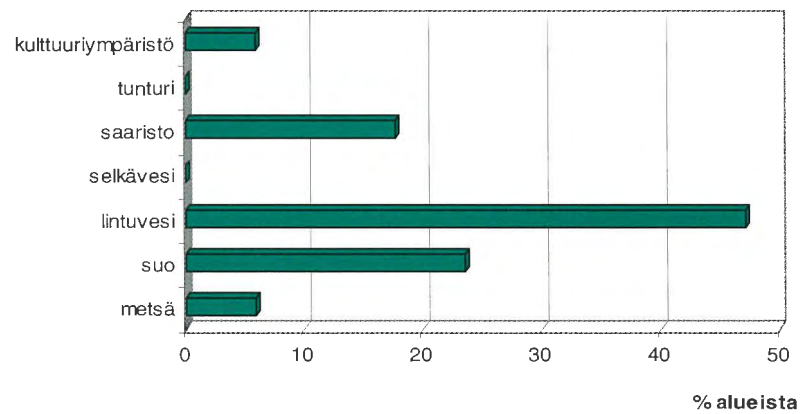
ei suojelun piirissä 20%
suojelun piirissä 80%

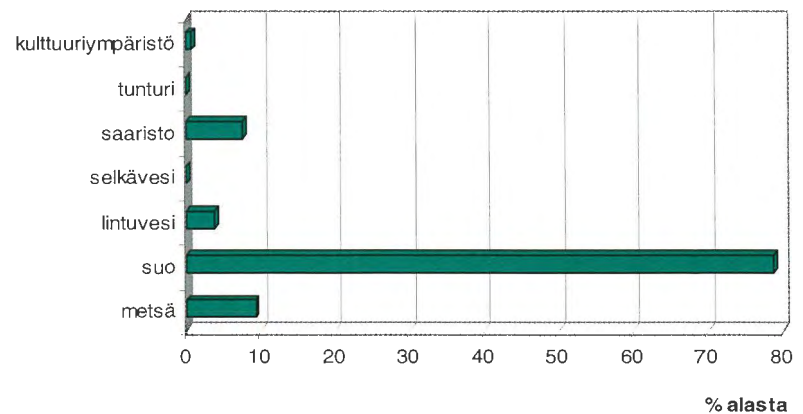
FINIBA-alueista suojelun piirissä...

FINIBA-alueiden pääelinympäristö (lkm)

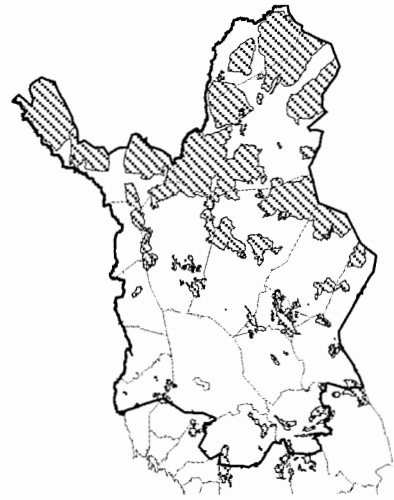
FINIBA-alueiden pääelinympäristö (ala)

LAPPI

Maakuntien jättiläinen Lappi on etelä-pohjoissuunnassa noin 400 kilometriä pitkä, mikä vastaa kolmasosaa koko maan mitasta. Maakunnan laajuus aiheuttaa sen, että sen eri osat poikkeavat maisemiltaan toisistaan huomattavasti. Valtaosa Etelä- ja Keski-Lapista on suo-metsämaata, jossa kumppaakin biotooppia on osapuilleen yhtä paljon. Laajimmat suoalueet sijaitsevat Keski-Lapin pohjoisosissa, ja toisaalta myös Ylä-Lapissa Kaldoavin seudulla on selkeä erillinen suokeskittymä. Kuusi tippuu pois puulajien joukosta Ylä-Lappiin tultaessa, ja mäntykin jättää maisemat tunturikoivulle Inarijärvi–Ounastunturi-linjan pohjoispuolella. Laajimmat puuttomat tunturipaljakat sijaitsevat Paistunturin ja Muotkatunturin erämaissa Utsjoella sekä ennen kaikkea Käsivarressa. Tunturien korkeus kasvaa tasaisesti pohjoiseen päin mentäessä ja saavuttaa huippunsa (1328 m) Haltilla aivan Käsivarren pohjoisimmassa kolkassa. Lounais-Lapista tunturit puuttuvat. Järviä on kohtalaisen runsaasti, etenkin Etelä-Lapissa ja Inarijärven ympäristössä. Viljelysseuduista ei Lapin kohdalla voida juuri puhua. Harvat pellot sijaitsevat suurimpien taajamien ympäristössä.

Lapissa on yhteensä 37 tärkeää lintualuetta, joista pesimäalueiden kriteerit täyttyvät 35:llä ja kerääntymisalueiden vain kolmella alueella. Lintualueet ovat siis painottuneet hyvin voimakkaasti pesimisalueisiin. Lisäksi osa kaikkiaan viidestä pääosin naapurimaakunnissa sijaitsevasta FINIBA-alueesta kuuluu Lappiin. Lapin FINIBA-alueet ovat kaikilla mittareilla mitaten kooltaan ylivoimaisesti maamme suurimpia.

Alueita kpl	Yhteispinta-ala (ha)	Keskim. ala (ha)	Mediaani ala (ha)
37	2635720	71236	10891

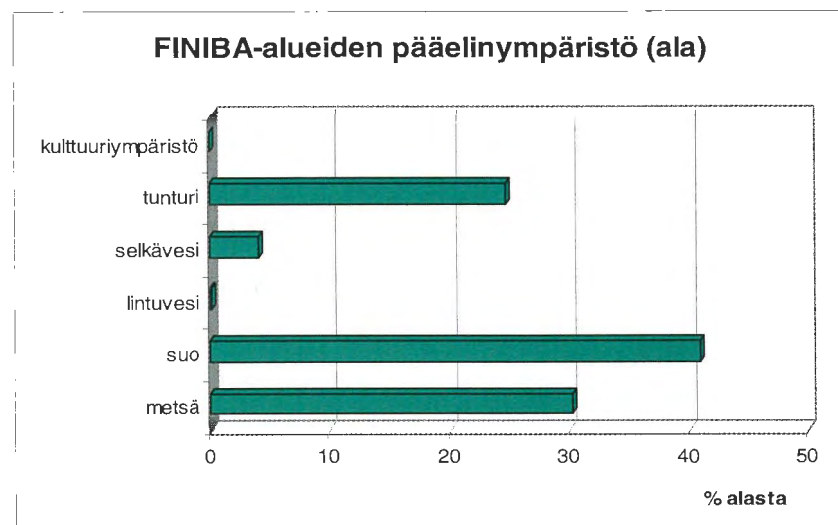
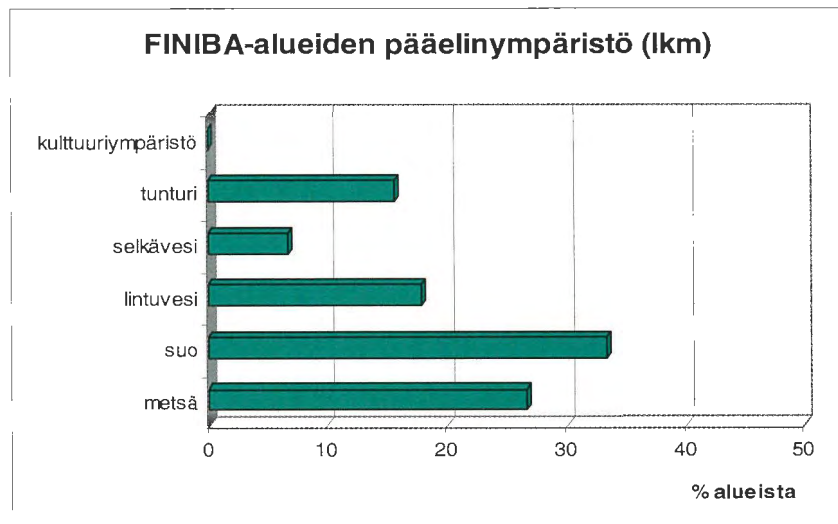
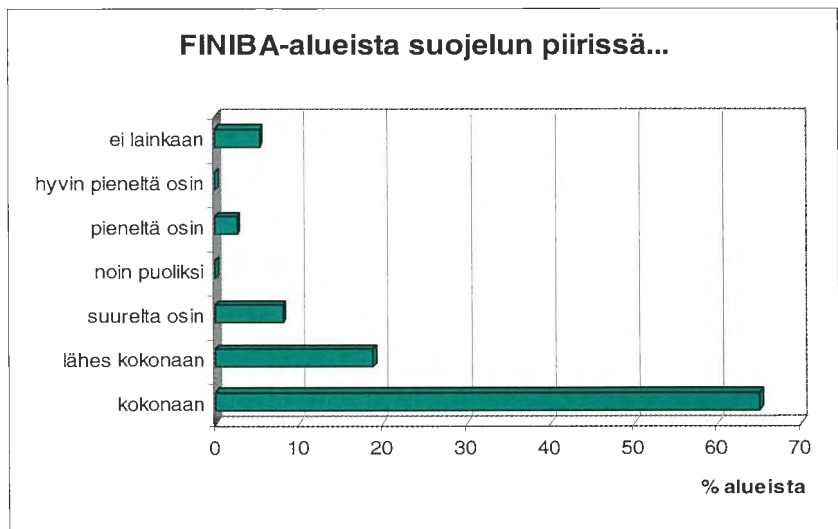
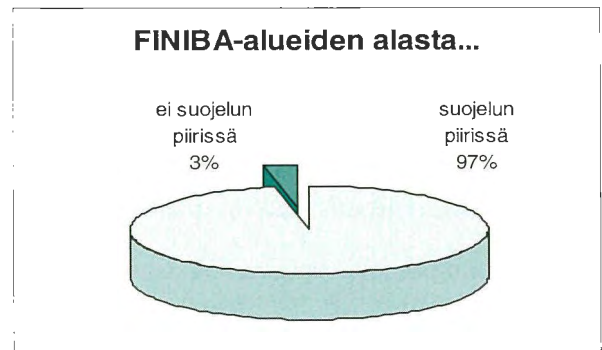
FINIBA-alueiden pinta-alasta eniten (40 %) on soita, mutta myös metsää (30 %) ja tuntureita (25 %) on kohtalaisen paljon. Lukumääräisesti maakunnan FINIBA-alueiden joukossa eniten on niin ikään metsiä ja soita, kumpiakin noin kolmannes. Tuntureita ja lintuvesiä on noin 15 % kaikista alueista. Kulttuuriympäristöjä ei ole Lapin lintualueiden joukossa yhtään.

Nro	Aluekoodi	Alueen nimi	Kunta / kunnat	Ala (ha)	Yht. lajeja	Pes. lajeja	Ker. lajeja	IBA-status
375	920004	Lappalaisjärvi	Sodankylä	71	1	1	-	
376	920005	Kuoskunjärvi	Savukoski	77	1	1	-	
377	920009	Meltosjärvet	Yliornio	458	1	1	-	
378	920010	Pellojärvi	Pello	630	1	-	1	
379	920022	Pulmankijärvi	Utsjoki	1631	1	1	-	
380	920023	Piessuo-Luomusjoki	Utsjoki	2984	1	1	-	
381	920029	Aatsinki-Onkamo	Salla	9746	1	1	-	
382	920038	Tsarmintunturin erämaa	Inari	16800	1	1	-	
383	920068	Joutsenaapa-Kaita-aapa	Salla, Savukoski	10318	2	2	-	IBA
384	920094	Varpusuo-Saarisuo	Ranua	785	1	1	-	
385	920105	Ivalojoen suisto	Inari	1149	1	1	-	
386	920139	Kevo	Utsjoki	71406	7	7	-	IBA
387	920143	Maltion tunturit	Savukoski, Salla	29574	4	4	-	IBA
388	920144	Värriö-Tuntsa	Salla, Savukoski	33547	4	4	-	IBA
389	920145	Pallas-Ylläksen tunturialueet	Enontekiö, Kittilä, Muonio, Kolari	89275	11	11	-	IBA
390	920154	Haikara-aapa-Vitsikkoaapa	Kemijärvi, Pelkosenniemi	2229	1	1	-	
391	920155	Tynnyriaapa	Kemijärvi	724	2	2	-	
392	920156	Portimojärvi	Yliornio	630	1	1	-	
393	920194	Teuravuoma-Kivijärvenvuoma	Kolari	5788	1	1	-	
394	920242	Simojärvi	Ranua	10891	2	2	-	
395	920247	Kemijärven pohjoisosa	Kemijärvi	3592	3	-	3	
396	920248	Pää-Äljy-Kätkytvaara	Posio, Kuusamo	2583	1	1	-	
397	920249	Kettujoki-Vaskojoki	Inari	981	1	1	-	
398	920250	Mellakosken itäpuoliset suot	Yliornio, Tervola, Rovaniemen mlk	17444	4	4	-	IBA
399	920251	Korouoma-Jäniskaira-Soppana	Posio	10636	1	1	-	
400	920252	Luosto-Pyhätunturi	Sodankylä, Pelkosenniemi, Kemijärvi	12330	1	1	-	IBA
401	920253	Luiron-Kitisen-Kemijoen haaran suot	Pelkosenniemi, Savukoski, Salla, Kemijärvi	54195	22	15	7	IBA
402	920254	Kittilän suot	Kittilä, Sodankylä	30865	4	4	-	IBA
403	920255	Riisitunturi-Karitunturi	Posio	12915	2	2	-	IBA
404	920256	Pomokairan-Koitelaiskairan alue	Sodankylä, Kittilä	157020	14	14	-	IBA
405	920257	Saariselän-Koilliskairan alue	Sodankylä, Savukoski, Inari	313037	19	19	-	IBA
406	920258	Lehmenjoen alue	Inari, Kittilä, Enontekiö	685150	26	26	-	IBA
407	920259	Lätäseno-Tarvantovaara	Enontekiö	110075	9	9	-	IBA
408	920260	Käsivarren tunturiylänkö	Enontekiö	253360	14	14	-	IBA
409	920263	Kaldoavin alue	Inari, Utsjoki	361506	23	23	-	IBA
410	920264	Vätsärin erämaa	Inari	161052	16	16	-	IBA
411	920265	Muotkatunturin erämaa	Inari, Utsjoki	156141	17	17	-	
910031		Runkaus-Saariaapa-Tainijärvet (osittain)	Simo, Tervola, Ranua	13904	7	5	2	
810229		Syöte-Salmitunturi (osittain)	Pudasjärvi, Taivalkoski, Posio	31395	6	6	-	
810329		Litokairan alue (osittain)	Pudasjärvi, Ranua	32830	12	12	-	
810330		Oulangan alue (osittain)	Kuusamo, Salla	40590	12	12	-	
810331		Kitka-Livojärvi (osittain)	Kuusamo, Posio	15846	1	1	-	

Lapin ja samalla koko maan merkittävimpiä lintu-alueita ovat maakunnan suuret suojele- ja erämaa-alueet, kuten Lemmenjoen, Saariselän–Koilliskairan ja Kaldoavin alueet. Näiltä alueilta löytyy niin metsiä ja soita kuin tuntureita. Itse asiassa lähes koko Ylä-Lappi on yhtä tärkeää lintualueita, lähes yhtenäistä kairaa ja erämaata, johon on vaikea vetää perustellusti minkäänlaisia rajoja. Selvästi etelämpänä Pelkosenniemen ympärillä levittäytyy laaja Luiron–Kitisen–Kemijoen haaran suoalue, joka on sekin yksi maakunnan merkittävimmistä lintualueista. Lintuvesistä Lapin merkittävin on Kemijärven pohjoisosa, joka tunnetaan ennen kaikkea tärkeänä kerääntymisalueena. Lapis- sa on kaikkiaan 16 IBA-alueita, joiden joukossa on useita Euroopan- mitassa merkittäviä, laajoja boreaalisen luonnon alueita.

Lapin satojen tuhansien hehtaarien kokoisilla suojelealueilla pesii merkittävä osa monen pohjoisen lajin koko maan kannasta. Useimpien pohjoisten lajien – ja ylipäätään useimpien metsä- ja suolintulajien – Suomen merkittävimmät pesimisalueet sijaitsevat Ylä-Lapissa. Yksi Lapin suojele-alueiden korkeita parimääriä selittävä tekijä on alueiden valtava pinta-ala, joskin alueet ovat yleensä myös hyvin luonnontilaisia ja siten optimaalista pesimäaluetta monille lajeille. FINIBA-alueverkossa täysin Lappiin rajoittuneita lajeja ovat kiljuhanhi (3 pesimis-alueita), keräkurmitsa (7), merisirri (1), punakuiri (11), tunturikiuru (1) ja sepelrastas (1). Usean tunturilajin ainoa pesimisalue maassamme on Käsivarren tunturiylänkö. Äärimmäisen uhanalaisen muuttohaukan kannan painopiste on Lapis- sa, ja siellä sijaitsee myös lajin merkittävin yksittäinen pesimis-alue. Maakunnassa on yllättävän monta sinipyrstön tärkeää pesimis-alueita (6). Pellojärvi ja Kemijärven pohjoisosa ovat laulujoutsenen pohjoisimmat tärkeät kerääntymis-alueet Suomessa, ja Luiron–Kitisen–Kemijoen haaran suot on kurjen ja joidenkin vesilintujen ja kahlaajien pohjoisin tärkeä kerääntymis-alue.

Myöskin lintualueiden suoje- lutilanne Lapis- sa on maakunnista ylivertainen: kokonaisalasta 97 % on suojele-alueiden piirissä ja 94 %:lla alu- eista suurin osa alasta kuuluu suo- jele-alueiden piiriin. Silti kaksi FINIBA- aluetta on täysin suojele-alueiden ulkopuo- lella, molemmat lintuvesiä (Kemi- järven pohjoisosa ja Ylitornion Portimojärvi).

10. Kriteerilajien esiintyminen FINIBA-alueilla

Tässä lajikatsouksessa esitellään kaikki FINIBA-alueiden valinnan perusteena olevat kriteerilajit sekä niiden tärkeimmät pesimis- ja kerääntymisalueet Suomessa. Useimpien lajien tärkeät pesimis- ja/tai kerääntymisalueet on esitetty oheisissa lajikartoissa. Kriteerilajit raja-arvoineen on lueteltu vielä erikseen liitteessä 1.

Tärkeiden esiintymisalueiden jakautumista maan eri osissa vertaillaan monilla lajeilla suomalaisten lintuatlasien Suomen lintuatlas¹⁰ ja Muuttuva pesimälinnusto⁵⁰ esittämiin levinneisyyskuviin. Kaikissa kohdissa niihin ei tekstissä erikseen viitata. Useiden lajien Pohjois-Euroopan levinneisyystiedot ovat puolestaan peräisin The EBCC atlas of European breeding birds: their distribution and abundance –teoksesta⁷ eli Euroopan lintuatlaksesta. Kirjallisuusviittaukset on yleisesti merkitty yläindeksinumeroilla, joita vastaavat viitteet on esitetty kirjallisuusluettelossa.

Lajinimen jäljessä olevat kirjainyhdistelmät ilmoittavat lajin mahdollisesta suojelustatuksesta uuden uhanalaisluokittelun mukaisesti³⁴ seuraavin lyhentein: RE (regionally extinct) = Suomen luonnosta hävinnyt, CR (critical) = äärimmäisen uhanalainen, EN (endangered) = erittäin uhanalainen, VU (vulnerable) = vaarantunut, NT (near-threatened) = silmällä pidettävä, EVA = (kansainvälisen suojelun) vastuulaji Suomessa. RE, CR, EN ja VU ovat uhanalaisuuden luokkia, kun taas silmällä pidettäviä ja vastuulajeja ei lueta uhanalaisiksi.

Lajitekstissä alueen nimen jäljessä hakasulkeissa oleva numero viittaa FINIBA-alueiden juoksevaan numeroon (1-411). Numerot löytyvät sekä maakuntakatsauksesta (luku 9) että liitteestä 2. Vastaavaa numerointia on käytetty oheisissa lajikartoissa. Tarkemmat tiedot alueista ja niiden linnustosta on esitetty liitteessä 2. Huomaa, että kaikista lajeista ei ole lajikarttaa (jolloin tekstiin ei myöskään ole merkitty aluenumeroita), ja monista lajeista on vain joko pesimis- tai kerääntymisalueiden kartta.

Kaakkuri (*Gavia stellata*) NT

Pesimisalueita 37, kerääntymisalueita 1

Raja-arvo/pesimisalueet: 3 paria

Raja-arvo/kerääntymisalueet: 150 yksilöä

Lajin tärkeitä **pesimisalueita** on melko tasaisesti ympäri maata. Selviä kaakkurialuekeskittymiä on Ylä-Lapissa, Pohjanmaan–Kainuun aapasoiilla, Keski-Pohjanmaan rannikkoseudulla, Maanselällä, eteläisessä Hämeessä sekä läntisellä Uudellamaalla. Merkittävimmät yksittäiset pesimisalueet (minimikanta vähintään 15–23 paria) ovat Lemmenjoen [406] ja Kaldoaivin alueet [409], Vätsärin erämaa [410], Oulujärven länsipuolen suot [350] ja Martimonaapa–Lumiaapa–Penikat [362] sekä Itä-Puulan kaakkurilammet [195]. Esiintymiskuva vastaa hyvin lintuatlastietoja.

Ainoa merkittävä **kerääntymisalue** on Merenkurkun saaristo, jossa keväisin kerääntyy säännöllisesti satoja kaakkureita.

Kuikka (*Gavia arctica*)

Kerääntymisalueita 2

Raja-arvo/kerääntymisalueet: 700 yksilöä

Ainoat merkittävät **kerääntymisalueet** sijaitsevat Pohjanlahdella. Oulun seudun kerääntymisalueella ja Merenkurkun saaristossa kerääntyy keväisin säännöllisesti useita satoja kuikkia. Suomenlahdelta ei merkittäviä kerääntymisalueita tunneta, vaikka läpimuuttavien kuikkien kevätmuutonaikainen yhteismäärä (n. 50 000) on yli kaksi kertaa suurempi kuin Pohjanlahdella⁹.

Silkkiuikku (*Podiceps cristatus*)

Kerääntymisalueita 1

Raja-arvo/kerääntymisalueet: 1 500 yksilöä

Ainoa tärkeä **kerääntymisalue** on Vesijärvi–Kutajärvi, jossa silkkiuikkuja kerääntyy vähintään 2000–3000 yksilöä keväin syksyin. Lepäilijöiden määrä kyseisellä alueella on vähentynyt, sillä FINIBA-aineiston mukaan siellä kerääntyi 1970-luvun lopulla jopa lähes 10 000 yksilöä. Laji ei juuri pesi Suomen pohjois- tai itäpuolella, joten valtaosa kerääntymien linnuista kuulunee omaan pesimäkantaamme.

Härkälintu (*Podiceps grisegena*)

Kerääntymisalueita 1

Raja-arvo/kerääntymisalueet: 200 yksilöä

Ainoa tärkeä **kerääntymisalue** on Oulun seudun kerääntymisalue, jossa härkälintuja kerääntyy keväisin säännöllisesti useita satoja yksilöitä. Suomen yli 6 000 parin kannan⁵⁰ lisäksi maamme läpi muuttaa pääasiassa Venäjälle arviolta viitisentuhatta yksilöä, joista suurin osa Pohjanlahden kautta³².

Mustakurkku-uikku (*Podiceps auritus*)

Kerääntymisalueita 1

Raja-arvo/kerääntymisalueet: 120 yksilöä

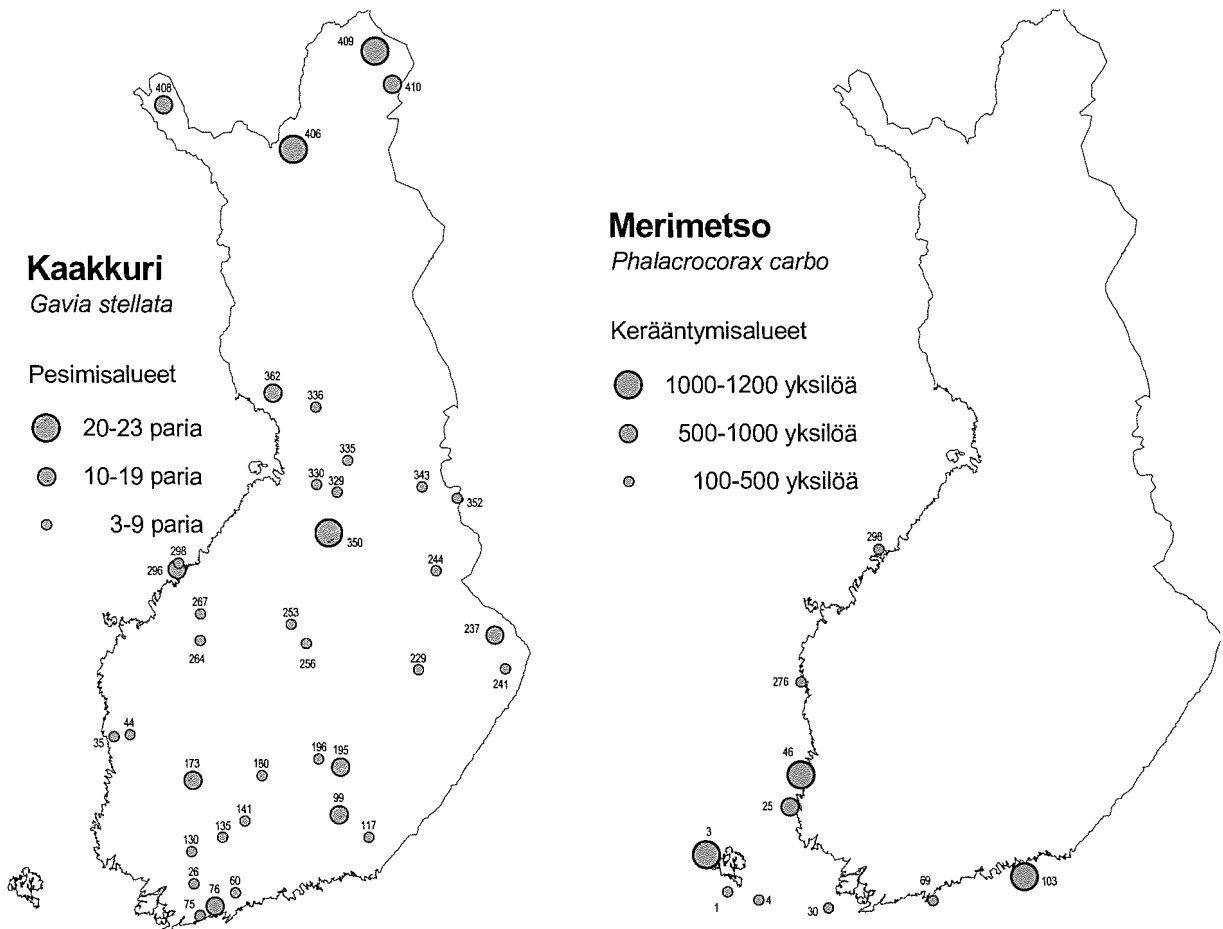
Ainoa tärkeä **kerääntymisalue** on Oulun seudun kerääntymisalue, jossa mustakurkku-uikkuja kerääntyy säännöllisesti 100–250 yksilöä kevään syksyin. Laji ei juuri pesi Suomen pohjois- tai itäpuolella, joten valtaosa kerääntymien linnuista kuulunee omaan pesimäkantaamme.

Merimetso (*Phalacrocorax carbo*)

Kerääntymisalueita 10

Raja-arvo/kerääntymisalueet: 100 yksilöä

Tärkeät **kerääntymisalueet** painottuvat lounaisille merialueille. Ainoa selvästi erillinen tärkeä kerääntymisalue on Luodon–Kokkolan–Kälviän saaristo [298] Perämerellä. Merkittävimmät yksittäiset kerääntymisaluet (säännöllisesti yli tuhat yksilöä) ovat Rauman–Luvian–Porin [46], Eckerön–Hammarlandin [3] ja Itäisen Suomenlahden saaristot [103]. Tärkeät talvikerääntymisaluet sijaitsevat Ahvenanmaalla Föglön eteläisessä saaristossa [4] ja erityisesti Eckerön–Hammarlandin saaristossa [3]. Merimetso muuttaa runsaslukuisena sekä Suomenlahden että Pohjanlahden kautta. Suomessa lajin pesimäkanta on jatkanut nopeaa kasvuaan 2000-luvun alussa³⁸, joten yksilömäärät kerääntymisalueilla ovat selvästi kasvaneet FINIBA-aineiston kokoamisen jälkeen.

Kaulushaikara (*Botaurus stellaris*) NT

Pesimisalueita 33

Raja-arvo/pesimisalueet: 3 paria

Lajin tärkeimmät **pesimisalueet** painottuvat Etelä-Suomen pohjoisosien ja Järvi-Suomen reheville järville. Rannikolla sijaitsee vain kolme tärkeää pesimisaluetta: Kirkkojärvi–Lupinlahti [100], Porin lintuvedet [45] ja Oulun seudun kerääntymisalue [319]. Merkittävimmät yksittäiset pesimisalueet (huutelevien koiraiden määrä 15–20 yksilöä) ovat Parikkalan seudun lintuvedet [120], Vesijärvi–Kutajärvi [167] ja Sismajärvi–Viinijärvi [235]. Lajin levinneisyyden painopiste on siirtynyt lintuatlasten (erityisesti 1970-luvulla tehdyn ensimmäisen) jälkeen selvästi etelärannikolta syvälle sisämaahan, mikä näkyy selvästi vertailtaessa FINIBA- ja lintuatlasaineistoja. Useimpien Järvi-Suomen isojen vesistöjen matalat lahdet ovat tuntuvasti rehevöityneet muutaman viime vuosikymmenen aikana, ja lajille sopivia, vankkoja järviruoikoita on yhä enemmän ja yhä pohjoisempaa.

Harmaahaikara (*Ardea cinerea*)

Kerääntymisalueita 17

Raja-arvo/kerääntymisalueet: 20 yksilöä

Tärkeät **kerääntymisalueet** keskittyvät eteläisille merenlahdille Virolahdelta Kristiinankaupunkiin sekä eteläisen Suomen sisämaahan Satakuntaan, Lohjan seudulle ja Lahden ympäristöön. Selvästi merkittävin kerääntymisalue on Porin lintuvedet [45], jossa syksyisin kerääntyy jopa 150–200 yksilöä. Lajin pesimäkanta on kasvanut maassamme huomattavasti viimeisten kymmenen vuoden aikana⁵⁰, mikä on heijastunut myös kerääntymisalueiden yksilömääriin. Vielä 1970–80-luvuilla suurimmat Suomessa havaitut yksilömäärät jäivät FINIBA-aineiston mukaan noin 30 yksilöön.

Kyhmyjoutsen (*Cygnus olor*)

Kerääntymisalueita 21

Raja-arvo/kerääntymisalueet: 80 yksilöä

Tärkeät **kerääntymisalueet** rajoittuvat lähes yksinomaan lounaisille merialueille Porkkalasta Merenkurkuun. Ainoa sisämaan esiintymäksi luokiteltava tärkeä kerääntymisalue on Karjaan Lämpträsket [61], joka sekin sijaitsee aivan rannikon tuntumassa. Selvästi merkittävin kerääntymisalue on Porin lintuvedet [45], jossa syksyisin kerääntyy yli tuhat yksilöä. Lajin pesimäkanta on voimistunut maassamme huomattavasti viimeisten parinkymmenen vuoden aikana⁵⁰, mikä on heijastunut myös kerääntymisalueiden yksilömääriin. 1970-luvulla suurimpien kerääntymien painopiste oli FINIBA-aineiston mukaan selkeästi Saaristomeren–Hankoniemen alueella, ja esimerkiksi Porin seudulla suurimmat ilmoitetut parvet olivat alle sata yksilöä. 1990-luvulla suurimmat kerääntymät löytyivätkin jo Pohjanlahden rannikolta Satakunnan ja Suupohjan alueilta.

Pikkujoutsen (*Cygnus columbianus*)

Kerääntymisalueita 20

Raja-arvo/kerääntymisalueet: 20 yksilöä

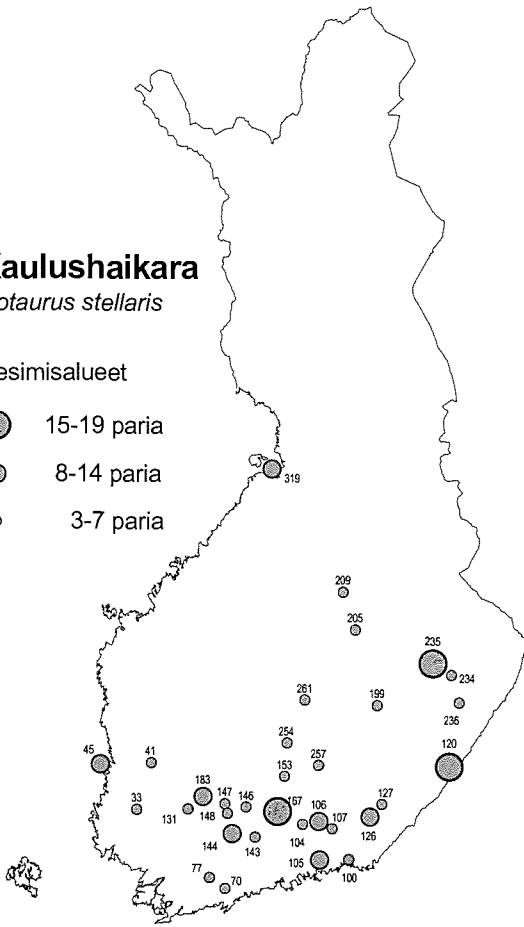
Tärkeät **kerääntymisalueet** keskittyvät vahvasti maan kaakkoisimpaan kolkkaan. Ainoat erilliset tärkeät kerääntymisalueet lännempänä ovat Viurilanlahti [20], Porin lintuvedet [45] ja Oulun seudun kerääntymisalue [319]. Merkittävimmät yksittäiset kerääntymisalueet (säännöllisesti 50–100 yksilöä) ovat Kirkkojärvi–Lupinlahti [100], Vilkkiläntura–Ala-Pihlajanlahti [102], Väkevänjärvi [115] sekä Kaislanen–Hanhijärvi–Ritajärvi [119]. Pohjois-Venäjän kannan (17 000 yksilöä³⁹) muuttoreitti sivuaa osittain Suomea kevään syksyin. Joillakin kerääntymisalueilla suurimmat määrät havaitaan keväällä, toisilla syksyllä.

Kaulushaikara

Botaurus stellaris

Pesimisasiueet

- 15-19 paria
- 8-14 paria
- 3-7 paria

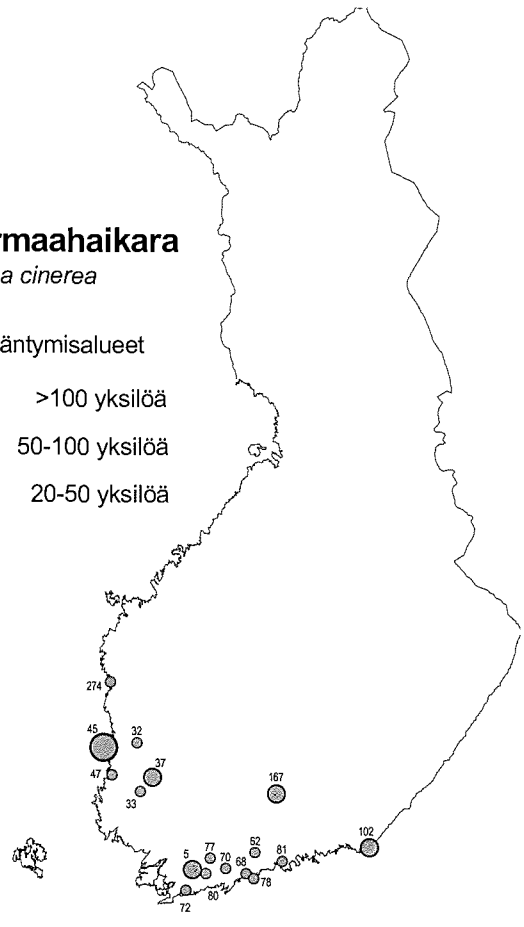

Harmaahaikara

Ardea cinerea

Kerääntymisasiueet

- >100 yksilöä
- 50-100 yksilöä
- 20-50 yksilöä

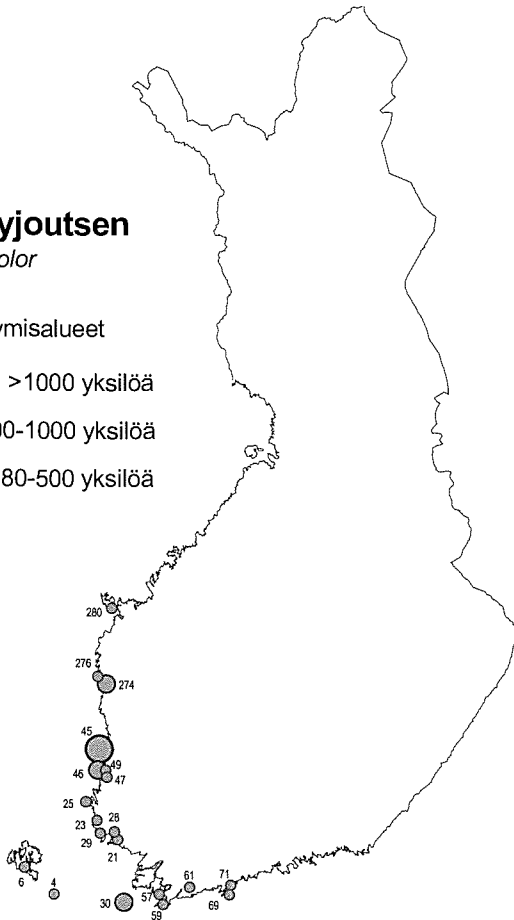

Kyhmyjoutsen

Cygnus olor

Kerääntymisasiueet

- >1000 yksilöä
- 500-1000 yksilöä
- 80-500 yksilöä

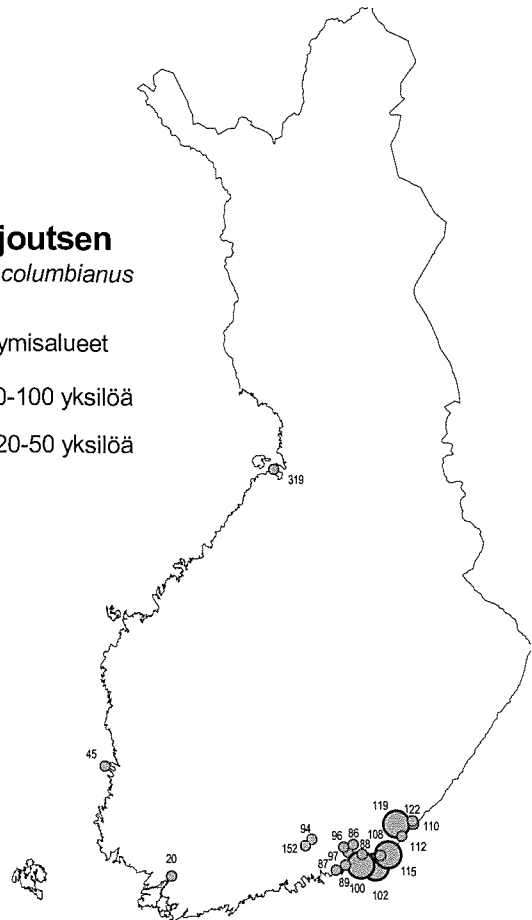

Pikkujoutsen

Cygnus columbianus

Kerääntymisasiueet

- 50-100 yksilöä
- 20-50 yksilöä

Laulujoutsen (*Cygnus cygnus*) EVA

Pesimisalueita 44, kerääntymisalueita 57

Raja-arvo/pesimisalueet: 4 paria

Raja-arvo/kerääntymisalueet: 200 yksilöä

Tärkeät **pesimisalueet** keskittyvät Lapin ja Oulun lääneihin (15 aluetta kummassakin), joissa kannan pääosa pesii. Laji on kuitenkin valtaamassa vahvasti jalansijaa myös Keski- ja Etelä-Suomessa, jossa tärkeitä pesimisalueita on aina Kanta- ja Päijät-Hämettä sekä Satakuntaa myöten. Merkittävimmät yksittäiset pesimisalueet (useita kymmeniä pareja) ovat Lemmenjoen alue [406] ja Luiron–Kitisen–Kemijoen haaran suot [401]. Oulun läänin eteläpuolella merkittävimpiä pesimisalueita (kussakin kymmenkunta paria) ovat Karjalan–Kainuun rajaseudun metsät [244], Vesijärvi–Kutajärvi [167] ja Iisalmen–Kiuruveden lintuvedet [209]. Voimakkaan vainon takia laulujoutsen oli sotien jälkeen hävitä Suomesta, 1940-luvulla arvioitiin maassamme pesivän enää 15 joutsenparia, mutta 1990-luvulla kanta oli jo sata kertaa suurempi⁵⁰!

Tärkeät **kerääntymisalueet** keskittyvät kahden erillisen muuttoreitin varrelle: länsirannikkoa pitkin kulkevan läntisen ja maan kaakkoisosien kautta kulkevan itäisen. Näiden väliin maan keskiosiin jää vain harvoja tärkeitä kerääntymisalueita, jotka tosin kielivät verraten leveästä muuttoreintamasta. Merkittävimmät kerääntymisalueet (säännöllisesti yli 2 000 yksilöä) ovat läntisen reitin varrella: Porin lintuvedet [45], Sundominlahti–Söderfjärden [286], Haapaveden lintujärvet [316], Karunginjärvi [363] sekä kaikkein huomattavimpana Oulun seudun kerääntymisalue [319], jossa syksyllä kerääntyy jopa 5 000–6 000 yksilöä. Pudasjärven Sotkajärven [306] ja Aittojärven [307] sekä Kemijärven pohjoisosan [395] suuret kerääntymismäärät (syksyisin jopa yli tuhat yksilöä) lienevät osoitus Perämeren ja Vienanmeren Kantalahden välisestä runsaasta muutosta.

Itäisen reitin merkittävimmät kerääntymisalueet (säännöllisesti useita satoja yksilöitä) ovat Nummi–Pusulän–Lohjan lintuvedet [77], Kantele–Ruha [84], Artjärven kirkonkylän kosteikot [152], Vilkkiläntura–Ala-Pihlajanlahti [102] sekä Väkeväjärvi [115].

Keväällä kerääntymät ovat melko samanaikaisia, mutta syksyllä on FINIBA-aineiston perusteella havaittavissa, miten kerääntymähuippu on Perämerellä useimmiten lokakuun alkupuolella ja Satakunnassa lokakuun loppupuolella tai marraskuussa, kun taas Hankoniemellä nähdään usein suuria määriä vielä joulukuussa. Rengaslöytöjen perusteella Virossa alkukevällä levähtävistä laulujoutsenista osa muuttaa länsireittiä, osa itäreittiä pitkin¹⁵, joten periaatteessa yksi ja sama populaatio voi käyttää molempia reittejä. Raja-arvo onkin laskettu koko läpimuuttavasta kannasta (noin 20 000 yksilöä⁵⁰).

Metsähänhi (*Anser fabalis*) NT, EVA

Pesimisalueita 24, kerääntymisalueita 32

Raja-arvo/pesimisalueet: Pohjois-Suomi 10, Etelä- ja Keski-Suomi 5 paria

Raja-arvo/kerääntymisalueet: itäreitti 100, länsireitti 300 yksilöä

Tärkeät **pesimisalueet** painottuvat Lapin (10 aluetta) ja Oulun lääneihin (9), joissa kannan ehdoton pääosa pesii. Merkittävimmät yksittäiset pesimisalueet (minimikanta 50–100 parin välillä) ovat Lemmenjoen [406] ja Kaldoavin alueet [409] sekä Luiron–Kitisen–Kemijoen haaran [401] ja Pudasjärven eteläiset suot [335]. Oulun läänin kaikki pesimisalueet sijaitsevat rannikon ja Syötteen–Kainuun vaarajaksojen väliin jäävällä laajojen suoaltaiden hallitsemalla alangolla. Oulun läänin eteläpuolella tärkeitä pesimisalueita on ainoastaan Pohjois-Savossa ja Pohjois-Karjalassa, missä selvästi merkittävin pesimisalue on Koitajoen alue [230]. Lintuatlaksen esiintymiskuva on hyvin samankaltainen.

Tärkeät **kerääntymisalueet** keskittyvät selvästi länsirannikolle ja Länsi-Suomen laajoille viljelylakeuksille, joiden kautta muuttaa Pohjois-Euroopassa pesivän nimialalajin kannan pääosa³⁹. Merkittävimmät kerääntymisalueet (säännöllisesti useita tuhansia yksilöitä) ovat kaikki läntisen reitin varrella: Porin lintuvedet [45], Lälbyn pellot [273], Kauhavan Alajoki [262] sekä erityisesti Oulun seudun kerääntymisalue [319], jossa keväällä kerääntyy jopa 10 000 yksilöä.

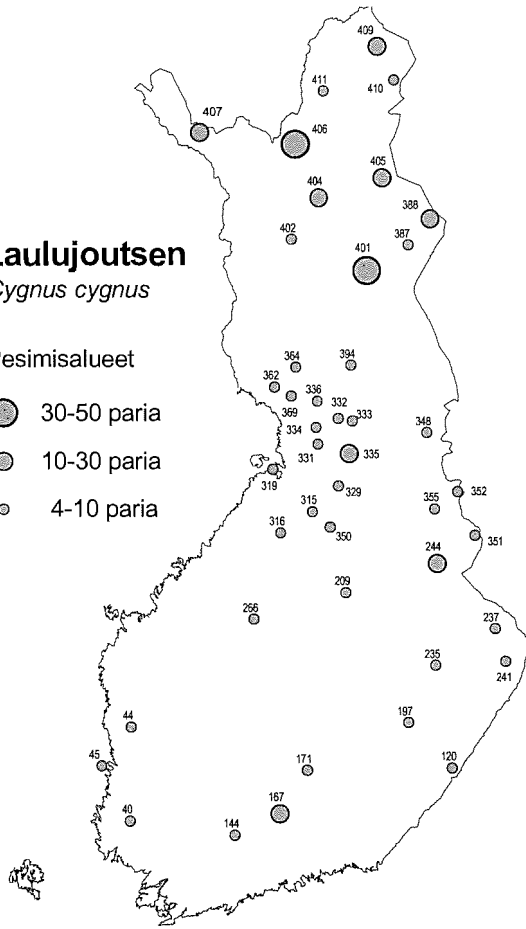
Toinen, vähäisempi tärkeiden kerääntymisalueiden keskittymä on maan itäosassa, jonka kautta muuttanee pääasiassa Luoteis-Venäjällä pesiviä lintuja. Itäreitin merkittävimmät kerääntymisalueet (keväisin useita satoja yksilöitä) ovat Maaningan lintuvedet [205] ja Värtsilän laakso [231]. Länsi- ja itäreitin välissä maan keskiosissa on vain muutama tärkeä kerääntymisalue.

Laulujoutsen

Cygnus cygnus

Pesimisaalueet

- 30-50 paria
- 10-30 paria
- 4-10 paria

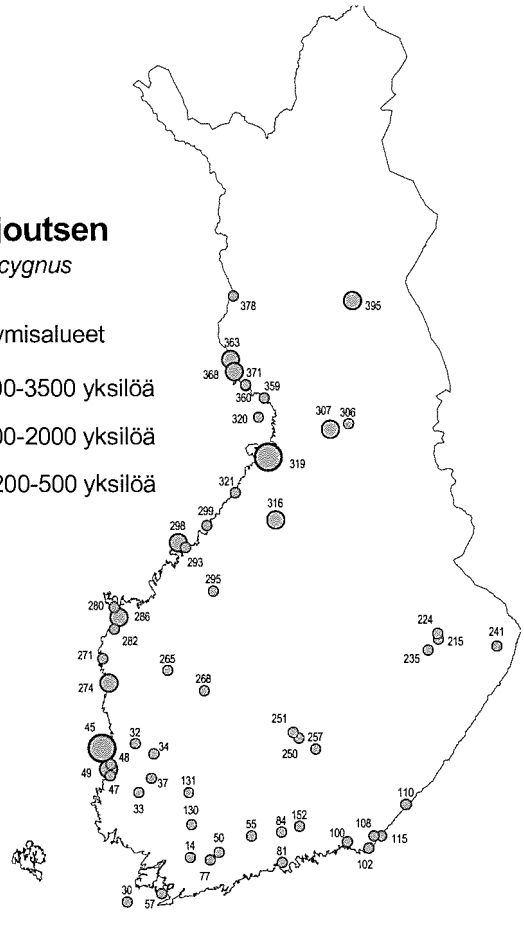

Laulujoutsen

Cygnus cygnus

Kerääntymisaalueet

- 2000-3500 yksilöä
- 500-2000 yksilöä
- 200-500 yksilöä

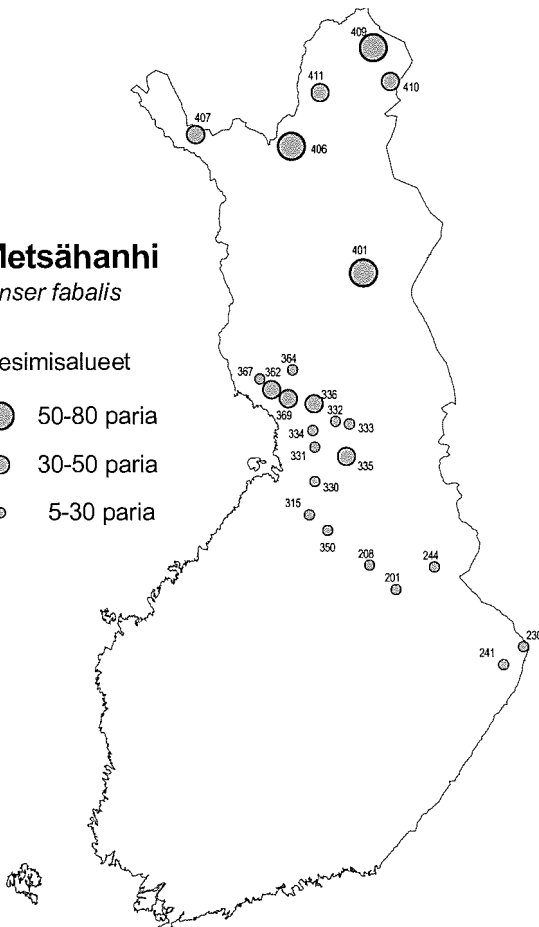

Metsähänhi

Anser fabalis

Pesimisaalueet

- 50-80 paria
- 30-50 paria
- 5-30 paria

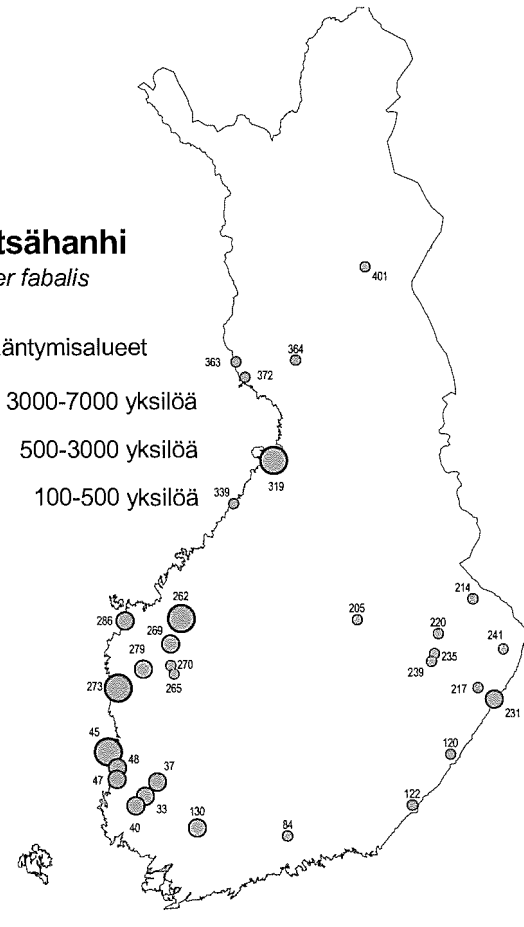

Metsähänhi

Anser fabalis

Kerääntymisaalueet

- 3000-7000 yksilöä
- 500-3000 yksilöä
- 100-500 yksilöä

Kiljuhanhi (*Anser erythropus*) CR, EVA

Pesimäalueita 3, kerääntymisalueita 1

Raja-arvo/pesimäalueet: 1 pari

Raja-arvo/kerääntymisalueet: 1 yksilö

Lajin ainoat kolme todennäköistä **pesimäaluetta** sijaitsevat Ylä-Lapissa. Yhtään varmaa pesintää ei ole todettu sitten vuoden 1995, ja kannan nykyiseksi kooksi arvioidaan enintään viisi paria³⁴. Lajin tilanne on lohdu-ton kaikkialla Pohjois-Euroopassa, kannat ovat taantuneet murto-osaan 1900-luvun puolivälistä. Keskeisin syy kannan romahdukseen on liian tehokas metsästys muuttomatkan varrella ja talvehtimisalueilla⁴³.

Ainoa säännöllinen **kerääntymisalue** on Oulun seudun kerääntymisalue, jossa keväisin kerääntyy nykyään 30–50 yksilöä. 1900-luvun puoliväliin saakka parhailla län-sirannikon alueilla nähtiin usean sadan, jopa lähes tuhannen, yksilön parvia, enemmän kuin mitään muuta hanhilajia⁶.

Merihanhi (*Anser anser*)

Kerääntymisalueita 28

Raja-arvo/kerääntymisalueet: 120 yksilöä

Tärkeät **kerääntymisalueet** muodostavat yhtenäisen ketjun eteläisellä–läntisellä rannikkoseudulla Porkkalahden Merenkurkkuun. Lisäksi erillinen vahva keskittymä on Perämerellä. Maamme merkittävimmät kerääntymisalueet (säännöllisesti yli 2 000 lintua) ovat Oulun seudun kerääntymisalue [319] sekä Kemiön Sjöläx [22]. Muiden hanhien tavoin merihanhiparvet käyvät tavallisesti ruokailemassa pelloilla ja yöpyvät merenlahdilla. Suurimmat määrät havaitaan useimmilla alueilla alkusyksyllä. Kanta on runsastunut maassamme moninkertaiseksi viimeisten 20–30 vuoden aikana⁵⁰, mikä on heijastunut myös kerääntymisalueiden yksilömääriin. Nykyiset kerääntymismäärät ovat monilla alueilla tässä esitettyjä suurempia. Valtaosa kerääntymistä koostuu oman pesimäkantamme linnuista.

Kanadanhanhi (*Branta canadensis*)

Kerääntymisalueita 9

Raja-arvo/kerääntymisalueet: 150 yksilöä

Tärkeät **kerääntymisalueet** sijaitsevat eteläisellä ja läntisellä rannikkoseudulla Länsi-Uudeltamaalta Keski-Pohjanmaalle. Selvästi erillinen kerääntymisalue on Immalanjärvi [109] Imatralla, jossa lajia on istutettu runsaasti luontoon. Suurimmat kanadanhanhikerääntymät havaitaan usein samoilla alueilla kuin merihanhien. Kanta on runsastunut jyrkästi 1980-luvun puolivälistä alkaen⁵⁰, mikä on heijastunut myös kerääntymisalueiden yksilömääriin. Nykyiset kerääntymismäärät ovat monilla alueilla tässä esitettyjä suurempia. Kerääntymät koostunevat pääosin oman pesimäkantamme linnuista.

Ristisorsa (*Tadorna tadorna*) NT

Pesimäalueita 9, kerääntymisalueita 10

Raja-arvo/pesimäalueet: 2 paria

Raja-arvo/kerääntymisalueet: 10 yksilöä

Lajin tärkeimmät **pesimäalueet** sijaitsevat Hankoniemen ja Perämeren välisellä rannikolla. Ylivoimaisesti merkittävin pesimäalue on Oulun seudun kerääntymisalue [319], jossa pesii 120–150 paria, enemmän kuin muilla alueilla yhteensä.

Tärkeät **kerääntymisalueet** ovat lähes poikkeuksetta samoja alueita kuin pesimäalueet. Ainoastaan Kalajo-en Letolla, Kristiinankaupungin ympäristön merenlahdilla ja Hangon etelälahdilla esiintyminen rajoittuu lähinnä muutonaikaisiin kerääntymiin. Kerääntymien linnut lienevät kaikki omaa pesimäkantaamme.

Haapana (*Anas penelope*) EVA

Kerääntymisalueita 9

Raja-arvo/kerääntymisalueet: 2 000 yksilöä

Kaikki tärkeät **kerääntymisalueet** sijaitsevat Pohjanlahden muuttoreitin varrella Ahvenanmaalta Tornionjoelle. Ylivoimaisesti merkittävin kerääntymisalue on Oulun seudun kerääntymisalue [319], jossa kerääntyy yli 10 000 yksilöä keväin syksyin. Muilla alueilla yksilömäärät ovat parhaimmillaan 2 000–3 000 yksilöä. Haapana pesii runsaana myös Suomen pohjois- ja itäpuolella, joten osa kerääntymien linnuista lienee muuta kuin omaa pesimäkantaamme.

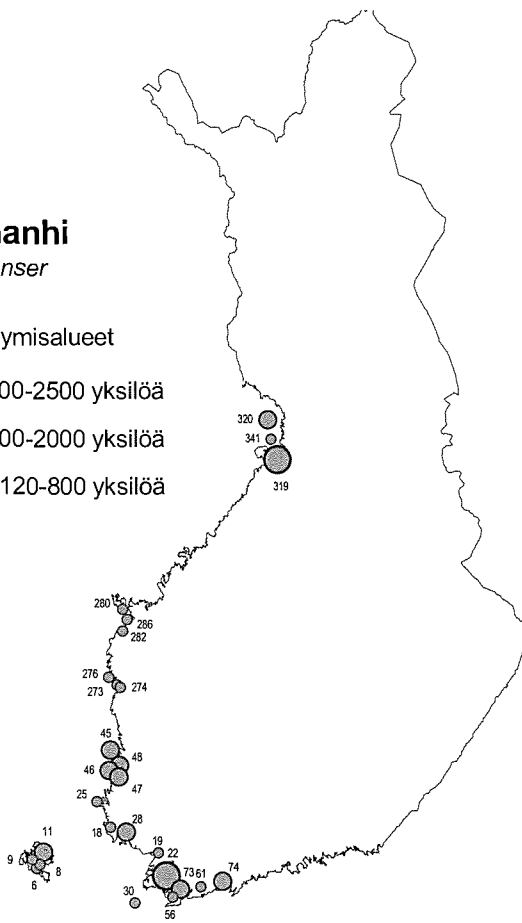
Tärkeitä **pesimäalueita** ei valittu puutteellisen aineiston takia.

Merihanhi

Anser anser

Kerääntymisalueet

- 2000-2500 yksilöä
- 800-2000 yksilöä
- 120-800 yksilöä

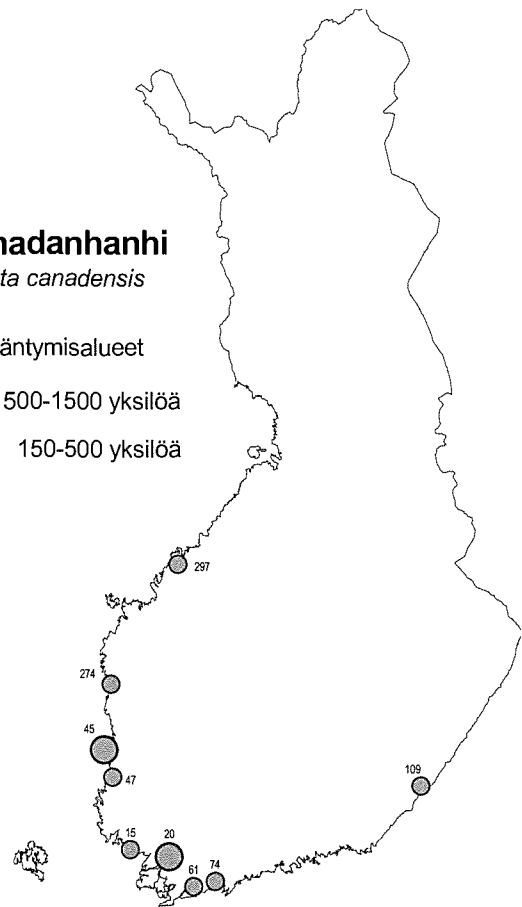

Kanadanhanhi

Branta canadensis

Kerääntymisalueet

- 500-1500 yksilöä
- 150-500 yksilöä

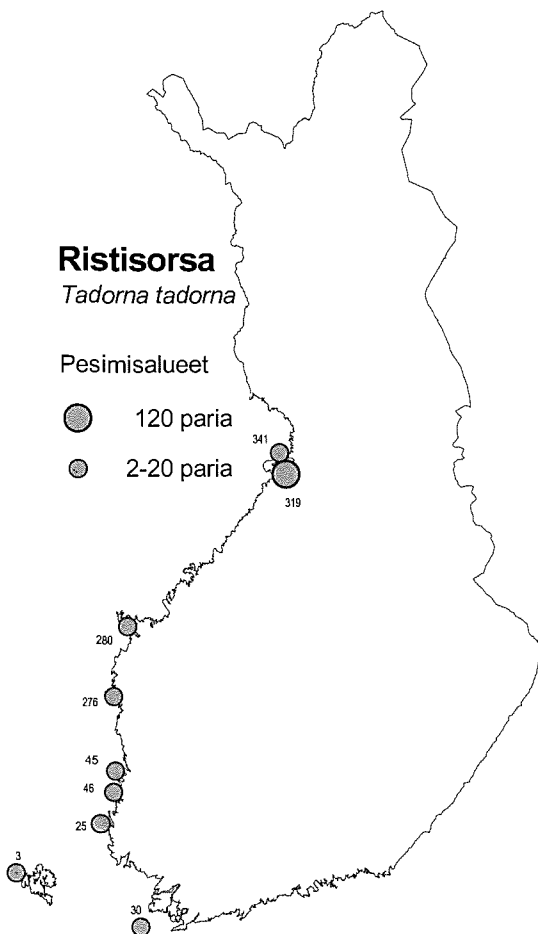

Ristisorsa

Tadorna tadorna

Pesimisalueet

- 120 paria
- 2-20 paria

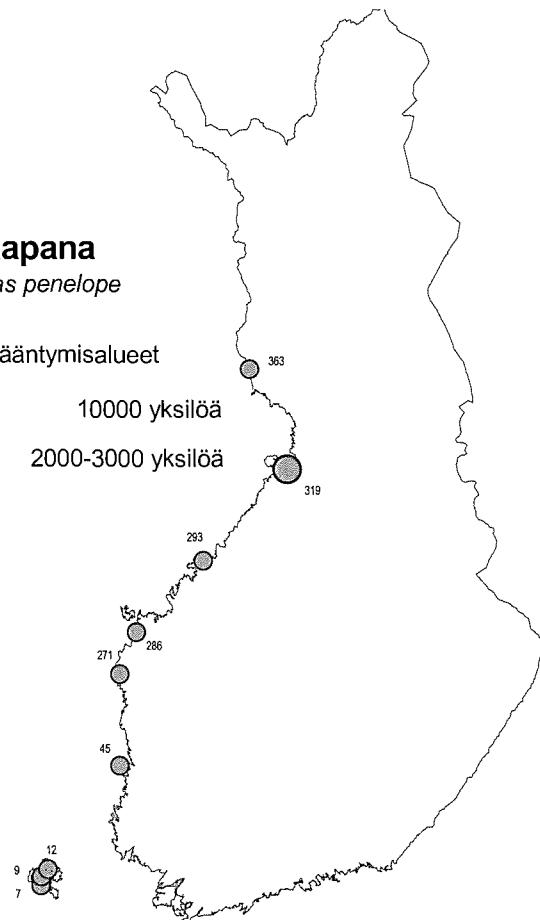

Haapana

Anas penelope

Kerääntymisalueet

- 10000 yksilöä
- 2000-3000 yksilöä

Harmaasorsa (*Anas strepera*)

Kerääntymisalueita 4

Raja-arvo/kerääntymisalueet: 10 yksilöä

Laji kerääntyy merkittävässä määrin vain muutamilla alueilla rannikolla. Merkittävin **kerääntymisalue** on Oulun seudun kerääntymisalue (80–150 yksilöä). Muut alueet ovat Porin lintuvedet, Lågskär–Nyhamn ja Espoon Suomenoja, joilla on enimmillään laskettu useita kymmeniä lintuja. Kerääntymät koostunevat pääasiasa alueiden oman pesimäkannan linnuista.

Tavi (*Anas crecca*) EVA

Kerääntymisalueita 1

Raja-arvo/kerääntymisalueet: 6 000 yksilöä

Ainoa tärkeä **kerääntymisalue** on Oulun seudun kerääntymisalue, jossa kerääntyy yli 10 000 yksilöä keväin syksyin. Tavi pesii runsaana myös Suomen pohjois- ja itäpuolella, joten osa kerääntymien linnuista lienee muuta kuin omaa pesimäkantaamme.

Tärkeitä **pesimisalueita** ei valittu puutteellisen aineiston takia.

Jouhisorsa (*Anas acuta*)

Kerääntymisalueita 2

Raja-arvo/kerääntymisalueet: 750 yksilöä

Ainoat tärkeät **kerääntymisalueet** ovat Oulun seudun kerääntymisalue (muuttoaikoina säännöllisesti useita tuhansia lintuja, syksyllä jopa lähes 10 000) ja Porin lintuvedet (noin tuhat yksilöä). Jouhisorsa pesii runsaana myös Suomen pohjois- ja itäpuolella, joten osa kerääntymien linnuista lienee muuta kuin omaa pesimäkantaamme.

Heinätavi (*Anas querquedula*)

Kerääntymisalueita 2

Raja-arvo/kerääntymisalueet: 100 yksilöä

Ainoat tärkeät **kerääntymisalueet** ovat Oulun seudun kerääntymisalue (muuttoaikoina säännöllisesti useita satoja lintuja, syksyllä jopa lähes 1 000) ja Porin lintuvedet (keväisin sata yksilöä). Laji ei juuri pesi Suomen pohjois- tai itäpuolella, joten kerääntymien linnut kuulunevat lähinnä omaan pesimäkantaamme.

Lapasorsa (*Anas clypeata*)

Kerääntymisalueita 2

Raja-arvo/kerääntymisalueet: 300 yksilöä

Ainoat tärkeät **kerääntymisalueet** ovat Oulun seudun kerääntymisalue (yli tuhat yksilöä keväin syksyin) ja Porin lintuvedet (500 yksilöä). Lapasorsa ei juuri pesi Suomen pohjois- tai itäpuolella, joten kerääntymien linnut kuulunevat lähinnä omaan pesimäkantaamme.

Punasotka (*Aythya ferina*)

Kerääntymisalueita 4

Raja-arvo/kerääntymisalueet: 400 yksilöä

Eteläisellä rannikolla sijaitsee neljä tärkeää **kerääntymisaluetta**: Porin lintuvedet (alueista merkittävimpin, syksyllä jopa 2 500 yksilöä), Uudenkaupungin Lautvesi, Tammisaaren lintuvedet sekä Haminan Kirkkojärvi–Lupinlahti. Laji ei juuri pesi Suomen pohjois- tai itäpuolella, joten kerääntymien linnut kuulunevat lähinnä omaan pesimäkantaamme.

Tukkasotka (*Aythya fuligula*) EVA

Kerääntymisalueita 2

Raja-arvo/kerääntymisalueet: 3 500 yksilöä

Ainoat tärkeät **kerääntymisalueet** ovat Oulun seudun kerääntymisalue (muuttoaikoina säännöllisesti yli 10 000 lintua) ja Rauman–Luvian–Porin saaristo (3 000–4 000 yksilöä). Laji pesii runsaana myös Suomen pohjois- ja itäpuolella, joten osa kerääntymien linnuista lienee muuta kuin omaa pesimäkantaamme.

Tärkeitä **pesimisalueita** ei valittu puutteellisen aineiston takia.

Lapasotka (*Aythya marila*) VU

Pesimisalueita 8, kerääntymisalueita 20

Raja-arvo/pesimisalueet: 5 paria

Raja-arvo/kerääntymisalueet: itäreitti 80, länsireitti 30 yksilöä

Lajin tärkeimmät **pesimisalueet** sijaitsevat toisaalta Pohjanlahden saaristossa Raumalta Oulun seudulle, toisaalta Lapin tunturijärvillä. Ylivoimaisesti merkittävin pesimisalue on Merenkurkun saaristo [280], jossa pesii neljä viidesosaa maamme noin tuhannen parin kannasta. Laji on taantunut voimakkaasti 1970-luvun lopulta alkaen sekä saaristossa että Lapissa⁵⁰.

Useimmat tärkeistä **kerääntymisalueista** sijaitsevat Pohjanlahdella, jossa linnut kuulunevat pääasiassa merialueen omaan pesimäkantaan. Merkittävimmät kerääntymisalueet (500–1 000 yksilöä) ovat Porin lintuvedet [45] ja Rauman–Luvian–Porin saaristo [46]. Suomenlahden ja maan itäosien kautta muuttaa pieni osa Pohjois-Venäjän noin 300 000 linnun kannasta³⁹. Itäreitin varrella on joitakin tärkeitä syksyisiä kerääntymisalueita Itä-Suomessa (yleensä 50–100 yksilöä) sekä Suomenlahdella (parhaimmillaan 100–200 yksilöä).

Haahka (*Somateria mollissima*) EVA

Pesimisalueita 3, kerääntymisalueita 5

Raja-arvo/pesimisalueet: 2 000 paria

Raja-arvo/kerääntymisalueet: 5 400 yksilöä

Lajin ylivoimaisesti tärkein **pesimisalue** on Läntisen Suomenlahden saaristo (vähintään 50 000–100 000 paria), jossa pesii suuri osa koko maan kannasta. Muut tärkeät pesimisalueet ovat Rauman–Luvian–Porin ja Merenkurkun saaristot

Haahkan kaikki tärkeät **kerääntymisalueet** sijaitsevat lounaisrannikolla Ahvenanmaalta Suupohjaan. Osa (vähäinen) kerääntymien linnuista voi olla Ruotsin puoleisen Perämeren pesimäkantaa.

Allihaahka (*Polysticta stelleri*) EVA

Kerääntymisalueita 1

Raja-arvo/kerääntymisalueet: 70 yksilöä

Ainoa tärkeä **kerääntymisalue** on Långskär–Nyhamn, jossa nykyinen kevättalven huippu on noin 200 yksilöä. Ahvenanmaan linnut ovat osa Itämeren 7 000 linnun talvikantaa⁵⁰.

Alli (*Clangula hyemalis*)

Kerääntymisalueita 1

Raja-arvo/kerääntymisalueet: 46 000 yksilöä

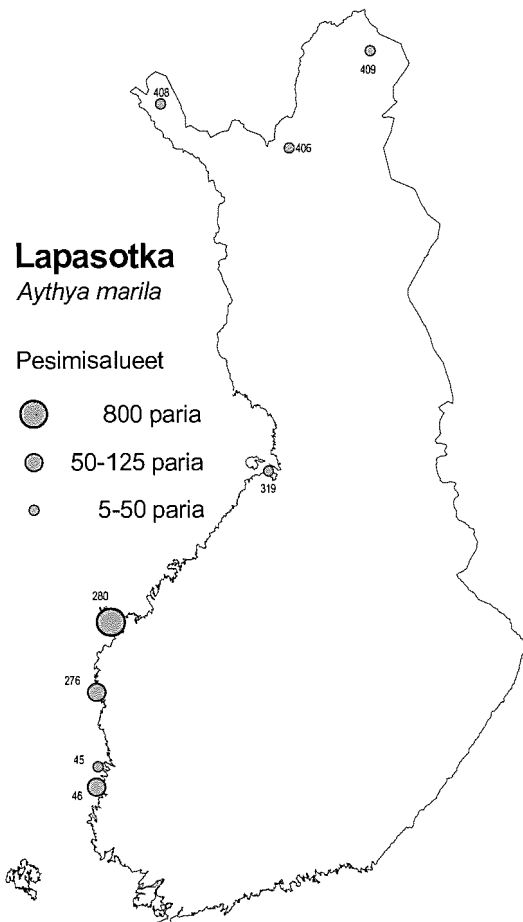
Ainoa tärkeä **kerääntymisalue** on Läntisen Suomenlahden saaristo (50 000–100 000 yksilöä). Suomen etelärannikon kautta Pohjois-Venäjälle muuttaa keväisin lähes viisi miljoonaa allia³⁹, jotka eivät kuitenkaan keräänny Saaristomeren ulko-osia lukuun ottamatta Suomen alueella suurina määrinä, korkeintaan levähtävät hetken. Pohjois-Venäjän allikannan keväinen levähdys- ja ruokailualue on Viron länsirannikolla, josta ne jatkavat suoraan Viananmerelle.

Lapasotka

Aythya marila

Pesimisalueet

- 800 paria
- 50-125 paria
- 5-50 paria

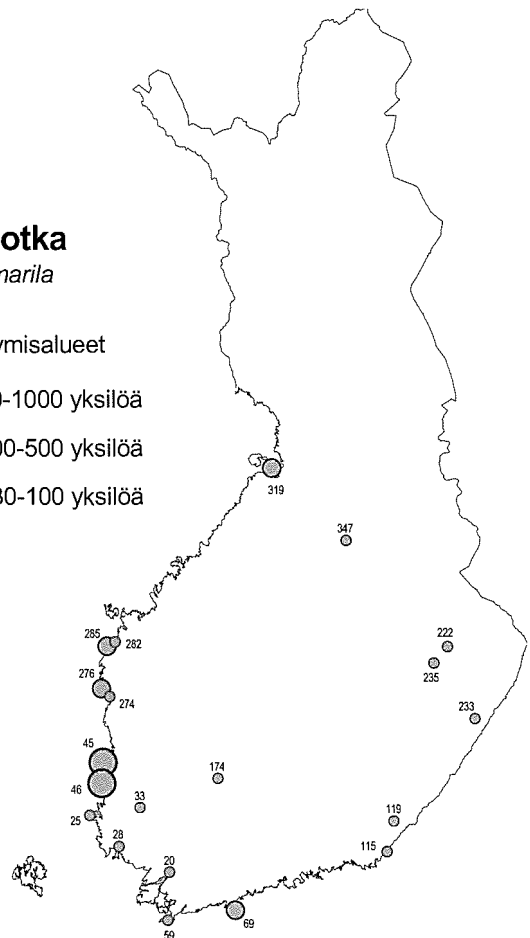

Lapasotka

Aythya marila

Kerääntymisalueet

- 800-1000 yksilöä
- 100-500 yksilöä
- 30-100 yksilöä

Mustalintu (*Melanitta nigra*) NT

Pesimisasialueita 15, kerääntymisasialueita 8

Raja-arvo/pesimisasialueet: 3 paria

Raja-arvo/kerääntymisasialueet: itäreitti 16 000, länsireitti 500 yksilöä

Lajin tärkeimmät **pesimisasialueet** keskittyvät toisaalta Pohjois-Pohjanmaan ja Kemi–Tornion metsä- ja suojärville, toisaalta Lapin tunturijärville. Sama jakaisuus on nähtävissä varsinkin toisessa lintuatlasaineistossa. Merkittävimmät pesimisasialueet (minimikanta 50–100 paria) ovat Kaldoaivin [409] ja Lemmenjoen alueet [406] sekä Käsivarren tunturiylänkö [408]. Eteläisen keskittymän merkittävin alue on Runkaus–Saariaapa–Tainijärvet [364] (15–25 paria).

Kaikki tärkeät **kerääntymisasialueet** sijaitsevat Pohjanlahdella, jonka läpimuuttavan kannan koko on noin 15 000 yksilöä^{11,32}. Merkittävimmät kerääntymisasialueet (1 000–3 000 yksilöä) ovat Rauman–Luvian–Porin [46], Suupohjan [276] ja Merenkurkun saaristot [280] sekä Oulun seudun kerääntymisasialue [319]. Suomenlahden pohjoisosan kautta Pohjois-Venäjälle muuttaa keväisin noin puolitoista miljoonaa mustalintua³⁹, jotka eivät kuitenkaan keräänny missään Suomen alueella suurina määrinä. Pohjois-Venäjän mustalintukannan keväinen levähdys- ja ruokailualue on Viron länsirannikolla, josta ne jatkavat suoraan Vienenmerelle.

Pilkkasiipi (*Melanitta fusca*) VU, EVA

Pesimisasialueita 13, kerääntymisasialueita 9

Raja-arvo/pesimisasialueet: merialueet 200, sisämaa 3 paria

Raja-arvo/kerääntymisasialueet: Pohjois-Suomi 25, muu maa 600 yksilöä

Tärkeimmät **pesimisasialueet** keskittyvät eteläisille ja läntisille merialueille, missä merkittävimmät alueet ovat Merenkurkun [280] (3 600 paria) ja Läntisen Suomenlahden saaristot [30] (600–1 100 paria). Toinen tärkeiden pesimisasialueiden keskittymä on Ylä-Lapissa, jossa merkittävin pesimisasialue on Kaldoaivin alue [409] (100–150 paria). Erillisiä tärkeitä pesimisasialueita ovat Simon Kuivasjärvi [370] ja Kuusamon Kuratti [314].

Tärkeät **kerääntymisasialueet** ovat suurelta osin samoja kuin pesimisasialueet ja useimmat niistä sijaitsevat Pohjanlahdella Rauman ja Oulun välisellä merialueella. Selvästi eniten pilkkasiipiä kerääntyy Merenkurkun saaristossa [280] (kesäisin 5 000–10 000 yksilöä). Lapin kannalle tärkeitä kerääntymisasialueita ovat Pohjois-Suomen kerääntymisasialueet Luiron–Kitisen–Kemijoen haaran suot [401], Haapaveden lintujärvet [316] sekä Runkaus–Saariaapa–Tainijärvet [364], joilla kerääntyy yleensä muutamia kymmeniä lintuja. Suomenlahden kautta muuttaa keväisin noin miljoonaa pilkkasiipeä³⁹, mutta niistä valtaosa muuttaa Suomen eteläpuolelta¹⁹, eikä Itä-Suomessa ole lajin tärkeitä kerääntymisasialueita.

Telkkä (*Bucephala clangula*) EVA

Kerääntymisasialueita 4

Raja-arvo/kerääntymisasialueet: 5 400 yksilöä

Kaikki tärkeät **kerääntymisasialueet** (säännöllisesti 5 000–10 000 yksilöä) sijaitsevat Pohjanlahdella Rauman ja Oulun välisellä merialueella: Rauman–Luvian–Porin ja Merenkurkun saaristot, Rummelö–Harrbodin Kokkolan edustalla sekä Oulun seudun kerääntymisasialue. Laji pesii runsaana myös Suomen pohjois- ja itäpuolella, joten osa kerääntymien linnuista lienee muuta kuin omaa pesimäkantaamme.

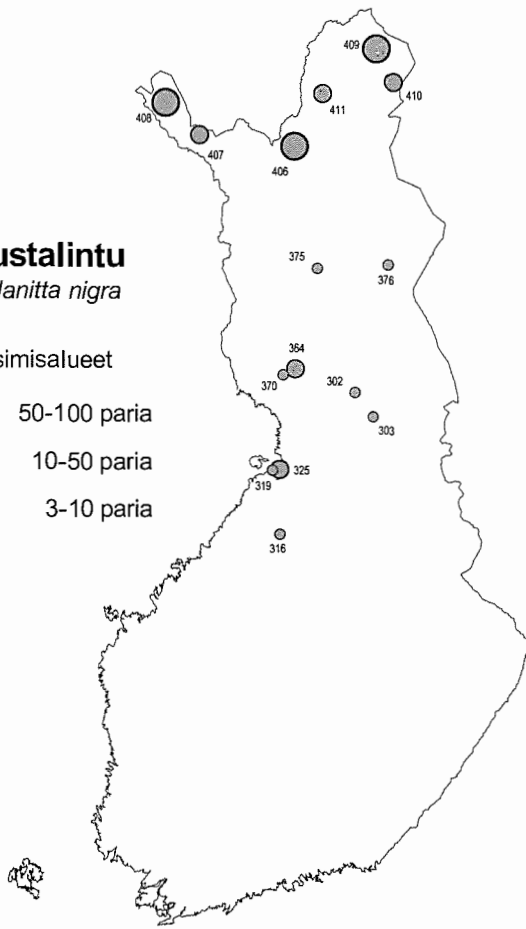
Tärkeitä **pesimisasialueita** ei valittu puutteellisen aineiston takia.

Mustalintu

Melanitta nigra

Pesimisaalueet

- 50-100 paria
- 10-50 paria
- 3-10 paria

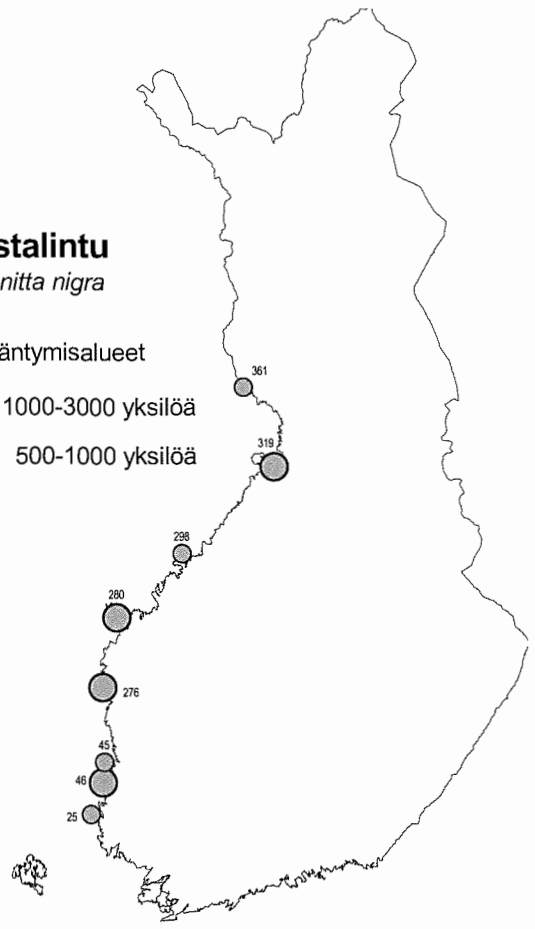

Mustalintu

Melanitta nigra

Kerääntymisaalueet

- 1000-3000 yksilöä
- 500-1000 yksilöä

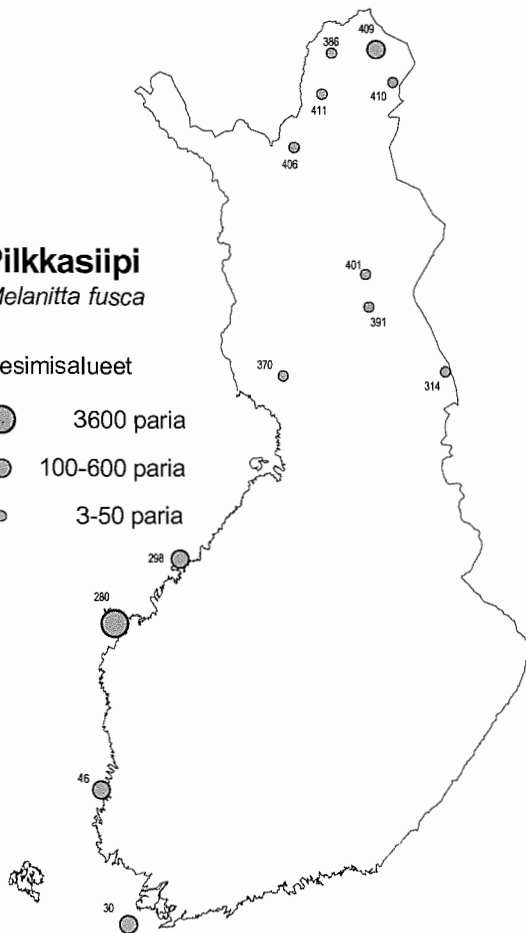

Pilkkasiipi

Melanitta fusca

Pesimisaalueet

- 3600 paria
- 100-600 paria
- 3-50 paria

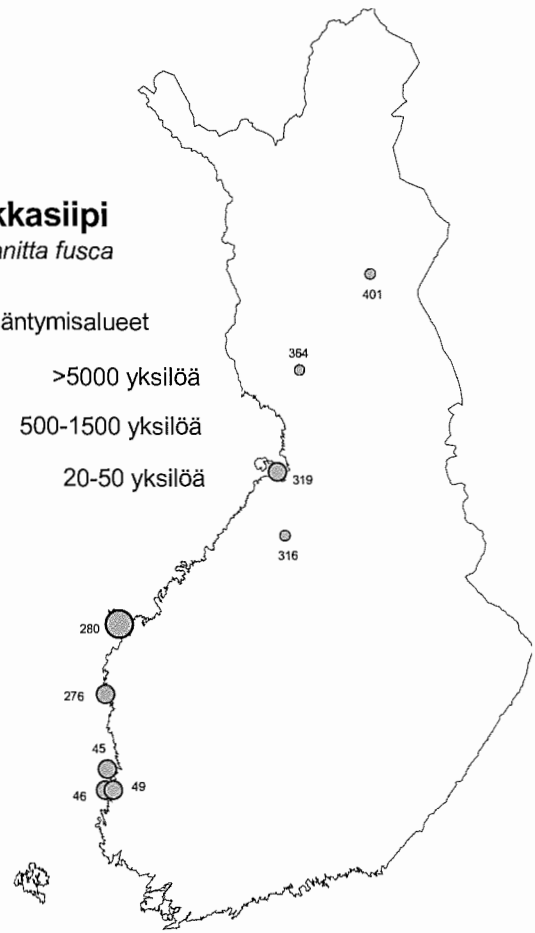

Pilkkasiipi

Melanitta fusca

Kerääntymisaalueet

- >5000 yksilöä
- 500-1500 yksilöä
- 20-50 yksilöä

Uivelo (*Mergus albellus*) VU, EVA

Pesimisaalueita 32, kerääntymisaalueita 15

Raja-arvo/pesimisaalueet: 3 paria

Raja-arvo/kerääntymisaalueet: 100 yksilöä

Aivan kuten mustalinnulla, tärkeimmät **pesimisaalueet** keskittyvät toisaalta Kemi–Tornion ja Pohjois-Pohjanmaan, erityisesti Kuusamon, metsä- ja suojärville, toisaalta Pohjois-Lappiin. Merkittävimmät yksittäiset pesimisaalueet (minimikanta vähintään 50 paria) ovat Kitka–Livojärvi [338], Luiron–Kitisen–Kemijoen haaran suot [401] ja Vätsärin erämaa [410]. Kainuun ainoa tärkeä uivelon pesimisaalue on Elimyssalon–Ulvinsalon alue [351]. Kaukana muista ainoana Oulun läänin eteläpuolisena tärkeänä uiveloalueena on Köyliönjärvi–Pyhäjärvi [33], jossa lintuvesilaskentojen mukaan pesii muutama uivelopari.

Tärkeät **kerääntymisaalueet** sijaitsivat toisaalta läntisen muuttoreitin varrella lounaisrannikolla ja Perämeren–Oulujärven seudulla, toisaalta itäreitin varrella maan etelä- ja kaakkoisosissa. Selvästi erillinen kerääntymisaalue on Luiron–Kitisen–Kemijoen haaran suot [401]. Länsireitin merkittävin kerääntymisaalue on Oulun seudun kerääntymisaalue [319] (parhaimmillaan jopa 700 yksilöä) ja itäreitin Porvoonjoen suistoalue [81] (keväisin säännöllisesti yli 200 yksilöä).

Tukkakoskelo (*Mergus serrator*) EVA

Pesimisaalueita 6, kerääntymisaalueita 7

Raja-arvo/pesimisaalueet: 250 paria

Raja-arvo/kerääntymisaalueet: 700 yksilöä

Tärkeät **pesimisaalueet** painottuvat vahvasti Pohjanlahdelle: Rauman–Luvian–Porin, Merenkurkun (merkittävin alue, 1300 paria) ja Luodon–Kokkolan–Kälviän saaristot, Rahjan saaristo–Alaviirteenlahti sekä Oulun seudun kerääntymisaalue. Ainoa sisämaan tärkeä pesimisaalue on Päijänteen alue, jossa pesii 500–600 paria.

Kaikki tärkeät **kerääntymisaalueet** sijaitsivat Pohjanlahdella ja ovat pääosin samoja kuin pesimisaalueet.

Isokoskelo (*Mergus merganser*) EVA

Pesimisaalueita 4, kerääntymisaalueita 34

Raja-arvo/pesimisaalueet: 250 paria

Raja-arvo/kerääntymisaalueet: 900 yksilöä

Tärkeät **pesimisaalueet** painottuvat merialueille, missä merkittävimmät pesimisaalueet (minimikanta 900–1 000 parin välillä) ovat Läntisen Suomenlahden ja Merenkurkun saaristot. Sisämaan ainoa tärkeä pesimisaalue on Päijänteen alue, jossa pesii vähintään 300 paria. Lintuatlaksen mukaan laji pesii jokseenkin tasaisesti ympäri Suomea puuttuen laajemmalti ainoastaan Lounais-Suomen sisäosista ja Suomenselältä, joissa lajin suosimia kirkasvetisiä järviä on niukasti.

Tärkeät **kerääntymisaalueet** keskittyvät rannikolle, erityisesti Pohjanlahdelle, ja eteläisen Suomen kalaisille järville. Merkittävimmät yksittäiset kerääntymisaalueet (yli 5 000 yksilöä) ovat Luodon–Kokkolan–Kälviän saaristo [298] ja Oulun seudun kerääntymisaalue [319]. Muita merkittäviä kerääntymisaalueita (säännöllisesti muutamia tuhansia yksilöitä) ovat Porin lintuvedet [45], Rauman–Luvian–Porin [46] ja Merenkurkun saaristot [280], Köyliönjärvi–Pyhäjärvi [33], Karhijärvi [41] sekä Porvoonjoen suistoalue [81].

Ruskosuohaukka (*Circus aeruginosus*) NT

Pesimisaalueita 47

Raja-arvo/pesimisaalueet: 3 paria

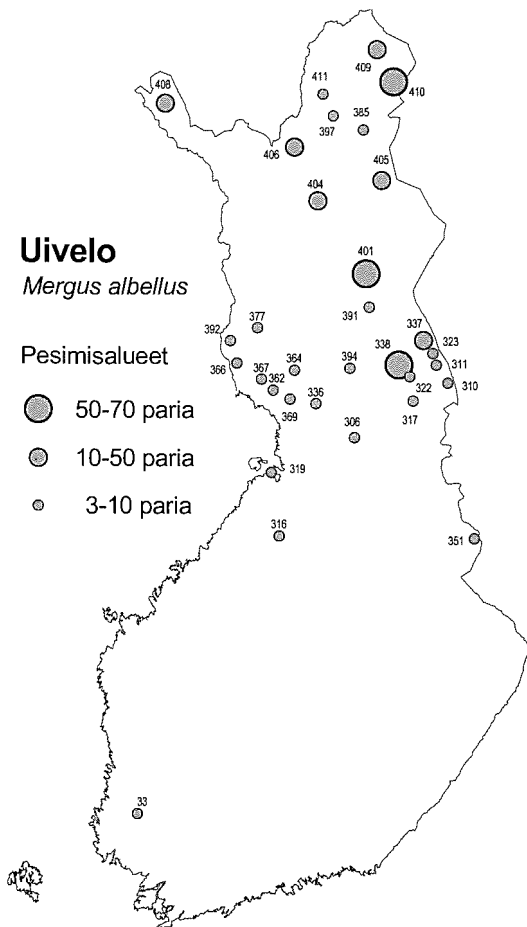
Tärkeiden **pesimisaalueiden** vahvin keskittymä on Hämeen–Satakunnan lintujärvillä ja rehevöityneillä isompien vesien lahdilla (yhteensä 22 aluetta). Toinen keskittymä sijaitsee Järvi-Suomen itäosissa Savossa ja Karjalassa. Rannikolla sijaitsee vain harvoja tärkeitä pesimisaalueita, joiden joukossa tosin on lajin ylivoimaisesti tärkein pesimisaalue, Oulun seudun kerääntymisaalue [319] (jopa 70–80 paria). Sisämaan merkittävimmät yksittäiset pesimisaalueet ovat Etelä-Pirkanmaan lintuvedet [183] (15–23 paria) ja Vesijärvi–Kutajärvi [167] (14–17). Kuten kaulushaikaralla, lajin levinneisyyden painopiste on siirtynyt sekä lintuatlas- että FINIBA-aineiston perusteella parin viime vuosikymmenen aikana selvästi etelärannikolta syväälle sisämaahan. Useimpien Järvi-Suomen isojen vesistöjen matalat lahdet ovat rehevöityneet voimakkaasti muutaman viime vuosikymmenen aikana, ja lajille sopivia vankkoja järviruokoita on yhä taajemmin ympäri Etelä- ja Keski-Suomea.

Haarahaukka (*Milvus migrans*) VU

Pesimisaalueita 1

Raja-arvo/pesimisaalueet: 1 pari

Ainoa säännöllinen **pesimisaalue** (1–3 paria) sijaitsee Kainuussa aivan itärajan pinnassa.

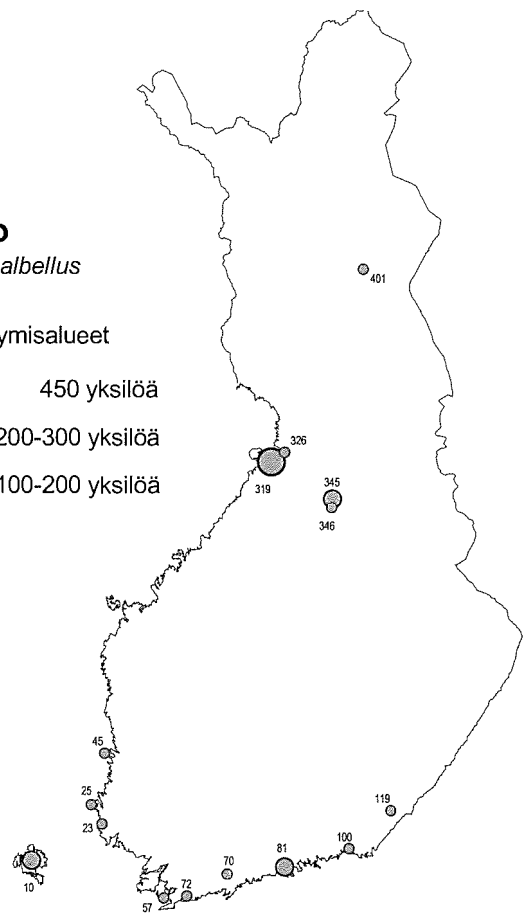

Uivelo

Mergus albellus

Kerääntymisasiheet

- 450 yksilöä
- 200-300 yksilöä
- 100-200 yksilöä

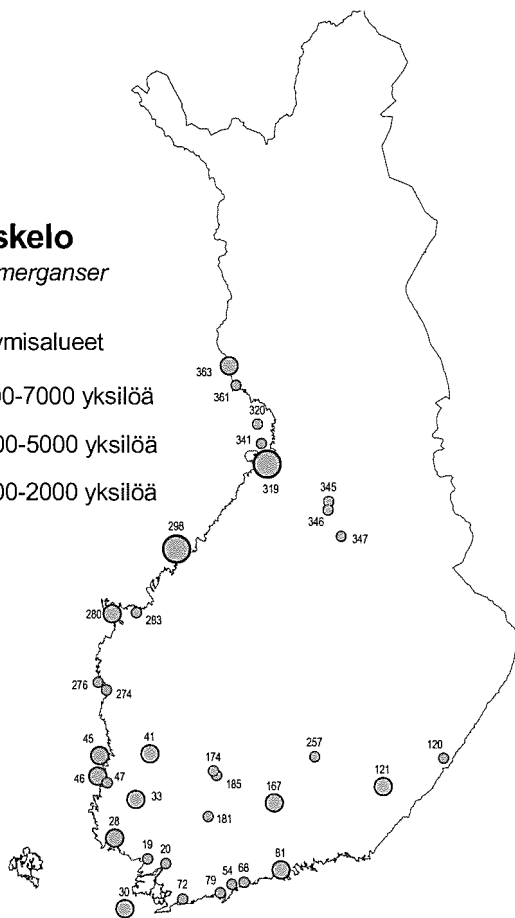

Isokoskelo

Mergus merganser

Kerääntymisasiheet

- 5000-7000 yksilöä
- 2000-5000 yksilöä
- 900-2000 yksilöä

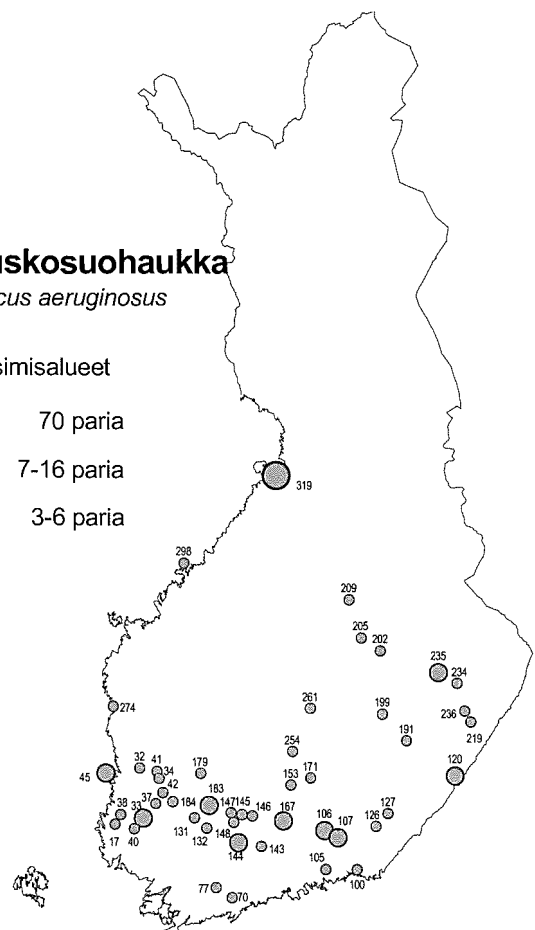

Ruskosuohaukka

Circus aeruginosus

Pesimisasiheet

- 70 paria
- 7-16 paria
- 3-6 paria

Muuttohaukka (*Falco peregrinus*) EN

Pesimisaalueita 30

Raja-arvo/pesimisaalueet: 1 pari

Kaikki **pesimisaalueet** sijaitsevat Lapin (18 aluetta) tai Oulun läänissä (11) yhtä Etelä-Pohjanmaan aluetta lukuun ottamatta. Kaksi selkeää muuttohaukka-alueiden keskittymää ovat Keski-Lapin laajat kairat sekä pohjoisen Pohjanmaan isot aapasuoalueet. Merkittävimmillä alueilla pesii kymmenkunta paria. Valtaosa kannasta pesii soilla, ja vain harvat parit pesivät kalliohahdoilla⁵⁰. 1950-luvun romahduksen jälkeen muuttohaukkakanta on hitaasti elpynyt⁵⁰.

Kartan esiintymispisteitä on siirretty 0-50 km.

Metso (*Tetrao urogallus*) NT, EVA

Pesimisaalueita 26

Raja-arvo/pesimisaalueet: Pohjois-Suomi 200, Etelä- ja Keski-Suomi 20 paria

Lajin merkittävimpiä **pesimisaalueita** (yli 500 paria) ovat Pohjois-Suomen laajat suo-metsäkairat: Syöte-Salmi-tunturi [318], Luiron-Kitisen-Kemijoen haaran suot [401], Pomokairan-Koitelaiskairan [404], Saariselän-Koilliskairan [405] ja Lemmenjoen alueet [406] sekä Vätsärin erämaa [410]. Keski-Suomessa tärkeitä esiintymiskeskuksia ovat Pohjois-Karjalan metsäalueet itärajan tuntumassa (mm. Karjalan-Kainuun rajaseudun metsät [244], Lieksan itäosan metsät [242] ja Patvinsuon alue [237]) sekä Suomenselän-Etelä-Pohjanmaan-Pohjois-Satakunnan alue (mm. Suupohjan metsät [275], Seitsemisen [176] ja Parkanon-Karvian rajaseudun suot [182]). Aivan eteläisimmän Suomen merkittävin pesimisaalue on Nuuksio [60]. Maamme metsokanta on taantunut alle puoleen 1900-luvun puoliväliin verrattuna, ja erityisen vähiin laji on huvennut eteläisessä Suomessa, missä metsämaisema on muuttunut hyvin pirstaleiseksi⁵⁰.

Ruisräikkä (*Crex crex*) NT, EVA

Pesimisaalueita 7

Raja-arvo/pesimisaalueet: 5 paria

Tämän maailmanlaajuisesti uhanalaiseksi luokitellun lajin tärkeät **pesimisaalueet** sijaitsevat Etelä- ja Kaakkois-Suomen viljelysalueilla. Lajin esiintyminen vaihtelee vuosittain huomattavasti sekä alueellisesti että lukumääräisesti. FINIBA-alueiksi on valittu ainoastaan sellaiset alueet, joissa huonoinakin vuosina raja-arvo ylittyy säännöllisesti. Merkittävin pesimisaalue on Värtsilän laakso [231], jossa hyvinä vuosina narisee jopa nelisenkymmentä räikkää, huonoinakin vähintään kymmenkunta. Vuodet 2000 ja 2001 olivat erinomaisia räikkävuosia, mutta niiden tuloksia ei ole huomioitu FINIBA-valinnoissa.

Liejukana (*Gallinula chloropus*) VU

Pesimisaalueita 8

Raja-arvo/pesimisaalueet: 2 paria

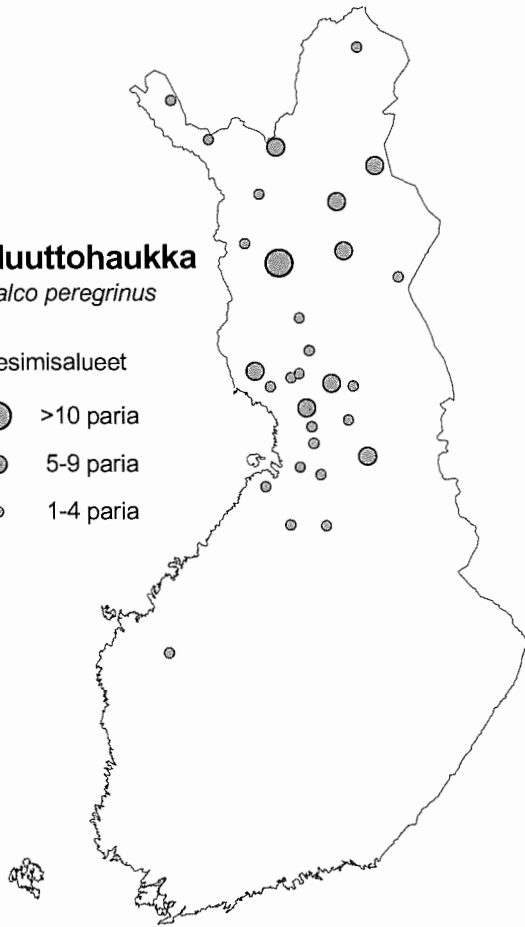
Lajin tärkeät **pesimisaalueet** ovat Etelä- ja Itä-Suomen rehevimpää lintuvesiä. Merkittävimmät pesimisaalueet ovat Suomenoja [65] (6–8 paria) ja Kirkkojärvi-Lupinlahti [100] (10–15 paria). Pohjoisin tärkeä liejukana-alue on Rääkkylän lintuvedet [236].

Muuttohaukka

Falco peregrinus

Pesimisaalueet

- >10 paria
- 5-9 paria
- 1-4 paria

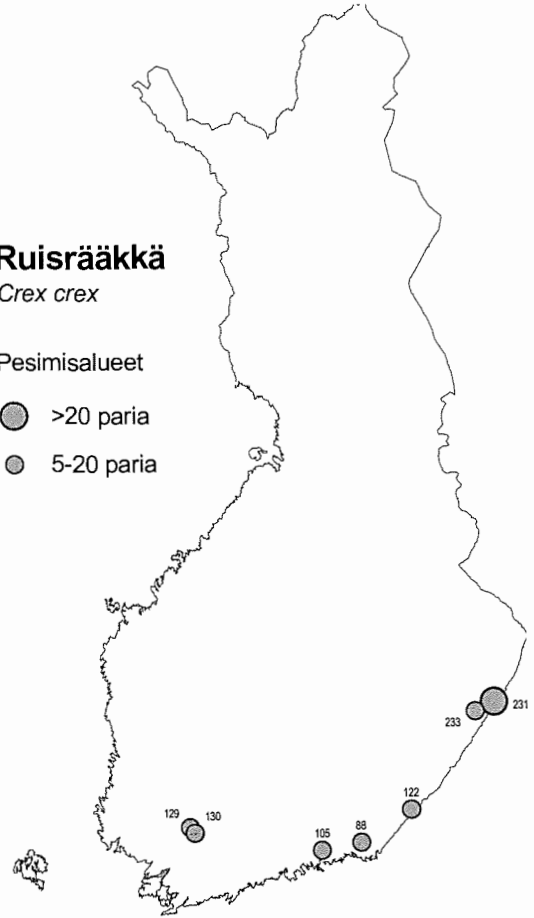

Ruisräikkä

Crex crex

Pesimisaalueet

- >20 paria
- 5-20 paria

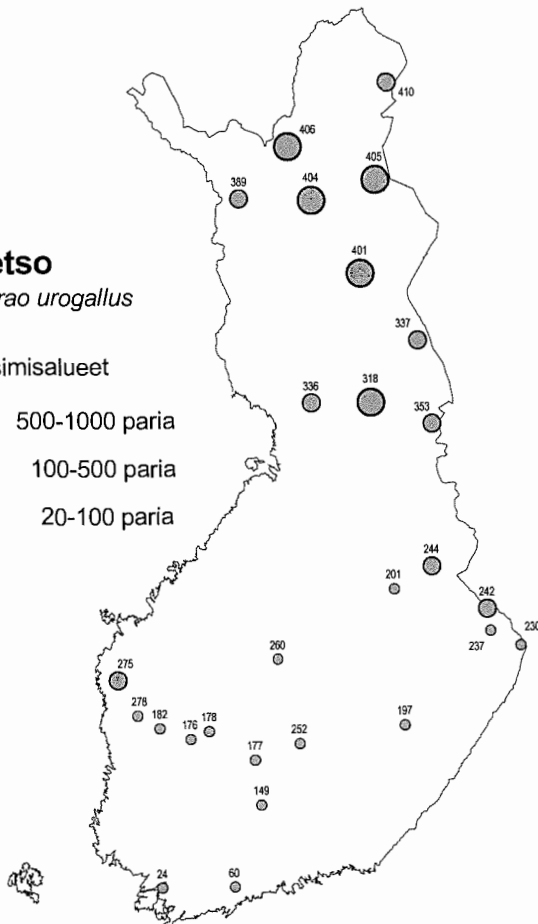

Metso

Tetrao urogallus

Pesimisaalueet

- 500-1000 paria
- 100-500 paria
- 20-100 paria

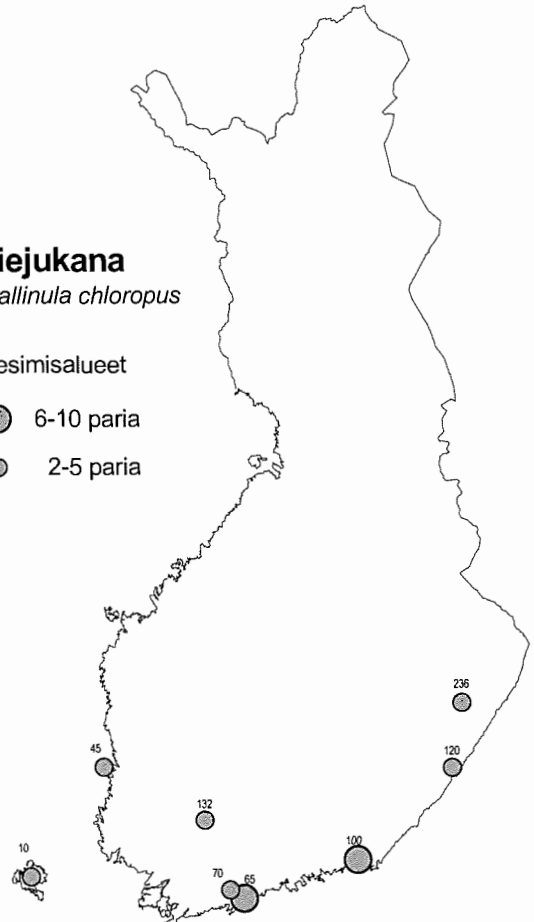

Liejukana

Gallinula chloropus

Pesimisaalueet

- 6-10 paria
- 2-5 paria

Nokikana (*Fulica atra*)

Kerääntymisalueita 18

Raja-arvo/kerääntymisalueet: 360 yksilöä

Tärkeät **kerääntymisalueet** sijaitsevat Etelä- ja Keski-Suomen merenlahdilla ja lintujärvillä aina Oulun seutua myöten. Merkittävin yksittäinen kerääntymisalue on Porin lintuvedet [45] (säännöllisesti yli 2 000 yksilöä). Suurimmat kerääntymät painottuvat syksyyn. Yli tuhanen linnun kevätkerääntymäalueita ovat Porin ja Tammissaaren lintuvedet [72].

Kurki (*Grus grus*)

Kerääntymisalueita 31

Raja-arvo/kerääntymisalueet: 150 yksilöä

Tärkeät **kerääntymisalueet** sijoittuvat selkeästi länsireitille länsirannikon tuntumaan ja toisaalta itäreitille maan kaakkoisosaan. Näiden väliin jää vain pari kerääntymisaluetta. Merkittävimmät kerääntymisalueet sijaitsevat kaikki länsireitillä. Suurimmat yksilömäärät (syksyisin muutamia tuhansia yksilöitä) kerääntyvät Sundominlahdelle–Söderfjärdenille [286] ja Oulun seudun kerääntymisalueelle [319]. Itäreitin merkittävimmillä kerääntymisalueilla Viklinrimmillä [224] ja Valkeasuolla [217] kerääntyy nykyisin syksyllä lähes tuhat kurkea.

Meriharakka (*Haematopus ostralegus*)

Kerääntymisalueita 4

Raja-arvo/kerääntymisalueet: 150 yksilöä

Kaikki tärkeät **kerääntymisalueet** sijaitsevat läntisen muuttoreitin varrella: Läntisen Suomenlahden ja Rauman–Luvian–Porin saaristot, Porin lintuvedet ja Oulun seudun kerääntymisalue. Selvästi suurimmat määrät (jopa 800 yksilöä) kerääntyy Porin lintuvesillä. Keväiset kerääntymämäärät ovat säännönmukaisesti suurempia kuin syksyiset. Itäisen muuttoreitin varrella Suomenlahdella ja Itä-Suomessa ei ole tärkeitä kerääntymisalueita, vaikka suuriakin parvia voi siellä laskeutua lepäämään hetkeksi kesken muuttomatkan. Itäreitin linnut muuttavat suoraan Vattimereltä Pohjois-Venäjälle³².

Tylli (*Charadrius hiaticula*)

Kerääntymisalueita 2

Raja-arvo/kerääntymisalueet: 450 yksilöä

Tärkeitä **kerääntymisalueita** on kaksi: Porin lintuvedet ja Oulun seudun kerääntymisalue, joilla molemmilla kerääntyy säännöllisesti yli tuhat yksilöä. Kerääntymien linnuista pääosa lienee läpimuuttajia. Suomenlahden ja Sisä-Suomen alueiden kerääntymämäärät ovat yleensä hyvin vaatimattomia. Syksyllä laji on runsaampi ja säännöllisempi levähtäjä kahlaajarannoillamme kuin keväällä.

Keräkurmitsa (*Charadrius morinellus*) NT

Pesimisalueita 7, kerääntymisalueita 0

Raja-arvo/pesimisalueet: 30 paria

Raja-arvo/kerääntymisalueet: 60 yksilöä

Kaikki tärkeät **pesimisalueet** ovat Pohjois-Lapin tunturi-alueita. Merkittävin yksittäinen pesimisalue on Käsivarren tunturiylänkö [408] (100–300 paria), jossa pesii noin kymmenesosa maamme kannasta.

Tärkeitä **kerääntymisalueita** ei ole, vaikka satunnaisesti on monin paikoin tavattu suuriakin parvia, erityisesti keväisin lintujen muuttaessa kaakosta Suomen läpi Fennoskandian tuntureille. Joillakin alueilla lajia tavataan vuosittain, mutta yksilömäärät ovat melko pieniä.

Kapustarinta (*Pluvialis apricaria*)

Kerääntymisalueita 1

Raja-arvo/kerääntymisalueet: 1 800 yksilöä

Tärkeitä **kerääntymisalueita** yksi: Eurajoen suisto, jossa on kerääntynyt jopa yli 3 000 yksilöä. Usealla muullakin alueella on satunnaisesti kerääntynyt suuria kapustarintamääriä. Keväiset kerääntymämäärät yleensä syksyisiä huomattavasti suurempia.

Lapinsirri (*Calidris temminckii*) VU

Pesimisalueita 13, kerääntymisalueita 4

Raja-arvo/pesimisalueet: Pohjois-Suomi 50, rannikko 3 paria

Raja-arvo/kerääntymisalueet: 100 yksilöä

Tärkeitä **pesimisalueita** on sekä Perämerellä että erityisesti pohjoisimman Lapin tunturi-alueilla. Sama kaksijakoisuus näkyy lintuatlasaineistossa. Merkittävin yksittäinen pesimisalue on Kaldoaivin alue [409] (200–300 paria). Perämeren alueista selvästi merkittävin on Oulun seudun kerääntymisalue [319] (40–55 paria). Laji on taantunut voimakkaasti 1900-luvun alkupuolelta sekä rannikolla että Lapissa⁵⁰.

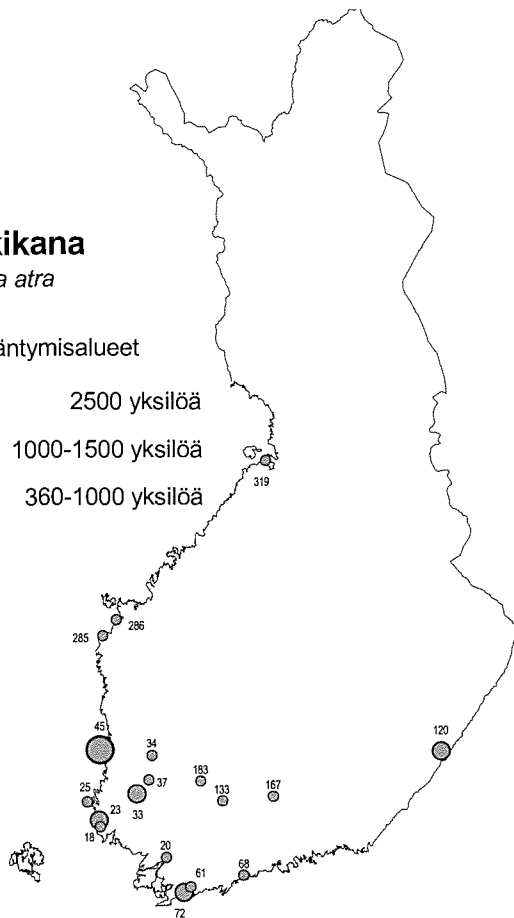
Tärkeät **kerääntymisalueet** ovat kaikki Pohjanlahdella: Porin lintuvedet, Kristiinankaupungin ympäristön merenlahdet, Vassorfjärden Vaasan tuntumassa ja Oulun seudun kerääntymisalue. Selvästi merkittävin kerääntymisalue on Oulun seudun kerääntymisalue, jossa syksyisin kerääntyy jopa yli tuhat yksilöä, keväällä puolet vähemmän. Kerääntymien linnuista ainakin osa pesinee Ruotsin ja Norjan tuntureilla.

Nokikana

Fulica atra

Kerääntymisalueet

- 2500 yksilöä
- 1000-1500 yksilöä
- 360-1000 yksilöä

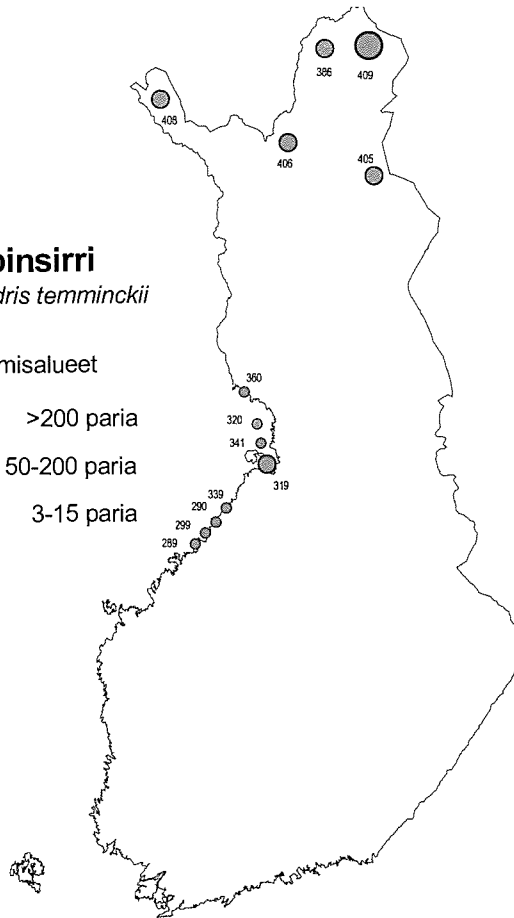

Lapinsirri

Calidris temminckii

Pesimisalueet

- >200 paria
- 50-200 paria
- 3-15 paria

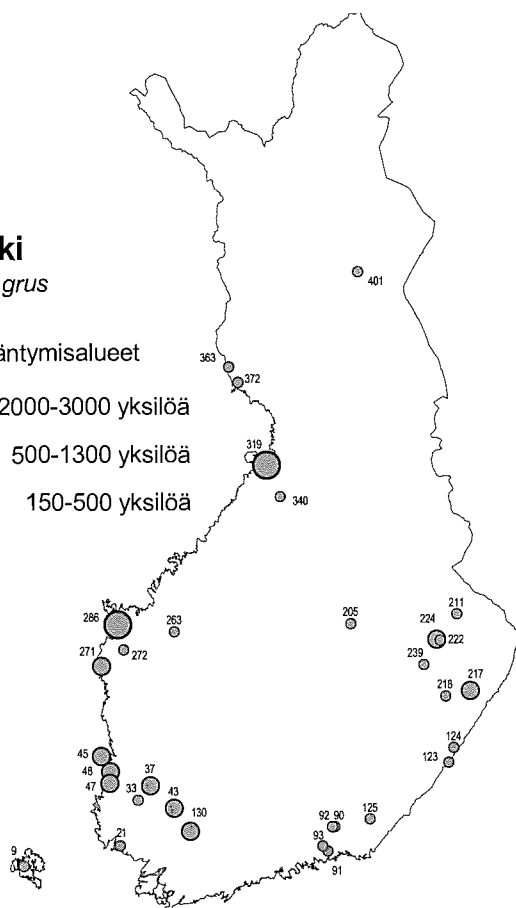

Kurki

Grus grus

Kerääntymisalueet

- 2000-3000 yksilöä
- 500-1300 yksilöä
- 150-500 yksilöä

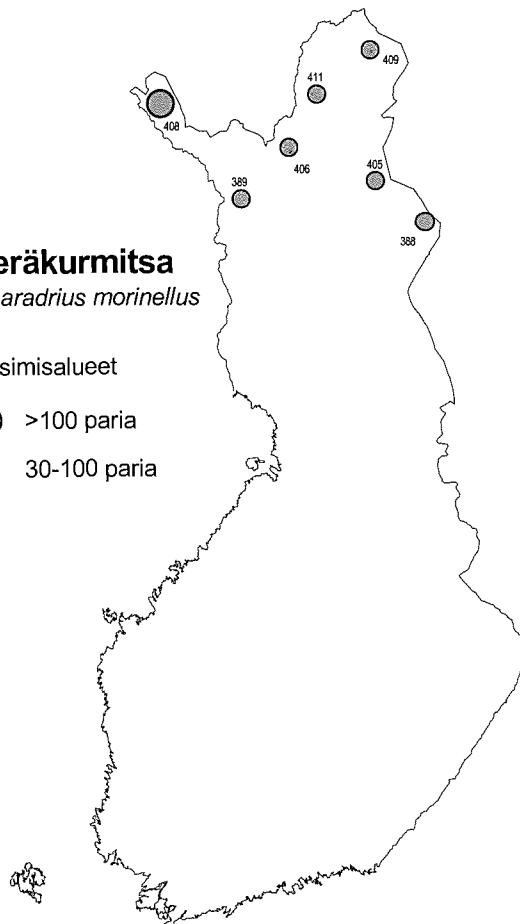

Keräkurmitsa

Charadrius morinellus

Pesimisalueet

- >100 paria
- 30-100 paria

Pikkusirri (*Calidris minuta*)

Kerääntymisalueita 1

Raja-arvo/kerääntymisalueet: 2 100 yksilöä

Tärkeitä **kerääntymisalueita** on yksi: Oulun seudun kerääntymisalue, jossa kerääntyy syksyisin jopa 3 000 yksilöä. Keväiset kerääntymismäärät ovat kaikkialla maassa hyvin vaatimattomia verrattuna syksyyn, jolloin pikkusirri on yksi runsaimmista kahlaajista Suomessa.

Merisirri (*Calidris maritima*) VU

Pesimisalueita 1, kerääntymisalueita 3

Raja-arvo/pesimisalueet: 2 paria

Raja-arvo/kerääntymisalueet: 10 yksilöä

Ainoa tärkeä **pesimisalue** on Käsivarren tunturiylänkö (noin kymmenen paria). Muualla Suomessa laji ei pesi.

Tärkeitä **kerääntymisalueita** on kolme, kaikki länsireitillä: Merenkurkun ja Läntisen Suomenlahden saaristot sekä Lågskär–Nyhamn. Kerääntymien linnuista suurin osa pesii Ruotsin ja Norjan tuntureilla, joilta ne siirtyvät talveksi pääasiassa Itämeren ja Pohjanmeren rannoille⁴⁰. Laji talvehtii myös Suomen lounaisilla merialueilla.

Etelänsuosirri (*Calidris alpina schinzii*) CR

Pesimisalueita 6

Raja-arvo/pesimisalueet: 1 pari

Kaikki lajin jäljellä olevat **pesimisalueet** sijaitsevat länsirannikolla Saaristomereltä Perämerelle. Selvästi merkittävimmät pesimisalueet ovat Porin lintuvedet [45] (16 paria) ja erityisesti Oulun seudun kerääntymisalue [319] (35–50 paria). Alalajin kanta on uhkaavasti hiipumassa merenrantaniityiltä, jotka kasvavat umpeen laidunnuksen käytyä hyvin vähiin. Sama kehitys on havaittu muuallakin Itämeren piirissä⁵⁰. Ylä-Lapin tuntureilla pesivän nimialalajin vakaa kanta on noin 400 paria⁵⁰.

Jänkäsirriäinen (*Limicola falcinellus*) NT, EVA

Pesimisalueita 18, kerääntymisalueita 7

Raja-arvo/pesimisalueet: Lapin lääni 50, Oulun lääni 20 paria

Raja-arvo/kerääntymisalueet: 100 yksilöä

Lajin tärkeät **pesimisalueet** keskittyvät Lapin keski- ja pohjoisosiin sekä toisaalta pohjoisen Pohjanmaan laajoille aapasoille. Merkittävimmät yksittäiset pesimisalueet (vähintään useita satoja pareja) ovat Lemmenjoen [406], Saariselän–Koilliskairan [405] ja Pomokairan–Koitelaiskairan alueet [404] sekä Lätäseno–Tarvantovaara [407]. Pohjanmaan keskittymän merkittävimmät pesimisalueet (yli sata paria) ovat Litokairan alue [336] ja Simon–Kuivaniemen suokeskittymä [369].

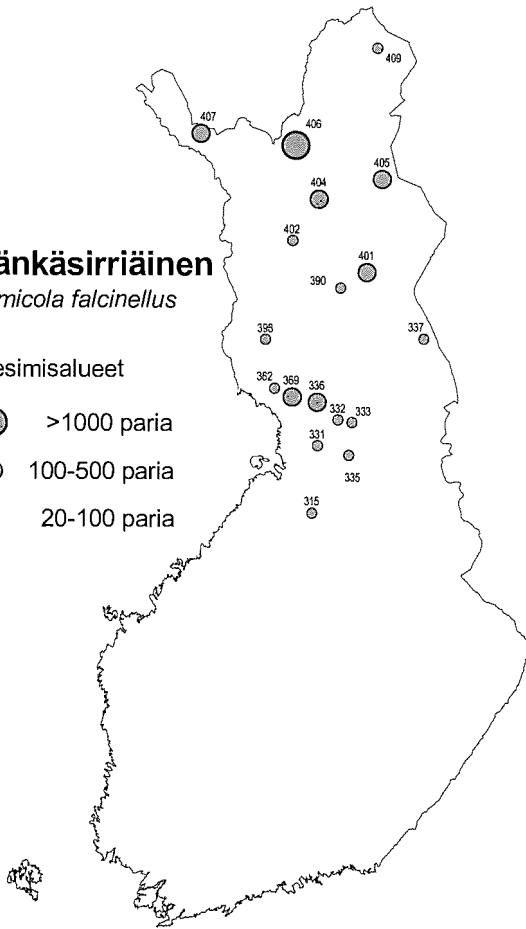
Useimmat tärkeistä **kerääntymisalueista** sijaitsevat Pohjanlahdella. Erillisiä tärkeitä sisämaan kerääntymisalueita ovat Luiron–Kitisen–Kemijoen haaran suot [401] ja Painuanlahti [346]. Selvästi merkittävin kerääntymisalue on Oulun seudun kerääntymisalue [319], jossa keväisin kerääntyy jopa useita tuhansia yksilöitä, syksyllä muutamia satoja.

Jänkäsirriäinen

Limicola falcinellus

Pesimäalueet

- >1000 paria
- 100-500 paria
- 20-100 paria

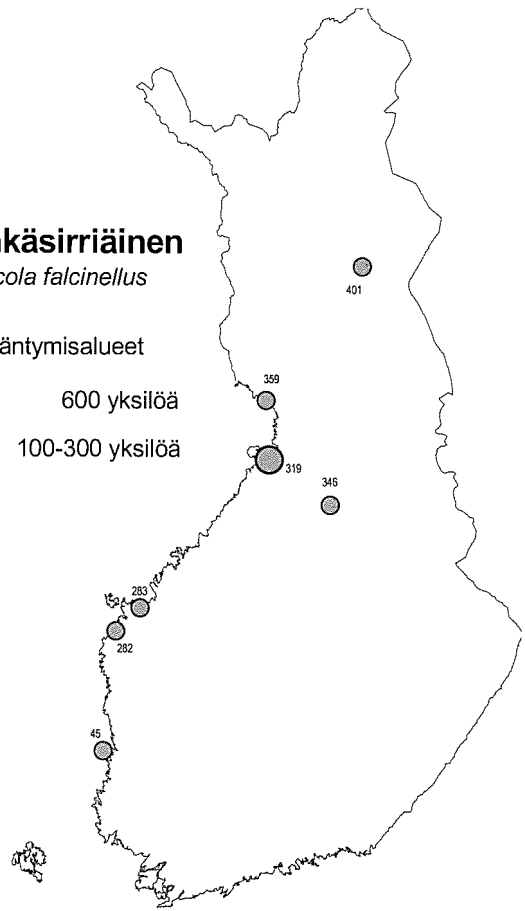

Jänkäsirriäinen

Limicola falcinellus

Keräntymäalueet

- 600 yksilöä
- 100-300 yksilöä

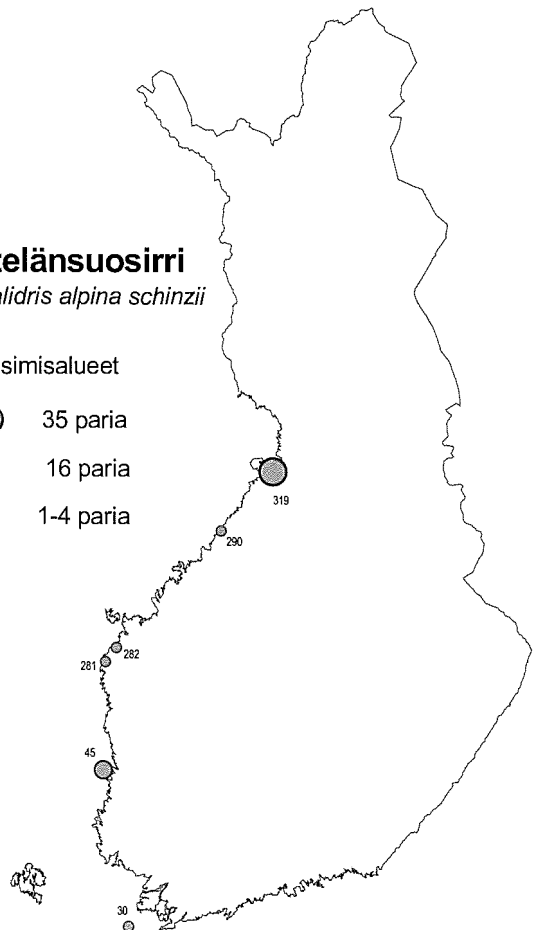

Etelänsuosirri

Calidris alpina schinzii

Pesimäalueet

- 35 paria
- 16 paria
- 1-4 paria

Suokukko (*Philomachus pugnax*) NT

Pesimisalueita 19, kerääntymisalueita 15

Raja-arvo/pesimisalueet: Pohjois-Suomi 200, Keski-Suomi 20, Etelä-Suomi 5 paria

Raja-arvo/kerääntymisalueet: 900 yksilöä

Tärkeät **pesimisalueet** sijaitsevat pääasiassa eri puolilla Pohjois-Suomea sekä Pohjanlahden merenranta-
niityillä ja Etelä-Pohjanmaan soilla. Lisäksi erillisiä tärkeitä pesimisalueita on Pohjois-Karjalassa (Patvinsuon alue [237]), Satakunnan sisäosissa (Puurijärvi–Isosuo ja ympäristön kosteikot [37]) sekä Lounais-Hämeessä (Torransuo–Talpianjärvi [130]). Merkittävimmät yksittäiset pesimisalueet (vähintään 500 paria) ovat Lemmenjoen [406] ja Kaldoaivin alueet [409] sekä Oulun seudun kerääntymisalue [319]. Etelä- ja Keski-Suomessa laji on taantunut voimakkaasti 1970-luvulta⁵⁰.

Tärkeitä **kerääntymisalueita** on ympäri maata, sillä laji muuttaa leveänä rintamana Suomen yli laajalle Pohjois-Euroopan pesimäalueelleen. Kerääntymien painopiste on kuitenkin Länsi-Suomessa. Selvästi merkittävin kerääntymisalue on Oulun seudun kerääntymisalue [319], jossa kerääntyy keväisin jopa 30 000 yksilöä, syksylläkin yli 10 000.

Jänkäkurppa (*Lymnocyptes minimus*) EVA

Pesimisalueita 16, kerääntymisalueita 3

Raja-arvo/pesimisalueet: Pohjois-Suomi 20, Etelä- ja Keski-Suomi 5 paria

Raja-arvo/kerääntymisalueet: 20 yksilöä

Tärkeät **pesimisalueet** keskittyvät Pohjois-Lappiin ja pohjoisen Pohjanmaan laajoille aapasaille. Merkittävimmät yksittäiset pesimisalueet (vähintään 100 paria) ovat Lemmenjoen [406], Saariselän–Koilliskairan [405], Kaldoaivin [409] ja Litokairan alueet [336]. Lintuatlaksessa ei ilmoitettu havaintoja monestakaan ruudusta Oulun läänin eteläpuolelta, silti Keski-Suomessa on muutamia tärkeitä pesimisalueita: Levanevan [277] ja Salamajärven alueet [266] Etelä-Pohjanmaalla sekä Pitkäranta [221] Pohjois-Karjalassa.

Muutolla jänkäkurppa on vaikeasti havaittava laji. Ainoat tärkeät tunnetut **kerääntymisalueet** sijaitsevat Pohjanlahdella. Selvästi merkittävin kerääntymisalue on Oulun seudun kerääntymisalue, jossa kerääntyy jopa satoja yksilöitä.

Heinäkurppa (*Gallinago media*) RE

Pesimisalueita 1

Raja-arvo/pesimisalueet: 1 pari

Ainoa tiedossa oleva todennäköinen **pesimisalue** on Pohjois-Lapin tunturialueella. Lajin pesintää ei ole kuitenkaan varmistettu vähään aikaan, joten laji on luokiteltu sillä perusteella maastamme hävinneeksi³⁴.

Suomessa ei ole tärkeitä **kerääntymisalueita**, joskaan raja-arvoa ei ole varsinaisesti edes määritelty lajin kerääntymisalueille. Kerääntyvän kannan koon määrittely on hyvin vaikeaa, koska lajin kannoista ja muuttoreiteistä tiedetään hyvin vähän. Meillä muutolla – lähes yksinomaan syksyllä – tavatut linnut kuulunevat pääosin Pohjois-Venäjän vahvaan kantaan⁷.

Mustapyrstökuiri (*Limosa limosa*) EN

Pesimisalueita 1

Raja-arvo/pesimisalueet: 1 pari

Ainoa tiedossa oleva säännöllinen **pesimisalue** on Oulun seudun kerääntymisalue, jossa kanta on varsin vahva (40–60 paria). Lisäksi Etelä- ja Keski-Suomessa on 1990-luvulla todettu joitakin satunnaisia pesintöjä.

Punakuiri (*Limosa lapponica*) NT

Pesimisalueita 11, kerääntymisalueita 3

Raja-arvo/pesimisalueet: 2 paria

Raja-arvo/kerääntymisalueet: itäreitti 1 250, länsireitti 90, syksy 1 250 yksilöä

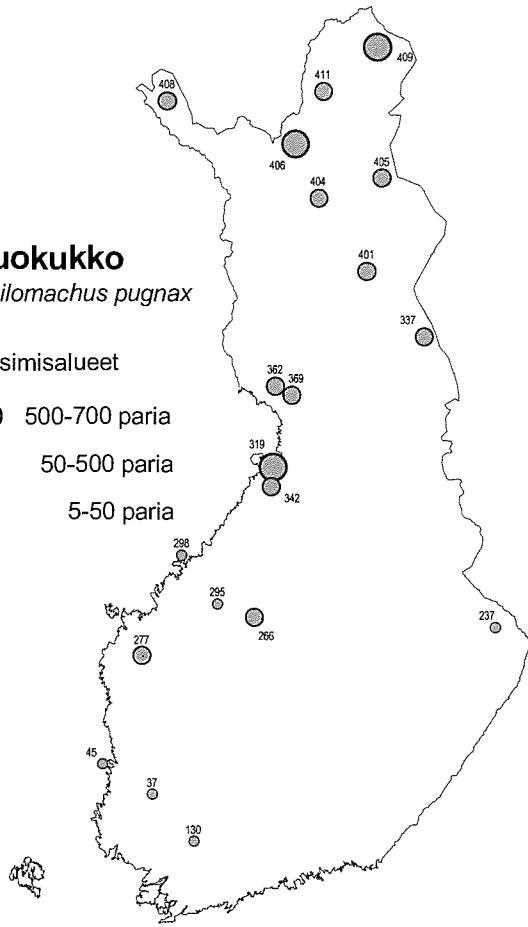
Kaikki tärkeät **pesimisalueet** sijaitsevat Pohjois-Lapin soilla. Merkittävin yksittäinen pesimisalue (vähintään sata paria) on Kaldoaivin alue [409].

Tärkeät **kerääntymisalueet** sijaitsevat kaikki Pohjanlahdella: Rauman–Luvian–Porin saaristo, Porin lintuvedet ja Oulun seudun kerääntymisalue. Parhaimmillaan nähdään Porin seudulla yli 500 yksilön kerääntymiä. Kerääntymien linnut kuulunevat Lapin ja Pohjois-Norjan pesimäkantaan. Suomenlahdella punakuiri ei kerääntynyt merkittävässä määrin, vaikka laji muuttaakin keväisin runsaslukuisena sen kautta Pohjois-Venäjälle. Syksyllä laji on runsaampi ja säännöllisempi levähtäjä kahlaajarannoillamme eikä se käytä yhtä selkeästi kah-
ta erillistä reittiä kuin keväällä.

Suokukko
Philomachus pugnax

Pesimisalueet

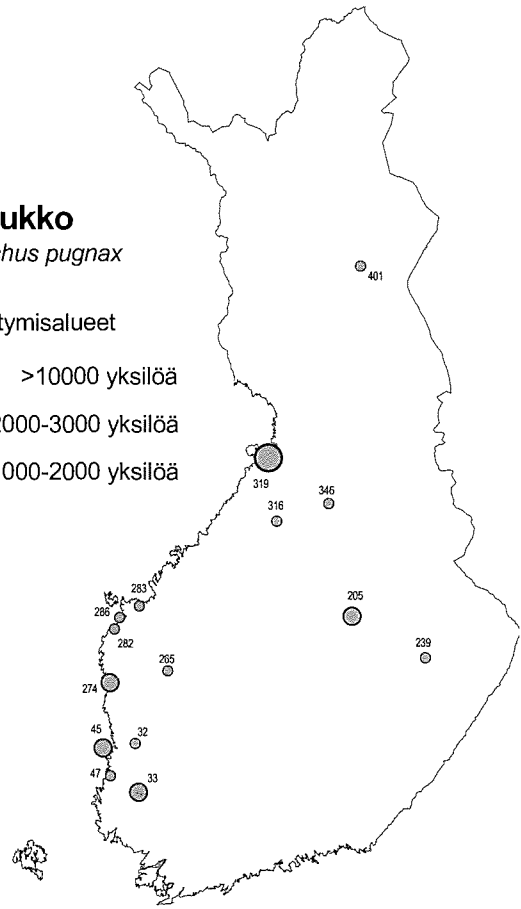
- 500-700 paria
- 50-500 paria
- 5-50 paria

Suokukko
Phimachus pugnax

Kerääntymisalueet

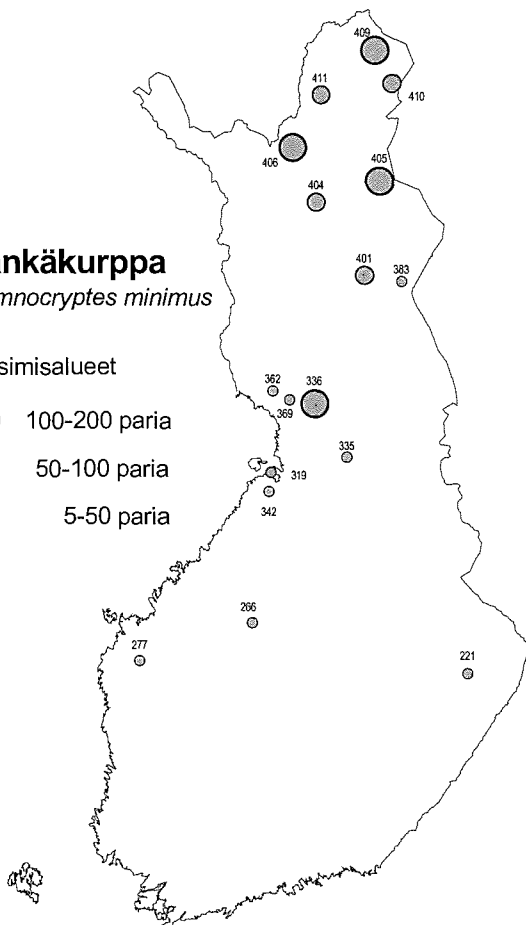
- >10000 yksilöä
- 2000-3000 yksilöä
- 1000-2000 yksilöä

Jänkäkurppa
Lymnocyptes minimus

Pesimisalueet

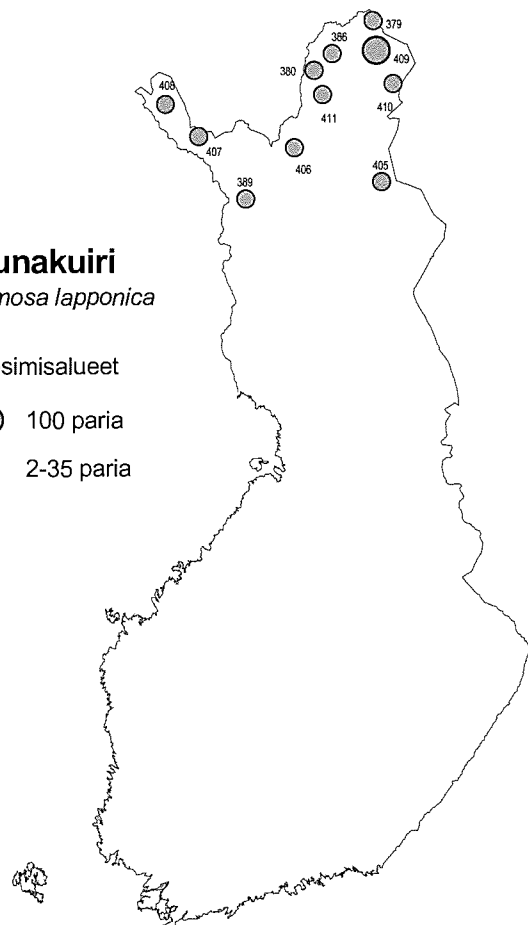
- 100-200 paria
- 50-100 paria
- 5-50 paria

Punakuiri
Limosa lapponica

Pesimisalueet

- 100 paria
- 2-35 paria

Pikkukuovi (*Numenius phaeopus*) EVA

Pesimisaalueita 21, keräntymisaalueita 0

Raja-arvo/pesimisaalueet: Pohjois-Suomi 100, Keski-Suomi 20, Etelä-Suomi 5 paria

Raja-arvo/keräntymisaalueet: 3 000 yksilöä

Lajin merkittävimmät **pesimisaalueet** (useita satoja, jopa yli tuhat paria) sijaitsevat Ylä-Lapissa: Lemmenjoen [406], Saariselän–Koilliskairan [405] ja Kaldoaivin alueet [409] sekä Vätsärin erämaa [410]. Keski-Suomessa tärkeitä esiintymiskeskuksia ovat Pohjois-Karjalan (Ilo-mantsin–Lieksan seutu) ja keski-Pohjanmaan laajat keidassuot (Kälviän–Kivijärven välinen alue). Etelä-Suomessa laji on hyvin harvinainen pesijä, ainoa tärkeä pesimisaalue on Mustansaarenkeitaan–Rynkänkeitaan alue [44] Satakunnan pohjoisosassa. Lintuatlaksen levinneisyyskuva Pohjanmaan ja Karjalan kiiloineen on hyvin samankaltainen.

Merkittäviä **keräntymisaalueita** ei tunneta Suomesta yhtään. Kevätmuutolla havaitaan toisinaan paikallisen isojakin parvia, mutta kyse on lähes poikkeuksetta muutolta hetkeksi lepäämään laskeutuneista linnuista. Suurin osa muutolla havaituista linnuista pesii Suomen pohjois- ja itäpuolella.

Punajalkaviklo (*Tringa totanus*)

Keräntymisaalueita 1

Raja-arvo/keräntymisaalueet: 450 yksilöä

Tärkeitä **keräntymisaalueita** vain yksi: Oulun seudun keräntymisaalue, jossa keräntyy syksyisin jopa 3 000 yksilöä, keväällä puolet vähemmän.

Mustaviklo (*Tringa erythropus*) EVA

Pesimisaalueita 15, keräntymisaalueita 13

Raja-arvo/pesimisaalueet: 30 paria

Raja-arvo/keräntymisaalueet: 100 yksilöä

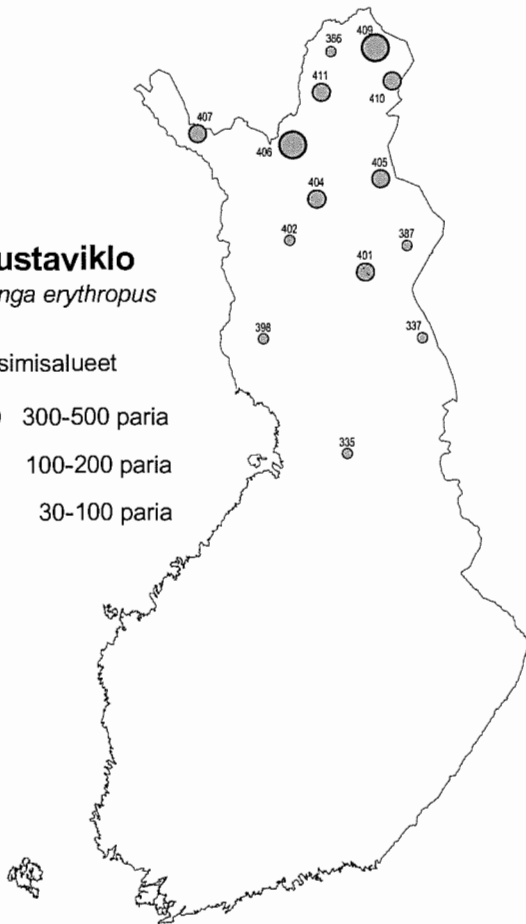
Lähes kaikki tärkeät **pesimisaalueet** sijaitsevat Lapin läänissä. Merkittävimmät pesimisaalueet (useita satoja pareja) sijaitsevat Ylä-Lapissa: Lemmenjoen [406] ja Kaldoaivin alueet [409]. Selvästi eteläisin tärkeä pesimisaalue on Pudasjärven eteläiset suot [335]. Myös lintuatlaksessa havainnot loppuvat jyrkästi Oulun läänin – sen eteläpuolella varmoja pesintöitä on vain kahdessa ruudussa.

Tärkeitä **keräntymisaalueita** on ympäri maata, sillä laji muuttaa etelästä leveänä rintamana Suomen yli Pohjois-Euroopan pesimäalueelleen. Selvästi merkittävin keräntymisaalue on Oulun seudun keräntymisaalue [319], jossa keräntyy keväisin useita tuhansia lintuja, parhaimmillaan jopa yli 5 000, syksylläkin pari tuhatta. Muut merkittävät keräntymisaalueet (parhaimmillaan vähintään useita satoja yksilöitä) sijaitsevat nekin Pohjanlahden rannikkoseudulla: Porin lintuvedet [45] (keväällä jopa tuhat yksilöä), Inhottujärvi [32], Petolahdenjokisuisto [282] ja Kristiinankaupungin ympäristön merenlahdet [274]. Syksyisin keräntymismäärät ovat yleisesti selvästi pienempiä kuin keväällä.

Mustaviklo
Tringa erythropus

Pesimisalueet

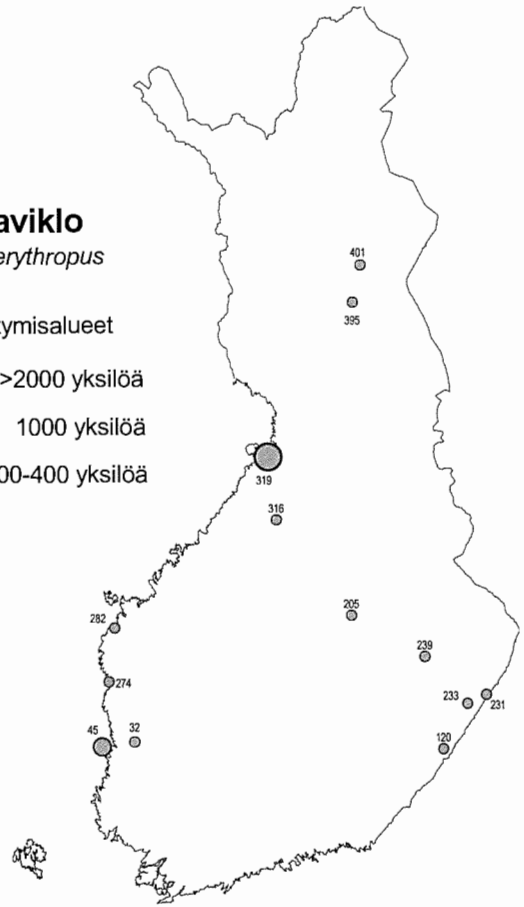
- 300-500 paria
- 100-200 paria
- 30-100 paria

Mustaviklo
Tringa erythropus

Kerääntymisalueet

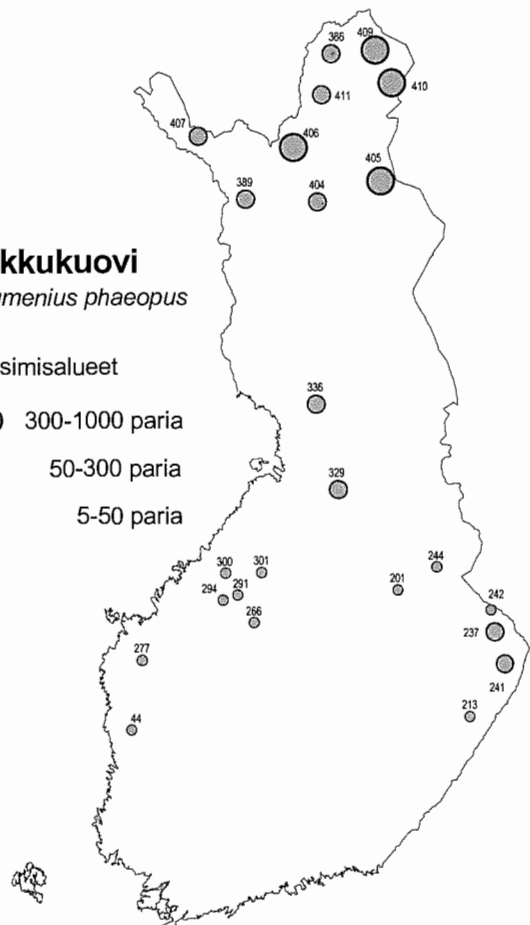
- >2000 yksilöä
- 1000 yksilöä
- 100-400 yksilöä

Pikkukuovi
Numenius phaeopus

Pesimisalueet

- 300-1000 paria
- 50-300 paria
- 5-50 paria

Valkoviklo (*Tringa nebularia*) EVA

Pesimäalueita 12, kerääntymisalueita 6

Raja-arvo/pesimäalueet: P-Suomi 200, E- ja K-Suomi 30 paria

Raja-arvo/kerääntymisalueet: 200 yksilöä

Lajin merkittävimmät **pesimäalueet** (useita satoja pareja) sijaitsevat Pohjois-Suomessa: Pudasjärven eteläiset suot [335], Lemmenjoen [406] ja Saariselän–Koilliskairan alueet [405] sekä Vätsärin erämaa [410]. Keski-Suomessa tärkeitä pesimäalueita ovat Kälviän–Toholammen rajaseudun suot [300] ja Salamajärven alue [266] sekä ennen kaikkea monet Pohjois-Karjalan alueet (Karjalan–Kainuun rajaseudun metsät [244], Patvinsuon [237] ja Koitajoen alueet [230] sekä Mekrijärven ympäristön suot [241]). Etelä-Suomesta tärkeät pesimäalueet puuttuvat. Lintuatlaksen aineistossa painopistealueet eivät erotu selkeästi, vaan sen mukaan laji pesii melko tasaisesti Virolahti–Vaasa -linjan pohjoispuolella.

Tärkeitä **kerääntymisalueita** on sekä Itä-Suomessa että Pohjanlahden rannikolla. Laji muuttaa etelästä leveänä rintamana Suomen yli Pohjois-Euroopan pesimäalueilleen. Selvästi merkittävin kerääntymisalue on Oulun seudun kerääntymisalue [319], jossa kevään syksyin kerääntyy jopa yli tuhat yksilöä. Itä-Suomen tärkein kerääntymisalue on Värsilän laakso [231] (parhaimmillaan jopa 500 yksilöä).

Liro (*Tringa glareola*) EVA

Pesimäalueita 18, kerääntymisalueita 14

Raja-arvo/pesimäalueet: Pohjois-Suomi 1 000, Keski-Suomi 100, Etelä-Suomi 50 paria

Raja-arvo/kerääntymisalueet: 700 yksilöä

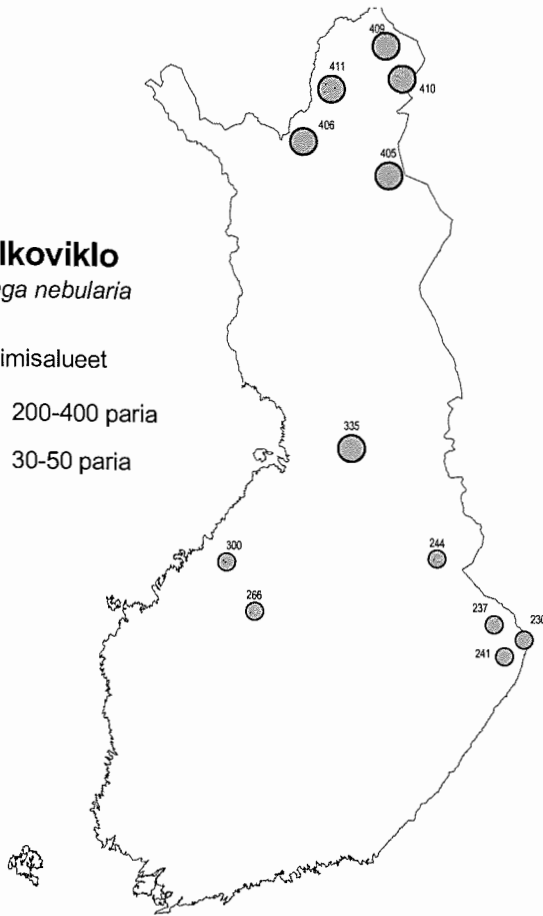
Lajin merkittävimmät **pesimäalueet** (useita tuhansia pareja) sijaitsevat Pohjois-Lapissa: Luiron–Kitisen–Kemijoen haaran suot [401], Lemmenjoen [406] ja Saariselän–Koilliskairan alueet [405] sekä Lätäseno–Tarvantovaara [407]. Lemmenjoen alueella on arvioitu pesivän jopa yli 7 000 liroparia. Keski-Suomessa liron esiintymiskeskuksia ovat Pohjois-Karjalan sekä erityisesti Etelä- ja Keski-Pohjanmaan laajat keidassuoalueet. Lajin jokseenkin yhtenäinen pesimäalue ulottuu Etelä-Suomen pohjoisosiin, jossa on useita tärkeitä pesimäalueita: Mustansaarenkeitaan–Rynkänkeitaan alue [44], Torronsuo–Talpianjärvi [130], Parkanon–Karvian rajaseudun suot [182], Puurijärvi–Isosuon ja ympäristön kosteikot [37] sekä Varsinais-Suomen pohjoisosan suot [27].

Tärkeitä **kerääntymisalueita** on eri puolilla maata – vaikkakin painottuen Länsi-Suomeen – sillä laji muuttaa leveänä rintamana Suomen yli laajalle Pohjois-Euroopan pesimäalueelleen. Selvästi merkittävin kerääntymisalue on Oulun seudun kerääntymisalue [319], jossa keväällä kerääntyy yli 10 000 yksilöä, syksylläkin lähes yhtä paljon. Porin lintuvesillä [45] ja Haapaveden lintujärvillä [316] kerääntyy säännöllisesti yli 2 000 liroa.

Valkoviklo
Tringa nebularia

Pesimisaalueet

- 200-400 paria
- 30-50 paria

Valkoviklo
Tringa nebularia

Kerääntymisaalueet

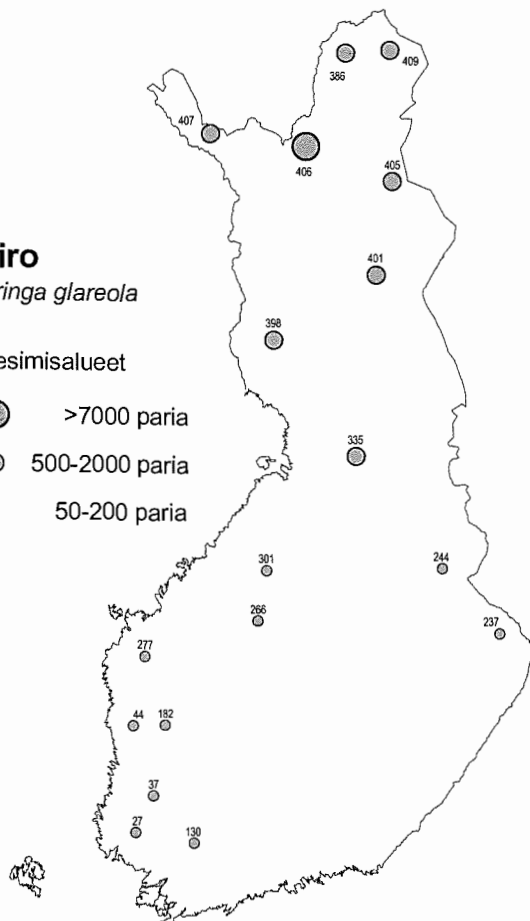
- 800 yksilöä
- 200-500 yksilöä

Liro
Tringa glareola

Pesimisaalueet

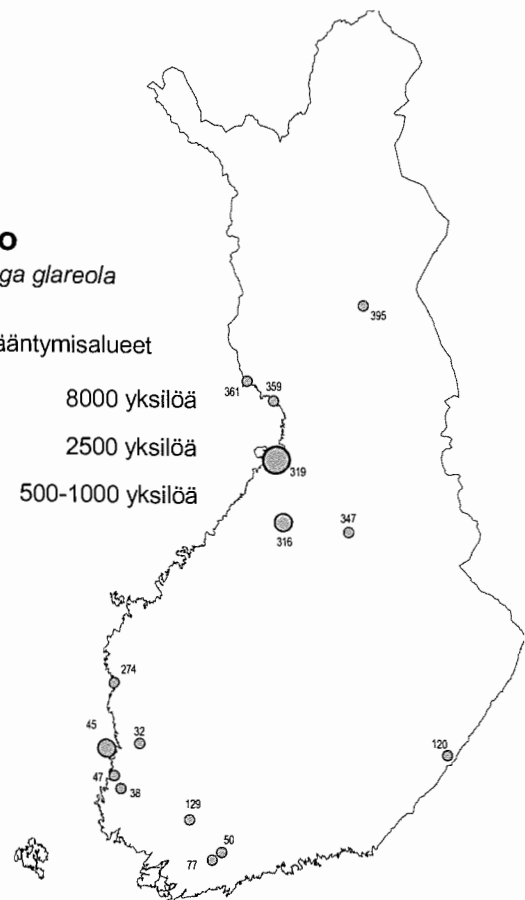
- >7000 paria
- 500-2000 paria
- 50-200 paria

Liro
Tringa glareola

Kerääntymisaalueet

- 8000 yksilöä
- 2500 yksilöä
- 500-1000 yksilöä

Karikukko (*Arenaria interpres*) EVA

Kerääntymisalueita 3

Raja-arvo/kerääntymisalueet: 150 yksilöä

Tärkeitä **kerääntymisalueita** kolme, kaikki Pohjanlahdella: Porin lintuvedet, Rauman–Luvian–Porin saaristo ja Oulun seudun kerääntymisalue. Kerääntymismäärät kaikilla alueilla parhaimmillaan muutamia satoja. Osa kerääntymien linnuista on läpimuuttajia.

Tärkeitä pesimisalueita ei valittu puutteellisen aineiston takia.

Vesipääsky (*Phalaropus lobatus*)

Kerääntymisalueita 1

Raja-arvo/kerääntymisalueet: 600 yksilöä

Tärkeitä **kerääntymisalueita** vain yksi: Oulun seudun kerääntymisalue, jossa keväällä kerääntyy parhaimmillaan jopa 700 yksilöä.

Pikkulokki (*Larus minutus*) EVA

Pesimisalueita 20, *kerääntymisalueita* 25

Raja-arvo/pesimisalueet: 100 paria

Raja-arvo/kerääntymisalueet: 300 yksilöä

Tärkeät **pesimisalueet** painottuvat vahvasti Keski-Suomeen, erityisesti sen itäosiin, josta yhtenäinen pesimisalueiden ketju jatkuu aina Perämeren rannikolle. Varsin erillään muista on Porin lintuvesien [45] tärkeä pesimisalue. Merkittävin yksittäinen pesimisalue on Iisalmen–Kiuruveden lintujärvet [209], jossa pesii parhaimmillaan lähes tuhat pikkulokkiparia. Pikkulokki-yhdyskuntien koko voi vaihdella suuresti eri vuosina.

Tärkeät **kerääntymisalueet** ovat suurelta osin samoja kuin pesimisalueet, joskin pesimäajasta poiketen muuttoaikoina tärkeitä esiintymisalueita on lukuisasti myös Etelä- ja Keski-Suomessa. Merkittävimmät yksittäiset kerääntymisalueet (parhaimmillaan jopa 2 000 yksilöä) ovat Pyhäselän pohjoisosa [234] ja Oulun seudun kerääntymisalue [319].

Naurulokki (*Larus ridibundus*) VU

Pesimisalueita 16, *kerääntymisalueita* 12

Raja-arvo/pesimisalueet: 1 000 paria

Raja-arvo/kerääntymisalueet: 3 000 yksilöä

Tärkeitä **pesimisalueita** on eri puolilla maata siellä, missä rehevien lintukosteikkojen äärellä on sopivia ruokailumaita. Pohjanmaan monet suuret yhdyskunnat elävät turkistarhojen, jotkut toiset kaatopaikkojen jätteilistä. Merkittävimmät yksittäiset pesimisalueet ovat kaikki Perämeren rannikolla (jonne myös turkistarhaus on keskittynyt): Luodonjärven eteläiset lahdet [297], Sundominlahti–Söderfjärden [286], Merenkurkun saaristo [280] ja Oulun seudun kerääntymisalue [319]. Niillä pesii useita tuhansia naurulokkipareja, Luodonjärvellä jopa yli 6 000. Lajin kanta on taantunut monin paikoin hyvin voimakkaasti 1970-luvun lopulta alkaen⁵⁰. Nykyään ainoa etelärannikon tärkeä pesimisalue on Helsingin edustan luodot [78].

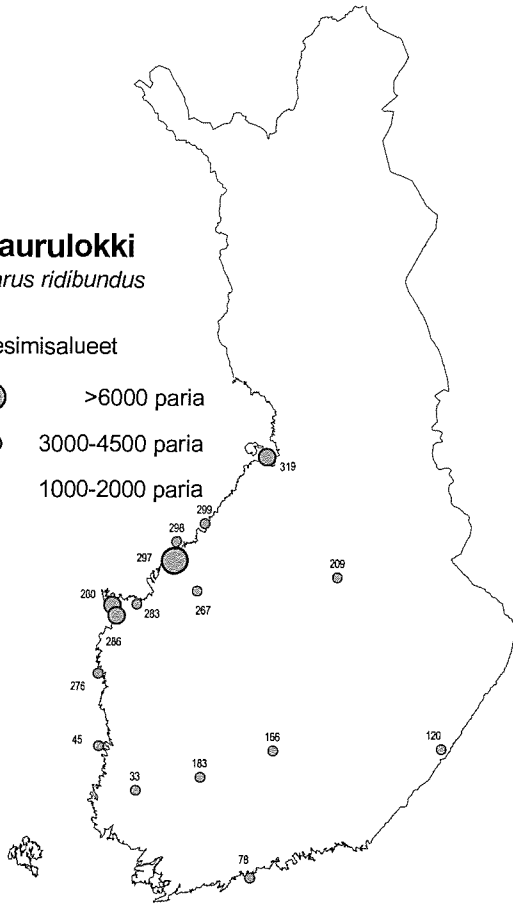
Tärkeät **kerääntymisalueet** sijaitsevat nekin eri puolilla maata ilman selviä painopisteitä. Merkittävin yksittäinen kerääntymisalue (säännöllisesti yli 10 000 yksilöä) on Oulun seudun kerääntymisalue [319]. Varsinaisia lokkiparatiiseja, kaatopaikkoja, ei tässä yhteydessä ole huomioitu, koska ne ovat täysin ihmisen luomia, hyvin keinotekoisia, alati muuttuvia alueita.

Naurulokki

Larus ridibundus

Pesimisaalueet

- >6000 paria
- 3000-4500 paria
- 1000-2000 paria

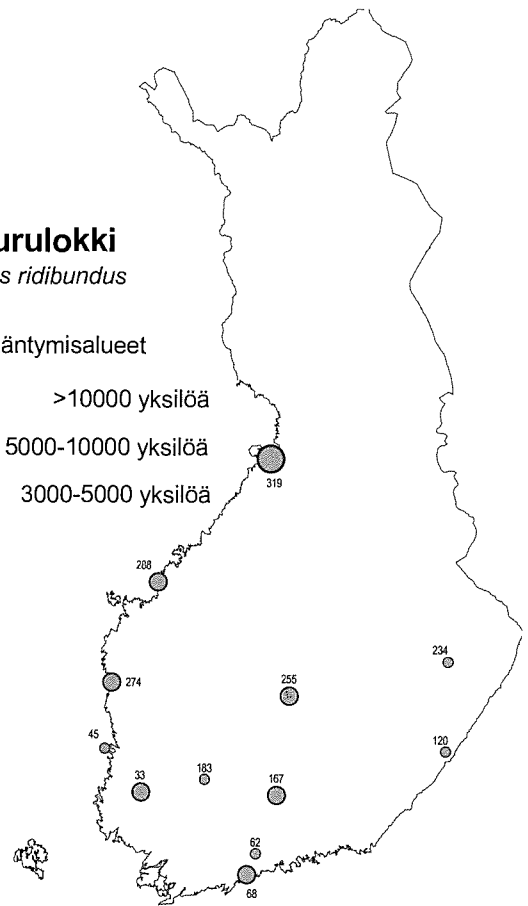

Naurulokki

Larus ridibundus

Kerääntymisaalueet

- >10000 yksilöä
- 5000-10000 yksilöä
- 3000-5000 yksilöä

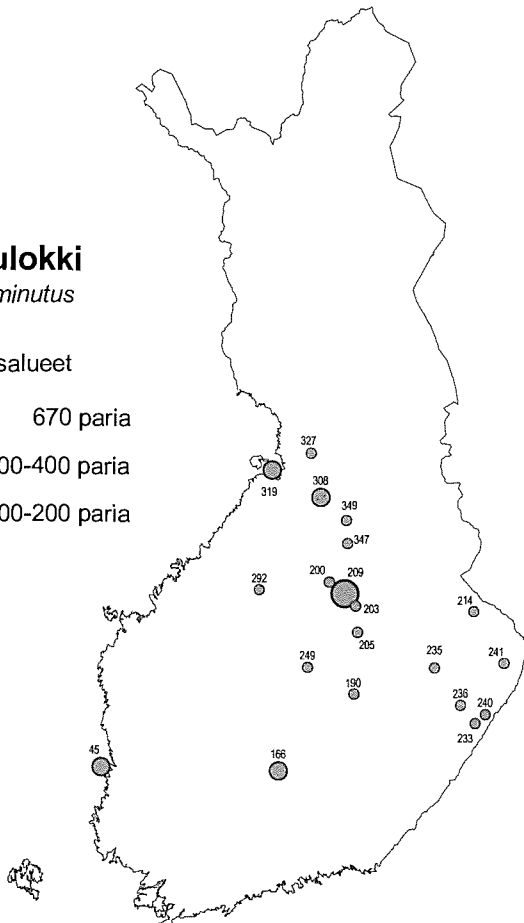

Pikkulokki

Larus minutus

Pesimisaalueet

- 670 paria
- 200-400 paria
- 100-200 paria

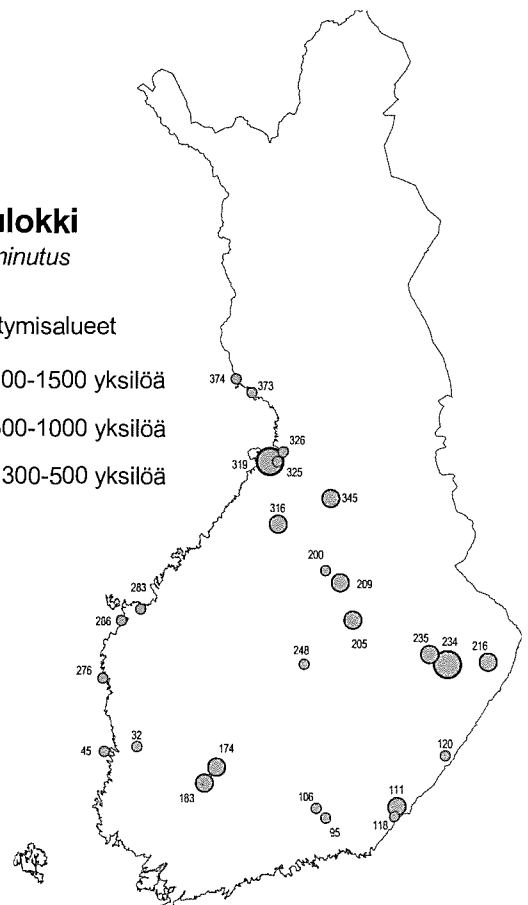

Pikkulokki

Larus minutus

Kerääntymisaalueet

- 1000-1500 yksilöä
- 500-1000 yksilöä
- 300-500 yksilöä

Kalalokki (*Larus canus*)

Kerääntymisalueita 7

Raja-arvo/kerääntymisalueet: 2400 yksilöä

Tärkeät **kerääntymisalueet** ovat kaikki rannikolla, erityisesti Pohjanlahdella. Merkittävin yksittäinen kerääntymisalue on Merenkurkun saaristo [280], jossa syksyisin kerääntyy jopa 20 000 yksilöä.

Selkälokki (*Larus fuscus*) VU, EVA

Pesimisalueita 30, kerääntymisalueita 8

Raja-arvo/pesimisalueet: 30 paria

Raja-arvo/kerääntymisalueet: 50 yksilöä

Tärkeitä **pesimisalueita** on sekä saaristossa että Järvi-Suomen suurilla selkävesillä. Ylivoimaisesti merkittävimmät yksittäiset pesimisalueet (minimikanta 900 paria) ovat Merenkurkun [280] ja Itäisen Suomenlahden saaristot [103]. Sisämaan merkittävimmät pesimisalueet (noin 200 paria) ovat Pälkäneen–Kangasalan [185] ja Kuopion seudun selkävedet [210] sekä Päijänteen alue [166]. Lajin kanta on lähes kaikkialla taantunut voimakkaasti 1970-luvulta alkaen⁵⁰.

Harvat tärkeät **kerääntymisalueet** sijaitsevat yleensä tärkeiden pesimisalueiden läheisyydessä. Merkittävimmät kerääntymisalueet (säännöllisesti useita satoja yksilöitä) ovat Jyväsjärvi [255] ja Oulun seudun kerääntymisalue [319].

Harmaalokki (*Larus argentatus*)

Kerääntymisalueita 17

Raja-arvo/kerääntymisalueet: 1 200 yksilöä

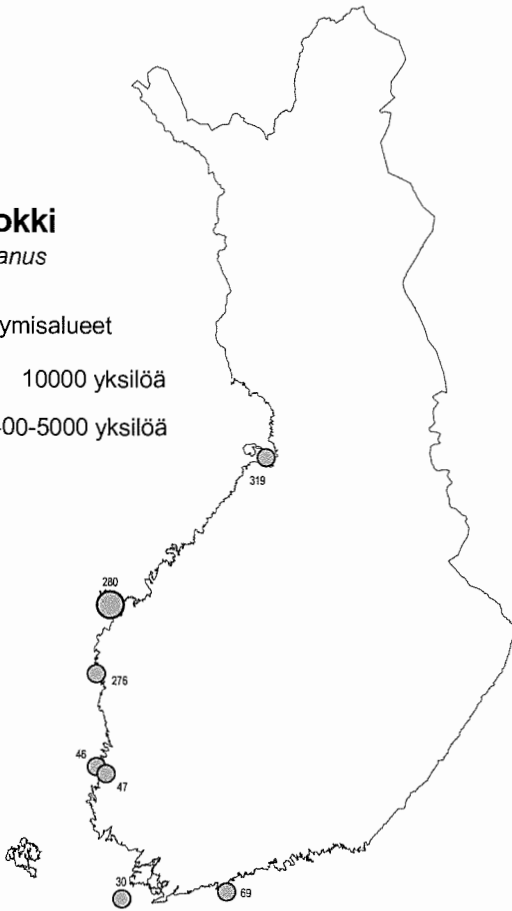
Tärkeät **kerääntymisalueet** painottuvat rannikoille. Merkittävin yksittäinen kerääntymisalue (yli 10 000 yksilöä) on Helsingin edustan luodot [78]. Myös Sisä-Suomessa on joitakin tärkeitä kerääntymisalueita: Parikkalan seudun lintuvedet [120], Etelä-Pirkanmaan lintuvedet [183], Jyväsjärvi [255] ja Pyhäselän pohjoisosa [234]. Kaatopaikkoja ei tässä yhteydessä ole huomioitu (ks. naurulokki).

Kalalokki

Larus canus

Kerääntymisalueet

- 10000 yksilöä
- 2400-5000 yksilöä

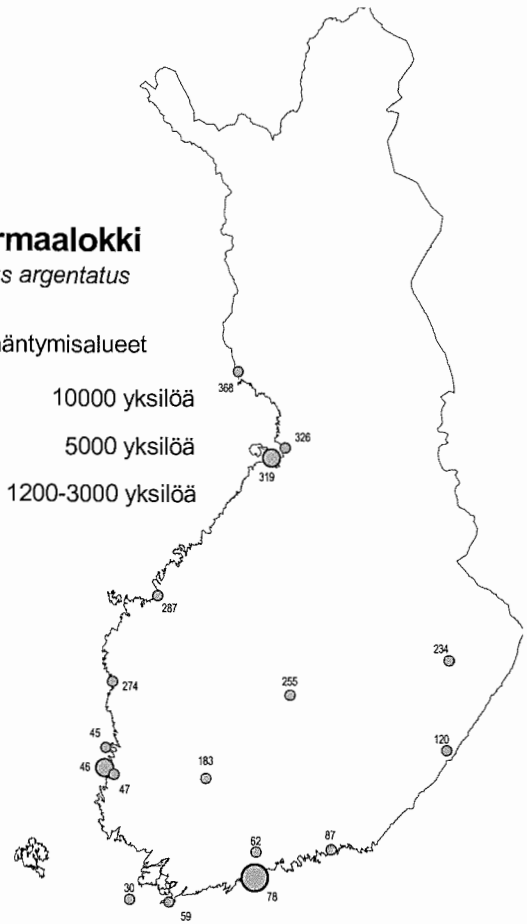

Harmaalokki

Larus argentatus

Kerääntymisalueet

- 10000 yksilöä
- 5000 yksilöä
- 1200-3000 yksilöä

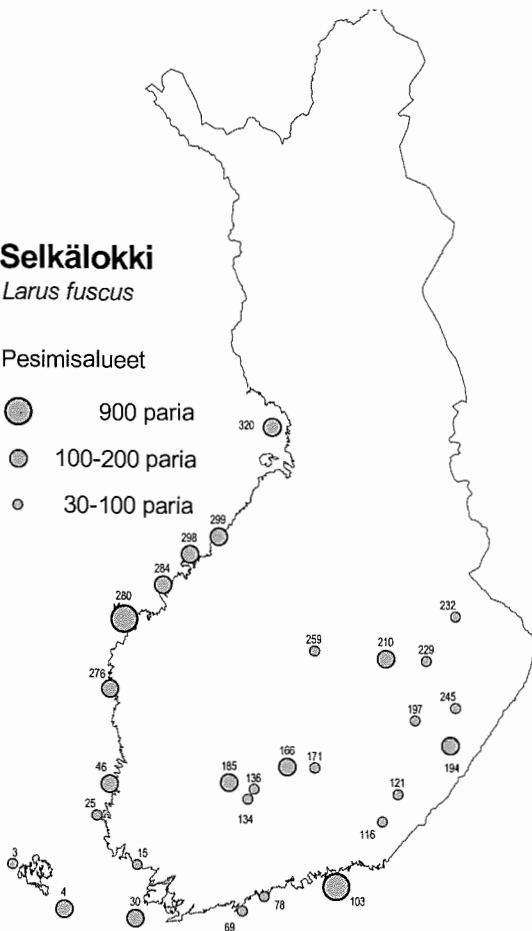

Selkälokki

Larus fuscus

Pesimisalueet

- 900 paria
- 100-200 paria
- 30-100 paria

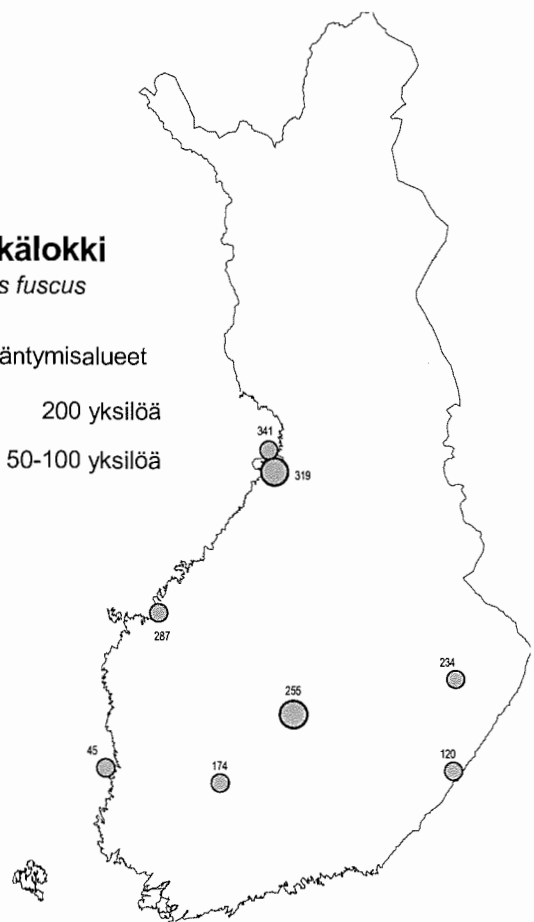

Selkälokki

Larus fuscus

Kerääntymisalueet

- 200 yksilöä
- 50-100 yksilöä

Merilokki (*Larus marinus*)

Kerääntymisalueita 6

Raja-arvo/kerääntymisalueet: 120 yksilöä

Tärkeät **kerääntymisalueet** sijaitsevat kaikki eri puolilla rannikkoa. Rauman–Luvian–Porin [46] ja Suupohjan saaristoissa [276] kerääntyy säännöllisesti useita satoja lintuja. Haikkoonselekä [85] Porvoon edustalla on kerääntymisalueena tärkeä erityisesti talvella.

Räyskä (*Sterna caspia*) VU

Pesimisalueita 12, kerääntymisalueita 13

Raja-arvo/pesimisalueet: 3 paria

Raja-arvo/kerääntymisalueet: 20 yksilöä

Tärkeitä **pesimisalueita** on tasaisesti rannikolla Kymenlaaksosta Perämerelle. Merkittävimmät yksittäiset pesimisalueet (100–200 paria) ovat Itäisen [103] ja Läntisen Suomenlahden [30] sekä Eckerön–Hammarlandin saaristot [3]. Laji on taantunut selvästi 1970-luvun jälkeen pääasiassa ihmisen aiheuttaman häirinnän lisääntytyä⁵⁰. Ilmeisesti samasta syystä yhdyskuntien paimäärät vaihtelevat eri vuosina suuresti.

Tärkeät **kerääntymisalueet** sijaitsevat nekin eri puolilla rannikkoa, joskin painopiste on selkeästi lounaisrannikolla. Merkittävimmät yksittäiset kerääntymisalueet (säännöllisesti yli sata yksilöä) ovat Porin lintuvedet [45], Rauman–Luvian–Porin saaristo [46], Oulun seudun kerääntymisalue [319] sekä Haukiputaan letot–Santapankki [341].

Kalatiira (*Sterna hirundo*) EVA

Pesimisalueita 12, kerääntymisalueita 3

Raja-arvo/pesimisalueet: 300 paria

Raja-arvo/kerääntymisalueet: 1 500 yksilöä

Tärkeitä **pesimisalueita** on sekä merialueilla että Järvi-Suomen suurilla selkävesillä. Kaikilla alueilla parimäärä vaihtelee 300–600 parin välillä eikä muita selvästi merkittävämpiä pesimisalueita voida nimetä.

Tärkeitä **kerääntymisalueita** on kolme: Porin lintuvedet, Vesijärvi–Kutajärvi Lahden tuntumassa ja Oulun seudun kerääntymisalue, joissa kaikissa kerääntyy säännöllisesti yli tuhat yksilöä.

Lapintiira (*Sterna paradisaea*)

Kerääntymisalueita 2

Raja-arvo/kerääntymisalueet: 1 500 yksilöä

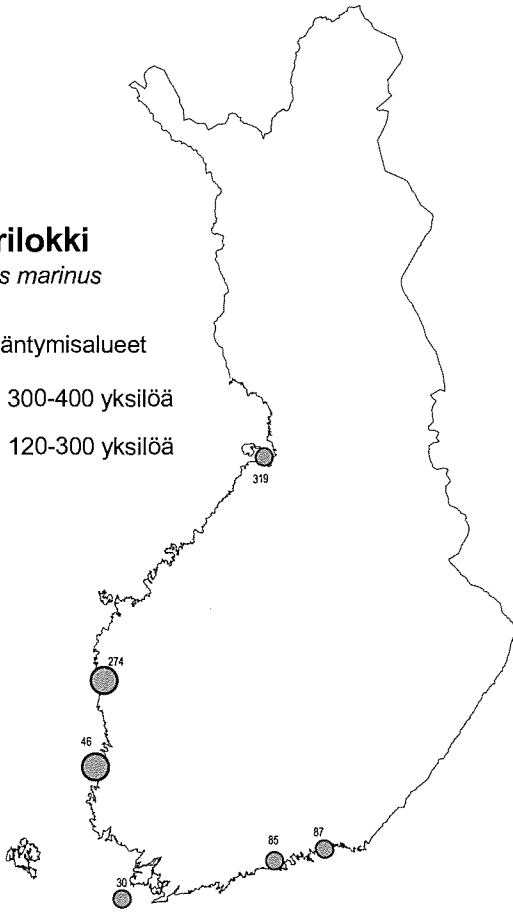
Kaksi tärkeää **kerääntymisaluetta**: Rauman–Luvian–Porin saaristo ja Oulun seudun kerääntymisalue, joissa molemmissa kerääntyy säännöllisesti pari tuhatta yksilöä.

Merilokki

Larus marinus

Kerääntymisalueet

- 300-400 yksilöä
- 120-300 yksilöä

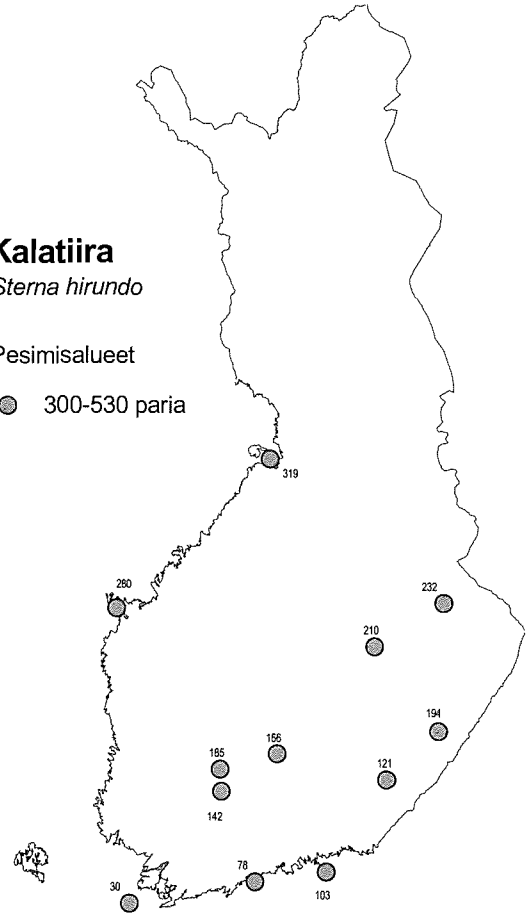

Kalatiira

Sterna hirundo

Pesimisalueet

- 300-530 paria

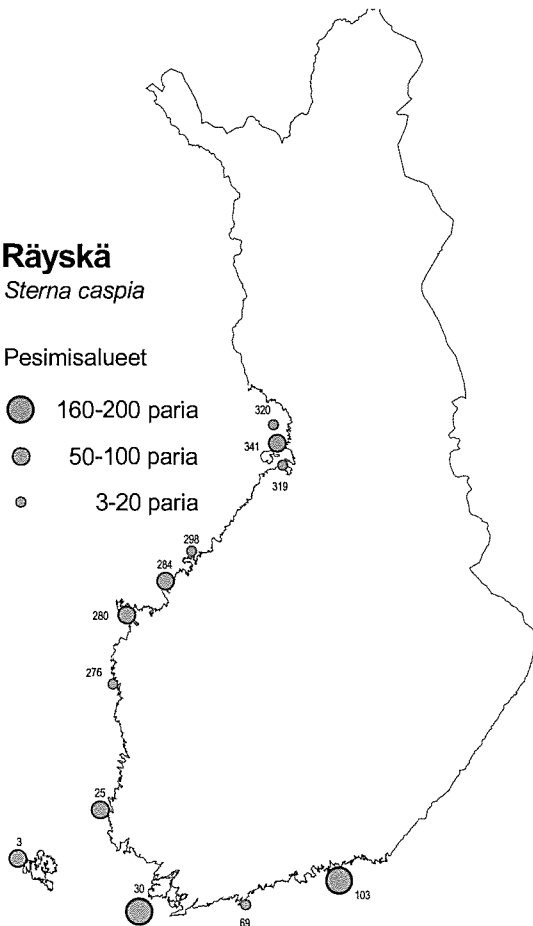

Räyskä

Sterna caspia

Pesimisalueet

- 160-200 paria
- 50-100 paria
- 3-20 paria

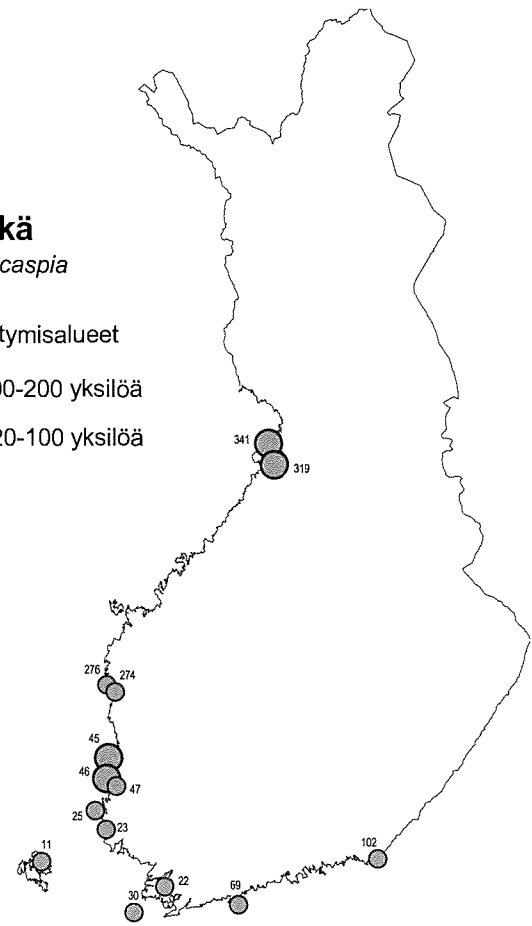

Räyskä

Sterna caspia

Kerääntymisalueet

- 100-200 yksilöä
- 20-100 yksilöä

Pikkutiira (*Sterna albifrons*) EN

Pesimisaalueita 7, kerääntymisaalueita 3

Raja-arvo/pesimisaalueet: 1 pari

Raja-arvo/kerääntymisaalueet: 10 yksilöä

Kaikki **pesimisaalueet** Läntisen Suomenlahden saaristo-
lukuun ottamatta sijaitsevat Perämeren hiekka- ja
somerikkorannoilla. Selvästi merkittävimmät yksittäi-
set pesimisaalueet ovat Letto–Keskuskarit [290] (10 pa-
ria) ja Oulun seudun kerääntymisaalue [319] (15–20 pa-
ria), joilla pesii yhteensä noin puolet koko maan kan-
nasta.

Tärkeät **kerääntymisaalueet** sijaitsevat länsirannikolla:
Porin lintuvedet, Haukiputaan letot–Santapankki ja
Oulun seudun kerääntymisaalue, joissa kaikissa kerään-
tyy muuttoaikoina parhaimmillaan parikymmentä yksi-
löä.

Mustatiira (*Chlidonias niger*) VU

Pesimisaalueita 5

Raja-arvo/pesimisaalueet: 2 paria

Tärkeät **pesimisaalueet** sijaitsevat siellä täällä Länsi-
Suomessa. Merkittävimmät yksittäiset pesimisaalueet
ovat Kortteisen tekojärvi [324] (5–10 paria) ja Evijär-
ven kosteikot [267] (10–20 paria). Laji vakiintui
pesimälinnustoomme vasta 1980-luvulla, juuri länsi-
suomalaisille järville⁵⁰.

Etelänkiisla (*Uria aalge*) VU

Pesimisaalueita 3

Raja-arvo/pesimisaalueet: 2 paria

Lähes koko Suomen kanta **pesii** Itäisen Suomenlahden
saaristossa (20–25 paria). Lisäksi Läntisen Suomenlah-
den saaristossa ja Mulklobbilla Ahvenanmaan pohjois-
saaristossa pesii muutamia pareja.

Ruokki (*Alca torda*) EVA

Pesimisaalueita 8, kerääntymisaalueita 0

Raja-arvo/pesimisaalueet: 50 paria

Raja-arvo/kerääntymisaalueet: 100 yksilöä

Tärkeät **pesimisaalueet** sijaitsevat muutamilla erillisillä
saaristoalueilla pitkin rannikkoa. Merkittävimmät yk-
sittäiset pesimisaalueet (runsaat tuhat paria) ovat Föglön
eteläinen saaristo [4] sekä Itäisen Suomenlahden [103],
Eckerön–Hammarlandin [3] ja Merenkurkun saaristot
[280]. Lintuatlaksessa esiintymiskuva on samanlainen:
tärkeiden esiintymiskeskusten välisillä saaristoalueilla
– keskisellä Suomenlahdella, Selkämerellä ja eteläisel-
lä Perämerellä – laji on harvinainen pesijä.

Ei tärkeitä **kerääntymisaalueita**. Laji muuttaa heti
pesinnän jälkeen pesimisaalueilta ilmeisesti Suomen
merialueiden ulkopuolelle eikä keräänny meillä samal-
la tavalla kuin riskilä⁴⁹.

Riskilä (*Cephus grylle*) NT, EVA

Pesimisaalueita 5, kerääntymisaalueita 1

Raja-arvo/pesimisaalueet: 200 paria

Raja-arvo/kerääntymisaalueet: 200 yksilöä

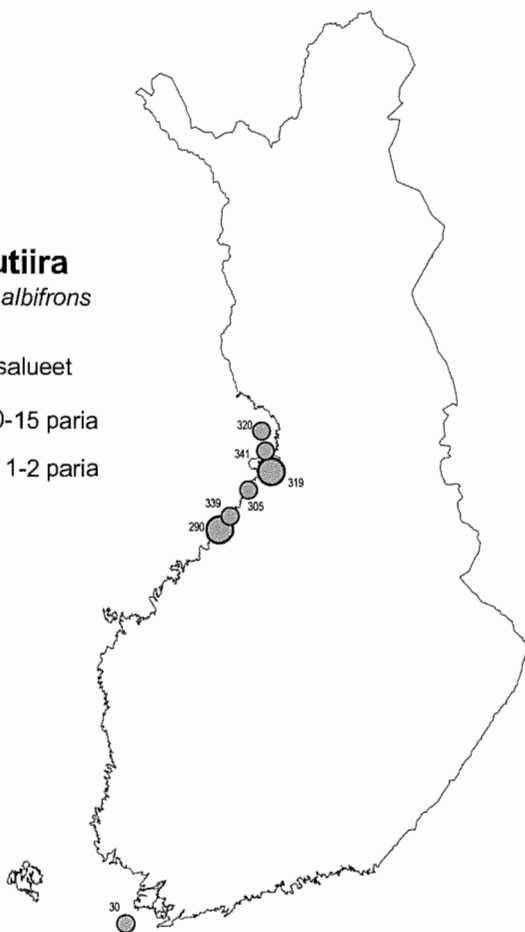
Tärkeitä **pesimisaalueita** on pitkin rannikkoa Kymen-
laaksosta Merenkurkkuun. Ylivoimaisesti merkittävin
yksittäinen pesimisaalue (6 500 paria) on Merenkurkun
saaristo [280], jossa pesii noin puolet koko Suomen
kannasta. Ruokista poiketen riskilä pesii melko runsaa-
na kaikkialla rannikolla lukuun ottamatta Perämerta⁵⁰.

Ainoa tärkeä **kerääntymisaalue** on Merenkurkun saa-
risto, jossa laji kerääntyy pesinnän jälkeen sulkimaan
suurin joukoin (jopa 10 000 yksilöä). Ruotsin puolei-
sella Pohjanlahdella riskilä pesii myös runsaana, mutta
näiden lintujen sulkimisesta tai muutosta ei ole tietoa.

Pikkutiira
Sterna albifrons

Pesimisalueet

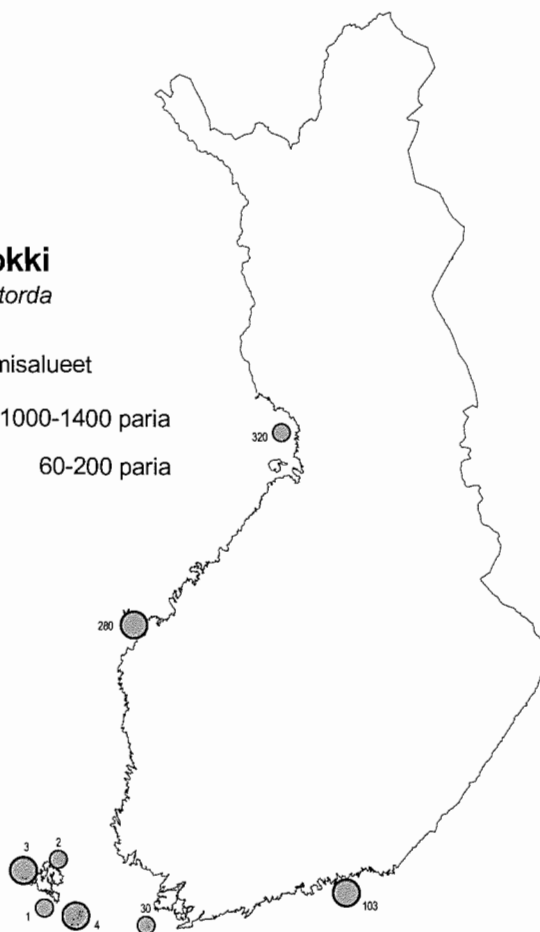
- 10-15 paria
- 1-2 paria

Ruokki
Alca torda

Pesimisalueet

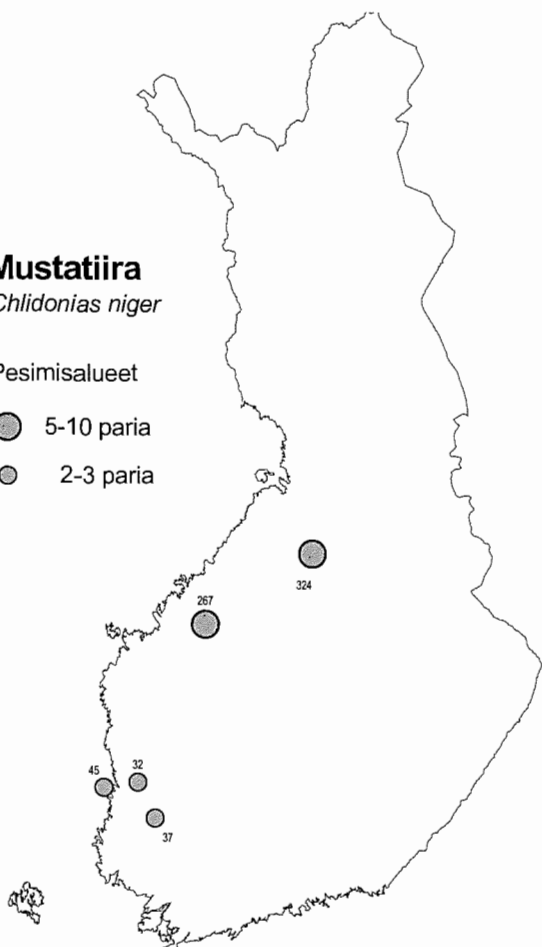
- 1000-1400 paria
- 60-200 paria

Mustatiira
Chlidonias niger

Pesimisalueet

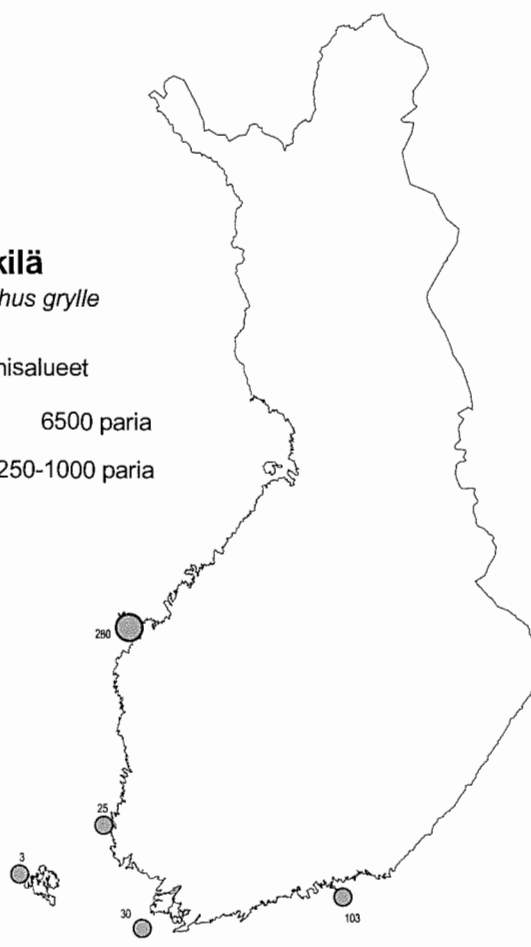
- 5-10 paria
- 2-3 paria

Riskilä
Cephus grylle

Pesimisalueet

- 6500 paria
- 250-1000 paria

Harmaapäätikka (*Picus canus*) NT

Pesimisalueita 10

Raja-arvo/pesimisalueet: 3 paria

Tärkeät **pesimisalueet** sijaitsevat kaikki maan lounaiskolkassa. Merkittävimmät yksittäiset pesimisalueet (vähintään 7 paria) ovat Ruissalo [15], Rauvolanlahti–Friskalanlahti [31] ja Nuuksio [60]. Selvästi muista erillinen tärkeä pesimisalue on Kanta-Hämeessä sijaitseva Evo [149]. Lintuatlaksessa lajin esiintymiskuva on hyvin samanlainen.

Valkoselkätikka (*Dendrocopos leucotos*) CR

Pesimisalueita 56

Raja-arvo/pesimisalueet: 1 pari

Tärkeät **pesimisalueet** painottuvat Etelä-Savoon, Keski-Suomen eteläosiin ja erityisesti Päijät-Hämeeseen, jossa yksistään sijaitsee melkein puolet tunnetuista pesimisalueista. Lisäksi useita esiintymisalueita on myös ydinaluetta ympäröivissä maakunnissa Kymenlaaksoissa, Etelä-Karjalassa, Pohjois-Karjalassa, Pohjois-Savossa ja Pirkanmaalla. Selvästi merkittävin pesimisalue (vuosittain 5–10 pesivää paria) on Päijänteen alue. Lajikarttaan on keskikokoisella täplällä merkitty niiden alueiden lisäksi, joilla vähimmäiskanta on kaksi paria, myös alueet, joilla vuotuinen parimäärä on vaihdellut 1–3 parin välillä. Pienimmällä täplällä puolestaan on merkitty myös ne alueet, joilla lajin pesintää ei ole varmistettu vuosittain (jolloin merkintä on 0–1 paria).

Valkoselkätikka sinnittelee yhä häviämisen partaalla, joskin ilmeisesti kaikkein pahimmasta aallonpohjasta on nyt noustu¹⁴.

Pikkutikka (*Dendrocopos minor*) VU

Pesimisalueita 23

Raja-arvo/pesimisalueet: 5 paria

Tärkeät **pesimisalueet** painottuvat Suomen eteläisimpään kolmannekseen. Huomionarvoisia ovat Ylä-Lapin tunturikoivuovyöhykkeen useat tärkeät pesimisalueet. Merkittävimmät yksittäiset pesimisalueet (noin 50 paria) ovat Porin lintuvedet [45] ja Merenkurkun saaristo [280]. Laji on luultavasti taantunut jonkin verran viime vuosikymmeninä ennen muuta lahojen lehtipuiden vähennyttä metsissä⁵⁰.

Pohjantikka (*Picoides tridactylus*) NT, EVA

Pesimisalueita 29

Raja-arvo/pesimisalueet: Pohjois-Suomi 50, Etelä- ja Keski-Suomi 5 paria

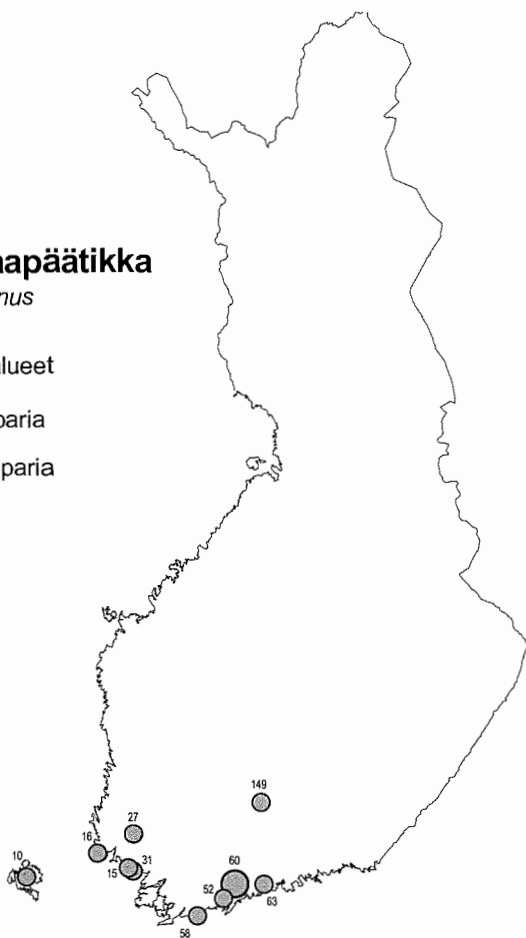
Tärkeät **pesimisalueet** painottuvat Pohjois- ja Itä-Suomeen ja toisaalta maan itäiseen puoliskoon. Vain jokunen tärkeä pesimisalue sijaitsee Loviisa–Utsjoki -linjan länsipuolella. Merkittävimmät yksittäiset pesimisalueet (useita satoja, jopa tuhat paria) ovat Saariselän–Koilliskairan [405] ja Lemmenjoen alueet [406]. Oulun läänin eteläpuolella tärkein keskittymä on Pohjois-Karjala, jossa merkittävimmät pesimisalueet (minimikanta 70–100 paria) ovat Karjalan–Kainuun rajaseudun [244] ja Lieksan itäosan metsät [242]. Länsi-Suomen merkittävimpiä pesimisalueita (muutamia kymmeniä pareja) ovat Evo [149], Parkanon–Karvian rajaseudun suot [182] ja Suupohjan metsät [275]. Ainoa eteläisimmän Suomen tärkeä pesimisalue on Nuuksio [60].

Harmaapäätikka

Picus canus

Pesimisaalueet

- 15 paria
- 3-8 paria

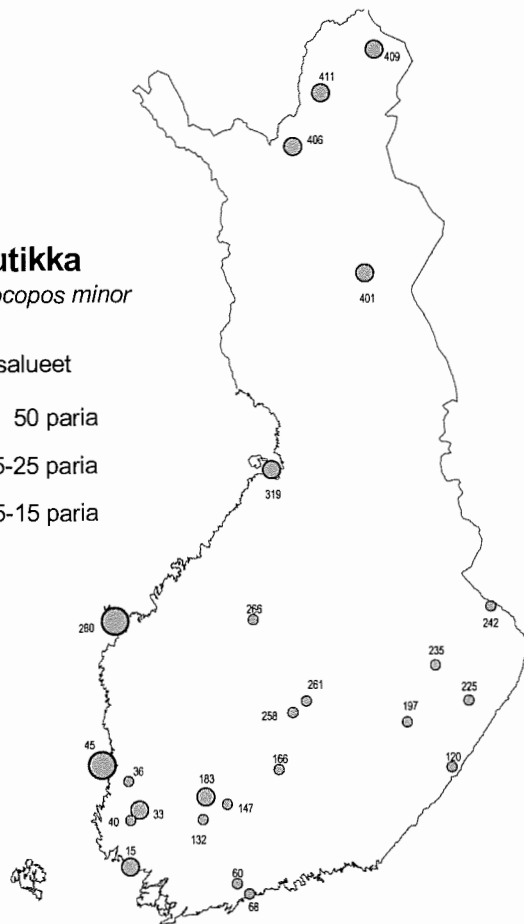

Pikkutikka

Dendrocopos minor

Pesimisaalueet

- 50 paria
- 15-25 paria
- 5-15 paria

Valkoselkätikka

Dendrocopos leucotos

Pesimisaalueet

- >5 paria
- 2-4 paria
- 1 pari

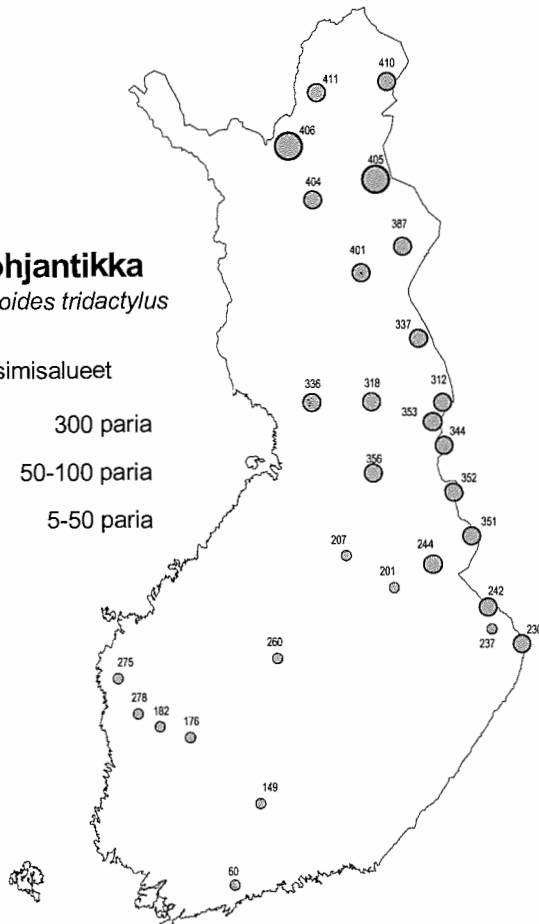

Pohjantikka

Picoides tridactylus

Pesimisaalueet

- 300 paria
- 50-100 paria
- 5-50 paria

Kangaskiuru (*Lullula arborea*) NT

Pesimisaueita 5

Raja-arvo/pesimisaueet: 3 paria

Tärkeät **pesimisaueet** sijaitsevat Lounais-Suomen kalliöylänkö- ja harjualueilla. Kaikkien pesimisaueiden minimikanta vaihtelee 4–8 parin välillä. Lajin esiintymisaueet tunnetaan kuitenkin melko puutteellisesti, eikä esimerkiksi lintuatlaksen mukaan yhdeltä tärkeältä seudulta, Kymenlaaksosta, ole saatu riittävästi tietoa lajin esiintymisestä.

Tunturikiuru (*Eremophila alpestris*) CR

Pesimisaueita 1

Raja-arvo/pesimisaueet: 1 pari

FINIBA-rekisterissä ainoa jäljellä oleva mahdollinen **pesimisaue** on Käsivarren tunturiylänkö (0–2 paria). Kesällä 2001 varmistettiin kuitenkin pesintä Saariselän–Koilliskairan alueella⁴⁶. Lintuatlaksen harvat havainnot keskittyvät maan koillisimpaan kulmaan. Vielä 1900-luvun alkupuolella laji oli verraten yleinen pesimälintu Lapin tuntureilla⁵⁰. Kannanromahduksen pääsyyt lienevät maamme rajojen ulkopuolella⁵⁰.

Koskikara (*Cinclus cinclus*) NT

Pesimisaueita 14

Raja-arvo/pesimisaueet: 2 paria

Tärkein esiintymiskeskus sijaitsee Pohjois-Lapissa, jossa kannan (300 paria) pääosa pesii. Merkittävimmät yksittäiset **pesimisaueet** (useita kymmeniä pareja) ovat Saariselän–Koilliskairan [405] ja Lemmenjoen alueet [406]. Lisäksi erillinen merkittävä pesimisaue (10–20 paria) on Oulangan alue [337] Kuusamossa. Uudenmaan–Kanta-Hämeen alueella on myös useita tärkeitä koskikarajokia, joiden parimäärä vaihtelee 2–4 parin välillä.

Sinipyrstö (*Tarsiger cyanurus*) VU

Pesimisaueita 26

Raja-arvo/pesimisaueet: 1–2 paria

Tärkeät **pesimisaueet** painottuvat voimakkaasti Suomen itäiseen puoliskoon, erityisesti Maanselälle. Vain muutama tärkeä pesimisaue sijaitsee Loviisa–Utsjoki -linjan länsipuolella. Merkittävimmät yksittäiset pesimisaueet (hyvinä vuosina vähintään viisi laulavaa koirasta) ovat Karjalan–Kainuun rajaseudun [244] ja Sotkamon vaarajakson metsät [357], Valtavaara–Pyhävaara [313], Iivaara–Jousivaara [309], Oulangan alue [337] sekä Syöte–Salmitunturi [318]. Keski-Suomessa, kaukana lajin ydinalueista, sijaitsevat Pyhä-Häkin [260] ja Evon [149] sinipyrstöalueet. FINIBA-alueiksi on valittu alueet, joilla on havaittu yhtenä vuonna vähintään kaksi paria (tai laulavaa koirasta) tai vähintään kahtena vuonna yksi.

Sepelrastas (*Turdus torquatus*) NT

Pesimisaueita 1

Raja-arvo/pesimisaueet: 2 paria

Ainoa tiedossa oleva tärkeä **pesimisaue** on Käsivarren tunturiylänkö (50–100 paria). Pudasjärven Iso-Syötteen muutamien parien pesimäkanta hävisi uudelle vuosituonnelle tultaessa²⁸. Lintuatlasaineistossa on lisäksi yksittäisiä pesimähavaintoja muilta Lapin tunturialueilta.

Rastaskerttunen (*Acrocephalus arundinaceus*) VU

Pesimisaueita 21

Raja-arvo/pesimisaueet: 2 paria

Kaikki tärkeät **pesimisaueet** sijaitsevat Pori–Lahti–Joensuu -linjan eteläpuolella. Eniten tärkeitä pesimisaueita on Uudellamaalla (8 aluetta). Merkittävimmät yksittäiset pesimisaueet (vähintään 10 laulavaa koirasta) ovat Porvoonjoen suistoalue [81] ja Kirkkojärvi–Lupinlahti [100]. Monet parhaista rastaskerttusalueista sijaitsevat Sisä-Suomessa: Vesijärvi–Kutajärvi [167] sekä Parikkalan seudun [120] ja Rääkkylän lintuvedet [236].

Kangaskiuru

Lullula arborea

Pesimisaalueet

- 4-8 paria

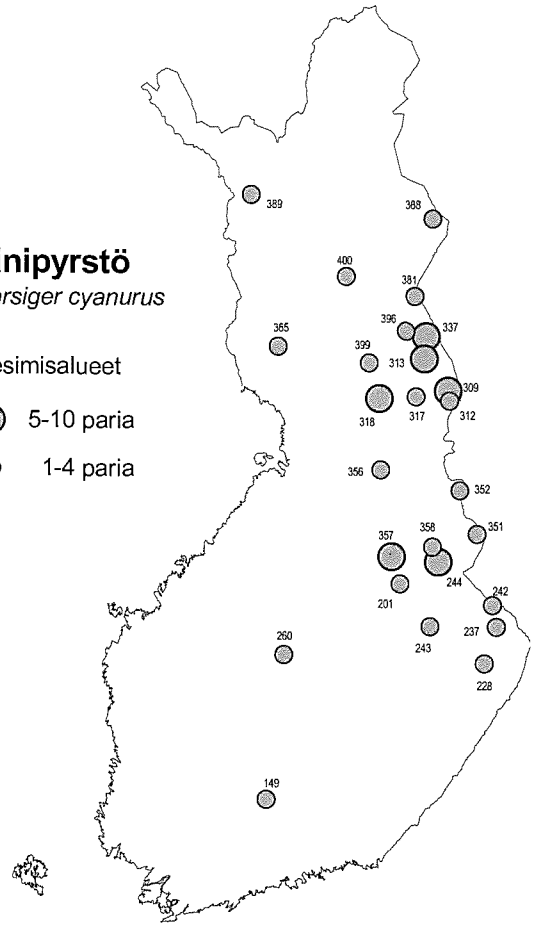

Sinipyrstö

Tarsiger cyanurus

Pesimisaalueet

- 5-10 paria
- 1-4 paria

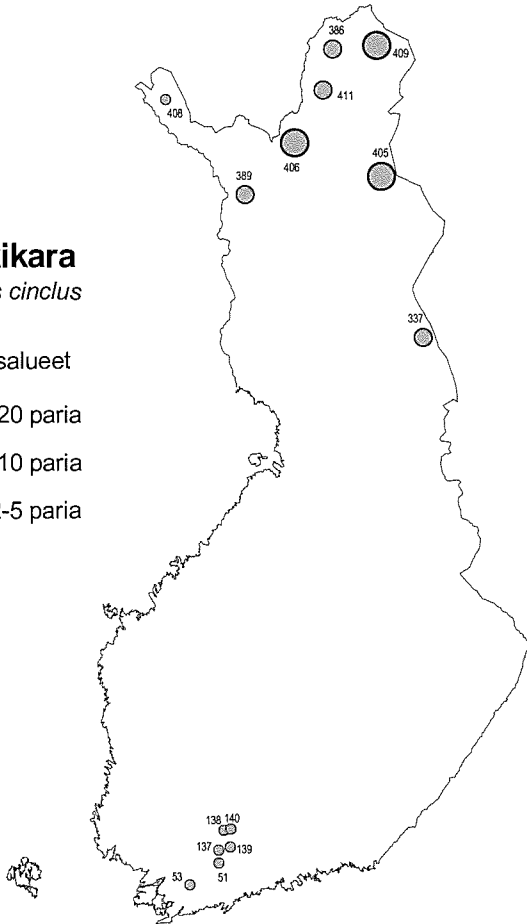

Koskikara

Cinclus cinclus

Pesimisaalueet

- 20 paria
- 10 paria
- 2-5 paria

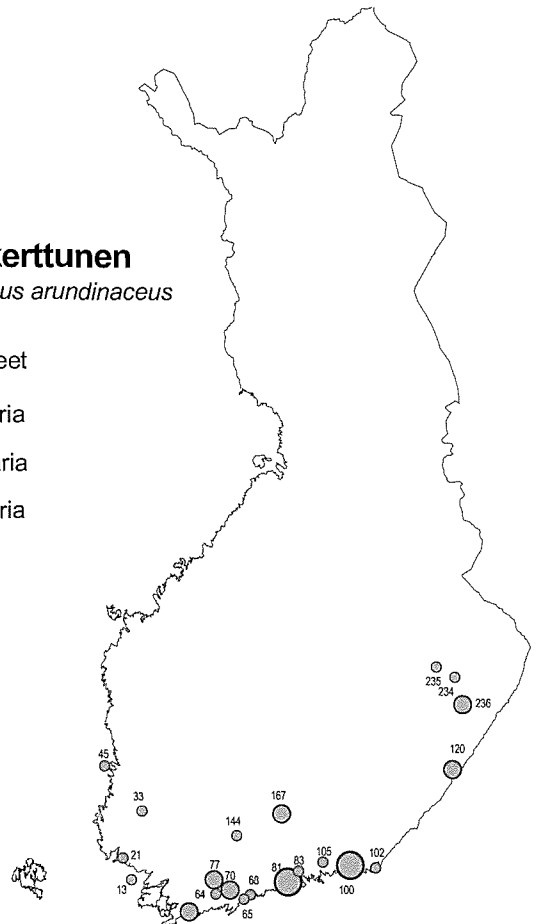

Rastaskerttunen

Acrocephalus arundinaceus

Pesimisaalueet

- 10 paria
- 3-5 paria
- 2 paria

Pikkusieppo (*Ficedula parva*) NT

Pesimisaalueita 21

Raja-arvo/pesimisaalueet: 3 paria

Muihin vanhojen metsien lajeihin verrattuna pikkusieppo on selvästi eteläisempi laji⁴⁸. Vain viisi tärkeää **pesimisaaluetta** sijaitsee Oulun läänissä, ei yhtään Lapissa. Silti pikkusieponkin tärkeät pesimisaalueet painottuvat Suomen itäiseen puoliskoon. Merkittävimmät yksittäiset pesimisaalueet (hyvinä vuosina vähintään kymmenen laulavaa koirasta) ovat Oulangan [337] ja Koitajoen alueet [230], Lieksan itäosan [242] ja Karjalan–Kainuun rajaseudun metsät [244] sekä Nuuksio [60].

Viiksitimali (*Panurus biarmicus*) NT

Pesimisaalueita 21

Raja-arvo/pesimisaalueet: 2 paria

Lähes kaikki tärkeät **pesimisaalueet** sijaitsevat Kotkan–Porin -välisellä rannikkokaistalla, ja useimmat loppuistakin ovat reheviä lintujärviä aivan eteläisen rannikon tuntumassa. Erillinen, selvästi mantereisin pesimisaalue on Urjalan Kortejärvi [131]. Merkittävimmät yksittäiset pesimisaalueet (yli 50 paria) ovat Laajalahden–Viikin alue [68], Porin lintuvedet [45] ja Oulun seudun kerääntymisaalue [319]. Selvästi kannan eteläisen ydinalueen pohjoispuolisia esiintymiä ovat Träskholmsfjärden [271] ja Oulun seudun kerääntymisaalue. Laji kotiutui maahamme vasta 1990-luvun alussa, ja sen kanta vaihtelee huomattavasti vuodesta toiseen ennen muuta talven ankaruuden mukaan^{32,50}.

Lapintiainen (*Parus cinctus*) NT

Pesimisaalueita 16

Raja-arvo/pesimisaalueet: Lapin lääni 500, Oulun lääni 20 paria

Tärkeät **pesimisaalueet** painottuvat voimakkaasti Pohjois-Lappiin. Merkittävimmät yksittäiset pesimisaalueet (useita tuhansia pareja) ovat Saariselän–Koilliskairan [405] ja Lemmenjoen alueet [406]. Oulun lääni on jo lajin levinneisyyden reuna-alueita, ja siellä useimmat tärkeistä pesimisaalueista sijaitsevat aivan itärajan pinnassa. Eteläisimpiä tärkeitä pesimisaalueita ovat Martinselkonen [344] ja Murhisalo–Juortanansalo–Malahvia [352] Kainuussa.

Kuukkeli (*Perisoreus infaustus*) NT, EVA

Pesimisaalueita 27

Raja-arvo/pesimisaalueet: Lapin lääni 200, Oulun lääni 50 paria, Etelä- ja Keski-Suomi 5 paria

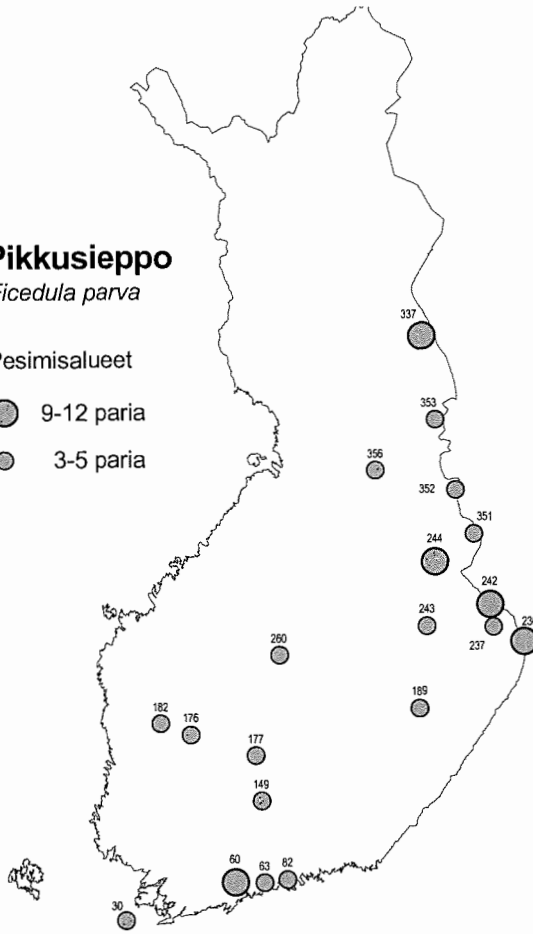
Tärkeät **pesimisaalueet** painottuvat Pohjois-Suomeen, ennen kaikkea Lappiin, ja toisaalta maan itäiseen puoliskoon Maanselälle. Merkittävimmät yksittäiset pesimisaalueet (useita satoja, jopa yli tuhat paria) ovat Saariselän–Koilliskairan [405] ja Lemmenjoen alueet [406]. Lajin yhtenäinen levinneisyys päättyy Oulun läänin, jossa merkittäviä pesimisaalueita (100–200 paria) ovat Syöte–Salmitunturi [318], Oulangan alue [337] ja Murhisalo–Juortanansalo–Malahvia [352]. Oulun läänin eteläpuolella tärkein keskittymä on Pohjois-Karjala, jonne kuukkelin levinneisyys työntyy kiilana itärajan tuntumassa. Ilomantsi–Raahe -linjan lounaispuolelta tunnetaan vain muutamia tärkeitä pesimisaalueita: Pyhä-Häkki [260], Liperin Mutkanvaara [238], Ruoveden itäpuoliset [186] ja Suupohjan metsät [275]. Selvästi merkittävin näistä eteläisistä alueista on Suupohjan metsät, jossa FINIBAan rajatulla, poikkeuksellisen hyvin tutkitulla ydinalueella pesii yli 60 kuukkeliparia²⁰. Laji on taantunut voimakkaasti eteläisessä Suomessa, jossa jäljellä olevat pienet, eristyneet populaatiot häviävät yksi toisensa perään⁵⁰. Merkittävin syy taantumiseen on metsäalueiden pirstoutuminen, vanhojen metsien väheneminen ja muut tehokkaasti metsätalouden vaikutukset⁵⁰.

Pikkusieppo

Ficedula parva

Pesimisaalueet

- 9-12 paria
- 3-5 paria

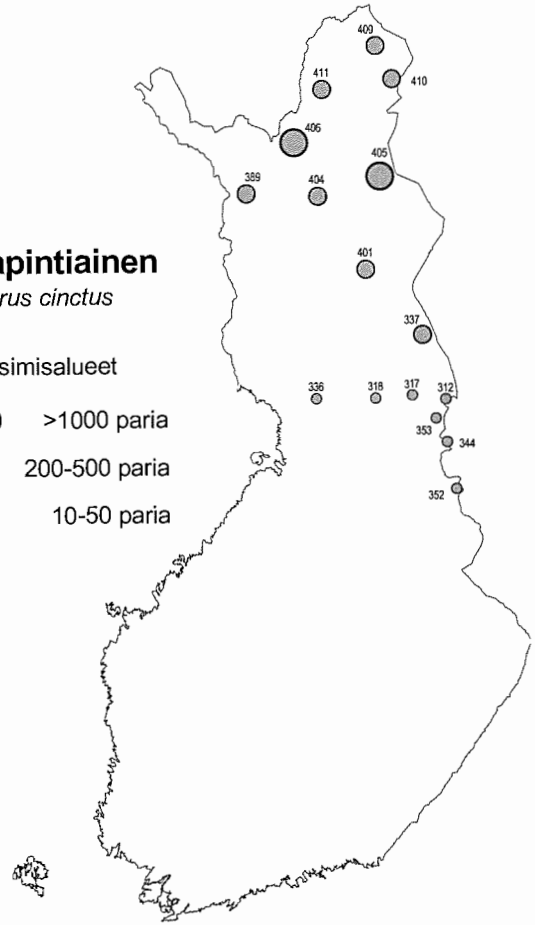

Lapintiainen

Parus cinctus

Pesimisaalueet

- >1000 paria
- 200-500 paria
- 10-50 paria

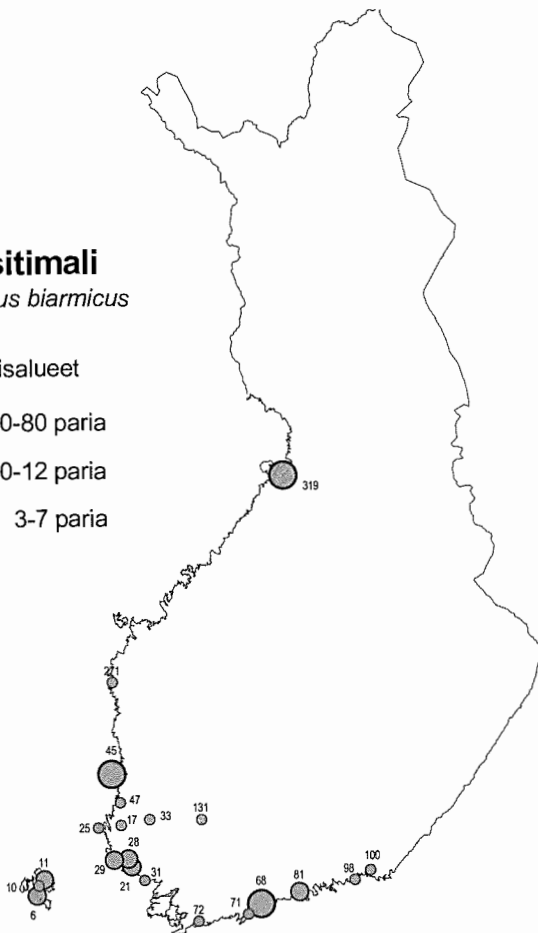

Viiksitimali

Panurus biarmicus

Pesimisaalueet

- 50-80 paria
- 10-12 paria
- 3-7 paria

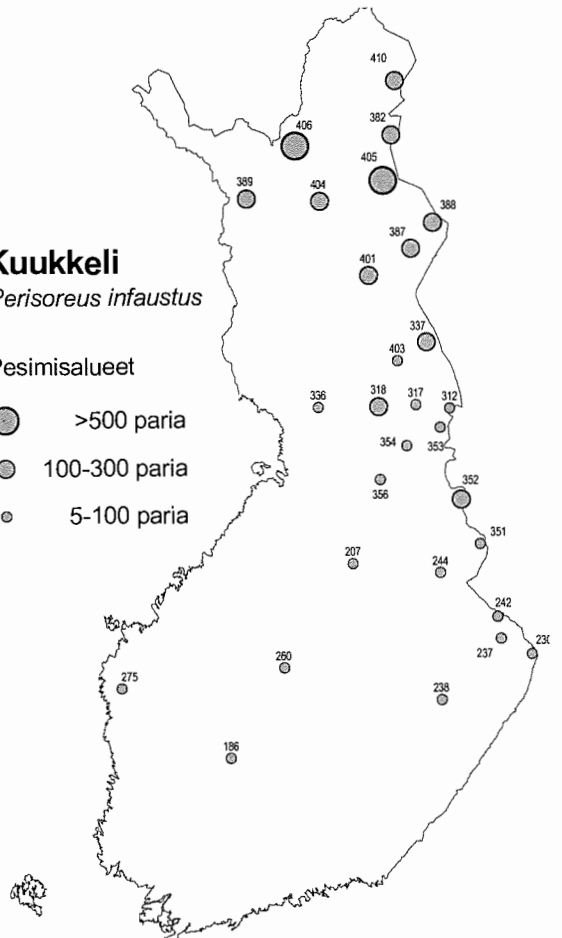

Kuukkeli

Perisoreus infaustus

Pesimisaalueet

- >500 paria
- 100-300 paria
- 5-100 paria

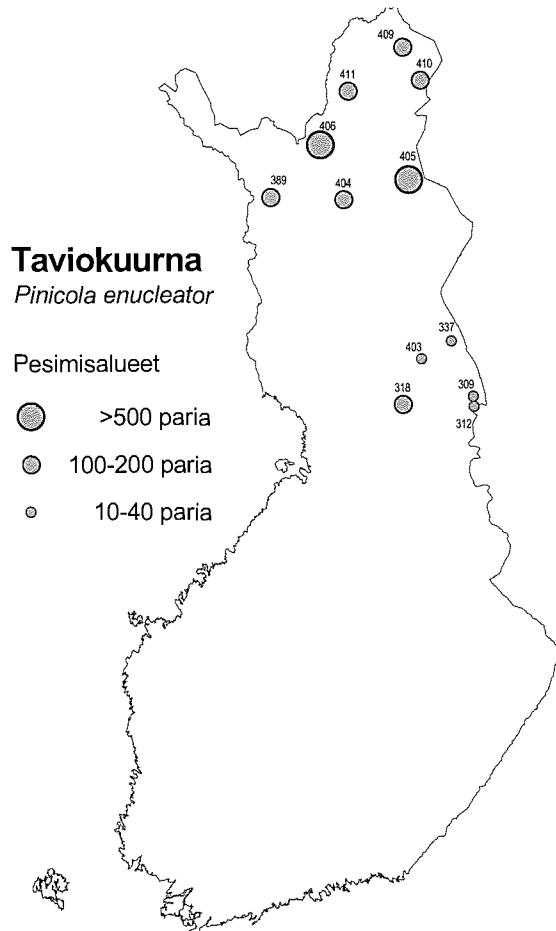

Taviokuurna (*Pinicola enucleator*) EVA

Pesimisalueita 11

Raja-arvo/pesimisalueet: Lapin lääni 100, Oulun lääni 10 paria

Esiintymiskuva samanlainen kuin lapintiaisella: tärkeät pesimisalueet painottuvat vahvasti Lappiin ja maan itäpuoliskoon levinneisyyden loppuessa Oulun lääniin. Merkittävimmät yksittäiset pesimisalueet (luultavasti jopa yli tuhat paria) ovat Saariselän–Koilliskairan [405] ja Lemmenjoen alueet [406]. Oulun läänissä on kolme tärkeää reunapesimisaluetta (10–30 paria): Oulangan alue [337], Iivaara–Jousivaara [309] ja Närängänvaara–Virmajoki [312]. Riisitunturin–Karitunturin [403] parimäärä jäi hieman alle Lapin läänin alueiden raja-arvon, mutta se valittiin taviokuurnan tärkeäksi pesimisalueeksi, koska se sijaitsee aivan Lapin läänin etelärajalla kaukana Pohjois-Lapin pesimisalueista ja on siten rinnastettavissa paremmin Oulun läänin alueisiin.

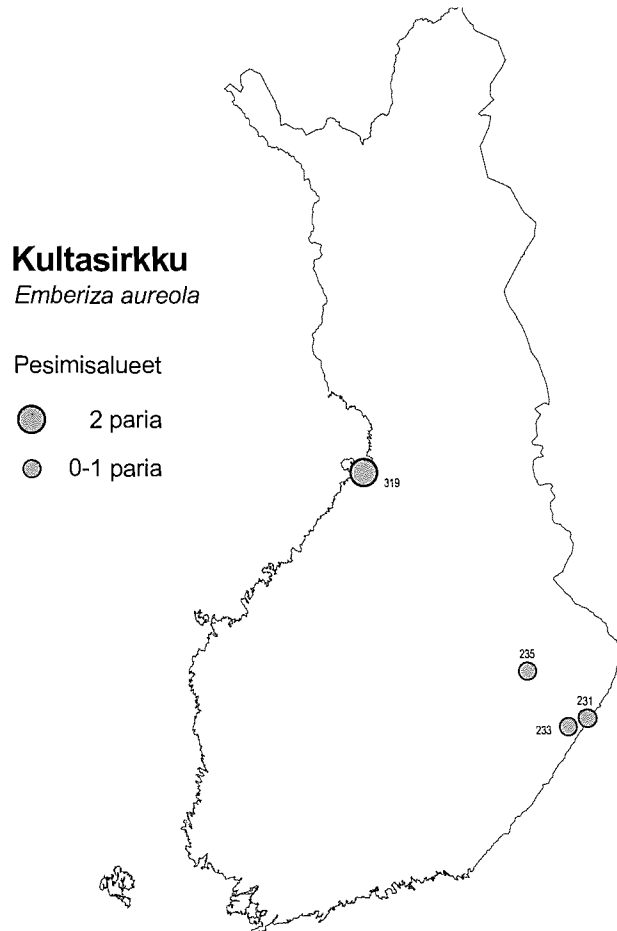
Kultasirkku (*Emberia aureola*) CR

Pesimisalueita 4

Raja-arvo/pesimisalueet: 1 pari

Tärkeät pesimisalueet sijaitsevat Perämeren rannikolla ja toisaalta Pohjois-Karjalassa. Lajin päälevinneisyys on aina ollut samalla tavoin kaksijakoinen. Merkittävin yksittäinen pesimisalue on Oulun seudun kerääntymisalue [319], jossa vuosituhaten vaihteessa pesimäkanta oli 2–4 paria. Pohjois-Karjalassa Värtsilän laaksossa [231], Kiteenjävellä–Hyypiällä [233] ja Sysmäjärvellä–Viinijävellä [235] laji on pesinyt useimpina viime vuosina, mutta ei enää joka vuosi (kanaksi on merkitty siten 0–1 paria).

Laji kotiutui maahamme 1900-luvun alussa, saavutti huippunsa 1970-luvulla (muutamia satoja pareja), alkoi selvästi taantua 1980-luvulla ja väheni dramaattisesti häviämisen partaalle 1990-luvulla^{31,50}. Esimerkiksi Värtsilän laaksossa, joka on ollut Oulun seudun jälkeen selvästi toiseksi merkittävin kultasirkkualue, laului vielä 1980-luvun alussa yli 20 koirasta, mutta nyt vuosituhaten vaihteessa ei sirkun surumielistä säettä kuule enää edes joka vuosi³¹. Nykyään maassamme pesinee enää muutamia kultasirkkupareja. Taantumisen syinä lienevät ainakin elinympäristön muutokset (puoliaivoimien rantaniittyjen väheneminen) kotimaassa ja sirkkujen hävittäminen talvehtimis- ja muuttoalueilla Kaukoidässä³¹.

10.1 Kriteerilajit, joiden perusteella FINIBA-alueita ei ole valittu

Sinisorsa (*Anas platyrhynchos*)

Kerääntymisalueita 0

Raja-arvo/kerääntymisalueet: 6 000 yksilöä

Ei tärkeitä kerääntymisalueita Suomessa. Sinisorsa pesii runsaana myös Suomen pohjois- ja itäpuolella.

Mehiläishaukka (*Pernis apivorus*) NT

Tärkeitä pesimisalueita ei valittu, koska aineisto on puutteellinen, laji pesii hajallaan ja sen reviirit ovat suuria.

Merikotka (*Haliaeetus albicilla*) VU

Tärkeitä pesimisalueita ei valittu, koska laji pesii hyvin hajallaan, ja sen reviirit ovat hyvin suuria.

Sinisuoehaukka (*Circus cyaneus*) NT

Tärkeitä pesimisalueita ei valittu, koska aineisto on puutteellinen, laji pesii hajallaan, lajin kannanvaihtelut ovat hyvin suuria, ja laji vaihtaa usein pesimäaluettaan.

Maakotka (*Aquila chrysaetos*) VU

Tärkeitä pesimisalueita ei valittu, koska laji pesii hyvin hajallaan, ja sen reviirit ovat hyvin suuria.

Kiljukotka (*Aquila clanga*) RE

Pesimisalueita 0

Raja-arvo/pesimisalueet: 1 pari

Laji ei pesi säännöllisesti Suomessa. Viimeisin varmistettu pesintä on vuodelta 1975 Pernajasta⁵⁰.

Kalasääski (*Pandion haliaetus*) NT

Tärkeitä pesimisalueita ei valittu, koska laji pesii hyvin hajallaan, ja sen reviirit ovat hyvin suuria.

Tuulihaukka (*Falco tinnunculus*) NT

Tärkeitä pesimisalueita ei valittu, koska aineisto on puutteellinen, lajin kannanvaihtelut ovat suuria, ja laji vaihtaa usein pesimäaluettaan.

Ampuhaukka (*Falco columbarius*) VU

Tärkeitä pesimisalueita ei valittu, koska aineisto on puutteellinen, ja laji pesii hajallaan.

Tunturihaukka (*Falco rusticolus*) EN

Tärkeitä pesimisalueita ei valittu, koska laji pesii hajallaan, ja sen reviirit ovat hyvin suuria.

Teeri (*Tetrao tetrix*) NT, EVA

Tärkeitä pesimisalueita ei valittu puutteellisen aineiston takia. Laji on taantunut hyvin voimakkaasti muuttaman viime vuosikymmenen aikana, erityisesti Etelä-Suomessa⁵⁰.

Peltopyy (*Perdix perdix*) NT

Tärkeitä pesimisalueita ei valittu puutteellisen aineiston takia.

Viiriäinen (*Coturnix coturnix*) RE

Tärkeitä pesimisalueita ei valittu, koska lajin kannanvaihtelut ovat hyvin suuria, eikä lajin pesinnästä Suomessa ole varmuutta. Viimeisin varmistettu pesintä on vuodelta 1976 Jyväskylästä⁵⁰.

Pikkutylli (*Charadrius dubius*)

Kerääntymisalueita 0

Raja-arvo/kerääntymisalueet: 150 yksilöä

Tärkeitä kerääntymisalueita ei ole. Laji on eteläinen, läpimuuttajia ei juuri ole.

Tundrakurmitsa (*Pluvialis squatarola*)

Kerääntymisalueita 0

Raja-arvo/kerääntymisalueet: 1 700 yksilöä

Tärkeitä kerääntymisalueita ei ole, vaikka laji kerääntyykin säännöllisesti Suomessa, erityisesti Pohjanlahdella. Syksyllä laji on runsaampi ja säännöllisempi levähtäjä kahlaajarannoillamme kuin keväällä.

Töyhtöhyppä (*Vanellus vanellus*)

Kerääntymisalueita 0

Raja-arvo/kerääntymisalueet: 1 800 yksilöä

Tärkeitä kerääntymisalueita ei ole. Laji on eteläinen, läpimuuttoa ei ilmeisesti juuri ole.

Isosirri (*Calidris canutus*)

Kerääntymisalueita 0

Raja-arvo/kerääntymisalueet: 2 000 yksilöä

Tärkeitä kerääntymisalueita ei ole, vaikka laji kerääntyykin säännöllisesti Suomessa, erityisesti Pohjanlahdella. Syksyllä laji on runsaampi ja säännöllisempi levähtäjä kahlaajarannoillamme kuin keväällä.

Pulmussirri (*Calidris alba*)

Kerääntymisalueita 0

Raja-arvo/kerääntymisalueet: 1 200 yksilöä

Tärkeitä kerääntymisalueita ei ole, vaikka laji kerääntyykin säännöllisesti Suomessa, erityisesti Pohjanlahdella. Syksyllä laji on runsaampi ja säännöllisempi levähtäjä kahlaajarannoillamme kuin keväällä.

Kuovisirri (*Calidris ferruginea*)

Kerääntymisalueita 0

Raja-arvo/kerääntymisalueet: 4 000 yksilöä

Tärkeitä kerääntymisalueita ei ole, vaikka laji kerääntyykin säännöllisesti Suomessa, erityisesti Pohjanlahdella. Syksyllä laji on runsaampi ja säännöllisempi levähtäjä kahlaajarannoillamme kuin keväällä.

Suosirri (*Calidris alpina alpina*)

Kerääntymisalueita 0

Raja-arvo/kerääntymisalueet: 13 000 yksilöä

Tärkeitä kerääntymisalueita ei ole, vaikka laji kerääntyy säännöllisesti Suomessa, erityisesti Pohjanlahdella. Laji on muuttoaikoina runsaslukuisimpia kahlaajalajeja Suomessa.

Taivaanvuohi (*Gallinago gallinago*)

Kerääntymisalueita 0

Raja-arvo/kerääntymisalueet: 3 300 yksilöä

Ei kerääntynyt merkittävässä määrin Suomessa. Laji on muuttoaikoina piileskelevä, joten todellisten kerääntymämäärien laskeminen useimmiten hyvin hankalaa.

Kuovi (*Numenius arquata*) EVA

Kerääntymisalueita 0

Raja-arvo/kerääntymisalueet: 1500 yksilöä

Ei kerääntymistä merkittävässä määrin Suomessa.

Tärkeitä pesimisalueita ei valittu puutteellisen aineiston takia.

Metsäviklo (*Tringa ochropus*)

Kerääntymisalueita 0

Raja-arvo/kerääntymisalueet: 2 000 yksilöä

Ei kerääntymistä merkittävässä määrin Suomessa.

Rantasipi (*Actitis hypoleucos*) EVA

Kerääntymisalueita 0

Raja-arvo/kerääntymisalueet: 7 500 yksilöä

Ei kerääntymistä merkittävässä määrin Suomessa.

Tärkeitä pesimisalueita ei valittu puutteellisen aineiston takia.

Rantakurvi (*Xenus cinereus*) CR

Tärkeitä pesimisalueita ei valittu ihmisen voimakkaasti muokkaaman pesimäympäristön takia. Kaikki nykyiset pesimäpaikat, joilla pesii yhteensä noin 15 paria, ovat tehdas-, täytemaa- tms. alueilla Pohjois-Suomessa³⁵.

Turkinkyhky (*Streptopelia decaocto*) VU

Tärkeitä pesimisalueita ei valittu puutteellisen aineiston ja ihmisen voimakkaasti muokkaaman pesimäympäristön takia.

Turturikyhky (*Streptopelia turtur*) VU

Tärkeitä pesimisalueita ei valittu puutteellisen aineiston takia.

Käki (*Cuculus canorus*) NT

Tärkeitä pesimisalueita ei valittu puutteellisen aineiston takia. Kanta on taantunut selvästi viime vuosina³⁴.

Kehraaja (*Caprimulgus europaeus*) NT

Tärkeitä pesimisalueita ei valittu puutteellisen aineiston takia.

Tunturipöllö (*Nyctea scandiaca*) EN

Tärkeitä pesimisalueita ei valittu, koska laji pesinee meillä vain satunnaisesti hyvinä sopulivuosina.

Huuhkaja (*Bubo bubo*) EVA

Tärkeitä pesimisalueita ei valittu, koska aineisto on puutteellinen, laji pesii hyvin hajallaan, ja sen reviirit ovat hyvin suuria.

Varpuspöllö (*Glaucidium passerinum*) EVA

Tärkeitä pesimisalueita ei valittu puutteellisen aineiston takia.

Helmpöllö (*Aegolius funereus*) EVA

Tärkeitä pesimisalueita ei valittu, koska aineisto on puutteellinen, lajin kannanvaihtelut ovat hyvin suuria, ja laji vaihtaa usein pesimäaluettaan.

Käenpiika (*Jynx torquilla*) VU

Tärkeitä pesimisalueita ei valittu puutteellisen aineiston takia. Kanta on taantunut selvästi viime vuosina³⁴.

Isolepinkäinen (*Lanius excubitor*) NT

Tärkeitä pesimisalueita ei valittu puutteellisen aineiston takia. Kanta on taantunut selvästi viime vuosina³⁴.

Pikkulepinkäinen (*Lanius collurio*) NT

Tärkeitä pesimisalueita ei valittu puutteellisen aineiston takia. Kanta on taantunut selvästi viime vuosina³⁴.

Leppälintu (*Phoenicurus phoenicurus*) EVA

Tärkeitä pesimisalueita ei valittu puutteellisen aineiston takia.

Kivitasku (*Oenanthe oenanthe*) NT

Tärkeitä pesimisalueita ei valittu puutteellisen aineiston takia. Kanta on taantunut selvästi viime vuosina³⁴.

Pensastasku (*Saxicola rubetra*) NT

Tärkeitä pesimisalueita ei valittu puutteellisen aineiston takia. Kanta on taantunut selvästi viime vuosina³⁴.

Tiltalti (*Phylloscopus collybita*) VU

Tärkeitä pesimisalueita ei valittu puutteellisen aineiston takia. Tiltalti on viime vuosina ollut nopeimmin vähentyneitä lintulajejamme, joskaan taantumisen syitä ei tunneta³⁴.

Kottarainen (*Stumus vulgaris*) NT

Tärkeitä pesimisalueita ei valittu puutteellisen aineiston ja ihmisen voimakkaasti muokkaaman pesimäympäristön takia. Kanta on taantunut selvästi viime vuosina³⁴.

Varpunen (*Passer domesticus*) NT

Tärkeitä pesimisalueita ei valittu puutteellisen aineiston ja ihmisen voimakkaasti muokkaaman pesimäympäristön takia. Kanta on taantunut selvästi viime vuosina³⁴.

Isokäpylintu (*Loxia pytyopsittacus*) EVA

Tärkeitä pesimisalueita ei valittu puutteellisen aineiston ja suurten kannanvaihteluiden takia.

Nokkavarpunen (*Coccothraustes coccothraustes*) NT

Tärkeitä pesimisalueita ei valittu puutteellisen aineiston takia.

Peltosirkku (*Emberiza hortulana*) VU

Tärkeitä pesimisalueita ei valittu puutteellisen aineiston takia. Peltosirkku on taantunut monin paikoin voimakkaasti viime vuosina³⁴.

III FINIBA-ALUEIDEN SUOJELU

11. FINIBA-alueiden suojelutilanne

FINIBA ei ole virallinen suojeluohjelma. Tämä on yhtä aikaa vahvuus ja heikkous. FINIBA on riippumaton suojelupolitiikasta, mikä mahdollistaa muun muassa sen, että FINIBA-alueiksi on voitu nimetä alueita, jotka eivät kuulu toistaiseksi mihinkään suojeluohjelmaan. Samoin alueiden rajaaminen on voitu perustaa täysin biologisiin seikkoihin. Toisaalta epävirallisuuden heikkous on siinä, että alueen nimeäminen tärkeäksi lintualueeksi ei takaa suojelun toteutumista, vaan alueen suojelu riippuu suojeluviranomaisten ja muiden päättäjien tahdosta ja taloudellisista resursseista.

FINIBA-alueiden suojelutilanne on varsin hyvä, sillä suurin osa lintualueista kuuluu virallisen suojelun piiriin. FINIBA:a voidaankin pitää eräänlaisena läpileikkauksena kaikkien biotooppien suojeluun tähtäävien virallisten ohjelmien linnustollisesti arvokkaimmista alueista. Yli kolme neljäsosaa FINIBA-alueiden yhteispinta-alasta on suojeltu tai kuuluu suojeluohjelmiin (kuva 7) ja 60 % alueista kuuluu vähintään puoliksi suojelun piiriin (kuva 8).

Toisaalta tärkeiden lintualueiden suojelussa on selkeitä puutteitakin. Peräti 88 aluetta (22 % kaikista FINIBA-alueista) on täysin lainsuojattomia eli kokonaan virallisen suojelun ulkopuolella ja 40 % alueista on enintään pieneltä osin virallisen suojelun piirissä (kuva 8). Huomionarvoista on myös se, että jopa osa äärimmäisen uhanalaisten lajien, kuten etelänsuosirrin ja valkoselkätikan, tärkeistä esiintymisalueista on jäänyt suojelun ulkopuolelle.

FINIBA-alueiden suojelutilanne vaihtelee suuresti eri biotoopeissa. Metsien, soiden ja tunturien hallitsemien alueiden kokonaispinta-alasta yli 90 % on suojelun piirissä (kuva 9) (ks. myös luku 8). Sitä vastoin kult-

tuuriympäristöistä ja lintuvesistä selvästi alle puolet on suojelun piirissä. Lintuvesien osalta heikko suojelutilanne on sikäli merkittävää, että niiden suojelemiseksi laadittu lintuvesien suojeluohjelma käynnistettiin jo yli 20 vuotta sitten. Kulttuuribiotooppien ”heikko suojelutilanne” on ymmärrettävää, sillä viljelysalueita ei ole juuri koskaan tarkoituksenmukaista suojella, vaan päinvastoin niillä tulee maankäytön jatkoa.

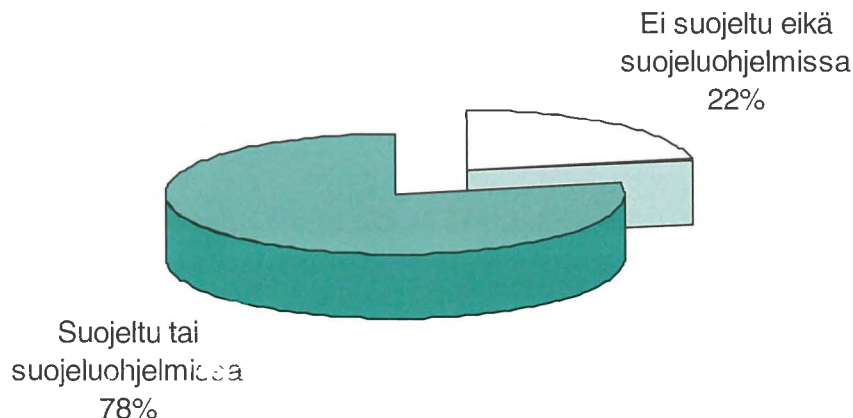
Kaiken kaikkiaan FINIBA on tuonut uutta tietoa siitä, mitkä ovat linnustonsuojelun kannalta maamme tärkeimpiä alueita. Tämän tiedon avulla voidaan parantaa nykyisen suojelualueverkoston kattavuutta ja edustavuutta linnustollisesti arvokkaiden alueiden osalta sekä vastata kysymykseen, mitkä ovat linnustollisesti parhaat suojeluohjelmien ulkopuoliset alueet.

12. Suojelun toteutus

FINIBA-alueiden säilyminen linnustolle soveliaina elinalueina on yksi FINIBA-hankkeen keskeisiä tavoitteita. Suojelutavoitteeseen päästään yhteistyössä muiden muassa suojeluviranomaisten, maanomistajien, kuntien ja luonnonsuojelujärjestöjen kanssa. Suojelukeinovalikoima on Naturen myötä laajentunut huomattavasti myös virallisissa yhteyksissä. Alueen rauhoittaminen luonnonsuojelulain nojalla on viimeinen – ja kallein sekä yleensä eniten vastustusta herättävä – keino, jota käytetään kun muut keinot eivät toimi, tai kun alueen luonne sitä ehdottomasti edellyttää. Alueen rauhoitus edellyttää yleensä alueen (pakollista) lunastamista suojelutarkoituksiin.

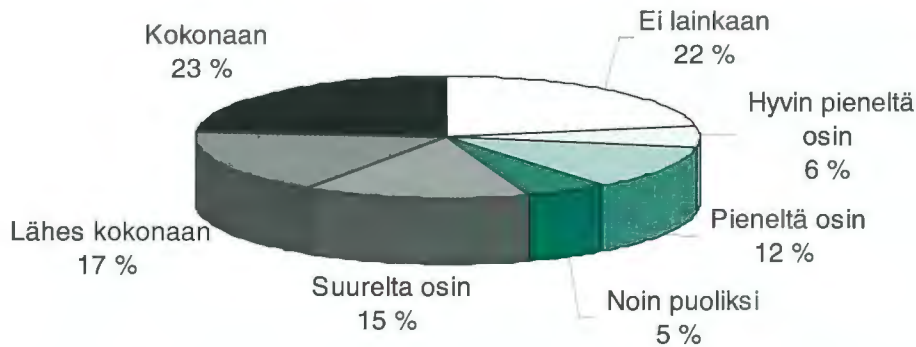
Osalla alueista riittävät kevyemmätkin suojelukeinot. Toisinaan voi riittää alueen käytön, esimerkiksi veneilyn tai hakkuiden, rajoittaminen tietyillä alueen osilla tai tiettyinä aikoina, toisilla alueilla taas voidaan esi-

FINIBA-ALUEIDEN PINTA-ALASTA...

Kuva 7. FINIBA-alueiden yhteenlasketun pinta-alan suojeluosuus.

FINIBA-ALUEISTA SUOJELTU...

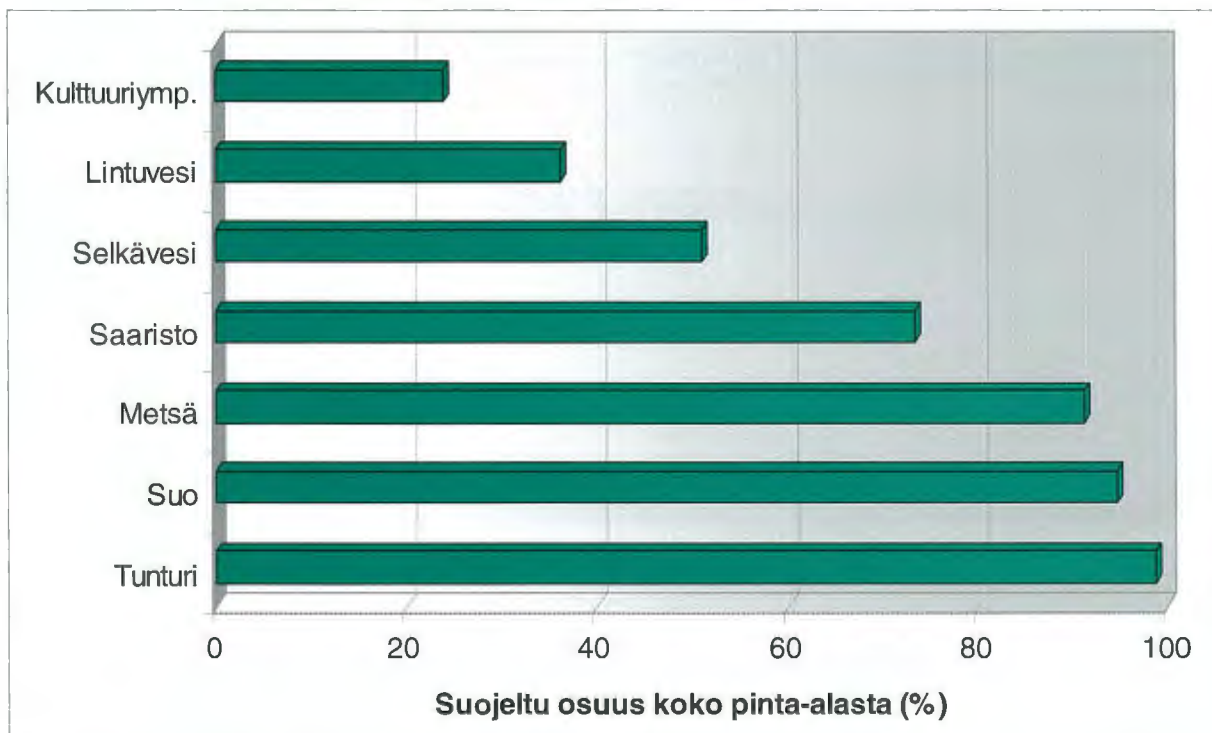
Kuva 8. FINIBA-alueiden suojelutilanteet.

merkiksi rakennuslaililla estää linnustolle haitallinen toiminta. Suojelualueiden vastakohtana ovat alueet, joilla pyritään ylläpitämään nykyistä maankäyttöä tai jopa voimistamaan sitä. Esimerkiksi joutsenten ja hanhien suosimilla tulvapeltoilla maanviljelyn jatkaminen voi olla ratkaisevan tärkeää lintujen kannalta. Useimmilla etelänsuosirrin asuttamilla rantaniityillä taas tulisi lisätä karjan laidunnusta ja heinien niittoa, jotta kahlaajien suosimat rantaniityt eivät umpeutuisi ja muuttuisi linnuille kelpaamattomiksi. Maaseudun ympäristötuki voi olla yksi keino edistää linnustollisesti arvokkaiden perinne- maisemien säilyttämistä ja hoitoa.

Yksi tärkeimmistä vaikutuskanavista lintualueiden suojelussa on kaavoitus. Mitä varhaisemmassa vaiheessa kaavoitusprosessia tuodaan esille tärkeiden lintualueiden merkitys, sitä paremmat mahdollisuudet on päästä suojelutavoitteisiin.

Kaavoitusprosessi toimii periaatteessa kolmella päätasolla. Laajin ja luonteeltaan yleisin on maakuntakaava,

jossa määritellään maakunnan maankäytön ja luonnonsuojelun suuret linjat. Kunnissa kaavoitus etenee seuraavalle tasolle yleiskaavaan, jossa puolestaan ohjataan kunnallista maankäyttöä. Tämä on ehkä tärkein yksittäinen kaava, jossa FINIBA-alueet tulisi ottaa esille. Tavoitteena tulisi olla, että yleiskaavassa lintualueille ei merkitä haitallisia maankäyttömuotoja, vaan ne tulisi pääsääntöisesti merkitä joko suojelu- tai virkistyskäyttöön, tai ainakin määritellä niille suunniteltu maankäyttö kevyemmäksi. Asemakaava on jo hienosäätöä, jossa määritellään muun muassa, kuinka monta mökkiä voidaan rakentaa yhdelle rantakilometrille. Yleisesti olisi tärkeää päästä osalliseksi jo kaavan suunnitteluun, sillä kaavoista valittaminen on paljon pitempi ja raskaampi tie.

Kuva 9. FINIBA-alueiden suojeluosuudet pääelinympäristöittäin.

13. Alueiden seuranta ja valvonta

FINIBA-hankkeeseen kuuluu kartoitus- ja suojelutyön lisäksi myös alueiden elinympäristön ja linnuston seuraaminen sekä alueiden valvonta. FINIBA-alueita seuraamalla voidaan hankkia tietoa linnuston muutoksista eri kohteilla. Seuranta myös kertoo, mitä lintualueiden luonnonmaisemassa tapahtuu vuosien saatossa, muuttuvat kaikki alueet, jos ei muuten niin luonnollista tietä. Muutosten voimakkuus ja nopeus riippuvat alueesta, niillä esiintyvistä lajistosta ja biotoopista. Joillakin alueilla muutokset tapahtuvat nopeasti, jotkut toiset säilyvät ihmissilmin samanlaisina vuodesta toiseen.

Muutosnopeuden suhteen ääriesimerkkejä edustanevat suojelun piiriin kuulumaton lintuvesi ja pohjoissuomalainen erämaa-alue. Suojelemattomaan lintuveteen saattaa liittyä monenlaisia maankäyttöpaineita, osa siitä voi yht'äkkiä muuttua vaikkapa omakotitonteiksi. Ja joka tapauksessa ravinteikkaat valumisvedet pitävät yleensä huolen siitä, että kyseinen lintuvesi kasvaa umpeen jo parissa kymmenessä vuodessa. Muutokset lintuvesillä ovatkin usein hyvin nopeita. Sitä vastoin erämaassa mikään ei tunnu muuttuvan. Luonnontilaisten havumetsien luontainen sukessio tapahtuu useimmiten hyvin hitaasti, puhumattakaan erämaahan kuuluvista soista tai tuntu-reista.

Linnuston seurannalla pyritään FINIBA-hankkeessa ensisijaisesti havaitsemaan muutoksia tärkeiden lintualueiden omissa lintukannoissa. Itse lintulajien seuranta ei FINIBA-alueilla välttämättä tarvitse tehdä, sillä maassamme on käynnissä useitakin valtakunnallisia linnustoseurantoja. Tietyllä kohteella tapahtuva linnustoseuranta voi paljastaa muutoin vaikeasti havaittavia elinympäristön muutoksia. Esimerkiksi sukeltajasorsien jatkuva väheneminen voi kertoa pohjaeläinkantojen heikosta tilasta kyseisellä lintuvvedellä, mikä jää helposti muuten kokonaan huomaamatta.

Seurannan lisäksi pyritään myös valvomaan FINIBA-alueiden maankäyttöä. Moni lintualue on pilattu luovattomin toimenpitein, monella suojelualueella on häiritetty lintuja, ja monen alueen suojelu on jäänyt toteuttamatta.

Parantaakseen lintualueiden valvontaa ja ehkäistäkseen niiden muuttumista linnuille epäedullisemmiksi BirdLife Suomi on perustanut kaikkia FINIBA-alueita koskevan kohdevastaavaverkoston. Paikallisyhdistysten nimeämien kohdevastaavien tärkein tehtävä on kohteensa uhkien (suunnitelmien ym.) seuraaminen ja tarvittaessa niihin vaikuttaminen. Tämän lisäksi kohdevastaavat tekevät kunnille, maaomistajille tai ympäristökeskuksille aloitteita alueiden käyttöön liittyen. Aloitteiden avulla pyritään edistämään kohteiden hoitoa sekä lintujen että retkeilyn tarkoituksiin.

KIITOKSET

FINIBA on ollut laajamittainen hanke, johon on osallistunut yli 300 sataa henkilöä. He ovat osallistuneet laskentoihin, vastanneet hankkeen läpiviennistä omassa maakunnassaan, antaneet apua asiantuntijakysymyksissä, vastanneet hankkeen rahoittamisesta tai avustaneet hanketta muutoin merkittäväällä tavalla.

FINIBA-asiantuntijaryhmä haluaa lausua parhaimmat kiitoksensa kaikille hankkeeseen osallistuneille ja sen valmistumisen mahdollistaneille henkilöille.

Havaintojen tekijät ja/tai ilmoittajat:

Aalto Pirkka, Aalto Tapio, Ahola Harri, Ahola Jorma, Ahola Juhani, Ahola Kari, Alanko Markku, Alhainen Jouko, Alho Pekka, Andelmin Pentti, Andersson Göran, Arjava Antti, Aro Seppo, Astor Jouko

Bagge Pauli, Below Antti, Blomqvist Roger, Byholm Patrik

Cairenius Sampsa

Degerstedt Kari

Ekblom Hannu, Enlund Magnus, Eriksson Jörgen, Eriksson Kalervo, Erikäinen Jyrki, Ervasti Esa, Eskola Ossi

Fayt Philip, Friman Hannu

Grönlund Seppo

Haakana Markus, Haapasaari Juhani, Hakila Raimo, Hakkari Lasse, Hakkari Tomi, Halonen Jorma V.A., Hangelin Christer, Hannila Juhani, Hannonen Mikko, Hario Martti, Hauru Jukka, Heikkilä Heikki, Heikkilä Tuula, Helo Pekka, Helo Teppo, Hemminki Ossi, Hiekkänen Eino, Hiekkänen Kalle, Hiironniemi Kalevi, Holmström Hannu, Hongell Harri, Honkala Juha, Hottola Petri, Huikko Markku, Huolman Raimo, Hurme Tuomo, Hutri Harri, Huttunen Juha, Huupponen Osmo, Hägg Jan, Häkkinen Pentti, Hänninen Mikko, Härö Lasse, Hölttä Harri

Ihantola Olli, Inkeröinen Jouko, Itkonen Tatu

Jalkanen Marita, Jantunen Jukka, Jernström Klaus, Jokela Jari, Jokimäki Jukka, Juvaste Risto, Juvonen Arto, Jämsä Miika, Jäntti Ari, Järvilä Reima, Järvinen Antero, Järvinen Hannu, Järvinen Minna-Riikka, Järvinen Tomi

Kairamo Jussi, Kakko Ari, Kalinainen Pertti, Kallio Erkki, Kallio Kari, Kallio Kimmo, Kalliokoski Sami, Kananoja Pentti, Kangas Aki, Kangas Miika, Karhu Pekka, Karhumäki Juhani, Karvonen Mikko, Kauppinen Jukka, Ketola Eero, Ketola Heikki, Ketola Kari, Kettunen Jorma, Kilpimaa Janne, Kilpisaari Janne, Kirkkomäki Toivo, Kivivuori Hannu, Klemets Tomas, Klemola Hannu, Klinga Jouni, Knuutinen Jorma, Koivisto Jukka, Koivula Matti, Koivumäki Kari, Kokkala Lauri, Kontiokorpi Jari, Kontkanen Harri, Korpi Mauri, Koskela Jarkko, Koskela Jouni, Koskela Kimmo, Koskela Tapio, Koskimies Pertti, Koskinen Henri, Koskinen Sami, Kotiranta Seppo, Koukila Alpo, Kovalainen Juhani, Kreivi Ismo, Kuisma Marjo, Kuitunen Karri, Kumpulainen Kimmo, Kumpulainen Mika, Kunttu Panu, Kuokkanen Panu, Kuusisalo Ilpo, Kuvaja Ilkka, Kärkkäinen Jari, Könni Keijo

Laesvuori Arto, Lagerström Martti, Lahti Aarne, Lahti Timo, Laine Jarmo, Laine Lasse, Laine Rauno, Laine Timo, Lammi Esa, Lamminmäki Jouni, Lamminsalo Olli, Lampolahti Janne, Latja Ari, Latja Raimo, Lavinto Ari, Lehesvirta Timo, Lehikoinen Aleks, Lehtinen Ari, Lehtiniemi Teemu, Lehtonen Veli-Pekka, Leinonen Sari, Leivo Mauri, Lilland Bo-Göran, Lindholm Henrik, Linkola Pentti, Loippo Markku, Luostarinen Matti, Lyytikäinen Ari, Lähdesmäki Pekka, Löfgren Seppo, Löppönen Mauri

Malkio Harri, Markkola Juha, Martikainen Esko, Matero Jukka, Mattila Kalevi, Merilä Eino, Metsälä Jouko, Metsälä Petri, Miettinen Juha, Miettinen Mika, Mikkola Timo, Mikkola-Roos Markku, Morberg Roger, Mutanen Teppo, Mäkelä Rainer, Mäki Rasmus, Mäkinen Pekka, Mäntylä Kari

Niemi Viljami, Nieminen Esa, Nieminen Matti, Niittylä Juhana, Nordström Mikael, Nousiainen Ismo, Numminen Tapani, Nuotio Kimmo, Näpänkangas Matti

Oesch Thomas, Ohtonen Arvo, Ohtonen Mika, Okkonen Harri, Oksanen Kari, Oksanen Vesa, Ollila Tuomo, Onnela Reijo, Oravainen Juha, Osmonen Olli

Pahtamaa Tuukka, Pakarinen Raimo, Palo Kari, Palviainen Petri, Parkko Petri, Parviainen Ari, Patteri Martti, Pelto Veijo, Pernu Markku, Perätie Timo, Pessa Jorma, Pienimaa Pauli, Pietiläinen Olli-Pekka, Pihlainen Jouko, Pihlatie Matti, Pirkkalainen Ari, Pohjoismäki Marko, Prättälä Juha, Pylvänäinen Timo, Pynnönen Jyrki, Pynssi Kai, Pönkkä Heikki, Pöyhönen Mikko, Pöykkö Seppo

Rajakallio Rainer, Rajala Esko, Rajasärkkä Ari, Rannisto Asko, Ranta Rauli, Rantanen Jouko, Rantanen Paavo, Rauhala Pentti, Rautkari Mauri, Rehell Juhani, Reiniaho Tuomo, Repo Jouni, Reponen Jaakko, Riihimäki Janne, Riihimäki Jouni, Riikonen Ari, Rikberg Ralf, Rinta-Keturi Jouni, Rintala Jaakko, Rissanen Eelis, Routasuo Pekka, Ruokolainen Kalle, Rusanen Pekka, Ruti Marko, Ruuskanen Jouni, Ryösa Markku, Räninä Pekka, Rönkkö Hannu, Rönkä Helena

Saarinen Kari, Saarinen Markku, Saarinen Markku J., Saario Jukka, Sadeharju Tapio, Salminen Pekka, Salonen Hannu, Saranto Risto, Saukkonen Kari, Savolainen Jyrki, Seppä Matti, Seppä Sari, Seppälä Keijo, Seppälä Petri, Siirilä Jarmo, Sillanpää Hannu, Siltala Antti, Simula Jukka, Snicker Eero, Solonen Tapio, Sorvari Veli-Matti, Stenmark Allan, Sulkava Pekka, Sulkava Petti, Sulkava Risto, Sundelin Raimo, Suominen Markku, Södersved Jan Tammelin Hannu, Tarsa Veikko, Taskinen Esa, Tauru Ari, Tikka Timo, Tikkanen Hannu, Timonen Sami, Toivonen Jari, Toivonen Vesa, Topp Antero, Topp Erkki, Tornikoski Kari, Troberg Christer, Tuikka Kimmo, Tuomainen Jorma, Tuomela Tapio, Tuomela Tarja, Tuominen Antti, Töttö Pertti

Ukkonen Markku, Ustinov Arto, Uusimäki Toni

Valkama Jari, Valkeeniemi Jouni, Valste Juha, Valtonen Tomi, Vanhapelto Matti, Vauhkonen Marko, Veijjalainen Ari, Veijjalainen Esko, Veistola Simo, Venemies Jari, Vierimaa Jukka, Viita Ari, Viitalo Juha, Viitasaari Raimo, Virkkala Raimo, Virolaine Erkki, Virta Heikki, Virta Kalle, Virta Kari, Virtanen Hannu, Virtanen Jukka, Virtanen Pekka, Vuorio Ari, Vähätalo Anssi, Väkevä Vesa, Väliaho Jouni, Välivaara Reima, Vänskä Antti, Väänänen Veli-Matti

Walsh Marcus, Wegelius Timo

Ylimaunu Juha, Yrjölä Rauno

Aluevastaavat ja heitä merkittävästi avustaneet alueelliset asiantuntijat:

Andersson Göran, Astor Jouko, Byholm Patrik, Grönlund Seppo, Hakkari Tomi, Helo Teppo, Hottola Petri, Huttunen Juha, Itkonen Tatu, Jantunen Jukka, Klemola Hannu, Jokimäki Jukka, Juvonen Arto, Laine Rauno, Lehtinen Ari, Linden Andreas, Loippo Markku, Markkola Juha, Marttila Visa, Okkonen Harri, Oksanen Vesa, Pahtamaa Tuukka, Peltola Veijo, Pessa Jorma, Pylvänäinen Timo, Pönkkä Heikki, Rauhala Pentti, Riihimäki Jouni, Rinta-Keturi Jouni, Ruokolainen Kalle, Rusanen Pekka, Ryösä Markku, Ränä Pekka, Tikkanen Hannu, Timonen Sami, Troberg Christer, Vauhkonen Marko, Veijjalainen Ari, Veistola Simo, Walsh Marcus

Ohjausryhmän jäsenet:

Asanti Timo, Asikainen Mika, Helminen Matti, Lehtiniemi Teemu, Leivo Mauri, Mikkola-Roos Markku, Ohtonen Mika, Pakkala Heikki, Wentus Ilkka

Yhteyshenkilöt ympäristöhallinnossa:

Eriksson Jörgen, Gustafsson Esko, Hakkari Tomi, Helo Teppo, Hongell Harri, Huolman Ilpo, Inkeröinen Jouko, Jokinen Simo, Kuokkanen Panu, Kurikka Tuula, Mela Matti, Ohtonen Arvo, Ollila Tuomo, Pessa Jorma, Rajasärkkä Ari, Ränä Pekka, Tuomainen Jorma, Ustinov Arto

Rahoittajat ja yhteistyökumppanit:

Suomen ympäristökeskus, BirdLife Suomi, BirdLifen jäsenyhdistykset, Ympäristöministeriö, alueelliset ympäristökeskukset, Metsähallitus, Suomen luonnonsuojeluliitto, Luontoliitto

Muut asiantuntijat:

Hario Martti, Heikkinen Risto, Kilpi Mikael, Laine Timo, Lehikoinen Esa, Virkkala Raimo, Väisänen Risto A. Lisäksi työtämme FINIBA-hankkeen parissa oli suuresti edistämässä joukko työtovereitamme ja kollegojamme. Ari Rajasärkkä luovutti käyttöömme Metsähallituksen laajat linjalaskenta-aineistot sekä kokoamansa hyvin kattavan sinipyrstöaineiston. Kari Salovaara ja Rein Parkja kehittivät FINIBA-tallennusohjelmaa. Aleksi Lehikoinen, Patrik Byholm ja Pekka Rusanen auttoivat FINIBA-aineiston kokoamisessa, käsittelyssä, tallennuksessa sekä karttatoissa. SYKE:n pääjohtaja Lea Kauppi antoi tukensa monella tärkeällä hetkellä, ja luonto- ja maankäyttöyksikön päällikkö Heikki Toivonen rakensi siltaa kunniakkaasti hankalissakin projektin vaiheissa. Ympäristöministeriön Matti Osara jaksoi uskoa projektiin alusta loppuun. Asiantuntijaryhmän erityiskiitos kuuluu ympäristöministeriön Jukka Vuontelalle, jonka leveät hartiat ratkaisevalla tavalla kannattivat projektia läpi vuosien.

Kirjallisuus

- 1 Diamond J.M. (1975): The island dilemma: lessons of modern biogeographic studies for the design of natural reserves. – *Biological Conservation* 7: 129-146.
- 2 Fishpool L.D.C. & Evans M.I. (toim.) (2001): Important bird areas in Africa and associated islands: priority sites for conservation. Pisces Publications ja BirdLife International, Newbury ja Cambridge, U.K. BirdLife Conservation Series No. 11.
- 3 Grimmett R.A.F. & Jones T.A. (1989): Important bird areas in Europe. ICBP Technical Publication 9, International Council for Bird Preservation, Cambridge, U.K.
- 4 Grönlund S. (2001): julkaisematon tieto.
- 5 Götmark F. & Nilsson C. (1992): Criteria used for protection of natural areas in Sweden 1909-1986. – *Conservation Biology* 6: 220-231.
- 6 Haartman L. von, Hildén O., Linkola P., Suomalainen P. & Tenovuo R. (1963-72): Pohjolan linnut värikuvin. Otava, Helsinki.
- 7 Hagemeyer W.J.M. & Blair M.J. (toim.) (1997): The EBCC atlas of European breeding birds: their distribution and abundance. T. & A.D. Poyser, Lontoo.
- 8 Heath M.F. & Evans M.I. (toim.) (2000): Important Bird Areas in Europe: priority sites for conservation. 2 vols. BirdLife Conservation Series No. 8. BirdLife International, Cambridge, UK.
- 9 Hildén O. & Hario M. (1993): Muuttuva saaristolinnusto. Forssan kirjapaino, Forssa.
- 10 Hyytiä K., Kellomäki E. & Koistinen J. (toim.) (1983): Suomen lintuatlas. SLY:n Lintutieto Oy, Helsinki.
- 11 Korhonen K. (2001): julkaisematon tieto.
- 12 Koskimies P. (1994): Linnuston seuranta ympäristöhallinnon hankkeissa. Vesi- ja ympäristöhallinnon julkaisu- ja 18, sarja B, vesi- ja ympäristöhallitus, Helsinki.
- 13 Koskimies P. & Väisänen R.A. (1988): Linnustoseurannan havainnointiohjeet (2. painos). Helsingin yliopiston eläinmuseo, Helsinki.
- 14 Laine T. / WWF:n valkoselkätikkätyöryhmä (2001): julkaisematon tieto.
- 15 Laubek B. (1998): julkaisematon tieto.
- 16 Leivo M. (1996): EVA - Suomen kansainvälinen erityisvastuu linnustonsuojelussa. – *Linnut* 31 (6): 34-39.
- 17 Leivo M. (2000a): Finland. Teoksessa: Heath M.F. & Evans M.I. (toim.), Important Bird Areas in Europe: priority sites for conservation. Vol. 1: Northern Europe, s. 225-261. BirdLife Conservation Series No. 8. BirdLife International, Cambridge, UK.
- 18 Leivo M. (2000b): Suomen kansainvälisesti tärkeät lintualueet. – *Linnut-vuosikirja 1999*: 79-90.
- 19 Leivo M., Rusanen P. & Kontiokorpi J. (1994): Kevään 1993 arktinen muutto Pohjois-Itämerellä. – *Linnut* 29 (2): 12-19.
- 20 Lillandt B-G. (2000): Suupohjan kuukkelitutkimus 1974-1999. – *Hippiäinen* 30 (1): 11-25.
- 21 Mace G.M. & Lande R. (1991): Assessing extinction threats: toward a re-evaluation of IUCN threatened species categories. – *Conservation Biology* 5: 148-157.
- 22 Mace G.M. (1994a): An investigation into methods for categorizing the conservation status of species. Teoksessa: Edwards P.J., May R. & Webb N.R. (toim.), Large-scale ecology and conservation biology, Blackwell Scientific Publication, Oxford, U.K., s. 293-312.
- 23 Mace G.M. (1994b): Classifying threatened species: means and ends. – *Phil Trans R Soc Lond B* 344: 91-97.
- 24 Mace G.M. & Hudson E.J. (1999): Attitudes toward sustainability and extinction. – *Conservation Biology* 13 (2): 242-246.
- 25 Margules C.R. & Usher M.B. (1981): Criteria used in assessing wildlife conservation potential: a review. – *Biological Conservation* 21: 79-109.
- 26 Margules C.R., Nicholls A.O. & Pressey R.L. (1988): Selecting networks of reserves to maximise biological diversity. – *Biological Conservation* 43: 63-76.
- 27 Nicholls A.O. & Margules C.R. (1993): An upgraded reserve selection algorithm. – *Biological Conservation* 64: 165-169.
- 28 Pessa J. (2001): julkaisematon tieto.
- 29 Pressey R.L. & Nicholls A.O. (1989): Efficiency in conservation evaluation: scoring versus iterative approaches. – *Biological Conservation* 50: 199-218.
- 30 Pressey R.L., Humphries C.J., Margules C.R., Vane-Wright R.I. & Williams P.H. (1993): Beyond opportunism: key principles for systematic reserve selection. – *Trends in Ecology and Evolution* 8: 124-128.
- 31 Pönkkä H. & Leivo M. (2001): Kultasirkku *Emberiza aureola* Pohjois-Karjalassa. Suomen ympäristökeskuksen moniste 229, Suomen ympäristökeskus, Helsinki.
- 32 Pöyhönen M. (1995): Muuttolintujen matkassa. Otava, Keuruu.
- 33 Pöyhönen M. (2001): Viiksitimalin vuosikymmen. – *Linnut* 36 (4): 20-25.
- 34 Rassi P., Alanen A., Kanerva T. & Mannerkoski I. (toim.) (2001): Suomen lajien uhanalaisuus 2000. Ympäristöministeriö ja Suomen ympäristökeskus, Helsinki.
- 35 Rauhala P. (2001): julkaisematon tieto.

- 36 Rebelo A.G. & Sigfried W.R. (1992): Where should nature reserves be located in the Cape floristic region, South Africa? Models for the spatial configuration of a reserve network aimed at maximizing the protection of floral diversity. – *Conservation Biology* 6: 243-252.
- 37 Rose P.M. & Scott D.A. (1994): Waterfowl population estimates. IWRB publication no 29. International Waterfowl and Wetlands Research Bureau, Slimbridge, U.K.
- 38 Rusanen P. (2001): julkaisematon tieto.
- 39 Scott D.A. & Rose P.M. (1996): Atlas of *Anatidae* populations in Africa and Western Eurasia. Wetlands International Publication No. 41, Wetlands International, Wageningen, Hollanti.
- 40 Snow D.W. & Perrins C.M. (1998): The birds of Western Palearctic, concise edition, volume 1: non-passerines. Oxford University Press, New York, USA.
- 41 Soule M. & Simberloff D. (1986): What do genetics and ecology tell us about the design of nature reserves? – *Biological Conservation* 35: 19-40.
- 42 Thomas J.W., Forsman E.D., Lint J.B., Meslow E.C., Noon B.R. & Verner J. (1990): A conservation strategy for the northern spotted owl. Interagency scientific committee to address to conservation of the Northern Spotted Owl, Portland, Oregon, USA.
- 43 Tolvanen P., Øien I.J. & Ruokolainen K. (toim.) (2001): Fennoscandian Lesser White-fronted Goose observation project. Annual report 2000. WWF Finland Report 13 & Norwegian Ornithological Society, NOF Rapportserie report no. 1–2001.
- 44 Usher M.B. (toim.) (1986): Wildlife conservation evaluation. Chapman and Hall, Lontoo.
- 45 Vane-Wright R.I., Humphries C.J. & Williams P.H. (1991): What to protect? Systematics and agony of choice. – *Biological Conservation* 55: 235-254.
- 46 Veistola T. (2001): Tunturikiuru pesi Suomessa. – *Suomen Luonto* 9/2001: 13.
- 47 Williams P.H., Gibbons D., Margules C.R., Rebelo A.G., Humphries C.R. & Pressey R.L. (1996): A comparison of richness hotspots, rarity hotspots and complementary areas for conserving diversity of British birds. – *Conservation Biology* 10: 155-174.
- 48 Virkkala R. & Rajasärkkä A. (2001): Luonnonsuojelualueet metsä- ja suolintukantojen säilyttämisessä. – *Linnut-vuosikirja 2000*: 34-43.
- 49 Wright D.F. (1977): A site evaluation scheme for use in the assesment of potential nature reserves. – *Biological Conservation* 11: 293-305.
- 50 Väisänen R.A., Lammi E. & Koskimies P. (1998): Muuttuva pesimälinnusto. Otava, Keuruu.

Liite 1. FINIBA-kriteerilajit. Lajinimen jäljessä olevat kirjainyhdistelmät ilmoittavat lajin mahdollisesta suojelustatuksesta uuden uhanalaisluokittelun mukaisesti³⁴ seuraavin lyhentein: RE = Suomen luonnosta hävinnyt, CR = äärimmäisen uhanalainen, EN = erittäin uhanalainen, VU = vaarantunut, NT = silmällä pidettävä, EVA = (kansainvälisen suojelun) vastuulaji Suomessa.

Lajinimi	Suojelu- status	Raja-arvo/ pesimisalueet (paria)	Raja-arvo/ kerääntymis- alueet (yksilöä)	Valittu pesimis- alueita (kpl)	Valittu kerääntymis- alueita (kpl)	Rekisterialueilla pesii koko maan kannasta (%)
Kaakkuri	NT	3	150	37	1	40-60
Kuikka	-	-	700	-	2	-
Silkkiiukku	-	-	1500	-	1	-
Härkälintu	-	-	200	-	1	-
Mustakurkku-uikku	-	-	120	-	1	-
Merimetso	-	-	100	-	10	-
Kaulushaikara	NT	3	-	33	-	>90
Harmahaikara	-	-	20	-	17	-
Kyhmyjoutsen	-	-	80	-	21	-
Joutsen	VA	4	200	44	57	60-90
Pikkujoutsen	-	-	20	-	20	-
Metsähanhi	NT,VA	Pohjois-Suomi 10 Etelä- ja Keski-Suomi 5	Itäreitti 100 Länsireitti 300	19 5	11 21	40-60 -
Kiljuhanhi	CR,VA	1	1	3	1	>90
Merihanhi	-	-	120	-	28	-
Kanadanhanhi	-	-	150	-	9	-
Ristosorsa	NT	2	10	9	10	>90
Haapana	VA	-	2000	-	9	<10
Harmaasorsa	-	-	10	-	4	-
Tavi	VA	-	6000	-	1	-
Sinisorsa	-	-	6000	-	-	-
Jouhisorsa	-	-	750	-	2	-
Heinätavi	-	-	100	-	2	-
Lapasorsa	-	-	300	-	2	-
Punasotka	-	-	400	-	4	-
Tukkasotka	VA	-	3500	-	2	10-40
Lapasotka	VU	5	Itäreitti 80 Länsireitti 30	8 -	6 14	>90 -
Haahka	VA	2000	5400	3	5	40-60
Allihaahka	VA	-	70	-	1	-
Alli	-	-	46000	-	1	-
Mustalintu	NT	3	Itäreitti 16000 Länsireitti 500	15 -	- 8	10-40 -
Pilkksiipi	VA	Merialue 200 Sisämaa 3	Pohjois-Suomi 25 Muu maa 600	4 9	3 6	40-60 -
Telkkä	VA	-	5400	-	4	<10
Uivelo	VA	3	100	32	15	40-60
Tukkakoskelo	VA	250	700	6	7	10-40
Isokoskelo	VA	250	900	4	34	10-40
Mehiläishaukka	NT	-	-	-	-	<10
Haarahaukka	VU	1	-	1	-	10-40
Merikotka	VU	-	-	-	-	40-60
Ruskosuohaukka	NT	3	-	47	-	>90
Sinisuohaukka	NT	-	-	-	-	Oct-40
Maakotka	VU	-	-	-	-	40-60
Kiljukotka	RE	1	-	-	-	-
Sääksi	NT	-	-	-	-	40-60
Tuulihaukka	NT	-	-	-	-	40-60
Ampuhaukka	VU	-	-	-	-	Oct-40
Tunturihaukka	EN	-	-	-	-	60-90
Muuttohaukka	EN	1	-	30	-	>90
Teeri	NT,VA	-	-	-	-	<10
Metso	NT,VA	Pohjois-Suomi 200 Etelä- ja Keski-Suomi 20	- -	10 16	- -	10-40 -
Peltopyy	NT	-	-	-	-	<10
Ruisräikkä	NT,VA	5	-	7	-	10-40
Virriäinen	RE	-	-	-	-	-
Liejukana	VU	2	-	8	-	>90
Nokikana	-	-	360	-	18	-
Kurki	-	-	150	-	31	-
Meriharakka	-	-	150	-	4	-
Tylli	-	-	450	-	2	-
Pikkutylli	-	-	150	-	-	-
Keräkurmitsa	NT	30	60	7	-	60-90
Tundrakurmitsa	-	-	1700	-	-	-
Kapustarinta	-	-	1800	-	1	-
Töyhtöhyppä	-	-	1800	-	-	-
Isosirri	-	-	2000	-	-	-
Pulmussirri	-	-	1200	-	-	-
Lapinsirri	VU	Pohjois-Suomi 50 Rannikko 3	100 -	5 8	4 -	60-90 -
Pikkusirri	-	-	2100	-	1	-
Kuovisirri	-	-	4000	-	-	-
Merisirri	VU	2	10	1	3	>90
Suosirri	-	-	13000	-	-	-
Etelänsuosirri	CR	1	-	6	-	>90
Jänkäsirriäinen	NT,VA	Lappi 50 Oulun lääni 20	100 -	11 7	7 -	60-90 -

Lajinimi	Suojelustatus	Raja-arvo/ pesimisalueet (paria)	Raja-arvo/ kerääntymis- alueet (yksilöä)	Valittu pesimis- alueita (kpl)	Valittu kerääntymis- alueita (kpl)	Rekisterialueilla pesä koko maan kannasta (%)
Suokukko	NT	Pohjois-Suomi 200 Keski-Suomi 20 Etelä-Suomi 5	900 - -	11 5 3	15 - -	10-40 - -
Jänkäkurppa	VA	Pohjois-Suomi 20 Etelä- ja Keski-Suomi 5	20 -	13 3	3 -	10-40 -
Taivaanvuohi	-	-	3300	-	-	-
Heinäkurppa	RE	1	-	1	-	-
Pikkukuovi	VA	Pohjois-Suomi 100 Keski-Suomi 20 Etelä-Suomi 5	3000 - -	11 12 1	- - -	10-40 - -
Kuovi	VA	-	1500	-	-	<10
Mustapyrstökuiiri	EN	1	-	1	-	>90
Punakuiri	NT	2 - -	Itäreitti 1250 Länsireitti 90 Syksy 1250	11 - -	- 3 -	>90 - -
Mustaviklo	VA	30	100	15	13	10-40
Punajalkaviklo	-	-	450	-	1	-
Valkoviklo	VA	Pohjois-Suomi 200 Etelä- ja Keski-Suomi 30	200 -	6 6	6 -	10-40 -
Metsäviklo	-	-	2000	-	-	-
Liro	VA	Pohjois-Suomi 1000 Keski-Suomi 100 Etelä-Suomi 50	700 - -	8 5 5	14 - -	10-40 - -
Rantasipi	VA	-	7500	-	-	<10
Rantakurvi	CR	-	-	-	-	>90
Karikukko	-	-	150	-	3	-
Vesipääsky	-	-	600	-	1	-
Pikkulokki	VA	100	300	20	25	>90
Naurulokki	VU	1000	3000	16	12	>90
Kalalokki	-	-	2400	-	7	-
Selkälokki	VU,VA	30	50	30	8	>90
Harmaalokki	-	-	1200	-	17	-
Merilokki	-	-	120	-	6	-
Räyskä	VU	3	20	12	13	>90
Kalatiira	VA	300	1500	12	3	10-40
Lapintiira	-	-	1500	-	2	-
Pikkutiira	EN	1	10	7	3	>90
Mustatiira	VU	2	-	5	-	>90
Ruokki	VA	50	100	8	-	60-90
Riskilä	NT,VA	200	200	5	1	60-90
Etelänkiisa	VU	2	-	3	-	>90
Turkinkyhky	VU	-	-	-	-	<10
Turturikyhky	VU	-	-	-	-	<10
Käki	NT	-	-	-	-	10-40
Kehräjä	NT	-	-	-	-	<10
Tunturjöllö	EN	-	-	-	-	>90
Huuhkaja	VA	-	-	-	-	<10
Varpusjöllö	VA	-	-	-	-	<10
Helmijöllö	VA	-	-	-	-	<10
Käenpiika	VU	-	-	-	-	<10
Harmaapäätikka	NT	3	-	10	-	<10
Valkoselkätikka	CR	1	-	56	-	>90
Pikkutikka	VU	5	-	23	-	10-40
Pohjantikka	NT,VA	Pohjois-Suomi 50 Etelä- ja Keski-Suomi 5	- -	16 13	- -	10-40 -
Kangaskiuru	NT	3	-	5	-	<10
Tunturikiuru	CR	1	-	1	-	60-90
Isolepinkäinen	NT	-	-	-	-	<10
Pikkulepinkäinen	NT	-	-	-	-	<10
Koskikara	NT	2	-	14	-	40-60
Kivitasku	NT	-	-	-	-	<10
Pensastasku	NT	-	-	-	-	<10
Leppälintu	VA	-	-	-	-	<10
Sinipyrstö	VU	1-2	-	26	-	>90
Sepelrastas	NT	2	-	1	-	>90
Pikkusieppo	NT	3	-	21	-	10-40
Rastaskerttunen	VU	2	-	21	-	>90
Tiltalti	VU	-	-	-	-	<10
Lapintäinen	NT	Lappi 500 Oulun lääni 20	- -	8 8	- -	10-40 -
Viiksitimali	NT	2	-	21	-	>90
Kuukkeli	NT,VA	Lappi 200 Oulun lääni 50 Etelä- ja Keski-Suomi 5	- - -	8 10 9	- - -	10-40 - -
Kottarainen	NT	-	-	-	-	<10
Varpunen	NT	-	-	-	-	<10
Isokäpylintu	VA	-	-	-	-	10-40
Nokkavarpunen	NT	-	-	-	-	<10
Täviokuurna	VA	Lappi 100 Oulun lääni 10	- -	7 4	- -	<10 -
Peltosirkku	VU	-	-	-	-	<10
Kultasirkku	CR	1	-	4	-	>90

Liite 2. FINIBA-alueiden perustiedot. 1) IBA-status: IBA aluenro vastaa teoksessa Heath & Evans (2000) käytettyä Suomen IBA-alueiden numerointia, 2) suojelutilanne: ilmoittaa miten alue on suojeltu tai mihin suojeluohjelmiin se kuuluu, ja kuinka suuri osa alueen alasta on suojeltu tai kuuluu suojeluohjelmiin, 3) kriteerilajit: kohdissa 'kevät', 'syksy' ja 'talvi' lukumäärä tarkoittaa yksilömäärää kohdassa 'pesimä' taas parimäärää.

Ahvenanmaa

1. Lågsjär-Nyhamn, Lemland

Pinta-ala (ha): 2879
IBA-status: Alue on sama kuin IBA 096 Lågsjär-Nyhamn
Aluekuvaus: Ulkosaaristoalue avomeren partaalla Maarianhaminan eteläpuolella.
Koordinaatti: 66650, 31045
Merimetso, syksy: 343
Harmaasorsa, syksy: 29
Haahka, kevät: 12000
Allihaahka, kevät: 200
Merisirri, kevät: 35
Merisirri, syksy: 33
Ruokki, pesimä: 100
Etelänkiisla, pesimä: 5

2. Mulklobb, Saltvik

Pinta-ala (ha): 664
IBA-status: Alue on sama kuin IBA 095 Mulklobb
Yleiskuvaus: Ahvenanmaan pääsaaren koillispuolella, Selkämeren etelälaidalla sijaitseva saari-ryhmä, jonka saaret ovat pääasiassa melko karuja, kallioisia, suurimmaksi osaksi puuttomia.
Koordinaatti: 67252, 31218
Ruokki, pesimä: 201-500

3. Eckerön-Hammarlandin saaristo, Eckerö, Hammarland

Pinta-ala (ha): 16110
IBA-status: Alue on sama kuin IBA 094 Eckerön-Hammarlandin saaristo
Yleiskuvaus: Laajahko saaristoalue Ahvenanmaan pääsaaren ja Ruotsin välissä.
Koordinaatti: 67110, 30785
Merimetso, talvi: 1000-3000
Ristisorsa, pesimä: 6-10
Selkälökki, pesimä: 51-100
Räyskä, pesimä: 101-200
Ruokki, pesimä: 1001-2000
Riskilä, pesimä: 1001-2000

4. Föglön eteläinen saaristo, Föglö

Pinta-ala (ha): 17843
IBA-status: Alue on sama kuin IBA 093 Föglön eteläinen saaristo
Yleiskuvaus: Laajahko ulkosaaristoalue Föglön pääsaaren eteläpuolella.
Koordinaatti: 66546, 31431
Merimetso, talvi: 105
Kyhmyjoutsen, talvi: 130
Haahka, syksy: 10000
Selkälökki, pesimä: 125-139
Ruokki, pesimä: 1000-1100

5. Västerviken, Lemland

Pinta-ala (ha): 83
Yleiskuvaus: Matala, umpeutunut, irtokuroutunut entinen merenlahti Lemlandin kirkonkylän länsipuolella.
Koordinaatti: 66825, 33132
Harmaahaikara, syksy: 50

6. Torpfjärden, Jomala

Pinta-ala (ha): 164

Yleiskuvaus: Laajahko, matala, umpeenkasvamassa oleva merenlahti Maarianhaminan lentoaseman vieressä.

Koordinaatti: 66882, 31059
Kyhmyjoutsen, syksy: 101-500
Merihanhi, syksy: 501-1000
Viiksitimali, pesimä: 11-50

7. Kråkörsfjärden-Gottbysundet, Jomala

Pinta-ala (ha): 494
Yleiskuvaus: Sokkeloinen lahtikonaisuus Ahvenanmaan pääsaaren lounaisreunalla.
Koordinaatti: 66878, 31008
Haapana, kevät: 3000

8. Jomala slätten, Jomala

Pinta-ala (ha): 716
Yleiskuvaus: Laaja, metsäsaarekoiden pilkkoma peltoalue heti Jomalan kirkonkylän itäpuolella.
Koordinaatti: 66928, 31109
Merihanhi, kevät: 500
Merihanhi, syksy: 500

9. Bodafjärden, Hammarland, Finnström

Pinta-ala (ha): 1098
Yleiskuvaus: Laaja, pääosin metsien ympäröimä merenlahti Hammarlandin kirkonkylän itäpuolella.
Koordinaatti: 66991, 31018
Merihanhi, syksy: 500
Haapana, syksy: 2000
Kurki, syksy: 130-190

10. Storträsk-Markusbölefjärden, Finnström

Pinta-ala (ha): 1055
Yleiskuvaus: Laaja, useiden umpeenkasvavien järvien ja irtokuroutuneiden merenlahtien kokonaisuus Ahvenanmaan pääsaaren keskiosissa.
Koordinaatti: 67015, 31079
Uivelo, syksy: 200
Liejukana, pesimä: 2
Harmaapäätikka, pesimä: 3
Viiksitimali, pesimä: 2

11. Hagaslätten-Saltviksfjärden, Saltvik

Pinta-ala (ha): 484
Yleiskuvaus: Ahvenanmaan pääsaaren pohjoisosassa sijaitseva, tehokkaasti viljelty, maakunnan suurin yhtenäinen peltolakeus.
Koordinaatti: 67084, 31150
Merihanhi, kevät: 450
Merihanhi, syksy: 900
Räyskä, kevät: 62
Viiksitimali, pesimä: 11-50

12. Vandöfjärden, Saltvik, Finnström

Pinta-ala (ha): 1093
Yleiskuvaus: Matala, umpeenkasvanut merenlahti Getan kirkonkylän eteläpuolella.
Koordinaatti: 67080, 31097
Haapana, kevät: 2000
Haapana, syksy: 2000

Varsinais-Suomi

13. Paraisten makeavesiallas, Parainen

Pinta-ala (ha): 353
Suojelutilanne: lintuvesiensuojeluohjelma, Natura-alue. Alue suojeltu: noin puolet (41-60 %)
Yleiskuvaus: Makeavesialtaaksi padottuja merenlahdenpohjukoita ja niistä kuroutuneita fladoja ja järviä Paraisten (Älön) saaren länsiosassa.
Koordinaatti: 66967, 32335
Rastaskerttunen, pesimä: 1-5

14. Aneriojärvi, Suomensjärvi

Pinta-ala (ha): 135
Suojelutilanne: lintuvesiensuojeluohjelma, Natura-alue. Alue suojeltu: kokonaan (100%)
Yleiskuvaus: Peltojen ympäröimä, kaunis, melko rehevöitynyt järvi Kiskojoen vesistön yläosassa.
Koordinaatti: 67005, 33110
Joutsen, kevät: 150-300

15. Ruissalo, Turku

Pinta-ala (ha): 904
Suojelutilanne: lehtojensuojeluohjelma, luonnonsuojelualue, Natura-alue. Alue suojeltu: lähes kokonaan (91-99 %)
IBA-status: Alue on sama kuin IBA 092 Ruissalo
Yleiskuvaus: Lehtometsien, peltojen ja asutuksen hallitsema, luonnon- ja kulttuurihistoriallisesti erittäin arvokas saari Turun kupeessa.
Koordinaatti: 67114, 32331
Kanadanhanhi, syksy: 300
Selkälökki, pesimä: 30
Harmaapäätikka, pesimä: 7-12
Pikkutikka, pesimä: 11-50

16. Lellaistenlahti, Kustavi

Pinta-ala (ha): 179
Suojelutilanne: lintuvesiensuojeluohjelma, Natura-alue. Alue suojeltu: suurelta osin (61-90 %)
Yleiskuvaus: Matala, ruovikkoinen, luotojen ja pikkusaarten kirjoma merenlahtimosaiikki Kustavin saaren koillisreunalla.
Koordinaatti: 67296, 31947
Harmaapäätikka, pesimä: 5

17. Otajärvi, Laitila, Kodisjoki, Pyhäranta

Pinta-ala (ha): 581
Suojelutilanne: luonnonsuojelualue, lintuvesiensuojeluohjelma, Natura-alue. Alue suojeltu: kokonaan (100%)
Yleiskuvaus: Suurehko, enimmäkseen metsien ympäröimä lintujärvi Varsinais-Suomen ja Satakunnan rajamailla.
Koordinaatti: 67751, 32105
Ruskosuhaukka, pesimä: 5
Viiksitimali, pesimä: 7

18. Ahmasvesi, Uusikaupunki

Pinta-ala (ha): 216
Suojelutilanne: luonnonsuojelualue, lintuvesiensuojeluohjelma, Natura-alue. Alue suojeltu: kokonaan (100%)

Yleiskuvaus: Suurehko, peltojen, ranta-asutuksen ja metsien ympäröimä lintujärvi Uudenkaupungin eteläosissa.
Koordinaatti: 67404, 31995
Merihanhi, syksy: 200-600
Nokikana, syksy: 200-500

19. Paimionlahti, Paimio

Pinta-ala (ha): 696
Suojelutilanne: luonnonsuojelualue, lintuvesiensuojeluohjelma, Natura-alue. Alue suojeltu: pieneltä osin (11-40 %)
IBA-status: Alue on sama kuin IBA 090 Paimionlahti
Yleiskuvaus: Laajahkon, rehevöityneen jokisuiston ja sitä ympäröivien peltoalueiden kokonaisuus Paimion keskusten lounaispuolella.
Koordinaatti: 67076, 32601
Merihanhi, syksy: 101-500
Isokoskelo, kevät: 1001-5000

20. Viurilanlahti, Halikko, Salo

Pinta-ala (ha): 628
Suojelutilanne: luonnonsuojelualue, lintuvesiensuojeluohjelma, Natura-alue. Alue suojeltu: kokonaan (100%)
Yleiskuvaus: Kosteikkoalue pitkän ja kapean Halikonlahden perukassa Salon keskusten vieressä.
Koordinaatti: 67016, 32830
Pikkujoutsen, atl: 20
Kanadanhanhi, syksy: 500-600
Lapasotka, kevät: 11-50
Isokoskelo, atl: 1850
Nokikana, atl: 720

21. Oukkula-Monnoinen-Halkkoaukko, Lemu, Masku

Pinta-ala (ha): 701
Suojelutilanne: luonnonsuojelualue, lintuvesiensuojeluohjelma, Natura-alue. Alue suojeltu: suurelta osin (61-90 %)
Yleiskuvaus: Ruovikkoinen, sokkeloinen merenlahtijärjestelmä Lemun rannikolla.
Koordinaatti: 67241, 32227
Kyhmyjoutsen, kevät: 130
Kyhmyjoutsen, syksy: 80
Kurki, syksy: 200
Rastaskerttunen, pesimä: 2
Viiksitimali, pesimä: 12

22. Sjöfax, Kemiö

Pinta-ala (ha): 353
Suojelutilanne: Natura-alue. Alue suojeltu: pieneltä osin (11-40 %)
Yleiskuvaus: Matalahko, karjanlaidunniittyjen ja peltojen ympäröimä merenlahti Kemiön kirkonkylän kaakkoispuolella.
Koordinaatti: 66772, 32705
Rajastarkkuus:
Merihanhi, kevät: 101-500
Merihanhi, syksy: 2001-5000
Räyskä, kevät: 11-50
Räyskä, syksy: 21-50

23. Lautvesi, Uusikaupunki

Pinta-ala (ha): 863
Suojelutilanne: Natura-alue. Alue suojeltu: lähes kokonaan (91-99)

%)

Yleiskuvaus: Laaja, sokkeloinen, vesialueiden, ruovikkoisten lathien, rantaniittyjen, tervaleppää kasvavien luotojen ja hakamaiden muodostama kokonaisuus Uudenkaupungin

taajaman eteläpuolella.

Koordinaatti: 67483, 31972

Kyhmyjoutsen, kevät: 101-500

Kyhmyjoutsen, syksy: 101-500

Punasotka, kevät: 501-1000

Punasotka, syksy: 1001-5000

Uivelo, syksy: 101-150

Nokikana, syksy: 501-1300

Räyskä, kevät: 20

24. Teijon ylänkö, Perniö

Pinta-ala (ha): 3581

Suojelutilanne: luonnonsuojelualue, lintuvesiensuojeluohjelma, Natura-alue, soidensuojeluohjelma. Alue suojeltu: lähes kokonaan (91-99 %)

Yleiskuvaus: Laaja, jylhien kallioalueiden, järvien, korpipainanteiden ja avosoiden kokonaisuus Varsinais-Suomen kaakkoisosassa.

Koordinaatti: 66900, 32765

Metso, pesimä: 25

Kangaskiuru, pesimä: 5

25. Uudenkaupungin rannikko, Uusikaupunki, Pyhäranta

Pinta-ala (ha): 23876

Suojelutilanne: lintuvesiensuojeluohjelma, Natura-alue, rantojensuojeluohjelma, vanhojen metsien suojeluohjelma. Alue suojeltu: lähes kokonaan (91-99 %)

Yleiskuvaus: Monimuotoinen rannikko- ja saaristoalue Varsinais-Suomen pohjoisimmassa osassa.

Koordinaatti: 67722, 31828

Merimetso, syksy: 500-1000

Kyhmyjoutsen, kevät: 101-200

Kyhmyjoutsen, syksy: 201-500

Merihanhi, syksy: 101-200

Ristisorsa, kevät: 11-20

Ristisorsa, pesimä: 5

Lapasotka, kevät: 21-50

Lapasotka, syksy: 21-50

Haahka, kevät: 10001-50000

Mustalintu, kevät: 501-1000

Mustalintu, syksy: 501-1000

Uivelo, syksy: 101-200

Nokikana, kevät: 201-500

Nokikana, syksy: 201-500

Selkälokki, pesimä: 51

Räyskä, kevät: 51-100

Räyskä, pesimä: 100

Riskilä, pesimä: 455

Viiksitimali, pesimä: 2-5

26. Suomusjärven kaakkurilammet, Suomusjärvi

Pinta-ala (ha): 104

Suojelutilanne: harjijensuojeluohjelma, Natura-alue, soidensuojeluohjelma. Alue suojeltu: suurelta osin (61-90 %)

Yleiskuvaus: Neljän metsälammen ja yhden suolampiryhmän kokonaisuus Suomusjärven kirkonkylän ympärillä.

Koordinaatti: 67020, 33150

Kaakkuri, pesimä: 5

27. Varsinais-Suomen pohjoisosan suot, Yläne, Mynämäki, Nousiainen, Pöytyä

Pinta-ala (ha): 8130

Suojelutilanne: luonnonpuisto, luonnonsuojelualue, Natura-alue, soidensuojeluohjelma. Alue

suojeltu: lähes kokonaan (91-99 %)

Yleiskuvaus: Laaja, varsin yhtenäisen, selkeästi ympäröivästä viljelys-, taajama- ja pienipiirteisistä metsäalueista erottuva suokokonaisuus pohjoisessa Varsinais-Suomessa.

Koordinaatti: 67540, 32401

Liro, pesimä: 50-100

Harmaapäätikka, pesimä: 3-5

28. Mietoistenlahti-Louhisaarenlahti, Mietoinen, Askainen

Pinta-ala (ha): 2139

Suojelutilanne: luonnonsuojelualue, lintuvesiensuojeluohjelma, Natura-alue. Alue suojeltu: pieneltä osin (11-40 %)

IBA-status: Alue sisältää IBAn 091 Mietoistenlahti

Yleiskuvaus: Laaja, yhtenäinen, enimmäkseen peltojen ympäröimä merenlahtikokonaisuus Turun luoteispuolella.

Koordinaatti: 67337, 32189

Kyhmyjoutsen, kevät: 101-500

Kyhmyjoutsen, syksy: 101-500

Merihanhi, kevät: 101-500

Merihanhi, syksy: 800-1000

Lapasotka, kevät: 11-50

Isokoskelo, kevät: 1001-5000

Viiksitimali, pesimä: 12-15

29. Kolkanaukon alue, Taivassalo

Pinta-ala (ha): 503

Suojelutilanne: lintuvesiensuojeluohjelma, Natura-alue. Alue suojeltu: lähes kokonaan (91-99 %)

Yleiskuvaus: Vierekkäisten, rehevien merenlahtien kokonaisuus Taivassalossa Saaristomeren pohjoisosassa.

Koordinaatti: 67323, 32011

Kyhmyjoutsen, atl: 138

Viiksitimali, pesimä: 10-15

30. Läntisen Suomenlahden saaristo, Korppoo, Nauvo, Kökar, Dragsfjärd, Hanko, Tammisaari, Inkoo

Pinta-ala (ha): 422232

Suojelutilanne: harjijensuojeluohjelma, kansallispuisto, Natura-alue, rantojensuojeluohjelma. Alue suojeltu: suurelta osin (61-90 %)

IBA-status: Alue sisältää IBAt 080 Tammisaaren-Inkoon läntinen saaristo, 081 Hangon läntinen saaristo ja 089 Korppoon-Nauvon eteläinen saaristo

Yleiskuvaus: Erittäin laaja, yhtenäisen tuhansien saarien ja luotojen saaristokokonaisuus Kökarin ja Inkoon välillä.

Koordinaatti: 66443, 32310

Merimetso, kevät: 100-500

Merimetso, syksy: 500-1000

Kyhmyjoutsen, kevät: 500-1000

Kyhmyjoutsen, syksy: 500-1000

Kyhmyjoutsen, talvi: 310

Joutsen, syksy: 300

Merihanhi, syksy: 340

Ristisorsa, kevät: 15

Ristisorsa, pesimä: 21-50

Haahka, kevät: 20000-50000

Haahka, pesimä: 50000-100000

Haahka, syksy: 30000-50000

Alli, syksy: 50000

Pilkasiipi, pesimä: 600-1100

Isokoskelo, pesimä: 1001-5000

Isokoskelo, talvi: 1000-5000

Meriharakka, kevät: 220

Merisirri, syksy: 30-70

Suosirri, pesimä: 4-5

Kalalokki, atl: 3900

Selkälokki, pesimä: 201-500

Harmaalokki, kevät: 2000

Merilokki, kevät: 120

Räyskä, kevät: 10-20

Räyskä, pesimä: 161-165

Räyskä, syksy: 20-40

Kalatiira, pesimä: 400-800

Pikkutiira, pesimä: 1-5

Etelänkiisa, pesimä: 2-5

Ruokki, pesimä: 101-500

Riskilä, pesimä: 250-650

Pikkusieppo, pesimä: 2-5

31. Rauvolanlahti-Friskalanlahti, Turku, Kaarina

Pinta-ala (ha): 367

Suojelutilanne: lehtojensuojeluohjelma, luonnonsuojelualue, lintuvesiensuojeluohjelma, Natura-alue. Alue suojeltu: kokonaan (100%)

Yleiskuvaus: Kolmen lähekkäisen, pienen, rehevöityneen merenlahden ja niitä ympäröivien rantametsien kokonaisuus Turun keskustan eteläpuolella.

Koordinaatti: 67078, 32389

Harmaapäätikka, pesimä: 8-10

Viiksitimali, pesimä: 2

Satakunta

32. Inhottujärvi, Noormarkku, Pomarkku

Pinta-ala (ha): 313

Suojelutilanne: lintuvesiensuojeluohjelma, Natura-alue. Alue suojeltu: kokonaan (100%)

Yleiskuvaus: Noormarkun ja Pomarkun rajalla sijaitsevan, keskikokoisen, suurelta osin metsien ympäröimän järven rehevimmät,

runsakasvustoimmat osat.

Koordinaatti: 68440, 32420

Harmaahaikara, syksy: 40

Joutsen, kevät: 450

Joutsen, syksy: 400

Ruskosuohaukka, pesimä: 3-4

Suokukko, kevät: 1200

Mustaviklo, kevät: 400

Mustaviklo, syksy: 250

Liro, kevät: 1000

Pikkulokki, kevät: 400

Mustatiira, pesimä: 3

33. Köyliönjärvi-Pyhäjärvi, Köyliö, Säkyli, Eura

Pinta-ala (ha): 2759

Suojelutilanne: lehtojensuojeluohjelma, luonnonsuojelualue, lintuvesiensuojeluohjelma, Natura-alue. Alue suojeltu: noin puolet (41-60 %)

IBA-status: Alue on sama kuin IBA 087 Köyliönjärvi-Pyhäjärvi

Yleiskuvaus: Suuren, rehevöityneen Köyliönjärven ja jättimäisen Pyhäjärven pohjoisten osien kokonaisuus Säkyli ja Köyliön kirkonkylän tuntumassa.

Koordinaatti: 67820, 32460

Kaulushaikara, pesimä: 5

Harmaahaikara, syksy: 32

Joutsen, kevät: 200

Joutsen, syksy: 400

Metsähanhi, kevät: 600

Metsähanhi, syksy: 300

Lapasotka, syksy: 30

Uivelo, pesimä: 4

Isokoskelo, syksy: 3000

Ruskosuohaukka, pesimä: 7

Nokikana, kevät: 700

Nokikana, syksy: 1500

Kurki, syksy: 150

Suokukko, kevät: 2500

Naurulokki, kevät: 6000

Naurulokki, pesimä: 1100

Pikkutikka, pesimä: 25

Rastaskerttunen, pesimä: 2-3

Viiksitimali, pesimä: 5

34. Kuorsumaanjärvi-Jättijärvi, Kiikoinen, Suodenniemi

Pinta-ala (ha): 321

Suojelutilanne: Natura-alue. Alue suojeltu: suurelta osin (61-90 %)

Yleiskuvaus: Keskikokoisen, rehevöityneen Kuorsumaanjärven sekä sen naapuripikkujärven kokonaisuus Kiikoinen kirkonkylän pohjoispuolella.

Koordinaatti: 68310, 32660

Joutsen, syksy: 220

Ruskosuohaukka, pesimä: 3

Nokikana, syksy: 950

35. Merikarvian pohjoisosan suot, Merikarvia

Pinta-ala (ha): 1533

Suojelutilanne: Natura-alue, soidensuojeluohjelma. Alue suojeltu: pieneltä osin (11-40 %)

Yleiskuvaus: Useiden nuorten, suhteellisen pienialaisten keidassoiden kokonaisuus Satakunnan pohjoisosan suoseuduilla.

Koordinaatti: 68830, 32160

Kaakkuri, pesimä: 3

36. Kokemäenjoen alajuoksu, Harjavalta, Nakkila, Ulvila

Pinta-ala (ha): 288

Suojelutilanne: lehtojensuojeluohjelma, luonnonsuojelualue, Natura-alue. Alue suojeltu: pieneltä osin (11-40 %)

Yleiskuvaus: Lehtometsien reunistamien Kokemäenjoen jokiosuuskien kokonaisuus Porin itäpuolella.

Koordinaatti: 68180, 32320

Pikkutikka, pesimä: 12

37. Puurijärvi-Isosuo ja ympäristön kosteikat, Kokemäki, Huittinen

Pinta-ala (ha): 3474

Suojelutilanne: kansallispuisto, Natura-alue. Alue suojeltu: lähes kokonaan (91-99 %)

IBA-status: Alue on sama kuin IBA 086 Puurijärvi-Isosuo ja ympäristön kosteikat

Yleiskuvaus: Laaja, maantieteellisesti yhtenäinen, monimuotoinen lintujärven, peltoalueen sekä useiden keidassoiden kokonaisuus Satakunnan kaakkoisosassa.

Koordinaatti: 68000, 32620

Harmaahaikara, syksy: 50

Joutsen, kevät: 400

Metsähanhi, kevät: 600

Ruskosuohaukka, pesimä: 2-3

Nokikana, kevät: 600

Kurki, atl: 580

Suokukko, pesimä: 10

Liro, pesimä: 62

Mustatiira, pesimä: 2-3

38. Saarnijärvi ja Kauklainen, Lappi

Pinta-ala (ha): 310

Suojelutilanne: lintuvesiensuojeluohjelma, Natura-alue. Alue suojeltu: kokonaan (100%)

Yleiskuvaus: Kaksi pientä, lähekkäistä, umpeenkasvavaa lintujärveä Lapin kirkonkylän länsipuolella.

lella.
Koordinaatti: 67870, 32183
Ruskosuohaukka, pesimä: 2-3
Liro, kevät: 501-1000

39. Säkyänharju, Säkyä, Köyliö

Pinta-ala (ha): 1887
Suojelutilanne: harjunsuojeluohjelma, Natura-alue, soidensuojeluohjelma. Alue suojeltu: lähes kokonaan (91-99 %)
Yleiskuvaus: Laaja, metsäinen, teiden, hiekkakuoppien, hakkuuaukkojen ja armeijan harjoitusalueiden rikkoma harjualue Säkyän kirkonkylän itäpuolella.
Koordinaatti: 67764, 32586
Kangaskiuru, pesimä: 6-10

40. Koskeljärvi-Vaaljärvi-Pitkälampi, Eura

Pinta-ala (ha): 2090
Suojelutilanne: lintuvesiensuojeluohjelma, Natura-alue. Alue suojeltu: noin puolet (41-60 %)
IBA-status: Alue on sama kuin IBA 084 Koskeljärvi-Vaaljärvi-Pitkälampi
Yleiskuvaus: Kolmen rehevän järven kokonaisuus Lapinjoen latvoilla Satakunnassa.
Koordinaatti: 67695, 32345
Joutsen, pesimä: 4
Metsähanhi, kevät: 500
Ruskosuohaukka, pesimä: 6
Pikkutiira, pesimä: 8

41. Karhijärvi, Lavia

Pinta-ala (ha): 3650
Suojelutilanne: lintuvesiensuojeluohjelma. Alue suojeltu: hyvin pieneltä osin (1-10 %)
Yleiskuvaus: Kookas, luontaisesti melko karu, sittemmin maatalouden rehevöittänyt järvi Lavian kirkonkylän vieressä.
Koordinaatti: 68403, 32636
Kaulushaikara, pesimä: 5-7
Isokoskelo, syksy: 2500-4000
Ruskosuohaukka, pesimä: 4-6

42. Kiimajärvi, Äetsä

Pinta-ala (ha): 90
Suojelutilanne: -. Alue suojeltu: ei lainkaan (0%)
Yleiskuvaus: Äetsä-Kiikoinen-tien varrella sijaitsevan Kiimajärven voimakkaasti rehevöitynyt eteläpää.
Koordinaatti: 68141, 32709
Ruskosuohaukka, pesimä: 4

43. Telkunsuo, Punkalaidun, Loimaa

Pinta-ala (ha): 936
Suojelutilanne: Natura-alue, soidensuojeluohjelma. Alue suojeltu: lähes kokonaan (91-99 %)
Yleiskuvaus: Kahden lähekkäisen, laajahkon, suhteellisen luonnontilaisen suon kokonaisuus Satakunnan, Varsinais-Suomen ja Lounais-Hämeen liittymäkohdassa.
Koordinaatti: 67717, 32920
Kurki, syksy: 1001-2000

44. Mustansaarenkeitaan-Rynkänkeitaan alue, Honkajoki, Siikainen, Isojoki

Pinta-ala (ha): 6672
Suojelutilanne: luonnonsuojelualue, Natura-alue, soidensuojeluohjelma. Alue suojeltu: lähes kokonaan (91-99 %)
Yleiskuvaus: Laaja, vierekkäisten keidassoiden ryhmä Satakunnan ja Etelä-Pohjanmaan rajamaililla.
Koordinaatti: 68859, 32359

Kaakkuri, pesimä: 4
Joutsen, pesimä: 4
Pikkukuovi, pesimä: 5
Liro, pesimä: 101-200

45. Porin lintuvedet, Pori

Pinta-ala (ha): 9483
Suojelutilanne: luonnonsuojelualue, lintuvesiensuojeluohjelma, Natura-alue. Alue suojeltu: suurelta osin (61-90 %)
IBA-status: Alue sisältää osan IBAs-ta 083 Porin lintuvedet ja rannikko
Yleiskuvaus: Erittäin monipuolinen, poikkeuksellisen laaja kosteikkoalue Porin edustalla.

Koordinaatti: 68375, 32000
Kaulushaikara, pesimä: 14
Harmaahaikara, kevät: 30
Harmaahaikara, syksy: 150-200
Kyhmyjoutsen, kevät: 600
Kyhmyjoutsen, syksy: 1200
Pikkujoutsen, kevät: 30
Pikkujoutsen, syksy: 15-20
Joutsen, kevät: 1800
Joutsen, pesimä: 4
Joutsen, syksy: 3000
Metsähanhi, kevät: 3500
Metsähanhi, syksy: 1500
Merihanhi, kevät: 400
Merihanhi, syksy: 1500
Kanadanhanhi, kevät: 300
Kanadanhanhi, syksy: 1500
Ristisorsa, kevät: 200
Ristisorsa, pesimä: 9
Ristisorsa, syksy: 300
Haapana, kevät: 2000
Haapana, syksy: 3000
Harmaasorsa, syksy: 20
Jouhisorsa, kevät: 1500
Jouhisorsa, syksy: 500-1000
Heinätavi, kevät: 100
Lapasorsa, kevät: 500
Lapasorsa, syksy: 500
Punasotka, kevät: 800
Punasotka, syksy: 2500
Lapasotka, kevät: 1000
Lapasotka, pesimä: 37
Lapasotka, syksy: 500
Mustalintu, syksy: 500
Pilkkaasiipi, kevät: 600
Uivelo, syksy: 160
Tukkakoskelo, syksy: 1000
Isokoskelo, kevät: 3000
Isokoskelo, syksy: 3000
Ruskosuohaukka, pesimä: 16
Liejukana, pesimä: 5
Nokikana, kevät: 1500
Nokikana, syksy: 2500
Kurki, kevät: 300
Kurki, syksy: 1200
Meriharakka, kevät: 800
Meriharakka, syksy: 200
Tylli, kevät: 1500
Tylli, syksy: 800
Lapinsirri, kevät: 300
Lapinsirri, syksy: 200
Suosirri, pesimä: 16
Jänkäsiirriäinen, kevät: 300
Jänkäsiirriäinen, syksy: 150
Suokukko, kevät: 2500
Suokukko, pesimä: 15
Suokukko, syksy: 1200
Jänkäkurppa, syksy: 20
Punakuiri, kevät: 600
Mustaviklo, kevät: 1000
Mustaviklo, syksy: 600
Valkoviklo, kevät: 400
Valkoviklo, syksy: 200
Liro, kevät: 2500
Liro, syksy: 1000

Karikukko, kevät: 250
Pikkulokki, kevät: 300
Pikkulokki, pesimä: 264
Pikkulokki, syksy: 350
Naurulokki, kevät: 3500
Naurulokki, pesimä: 1757
Selkälokki, kevät: 100
Harmaalokki, kevät: 1600
Harmaalokki, syksy: 2000
Räyskä, kevät: 30-120
Räyskä, syksy: 180
Kalatiira, kevät: 1500
Pikkutiira, syksy: 5-20
Mustatiira, pesimä: 2
Uhanalainen laji, pesimä: 1
Pikkutiira, pesimä: 51
Rastaskerttunen, pesimä: 2
Viiksitimali, pesimä: 80

46. Rauman-Luvian-Porin saaristo, Rauma, Eurajoki, Luvia, Pori

Pinta-ala (ha): 27371
Suojelutilanne: lehtojensuojeluohjelma, luonnonsuojelualue, Natura-alue, rantojensuojeluohjelma. Alue suojeltu: noin puolet (41-60 %)
IBA-status: Alue sisältää IBA-t 085 Rauman-Luvian saaristot ja 088 Ouran-Enskerin saaristot sekä osan IBAs-ta 083 Porin lintuvedet ja rannikko
Yleiskuvaus: Laaja, yhtenäinen saaristoalue Satakunnan edustalla.

Koordinaatti: 68116, 31980
Merimetso, kevät: 1200
Merimetso, syksy: 800
Kyhmyjoutsen, kevät: 180
Kyhmyjoutsen, syksy: 600
Merihanhi, kevät: 400
Merihanhi, syksy: 1000
Ristisorsa, pesimä: 21
Ristisorsa, syksy: 80
Tukkasotka, kevät: 3500
Tukkasotka, syksy: 4000
Lapasotka, kevät: 800
Lapasotka, pesimä: 56
Lapasotka, syksy: 200
Haahka, pesimä: 4879
Mustalintu, kevät: 500
Mustalintu, syksy: 1500
Pilkkaasiipi, kevät: 600
Pilkkaasiipi, pesimä: 361
Pilkkaasiipi, syksy: 2000
Telkkä, syksy: 10000
Tukkakoskelo, pesimä: 350
Tukkakoskelo, syksy: 2000
Isokoskelo, kevät: 2000
Isokoskelo, pesimä: 284
Isokoskelo, syksy: 3000
Meriharakka, kevät: 400
Punakuiri, kevät: 800
Valkoviklo, syksy: 300
Karikukko, kevät: 350
Kalalokki, kevät: 4000
Kalalokki, syksy: 5000
Selkälokki, pesimä: 169
Harmaalokki, kevät: 4000
Harmaalokki, syksy: 5000
Merilokki, kevät: 300
Merilokki, syksy: 400
Räyskä, kevät: 100
Lapintiira, kevät: 2000
Lapintiira, syksy: 2000

47. Eurajoen suisto, Eurajoki

Pinta-ala (ha): 1605
Suojelutilanne: -. Alue suojeltu: ei lainkaan (0%)
Yleiskuvaus: Monimuotoinen, kosteikon, taajamien, peltojen ja rantalehtojen muodostama suisto-

alue Eurajoen rannikolla.
Koordinaatti: 68031, 32103
Harmaahaikara, syksy: 30
Kyhmyjoutsen, syksy: 80
Joutsen, kevät: 300
Metsähanhi, kevät: 1400
Metsähanhi, syksy: 300
Merihanhi, kevät: 300
Merihanhi, syksy: 900
Kanadanhanhi, kevät: 150
Kanadanhanhi, syksy: 200
Isokoskelo, kevät: 1200
Kurki, kevät: 800
Kurki, syksy: 400
Kapustarinta, kevät: 3200
Suokukko, kevät: 1500
Liro, kevät: 800
Kalalokki, kevät: 2500
Harmaalokki, kevät: 1500
Räyskä, kevät: 30
Räyskä, syksy: 40
Viiksitimali, pesimä: 5

48. Luvianlahti, Luvia

Pinta-ala (ha): 292
Suojelutilanne: -. Alue suojeltu: ei lainkaan (0%)
Yleiskuvaus: Sata vuotta sitten merenlahdesta kuivatettu, laajako peltoalue Luvian kirkonkylän vieressä.
Koordinaatti: 68177, 32115
Joutsen, kevät: 250
Metsähanhi, kevät: 1600
Merihanhi, kevät: 400
Merihanhi, syksy: 1400
Kurki, kevät: 500
Kurki, syksy: 1300

49. Kuivalahti, Eurajoki

Pinta-ala (ha): 1026
Suojelutilanne: rantojensuojeluohjelma. Alue suojeltu: hyvin pieneltä osin (1-10 %)
Yleiskuvaus: Eurajoen rannikolla sijaitseva monipuolinen rannikkoalue, joka vaihtuu nopeasti avomeren rantamatalikosta suojaisaksi merenlahdeksi ja laajoiksi fladoiksi.
Koordinaatti: 68114, 32080
Kyhmyjoutsen, syksy: 100-500
Joutsen, kevät: 100-500
Joutsen, syksy: 501-1000
Pilkkaasiipi, syksy: 501-1000

Länsi-Uusimaa

50. Vanjärvi, Vihti

Pinta-ala (ha): 145
Suojelutilanne: lintuvesiensuojeluohjelma, Natura-alue. Alue suojeltu: lähes kokonaan (91-99 %)
Yleiskuvaus: Rehevä lintujärvi viljelysten keskellä Vihtin kirkonkylän länsipuolella.
Koordinaatti: 67070, 33478
Joutsen, kevät: 100-500
Joutsen, syksy: 200
Liro, kevät: 501-1000

51. Karjaanjokilaakso, Karkkila

Pinta-ala (ha): 78
Suojelutilanne: -. Alue suojeltu: ei lainkaan (0%)
Yleiskuvaus: Jyrkkäreunainen, paikoin syvällä kanjonissa kulkeva, monikoskinen, pääosin rehevien lehtojen ja vanhojen metsien reunustama jokilaakso Karkkilan kaupungin eteläpuolella.
Koordinaatti: 67155, 33480
Koskikara, pesimä: 1-5

52. Meiko-Lapträsk, Kirkkonummi, Siuntio

Pinta-ala (ha): 3153

Suojelutilanne: lehtojensuojeluohjelma, luonnonsuojelualue, Natura-alue, rantojensuojeluohjelma, soidensuojeluohjelma, vanhojen metsien suojeluohjelma. Alue suojeltu: suurelta osin (61-90%)

Yleiskuvaus: Laaja, yhtenäinen, monipuolinen metsäalue Kirkkonummen ja Siuntion rajamailla.

Koordinaatti: 66733, 33518

Harmaapäätikka, pesimä: 3-4

53. Kärkelänjoki, Karjalohja, Kisko

Pinta-ala (ha): 11

Suojelutilanne: Natura-alue. Alue suojeltu: pieneltä osin (11-40%)

Yleiskuvaus: Kirkasvetinen, osin padottu, lehtipuuston reunustama joki Karjalohjan ja Kiskon rajalla.

Koordinaatti: 66884, 33122

Koskikara, pesimä: 2

54. Espoonlahti, Espoo

Pinta-ala (ha): 425

Suojelutilanne: lehtojensuojeluohjelma, luonnonsuojelualue, lintuvesiensuojeluohjelma, Natura-alue. Alue suojeltu: noin puolet (41-60%)

Yleiskuvaus: Kymmenisen kilometriä pitkä, matala, rehevä merenlahti Espoon eteläosissa.

Koordinaatti: 66754, 33657

Isokoskelo, atl: 1201

55. Ridassjärvi-Järvisuo-Ridassaarensuo, Hyvinkää

Pinta-ala (ha): 686

Suojelutilanne: luonnonsuojelualue, lintuvesiensuojeluohjelma, Natura-alue, soidensuojeluohjelma. Alue suojeltu: kokonaan (100%)

Yleiskuvaus: Voimakkaasti rehevöityneen lintujärven ja sen viereisen keidasuon yhdistymä Hyvinkään itäosassa.

Koordinaatti: 67272, 33896

Joutsen, kevät: 100-500

56. Sandviken-Räviken, Tammisaari

Pinta-ala (ha): 115

Suojelutilanne: -. Alue suojeltu: ei lainkaan (0%)

Yleiskuvaus: Pienen saariryhmän ja sen viereisen manerranta-alueen muodostama kohde Tammisaaren länsiosassa.

Koordinaatti: 66510, 32790

Merihanhi, syksy: 200

57. Bölsviken-Bredviken, Tammisaari

Pinta-ala (ha): 162

Suojelutilanne: lintuvesiensuojeluohjelma, Natura-alue. Alue suojeltu: lähes kokonaan (91-99%)

Yleiskuvaus: Suojainen, matala, yhtenäisen järviruokovyöhykkeen reunustama sisälähti Tammisaaren länsiosassa.

Koordinaatti: 66548, 32749

Kyhmyjoutsen, syksy: 60-300

Joutsen, syksy: 150-250

Uivelo, syksy: 100-250

58. Strömsö, Inkoo

Pinta-ala (ha): 338

Suojelutilanne: -. Alue suojeltu: ei lainkaan (0%)

Yleiskuvaus: Monimuotoinen sisäsaariston saari Inkoon edustalla.

Koordinaatti: 66515, 33190

Harmaapäätikka, pesimä: 4

59. Hangon etelälahdet, Hanko

Pinta-ala (ha): 872

Suojelutilanne: harjijensuojeluohjelma, luonnonsuojelualue, Natura-alue, rantojensuojeluohjelma. Alue suojeltu: suurelta osin (61-90%)

Yleiskuvaus: Hyvin monimuotoinen, matalien merenlahtien, fladojen, rantaniittyjen, hietikoiden ja kivikoiden mosaikki Hangoen etelälahdella.

Koordinaatti: 66414, 32803

Kyhmyjoutsen, kevät: 430

Kyhmyjoutsen, syksy: 200

Ristisorsa, kevät: 11

Lapasotka, syksy: 20-120

Harmaalokki, atl: 2500

60. Nuuksio, Vihti, Espoo, Kirkkonummi

Pinta-ala (ha): 9976

Suojelutilanne: kansallispuisto, lehtojensuojeluohjelma, Natura-alue, rantojensuojeluohjelma, vanhojen metsien suojeluohjelma. Alue suojeltu: suurelta osin (61-90%)

IBA-status: Alue on sama kuin IBA 079 Nuuksio (210215), mutta rajausta on laajennettu

Yleiskuvaus: Useiden metsätyyppien, pienialaisten soiden, harjanteiden, kalliojyrkenteiden kirjoma, runsasjärvinen ja-lampinen, varsin yhtenäinen metsäalue Espoon, Vihtin ja Kirkkonummen rajaseudulla.

Koordinaatti: 66910, 33660

Kaakkuri, pesimä: 2-4

Metso, pesimä: 51-100

Harmaapäätikka, pesimä: 15-25

Pikkutikka, pesimä: 10-15

Pohjantikka, pesimä: 5-10

Kangaskiuru, pesimä: 4-8

Pikkusieppo, pesimä: 10-20

61. Lämpträsket, Karjaa

Pinta-ala (ha): 239

Suojelutilanne: lintuvesiensuojeluohjelma, Natura-alue. Alue suojeltu: lähes kokonaan (91-99%)

Yleiskuvaus: Suurehko, matala, rehevöitynyt, enimmäkseen lehtimetsien reunustama järvi Karjaan eteläpuolella.

Koordinaatti: 66641, 33141

Kyhmyjoutsen, atl: 170

Merihanhi, atl: 120

Kanadanhanhi, syksy: 200-370

Nokikana, syksy: 501-1000

62. Tuusulanjärvi, Tuusula, Järvenpää

Pinta-ala (ha): 980

Suojelutilanne: lintuvesiensuojeluohjelma, Natura-alue. Alue suojeltu: pieneltä osin (11-40%)

Yleiskuvaus: Järvenpään ja Tuusulan taajamien välissä olevan Tuusulanjärven linnustollisesti arvokkaimmat luhtarannat ja laajat ruovikot, joitakin rantametsä-alueita sekä järven länsipuoleiset, keväiset tulvapellot.

Koordinaatti: 67045, 33928

Harmaahaikara, atl: 22

Naurulokki, kevät: 1000-4500

Harmaalokki, kevät: 1000-1500

63. Sipoonkorven alue, Sipoo, Vantaa

Pinta-ala (ha): 2022

Suojelutilanne: lehtojensuojeluohjelma, Natura-alue. Alue suojel-

tu: noin puolet (41-60%)

Yleiskuvaus: Monimuotoinen, erityyppisten metsien, kallioiden, puroaksojen ja suopainanteiden kirjoma metsäalue Sipoon eteläosassa.

Koordinaatti: 66908, 34020

Harmaapäätikka, pesimä: 3-4

Pikkusieppo, pesimä: 4-8

64. Myrans, Siuntio

Pinta-ala (ha): 57

Suojelutilanne: -. Alue suojeltu: ei lainkaan (0%)

Yleiskuvaus: Pieni, monipuolinen, viljelysmaiden keskellä oleva kosteikkoalue Lohjan keskustan eteläpuolella.

Koordinaatti: 66796, 33379

Rastaskerttunen, pesimä: 2

65. Suomenoja, Espoo

Pinta-ala (ha): 55

Suojelutilanne: -. Alue suojeltu: ei lainkaan (0%)

Yleiskuvaus: Pieni, voimakkaasti rehevöitynyt, puhdistamon jätevesialtaaksi muutettu merenlahdella keskellä Espoon eteläisiä kaupunginosia.

Koordinaatti: 66728, 33735

Harmaasorsa, syksy: 10-20

Liejukana, pesimä: 6-8

Rastaskerttunen, pesimä: 1-3

66. Hila, Kirkkonummi

Pinta-ala (ha): 533

Suojelutilanne: -. Alue suojeltu: ei lainkaan (0%)

Yleiskuvaus: Laajahko kalliomännikköalue Upinniemen niemimaalla Kirkkonummen rannikkoalueella.

Koordinaatti: 66624, 33560

Kangaskiuru, pesimä: 6-8

67. Kopparnäs, Inkoo, Siuntio

Pinta-ala (ha): 513

Suojelutilanne: luonnonsuojelualue. Alue suojeltu: hyvin pieneltä osin (1-10%)

Yleiskuvaus: Laajahko kalliomännikköalue Inkoon itäisellä rannikkoalueella.

Koordinaatti: 66639, 33472

Kangaskiuru, pesimä: 8-12

68. Laajalahden-Viikin alue, Espoo, Helsinki

Pinta-ala (ha): 1380

Suojelutilanne: luonnonsuojelualue, lintuvesiensuojeluohjelma, Natura-alue, vanhojen metsien suojeluohjelma. Alue suojeltu: pieneltä osin (11-40%)

IBA-status: Alue sisältää IBAn 078 Laajalahden-Vanhakaupunginlahti-Viikki

Yleiskuvaus: Kahden samankaltaisen, monipuolisen merenlahden ja niitä reunustavien rantojen ja rantametsien kokonaisuus Helsingin keskustan molemmin puolin.

Koordinaatti: 66782, 33816

Harmaahaikara, syksy: 30

Isokoskelo, kevät: 1500-2000

Nokikana, atl: 485

Naurulokki, atl: 9500

Pikkutikka, pesimä: 10

Rastaskerttunen, pesimä: 2-4

Viiksitimali, pesimä: 65

69. Kirkkonummen-Espoon saaristo, Kirkkonummi, Espoo

Pinta-ala (ha): 12310

Suojelutilanne: luonnonsuojelualue,

Natura-alue, rantojensuojeluohjelma. Alue suojeltu: lähes kokonaan (91-99%)

IBA-status: Alue sisältää IBAn 082 Kirkkonummen saaristo

Yleiskuvaus: Laaja, Kirkkonummen ja Espoon läntisintä rannikkoa kiertävä sisä- ja ulkosaaristo-alue.

Koordinaatti: 66538, 33637

Merimetsä, syksy: 300

Kyhmyjoutsen, syksy: 85

Lapasotka, syksy: 20-200

Kalalokki, syksy: 2500

Selkälokki, pesimä: 40

Räyskä, pesimä: 3-4

Räyskä, syksy: 20

70. Pohjois-Kirkkonummen lintujärvet, Kirkkonummi

Pinta-ala (ha): 628

Suojelutilanne: lintuvesiensuojeluohjelma, Natura-alue. Alue suojeltu: noin puolet (41-60%)

Yleiskuvaus: Useiden lähekkäisten, samantyyppisten, pieneköiden lintujärvien kokonaisuus Pohjois-Kirkkonummen maaseudulla.

Koordinaatti: 66842, 33554

Kaulushaikara, pesimä: 2-5

Harmaahaikara, atl: 22

Uivelo, syksy: 101-200

Ruskosuohaukka, pesimä: 2-5

Liejukana, pesimä: 2-5

Rastaskerttunen, pesimä: 3-5

71. Etelä-Kirkkonummen kosteikot, Kirkkonummi

Pinta-ala (ha): 1255

Suojelutilanne: lehtojensuojeluohjelma, luonnonsuojelualue, lintuvesiensuojeluohjelma, Natura-alue, soidensuojeluohjelma, vanhojen metsien suojeluohjelma. Alue suojeltu: lähes kokonaan (91-99%)

Yleiskuvaus: Lähekkäisten kosteikkojen ryhmä Kirkkonummen eteläosissa.

Koordinaatti: 66658, 33654

Kyhmyjoutsen, atl: 100

Viiksitimali, pesimä: 3

72. Tammisaaren lintuvedet, Tammisaari

Pinta-ala (ha): 1011

Suojelutilanne: luonnonsuojelualue, lintuvesiensuojeluohjelma, Natura-alue, rantojensuojeluohjelma. Alue suojeltu: lähes kokonaan (91-99%)

Yleiskuvaus: Useiden lähekkäisten, rehevöityneiden merenlahtien ryhmä Tammisaaren kaupungin ympärillä.

Koordinaatti: 66570, 33046

Harmaahaikara, syksy: 21-50

Punasotka, kevät: 300-400

Uivelo, kevät: 100-120

Isokoskelo, kevät: 850-950

Nokikana, kevät: 1000-1500

Nokikana, syksy: 500-1000

Rastaskerttunen, pesimä: 2-6

Viiksitimali, pesimä: 3

73. Lindöviksen-Heimlax, Tammisaari

Pinta-ala (ha): 276

Suojelutilanne: luonnonsuojelualue, lintuvesiensuojeluohjelma, Natura-alue. Alue suojeltu: lähes kokonaan (91-99%)

Yleiskuvaus: Kaksi vierekkäistä, rehevää lintulahtea Tammisaaren länsiosassa.

Koordinaatti: 66615, 32882
Merihanhi, syksy: 230-1600

74. Degerbyn pelto, Inko

Pinta-ala (ha): 96
Suojelutilanne: - Alue suojeltu: ei lainkaan (0%)
Yleiskuvas: Laajahkoja, viljelyksessä olevia peltoaukeita Inkon rannikkoseudulla.
Koordinaatti: 66706, 33417
Merihanhi, syksy: 800
Kanadanhanhi, syksy: 400

75. Karjaan järvalue, Karjaa

Pinta-ala (ha): 898
Suojelutilanne: - Alue suojeltu: ei lainkaan (0%)
Yleiskuvas: Lähekkäisten, karujen järvien kokonaisuus Karjaan keskosissa.
Koordinaatti: 66627, 33222
Kaakkuri, pesimä: 3-4

76. Pohjan järvalue, Pohja

Pinta-ala (ha): 2726
Suojelutilanne: luonnonsuojelualue, Natura-alue, rantojensuojeluohjelma. Alue suojeltu: pieneltä osin (11-40 %)
Yleiskuvas: Poikkeuksellisen laaja, karujen, enimmäkseen pienten ja keskikokoisten järvien ja lampien kokonaisuus Pohjan länsi- ja pohjoisosassa.
Koordinaatti: 66743, 33406
Kaakkuri, pesimä: 11-13

77. Nummi-Pusulan-Lohjan lintuvedet, Nummi-Pusula, Lohja

Pinta-ala (ha): 723
Suojelutilanne: luonnonsuojelualue, lintuvesiensuojeluohjelma, Natura-alue. Alue suojeltu: suurelta osin (61-90 %)
Yleiskuvas: Useiden lähekkäisten lintuvesien ketju Hiidenveden länsipuolella Luoteis-Uudella maalla.
Koordinaatti: 66972, 33361
Kaulushaikara, pesimä: 6-7
Harmaahaikara, atl: 24
Joutsen, kevät: 300-500
Ruskosuohaukka, pesimä: 3-4
Liro, kevät: 501-1000
Rastaskerttunen, pesimä: 3-10

78. Helsingin edustan luodot, Helsinki, Espoo

Pinta-ala (ha): 1209
Suojelutilanne: harjijensuojeluohjelma, luonnonsuojelualue, Natura-alue, rantojensuojeluohjelma. Alue suojeltu: pieneltä osin (11-40 %)
Yleiskuvas: Kymmenien linnustollisesti arvokkaiden luotojen kokonaisuus Helsingin edustalla.
Koordinaatti: 66713, 33910
Harmaahaikara, syksy: 20
Naurulokki, pesimä: 2000
Selkälokki, pesimä: 88
Harmaalokki, atl: 14000
Kalatiira, pesimä: 450-500

79. Pikkalanlahti, Siuntio

Pinta-ala (ha): 567
Suojelutilanne: luonnonsuojelualue. Alue suojeltu: pieneltä osin (11-40 %)
Yleiskuvas: Laaja, matala merenlahti Siuntion ja Kirkkonummen rajalla.
Koordinaatti: 66653, 33512
Isokoskelo, kevät: 700-1000

80. Kirkniemen alue, Lohja

Pinta-ala (ha): 201
Suojelutilanne: lintuvesiensuojeluohjelma, Natura-alue, rantojensuojeluohjelma. Alue suojeltu: suurelta osin (61-90 %)
Yleiskuvas: Pieni, monipuolinen kosteikköjen ja niitä reunustavien lehtimetsien alue Lohjanjärven eteläosassa.
Koordinaatti: 66777, 33301
Harmaahaikara, syksy: 15-30

Itä-Uusimaa

81. Porvoonjoen suistoalue, Porvoo

Pinta-ala (ha): 987
Suojelutilanne: luonnonsuojelualue, lintuvesiensuojeluohjelma, Natura-alue. Alue suojeltu: suurelta osin (61-90 %)
IBA-status: Alue on sama kuin IBA 076 Porvoonjoen suistoalue, mutta rajausta hieman laajennettu
Yleiskuvas: Laaja, rehevä jokisuisto-merenlahtikompleksi heti Porvoon kaupungin eteläpuolella.
Koordinaatti: 66935, 34280
Harmaahaikara, syksy: 40-50
Joutsen, kevät: 200-300
Uivelo, kevät: 200-250
Uivelo, syksy: 80-120
Isokoskelo, kevät: 3000-3500
Rastaskerttunen, pesimä: 10-15
Viisitimali, pesimä: 10-15

82. Stensbölen metsät, Porvoo

Pinta-ala (ha): 379
Suojelutilanne: lehtojensuojeluohjelma, luonnonsuojelualue, Natura-alue, soidensuojeluohjelma, vanhojen metsien suojeluohjelma. Alue suojeltu: suurelta osin (61-90 %)
Yleiskuvas: Laajahko, rikkonainen, paikoin varsin luonnontilainen metsäalue Porvoonjoen suiston itäreunalla.
Koordinaatti: 66951, 34300
Pikkusieppo, pesimä: 4-7

83. Pernajanlahden pohjukka, Pernaja

Pinta-ala (ha): 306
Suojelutilanne: luonnonsuojelualue, lintuvesiensuojeluohjelma, Natura-alue. Alue suojeltu: lähes kokonaan (91-99 %)
Yleiskuvas: Yli kymmenen kilometriä pitkän Pernajanlahden pohjoinen, hyvin rehevä ja suurimmalta osin vesi- ja rantakasvillisuuden peittämä perukka, jonka luoteisosassa on laaja rantaniitty- ja luhta-alue.
Koordinaatti: 67082, 34417
Rastaskerttunen, pesimä: 2

84. Kantele-Ruha, Pukkila, Orimattila

Pinta-ala (ha): 2113
Suojelutilanne: lintuvesiensuojeluohjelma, Natura-alue. Alue suojeltu: hyvin pieneltä osin (1-10 %)
Yleiskuvas: Pienehkön, matalan, voimakkaasti rehevöityneen lintujärven ja sen viereisen laajan tulvapeltoalueen kokonaisuus Pukkilan itäosassa.
Koordinaatti: 67317, 34272
Joutsen, kevät: 250-400
Metsähänhi, kevät: 100-150

85. Haikkoonselkä, Porvoo

Pinta-ala (ha): 507
Suojelutilanne: - Alue suojeltu: ei lainkaan (0%)
Yleiskuvas: Pienehkö, rannoiltaan hyvin vaihteleva sisäsaariston selkä Porvoon edustalla.
Koordinaatti: 66922, 34239
Merilokki, talvi: 100-150

Kymenlaakso

86. Haapajärvi, Anjalankoski

Pinta-ala (ha): 227
Suojelutilanne: lintuvesiensuojeluohjelma, Natura-alue. Alue suojeltu: kokonaan (100%)
Yleiskuvas: Matala, osin soistunut, pääosin metsien ympäröimä kosteikkoalue Anjalankosken itäosassa.
Koordinaatti: 67407, 35104
Pikkujoutsen, kevät: 11-50

87. Heinlahti, Pyhtää

Pinta-ala (ha): 201
Suojelutilanne: lintuvesiensuojeluohjelma, Natura-alue. Alue suojeltu: kokonaan (100%)
Yleiskuvas: Keskikokoinen, matala, ruovikkoreunainen merenlahti Pyhtään ja Kotkan välissä.
Koordinaatti: 67084, 34882
Pikkujoutsen, kevät: 11-50
Pikkujoutsen, syksy: 11-50
Harmaalokki, kevät: 1001-5000
Harmaalokki, syksy: 1001-5000
Merilokki, kevät: 201-1000
Merilokki, syksy: 201-1000

88. Onkamaanjärvi-Haudansyvä, Vehkalahti

Pinta-ala (ha): 255
Suojelutilanne: lintuvesiensuojeluohjelma, Natura-alue. Alue suojeltu: suurelta osin (61-90 %)
Yleiskuvas: Rehevän, matalahtisen, sokkeloisen lintujärven ja sitä ympäröivien peltojen kokonaisuus Vehkalahden itäosassa.
Koordinaatti: 67285, 35214
Pikkujoutsen, kevät: 11-50
Ruisräikkä, pesimä: 5-10

89. Salmintlahti, Vehkalahti, Kotka

Pinta-ala (ha): 138
Suojelutilanne: lintuvesiensuojeluohjelma, Natura-alue. Alue suojeltu: lähes kokonaan (91-99 %)
Yleiskuvas: Pitkä, kapea, matala merenlahti pienen Nummijoen suulla Kotkan ja Vehkalahden rajalla.
Koordinaatti: 67152, 35007
Pikkujoutsen, kevät: 11-50

90. Haukkasuo-Alajalansuo, Anjalankoski, Valkeala

Pinta-ala (ha): 512
Suojelutilanne: Natura-alue, soidensuojeluohjelma. Alue suojeltu: kokonaan (100%)
Yleiskuvas: Laaja, kahden kermi-keitään kokonaisuus Anjalankosken ja Valkealan rajaseudulla.
Koordinaatti: 67475, 34955
Kurki, syksy: 201-500

91. Valkmusa, Pyhtää, Kotka

Pinta-ala (ha): 983
Suojelutilanne: harjijensuojeluohjelma, kansallispuisto, Natura-alue. Alue suojeltu: lähes kokonaan (91-99 %)
Yleiskuvas: Laaja, edustava kei-

dassuoalue Kymenlaakson läntisellä rannikkoseudulla.

Koordinaatti: 67165, 34860
Kurki, syksy: 201-500

92. Rautakorpi-Raitvierinen-Aittomäki, Anjalankoski, Valkeala

Pinta-ala (ha): 1154
Suojelutilanne: - Alue suojeltu: ei lainkaan (0%)
Yleiskuvas: Laaja, metsäsaarek-keiden ja niemien sekä maatiilojen pirstoma viljelysaukea Anjalankosken ja Valkealan rajaseudulla.

Koordinaatti: 67475, 34917
Kurki, syksy: 201-500

93. Hämeenkyliä-Haavisto-Hirvikoski, Elimäki, Ruotsinpyhtää, Pyhtää

Pinta-ala (ha): 2343
Suojelutilanne: - Alue suojeltu: ei lainkaan (0%)
Yleiskuvas: Laaja, metsäsaarek-keiden ja niemien, maatiilojen ja vesistöjen pirstoma viljelysaukea Pyhtään suursoiden luoteispuolella.

Koordinaatti: 67225, 34800
Kurki, syksy: 201-500

94. Säaskjärvi, Iitti

Pinta-ala (ha): 523
Suojelutilanne: - Alue suojeltu: ei lainkaan (0%)
Yleiskuvas: Suuri, matala, samea järvi Iitin vähäjärvisessä länsiosassa.
Koordinaatti: 67468, 34579
Pikkujoutsen, kevät: 10-25

95. Kuusanniemenhuhta-Kuusanlampi, Kuusankoski

Pinta-ala (ha): 182
Suojelutilanne: - Alue suojeltu: ei lainkaan (0%)
Yleiskuvas: Lammeksi muotoutuneen Kymijoen laajentuman sekä sen viereisen noin kilometrin mittaisen luhta-alueen kokonaisuus Kouvolan ja Kuusankosken taajamien välissä.
Koordinaatti: 67547, 34834
Pikkulokki, kevät: 300-400

96. Suurijärvi, Anjalankoski

Pinta-ala (ha): 87
Suojelutilanne: - Alue suojeltu: ei lainkaan (0%)
Yleiskuvas: Pieni, täysin umpeenkasvanut järvi Anjalankosken kirkonkylän itäpuolella.
Koordinaatti: 67374, 34982
Pikkujoutsen, kevät: 11-50

97. Kotojärvi, Anjalankoski

Pinta-ala (ha): 11
Suojelutilanne: - Alue suojeltu: ei lainkaan (0%)
Yleiskuvas: Pikkuruinen, laakearantainen, kokonaan peltojen ympäröimä järvi Anjalankosken itäpuolella.
Koordinaatti: 67313, 35039
Pikkujoutsen, kevät: 50

98. Hovinsaari, Kotka

Pinta-ala (ha): 96
Suojelutilanne: - Alue suojeltu: ei lainkaan (0%)
Yleiskuvas: Voimakkaasti ihmisen muokkaama ja käyttämä, matala merenlahti Kotkan kaupungissa.
Koordinaatti: 67081, 34964

- Viiksitimali, pesimä: 2
- 99. Repovesi, Valkeala, Mäntyharju**
Pinta-ala (ha): 4407
Suojelutilanne: Natura-alue, rantojensuojeluohjelma. Alue suojeltu: lähes kokonaan (91-99 %)
Yleiskuvaus: Kaakkois-Suomen luonnossa poikkeuksellinen, karu, metsien ja kymmenien järvien muodostama, mäki- ja vuorimaiden piikkoma erämaa Kymenlaakson ja Etelä-Savon rajaseudulla.
Koordinaatti: 67862, 34942
Kaakkuri, pesimä: 10
Uhanalainen laji, pesimä: 0-1
- 100. Kirkkojärvi-Lupinlahti, Hamina, Vehkalahti**
Pinta-ala (ha): 776
Suojelutilanne: luonnonsuojelualue, lintuvesiensuojeluohjelma, Natura-alue. Alue suojeltu: lähes kokonaan (91-99 %)
IBA-status: Alue on sama kuin IBA 071 Kirkkojärvi-Lupinlahti (310101)
Yleiskuvaus: Kahden lähekkäisen kosteikon kokonaisuus Haminan kaupungin ympärillä.
Koordinaatti: 67170, 32125
Kaulushaikara, pesimä: 4-8
Pikkujoutsen, kevät: 50-100
Joutsen, kevät: 200
Punasotka, kevät: 450
Uivelo, kevät: 120
Ruskosuohaukka, pesimä: 4-6
Liejukana, pesimä: 10-15
Rastaskerttunen, pesimä: 10-20
Viiksitimali, pesimä: 2-10
- 101. Niskajärvi, Jaala**
Pinta-ala (ha): 26
Suojelutilanne: luonnonsuojelualue, Natura-alue. Alue suojeltu: kokonaan (100%)
Yleiskuvaus: Kahden pienen, vanhan lehtipuumetsän kokonaisuus Niskajärven rantamaisemissa Jaalan itäosassa.
Koordinaatti: 67827, 34783
Uhanalainen laji, pesimä: 0-1
- 102. Vilkkiläntura-Ala-Pihlajanlahti, Virolahti**
Pinta-ala (ha): 436
Suojelutilanne: lintuvesiensuojeluohjelma, Natura-alue. Alue suojeltu: noin puolet (41-60 %)
IBA-status: Alue sisältää IBAn 073 Kirkon-Vilkkiläntura
Yleiskuvaus: Kahden vierekkäisen, rehevän merenlahden kokonaisuus Suomenlahden koillisnurkassa Virolahdella.
Koordinaatti: 67116, 35380
Harmaahaikara, syksy: 30-120
Pikkujoutsen, kevät: 51-100
Joutsen, kevät: 200-400
Räyskä, kevät: 20
Rastaskerttunen, pesimä: 2
- 103. Itäisen Suomenlahden saaristo, Vehkalahti, Kotka, Pyhtää, Virolahti, Loviisa, Pernaja, Porvoo**
Pinta-ala (ha): 147594
Suojelutilanne: harjijensuojeluohjelma, kansallispuisto, luonnonsuojelualue, Natura-alue, rantojensuojeluohjelma. Alue suojeltu: lähes kokonaan (91-99 %)
IBA-status: Alue sisältää IBAt 072 Itäisen Suomenlahden kansallispuisto, 075 Pernajan ulkosaaristo

- to ja 077 Porvoo mlk:n ulkosaaristo
- Yleiskuvaus: Erittäin laaja, yhtenäisen satojen saarien ja luotojen saaristokokonaisuus itäisellä Suomenlahdella.
Koordinaatti: 66836, 34806
Merimetso, kevät: 1000-1500
Merimetso, syksy: 1000-1500
Selkälokki, pesimä: 900-1000
Räyskä, pesimä: 200
Kalatiira, pesimä: 530-580
Etelänkiisla, pesimä: 25-30
Ruokki, pesimä: 1200-1450
Riskilä, pesimä: 960-1060
- 104. Arrajärvi, Iitti, Nastola**
Pinta-ala (ha): 707
Suojelutilanne: -. Alue suojeltu: ei lainkaan (0%)
Yleiskuvaus: Suuri, sokkeloinen, pohjois-eteläsuuntainen, rehevälahtinen järvi Kymenlaakson ja Päijät-Hämeen rajalla.
Koordinaatti: 67634, 34509
Kaulushaikara, pesimä: 4-5
- 105. Teutjärvi-Suvijärvi-Tammijärvi, Elimäki, Ruotsinpyhtää**
Pinta-ala (ha): 2307
Suojelutilanne: lintuvesiensuojeluohjelma, Natura-alue. Alue suojeltu: suurelta osin (61-90 %)
IBA-status: Alue sisältää IBAn 074 Teutjärvi-Suvijärvi
Yleiskuvaus: Kolmen vierekkäisen rehevöityneen järven laaja kokonaisuus rannikon läheisyydessä Kymenlaakson länsireunalla.
Koordinaatti: 67193, 34722
Kaulushaikara, pesimä: 11-16
Ruskosuohaukka, pesimä: 3-5
Ruisräikkä, pesimä: 13
Rastaskerttunen, pesimä: 2-3
- 106. Pyhäjärvi-Pelinginselkä, Iitti, Jaala, Kuusankoski, Valkeala**
Pinta-ala (ha): 4994
Suojelutilanne: lintuvesiensuojeluohjelma, Natura-alue. Alue suojeltu: hyvin pieneltä osin (1-10 %)
Yleiskuvaus: Hyvin laaja, yhtenäinen, voimakkaasti rehevöitymässä oleva vesialue Kuusankosken luoteispuolella.
Koordinaatti: 67666, 34708
Kaulushaikara, pesimä: 11-14
Ruskosuohaukka, pesimä: 10
Pikkulokki, kevät: 101-500
Uhanalainen laji, pesimä: 0-1
- 107. Lappalanjärvi-Haukkajärvi, Valkeala**
Pinta-ala (ha): 1755
Suojelutilanne: -. Alue suojeltu: ei lainkaan (0%)
Yleiskuvaus: Kaksi lähekkäistä, samantyyppistä, suurehkoa, osin viljelysten ympäröimää lintujärveä Valkealan kirkonkylän tuntumassa.
Koordinaatti: 67580, 34875
Kaulushaikara, pesimä: 3-5
Ruskosuohaukka, pesimä: 6-8
- 108. Tyllinjärvi-Tuorujärvi, Valkeala**
Pinta-ala (ha): 1755
Suojelutilanne: lintuvesiensuojeluohjelma, Natura-alue. Alue suojeltu: kokonaan (100%)
Yleiskuvaus: Kahden lähekkäisen, pienehkön, rehevän, viljelysseutujen ympäröimän lintujärven

- kokonaisuus Kymenlaakson koillisrannassa.
Koordinaatti: 67580, 34875
Pikkujoutsen, kevät: 11-50
Joutsen, kevät: 100-250
Joutsen, syksy: 250
- Etelä-Karjala**
- 109. Immalanjärvi, Imatra**
Pinta-ala (ha): 774
Suojelutilanne: -. Alue suojeltu: ei lainkaan (0%)
Yleiskuvaus: Laaja, kirkasvetinen, vain osin rehevöitynyt järvi Imatran kaupungin itälaidalla.
Koordinaatti: 67921, 36017
Kanadanhanhi, syksy: 101-500
- 110. Eväksenjärvi, Lappeenranta**
Pinta-ala (ha): 71
Suojelutilanne: lintuvesiensuojeluohjelma, Natura-alue. Alue suojeltu: kokonaan (100%)
Yleiskuvaus: Pieni, pääosin rämeiden ympäröimä lintujärvi Nuijamaalla.
Koordinaatti: 67670, 35849
Pikkujoutsen, kevät: 40
Pikkujoutsen, syksy: 11-50
Joutsen, syksy: 100-500
- 111. Karhusjärvi, Lappeenranta**
Pinta-ala (ha): 127
Suojelutilanne: -. Alue suojeltu: ei lainkaan (0%)
Yleiskuvaus: Pienehkö, vähitellen ruovikoituvaa järveä Lappeenrannan kaupungin kaakkoispuolella.
Koordinaatti: 67696, 35733
Pikkulokki, kevät: 1000
- 112. Telkjärvi, Lappeenranta**
Pinta-ala (ha): 69
Suojelutilanne: -. Alue suojeltu: ei lainkaan (0%)
Yleiskuvaus: Eutrofinen, luoteisosastaan lähes umpeenkasvanut, pieni lintujärvi rajan pinnassa Vainikkalassa.
Koordinaatti: 67506, 35709
Pikkujoutsen, kevät: 37
- 113. Naattikumpu, Saari**
Pinta-ala (ha): 11
Suojelutilanne: luonnonsuojelualue, Natura-alue. Alue suojeltu: kokonaan (100%)
Yleiskuvaus: Pieni lehtimetsä-sekamsääläkuvi Saaren kirkonkylän tuntumassa.
Koordinaatti: 68426, 36454
Uhanalainen laji, pesimä: 1
- 114. Niukkala, Uukuniemi**
Pinta-ala (ha): 74
Suojelutilanne: luonnonsuojelualue, Natura-alue. Alue suojeltu: noin puolet (41-60 %)
Yleiskuvaus: Viiden erillisen sekametsäkuviön kokonaisuus Pyhäjärven länsipuolella.
Koordinaatti: 68520, 36510
Uhanalainen laji, pesimä: 1
- 115. Väkeväjärvi, Ylämaa**
Pinta-ala (ha): 87
Suojelutilanne: Natura-alue. Alue suojeltu: lähes kokonaan (91-99 %)
Yleiskuvaus: Pienehkö, osin ruovikoitunut, suhteellisen matala järvi rajan pinnassa Ylämaan eteläkolkassa.
Koordinaatti: 67270, 35539
Pikkujoutsen, kevät: 60

- Pikkujoutsen, syksy: 51-100
Joutsen, kevät: 310
Joutsen, syksy: 100-500
Lapasotka, syksy: 51-100
- 116. Kivijärvi-Ala-Kivijärvi, Luumäki, Lemi**
Pinta-ala (ha): 6477
Suojelutilanne: -. Alue suojeltu: ei lainkaan (0%)
Yleiskuvaus: Keskiokoinen, hyvin sokkeloinen ja runsassaarinen selkävesialue Luumäen keskustan pohjois- ja koillispuolella.
Koordinaatti: 67648, 35379
Selkälokki, pesimä: 30
- 117. Niemelän lampialue, Luumäki**
Pinta-ala (ha): 20
Suojelutilanne: -. Alue suojeltu: ei lainkaan (0%)
Yleiskuvaus: Useiden karujen pikkulampien ryhmä Luumäen keskustan pohjoispuolella.
Koordinaatti: 67591, 35312
Kaakkuri, pesimä: 4
- 118. Haapajärvi-Luteenjärvi, Lappeenranta**
Pinta-ala (ha): 276
Suojelutilanne: lintuvesiensuojeluohjelma, Natura-alue. Alue suojeltu: suurelta osin (61-90 %)
Yleiskuvaus: Kahden vierekkäisen lintujärven kokonaisuus Lappeenrannan kaakkoisosassa.
Koordinaatti: 67575, 35708
Pikkulokki, atl: 300
- 119. Kaislanen-Hanhijärvi-Ritajärvi, Lappeenranta**
Pinta-ala (ha): 430
Suojelutilanne: lintuvesiensuojeluohjelma, Natura-alue. Alue suojeltu: noin puolet (41-60 %)
Yleiskuvaus: Kolmen vierekkäisen lintujärven kokonaisuus Lappeenrannan eteläpuolella.
Koordinaatti: 67652, 35635
Pikkujoutsen, syksy: 51-100
Lapasotka, syksy: 51-100
Uivelo, syksy: 150
- 120. Parikkalan seudun lintuvedet, Parikkala, Rautjärvi, Saari**
Pinta-ala (ha): 9565
Suojelutilanne: lintuvesiensuojeluohjelma, Natura-alue. Alue suojeltu: hyvin pieneltä osin (1-10 %)
IBA-status: Alue sisältää IBAn 070 Siikalampi-Sammallampi
Yleiskuvaus: Laaja erikoisten, vierekkäisten lintuvesien kokonaisuus Parikkalassa ja sen lähialueilla.
Koordinaatti: 68348, 36334
Kaulushaikara, pesimä: 19-21
Joutsen, pesimä: 5
Metsähänhi, kevät: 101-200
Isokoskelo, atl: 1000
Ruskosuohaukka, pesimä: 8-11
Liejukana, pesimä: 2-5
Nokikana, syksy: 1000-1500
Mustaviklo, kevät: 101-200
Liro, kevät: 501-1000
Pikkulokki, atl: 300
Naurulokki, kevät: 5000
Naurulokki, pesimä: 1350-1400
Selkälokki, kevät: 78
Harmaalokki, atl: 2300
Uhanalainen laji, pesimä: 2
Pikkutikka, pesimä: 7-8
Rastaskerttunen, pesimä: 3-4

**121. Saimaa-Lietvesi, Taipalsaa-
ri, Lappeenranta, Joutseno,
Puumala**

Pinta-ala (ha): 95850
Suojelutilanne: harjunsuojeluoh-
jelma, Natura-alue, rantojensuo-
jeluohjelma. Alue suojeltu: pie-
neltä osin (11-40 %)
Yleiskuvaus: Laaja, yhtenäinen sel-
käviesialue Etelä-Karjalan ja Ete-
lä-Savon rajaseudulla.
Koordinaatti: 67996, 35568
Isokoskelo, atl: 3500
Selkälokki, pesimä: 100
Kalatiira, pesimä: 450

122. Konnunsuon alue, Joutseno

Pinta-ala (ha): 2235
Suojelutilanne: -. Alue suojeltu: ei
lainkaan (0%)
Yleiskuvaus: Laaja peltoaluekoko-
naisuus Joutsenon keskustan ete-
läpuolella.
Koordinaatti: 67706, 35843
Pikkujoutsen, kevät: 5-50
Metsähänhi, kevät: 100-150
Ruisräikkä, pesimä: 5-20
Valkoviklo, kevät: 20-350

**123. Parikkalan itäosan pellot,
Parikkala**

Pinta-ala (ha): 266
Suojelutilanne: -. Alue suojeltu: ei
lainkaan (0%)
Yleiskuvaus: Joukko lähekkäisiä,
kurkien suosimia peltoalueita Pa-
rikkalan itäosassa.
Koordinaatti: 68284, 36406
Kurki, syksy: 150-200

**124. Jyrkilän-Akonpohjan
pellot, Saari**

Pinta-ala (ha): 570
Suojelutilanne: -. Alue suojeltu: ei
lainkaan (0%)
Yleiskuvaus: Levähtävien kurkien
suosimien, lähekkäisten pelto-
alueiden ryhmä Saaren keski-
osissa.
Koordinaatti: 68468, 36475
Kurki, syksy: 200-450

**125. Hepokankaan-Haimilan
pellot, Luumäki**

Pinta-ala (ha): 213
Suojelutilanne: -. Alue suojeltu: ei
lainkaan (0%)
Yleiskuvaus: Levähtävien kurkien
suosimia peltoalue Luumäen kes-
kustan kaakkoispuolella.
Koordinaatti: 67565, 35398
Kurki, syksy: 150

**126. Lemm-Savitaipaleen
lintuvedet, Lemi, Savitaipale**

Pinta-ala (ha): 1497
Suojelutilanne: lintuvesiensuojelu-
ohjelma, Natura-alue. Alue suo-
jeltu: hyvin pieneltä osin (1-10
%)
Yleiskuvaus: Lemm Kivijärven
pohjoisosan rehevöityneiden lah-
tien ja Savitaipaleen eteläosien
pienien, matalien, rehevien jär-
vien kokonaisuus.
Koordinaatti: 67724, 35346
Kaulushaikara, pesimä: 6-10
Ruskosuohaukka, pesimä: 4-8

**127. Pien-Saimaan pohjoisosa,
Savitaipale, Taipalsaari**

Pinta-ala (ha): 1639
Suojelutilanne: -. Alue suojeltu: ei
lainkaan (0%)
Yleiskuvaus: Pien-Saimaan poh-
joisosan matalia selkiä ja rehe-
vöityneitä lahtia.

Koordinaatti: 67883, 35501
Kaulushaikara, pesimä: 6-8
Ruskosuohaukka, pesimä: 3-5

128. Haukkavuori, Ruokolhti

Pinta-ala (ha): 1198
Suojelutilanne: Natura-alue. Alue
suojeltu: kokonaan (100%)
Yleiskuvaus: Laajahko lehti- ja se-
kametsäalue Saimaan koillispuo-
lella.
Koordinaatti: 68230, 36182
Uhanalainen laji, pesimä: 1

Lounais-Häme

129. Lintupaju, Jokioinen

Pinta-ala (ha): 145
Suojelutilanne: -. Alue suojeltu: ei
lainkaan (0%)
Yleiskuvaus: Niittyjen, viljelysten
ja tulvapeltojen kokonaisuus
Loimijoen varren jokilaaksoissa
Jokioisten ja Ypäjän välillä.
Koordinaatti: 67485, 33065
Ruisräikkä, pesimä: 6-23
Liro, kevät: 700

**130. Torronsuo-Talpianjärvi,
Tammela**

Pinta-ala (ha): 4923
Suojelutilanne: kansallispuisto, Na-
tura-alue. Alue suojeltu: suuret-
ta osin (61-90 %)
IBA-status: Alue on sama kuin IBA
069 Torronsuo-Talpianjärvi
Yleiskuvaus: Yhtenäinen, moni-
muotoinen laajan kilpiketaan,
umpeenkasvaneen lintujärven ja
ympäröivien peltojen kokonai-
suus Forssan kaupungin etelä-
puolella.

Koordinaatti: 67418, 33124
Kaakkuri, pesimä: 5
Joutsen, kevät: 100-500
Joutsen, syksy: 100-500
Metsähänhi, kevät: 500-2000
Metsähänhi, syksy: 500-2000
Ruisräikkä, pesimä: 6-10
Kurki, kevät: 400-500
Kurki, syksy: 700-1500
Suokukko, pesimä: 11-50
Liro, pesimä: 101-300

131. Kortejärvi, Urjala

Pinta-ala (ha): 408
Suojelutilanne: lintuvesiensuojelu-
ohjelma, Natura-alue. Alue suo-
jeltu: lähes kokonaan (91-99 %)
Yleiskuvaus: Suurehko, voimak-
kaasti ruovikoitunut lintujärvi
Lounais-Hämeen ja Pirkanmaan
rajaseudulla.

Koordinaatti: 67825, 33093
Kaulushaikara, pesimä: 2-3
Joutsen, syksy: 100-300
Ruskosuohaukka, pesimä: 2-4
Viiksitimali, pesimä: 2-5

**132. Kojjärven ympäristön
lintuvedet, Forssa, Urjala,
Kalvola**

Pinta-ala (ha): 1124
Suojelutilanne: luonnonsuojelualue,
lintuvesiensuojeluohjelma, Na-
tura-alue. Alue suojeltu: pienel-
tä osin (11-40 %)
IBA-status: Alue sisältää IBA:n 068
Kojjärvi
Yleiskuvaus: Neljä pienehköä, lä-
hekkäistä, runsasravinteista lin-
tujärveä Lounais-Hämeen, Kan-
ta-Hämeen ja Pirkanmaan raja-
seudulla.
Koordinaatti: 67704, 33248

Ruskosuohaukka, pesimä: 4-6
Liejukana, pesimä: 2-5
Pikkutikka, pesimä: 4-6

Kanta-Häme

133. Lehijärvi, Hattula

Pinta-ala (ha): 689
Suojelutilanne: lintuvesiensuojelu-
ohjelma, Natura-alue. Alue suo-
jeltu: hyvin pieneltä osin (1-10
%)
Yleiskuvaus: Suuri, rehevöityvä,
matala järvi Hattulan kirkonky-
län vieressä.
Koordinaatti: 67730, 33550
Nokikana, syksy: 501-1000

134. Iso-ja Vähä-Roine, Hauho

Pinta-ala (ha): 2100
Suojelutilanne: -. Alue suojeltu: ei
lainkaan (0%)
Yleiskuvaus: Pienehkö, karu, rikko-
nainen, runsassaarinen ja -luotoi-
nen selkävesi Hauhon kirkonky-
län tuntumassa.
Koordinaatti: 67930, 33700
Selkälokki, pesimä: 30

**135. Rengon kaakkurilammet,
Renko**

Pinta-ala (ha): 34
Suojelutilanne: Natura-alue, soiden-
suojeluohjelma. Alue suojeltu:
noin puolet (41-60 %)
Yleiskuvaus: Ryhmä pieniä, lähe-
kkäisiä, karuja suolampia Rengon
pohjoisosassa.
Koordinaatti: 67590, 33510
Kaakkuri, pesimä: 4-5

136. Kukkia, Luopioinen, Hauho

Pinta-ala (ha): 4266
Suojelutilanne: Natura-alue, ranto-
jensuojeluohjelma. Alue suojel-
tu: lähes kokonaan (91-99 %)
IBA-status: Alue on sama kuin IBA
067 Kukkijärvi (420025)
Yleiskuvaus: Pienehkö, runsassaar-
rinen, paikoin lähdistään rehe-
vöitynyt selkävesi Luopioisen
kirkonkylän tuntumassa.
Koordinaatti: 68052, 33778
Selkälokki, pesimä: 55

137. Rautakoski-Pilpala, Loppi

Pinta-ala (ha): 7
Suojelutilanne: -. Alue suojeltu: ei
lainkaan (0%)
Yleiskuvaus: Koskikarojen suosii-
mia joki- ja koskiosuoksia Lopen
lounaisosassa.
Koordinaatti: 67320, 33482
Koskikara, pesimä: 2

**138. Renkojoki-Kaartjoki,
Renko, Hattula**

Pinta-ala (ha): 17
Suojelutilanne: -. Alue suojeltu: ei
lainkaan (0%)
Yleiskuvaus: Koskikarojen suosii-
mia joki- ja koskiosuoksia Ren-
gon-Hattulan rajaseudulla.
Koordinaatti: 67563, 33530
Koskikara, pesimä: 4

139. Isojoki, Loppi

Pinta-ala (ha): 3
Suojelutilanne: -. Alue suojeltu: ei
lainkaan (0%)
Yleiskuvaus: Koskikarojen suosii-
mia joki- ja koskiosuoksia Lopen
länsiosassa.
Koordinaatti: 67356, 33618
Koskikara, pesimä: 2

**140. Katiskoski-Myllynkylä,
Hämeenlinna, Kalvola**

Pinta-ala (ha): 7
Suojelutilanne: -. Alue suojeltu: ei
lainkaan (0%)
Yleiskuvaus: Koskikarojen suosii-
mia joki- ja koskiosuoksia Hä-
meenlinnan-Janakkalan rajaseu-
dulla.
Koordinaatti: 67583, 33625
Koskikara, pesimä: 2

**141. Jylhänsuo-Poutunkangas,
Hauho, Tuulos**

Pinta-ala (ha): 28
Suojelutilanne: -. Alue suojeltu: ei
lainkaan (0%)
Yleiskuvaus: Joukko pieniä, karu-
ja suo- ja metsälampia Tuuloksen
kirkonkylän luoteispuolella.
Koordinaatti: 67794, 33775
Kaakkuri, pesimä: 3-4

**142. Vanajanselän lintuluodot,
Kalvola, Hattula, Valkeakoski**

Pinta-ala (ha): 1380
Suojelutilanne: Natura-alue, ranto-
jensuojeluohjelma. Alue suojel-
tu: pieneltä osin (11-40 %)
Yleiskuvaus: Suurehkon, laajasel-
käisen Vanajaveden tärkeimmät
lintuluodot.
Koordinaatti: 67851, 33487
Kalatiira, pesimä: 300

**143. Hausjärven lintuvedet,
Hausjärvi**

Pinta-ala (ha): 325
Suojelutilanne: lintuvesiensuoje-
luohjelma, Natura-alue. Alue
suojeltu: pieneltä osin (11-40 %)
Yleiskuvaus: Kahden lähekkäisen
lintuveden kokonaisuus Hausjär-
ven kirkonkylän tuntumassa.
Koordinaatti: 67481, 33923
Kaulushaikara, pesimä: 2-3
Ruskosuohaukka, pesimä: 3

**144. Janakkalan-Rengon
lintuvedet, Janakkala, Renko**

Pinta-ala (ha): 1177
Suojelutilanne: lintuvesiensuojelu-
ohjelma, Natura-alue. Alue suo-
jeltu: pieneltä osin (11-40 %)
Yleiskuvaus: Kahden lähekkäisen
jokilaakson varrella olevien lin-
tuvesien kokonaisuus Janakka-
lan-Rengon rajaseudulla.
Koordinaatti: 67520, 33634
Kaulushaikara, pesimä: 11-12
Joutsen, pesimä: 5-6
Ruskosuohaukka, pesimä: 9-11
Rastaskerttunen, pesimä: 2

**145. Hauhon kirkonkylän
lintuvedet, Hauho**

Pinta-ala (ha): 188
Suojelutilanne: -. Alue suojeltu: ei
lainkaan (0%)
Yleiskuvaus: Usean lähekkäisen
lintuveden kokonaisuus Hauhon
kirkonkylän ympäristössä.
Koordinaatti: 67865, 33689
Ruskosuohaukka, pesimä: 3

**146. Tuuloksen lintuvedet,
Tuulos, Hauho**

Pinta-ala (ha): 287
Suojelutilanne: -. Alue suojeltu: ei
lainkaan (0%)
Yleiskuvaus: Usean lähekkäisen
lintuveden kokonaisuus Tuulok-
sen kirkonkylän ympäristössä.
Koordinaatti: 67851, 33814
Kaulushaikara, pesimä: 4-6
Ruskosuohaukka, pesimä: 5-6

147. Vanajaveden pohjoisosan lahdet, Hattula, Valkeakoski

Pinta-ala (ha): 611
Suojelutilanne: lehtojensuojeluohjelma, luonnonsuojelualue, lintuvesiensuojeluohjelma, Natura-alue. Alue suojeltu: suurelta osin (61-90 %)

Yleiskuvaus: Useiden vierekkäisten kosteikkojen kokonaisuus Vanajaveden pohjoisosissa.

Koordinaatti: 67892, 33548
Kaulushaikara, pesimä: 5-6
Ruskosuohaukka, pesimä: 6
Uhanalainen laji, pesimä: 0-1
Pikkutikka, pesimä: 10

148. Mervenselkä-Hattulanselkä, Hattula

Pinta-ala (ha): 305
Suojelutilanne: -. Alue suojeltu: ei lainkaan (0%)

Yleiskuvaus: Usean saman, peltojen ja asutuksen ympäröimän vesiväylän varrella sijaitsevan kosteikon kokonaisuus Hattulan kirkonkylän tuntumassa.

Koordinaatti: 67772, 33582
Kaulushaikara, pesimä: 4
Ruskosuohaukka, pesimä: 2-4

149. Evo, Lammi, Asikkala, Padasjoki

Pinta-ala (ha): 7859
Suojelutilanne: luonnonsuojelualue, Natura-alue, rantojensuojeluohjelma, soidensuojeluohjelma, vanhojen metsien suojeluohjelma. Alue suojeltu: kokonaan (100%)

Yleiskuvaus: Laaja, jokseenkin yhtenäinen metsäalue Vesijärven ja Kuohijärven välissä Etelä-Hämeessä.

Koordinaatti: 67923, 33996
Metso, pesimä: 20-50
Harmaapäätikka, pesimä: 5-10
Pohjantikka, pesimä: 20-50
Sinipyrstö, pesimä: 1
Pikkusieppo, pesimä: 3-5

Päijät-Häme

150. Heponiemi, Heinola

Pinta-ala (ha): 65
Suojelutilanne: Natura-alue. Alue suojeltu: suurelta osin (61-90 %)
Yleiskuvaus: Lehtipuuvaltainen Konniveeten työntyyväniemi Heinolan kaupungin itäpuolella.

Koordinaatti: 67881, 34568
Uhanalainen laji, pesimä: 1

151. Pikku Leppälahti, Hartola

Pinta-ala (ha): 88
Suojelutilanne: Natura-alue. Alue suojeltu: hyvin pieneltä osin (1-10 %)

Yleiskuvaus: Pienehkön, reheväsuvuisen järvenlahden ja sen lehtipuuvaltainen rantametsien kokonaisuus Hartolan kirkonkylän luoteispuolella.

Koordinaatti: 68383, 34418
Uhanalainen laji, pesimä: 1

152. Artjärven kirkonkylän kosteikat, Artjärvi

Pinta-ala (ha): 1506
Suojelutilanne: -. Alue suojeltu: ei lainkaan (0%)

IBA-status: Alue on sama kuin IBA 066 Artjärven kirkonkylän kosteikat

Yleiskuvaus: Järvien, rantaniittyjen, kosteikkojen ja tulvapeltojen muodostama kokonaisuus Artjär-

ven kirkonkylän tuntumassa.
Koordinaatti: 67390, 34500
Pikkujoutsen, kevät: 10-60
Joutsen, kevät: 440

153. Sysmän kirkonkylän lintuvedet, Sysmä

Pinta-ala (ha): 298
Suojelutilanne: lintuvesiensuojeluohjelma, Natura-alue. Alue suojeltu: kokonaan (100%)

Yleiskuvaus: Sysmän kirkonkylän ympärillä sijaitsevia rehevöityneitä, viljelyksen ja asutuksen ympäröimiä järviä ja lampia.

Koordinaatti: 68230, 34290
Kaulushaikara, pesimä: 4-6
Ruskosuohaukka, pesimä: 3

154. Riihikallio-Pilkanmäki, Asikkala, Hollola

Pinta-ala (ha): 70
Suojelutilanne: luonnonsuojelualue, Natura-alue, vanhojen metsien suojeluohjelma. Alue suojeltu: lähes kokonaan (91-99 %)

Yleiskuvaus: Usean lehtipuuvaltaisen metsänkuvion kokonaisuus Asikkalan-Hollolan rajamailla.

Koordinaatti: 67772, 34317
Uhanalainen laji, pesimä: 0-1

155. Kivijärvi, Hollola

Pinta-ala (ha): 26
Suojelutilanne: Natura-alue. Alue suojeltu: kokonaan (100%)

Yleiskuvaus: Laikku lehtipuuvaltaista, osittain järven ranta-alueella sijaitsevaa sekametsää Lahden kaupungin koillispuolella.

Koordinaatti: 67712, 35354
Uhanalainen laji, pesimä: 0-1

156. Kuujärvi-Sonnenan, Heinola, Jaala

Pinta-ala (ha): 2593
Suojelutilanne: harjijensuojeluohjelma, luonnonsuojelualue, Natura-alue, rantojensuojeluohjelma. Alue suojeltu: lähes kokonaan (91-99 %)

Yleiskuvaus: Laaja metsien, lampien, kirkasvetisten järvien ja harjujen kokonaisuus Heinolan-Jaalan rajaseudulla.

Koordinaatti: 67943, 34704
Uhanalainen laji, pesimä: 1-3

157. Injärvi-Salonmäki, Heinola

Pinta-ala (ha): 58
Suojelutilanne: Natura-alue. Alue suojeltu: lähes kokonaan (91-99 %)

Yleiskuvaus: Usean lähekkäisen lehti- ja sekametsälaikun kokonaisuus Heinolan kaupungin koillispuolella.

Koordinaatti: 67970, 34585
Uhanalainen laji, pesimä: 1-2

158. Pyhäniemi, Mäntyharju

Pinta-ala (ha): 58
Suojelutilanne: Natura-alue. Alue suojeltu: kokonaan (100%)

Yleiskuvaus: Edustava vanhojen koivumetsien kohde Vihannsalmen tuntumassa Mäntyharjun luoteisosassa.

Koordinaatti: 68145, 34843
Uhanalainen laji, pesimä: 1

159. Juustiniemi, Hartola

Pinta-ala (ha): 34
Suojelutilanne: Natura-alue. Alue suojeltu: lähes kokonaan (91-99 %)

Yleiskuvaus: Mäkinen, paljon laho-puita sisältävä sekametsäalue Hartolan pohjoisosassa.

Koordinaatti: 68459, 34400
Uhanalainen laji, pesimä: 0-1

160. Viitamäen-Vaanilan metsät, Hartola

Pinta-ala (ha): 23
Suojelutilanne: luonnonsuojelualue, Natura-alue. Alue suojeltu: kokonaan (100%)

Yleiskuvaus: Luonnontilaisen, vanhan koivumetsän alue Hartolan kirkonkylän tuntumassa.

Koordinaatti: 68341, 34436
Uhanalainen laji, pesimä: 1

161. Uuhiniemi, Hartola

Pinta-ala (ha): 47
Suojelutilanne: Natura-alue. Alue suojeltu: kokonaan (100%)

Yleiskuvaus: Jyrkkäpiirteistä, osin soistunutta, pääosin koivuvaltaista metsää Hartolan pohjoisosassa.

Koordinaatti: 68420, 34442
Uhanalainen laji, pesimä: 1

162. Arrajoki, Nastola, Iitti

Pinta-ala (ha): 12
Suojelutilanne: Natura-alue. Alue suojeltu: kokonaan (100%)

Yleiskuvaus: Koivuvaltainen metsäkuvio Nastolan ja Iitin rajalla.

Koordinaatti: 67639, 34489
Uhanalainen laji, pesimä: 0-1

163. Ersta-Vanhakartano, Nastola

Pinta-ala (ha): 47
Suojelutilanne: luonnonsuojelualue. Alue suojeltu: pieneltä osin (11-40 %)

Yleiskuvaus: Useiden pienten, lehtipuuvaltainen metsien kokonaisuus Lahden kaupungin itäpuolella.

Koordinaatti: 67611, 34371
Uhanalainen laji, pesimä: 0-1

164. Herrasmani-Alasenjärvi, Lahti

Pinta-ala (ha): 29
Suojelutilanne: -. Alue suojeltu: ei lainkaan (0%)

Yleiskuvaus: Useiden pienten, lehtipuuvaltainen metsien kokonaisuus Lahden kaupunkiasutuksen piirissä.

Koordinaatti: 67671, 34328
Uhanalainen laji, pesimä: 0-1

165. Koskio-Lehtola, Asikkala

Pinta-ala (ha): 46
Suojelutilanne: luonnonsuojelualue. Alue suojeltu: pieneltä osin (11-40 %)

Yleiskuvaus: Kahden pienen, koivuvaltaisen metsän alue Asikkalan kaakkosiosassa.

Koordinaatti: 67802, 34331
Uhanalainen laji, pesimä: 0-1

166. Päijänteen alue, Asikkala, Padasjoki, Kuhmoinen, Sysmä

Pinta-ala (ha): 105050
Suojelutilanne: harjijensuojeluohjelma, kansallispuisto, luonnonsuojelualue, Natura-alue, rantojensuojeluohjelma. Alue suojeltu: hyvin pieneltä osin (1-10 %)

Yleiskuvaus: Valtava, sokkeloinen, runsassaarinen, pohjois-eteläsuuntainen selkävesikompleksi, johon on liitetty mukaan lukuisia rantametsälaikkuja.

Koordinaatti: 68327, 34196
Tukkakoskelo, pesimä: 500-600
Isokoskelo, pesimä: 300
Pikkukoskelo, pesimä: 300-400

Naurulokki, pesimä: 1500
Selkälokki, pesimä: 150-200
Kalatiira, pesimä: 400
Uhanalainen laji, pesimä: 5-10
Pikkutikka, pesimä: 11

167. Vesijärvi-Kutajärvi, Lahti, Hollola, Asikkala

Pinta-ala (ha): 10892
Suojelutilanne: luonnonsuojelualue, lintuvesiensuojeluohjelma, Natura-alue. Alue suojeltu: hyvin pieneltä osin (1-10 %)

IBA-status: Alue sisältää IBAn 065 Hollolan lintuvedet

Yleiskuvaus: Laajahko, rikkonainen, lukuisia reheviä lintulahtia ja järviä sisältävä vesialue Lahden kaupungin ja Päijänteen välissä.

Koordinaatti: 67785, 34197
Silkkiuikku, kevät: 2000
Silkkiuikku, syksy: 3500

Kaulushaikara, pesimä: 15-17
Harmaahaikara, syksy: 30-80
Joutsen, pesimä: 11
Isokoskelo, kevät: 1000

Isokoskelo, syksy: 2500
Ruskosuohaukka, pesimä: 14-17
Nokikana, syksy: 600
Naurulokki, kevät: 7000
Kalatiira, syksy: 1500

Uhanalainen laji, pesimä: 0-1
Rastaskerttunen, pesimä: 3-5

168. Hurraslampi, Heinola

Pinta-ala (ha): 9
Suojelutilanne: -. Alue suojeltu: ei lainkaan (0%)

Yleiskuvaus: Pikkuruinen, koivuvaltainen metsä Heinolan kunnan itäreunalla.

Koordinaatti: 67981, 34463
Uhanalainen laji, pesimä: 1

169. Mäyrävuori-Seppälänjoki-Mielas, Heinola, Pertunmaa

Pinta-ala (ha): 81
Suojelutilanne: luonnonsuojelualue, Natura-alue. Alue suojeltu: kokonaan (100%)

Yleiskuvaus: Muutaman lähekkäisen tikkametsän kokonaisuus Heinolan ja Pertunmaan rajaseudulla.

Koordinaatti: 68074, 34620
Uhanalainen laji, pesimä: 2

170. Kolula, Padasjoki

Pinta-ala (ha): 10
Suojelutilanne: luonnonsuojelualue. Alue suojeltu: pieneltä osin (11-40 %)

Yleiskuvaus: Pikkuruinen koivuvaltainen metsä Padasjoen luoteisreunalla.

Koordinaatti: 68149, 33899
Uhanalainen laji, pesimä: 0-1

171. Jääsjärvi, Hartola, Joutsa

Pinta-ala (ha): 7943
Suojelutilanne: lehtojensuojeluohjelma, luonnonsuojelualue, Natura-alue, rantojensuojeluohjelma. Alue suojeltu: pieneltä osin (11-40 %)

Yleiskuvaus: Suuri, pääosin karu, hyvin kivikkoinen, myös useita reheviä lahtia sisältävä järvi Etelä-Savon ja Keski-Suomen rajamailla.

Koordinaatti: 68320, 34535
Joutsen, pesimä: 3-5
Ruskosuohaukka, pesimä: 3-5

Selkälokki, pesimä: 38

172. Lahnaniemen ympäristön metsät, Mäntyharju, Pertunmaa

Pinta-ala (ha): 38
Suojelutilanne: luonnonsuojelualue, Natura-alue. Alue suojeltu: kokonaan (100%)
Yleiskuvaus: Joukko pikkuruisia, lehtipuuvaltaisia metsälaajuuksia Mäntyharjun ja Pertunmaan rajalla.
Koordinaatti: 68202, 38404
Uhanalainen laji, pesimä: 1

Pirkanmaa

173. Nokian kaakkurijärvet, Nokia

Pinta-ala (ha): 587
Suojelutilanne: luonnonsuojelualue, Natura-alue. Alue suojeltu: kokonaan (100%)
Yleiskuvaus: Lukuisten lähekkäisten, karujen, metsien ympäröimien lampien ja pienten järvien muodostama kokonaisuus Nokian saloseudulla.
Koordinaatti: 68290, 33140
Kaakkuri, pesimä: 12-13

174. Kangasalan lintujärvet, Kangasala

Pinta-ala (ha): 1093
Suojelutilanne: luonnonsuojelualue, Natura-alue. Alue suojeltu: pieneltä osin (11-40 %)
IBA-status: Alue on sama kuin IBA 064 Kangasalan lintujärvet
Yleiskuvaus: Viiden lintujärven, niitä ympäröivien peltojen ja lehtometsien muodostama kokonaisuus Kangasalan kirkonkylän tuntumassa.
Koordinaatti: 68186, 33434
Lapasotka, syksy: 10-100
Isokoskelo, syksy: 900-1300
Pikkulokki, kevät: 800-1000
Selkälokki, kevät: 50

175. Vehkajärvi, Kuhmalahdi

Pinta-ala (ha): 29
Suojelutilanne: luonnonsuojelualue, Natura-alue. Alue suojeltu: suurelta osin (61-90 %)
Yleiskuvaus: Kolmen pienen, lehtipuuvaltaisen metsäkuivion kokonaisuus Kuhmalahden itäosassa.
Koordinaatti: 68242, 33853
Uhanalainen laji, pesimä: 0-1

176. Seitsemisen, Ikaalinen, Kuru

Pinta-ala (ha): 4152
Suojelutilanne: kansallispuisto, Natura-alue, soidensuojeluohjelma, vanhojen metsien suojeluohjelma. Alue suojeltu: kokonaan (100%)
Yleiskuvaus: Havupuuvaltaisten metsien, soiden, harjujen ja järvien muodostama pienipiirteinen maisemamosaiikki Kurun ja Ikaalisten rajaseudulla.
Koordinaatti: 68743, 33127
Metso, pesimä: 60-120
Pohjantikka, pesimä: 12-19
Pikkusieppo, pesimä: 3-4

178. Helvetinjärvi, Ruovesi

Pinta-ala (ha): 3046
Suojelutilanne: kansallispuisto, Natura-alue, rantojensuojeluohjelma. Alue suojeltu: kokonaan (100%)
Yleiskuvaus: Vaihtelevan, salomaisen metsäluonnon, syvien rotko-

laaksojen ja jyrkkärantaisten, karujen järvien kompleksi Ruoveden luoteisosassa.

Koordinaatti: 68840, 33360
Metso, pesimä: 75

179. Hirtvijärvi, Ylöjärvi

Pinta-ala (ha): 59
Suojelutilanne: Natura-alue. Alue suojeltu: pieneltä osin (11-40 %)
Yleiskuvaus: Rehevä, rannoiltaan soistunut, laajalti järviruo'on valtaama lintujärvi Tampereen luoteispuolella.
Koordinaatti: 68376, 33173
Ruskosuohaukka, pesimä: 2-3

181. Rauttunselkä-Makkaraselkä, Valkeakoski, Toijala

Pinta-ala (ha): 2712
Suojelutilanne: lehtojensuojeluohjelma, luonnonsuojelualue, Natura-alue. Alue suojeltu: hyvin pieneltä osin (1-10 %)
Yleiskuvaus: Pienehkö selkävesialue Toijalan kaupungin tuntumassa.
Koordinaatti: 67609, 33366
Isokoskelo, atl: 1400
Uhanalainen laji, pesimä: 0-1

182. Parkanon-Karvian rajaseudun suot, Parkano, Karvia

Pinta-ala (ha): 3754
Suojelutilanne: luonnonpuisto, luonnonsuojelualue, Natura-alue, soidensuojeluohjelma. Alue suojeltu: lähes kokonaan (91-99 %)
Yleiskuvaus: Yhtenäinen, suurten ja keskikokoisten, allikkoisten keitaittien kokonaisuus Parkanon-Karvian rajaseudulla.
Koordinaatti: 68877, 32752
Metso, pesimä: 51-100
Liro, pesimä: 101-200
Pohjantikka, pesimä: 21-50
Pikkusieppo, pesimä: 3-5

183. Etelä-Pirkanmaan lintuvedet, Lempäälä, Vesilahti, Viiala, Toijala

Pinta-ala (ha): 3087
Suojelutilanne: luonnonsuojelualue, lintuvesiensuojeluohjelma, Natura-alue. Alue suojeltu: pieneltä osin (11-40 %)
Yleiskuvaus: Hyvin laaja, lähekkäisten lintuvesien kokonaisuus Pirkanmaan eteläosassa.
Koordinaatti: 67980, 33280
Kaulushaikara, pesimä: 8-13
Ruskosuohaukka, pesimä: 15-23
Nokikana, kevät: 500-750
Pikkulokki, kevät: 500-800
Naurulokki, atl: 5000
Naurulokki, pesimä: 1000-1300
Harmaalokki, kevät: 1500-4000
Pikkutikka, pesimä: 17-20

184. Vammalan lintujärvet, Vammala

Pinta-ala (ha): 225
Suojelutilanne: luonnonsuojelualue, lintuvesiensuojeluohjelma, Natura-alue. Alue suojeltu: lähes kokonaan (91-99 %)
Yleiskuvaus: Kolmen vierekkäisen, pienen lintujärven ryhmä Vammalan länsiosassa.
Koordinaatti: 68023, 32826
Ruskosuohaukka, pesimä: 3

185. Pälkäneen-Kangasalan selkävedet, Pälkäne, Kangasala, Sahalahti, Valkeakoski

Pinta-ala (ha): 22183

Suojelutilanne: harjijensuojeluohjelma, lehtojensuojeluohjelma, luonnonsuojelualue, Natura-alue, rantojensuojeluohjelma. Alue suojeltu: hyvin pieneltä osin (1-10 %)

Yleiskuvaus: Laaja, yhtenäinen keskikokoisten selkävesien ketju Tampereen itäpuolella.

Koordinaatti: 68133, 33471
Isokoskelo, atl: 1900
Selkälokki, pesimä: 204-209
Kalatiira, pesimä: 300-500
Uhanalainen laji, pesimä: 1-3

186. Ruoveden itäpuoliset metsät, Ruovesi, Orivesi, Juupajoki, Vilppula

Pinta-ala (ha): 52770
Suojelutilanne: lehtojensuojeluohjelma, luonnonsuojelualue, Natura-alue, vanhojen metsien suojeluohjelma. Alue suojeltu: hyvin pieneltä osin (1-10 %)
Yleiskuvaus: Laaja, yhtenäinen metsäalue Ruoveden ja Längelmäiden vesistöjen välissä.
Koordinaatti: 68628, 33562
Kuukki, pesimä: 5-7

Etelä-Savo

187. Ruokolahti, Sulkava

Pinta-ala (ha): 14
Suojelutilanne: Natura-alue. Alue suojeltu: kokonaan (100%)
Yleiskuvaus: Pieni, pääosin koivuvaltainen metsälaajuuksien selkävesien keskellä Sulkavan eteläosassa.
Koordinaatti: 68419, 35834
Uhanalainen laji, pesimä: 1

188. Lautalampi, Kerimäki

Pinta-ala (ha): 29
Suojelutilanne: luonnonsuojelualue, Natura-alue. Alue suojeltu: kokonaan (100%)
Yleiskuvaus: Pienehkö, luonnontilainen, lehtipuuvaltainen, vanhan metsän alue Savonlinnan kaupungin itäpuolella.
Koordinaatti: 68644, 36116
Uhanalainen laji, pesimä: 0-1

189. Kolovesi, Enonkoski, Heinävesi

Pinta-ala (ha): 2324
Suojelutilanne: kansallispuisto, Natura-alue, rantojensuojeluohjelma. Alue suojeltu: kokonaan (100%)
Yleiskuvaus: Etelä-Savon pohjoisosissa sijaitseva, Saimaan päävirtaamasta erillään oleva latvavesi, jota luonnehtivat jyrkkärantaist suuret saaret ja luode-kaakosuuntaiset, pitkät, kapeat selät ja salmet.
Koordinaatti: 69070, 35953
Pikkusieppo, pesimä: 4

190. Tuomiojärvi, Jäppilä

Pinta-ala (ha): 230
Suojelutilanne: lintuvesiensuojeluohjelma, Natura-alue. Alue suojeltu: kokonaan (100%)
Yleiskuvaus: Keskikokoinen, matala, runsaskasvustoinen, metsien ympäröimä lintujärvi Jäppilän ja Suonenjoen rajamailla.
Koordinaatti: 69283, 35131
Pikkulokki, pesimä: 150

191. Putkilahti-Ruskeaperä, Rantasalmi

Pinta-ala (ha): 705
Suojelutilanne: lintuvesiensuojelu-

ohjelma, Natura-alue, soidensuojeluohjelma. Alue suojeltu: kokonaan (100%)

Yleiskuvaus: Suurehko, matala, soiden ympäröimä lintuvesikokonaisuus Rantasalmen kirkonkylän eteläpuolella.

Koordinaatti: 68780, 35741
Ruskosuohaukka, pesimä: 2-3

192. Niitlahti, Punkaharju

Pinta-ala (ha): 92
Suojelutilanne: luonnonsuojelualue, Natura-alue. Alue suojeltu: kokonaan (100%)
Yleiskuvaus: Pihlajaveden itäosassa sijaitseva, pienehkö lahti, jossa laajahko rantaniittyalue ja arvokas rantalehto.

Koordinaatti: 68600, 36160
Uhanalainen laji, pesimä: 1

193. Kyyveden rantametsät, Haukivesi, Kangasniemi, Mikkelin mlk

Pinta-ala (ha): 203
Suojelutilanne: luonnonsuojelualue, Natura-alue, rantojensuojeluohjelma, vanhojen metsien suojeluohjelma. Alue suojeltu: lähes kokonaan (91-99 %)

Yleiskuvaus: Etelä-Savon länsiosassa sijaitsevan pienen, karun selkäveden lehtipuuvaltaisia rantametsiä.

Koordinaatti: 68723, 35050
Uhanalainen laji, pesimä: 1-3

194. Pihlajavesi-Puruvesi, Savonlinna, Sulkava, Punkaharju, Kerimäki, Kesälahti

Pinta-ala (ha): 66785
Suojelutilanne: harjijensuojeluohjelma, luonnonsuojelualue, Natura-alue, rantojensuojeluohjelma. Alue suojeltu: suurelta osin (61-90 %)

IBA-status: Alue sisältää IBAn 063 Pihlajavesi

Yleiskuvaus: Laaja, yhtenäinen, lukuisten arvokkaiden lintuluotojen selkävesialue Etelä-Savon koillisosassa.

Koordinaatti: 68599, 36227
Selkälokki, pesimä: 130-160
Kalatiira, pesimä: 400-450

Uhanalainen laji, pesimä: 1

195. Itä-Puulan kaakkurilammet, Hirvensalmi, Mikkelin mlk

Pinta-ala (ha): 37
Suojelutilanne: Natura-alue. Alue suojeltu: hyvin pieneltä osin (1-10 %)

Yleiskuvaus: Lukuisien lähekkäisten kaakkurilampien kokonaisuus Puulan itäosan ympärillä.

Koordinaatti: 68460, 34965
Kaakkuri, pesimä: 15

196. Länsi-Puulan kaakkurilammet, Hirvensalmi

Pinta-ala (ha): 16
Suojelutilanne: -. Alue suojeltu: ei lainkaan (0%)

Yleiskuvaus: Useiden lähekkäisten kaakkurilampien kokonaisuus Puulan länsiosan ympärillä.

Koordinaatti: 68555, 34698
Kaakkuri, pesimä: 4-5

197. Haukivesi-Joutenvesi, Rantasalmi, Savonlinna, Kangaslampi, Enonkoski, Heinävesi

Pinta-ala (ha): 59260
Suojelutilanne: kansallispuisto, Natura-alue, rantojensuojeluohjel-

ma. Alue suojeltu: suurelta osin (61-90 %)

IBA-status: Alue sisältää IBAn 062 Linnansaari

Yleiskuvaus: Laaja, yhtenäinen, kaakko-luodesuuntainen selkävesialue Savonlinnan ympärillä.

Koordinaatti: 68910, 35793

Joutsen, pesimä: 3-5

Metso, pesimä: 20-40

Selkälokki, pesimä: 55-60

Uhanalainen laji, pesimä: 1-2

Pikkutikka, pesimä: 6-10

198. Puulaveden rantametsät, Hirvensalmi, Kangasniemi

Pinta-ala (ha): 185

Suojelutilanne: luonnonsuojelualue, Natura-alue, rantojensuojeluohjelma. Alue suojeltu: suurelta osin (61-90 %)

Yleiskuvaus: Etelä-Savon länsireunalla sijaitsevan keskikokoisen, sokkeloisen selkäveden lehtipuuvaltaisia rantametsiä.

Koordinaatti: 68583, 34879

Uhanalainen laji, pesimä: 1-3

Pohjois-Savo

199. Ruokojärvi-Mula-Lehtoniemi, Varkaus

Pinta-ala (ha): 678

Suojelutilanne: lintuvesiensuojeluohjelma, Natura-alue. Alue suojeltu: suurelta osin (61-90 %)

Yleiskuvaus: Pieniä lintujärviä sekä niihin liittyviä kaupunki-, ruderäätti- ja ranta-alueita Varkauden kaupungin tuntumassa.

Koordinaatti: 69110, 35440

Kaulushaikara, pesimä: 3

Ruskosuohaukka, pesimä: 3

200. Luupuv veden lintujärvet, Kiuruvesi

Pinta-ala (ha): 2707

Suojelutilanne: lintuvesiensuojeluohjelma, Natura-alue. Alue suojeltu: suurelta osin (61-90 %)

Yleiskuvaus: Laaja kokonaisuus matalia, rehevöityneitä järviä Kiuruveden koillisosassa.

Koordinaatti: 70680, 34835

Pikkulokki, kevät: 300

Pikkulokki, pesimä: 50-150

201. Tiilikan seudun suot ja metsät, Rautavaara, Sotkamo

Pinta-ala (ha): 8345

Suojelutilanne: harjujensuojeluohjelma, kansallispuisto, Natura-alue, soidensuojeluohjelma, vanhojen metsien suojeluohjelma. Alue suojeltu: lähes kokonaan (91-99 %)

Yleiskuvaus: Laaja, havupuuvalttaisten metsien, harjujen, soiden sekä hiekkarantaisen, karun kauriin Tiilikan järven kokonaisuus Pohjois-Savon koillisnurkassa.

Koordinaatti: 70600, 35675

Metsähänhi, pesimä: 5-10

Metso, pesimä: 20

Pikkukuovi, pesimä: 20

Pohjantikka, pesimä: 6-10

Sinipyrstö, pesimä: 0-1

202. Kasurila-Jälä-Jännevirta, Siilinjärvi, Kuopio

Pinta-ala (ha): 705

Suojelutilanne: -. Alue suojeltu: ei lainkaan (0%)

Yleiskuvaus: Monimuotoinen, rehevien lintuvesien, niittyjen, peltojen ja lehtimetsien kokonaisuus Kallaveden itäreunalla.

Koordinaatti: 69890, 35410

Ruskosuohaukka, pesimä: 2-3

203. Sulkava-Ylimmäinen-Keskimmäinen, Lapinlahti, Iisalmi

Pinta-ala (ha): 311

Suojelutilanne: lintuvesiensuojeluohjelma, Natura-alue. Alue suojeltu: pieneltä osin (11-40 %)

Yleiskuvaus: Kolmen pienen lintujärven ryhmä Lapinlahden ja Iisalmen rajamailla.

Koordinaatti: 70380, 35159

Pikkulokki, pesimä: 150

204. Juurikkaselkä, Leppävirta

Pinta-ala (ha): 60

Suojelutilanne: luonnonsuojelualue, Natura-alue. Alue suojeltu: lähes kokonaan (91-99 %)

Yleiskuvaus: Suurehko, monista kuvioista koostuva ikääntyneiden, suuren selkäveden rantamilla sijaitsevien lehtimetsien alue Leppävirran pohjoisosassa.

Koordinaatti: 69480, 35397

Uhanalainen laji, pesimä: 1

205. Maaningan lintuvedet, Maaninka, Siilinjärvi

Pinta-ala (ha): 3916

Suojelutilanne: lintuvesiensuojeluohjelma, Natura-alue. Alue suojeltu: pieneltä osin (11-40 %)

IBA-status: Alue on sama kuin IBA

059 Maaningan lintuvedet

Yleiskuvaus: Useiden lähekkäisten lintuvesien kokonaisuus Maaningan ja Siilinjärven rajamilla.

Koordinaatti: 70050, 35170

Kaulushaikara, pesimä: 3-5

Metsähänhi, kevät: 370

Ruskosuohaukka, pesimä: 4-7

Kurki, syksy: 150-200

Suokukko, kevät: 2000

Mustaviklo, kevät: 150

Pikkulokki, kevät: 500

Pikkulokki, pesimä: 100-250

206. Savuniemi-Kipansalo, Kuopio

Pinta-ala (ha): 107

Suojelutilanne: Natura-alue. Alue suojeltu: kokonaan (100%)

Yleiskuvaus: Riistaveden rantojen, saarten ja niemien koivuvaltaisia metsiä.

Koordinaatti: 69757, 35583

Uhanalainen laji, pesimä: 1

207. Talaskangas-Joutensuo, Vieremä, Vuolijoki

Pinta-ala (ha): 8455

Suojelutilanne: luonnonsuojelualue, Natura-alue, soidensuojeluohjelma, vanhojen metsien suojeluohjelma. Alue suojeltu: noin puolet (41-60 %)

IBA-status: Alue sisältää IBAn 060 Talaskangas

Yleiskuvaus: Laaja, paikoin erämainen, vanhojen metsien ja soiden sekä niiden välisten pikkulampien ja purojen hallitsema saloalue Pohjois-Savon ja Kainuun raja-seudulla.

Koordinaatti: 70994, 35076

Pohjantikka, pesimä: 30

Kuukkeli, pesimä: 13

208. Raudanveden suot, Sonkajärvi, Kajaani

Pinta-ala (ha): 3255

Suojelutilanne: Natura-alue. Alue suojeltu: hyvin pieneltä osin (1-10 %)

Yleiskuvaus: Usean vierekäisen, pienehkön suon ryhmä Raudanveden ympäristössä Sonkajärven ja Kajaanin rajalla.

Koordinaatti: 70900, 35346

Metsähänhi, pesimä: 4-8

209. Iisalmen-Kiuruveden lintuvedet, Iisalmi, Kiuruvesi

Pinta-ala (ha): 3377

Suojelutilanne: lintuvesiensuojeluohjelma, Natura-alue. Alue suojeltu: pieneltä osin (11-40 %)

Yleiskuvaus: Laaja lintuvesikokonaisuus Iisalmen ja Kiuruveden alueilla.

Koordinaatti: 70522, 35020

Kaulushaikara, pesimä: 4-5

Joutsen, pesimä: 7-8

Ruskosuohaukka, pesimä: 2-3

Pikkulokki, kevät: 500

Pikkulokki, pesimä: 670-870

Naurulokki, pesimä: 1050-1400

210. Kuopion seudun selkäviedet, Kuopio, Vehmersalmi, Leppävirta

Pinta-ala (ha): 25882

Suojelutilanne: Natura-alue, rantojensuojeluohjelma. Alue suojeltu: suurelta osin (61-90 %)

IBA-status: Alue sisältää IBAn 061

Keski-Kallavesi ja Kuhanan

Yleiskuvaus: Laaja, yhtenäinen selkävesialue Kuopion seudulla.

Koordinaatti: 69677, 35425

Selkälokki, pesimä: 150-220

Kalatiira, pesimä: 500-650

Pohjois-Karjala

211. Siikasuo, Lieksa

Pinta-ala (ha): 213

Suojelutilanne: -. Alue suojeltu: ei lainkaan (0%)

Yleiskuvaus: Peltö- ja joenvarsi-alue Lieksan kaupungin eteläpuolella.

Koordinaatti: 70160, 36521

Kurki, syksy: 70-185

212. Hiidensaaren lehto, Kitee

Pinta-ala (ha): 17

Suojelutilanne: lehtojensuojeluohjelma, luonnonsuojelualue, Natura-alue. Alue suojeltu: suurelta osin (61-90 %)

Yleiskuvaus: Avaraa, koivuvaltaista lehtoa Kiteenjärven rannalla.

Koordinaatti: 68912, 36683

Uhanalainen laji, pesimä: 0-1

213. Partiissuo, Kitee

Pinta-ala (ha): 476

Suojelutilanne: -. Alue suojeltu: suurelta osin (61-90 %)

Yleiskuvaus: Pienehkö, pääosin luonnontilainen avosuo Kiteen luoteisosassa.

Koordinaatti: 69021, 36558

Pikkukuovi, pesimä: 21

214. Reposuo, Lieksa

Pinta-ala (ha): 857

Suojelutilanne: Natura-alue, soidensuojeluohjelma. Alue suojeltu: kokonaan (100%)

Yleiskuvaus: Pienehkö, pääosin luonnontilainen suokokonaisuus lähellä Lieksan kaupunkia.

Koordinaatti: 70310, 36627

Metsähänhi, kevät: 100

Pikkulokki, pesimä: 110

215. Kirkkoniemi-Toivala, Polvijärvi

Pinta-ala (ha): 103

Suojelutilanne: -. Alue suojeltu: ei lainkaan (0%)

Yleiskuvaus: Rehevähkö lahti ja tulvaniittyalue Polvijärven kirkonkylän tuntumassa.

Koordinaatti: 69761, 36263

Joutsen, syksy: 220

216. Sonkajanrannanjärvi, Ilomantsi

Pinta-ala (ha): 491

Suojelutilanne: -. Alue suojeltu: ei lainkaan (0%)

Yleiskuvaus: Kiihtelysvaaran ja Ilomantsin rajalla sijaitseva suorantainen, metsien ympäröimä, erämainen järvi, josta osa on patoamalla muutettu kalojen luonnoravintoalaksi.

Koordinaatti: 69528, 36879

Pikkulokki, kevät: 300-1000

217. Valkeasuo (emolehmänveten pelto), Tohmajärvi

Pinta-ala (ha): 197

Suojelutilanne: -. Alue suojeltu: ei lainkaan (0%)

Yleiskuvaus: Turvepohjainen, metsien ja turvetuotantoalueiden ympäröimä peltoalue Tohmajärven länsiosassa.

Koordinaatti: 69183, 36679

Metsähänhi, kevät: 101-500

Kurki, syksy: 300-1000

218. Oravilahti, Rääkkylä

Pinta-ala (ha): 543

Suojelutilanne: -. Alue suojeltu: ei lainkaan (0%)

Yleiskuvaus: Entinen, suurehko, patoamalla pelloksi kuivattu järvenlahti Rääkkylän kirkonkylän tuntumassa.

Koordinaatti: 69123, 36370

Kurki, syksy: 250-300

219. Hovinlampi, Kitee, Rääkkylä

Pinta-ala (ha): 591

Suojelutilanne: luonnonsuojelualue, lintuvesiensuojeluohjelma, Natura-alue. Alue suojeltu: suurelta osin (61-90 %)

Yleiskuvaus: Lähes umpeenkasvanut, osin soistunut, maisemiltaan paikoin erämainen lintuvesi Kiteen ja Rääkkylän rajalla.

Koordinaatti: 69010, 36535

Ruskosuohaukka, pesimä: 3

220. Nisäjärvi, Polvijärvi

Pinta-ala (ha): 171

Suojelutilanne: lintuvesiensuojeluohjelma, Natura-alue. Alue suojeltu: suurelta osin (61-90 %)

Yleiskuvaus: Pienehkö, erämainen, metsien ympäröimä, kesäisin pahoitin umpeenkasava lintujärvi Polvijärven pohjoisosassa.

Koordinaatti: 69867, 36188

Metsähänhi, atl: 107

221. Pitkäranta, Kontiolahti

Pinta-ala (ha): 510

Suojelutilanne: luonnonsuojelualue. Alue suojeltu: suurelta osin (61-90 %)

IBA-status: Alue on sama kuin IBA 056 Pitkäranta

Yleiskuvaus: Pienehkö, erämainen lintuvesi-avosuokompleksi Piehijoen varrella Joensuu-kaupungin itäpuolella.

Koordinaatti: 69561, 36548

Jänkäkärppä, pesimä: 6-10

222. Ruvaslahti, Polvijärvi

Pinta-ala (ha): 397

Suojelutilanne: luonnonsuojelualue,

- lintuvesiensuojeluohjelma. Alue suojeltu: lähes kokonaan (91-99 %)
- Yleiskuvaus: Matala, rehevä lintulahti suuren, kirkasvetisen Höytiäisen pohjoispäässä.
- Koordinaatti: 69825, 39306
Lapasotka, syksy: 51-100
Kurki, syksy: 101-500
- 223. Sisuslahti-Teerisaari, Polvijärvi, Kontiolahti**
- Pinta-ala (ha): 379
Suojelutilanne: luonnonsuojelualue, lintuvesiensuojeluohjelma, Natura-alue. Alue suojeltu: pieneltä osin (11-40 %)
- Yleiskuvaus: Pienehkö lintuvesi ja Pohjois-Karjalan arvokkain vanhan koivumetsän alue Polvijärven ja Kontiolahden rajalla.
- Koordinaatti: 69801, 36361
Uhanalainen laji, pesimä: 1
- 224. Viklinrimpi, Polvijärvi**
- Pinta-ala (ha): 2651
Suojelutilanne: luonnonsuojelualue, Natura-alue, soidensuojeluohjelma. Alue suojeltu: suurelta osin (61-90 %)
- IBA-status: Alue on sama kuin IBA 054 Viklinrimpi
- Yleiskuvaus: Laaja, rauhallinen, erämainen suoalue Höytiäisen pohjoispuolella.
- Koordinaatti: 69832, 36259
Joutsen, syksy: 220
Kurki, syksy: 501-800
- 225. Onkamojärvet, Pyhäselkä, Rääkkylä, Tohmajärvi**
- Pinta-ala (ha): 4729
Suojelutilanne: -. Alue suojeltu: ei lainkaan (0%)
- Yleiskuvaus: Kaksi vierekkäistä kalaisaa, kirkasvetistä, rehevien lehtimetsien reunustamaa järveä Pohjois-Karjalan keskiosissa.
- Koordinaatti: 69176, 36547
Pikkutikka, pesimä: 6-10
- 226. Saariniemi-Tervalahdi, Liperi, Polvijärvi**
- Pinta-ala (ha): 106
Suojelutilanne: luonnonsuojelualue, Natura-alue. Alue suojeltu: kokonaan (100%)
- Yleiskuvaus: Koivuvaltainen metsäalue Polvijärven ja Liperin rajalla.
- Koordinaatti: 69590, 36190
Uhanalainen laji, pesimä: 1-2
- 227. Varmon kaskikoivikko, Kesälahti**
- Pinta-ala (ha): 85
Suojelutilanne: luonnonsuojelualue, Natura-alue. Alue suojeltu: noin puolet (41-60 %)
- Yleiskuvaus: Laajahko, valoisa, avara kaskikoivikko Kesälahden kirkonkylän itäpuolella.
- Koordinaatti: 68714, 36572
Uhanalainen laji, pesimä: 1
- 228. Kalliolammen metsä, Eno**
- Pinta-ala (ha): 72
Suojelutilanne: Natura-alue, vanhojen metsien suojeluohjelma. Alue suojeltu: kokonaan (100%)
- Yleiskuvaus: Pääosin varttunutta, pitkään luonnontilassa kasvanutta tuoreen kankaan kuusivaltaista metsää Enon itäosassa.
- Koordinaatti: 69616, 36720
Sinipyrstö, pesimä: 0-1
- 229. Outokummun-Kaavin seudun oligotrofiset järvet, Outokumpu, Kaavi, Tuusnemi, Heinävesi**
- Pinta-ala (ha): 14665
Suojelutilanne: Natura-alue, rantojensuojeluohjelma. Alue suojeltu: pieneltä osin (11-40 %)
- IBA-status: Alue on sama kuin IBA 053 Outokummun-Kaavin seudun oligotrofiset järvet
- Yleiskuvaus: Laaja, selkäviesien ja pienten oligotrofisten järvien muodostama kokonaisuus Pohjois-Karjalan ja Pohjois-Savon rajaseudulla.
- Koordinaatti: 69650, 35930
Kaakkuri, pesimä: 5
Selkälokki, pesimä: 55-80
- 230. Koitajoen alue, Iloantsi**
- Pinta-ala (ha): 9294
Suojelutilanne: luonnonsuojelualue, luonnonsuojelualue, Natura-alue, soidensuojeluohjelma, vanhojen metsien suojeluohjelma. Alue suojeltu: suurelta osin (61-90 %)
- IBA-status: Alue on sama kuin IBA 051 Koitajoen alue
- Yleiskuvaus: Laaja, erämainen keidassoiden ja vanhojen pääasiasa havupuuvaltaiten metsien mosaiikki maamme itäisimmässä nurkassa Koitajoen varrella.
- Koordinaatti: 69888, 37250
Metsähanhi, pesimä: 30
Metso, pesimä: 30-80
Valkoviklo, pesimä: 48
Pikkukuovi, pesimä: 67
Pohjantikka, pesimä: 55
Pikkusieppo, pesimä: 12
Kuukkeli, pesimä: 20
- 231. Värtsilän laakso, Värtsilä**
- Pinta-ala (ha): 745
Suojelutilanne: lintuvesiensuojeluohjelma, Natura-alue. Alue suojeltu: pieneltä osin (11-40 %)
- IBA-status: Alue on sama kuin IBA 050 Värtsilän laakso
- Yleiskuvaus: Hedelmällinen, rauhallinen, peltojen, niittyjen ja kahden rehevän lintujärven hallitsema, itärajan rajoittuva laakso vaaraisten metsäseutujen keskellä Värtsilässä.
- Koordinaatti: 69040, 36887
Metsähanhi, kevät: 400-600
Ruisräikkä, pesimä: 10-40
Mustaviklo, kevät: 101-500
Valkoviklo, kevät: 500
Kultasirkku, pesimä: 0-1
- 232. Pielinen, Lieksa, Juuka, Nurmes, Eno**
- Pinta-ala (ha): 79369
Suojelutilanne: harjujensuojeluohjelma, kansallispuisto, Natura-alue, rantojensuojeluohjelma. Alue suojeltu: hyvin pieneltä osin (1-10 %)
- Yleiskuvaus: Suuri, karu, kirkasvetinen, runsassaarinen, kaakko-luodesuuntainen, Kolon kansallispuistomaisemaan kuuluva selkävesi Pohjois-Karjalan itäosassa.
- Koordinaatti: 70215, 36297
Selkälokki, pesimä: 85
Kalatiira, pesimä: 400
- 233. Kiteenjärvi-Hyypii, Kitee**
- Pinta-ala (ha): 835
Suojelutilanne: luonnonsuojelualue, lintuvesiensuojeluohjelma, Natura-alue. Alue suojeltu: pieneltä osin (11-40 %)
- IBA-status: Alue sisältää IBAn 057 Päätyeenlahti
- Yleiskuvaus: Yhtenäinen kosteikkokokonaisuus Kiteen kaupungin viressä.
- Koordinaatti: 68929, 36645
Lapasotka, syksy: 51-110
Ruisräikkä, pesimä: 6-10
Mustaviklo, kevät: 101-200
Pikkulokki, pesimä: 150-200
Kultasirkku, pesimä: 0-1
- 234. Pyhäselän pohjoisosa, Joensuu, Liperi**
- Pinta-ala (ha): 642
Suojelutilanne: luonnonsuojelualue, lintuvesiensuojeluohjelma, Natura-alue. Alue suojeltu: noin puolet (41-60 %)
- Yleiskuvaus: Kahden lintuveiden ja niihin liittyvän, pienen selkäviesialueen kokonaisuus Pyhäselän aivan pohjoisimmassa osassa.
- Koordinaatti: 69490, 36366
Kaulushaikara, pesimä: 3-4
Ruskosuohaukka, pesimä: 3
Pikkulokki, kevät: 1001-2000
Naurulokki, kevät: 2001-5000
Selkälokki, kevät: 51-100
Harmaalokki, kevät: 1001-2000
Rastaskerttunen, pesimä: 2-5
- 235. Sismajärvi-Viinijärvi, Outokumpu, Polvijärvi, Liperi**
- Pinta-ala (ha): 5193
Suojelutilanne: lintuvesiensuojeluohjelma, Natura-alue. Alue suojeltu: pieneltä osin (11-40 %)
- IBA-status: Alue sisältää IBAn 052 Outokummun lintuvedet
- Yleiskuvaus: Laaja, lukuisten lähekkäisten lintuvesien ketju Pohjois-Karjalan länsiosassa.
- Koordinaatti: 69618, 36137
Kaulushaikara, pesimä: 16
Joutsen, kevät: 100-500
Joutsen, pesimä: 5
Metsähanhi, kevät: 101-500
Lapasotka, syksy: 51-100
Ruskosuohaukka, pesimä: 8-9
Pikkulokki, kevät: 501-1000
Pikkulokki, pesimä: 120-200
Uhanalainen laji, pesimä: 0-1
Pikkutikka, pesimä: 7-10
Rastaskerttunen, pesimä: 2-4
Kultasirkku, pesimä: 0-1
- 236. Rääkkylän lintuvedet, Rääkkylä**
- Pinta-ala (ha): 907
Suojelutilanne: lintuvesiensuojeluohjelma, Natura-alue. Alue suojeltu: lähes kokonaan (91-99 %)
- Yleiskuvaus: Kolmen lähekkäisen, keskikokoisen lintujärven kokonaisuus Rääkkylän itäosassa.
- Koordinaatti: 69150, 36464
Kaulushaikara, pesimä: 3
Ruskosuohaukka, pesimä: 3
Liejukana, pesimä: 2-5
Pikkulokki, pesimä: 120-150
Rastaskerttunen, pesimä: 4
- 237. Patvinsuon alue, Iloantsi, Lieksa**
- Pinta-ala (ha): 14417
Suojelutilanne: kansallispuisto, Natura-alue, soidensuojeluohjelma, vanhojen metsien suojeluohjelma. Alue suojeltu: lähes kokonaan (91-99 %)
- IBA-status: Alue sisältää IBAn 055 Patvinsuon kansallispuisto
- Yleiskuvaus: Laaja, luonnoltaan poikkeuksellisen rikas, isojen soiden ja laajojen arnimetsien kokonaisuus Koitereen pohjoisrannalla Iloantsin ja Lieksan rajalla.
- Koordinaatti: 70072, 36875
Kaakkuri, pesimä: 11-12
Joutsen, pesimä: 3-5
Metso, pesimä: 50-150
Suokukko, pesimä: 21-50
Pikkukuovi, pesimä: 101-200
Valkoviklo, pesimä: 50-150
Liro, pesimä: 101-200
Pohjantikka, pesimä: 10-15
Sinipyrstö, pesimä: 0-3
Pikkusieppo, pesimä: 3-7
Kuukkeli, pesimä: 6-10
- 238. Mutkanvaara, Liperi**
- Pinta-ala (ha): 3606
Suojelutilanne: -. Alue suojeltu: ei lainkaan (0%)
- Yleiskuvaus: Kuusivaltainen, verrat yhtenäisen metsäalue Liperin länsiosan takamailla.
- Koordinaatti: 69330, 36155
Kuukkeli, pesimä: 8-12
- 239. Viinijärven-Outokummun pelot, Liperi, Outokumpu**
- Pinta-ala (ha): 1464
Suojelutilanne: -. Alue suojeltu: ei lainkaan (0%)
- Yleiskuvaus: Laaja, kaakko-luodesuuntainen, peräkkäisten peltoaukeiden kokonaisuus Viinijärven länsipuolella.
- Koordinaatti: 69521, 36100
Metsähanhi, kevät: 101-200
Kurki, kevät: 101-200
Suokukko, kevät: 1001-2000
Mustaviklo, kevät: 101-200
- 240. Tohmajärven lintulahdet, Tohmajärvi**
- Pinta-ala (ha): 576
Suojelutilanne: lintuvesiensuojeluohjelma, Natura-alue. Alue suojeltu: pieneltä osin (11-40 %)
- Yleiskuvaus: Matalan, keskikokoisen järven lähekkäisten lintulahden kokonaisuus Tohmajärven kirkonkylän tuntumassa.
- Koordinaatti: 69038, 36772
Pikkulokki, pesimä: 90-140
- 241. Mekrijärven ympäristön suot, Iloantsi**
- Pinta-ala (ha): 8336
Suojelutilanne: harjujensuojeluohjelma, luonnonsuojelualue, Natura-alue, soidensuojeluohjelma. Alue suojeltu: suurelta osin (61-90 %)
- Yleiskuvaus: Laaja, metsäkaistaleiden, ojitusalueiden ja rämeikköjen pirstoma avosoiden alue Iloantsin keskiosissa.
- Koordinaatti: 69671, 37005
Kaakkuri, pesimä: 3-4
Joutsen, kevät: 101-500
Joutsen, pesimä: 3-7
Joutsen, syksy: 101-500
Metsähanhi, kevät: 101-500
Metsähanhi, pesimä: 7-11
Metsähanhi, syksy: 101-500
Pikkukuovi, pesimä: 51-100
Valkoviklo, pesimä: 30-40
Pikkulokki, pesimä: 80-120
- 242. Lieksan itäosan metsät, Lieksa**
- Pinta-ala (ha): 16167
Suojelutilanne: luonnonsuojelualue, Natura-alue, soidensuojeluohjelma.

ma, vanhojen metsien suojeluohjelma. Alue suojeltu: suurelta osin (61-90 %)

IBA-status: Alue sisältyy IBAn O58 Ruunaan

Yleiskuvaus: Laaja, lähekkäisten, pääosin luonnontilaisen vanhan metsän alueiden kokonaisuus Lieksan itäosassa.

Koordinaatti: 70343, 36830

Metso, pesimä: 100-300

Pikkukuovi, pesimä: 21-50

Pikkutikka, pesimä: 6-10

Pohjantikka, pesimä: 70-100

Sinipyrstö, pesimä: 1

Pikkusieppo, pesimä: 11-20

Kuukeli, pesimä: 15-30

243. Polvelan vaarametsät, Juuka

Pinta-ala (ha): 429

Suojelutilanne: lehtojensuojeluohjelma, Natura-alue, soidensuojeluohjelma, vanhojen metsien suojeluohjelma. Alue suojeltu: suurelta osin (61-90 %)

Yleiskuvaus: Useiden lähekkäisten, luonnontilaisen vaarametsien kokonaisuus Polvelan kylässä Juuan keskisellä vaarajaksolla.

Koordinaatti: 70082, 36049

Sinipyrstö, pesimä: 2

Pikkusieppo, pesimä: 2-5

244. Karjalan-Kainuun rajaseudun metsät, Nurmes, Lieksa, Valtimo, Kuhmo

Pinta-ala (ha): 29600

Suojelutilanne: kansallispuisto, luonnonsuojelualue, Natura-alue, rantojensuojeluohjelma, soidensuojeluohjelma, vanhojen metsien suojeluohjelma. Alue suojeltu: suurelta osin (61-90 %)

Yleiskuvaus: Hyvin laaja, erittäin merkittävä, pääosin havupuuvaltainen metsäkokonaisuus Pohjois-Karjalan ja Kainuun rajaseudulla.

Koordinaatti: 70875, 36150

Kaakkuri, pesimä: 3-7

Joutsen, pesimä: 11-20

Metsänhanhi, pesimä: 6-10

Metso, pesimä: 200-300

Pikkukuovi, pesimä: 30-50

Valkoviklo, pesimä: 51-100

Liro, pesimä: 150-300

Pohjantikka, pesimä: 100-150

Sinipyrstö, pesimä: 5

Pikkusieppo, pesimä: 11-20

Kuukeli, pesimä: 51-100

245. Orivesi-Pyhäselkä, Liperi, Rääkkylä, Kitee, Pyhäniemi, Savonranta

Pinta-ala (ha): 56092

Suojelutilanne: Natura-alue, rantojensuojeluohjelma. Alue suojeltu: hyvin pieneltä osin (1-10 %)

Yleiskuvaus: Laaja, yhtenäinen selkävesialue Pohjois-Karjalan eteläosassa.

Koordinaatti: 69075, 36299

Selkälokki, pesimä: 50

246. Pyhäjärven saaret, Kesälähti

Pinta-ala (ha): 108

Suojelutilanne: luonnonsuojelualue, Natura-alue. Alue suojeltu: pieneltä osin (11-40 %)

Yleiskuvaus: Pieniä, osin lehtipuuvaltaisia luotoja ja pikkusaaria keskellä Pyhäjärveä.

Koordinaatti: 68650, 36577

Uhanalainen laji, pesimä: 1-3

247. Susiaho, Liperi

Pinta-ala (ha): 23

Suojelutilanne: luonnonsuojelualue. Alue suojeltu: noin puolet (41-60 %)

Yleiskuvaus: Pieni koivuvaltaisen metsän alue Liperin keskiosissa.

Koordinaatti: 69456, 36294

Uhanalainen laji, pesimä: 0-1

Keski-Suomi

248. Kalajärvi, Sumiainen

Pinta-ala (ha): 124

Suojelutilanne: lintuvesiensuojeluohjelma, Natura-alue. Alue suojeltu: lähes kokonaan (91-99 %)

Yleiskuvaus: Pieni lintujärvi Sumiainen kirkonkylän itäpuolella.

Koordinaatti: 69495, 34551

Pikkulokki, kevät: 200-500

249. Pyhäjärvi, Konnevesi, Sumiainen

Pinta-ala (ha): 177

Suojelutilanne: lintuvesiensuojeluohjelma, Natura-alue. Alue suojeltu: lähes kokonaan (91-99 %)

Yleiskuvaus: Pienehkö lintujärvi Sumiainen ja Konneveden rajalla.

Koordinaatti: 69620, 34561

Pikkulokki, pesimä: 100-180

250. Angesselkä, Joutsa

Pinta-ala (ha): 641

Suojelutilanne: Natura-alue. Alue suojeltu: suurelta osin (61-90 %)

Yleiskuvaus: Isön järven reheviä, matalia lahtia ja niitä reunustavia lehtimetsäkuviota Joutsan kirkonkylän tuntumassa.

Koordinaatti: 68506, 34500

Joutsen, syksy: 200-400

Uhanalainen laji, pesimä: 1

251. Suuri Kurjärvi, Joutsa

Pinta-ala (ha): 210

Suojelutilanne: -. Alue suojeltu: ei lainkaan (0%)

Yleiskuvaus: Keskikokoinen lintujärvi Joutsan länsireunalla.

Koordinaatti: 68560, 4425

Joutsen, syksy: 100-200

252. Haapasuo-Syysniemi, Leivonmäki

Pinta-ala (ha): 2367

Suojelutilanne: harjijensuojeluohjelma, luonnonsuojelualue, Natura-alue, rantojensuojeluohjelma, soidensuojeluohjelma. Alue suojeltu: kokonaan (100%)

Yleiskuvaus: Laaja, monipuolinen, ekologisesti merkittävä, suo-, järvi-, joki- ja metsäalueiden kokonaisuus Leivonmäen kirkonkylän tuntumassa.

Koordinaatti: 68680, 34480

Metso, pesimä: 20-30

253. Kolima, Pihtipudas, Viitasaari

Pinta-ala (ha): 4793

Suojelutilanne: luonnonsuojelualue, Natura-alue, rantojensuojeluohjelma. Alue suojeltu: kokonaan (100%)

Yleiskuvaus: Keskikokoinen, suhteellisen vähäsaarinen, niukkakasvustoinen, rannoiltaan enimmäkseen luonnontilainen selkävesi Keski-Suomen pohjoiskolkassa.

Koordinaatti: 70222, 34364

Kaakkuri, pesimä: 3

254. Putkilahti, Korpilahti

Pinta-ala (ha): 1291

Suojelutilanne: lehtojensuojeluohjelma, luonnonsuojelualue, Natura-alue. Alue suojeltu: pieneltä osin (11-40 %)

Yleiskuvaus: Sokkeloinen, matala Päijänteen itärannan lahtikompleksi, jonka rannoilla ja saarissa on perinteistä maatalouskulttuurimaisemaa ja koivuvaltaisia lehtimetsiä.

Koordinaatti: 68647, 34316

Kaulushaikara, pesimä: 4

Ruskosuohaukka, pesimä: 2-3

Uhanalainen laji, pesimä: 0-1

255. Jyväsjärvi, Jyväskylä

Pinta-ala (ha): 331

Suojelutilanne: -. Alue suojeltu: ei lainkaan (0%)

Yleiskuvaus: Pienehkö, levähtävien lokkilintujen suosima vesialue Jyväskylän kaupungin alueella.

Koordinaatti: 69041, 34361

Naurulokki, kevät: 2000-8000

Selkälokki, kevät: 200-500

Harmaalokki, kevät: 1200-1500

256. Palokankaan lammet, Viitasaari

Pinta-ala (ha): 109

Suojelutilanne: luonnonsuojelualue, Natura-alue. Alue suojeltu: suurelta osin (61-90 %)

Yleiskuvaus: Lukuisten pienten, suo- ja metsärantaisten lampien keskittymä Viitasaarella Keiteleellä itäpuolisella laajalla kallio- maastoalueella.

Koordinaatti: 69980, 34540

Kaakkuri, pesimä: 5

257. Suontee, Joutsa, Pertunmaa, Hirvensalmi

Pinta-ala (ha): 14510

Suojelutilanne: luonnonsuojelualue, Natura-alue, rantojensuojeluohjelma. Alue suojeltu: noin puolet (41-60 %)

Yleiskuvaus: Laaja, rikkonainen, runsassaarinen selkävesi Keski-Suomen ja Etelä-Savon rajaseudulla.

Koordinaatti: 68368, 34713

Kaulushaikara, pesimä: 2-3

Joutsen, syksy: 150-250

Isokoskelo, syksy: 900

Uhanalainen laji, pesimä: 4

258. Kuokkala, Jyväskylä

Pinta-ala (ha): 88

Suojelutilanne: lehtojensuojeluohjelma, luonnonsuojelualue, lintuvesiensuojeluohjelma, Natura-alue. Alue suojeltu: pieneltä osin (11-40 %)

Yleiskuvaus: Pieniä, lehtipuuvaltaisia, ikääntyneitä metsiköitä Jyväskylän kaupunginosien puristuksissa.

Koordinaatti: 69030, 34370

Pikkutikka, pesimä: 8

259. Keitele-Konnevesi, Viitasaari, Äänekoski, Vesanto

Pinta-ala (ha): 31880

Suojelutilanne: Natura-alue, rantojensuojeluohjelma. Alue suojeltu: pieneltä osin (11-40 %)

Yleiskuvaus: Hyvin laaja, kaakko-luodesuuntainen, lukuisten saariryhmien, niemimaiden, harjujen ja mannerkaistojen rikkoma selkävesikompleksi pohjoisen Keski-Suomen ja Pohjois-Savon rajaseudulla.

Koordinaatti: 69777, 34533
Selkälokki, pesimä: 85-95

260. Pyhä-Häkki, Saarijärvi

Pinta-ala (ha): 2013

Suojelutilanne: kansallispuisto, Natura-alue. Alue suojeltu: kokonaan (100%)

Yleiskuvaus: Laaja, hyvin iäkkäiden kangasmetsien, hämrien aarnikorpien, avosoiden ja rämeiden mosaiikki Saarijärven itäosassa.

Koordinaatti: 69726, 34220

Metso, pesimä: 40

Pohjantikka, pesimä: 5-8

Sinipyrstö, pesimä: 0-2

Pikkusieppo, pesimä: 5

Kuukeli, pesimä: 5

261. Lievestuoreenjärvi-Kuusvesi, Laukaa

Pinta-ala (ha): 6538

Suojelutilanne: Natura-alue. Alue suojeltu: hyvin pieneltä osin (1-10 %)

Yleiskuvaus: Kahden vierekkäisen, keskikokoisen, matalalahtaisen reittiveden kokonaisuus Laukaan itäosassa.

Koordinaatti: 69180, 34540

Kaulushaikara, pesimä: 6-9

Ruskosuohaukka, pesimä: 4-5

Pikkutikka, pesimä: 4-9

Uhanalainen laji, pesimä: 0-2

177. Isojärvi, Kuhmoinen

Pinta-ala (ha): 1965

Suojelutilanne: kansallispuisto, Natura-alue, rantojensuojeluohjelma. Alue suojeltu: kokonaan (100%)

Yleiskuvaus: Korkeiden, metsien peittämien mäkien, jyrkänteiden ja niiden välisten murreosloaksojen sekä pienialaisten soiden hallitsema alue kesken Päijänteen länsipuolella.

Koordinaatti: 68480, 33930

Metso, pesimä: 24

Pikkusieppo, pesimä: 2-5

180. Kylämän lammet, Kuhmoinen

Pinta-ala (ha): 71

Suojelutilanne: luonnonsuojelualue, Natura-alue. Alue suojeltu: lähes kokonaan (91-99 %)

Yleiskuvaus: Seitsemän lähekkäisen, karun, suo- ja metsärantaisten lammen kokonaisuus keskinen Päijänteen länsipuolella.

Koordinaatti: 68359, 33990

Kaakkuri, pesimä: 5

Suomenselkä

262. Kauhavan Alajoki, Kauhava

Pinta-ala (ha): 438

Suojelutilanne: -. Alue suojeltu: ei lainkaan (0%)

IBA-status: Alue on sama kuin IBA 049 Alajoki (710023)

Yleiskuvaus: Laaja, aukea viljelys-alue Lapuanjoen varrella.

Koordinaatti: 70053, 32931

Metsänhanhi, kevät: 3000-5000

263. Löyhinginneva, Lapua

Pinta-ala (ha): 695

Suojelutilanne: -. Alue suojeltu: ei lainkaan (0%)

Yleiskuvaus: Lapuan kirkonkylän tuntumassa sijaitseva, peltolakeuksien ympäröimä, rämeiden reunustama avosuo, jossa myös

- jätevesialtaita.
Koordinaatti: 69950, 32933
Kurki, kevät: 101-500
- 264. Vanhaneva, Lappajärvi**
Pinta-ala (ha): 100
Suojelutilanne: Natura-alue, soiden-
suojeluohjelma. Alue suojeltu:
kokonaan (100%)
Yleiskuvaus: Allikkoinen, osin van-
hojen metsien reunustama kei-
dassuo Lappajärven eteläosassa.
Koordinaatti: 70021, 33239
Kaakkuri, pesimä: 5
- 265. Hirvijärvi, Jalasjärvi**
Pinta-ala (ha): 96
Suojelutilanne: -. Alue suojeltu: ei
lainkaan (0%)
Yleiskuvaus: Keskikokoinen, hyvin
rehevä lintujärvi Jalasjärven kir-
konkylän vieressä.
Koordinaatti: 69366, 32837
Joutsen, kevät: 200
Metsähanhi, kevät: 300-400
Suokukko, kevät: 1000-2000
- 266. Salamajärven alue, Kivijärvi, Kinnula, Perho**
Pinta-ala (ha): 9261
Suojelutilanne: kansallispuisto,
luonnonpuisto, Natura-alue, soi-
densuojeluohjelma, vanhojen
metsien suojeluohjelma. Alue
suojeltu: kokonaan (100%)
Yleiskuvaus: Laaja, yhtenäinen ne-
vojen, rämeiden ja vanhojen met-
sien alue Suomenselän ja Keski-
Suomen rajaseudulla.
Koordinaatti: 70190, 33884
Joutsen, pesimä: 5
Suokukko, pesimä: 50-100
Jänkäkurppa, pesimä: 6-10
Pikkukuovi, pesimä: 21-50
Valkoviklo, pesimä: 30-70
Liro, pesimä: 201-500
Pikkutikka, pesimä: 6-10
- 267. Evijärven kosteikot, Evijärvi**
Pinta-ala (ha): 1068
Suojelutilanne: Natura-alue, soiden-
suojeluohjelma. Alue suojeltu:
pieneltä osin (11-40 %)
Yleiskuvaus: Kolmen lähekkäisen
kosteikon kokonaisuus Evijär-
ven kirkonkylän tuntumassa.
Koordinaatti: 70346, 33245
Kaakkuri, pesimä: 3-5
Naurulokki, pesimä: 2000
Mustatiira, pesimä: 10-20
- 268. Herraskoski, Virrat**
Pinta-ala (ha): 26
Suojelutilanne: -. Alue suojeltu: ei
lainkaan (0%)
Yleiskuvaus: Toisveden ja Vaskive-
den välinen, parin kilometrin pi-
tuinen, talvellakin sulana pysy-
vä vesiuoma Virtain keskustan
vieressä.
Koordinaatti: 69109, 33295
Joutsen, syksy: 375
- 269. Ilmajoen Alajoki, Ilmajoki**
Pinta-ala (ha): 1476
Suojelutilanne: -. Alue suojeltu: ei
lainkaan (0%)
Yleiskuvaus: Laaja peltoaukea Ky-
rönjoen varrella Ilmajoen kirkon-
kylän koillispuolella.
Koordinaatti: 69740, 32794
Metsähanhi, kevät: 500-600

- 270. Luopajärven pellot, Jalasjärvi**
Pinta-ala (ha): 880
Suojelutilanne: -. Alue suojeltu: ei
lainkaan (0%)
Yleiskuvaus: Laajahko jokivarren
peltoaukea Jalasjärven kirkonky-
län pohjoispuolella.
Koordinaatti: 69472, 32796
Metsähanhi, kevät: 400-500

Suupohja

- 271. Träskholmsfjärden, Närpiö**
Pinta-ala (ha): 139
Suojelutilanne: -. Alue suojeltu: ei
lainkaan (0%)
Yleiskuvaus: Matala merenlahti
Närpiön keskisellä rannikolla.
Koordinaatti: 69510, 32012
Joutsen, syksy: 400
Haapana, syksy: 2000-3000
Kurki, syksy: 300-1000
Viiksitimali, pesimä: 6-10
- 272. Sanemossen, Närpiö, Maalahti**
Pinta-ala (ha): 995
Suojelutilanne: Natura-alue, soiden-
suojeluohjelma. Alue suojeltu:
kokonaan (100%)
Yleiskuvaus: Loivapiirteinen, karu,
lyhytkortisen nevan hallitsema,
lähes tasainen keidassuo Närpi-
ön ja Maalahden rajalla.
Koordinaatti: 69725, 32295
Kurki, syksy: 300
- 273. Lälbyn pellot, Kristiinan-
kaupunki**
Pinta-ala (ha): 190
Suojelutilanne: -. Alue suojeltu: ei
lainkaan (0%)
IBA-status: Alue on sama kuin IBA
048 Lälbyn pellot
Yleiskuvaus: Tehokkaassa käytös-
sä olevat perunapellot Lapväärtin
kirkonkylän ja Kristiinan-
kaupungin välissä.
Koordinaatti: 69176, 32128
Metsähanhi, kevät: 3000-5000
Merihanhi, kevät: 300-500
- 274. Kristiinan kaupungin
ympäristön merenlahdet,
Kristiinan kaupunki, Närpiö**
Pinta-ala (ha): 1560
Suojelutilanne: lintuvesiensuojelu-
ohjelma, Natura-alue. Alue suo-
jeltu: pieneltä osin (11-40 %)
IBA-status: Alue sisältää IBA:n 047
Lapväärtin kosteikot
Yleiskuvaus: Useiden lähekkäisten,
matalien, rehevien merenlahtien
ketju Suupohjan rannikolla Kris-
tiinakaupungin ympäristössä.
Koordinaatti: 69207, 32091
Harmaahaikara, syksy: 21-40
Kyhmyjoutsen, kevät: 100-150
Kyhmyjoutsen, syksy: 400-700
Joutsen, kevät: 300-500
Joutsen, syksy: 400-700
Merihanhi, kevät: 200-300
Merihanhi, syksy: 500-1000
Kanadanhanhi, kevät: 100-200
Kanadanhanhi, syksy: 200-300
Ristisorsa, kevät: 20-40
Lapasotka, kevät: 10-50
Lapasotka, syksy: 80
Isokoskelo, kevät: 1300
Ruskosuohaukka, pesimä: 3
Lapinsirri, kevät: 100
Suokukko, kevät: 3000
Suokukko, syksy: 800-1000

- Mustaviklo, kevät: 280
Mustaviklo, syksy: 100
Valkoviklo, kevät: 150-200
Valkoviklo, syksy: 200-250
Liro, kevät: 500-1000
Naurulokki, kevät: 7500
Harmaalokki, atl: 2500
Merilokki, atl: 300
Räyskä, syksy: 15-20
- 275. Suupohjan metsät, Närpiö,
Kristiinan kaupunki**
Pinta-ala (ha): 51781
Suojelutilanne: lehtojensuojeluoh-
jelma, luonnonsuojelualue, Natu-
ra-alue, soidensuojeluohjelma,
vanhojen metsien suojeluohjel-
ma. Alue suojeltu: hyvin pienel-
tä osin (1-10 %)
Yleiskuvaus: Laajojen, yhtenäisten,
havupuuvaltaisten metsäaluei-
den kokonaisuus Suupohjan ran-
nikkoalueella.
Koordinaatti: 69477, 32238
Metso, pesimä: 200-400
Pohjantikka, pesimä: 10-30
Kuukki, pesimä: 63
- 276. Suupohjan saaristo,
Kristiinan kaupunki, Närpiö,
Kaskinen**
Pinta-ala (ha): 15800
Suojelutilanne: luonnonsuojelualue,
Natura-alue, rantojensuojeluoh-
jelma. Alue suojeltu: suurelta
osin (61-90 %)
IBA-status: Alue sisältää IBA:n 046
Kristiinan kaupungin eteläinen
saaristo
Yleiskuvaus: Laaja, yhtenäinen, ka-
pea satojen saarten ja luotojen
ketju läpi Suupohjan rannikon.
Koordinaatti: 69300, 31985
Merimetso, kevät: 300
Kyhmyjoutsen, kevät: 101-500
Merihanhi, kevät: 201-500
Ristisorsa, kevät: 25
Ristisorsa, pesimä: 13
Lapasotka, kevät: 300
Lapasotka, pesimä: 126-130
Haahka, kevät: 5001-10000
Mustalintu, kevät: 3000
Pilkkaasiipi, kevät: 1500
Tukkakoskelo, kevät: 2000
Isokoskelo, atl: 2000
Pikkulokki, kevät: 300
Naurulokki, pesimä: 1400
Kalalokki, atl: 4100
Selkälokki, pesimä: 165
Räyskä, kevät: 20
Räyskä, pesimä: 21
- 277. Levanevan alue, Jurva,
Laihia**
Pinta-ala (ha): 3650
Suojelutilanne: luonnonsuojelualue,
Natura-alue, soidensuojeluohjel-
ma. Alue suojeltu: lähes koko-
naan (91-99 %)
Yleiskuvaus: Laajan suoalueen ja
sen viereisen tekoallasalueen ko-
konaisuus Jurvan ja Laihian ra-
jaseudulla.
Koordinaatti: 69722, 32493
Uhanalainen laji, pesimä: 1
Suokukko, pesimä: 74
Jänkäkurppa, pesimä: 10
Pikkukuovi, pesimä: 24
Liro, pesimä: 205
- 278. Lauhanvuori, Kauhajoki,
Isojoki**
Pinta-ala (ha): 3678
Suojelutilanne: kansallispuisto, Natu-
ra-alue, soidensuojeluohjelma.

- Alue suojeltu: kokonaan (100%)
Yleiskuvaus: Laajojen, karujen
mäntykankaiden, rehevien pu-
ronvarsikuusikoiden ja muuta-
mien allikkoisten keidassoiden
kokonaisuus Etelä-Pohjanmaan
ja Satakunnan
rajamailla.
Koordinaatti: 69040, 32480
Metso, pesimä: 11-50
Pohjantikka, pesimä: 6-8
- 279. Kainastonneva, Kauhajoki**
Pinta-ala (ha): 1309
Suojelutilanne: -. Alue suojeltu: ei
lainkaan (0%)
Yleiskuvaus: Laaja, Kauhajoen kir-
konkylän länsipuolella sijaitseva
viljelylakeus, jonka halkaisee
ajoittain tulviva joki.
Koordinaatti: 69420, 32450
Metsähanhi, kevät: 200-700
- Merenkurkku**
- 280. Merenkurkun saaristo,
Vaasa, Uusikaarlepyy,
Maalahti, Mustasaari**

- Pinta-ala (ha): 223652
Suojelutilanne: luonnonsuojelualue,
lintuvesiensuojeluohjelma, Natu-
ra-alue, rantojensuojeluohjelma.
Alue suojeltu: suurelta osin (61-
90 %)
IBA-status: Alue on sama kuin IBA
045 Merenkurkun saaristo
Yleiskuvaus: Valtava, hyvin moni-
muotoinen saaristoalue Pohjan-
lahden keskiosassa.
Koordinaatti: 70166, 32164
Kaakkuri, kevät: 100-500
Kuikka, kevät: 500-1000
Kyhmyjoutsen, kevät: 200-500
Kyhmyjoutsen, syksy: 200-500
Joutsen, syksy: 200-500
Merihanhi, kevät: 100-200
Merihanhi, syksy: 100-200
Ristisorsa, pesimä: 2
Lapasotka, pesimä: 800
Haahka, pesimä: 3200
Mustalintu, kevät: 1001-3000
Mustalintu, syksy: 500-2000
Pilkkaasiipi, kevät: 500-2000
Pilkkaasiipi, pesimä: 3600
Pilkkaasiipi, syksy: 5000-10000
Telkkä, syksy: 5000-10000
Tukkakoskelo, kevät: 1000-5000
Tukkakoskelo, pesimä: 1300
Tukkakoskelo, syksy: 2000-5000
Isokoskelo, kevät: 1000-5000
Isokoskelo, pesimä: 900
Isokoskelo, syksy: 2000-5000
Merisirri, syksy: 20-50
Naurulokki, pesimä: 4500
Kalalokki, syksy: 5000-20000
Selkälokki, pesimä: 920
Räyskä, pesimä: 60
Kalatiira, pesimä: 500
Ruokki, pesimä: 1400
Riskilä, pesimä: 6500
Riskilä, syksy: 3000-10000
Pikkutikka, pesimä: 50
- 281. Harrström, Korsnäs**
Pinta-ala (ha): 31
Suojelutilanne: -. Alue suojeltu: ei
lainkaan (0%)
Yleiskuvaus: Pienen jokiuoman
suulle muodostunut, osittain um-
peenkasvanut, ruovikoitunut ran-
taniittyalue Korsnäsin eteläisellä
rannikolla.
Koordinaatti: 69715, 32026
Suosirri, pesimä: 1

282. Petolahdenjokisuisto, Maalahti

Pinta-ala (ha): 293

Suojelutilanne: lintuvesiensuojeluohjelma, Natura-alue. Alue suojeltu: kokonaan (100%)

Yleiskuvaus: Laakea jokisuistoalueen, rantaniittyjen ja rantametsien kokonaisuus Maalahden eteläisellä rannikolla.

Koordinaatti: 69887, 32161

Joutsen, kevät: 330

Merihanhi, kevät: 134

Lapasotka, kevät: 39

Suosirri, pesimä: 2

Jänkäsiirriäinen, kevät: 115

Suokukko, kevät: 1000

Jänkäkurppa, kevät: 35

Mustaviklo, kevät: 370

283. Vassorfjärden, Mustasaari, Maksamaa

Pinta-ala (ha): 1608

Suojelutilanne: lintuvesiensuojeluohjelma, Natura-alue. Alue suojeltu: lähes kokonaan (91-99 %)

Yleiskuvaus: Laaja, sokkeloinen, suuren merenlahden muodostava Kyröjoen suistoalue Mustasaaren rannikolla.

Koordinaatti: 70180, 32475

Isokoskelo, syksy: 1310

Lapinsirri, kevät: 110

Jänkäsiirriäinen, kevät: 185

Suokukko, kevät: 1800

Suokukko, syksy: 1200

Pikkulokki, kevät: 310

Naurulokki, pesimä: 1100

284. Uudenkaarlepyyn saaristo, Uusikaarlepyy

Pinta-ala (ha): 7707

Suojelutilanne: harjijensuojeluohjelma, luonnonsuojelualue, Natura-alue, rantojensuojeluohjelma. Alue suojeltu: kokonaan (100%)

IBA-status: Alue on sama kuin IBA 044 Uudenkaarlepyyn saaristo
Yleiskuvaus: Laajahko väli- ja ulkosaaristoalue keskisen Pohjanmaan rannikolla.

Koordinaatti: 70596, 32648

Selkälokki, pesimä: 153

Räyskä, pesimä: 5

285. Halsön itäpuoliset matalikot, Korsnäs

Pinta-ala (ha): 792

Suojelutilanne: -. Alue suojeltu: ei lainkaan (0%)

Yleiskuvaus: Laaja matalikkoalue mantereen ja Halsön saaren välissä Korsnäsin edustalla.

Koordinaatti: 69827, 32052

Lapasotka, kevät: 300-500

Nokikana, syksy: 500-700

286. Sundominlahti-Söderfjärden, Vaasa, Mustasaari

Pinta-ala (ha): 4510

Suojelutilanne: lintuvesiensuojeluohjelma, Natura-alue. Alue suojeltu: suurelta osin (61-90 %)

IBA-status: Alue on sama kuin IBA 042 Sundominlahti-Söderfjärden

Yleiskuvaus: Laajan, matalan, rehevän merenlahden, suuren pelto-lakeuden sekä sisäsaariston matalikkoalueen muodostama kokonaisuus Vaasan kaupungin tuntumassa.

Koordinaatti: 70033, 32220

Joutsen, kevät: 1000

Metsähänhi, kevät: 1500

Merihanhi, syksy: 290

Haapana, syksy: 2300

Nokikana, syksy: 440

Kurki, kevät: 200

Kurki, syksy: 2800

Suokukko, atl: 1700

Pikkulokki, kevät: 340

287. Oravaisenlahti, Oravainen

Pinta-ala (ha): 77

Suojelutilanne: -. Alue suojeltu: ei lainkaan (0%)

Yleiskuvaus: Matala, särkkien ja pikkuluotojen kirjoma merenlahti Oravaisen kirkonkylän vieressä.

Koordinaatti: 70301, 32670

Selkälokki, kevät: 100-150

Harmaalokki, syksy: 1500-3000

288. Monässundet, Uusikaarlepyy

Pinta-ala (ha): 53

Suojelutilanne: -. Alue suojeltu: ei lainkaan (0%)

Yleiskuvaus: Osa syvälle sisämaahan työntyvää, kapeaa merenlahtea Uudenkaarlepyyn eteläisellä rannikolla.

Koordinaatti: 70490, 32681

Naurulokki, syksy: 5000-8000

Keski-Pohjanmaa

289. Vattajanniemi, Lohtaja, Himanka

Pinta-ala (ha): 8446

Suojelutilanne: harjijensuojeluohjelma, Natura-alue, rantojensuojeluohjelma. Alue suojeltu: suurelta osin (61-90 %)

Yleiskuvaus: Saarettoman avomeren, alavien rantojen, ainutlaatuisen laajojen hiekkadyynialueiden kokonaisuus Lohtajan rannikolla.

Koordinaatti: 71062, 33212

Lapinsirri, pesimä: 4

290. Letto-Keskuskarit, Kalajoki

Pinta-ala (ha): 899

Suojelutilanne: luonnonsuojelualue, lintuvesiensuojeluohjelma, Natura-alue, rantojensuojeluohjelma. Alue suojeltu: noin puolet (41-60 %)

Yleiskuvaus: Matalien merenlahtien, alavien rantaniittyjen ja monenlaisten sukkessorantojen kokonaisuus Kalajoen rannikolla.

Koordinaatti: 71330, 33475

Ristisorsa, atl: 21

Lapinsirri, pesimä: 13

Suosirri, pesimä: 2

Pikkutiira, pesimä: 10

291. Kotkanneva, Kälviä

Pinta-ala (ha): 3344

Suojelutilanne: luonnonsuojelualue, Natura-alue, soidensojeluohjelma, vanhojen metsien suojeluohjelma. Alue suojeltu: lähes kokonaan (91-99 %)

Yleiskuvaus: Useiden laajojen neva-alueiden kokonaisuus Kälviän kaakkoiskolkassa.

Koordinaatti: 70533, 33685

Pikkukuovi, pesimä: 11-50

292. Vuohtajärvi, Reisjärvi

Pinta-ala (ha): 839

Suojelutilanne: -. Alue suojeltu: ei lainkaan (0%)

Yleiskuvaus: Kookas, voimakkaasti rehevöitynyt järvi Reisjärven kirkonkylän vieressä.

Koordinaatti: 70570, 33966

Pikkulokki, pesimä: 101-500

293. Rummelö-Harrbodan, Kakkola

Pinta-ala (ha): 241

Suojelutilanne: lintuvesiensuojeluohjelma, Natura-alue. Alue suojeltu: kokonaan (100%)

IBA-status: Alue on sama kuin IBA 039 Rummelö-Harrbodan

Yleiskuvaus: Rehevä, matalarantainen, lietteinen lintukosteikko Kakkolan edustalla.

Koordinaatti: 70921, 33068

Joutsen, syksy: 462

Haapana, syksy: 1001-5000

Telkkä, syksy: 5001-10000

Tukkakoskelo, syksy: 501-1000

294. Pilvineva, Veteli, Kaustinen

Pinta-ala (ha): 4128

Suojelutilanne: luonnonsuojelualue, Natura-alue, soidensojeluohjelma. Alue suojeltu: lähes kokonaan (91-99 %)

Yleiskuvaus: Laaja, yhtenäinen, useita havupuuvaltaisia metsäsaarekkeitä sisältävä keidassuojelualue Vetelin ja Kaustisen rajaseudulla.

Koordinaatti: 70466, 33504

Pikkukuovi, pesimä: 11-50

295. Haapajärvi, Veteli

Pinta-ala (ha): 169

Suojelutilanne: -. Alue suojeltu: ei lainkaan (0%)

Yleiskuvaus: Hyvin matala, lähes umpeenkasvanut Perhonjoen laajentuma Vetelin keskiosassa.

Koordinaatti: 70369, 33422

Joutsen, syksy: 100-500

Suokukko, pesimä: 20

296. Kakkolan ja Larsmon sisäsaariston glot ja fladat, Kakkola, Larsmo

Pinta-ala (ha): 674

Suojelutilanne: luonnonsuojelualue, Natura-alue, rantojensuojeluohjelma, soidensojeluohjelma. Alue suojeltu: suurelta osin (61-90 %)

Yleiskuvaus: Suuri joukko maankohoamisen muodostamia glo-lampia ja fladoja Kakkolan ja Larsmon sisäsaaristossa.

Koordinaatti: 70890, 32955

Kaakkuri, pesimä: 10

297. Luodonjärven eteläiset lahdet, Pietarsaari, Luoto, Kruunupyy

Pinta-ala (ha): 1640

Suojelutilanne: lintuvesiensuojeluohjelma, Natura-alue. Alue suojeltu: pieneltä osin (11-40 %)

Yleiskuvaus: Useiden lähekkäisten, rehevien merenlahtien ja lintujärvien keskittymä Keski-Pohjanmaan rannikolla.

Koordinaatti: 70727, 32952

Kanadanhanhi, atl: 230

Naurulokki, pesimä: 6322

298. Luodon-Kokolan-Kälviän saaristo, Luoto, Kakkola, Kälviä, Pietarsaari

Pinta-ala (ha): 37768

Suojelutilanne: luonnonsuojelualue, Natura-alue, rantojensuojeluohjelma. Alue suojeltu: suurelta osin (61-90 %)

IBA-status: Alue sisältää IBA:t 041 Kokolan-Kälviän saaristo ja 043 Luodon saaristo

Yleiskuvaus: Yhtenäinen, laaja, hy-

vin runsassaarinen saaristoalue Keski-Pohjanmaan rannikolla.

Koordinaatti: 70975, 32977

Kaakkuri, pesimä: 2-7

Merimetso, syksy: 101-500

Joutsen, kevät: 500-1000

Joutsen, syksy: 500-1000

Mustalintu, syksy: 501-1000

Pilkkasiipi, pesimä: 200

Tukkakoskelo, pesimä: 600-1000

Isokoskelo, syksy: 5001-10000

Ruskosuohaukka, pesimä: 3

Suokukko, pesimä: 28-33

Naurulokki, pesimä: 1001-5000

Selkälokki, pesimä: 200

Räyskä, pesimä: 20

299. Rahjan saaristo-Alaviiriteenlahti, Himanka, Kalajoki, Lohtaja

Pinta-ala (ha): 15516

Suojelutilanne: lintuvesiensuojeluohjelma, Natura-alue, rantojensuojeluohjelma. Alue suojeltu: noin puolet (41-60 %)

IBA-status: Alue sisältää IBA:n 040 Rahjan saaristo

Yleiskuvaus: Yhtenäinen, melko eristynyt saaristoalue Keski- ja Pohjois-Pohjanmaan rajalla.

Koordinaatti: 71197, 33336

Joutsen, kevät: 101-500

Joutsen, syksy: 101-500

Tukkakoskelo, pesimä: 400-800

Lapinsirri, pesimä: 8

Naurulokki, pesimä: 1400-1800

Selkälokki, pesimä: 160-170

300. Kälviän-Toholammen rajaseudun suot, Kälviä, Toholampi, Kannus, Lohtaja

Pinta-ala (ha): 6366

Suojelutilanne: Natura-alue, soidensojeluohjelma. Alue suojeltu: suurelta osin (61-90 %)

Yleiskuvaus: Usean lähekkäisen suon keskittymä Kälviän ja Toholammen rajaseudulla.

Koordinaatti: 70804, 33531

Pikkukuovi, pesimä: 30-70

Valkoviklo, pesimä: 21-50

301. Pesäneva-Pitkäneva-Rimpineva, Sievi

Pinta-ala (ha): 1232

Suojelutilanne: luonnonsuojelualue, Natura-alue, soidensojeluohjelma. Alue suojeltu: lähes kokonaan (91-99 %)

Yleiskuvaus: Kolmen keskikokoisen avosuon kokonaisuus Sievin itäosassa.

Koordinaatti: 70814, 33980

Pikkukuovi, pesimä: 20-50

Liro, pesimä: 80-150

Pohjois-Pohjanmaa

302. Ihmelampi-Sarajärvi, Pudasjärvi

Pinta-ala (ha): 279

Suojelutilanne: -. Alue suojeltu: ei lainkaan (0%)

Yleiskuvaus: Keskikokoinen, rehevöitynyt, osin peltojen, osin metsä-suon ympäröimä järvi Pudasjärven pohjoisosassa.

Koordinaatti: 73013, 35153

Mustalintu, pesimä: 2-5

303. Pirinsuo, Taivalkoski

Pinta-ala (ha): 219

Suojelutilanne: -. Alue suojeltu: ei lainkaan (0%)

Yleiskuvas: Pirinojaan patoamala aikaansaatu, kahden kilometrin mittainen tekojärvi Taivaalkosen länsireunalla.

Koordinaatti: 72710, 35380
Mustalintu, pesimä: 6-10

304. Tuuliaapa-Iso Heposuo, Kuivaniemi

Pinta-ala (ha): 840
Suojelutilanne: luonnonsuojelualue, Natura-alue, soidensuojeluohjelma. Alue suojeltu: kokonaan (100%)

Yleiskuvas: Pienehkö aapasoiden ryhmä lähellä Kuivaniemen rannikkoa.

Koordinaatti: 72782, 34275
Uhanalainen laji, pesimä: 1

305. Pattijokisuu, Pattijoki

Pinta-ala (ha): 203
Suojelutilanne: lintuvesiensuojeluohjelma, Natura-alue. Alue suojeltu: kokonaan (100%)

Yleiskuvas: Pattijoen edustalla sijaitseva, rehevä jokisuisto, jossa laajoja, jopa 300m levyisiä rantaniittyjä.

Koordinaatti: 71830, 33834
Pikkutiira, pesimä: 1-2

306. Sotkajärvi, Pudasjärvi

Pinta-ala (ha): 455
Suojelutilanne: Natura-alue. Alue suojeltu: suurelta osin (61-90%)

Yleiskuvas: Iijoen sivuhaaran, Hiastinjoen, runsaskasvustoinen, tulvaniittyjen hallitsema järvilaa- jentuma Pudasjärven itäosassa.

Koordinaatti: 72480, 35149
Joutsen, syksy: 200-450
Uivelo, pesimä: 3

307. Aittojärvi, Pudasjärvi

Pinta-ala (ha): 367
Suojelutilanne: lintuvesiensuojeluohjelma, Natura-alue. Alue suojeltu: kokonaan (100%)

Yleiskuvas: Suurehko, kohtalaisen luonnontilainen, leveältä luhtarantainen lintuvesi Pudasjärven keskiosissa.

Koordinaatti: 72411, 34915
Joutsen, syksy: 200-1200

308. Ahmasjärvi, Utajärvi

Pinta-ala (ha): 419
Suojelutilanne: lintuvesiensuojeluohjelma, Natura-alue. Alue suojeltu: kokonaan (100%)

IBA-status: Alue on sama kuin IBA 038 Ahmasjärvi

Yleiskuvas: Melko kookas, suhteellisen niukkakasvustoinen, suurimmaksi osaksi peltojen ympäröimä lintujärvi Utajärven eteläosassa.

Koordinaatti: 71721, 34729
Pikkulokki, pesimä: 245-254

309. Iivaara-Jousivaara, Kuusamo

Pinta-ala (ha): 2625
Suojelutilanne: lehtojensuojeluohjelma, Natura-alue, soidensuojeluohjelma, vanhojen metsien suojeluohjelma. Alue suojeltu: lähes kokonaan (91-99%)

Yleiskuvas: Monipuolinen kooste edustavaa vaarakasvustoa, ravinteikkaita puronvarsia, lehtokeskittymiä, lehtomaisia kankaita, lähteitä sekä lettoja Etelä-Kuusamossa.

Koordinaatti: 73005, 36270
Sinipyrstö, pesimä: 4-7
Taviokuurna, pesimä: 10-30

310. Muojärvi, Kuusamo

Pinta-ala (ha): 4545
Suojelutilanne: Natura-alue, rantojensuojeluohjelma. Alue suojeltu: kokonaan (100%)

Yleiskuvas: Kookas, karu, kirkasvetinen, huomattavin osin luonnontilainen järvi Itä-Kuusamossa.

Koordinaatti: 73150, 36300
Uivelo, pesimä: 6-10

311. Suininki, Kuusamo

Pinta-ala (ha): 937
Suojelutilanne: Natura-alue, rantojensuojeluohjelma. Alue suojeltu: lähes kokonaan (91-99%)

Yleiskuvas: Keskipokoinen, suhteellisen karu, vähäsaarinen järvi Koillis-Kuusamossa.

Koordinaatti: 73380, 36160
Uivelo, pesimä: 6-10

312. Närängänvaara-Virmajoki, Kuusamo

Pinta-ala (ha): 4613
Suojelutilanne: Natura-alue, soidensuojeluohjelma, vanhojen metsien suojeluohjelma. Alue suojeltu: kokonaan (100%)

IBA-status: Alue sisältyy IBAan 031 Närängänvaara-Virmajoki-Romevaara

Yleiskuvas: Melko yhtenäinen aapa- ja rannesoiden, karujen mäntykankaiden ja ennen kaikkea edustavien vanhojen, kuusi- valtaisten metsien kokonaisuus Kuusamon

eteläisimmässä kolkassa.
Koordinaatti: 72883, 36284
Pohjantikka, pesimä: 51-100
Sinipyrstö, pesimä: 3
Lapintiaainen, pesimä: 50-80
Kuukki, pesimä: 80-140
Taviokuurna, pesimä: 10-30

313. Valtavaara-Pyhävaara, Kuusamo

Pinta-ala (ha): 810
Suojelutilanne: luonnonsuojelualue, Natura-alue. Alue suojeltu: kokonaan (100%)

IBA-status: Alue on sama kuin IBA 035 Valtavaara-Pyhävaara

Yleiskuvas: Edustava havupuul- taisten rinne- ja lakimetsien, rannesoiden ja lettojen muodosta- ma, maisemallisesti upea vaara- kokonaisuus Kuusamon sydä- mässä.

Koordinaatti: 73400, 35974
Sinipyrstö, pesimä: 3-7

314. Kuratti, Kuusamo

Pinta-ala (ha): 81
Suojelutilanne: -. Alue suojeltu: ei lainkaan (0%)

Yleiskuvas: Pieni, karu, suorantai- nen järvi Kuusamon koillisosas- sa.

Koordinaatti: 73297, 36273
Pilkkasiipi, pesimä: 5

315. Veneneva-Pelso, Kestilä, Liminka, Rantsila, Temmes

Pinta-ala (ha): 12156
Suojelutilanne: luonnonsuojelu- alue, Natura-alue, soidensuojeluohjelma. Alue suojeltu: kokonaan (100%)

Yleiskuvas: Hyvin laaja, edusta- va, yhtenäinen aapasuokokonai- suus Pohjois-Pohjanmaan etelä- osassa.

Koordinaatti: 71523, 34607
Joutsen, pesimä: 6-10

Metsähänhi, pesimä: 11-50
Uhanalainen laji, pesimä: 1
Jänkäsirriäinen, pesimä: 21-50

316. Haapaveden lintujärvet, Haapavesi

Pinta-ala (ha): 2507
Suojelutilanne: lintuvesiensuojeluohjelma, Natura-alue, soidensuo- jeluohjelma. Alue suojeltu: suu- relta osin (61-90%)

IBA-status: Alue on sama kuin IBA 033 Haapaveden lintujärvet

Yleiskuvas: Soiden ja metsien ympä- röimiä, humuspitoisia ja valu- mavesien osittain rehevöittämiä, kortetyypin matalia lintujärvä Haapaveden kirkonkylän tuntu- massa.

Koordinaatti: 71260, 34221
Joutsen, pesimä: 5-7
Joutsen, syksy: 800-1200
Mustalintu, pesimä: 1-10
Pilkkasiipi, syksy: 25-35
Uivelo, pesimä: 5-8
Suokukko, kevät: 1000-2000
Mustaviklo, kevät: 100-200
Liro, kevät: 2500
Pikkulokki, kevät: 500-800

317. Pajupuronsuo-Isosuo- Kivisuo, Kuusamo

Pinta-ala (ha): 5793
Suojelutilanne: luonnonsuojelualue, Natura-alue, soidensuojeluohjel- ma, vanhojen metsien suojeluoh- jelma. Alue suojeltu: kokonaan (100%)

IBA-status: Alue on sama kuin IBA 032 Pajupuronsuo-Isosuo-Kivi- suo

Yleiskuvas: Edustava soiden ja vanhojen metsien mosaiikki Kuusamon eteläosassa.

Koordinaatti: 72927, 35870
Uivelo, pesimä: 6-10
Sinipyrstö, pesimä: 0-3
Lapintiaainen, pesimä: 40-70
Kuukki, pesimä: 50-100

318. Syöte-Salmitunturi, Pudasjärvi, Taivaalkoski, Posio

Pinta-ala (ha): 31395
Suojelutilanne: harjijensuojeluoh- jelma, kansallispuisto, Natura- alue, rantojensuojeluohjelma, vanhojen metsien suojeluohjel- ma. Alue suojeltu: lähes koko- naan (91-99%)

IBA-status: Alue on sama kuin IBA 029 Syöte-Salmitunturi, mutta rajausta on hieman laajennettu

Yleiskuvas: Hyvin laaja, lähek- käisten havumetsävaltaisten met- säalueiden kokonaisuus Pohjan- maan pohjoisimmassa osissa.

Koordinaatti: 72900, 35410
Metso, pesimä: 501-1000
Pohjantikka, pesimä: 51-100
Sinipyrstö, pesimä: 5-10
Lapintiaainen, pesimä: 51-100
Kuukki, pesimä: 101-200
Taviokuurna, pesimä: 100-200

319. Oulun seudun kerääntymis- alue, Hailuoto, Haukipudas, Kempele, Liminka, Lumijoki, Muhos, Oulu, Oulunsalo, Siikajoki, Tyrnävä

Pinta-ala (ha): 81781
Suojelutilanne: harjijensuojeluoh- jelma, luonnonsuojelualue, lintu- viesiensuojeluohjelma, Natura- alue, rantojensuojeluohjelma. Alue suojeltu: pieneltä osin (11- 40%)

IBA-status: Alue on sama kuin IBA

028 Oulun seudun kerääntymis- alue, mutta rajausta on hieman laajennettu

Yleiskuvas: Oulun kaupungin ete- läpuolella sijaitseva, Suomen oloissa ainutlaatuinen, rehevien, matalien merenlahtien ja saaris- ton muodostama kosteikkokokoi- naisuus, johon

liittyvät kiinteästi rannikolta itä- kaakkoon suuntautuvat laajat vil- jelyalueet.

Koordinaatti: 72050, 34125
Kuikka, kevät: 300-1000
Mustakurkku-uikku, kevät: 150- 250
Mustakurkku-uikku, syksy: 100- 150

Härkälintu, kevät: 150-500
Kaulushaikara, pesimä: 10-15
Pikkujoutsen, kevät: 10-25
Joutsen, kevät: 1500-2500
Joutsen, pesimä: 7-9
Joutsen, syksy: 3500-6000
Metsähänhi, kevät: 7000-10000
Kiljuhanhi, kevät: 30-50
Merihanhi, kevät: 1500-2000
Merihanhi, syksy: 2500-3500
Ristisorsa, kevät: 250-350
Ristisorsa, pesimä: 100-120
Ristisorsa, syksy: 400-700

Haapana, kevät: 8000-12000
Haapana, syksy: 9000-17000
Harmaasorsa, syksy: 80-150
Tavi, kevät: 8000-15000
Tavi, syksy: 9000-17000
Jouhisorsa, kevät: 2500-4000
Jouhisorsa, syksy: 4000-8000
Heinätavi, kevät: 150-500
Heinätavi, syksy: 400-800
Lapasorsa, kevät: 1000-1500
Lapasorsa, syksy: 1500-2000
Tukkasotka, kevät: 10000-17000
Tukkasotka, syksy: 5000-15000
Lapasotka, kevät: 200-300
Lapasotka, pesimä: 5-15
Lapasotka, syksy: 50-200

Mustalintu, kevät: 1000-5000
Mustalintu, pesimä: 2-5
Mustalintu, syksy: 500-700
Pilkkasiipi, kevät: 400-1500
Pilkkasiipi, syksy: 700-750
Telkkä, kevät: 5000-10000
Telkkä, syksy: 6000-13000
Uivelo, kevät: 450-700
Uivelo, pesimä: 6-9
Uivelo, syksy: 120-300

Tukkakoskelo, kevät: 2000-4000
Tukkakoskelo, pesimä: 600-650
Tukkakoskelo, syksy: 2100-5000
Isokoskelo, kevät: 6000-9000
Isokoskelo, syksy: 7000-14000
Ruskosuohaukka, pesimä: 70-80
Uhanalainen laji, pesimä: 1
Nokikana, syksy: 350-600
Kurki, kevät: 1500-2000
Kurki, syksy: 2000-4000
Meriharakka, kevät: 300-400
Meriharakka, syksy: 300-400
Tylli, kevät: 1000-1500
Tylli, syksy: 1500-2000

Lapinsirri, kevät: 500-1500
Lapinsirri, pesimä: 40-55
Lapinsirri, syksy: 400-600
Pikkusirri, syksy: 1500-3000
Suosirri, pesimä: 35-50
Jänkäsirriäinen, kevät: 600-3000
Jänkäsirriäinen, syksy: 100-3500
Suokukko, kevät: 10000-30000
Suokukko, pesimä: 700-1000
Suokukko, syksy: 5000-12000
Jänkäruppa, kevät: 100-200

Jänkäkärppä, pesimä: 15-40
Jänkäkärppä, syksy: 200-300
Mustapyrstökuri, pesimä: 40-60
Punakuri, kevät: 100-150
Punajalkaviklo, kevät: 1400-1700
Punajalkaviklo, syksy: 2500-3500
Mustaviklo, kevät: 1900-5500
Mustaviklo, syksy: 1500-2500
Valkoviklo, kevät: 700-1500
Valkoviklo, syksy: 800-1200
Liro, kevät: 8000-13000
Liro, syksy: 4000-9000

Karikukko, kevät: 300-400
Karikukko, syksy: 400-600
Vesipääsky, kevät: 200-700
Pikkulokki, kevät: 1500-2000
Pikkulokki, pesimä: 400-700
Pikkulokki, syksy: 1200-2500
Naurulokki, kevät: 10000-15000
Naurulokki, pesimä: 3500-5000
Naurulokki, syksy: 10000-15000
Kalalokki, kevät: 2500-3500
Kalalokki, syksy: 4000-5000
Selkälokki, kevät: 150-300
Selkälokki, syksy: 200-400
Harmaalokki, syksy: 5000-6000
Merilokki, syksy: 150-200
Räyskä, kevät: 50-120
Räyskä, pesimä: 3-5
Räyskä, syksy: 80-150
Lapintiira, kevät: 1500-1700
Lapintiira, syksy: 2000-3000
Kalatiira, pesimä: 400-500
Kalatiira, syksy: 1300-1500
Pikkutiira, kevät: 40-60
Pikkutiira, pesimä: 15-20
Pikkutiira, syksy: 60-80
Pikkutikka, pesimä: 20-30
Viiksitimali, pesimä: 30-150
Kultasirkku, pesimä: 2-4

320. Krunnien saaristo, Ii

Pinta-ala (ha): 4579
Suojelutilanne: luonnonsuojelualue, Natura-alue. Alue suojeltu: lähes kokonaan (91-99 %)
IBA-status: Alue on sama kuin IBA 027 Krunnien saaristo
Yleiskuvaus: Iin edustalla sijaitseva, Perämeren oloissa ainutlaatuinen ja luonnontilainen maankohoamisrannikon saarten sukessiosarja, jossa vanhimmat saaret ovat jo

metsittyneet ja nuorimmat ovat vasta paljastumassa merestä.
Koordinaatti: 72560, 34002

Joutsen, syksy: 100-250
Merihanhi, kevät: 200-250
Merihanhi, syksy: 1200
Isokoskelo, syksy: 800-2000
Lapinsirri, pesimä: 11
Selkälokki, pesimä: 150-200
Räyskä, pesimä: 2-5
Pikkutiira, pesimä: 2
Ruokki, pesimä: 60-70

321. Hietakarinniemi-Takaranta, Pyhäjoki

Pinta-ala (ha): 171
Suojelutilanne: -. Alue suojeltu: ei lainkaan (0%)
Yleiskuvaus: Merestä kuroutuneen lammen ja laajan rantaniityn varsin luonnontilainen kokonaisuus Pyhäjoen rannikolla.
Koordinaatti: 71611, 33703
Joutsen, kevät: 300-350

322. Ahvenlahti-Niittylahti, Kuusamo

Pinta-ala (ha): 406
Suojelutilanne: lintuvesiensuojeluohjelma. Alue suojeltu: suurelta

osin (61-90 %)

Yleiskuvaus: Kuusamon kirkonkylän länsipuolella sijaitsevia, matalia, rannoiltaan rauhallisia järvenlahtia, joilla runsaasti lintujen suosimia turvelauttoja.

Koordinaatti: 73231, 35837
Uivelo, pesimä: 5

323. Elijärvi ja Haukilampi, Kuusamo

Pinta-ala (ha): 212
Suojelutilanne: lintuvesiensuojeluohjelma, Natura-alue. Alue suojeltu: kokonaan (100%)

Yleiskuvaus: Suurehkoja, ruskeahkovetisiä suolampia Oulangan eteläpuolella Koillis-Kuusamosa.

Koordinaatti: 73521, 36123
Uivelo, pesimä: 5

324. Kortteisen tekojärvi, Piippola

Pinta-ala (ha): 621
Suojelutilanne: -. Alue suojeltu: ei lainkaan (0%)

Yleiskuvaus: Aikoinaan pelloksi kuivaettu, osin rannoiltaan soistunut, turvelauttojen kirjoma, suurehko tekojärvi Piippolan kirkonkylän itäpuolella.

Koordinaatti: 71192, 34553
Mustatiira, pesimä: 5-10

325. Papinjärvi, Oulunsalo

Pinta-ala (ha): 86
Suojelutilanne: -. Alue suojeltu: ei lainkaan (0%)

Yleiskuvaus: Pieni, keskirehevä, metsärantainen järvi keskellä Oulunsaloa.

Koordinaatti: 72059, 34218
Mustalintu, pesimä: 8-14
Pikkulokki, kevät: 300-700

326. Pyykösjärvi, Oulu

Pinta-ala (ha): 192
Suojelutilanne: -. Alue suojeltu: ei lainkaan (0%)

Yleiskuvaus: Pienehkö, keskirehevä, kovarantainen metsäjärvi Oulun kaupunkiasutuksen keskellä.

Koordinaatti: 72181, 34296
Uivelo, syksy: 80-120
Pikkulokki, kevät: 300-700
Harmaalokki, kevät: 1500-2500
Harmaalokki, syksy: 2000-3000

327. Jolossjärvi, Yli-Kiiminki

Pinta-ala (ha): 115
Suojelutilanne: lintuvesiensuojeluohjelma, Natura-alue. Alue suojeltu: kokonaan (100%)

Yleiskuvaus: Keskipokoinen, runsaskasvustoinen, rehevä lintujärvi Ylikiimingin kirkonkylän pohjoispuolella.

Koordinaatti: 72272, 34606
Pikkulokki, pesimä: 95-110

328. Iso Hirviaapa-Tora-aapa-Lähteenaa, Kuivaniemi

Pinta-ala (ha): 1306
Suojelutilanne: luonnonsuojelualue, Natura-alue, soidensuojeluohjelma. Alue suojeltu: kokonaan (100%)

Yleiskuvaus: Laajahko aapasuoyrkelmä Kuivaniemen itäosassa.
Koordinaatti: 72824, 34384
Uhanalainen laji, pesimä: 1-2

329. Utajärven-Vaalan rajasuot, Utajärvi, Vaala

Pinta-ala (ha): 10675
Suojelutilanne: luonnonsuojelualue,

Natura-alue, soidensuojeluohjelma. Alue suojeltu: lähes kokonaan (91-99 %)

Yleiskuvaus: Useiden lähekkäisten rimpisoiden keskittymä Vaalan Utajärven rajaseudulla.

Koordinaatti: 71840, 34931
Kaakkuri, pesimä: 3-5
Joutsen, pesimä: 3-5
Uhanalainen laji, pesimä: 3
Pikkukuovi, pesimä: 101-200

330. Muhoksen suot, Muhos, Utajärvi, Ylikiiminki

Pinta-ala (ha): 7997
Suojelutilanne: luonnonsuojelualue, Natura-alue. Alue suojeltu: pieneltä osin (11-40 %)

Yleiskuvaus: Kolmen vierekkäisen aapasuon ryhmä Pohjois-Pohjanmaan aapasuolueen lounaisreunassa Perämeren laajojen viljelystasankojen tuntumassa.

Koordinaatti: 71935, 34681
Kaakkuri, pesimä: 4
Metsähänhi, pesimä: 15-25
Uhanalainen laji, pesimä: 2-3

331. Panumajärven ympäristön suot, Pudasjärvi

Pinta-ala (ha): 14765
Suojelutilanne: luonnonsuojelualue, Natura-alue, soidensuojeluohjelma. Alue suojeltu: suurelta osin (61-90 %)

Yleiskuvaus: Usean lähes saumattomasti yhteenliittyvän aapasuon kokonaisuus Pudasjärven länsiosassa.

Koordinaatti: 72355, 34678
Joutsen, pesimä: 6-10
Metsähänhi, pesimä: 21-50
Uhanalainen laji, pesimä: 4-5
Jänkäsirriäinen, pesimä: 21-50

332. Livojoen alajuoksun suot, Pudasjärvi

Pinta-ala (ha): 8294
Suojelutilanne: luonnonsuojelualue, Natura-alue, soidensuojeluohjelma. Alue suojeltu: noin puolet (41-60 %)

Yleiskuvaus: Laaja, lukuisten keskikoisten aapasoiden keskittymä Pudasjärven pohjoisosassa.

Koordinaatti: 72673, 34931
Joutsen, pesimä: 5-10
Metsähänhi, pesimä: 21-50
Uhanalainen laji, pesimä: 6-7
Jänkäsirriäinen, pesimä: 40-80

333. Kivarijoen suot, Pudasjärvi

Pinta-ala (ha): 3847
Suojelutilanne: Natura-alue, vanhojen metsien suojeluohjelma. Alue suojeltu: noin puolet (41-60 %)

Yleiskuvaus: Pieni, yhtenäinen aapasuolue Pudasjärven koillisosassa.

Koordinaatti: 72643, 35111
Joutsen, pesimä: 6
Metsähänhi, pesimä: 13-20
Uhanalainen laji, pesimä: 2
Jänkäsirriäinen, pesimä: 20-30
Joutsen, pesimä: 3-10

334. Isterinjärven ympäristön suot, Pudasjärvi, Yli-Ii

Pinta-ala (ha): 2851
Suojelutilanne: luonnonsuojelualue, Natura-alue, soidensuojeluohjelma. Alue suojeltu: noin puolet (41-60 %)

Yleiskuvaus: Muutaman aapasuon kokonaisuus Pudasjärven ja Yli-Iin rajalla.
Koordinaatti: 72566, 34659
Metsähänhi, pesimä: 8-15

Uhanalainen laji, pesimä: 1

335. Pudasjärven eteläiset suot, Pudasjärvi, Utajärvi

Pinta-ala (ha): 42484
Suojelutilanne: harjijensuojeluohjelma, luonnonsuojelualue, luonnonsuojelualue, Natura-alue, soidensuojeluohjelma. Alue suojeltu: lähes kokonaan (91-99 %)

IBA-status: Alue sisältää IBAn 034 Olvassuo-Oravisuo-Näätäsuo-Sammakkosuo

Yleiskuvaus: Hyvin laaja, erittäin merkittävä, lukuisten lähekkäisten aapasoiden keskittymä Pudasjärven eteläosassa.

Koordinaatti: 72241, 35069

Kaakkuri, pesimä: 4-8
Joutsen, pesimä: 11-20
Metsähänhi, pesimä: 50-80
Uhanalainen laji, pesimä: 8-9
Jänkäsirriäinen, pesimä: 30-60
Jänkäkärppä, pesimä: 30-70
Mustaviklo, pesimä: 30-60
Valkoviklo, pesimä: 201-500
Liro, pesimä: 800-1500

336. Litokairan alue, Pudasjärvi, Ranua

Pinta-ala (ha): 32830
Suojelutilanne: harjijensuojeluohjelma, luonnonsuojelualue, Natura-alue, soidensuojeluohjelma. Alue suojeltu: lähes kokonaan (91-99 %)

IBA-status: Alue on sama kuin IBA 037 Litokaira (810067), mutta rajausta on hieman laajennettu

Yleiskuvaus: Hyvin laaja, yhtenäinen, erittäin merkittävä suurten ja keskikokoisten aapasoiden keskittymä Pudasjärven ja Ranuan rajaseudulla.

Koordinaatti: 72895, 34669

Kaakkuri, pesimä: 3-5
Joutsen, pesimä: 7-10
Metsähänhi, pesimä: 11-50
Uivelo, pesimä: 6-10
Uhanalainen laji, pesimä: 5-6
Metso, pesimä: 101-500
Jänkäsirriäinen, pesimä: 101-500
Jänkäkärppä, pesimä: 101-500
Pikkukuovi, pesimä: 101-500
Pohjantikka, pesimä: 101-300
Lapintiainen, pesimä: 51-100
Kuukkeli, pesimä: 51-100

337. Oulangan alue, Kuusamo, Salla

Pinta-ala (ha): 40590
Suojelutilanne: harjijensuojeluohjelma, kansallispuisto, luonnonsuojelualue, Natura-alue, soidensuojeluohjelma. Alue suojeltu: suurelta osin (61-90 %)

IBA-status: Alue on sama kuin IBA 030 Oulanka-Sukerijärvi (810228), mutta rajausta on hieman laajennettu

Yleiskuvaus: Hyvin laaja, maiseimallisesti merkittävä, luonnoltaan edustava vaarojen, soiden ja metsien mosaiikki Koillis-Kuusamossa.

Koordinaatti: 73680, 36000

Uivelo, pesimä: 10-20
Metso, pesimä: 250-500
Jänkäsirriäinen, pesimä: 30-60
Suokukko, pesimä: 150-300
Mustaviklo, pesimä: 40
Pohjantikka, pesimä: 101-200
Koskikara, pesimä: 10-20
Sinipyrstö, pesimä: 6-10
Pikkusieppo, pesimä: 9-13
Lapintiainen, pesimä: 200-400

Kuukki, pesimä: 101-200
Taviokuurna, pesimä: 11-20

338. Kitka-Livojärvi, Kuusamo, Posio

Pinta-ala (ha): 15846
Suojelutilanne: harjutusuojeluohjelma, luonnonsuojelualue, Natura-alue, rantojensuojeluohjelma. Alue suojeltu: kokonaan (100%)
IBA-status: Alue sisältää IBAn 036 Kitka
Yleiskuvaus: Hyvin laaja, kahden vierekkäisen selkaveden kokonaisuus Kuusamon ja Posion rajalla.
Koordinaatti: 73371, 35696
Uivelo, pesimä: 51-100

339. Yppärin lahdet, Pyhäjoki

Pinta-ala (ha): 214
Suojelutilanne: lintuvesiensuojeluohjelma, Natura-alue. Alue suojeltu: pieneltä osin (11-40 %)
Yleiskuvaus: Kolmen vierekkäisen merenlahden ryhmä Pyhäjoen rannikolla.
Koordinaatti: 71508, 33607
Metsähänhi, kevät: 150-300
Lapinsirri, pesimä: 3
Pikkutiira, pesimä: 1-2

340. Mankilankylä, Rantsila

Pinta-ala (ha): 1569
Suojelutilanne: -. Alue suojeltu: ei lainkaan (0%)
Yleiskuvaus: Laaja, osin viljelty, osin paketoitu peltoalue Rantsilan kirkonkylän luoteispuolella.
Koordinaatti: 71657, 34290
Kurki, syksy: 250-600

341. Haukiputaan letot-Santapankki, Haukipudas, Hailuoto, Ii

Pinta-ala (ha): 17142
Suojelutilanne: Natura-alue. Alue suojeltu: hyvin pieneltä osin (1-10 %)
Yleiskuvaus: Kaukana (4-20 km) mantereesta sijaitsevia saaria, luotoja ja matalikkoja Hailuodon, Haukiputaan ja Iin edustalla.
Koordinaatti: 72320, 34050
Merihänhi, syksy: 100-200
Ristisorsa, pesimä: 2-2
Ristisorsa, syksy: 10-20
Tukkakoskelo, syksy: 700-1000
Isokoskelo, syksy: 500-1200
Lapinsirri, pesimä: 10-15
Selkälokki, syksy: 50-100
Räyskä, pesimä: 50-80
Räyskä, syksy: 100-200
Pikkutiira, pesimä: 2-5
Pikkutiira, syksy: 6-20

342. Siikajoen alajuoksun suot, Lumijoki, Siikajoki, Ruukki

Pinta-ala (ha): 5184
Suojelutilanne: luonnonsuojelualue, Natura-alue, soidensuojeluohjelma. Alue suojeltu: kokonaan (100%)
Yleiskuvaus: Usean pienen tai keskikokoisen avosuon kokonaisuus aivan Oulun läänin lounaiskylässä, lähellä Perämeren rannikkoa.
Koordinaatti: 71817, 34099
Suokukko, pesimä: 100-200
Jänkäkurppa, pesimä: 10-25

Kainuu

343. Säynjäsuo, Suomussalmi

Pinta-ala (ha): 1063
Suojelutilanne: luonnonsuojelualue, Natura-alue, soidensuojeluohjelma. Alue suojeltu: kokonaan (100%)
Yleiskuvaus: Säynjäsuo on Itä-Kainuun yksi merkittävimmistä, ja ehkä laajin, yksittäisen suon muodostama kokonaisuus.
Koordinaatti: 71909, 35983
Kaakkuri, pesimä: 3-5

344. Martinselkonen, Suomussalmi

Pinta-ala (ha): 6195
Suojelutilanne: luonnonsuojelualue, Natura-alue, soidensuojeluohjelma. Alue suojeltu: kokonaan (100%)
Yleiskuvaus: Itärajassa kiinni oleva, laaja, yhtenäinen, erityyppisten, suurelta osin luonnontilaisten metsien sekä purojen ja pienten soiden mosaikki Kainuun koillisosassa.
Koordinaatti: 72352, 36304
Pohjantikka, pesimä: 90
Lapintiaainen, pesimä: 10-50

345. Nimisjärvi, Vaala

Pinta-ala (ha): 176
Suojelutilanne: -. Alue suojeltu: ei lainkaan (0%)
Yleiskuvaus: Pienehkö, rehevä, suurelta osin peltojen ympäröimä lintujärvi Vaalan kirkonkylän eteläpuolella.
Koordinaatti: 71588, 34894
Uivelo, syksy: 300
Isokoskelo, syksy: 1000
Pikkulokki, syksy: 1000

346. Painuanlahti, Vaala

Pinta-ala (ha): 937
Suojelutilanne: lintuvesiensuojeluohjelma, Natura-alue. Alue suojeltu: kokonaan (100%)
Yleiskuvaus: Matala, rehevä, saroja, kortteita ja järviruokoa kasvava Oulujärven lahti.
Koordinaatti: 71482, 34889
Uivelo, syksy: 100-200
Isokoskelo, kevät: 1000-2000
Isokoskelo, syksy: 1000-2000
Jänkäsiirriäinen, kevät: 130
Suokukko, kevät: 1000

347. Otanmäen altaat, Vuolijoki

Pinta-ala (ha): 319
Suojelutilanne: -. Alue suojeltu: ei lainkaan (0%)
Yleiskuvaus: Pienen, turvelauttaisen, erämaisen tekoallasjärven ja sen viereisen aromaisen täytemaa-alueen yhdistelmä Vuolijoen kirkonkylän eteläpuolella.
Koordinaatti: 71151, 35052
Lapasotka, syksy: 51-100
Isokoskelo, syksy: 2000
Liro, kevät: 501-1000
Liro, syksy: 501-1000
Pikkulokki, pesimä: 170

348. Hinkusuo, Suomussalmi

Pinta-ala (ha): 1465
Suojelutilanne: Natura-alue, vanhojen metsien suojeluohjelma. Alue suojeltu: lähes kokonaan (91-99 %)
Yleiskuvaus: Laajahko, mäntyvaltaisten, keloisten metsäsaarekoiden ja pienten kankaiden hallitsema aapasuoalue Kainuun

koillisosassa.
Koordinaatti: 72500, 36029
Joutsen, pesimä: 4

349. Oulujärven lintusaaret, Vaala, Kajaani, Paltamo, Vuolijoki

Pinta-ala (ha): 2790
Suojelutilanne: Natura-alue, rantojensuojeluohjelma. Alue suojeltu: suurelta osin (61-90 %)
Yleiskuvaus: Oulujärven merkittävimpin lintusaarten ja-luotojen kokonaisuus.
Koordinaatti: 71441, 35037
Pikkulokki, pesimä: 140

350. Oulujärven länsipuolen suot, Vaala, Vuolijoki, Kestilä, Pyhäntö

Pinta-ala (ha): 7650
Suojelutilanne: luonnonsuojelualue, Natura-alue, soidensuojeluohjelma. Alue suojeltu: lähes kokonaan (91-99 %)
IBA-status: Alue sisältää IBAn 024 Rumala-Kuvaja-Oudonrimmet
Yleiskuvaus: Laaja, lähekkäisten rimpineuvojen kokonaisuus heti Oulujärven länsipuolella.
Koordinaatti: 71329, 34828
Kaakkuri, pesimä: 23-25
Joutsen, pesimä: 4-6
Metsähänhi, pesimä: 12-20
Uhanalainen laji, pesimä: 2

351. Elimyssalon-Ulvinsalon alue, Kuhmo

Pinta-ala (ha): 20910
Suojelutilanne: harjutusuojeluohjelma, luonnonpuisto, luonnonsuojelualue, Natura-alue, soidensuojeluohjelma, vanhojen metsien suojeluohjelma. Alue suojeltu: lähes kokonaan (91-99 %)
IBA-status: Alue sisältää IBAn 025 Elimyssalo
Yleiskuvaus: Kolmen laajan sekä usean pienemmän vanhan metsän alueen metsämanner rajan pinnassa Kuhmon itäosassa.
Koordinaatti: 71228, 36632
Joutsen, pesimä: 3-5
Uivelo, pesimä: 2-5
Haarahaukka, pesimä: 1-3
Pohjantikka, pesimä: 80-150
Sinipyrstö, pesimä: 2-5
Pikkusieppo, pesimä: 2-5
Kuukki, pesimä: 60-100

352. Murhisalo-Juortanansalo-Malahvia, Suomussalmi, Kuhmo

Pinta-ala (ha): 20633
Suojelutilanne: luonnonsuojelualue, Natura-alue, soidensuojeluohjelma, vanhojen metsien suojeluohjelma. Alue suojeltu: suurelta osin (61-90 %)
IBA-status: Alue sisältää IBAn 026 Juortanansalo
Yleiskuvaus: Laaja, jokseenkin yhtenäinen erikokoisten vanhan metsän alueiden kokonaisuus rajan pinnassa Kuhmon itäosassa.
Koordinaatti: 71769, 36412
Kaakkuri, pesimä: 3
Joutsen, pesimä: 6-8
Pohjantikka, pesimä: 50-100
Sinipyrstö, pesimä: 2
Pikkusieppo, pesimä: 3-5
Lapintiaainen, pesimä: 21-50
Kuukki, pesimä: 100-200

353. Kainuun-Kuusamon rajaseudun aarnialueet, Suomussalmi, Kuusamo

Pinta-ala (ha): 22393
Suojelutilanne: luonnonsuojelualue, Natura-alue, rantojensuojeluohjelma, soidensuojeluohjelma, vanhojen metsien suojeluohjelma. Alue suojeltu: lähes kokonaan (91-99 %)
IBA-status: Alue sisältää osan IBAs-ta 031 Närängänvaara-Virmajoki-Romevaara
Yleiskuvaus: Useiden lähekkäisten, laajojen, suhteellisen luonnontilaisten metsä- ja suoalueiden kokonaisuus Kainuun ja Kuusamon rajaseudulla.
Koordinaatti: 72643, 36167
Metso, pesimä: 101-500
Pohjantikka, pesimä: 51-100
Pikkusieppo, pesimä: 5-20
Lapintiaainen, pesimä: 51-100
Kuukki, pesimä: 51-100

354. Ruuska-Metsäkylä, Suomussalmi, Taivalkoski

Pinta-ala (ha): 6320
Suojelutilanne: luonnonsuojelualue, Natura-alue, soidensuojeluohjelma, vanhojen metsien suojeluohjelma. Alue suojeltu: lähes kokonaan (91-99 %)
Yleiskuvaus: Laaja, yhtenäinen metsäalue Kainuun ja Pohjois-Pohjanmaan rajalla.
Koordinaatti: 72432, 35754
Kuukki, pesimä: 80-150

355. Kuhmon-Hyrnsalmen rajaseudun suot, Kuhmo, Hyrnsalmi, Suomussalmi

Pinta-ala (ha): 7280
Suojelutilanne: luonnonsuojelualue, Natura-alue, soidensuojeluohjelma, vanhojen metsien suojeluohjelma. Alue suojeltu: lähes kokonaan (91-99 %)
Yleiskuvaus: Laaja pienten ja keskikokoisten avosoiden kokonaisuus Kuhmon ja Hyrnsalmen rajaseudulla.
Koordinaatti: 71558, 36131
Joutsen, pesimä: 5-7

356. Kainuun vaarajakson metsät, Puolanka, Hyrnsalmi, Risti järvi, Pudasjärvi

Pinta-ala (ha): 13815
Suojelutilanne: harjutusuojeluohjelma, luonnonpuisto, luonnonsuojelualue, Natura-alue, soidensuojeluohjelma, vanhojen metsien suojeluohjelma. Alue suojeltu: lähes kokonaan (91-99 %)
Yleiskuvaus: Varsin yhtenäinen, ympäröivästä seudusta erottuva, monin osin luonnontilaisista, havupuuvaltaisista metsistä koostuva vaarajono Kainuun luoteisosassa, laajan Pohjois-Pohjanmaan suoalangan itäreunalla.
Koordinaatti: 72016, 35424
Pohjantikka, pesimä: 51-100
Sinipyrstö, pesimä: 3-5
Pikkusieppo, pesimä: 3-7
Kuukki, pesimä: 80-120

357. Sotkamon vaarajakson metsät, Sotkamo

Pinta-ala (ha): 3194
Suojelutilanne: luonnonsuojelualue, Natura-alue, vanhojen metsien suojeluohjelma. Alue suojeltu: pieneltä osin (11-40 %)
Yleiskuvaus: Laajan, pohjois-eteläsuuntaisen vaarajakson linnustollisesti arvokkaimpien lakimetsien

sien ja rehevien rinnekuusikoiden muodostama kokonaisuus Sotkamon eteläosassa.
Koordinaatti: 70934, 35568
Sinipyrstö, pesimä: 4-12

358. Jauhovaara, Kuhmo

Pinta-ala (ha): 228
Suojelutilanne: - Alue suojeltu: ei lainkaan (0%)
Yleiskuvaus: Vanhaa metsää kasvava vaara Kuhlmon lounaisosassa.
Koordinaatti: 71066, 36083
Sinipyrstö, pesimä: 0-1

Kemi-Tornio

359. Simon sisäsaaristo, Simo

Pinta-ala (ha): 573
Suojelutilanne: Natura-alue. Alue suojeltu: pieneltä osin (11-40%)
Yleiskuvaus: Lehtimetsäisiä saaria, luotoja, lieterantoja, ruovikoita ja matalikkoja Simon edustalla.
Koordinaatti: 72807, 34083
Joutsen, syksy: 201-500
Jänkäsirriäinen, kevät: 101-200
Liro, kevät: 501-1000
Liro, syksy: 501-1000

360. Kemin saaret, Kemi, Tornio

Pinta-ala (ha): 2943
Suojelutilanne: luonnonsuojelualue, Natura-alue. Alue suojeltu: pieneltä osin (11-40%)
Yleiskuvaus: Laajahko, monipuolinen sisäsaaristoalue Kemin edustalla.
Koordinaatti: 72960, 33845
Joutsen, syksy: 201-500
Lapinsirri, pesimä: 6-10

361. Tornionjoen suisto, Tornio

Pinta-ala (ha): 526
Suojelutilanne: lintuvesiensuojeluohjelma, Natura-alue. Alue suojeltu: suurelta osin (61-90%)
IBA-status: Alue on sama kuin IBA 023 Tornionjoen suisto (Pajukari-Oxö-Koivuluodonjuova)
Yleiskuvaus: Lukemattomia kareja, saaria, maannousemarantaa, laajoja kaislikkoita ja maatumaita lasku-uomia Tornion edustalla.
Koordinaatti: 73046, 33736
Mustalintu, syksy: 500-2000
Isokoskelo, kevät: 1001-2000
Liro, kevät: 500-1000

362. Martimoaapa-Lumiaapa-Penikat, Simo, Keminmaa

Pinta-ala (ha): 12628
Suojelutilanne: luonnonsuojelualue, Natura-alue, soidensuojeluohjelma. Alue suojeltu: kokonaan (100%)
IBA-status: Alue on sama kuin IBA 021 Martimoaapa-Lumiaapa-Penikat
Yleiskuvaus: Kuuden ison rimpisuon muodostama upea, hienojen vanhan metsän alueiden pilkkoma suokokonaisuus Simon sisäosissa.
Koordinaatti: 73067, 34148
Kaakkuri, pesimä: 14-17
Joutsen, pesimä: 3-5
Metsähänhi, pesimä: 30-40
Uivelo, pesimä: 2-4
Uhanalainen laji, pesimä: 2
Jänkäsirriäinen, pesimä: 80-120
Suokukko, pesimä: 200-300
Jänkäkärppä, pesimä: 20-30

363. Karunginjärvi, Tornio

Pinta-ala (ha): 660
Suojelutilanne: - Alue suojeltu: ei lainkaan (0%)
IBA-status: Alue on sama kuin IBA 019 Karunginjärvi
Yleiskuvaus: Tornionjoen 1 km leveä suvanto, jossa on viisi pääosin rehevää, ajoittain tulvan alle jäävää saarta.
Koordinaatti: 73297, 33648
Joutsen, syksy: 1000-1300
Metsähänhi, syksy: 2000-300
Haapana, syksy: 2000-3000
Isokoskelo, syksy: 500-3000
Kurki, syksy: 150-600

364. Runkaus-Saariaapa-Tainijärvet, Simo, Tervola, Ranua

Pinta-ala (ha): 13904
Suojelutilanne: luonnonpuisto, luonnonsuojelualue, Natura-alue, soidensuojeluohjelma, vanhojen metsien suojeluohjelma. Alue suojeltu: suurelta osin (61-90%)
IBA-status: Alue on sama kuin IBA 018 Runkaus-Saariaapa-Tainijärvet
Yleiskuvaus: Monipuolinen, iäkkäiden metsien ja pienvesien rikkomaa, kuuden laajan avosuon kokonaisuus Lapin läänin eteläosassa.
Koordinaatti: 73313, 34410
Joutsen, pesimä: 6-10
Metsähänhi, pesimä: 21-50
Metsähänhi, syksy: 201-500
Mustalintu, pesimä: 15-25
Pilkksiipi, kevät: 21-50
Uivelo, pesimä: 6-10
Uhanalainen laji, pesimä: 2

365. Pisavaara, Tervola

Pinta-ala (ha): 4891
Suojelutilanne: luonnonpuisto, Natura-alue. Alue suojeltu: kokonaan (100%)
Yleiskuvaus: Erikoinen, luonteeltaan erämainen, laajojen rakkakivikkojen ja louhikkojen, luonnontilaisten havupuuvaitaisten rinne- ja lakimetsien sekä metsiä halkovien purojen hallitsema, korkea vaara Tervolan ja Rovaniemen maalaiskunnan rajalla.
Koordinaatti: 73554, 34146
Sinipyrstö, pesimä: 0-1

366. Hurujärvi-Korttojärvi-Iso Mustajärvi, Tornio

Pinta-ala (ha): 398
Suojelutilanne: lintuvesiensuojeluohjelma, Natura-alue. Alue suojeltu: kokonaan (100%)
Yleiskuvaus: Pienehköjä, voimakkaasti umpeenkasvaneita, aikoinaan laskettuja järviä Tornion pohjoisosassa.
Koordinaatti: 73400, 33700
Uivelo, pesimä: 3

367. Suuripää-Joutsijärvi, Tervola, Keminmaa

Pinta-ala (ha): 4355
Suojelutilanne: lehtojensuojeluohjelma, lintuvesiensuojeluohjelma, Natura-alue, soidensuojeluohjelma. Alue suojeltu: lähes kokonaan (91-99%)
Yleiskuvaus: Moni-ilmeinen, kolmen avovesirimpialueen hallitseman, ison aapasuon sekä useiden pienten, rehevien järvien kokonaisuus Tervolan eteläosassa.

Koordinaatti: 73200, 34000
Metsähänhi, pesimä: 10-20
Uivelo, pesimä: 3-5

368. Oravaisensaari, Tornio

Pinta-ala (ha): 154
Suojelutilanne: luonnonsuojelualue. Alue suojeltu: hyvin pieneltä osin (1-10%)
Yleiskuvaus: Laajahko jokisuovanto Torniojoen alajuoksulla.
Koordinaatti: 73142, 33694
Joutsen, syksy: 400-650
Harmaalokki, syksy: 500-3000

369. Simon-Kuivaniemen suokeskittymä, Simo, Kuivaniemi, Pudasjärvi

Pinta-ala (ha): 11091
Suojelutilanne: luonnonsuojelualue, Natura-alue, soidensuojeluohjelma, vanhojen metsien suojeluohjelma. Alue suojeltu: suurelta osin (61-90%)
IBA-status: Alue sisältää IBAn 020 Veittiaapa-Ristiaapa
Yleiskuvaus: Laaja lukuisten keskikokoisten ja pienten aapasoiden keskittymä Simon-Kuivaniemen alueella.
Koordinaatti: 72956, 34356
Joutsen, pesimä: 5-10
Metsähänhi, pesimä: 30-50
Uivelo, pesimä: 5-10
Uhanalainen laji, pesimä: 5-7
Jänkäsirriäinen, pesimä: 101-200
Suokukko, pesimä: 201-500
Jänkäkärppä, pesimä: 21-50

370. Kuivasjärvi, Simo

Pinta-ala (ha): 105
Suojelutilanne: lintuvesiensuojeluohjelma, Natura-alue. Alue suojeltu: kokonaan (100%)
Yleiskuvaus: Soiden ympäröimä, suhteellisen karu Kuivasjoen latvajärvi Simon itäosassa.
Koordinaatti: 73236, 34263
Mustalintu, pesimä: 3
Pilkksiipi, pesimä: 10

371. Kuivanuoro, Kemi

Pinta-ala (ha): 51
Suojelutilanne: - Alue suojeltu: ei lainkaan (0%)
Yleiskuvaus: Pieni matalikkoalue Kemijoen suulla.
Koordinaatti: 72978, 33841
Joutsen, syksy: 150-250

372. Raumonjärven pellot, Tornio

Pinta-ala (ha): 389
Suojelutilanne: - Alue suojeltu: ei lainkaan (0%)
Yleiskuvaus: Suhteellisen laaja, melko yhtenäinen peltoalue Tornion kaupungin tuntumassa.
Koordinaatti: 73106, 33767
Metsähänhi, kevät: 300-400
Kurki, kevät: 200-300

373. Lämsänkari, Kemi

Pinta-ala (ha): 32
Suojelutilanne: - Alue suojeltu: ei lainkaan (0%)
Yleiskuvaus: Pieni matalikkoalue Kemin edustalla.
Koordinaatti: 72931, 33898
Pikkulokki, kevät: 300-500

374. Kaupunginlahti, Tornio

Pinta-ala (ha): 80
Suojelutilanne: luonnonsuojelualue. Alue suojeltu: pieneltä osin (11-40%)
Yleiskuvaus: Pieni, rehevä kosteikko Tornion kaupungin sisällä.

Koordinaatti: 73097, 33689
Pikkulokki, kevät: 200-550

Lappi

375. Lappalaisjärvi, Sodankylä

Pinta-ala (ha): 71
Suojelutilanne: lintuvesiensuojeluohjelma, Natura-alue. Alue suojeltu: kokonaan (100%)
Yleiskuvaus: Pieni, keskiravinteinen Raudanjoen sivuhaaran latvajärvi Sodankylän eteläosassa.
Koordinaatti: 74562, 34691
Mustalintu, pesimä: 3

376. Kuoskunjärvi, Savukoski

Pinta-ala (ha): 77
Suojelutilanne: lintuvesiensuojeluohjelma, Natura-alue. Alue suojeltu: kokonaan (100%)
Yleiskuvaus: Pieni, runsaskasvustoinen, alavaranainen lintujärvi Tenniojoen tuntumassa Savukosken länsiosassa.
Koordinaatti: 74611, 35566
Mustalintu, pesimä: 3

377. Meltosjärvet, Ylitornio

Pinta-ala (ha): 458
Suojelutilanne: lintuvesiensuojeluohjelma, Natura-alue. Alue suojeltu: kokonaan (100%)
Yleiskuvaus: Keskkikokoisia, hyvin matalia, runsaskasvustoisia Miekkojärveen laskevan pienen joen läpivirtausjärviä Ylitornion itäosassa.
Koordinaatti: 73834, 33953
Uivelo, pesimä: 3

378. Pellojärvi, Pello

Pinta-ala (ha): 630
Suojelutilanne: lintuvesiensuojeluohjelma, Natura-alue. Alue suojeltu: kokonaan (100%)
Yleiskuvaus: Pellon kirkonkylän kupeessa sijaitseva, rehevä, matala lintujärvi, jonka rannoilla on pakettipeltoja, laajoja saraikkoja, pensakkoja, rämeitä sekä erityyppisiä

metsiä.
Koordinaatti: 74097, 33687
Joutsen, syksy: 394

379. Pulmankijärvi, Utsjoki

Pinta-ala (ha): 1631
Suojelutilanne: harjijensuojeluohjelma, lehtojensuojeluohjelma, luonnonsuojelualue, Natura-alue, rantojensuojeluohjelma. Alue suojeltu: kokonaan (100%)
Yleiskuvaus: Suurehkon, kirkasvetisen, paikoin kallioptahtarantaisen, murroslaaksoon muodostuneen järven sekä siihen laskevan, joen ja muutamien tunturilampien kokonaisuus
Suomen pohjoisimmassa nurkassa.
Koordinaatti: 77656, 35392
Punakuiri, pesimä: 1-5

380. Piessuo-Luomusjoki, Utsjoki

Pinta-ala (ha): 2984
Suojelutilanne: harjijensuojeluohjelma, luonnonsuojelualue, Natura-alue, soidensuojeluohjelma. Alue suojeltu: kokonaan (100%)
Yleiskuvaus: Pienehkö, rimmikköinen Ylä-lapin suoalue Kevon luonnonpuiston lounaispuolella.
Koordinaatti: 77040, 34660
Punakuiri, pesimä: 1-5

381. Aatsinki-Onkamo, Salla

Pinta-ala (ha): 9746

- Suojelutilanne: Natura-alue, soiden-
suojeluohjelma, vanhojen metsien
suojeluohjelma. Alue suojeltu:
kokonaan (100%)
- Yleiskuvaus: Laaja, korkea, iäkkäiden,
pääosin kuusivaltaisten metsien
hallitsema vaara-alue itärajan
pinnassa Sallassa.
- Koordinaatti: 74180, 35855
- Sinipyrstö, pesimä: 0-1 torstai, ke-
säkuu 07, 2001 Page 722 of 830
- 382. Tsarmitunturin erämaa, Inari**
- Pinta-ala (ha): 16800
- Suojelutilanne: erämaa-alue, Natura-
alue. Alue suojeltu: kokonaan
(100%)
- Yleiskuvaus: Pienehkö, matalien
tuntureiden, laajojen kuusimetsien
ja lukuisten pikkujärvien
sekä niiden välisten purojen hallitsema
erämaa-alue itärajan pinnan-
puolella.
- Koordinaatti: 76217, 35585
- Kuukki, pesimä: 100-300
- 383. Joutsenaapa-Kaita-aapa, Salla, Savukoski**
- Pinta-ala (ha): 10318
- Suojelutilanne: luonnonsuojelualue,
Natura-alue, soidensuojeluohjelma.
Alue suojeltu: kokonaan
(100%)
- IBA-status: Alue on sama kuin IBA
013 Joutsenaapa-Kaita-aapa
- Yleiskuvaus: Laaja, yhtenäinen,
kaakko-luodesuuntainen, lukuisten
jokien halkoma aapasuoalue
itärajan tuntumassa Keski-Lapissa.
- Koordinaatti: 74419, 35750
- Jänkäkurppa, pesimä: 10-50
- 384. Varpusuo-Saarisuo, Ranua**
- Pinta-ala (ha): 785
- Suojelutilanne: luonnonsuojelualue,
Natura-alue, soidensuojeluohjelma.
Alue suojeltu: kokonaan
(100%)
- Yleiskuvaus: Keskikokoinen, yhtenäinen,
useiden jokien ja metsäsaarekkeiden
halkoma aapasuoalue Ranuan
itäosassa.
- Koordinaatti: 73094, 35048
- Uhanalainen laji, pesimä: 1-2
- 385. Ivalojoen suisto, Inari**
- Pinta-ala (ha): 1149
- Suojelutilanne: Natura-alue, soiden-
suojeluohjelma. Alue suojeltu:
kokonaan (100%)
- Yleiskuvaus: Ivalojoen laaja, useiksi
sivuhaaroiksi jakautunut, osittain
umpeenmaatumassa oleva suisto,
jossa on kooltaan vaihtelevia saaria,
luhta- ja tulvaniittyjä sekä
tulvanevoja.
- Koordinaatti: 76290, 35260
- Uivelo, pesimä: 8
- 386. Kevo, Utsjoki**
- Pinta-ala (ha): 71406
- Suojelutilanne: erämaa-alue, luonnon-
puisto, Natura-alue. Alue suojeltu:
kokonaan (100%)
- IBA-status: Alue on sama kuin IBA
010 Kevo
- Yleiskuvaus: Kymmeniä kilometrejä
pitkä Kevojoen rotkolaakso
ympäröivine laajoine tunturikoivikkoineen
aivan maamme pohjoiskolkassa.
- Koordinaatti: 77245, 34877
- Pilkkasiipi, pesimä: 5-10
- Lapinsirri, pesimä: 50-200
- Punakuiri, pesimä: 10-20
- Pikkukuovi, pesimä: 50-200
- Mustaviklo, pesimä: 20-50
- Liro, pesimä: 500-2000
- Koskikara, pesimä: 10-20
- 387. Maltion tunturit, Savukoski, Salla**
- Pinta-ala (ha): 29574
- Suojelutilanne: luonnonpuisto, Natura-
alue, vanhojen metsien suojeluohjelma.
Alue suojeltu: suurelta osin
(61-90 %)
- IBA-status: Alue on sama kuin IBA
008 Maltion tunturit, mutta rajausta
on hieman laajennettu
- Yleiskuvaus: Kolmen tunturin laaja,
yhtenäinen, luonnotaan moni-ilmeinen
kokonaisuus Keski-Lapin itäosassa.
- Koordinaatti: 74825, 35810
- Joutsen, pesimä: 6-10
- Mustaviklo, pesimä: 20-60
- Pohjantikka, pesimä: 50-200
- Kuukki, pesimä: 100-400
- 388. Värrö-Tuntsa, Salla, Savukoski**
- Pinta-ala (ha): 33547
- Suojelutilanne: erämaa-alue, luonnon-
puisto, Natura-alue. Alue suojeltu:
kokonaan (100%)
- IBA-status: Alue on sama kuin IBA
007 Värrö-Tuntsa
- Yleiskuvaus: Kahden tunturialueen
laaja, metsävaltainen, jyrkkien
rotkolaaksojen halkoma, erämaan
kokonaisuus keskisessä Itä-Lapissa.
- Koordinaatti: 75142, 36082
- Joutsen, pesimä: 10-20
- Keräkurmitsa, pesimä: 20-80
- Sinipyrstö, pesimä: 0-3
- Kuukki, pesimä: 200-400
- 389. Pallas-Ylläksen tunturialueet, Enontekiö, Kittilä, Muonio, Kolari**
- Pinta-ala (ha): 89275
- Suojelutilanne: kansallispuisto, Natura-
alue, soidensuojeluohjelma, vanhojen
metsien suojeluohjelma. Alue suojeltu:
kokonaan (100%)
- IBA-status: Alue on sama kuin IBA
006 Pallas-Ylläksen tunturialueet,
mutta rajausta on hieman laajennettu
- Yleiskuvaus: Hyvin laaja, etelä-
pohjoissuuntainen, erityyppisten
metsien ja pienten soiden reunus-
tamien tunturien rivistö Suomen
luoteiskulmassa.
- Koordinaatti: 75438, 33801
- Uhanalainen laji, pesimä: 1-5
- Metso, pesimä: 200
- Keräkurmitsa, pesimä: 50-100
- Heinäkurppa, pesimä: 1-5
- Punakuiri, pesimä: 1-10
- Pikkukuovi, pesimä: 100
- Koskikara, pesimä: 10-50
- Sinipyrstö, pesimä: 0-2
- Lapintiaainen, pesimä: 500
- Kuukki, pesimä: 300
- Taviokuurna, pesimä: 200
- 390. Haikara-aapa-Vitsikko-aapa, Kemijärvi, Pelkosenniemi**
- Pinta-ala (ha): 2229
- Suojelutilanne: luonnonsuojelualue,
Natura-alue, soidensuojeluohjelma.
Alue suojeltu: lähes kokonaan
(91-99 %)
- Yleiskuvaus: Monipuolinen, varsin
laaja, metsäsaarekkeiden kirjoma
erityyppisten soiden kokonaisuus
Kemijärven ja Pelkosennien
- men rajaseudulla.
- Koordinaatti: 74305, 34961
- Jänkäsirriäinen, pesimä: 50-70
- 391. Tynnyriaapa, Kemijärvi**
- Pinta-ala (ha): 724
- Suojelutilanne: Natura-alue, soiden-
suojeluohjelma. Alue suojeltu: lähes
kokonaan (91-99 %)
- Yleiskuvaus: Kolmesta erillisestä
osasta muodostuva, pienehkö
suoalue Kemijärven kaupungin
pohjoispuolella.
- Koordinaatti: 74095, 35330
- Pilkkasiipi, pesimä: 4-6
- Uivelo, pesimä: 2-4
- 392. Portimojärvi, Ylitornio**
- Pinta-ala (ha): 630
- Suojelutilanne: -. Alue suojeltu: ei
lainkaan (0%)
- Yleiskuvaus: Tengeliöjoen järvi-
mäinen laajentuma Ylitornion
kirkonkylän koillispuolella.
- Koordinaatti: 73678, 33620
- Uivelo, pesimä: 3
- 393. Teuravuoma-Kivijärven-
vuoma, Kolari**
- Pinta-ala (ha): 5788
- Suojelutilanne: luonnonsuojelualue,
Natura-alue, soidensuojeluohjelma.
Alue suojeltu: kokonaan
(100%)
- Yleiskuvaus: Laaja, yhtenäinen,
monipuolinen, metsäsaarekkeiden
ja lampien kirjoma aapasuo-
yhdistymä Kolarin kirkonkylän
tuntumassa.
- Koordinaatti: 74751, 33748
- Uhanalainen laji, pesimä: 1-5
- 394. Simojärvi, Ranua**
- Pinta-ala (ha): 10891
- Suojelutilanne: Natura-alue, rantojen-
suojeluohjelma. Alue suojeltu:
suurelta osin (61-90 %)
- Yleiskuvaus: Suuri, karu, soiden ja
kitukasvuisten, mäntyvaltaisten
metsien ympäröimä erämaajärvi
keskisessä Etelä-Lapissa.
- Koordinaatti: 73337, 35095
- Joutsen, pesimä: 6-10
- Uivelo, pesimä: 6-10
- 395. Kemijärven pohjoisosa, Kemijärvi**
- Pinta-ala (ha): 3592
- Suojelutilanne: -. Alue suojeltu: ei
lainkaan (0%)
- Yleiskuvaus: Kemijärven kaupungin
vieressä sijaitsevan suuren,
säännöstellyn järven pohjoinen
osa, jossa laajoja lietteitä ja re-
hevähköjä lahdelmia.
- Koordinaatti: 74030, 35200
- Rajaustarkkuus:
- Joutsen, syksy: 500-1100
- Mustaviklo, kevät: 50-150
- Liro, kevät: 500-2000
- 396. Pää-Älly-Kätkyvaara, Posio, Kuusamo**
- Pinta-ala (ha): 2583
- Suojelutilanne: Natura-alue, vanhojen
metsien suojeluohjelma. Alue suojeltu:
kokonaan (100%)
- Yleiskuvaus: Kaksi lähekkäistä,
laajaa, havumetsävaltaista vaara-
aluetta Posion ja Kuusamon rajaseudulla.
- Koordinaatti: 73746, 35741
- Rajaustarkkuus:
- Sinipyrstö, pesimä: 0-1
- 397. Kettujoki-Vaskojoki, Inari**
- Pinta-ala (ha): 981
- Suojelutilanne: luonnonsuojelualue,
lintuvesiensuojeluohjelma, Natura-
alue, soidensuojeluohjelma. Alue suojeltu:
lähes kokonaan (91-99 %)
- Yleiskuvaus: Paaterin ja Muddusjärven
välisen Kettujoen ja siihen
liittyvien suoalueiden sekä
Vaskojoen alosan suistoalueen
kokonaisuus Inarijärven länsipuolella.
- Koordinaatti: 76462, 34884
- Uivelo, pesimä: 4
- 398. Mellakosken itäpuoliset suot, Ylitornio, Tervola, Rovaniemi mlk**
- Pinta-ala (ha): 17444
- Suojelutilanne: luonnonsuojelualue,
Natura-alue, soidensuojeluohjelma,
vanhojen metsien suojeluohjelma.
Alue suojeltu: lähes kokonaan
(91-99 %)
- IBA-status: Alue sisältää IBAn 022
Kiltsiaapa-Ristivuoma
- Yleiskuvaus: Laaja, jokseenkin yhtenäinen
isojen aapojen keskittymä Kemi-Tornion
ja Lapin rajaseudulla.
- Koordinaatti: 73669, 34037
- Uhanalainen laji, pesimä: 2-5
- Jänkäsirriäinen, pesimä: 70-150
- Mustaviklo, pesimä: 21-50
- Liro, pesimä: 800-1500
- 399. Korouoma-Jäniskaira-Soppana, Posio**
- Pinta-ala (ha): 10636
- Suojelutilanne: harjijensuojeluohjelma,
lehtojensuojeluohjelma, luonnonsuojelualue,
Natura-alue, soidensuojeluohjelma,
vanhojen metsien suojeluohjelma.
Alue suojeltu: kokonaan (100%)
- Yleiskuvaus: Kolmen vierekkäisen,
laajahkon kairan kokonaisuus
Etelä-Lapissa.
- Koordinaatti: 73344, 35286
- Sinipyrstö, pesimä: 0-1
- 400. Luosto-Pyhätunturi, Sodankylä, Pelkosenniemi, Kemijärvi**
- Pinta-ala (ha): 12330
- Suojelutilanne: kansallispuisto, Natura-
alue, soidensuojeluohjelma, vanhojen
metsien suojeluohjelma. Alue suojeltu:
kokonaan (100%)
- IBA-status: Alue sisältää IBAn 011
Luosto
- Yleiskuvaus: Laaja, iäkkäiden havumetsien
ja erityyppisten soiden hallitsema
tunturikokonaisuus Etelä-Lapissa.
- Koordinaatti: 74416, 34993
- Sinipyrstö, pesimä: 0-2
- 401. Luiron-Kittisen-Kemijoen haaran suot, Pelkosenniemi, Savukoski, Salla, Kemijärvi**
- Pinta-ala (ha): 54195
- Suojelutilanne: harjijensuojeluohjelma,
lehtojensuojeluohjelma, luonnonsuojelualue,
Natura-alue, soidensuojeluohjelma. Alue
suojeltu: pieneltä osin (11-40 %)
- IBA-status: Alue sisältää IBAt 014
Lämsänaapa-Sakkala-aapa ja 017
Kemihaaran suot ja metsät (Vuotos)
- Yleiskuvaus: Mittava, selkeästi ympäröivästä
tunturiseudusta erotettava, runsas-
metsäinen aapasuoallas kolmen suuren
soiden yhtymäkohdassa.
- Koordinaatti: 74498, 35294
- Joutsen, pesimä: 30-50
- Metsähänhi, pesimä: 70-120

Metsähanhi, syksy: 300
Pilkksiipi, kevät: 35
Pilkksiipi, pesimä: 20-30
Pilkksiipi, syksy: 70
Uivelo, kevät: 140
Uivelo, pesimä: 70-100
Uhanalainen laji, pesimä: 5-7
Metso, pesimä: 501-1000
Kurki, kevät: 200
Kurki, syksy: 150
Jänkäsirriäinen, kevät: 150
Jänkäsirriäinen, pesimä: 100-150
Suokukko, kevät: 1500
Suokukko, pesimä: 300-500
Jänkäkurrpa, pesimä: 80-120
Mustaviklo, kevät: 150
Mustaviklo, pesimä: 100-150
Mustaviklo, syksy: 100
Liro, pesimä: 2000-3000
Pikkukukka, pesimä: 15-25
Pohjantikka, pesimä: 70-150
Lapintiaainen, pesimä: 500-1000
Kuukkel, pesimä: 150-250

402. Kittilän suot, Kittilä, Sodankylä

Pinta-ala (ha): 30865
Suojelutilanne: luonnonsuojelualue, lintuvesiensuojeluohjelma, Natura-alue, soidensuojeluohjelma, vanhojen metsien suojeluohjelma. Alue suojeltu: suurelta osin (61-90 %)
IBA-status: Alue sisältää IBAn 009 Kittilän kaakkoisosan suot
Yleiskuvaus: Hyvin laaja, tunturiylänköjen reunustama aapasuokeskittymä Länsi-Lapissa.
Koordinaatti: 74894, 34364
Joutsen, pesimä: 3-10
Uhanalainen laji, pesimä: 10-15
Jänkäsirriäinen, pesimä: 70-150
Mustaviklo, pesimä: 51-100

403. Riisitunturi-Karitunturi, Posio

Pinta-ala (ha): 12915
Suojelutilanne: kansallispuisto, Natura-alue, soidensuojeluohjelma, vanhojen metsien suojeluohjelma. Alue suojeltu: lähes kokonaan (91-99 %)
IBA-status: Alue sisältää IBAn 012 Riisitunturi
Yleiskuvaus: Kaksi toisissaan kiinni olevaa tunturi-metsäaluetta Etelä-Lapissa.
Koordinaatti: 73467, 35643
Kuukkel, pesimä: 70-120
Taviokuurna, pesimä: 40-80

404. Pomokairan-Koitelaiskairan alue, Sodankylä, Kittilä

Pinta-ala (ha): 157020
Suojelutilanne: kansallis- ja luonnopuistojen kehittämissuojeluohjelma, luonnonsuojelualue, Natura-alue, soidensuojeluohjelma, vanhojen metsien suojeluohjelma. Alue suojeltu: lähes kokonaan (91-99 %)
IBA-status: Alue on sama kuin IBAn 005 Pomokaira-Koitelaiskaira (920146), mutta rajausta on hie-man laajennettu
Yleiskuvaus: Erittäin laaja, yhtenäisen, pääosin isojen aapasoiden muodostama alue Porttipahdan tekoaltaan eteläpuolella Lapin sydämessä.
Koordinaatti: 75405, 34695
Joutsen, pesimä: 11-50
Uivelo, pesimä: 11-50
Uhanalainen laji, pesimä: 7-12
Metso, pesimä: 500-1500
Jänkäsirriäinen, pesimä: 400-1000

Suokukko, pesimä: 400-1000
Jänkäkurrpa, pesimä: 50-150
Pikkukuoivi, pesimä: 100-300
Liro, pesimä: 2000-5000
Mustaviklo, pesimä: 100-300
Pohjantikka, pesimä: 70-200
Lapintiaainen, pesimä: 500-1500
Kuukkel, pesimä: 300-1000
Taviokuurna, pesimä: 100-300

405. Saariselän-Koilliskairan alue, Sodankylä, Savukoski, Inari

Pinta-ala (ha): 313037
Suojelutilanne: erämaa-alue, kansallispuisto, luonnopuisto, luonnonsuojelualue, Natura-alue, soidensuojeluohjelma. Alue suojeltu: kokonaan (100%)
IBA-status: Alue on sama kuin IBAn 004 Saariselän-Koilliskairan alue (920147), mutta rajausta on hie-man laajennettu
Yleiskuvaus: Erittäin laaja, yhtenäisen, erikokoisten tunturien, metsien ja soiden muodostama erämaakokonaisuus Suomen koillisosassa.
Koordinaatti: 75657, 35483
Joutsen, pesimä: 11-50
Uivelo, pesimä: 10-30
Uhanalainen laji, pesimä: 6-10
Metso, pesimä: 500-2000
Keräkurmitsa, pesimä: 50-200
Lapinsirri, pesimä: 100-300
Jänkäsirriäinen, pesimä: 300-1000
Suokukko, pesimä: 300-1000
Jänkäkurrpa, pesimä: 100-300
Punakuiri, pesimä: 11-50
Pikkukuoivi, pesimä: 500-2000
Mustaviklo, pesimä: 50-200
Valkoviklo, pesimä: 201-500
Liro, pesimä: 2000-5000
Pohjantikka, pesimä: 300-1000
Koskikara, pesimä: 20-50
Lapintiaainen, pesimä: 1000-5000
Kuukkel, pesimä: 500-2000
Taviokuurna, pesimä: 500-2000

406. Lemmenjoen alue, Inari, Kittilä, Enontekiö

Pinta-ala (ha): 685150
Suojelutilanne: erämaa-alue, harjunsuojeluohjelma, kansallispuisto, luonnonsuojelualue, Natura-alue, soidensuojeluohjelma. Alue suojeltu: kokonaan (100%)
IBA-status: Alue sisältää IBAn 003 Lemmenjoki-Hammas-tunturi-Pulju ja 015 Pöyrisvuoman soidensuojelualue
Yleiskuvaus: Erittäin laaja, pohjoisen, laajojen tunturialueiden, metsien ja soiden muodostama erämaa-alue suomineidon olkapäällä pohjoisimmassa Lapissa.
Koordinaatti: 76071, 34408
Kaakkuri, pesimä: 21-50
Joutsen, pesimä: 60-100
Metsähanhi, pesimä: 60-130
Kiljuhanhi, pesimä: 0-1
Lapasotka, pesimä: 10-20
Mustalintu, pesimä: 51-100
Pilkksiipi, pesimä: 21-50
Uivelo, pesimä: 11-50
Uhanalainen laji, pesimä: 6-15
Metso, pesimä: 500-2000
Keräkurmitsa, pesimä: 10-100
Lapinsirri, pesimä: 50-200
Jänkäsirriäinen, pesimä: 1000-3000
Suokukko, pesimä: 500-2000
Jänkäkurrpa, pesimä: 201-500
Punakuiri, pesimä: 35-100
Pikkukuoivi, pesimä: 1000-4000

Mustaviklo, pesimä: 500-2000
Valkoviklo, pesimä: 300-1000
Liro, pesimä: 7000-15000
Pikkutikka, pesimä: 11-50
Pohjantikka, pesimä: 300-1000
Koskikara, pesimä: 20-100
Lapintiaainen, pesimä: 1000-5000
Kuukkel, pesimä: 500-2000
Taviokuurna, pesimä: 500-2000

407. Lätäseno-Tarvantovaara, Enontekiö

Pinta-ala (ha): 110075
Suojelutilanne: erämaa-alue, harjunsuojeluohjelma, luonnonsuojelualue, Natura-alue, soidensuojeluohjelma. Alue suojeltu: kokonaan (100%)
IBA-status: Alue sisältää IBAn 001 Lätäsenon-Jietajoen suot
Yleiskuvaus: Laaja, erämainen, pääosin alava, suovaltainen alue Käsivarren tunturialueen itäpuolella.
Koordinaatti: 76220, 33226
Joutsen, pesimä: 11-50
Metsähanhi, pesimä: 11-50
Mustalintu, pesimä: 11-50
Uhanalainen laji, pesimä: 2-5
Jänkäsirriäinen, pesimä: 300-700
Punakuiri, pesimä: 11-50
Pikkukuoivi, pesimä: 50-200
Mustaviklo, pesimä: 100-400
Liro, pesimä: 1001-5000

408. Käsivarren tunturiylänkö, Enontekiö

Pinta-ala (ha): 253360
Suojelutilanne: erämaa-alue, harjunsuojeluohjelma, luonnopuisto, Natura-alue, rantojensuojeluohjelma, soidensuojeluohjelma. Alue suojeltu: lähes kokonaan (91-99 %)
IBA-status: Alue on sama kuin IBAn 002 Käsivarren tunturit (920149), mutta rajausta on hie-man laajennettu
Yleiskuvaus: Hyvin laaja, erämainen, jylhien tunturien alue suomineidon käsivareissa.
Koordinaatti: 76619, 32809
Kaakkuri, pesimä: 11-50
Kiljuhanhi, pesimä: 0-1
Lapasotka, pesimä: 30-50
Mustalintu, pesimä: 50
Uivelo, pesimä: 5-20
Uhanalainen laji, pesimä: 2
Keräkurmitsa, pesimä: 100-300
Lapinsirri, pesimä: 51-100
Merisirri, pesimä: 10
Suokukko, pesimä: 101-500
Punakuiri, pesimä: 1-5
Tunturikiuru, pesimä: 0-2
Koskikara, pesimä: 5-10
Sepelrastas, pesimä: 50-100

409. Kaldoaivin alue, Inari, Utsjoki

Pinta-ala (ha): 361506
Suojelutilanne: erämaa-alue, harjunsuojeluohjelma, luonnonsuojelualue, Natura-alue, soidensuojeluohjelma. Alue suojeltu: kokonaan (100%)
IBA-status: Alue sisältää IBAn 016 Sammutinjänkä-Vaijoenjänkä
Yleiskuvaus: Erittäin laaja, yhtenäisen, silmänkantamattomien, tundramaisten tunturiylänköjen ja laajojen suoalueiden hallitsema erämaa-alue Suomen koillis-kulmassa.
Koordinaatti: 77283, 35427
Kaakkuri, pesimä: 20-30
Joutsen, pesimä: 12

Metsähanhi, pesimä: 80
Kiljuhanhi, pesimä: 0-5
Lapasotka, pesimä: 10
Mustalintu, pesimä: 100-150
Pilkksiipi, pesimä: 100-150
Uivelo, pesimä: 20-30
Uhanalainen laji, pesimä: 0-3
Keräkurmitsa, pesimä: 40
Lapinsirri, pesimä: 200-300
Jänkäsirriäinen, pesimä: 50-100
Suokukko, pesimä: 500-1000
Jänkäkurrpa, pesimä: 100
Punakuiri, pesimä: 100-150
Pikkukuoivi, pesimä: 300-500
Mustaviklo, pesimä: 300-500
Valkoviklo, pesimä: 200-300
Liro, pesimä: 1000-1500
Pikkutikka, pesimä: 20
Koskikara, pesimä: 20
Lapintiaainen, pesimä: 500
Taviokuurna, pesimä: 100-150

410. Vätsärin erämaa, Inari

Pinta-ala (ha): 161052
Suojelutilanne: erämaa-alue, Natura-alue. Alue suojeltu: kokonaan (100%)
Yleiskuvaus: Hyvin laaja, yhtenäisen, karujen, suhteellisen alavien männiköiden, puuttoman, kivisen tunturiylängön ja lukuisten järvien ja virtaavien vesien muodostama erämaa
Inarijärven kaakkoispuolella.
Koordinaatti: 76875, 35635
Kaakkuri, pesimä: 15
Joutsen, pesimä: 5
Metsähanhi, pesimä: 50
Mustalintu, pesimä: 20
Pilkksiipi, pesimä: 5
Uivelo, pesimä: 50
Metso, pesimä: 500
Jänkäkurrpa, pesimä: 50
Punakuiri, pesimä: 30
Pikkukuoivi, pesimä: 300
Mustaviklo, pesimä: 200
Valkoviklo, pesimä: 400
Pohjantikka, pesimä: 50
Lapintiaainen, pesimä: 500
Kuukkel, pesimä: 300
Taviokuurna, pesimä: 200

411. Muotkatunturin erämaa, Inari, Utsjoki

Pinta-ala (ha): 156141
Suojelutilanne: erämaa-alue, Natura-alue, soidensuojeluohjelma. Alue suojeltu: kokonaan (100%)
Yleiskuvaus: Maisemallisesti edustava, laajojen, avointen tunturiylänköjen hallitsema, vähäjärvinen erämaa-alue läntisessä Inarin Lapissa.
Koordinaatti: 76735, 34756
Joutsen, pesimä: 5
Metsähanhi, pesimä: 50
Mustalintu, pesimä: 10
Pilkksiipi, pesimä: 20
Uivelo, pesimä: 5
Keräkurmitsa, pesimä: 50
Suokukko, pesimä: 300-500
Jänkäkurrpa, pesimä: 50
Punakuiri, pesimä: 15
Pikkukuoivi, pesimä: 100-300
Mustaviklo, pesimä: 200
Valkoviklo, pesimä: 200
Pikkutikka, pesimä: 10-20
Pohjantikka, pesimä: 50
Koskikara, pesimä: 10-20
Lapintiaainen, pesimä: 500
Taviokuurna, pesimä: 100-200

Tämä raportti esittelee Suomen tärkeät lintualueet -hankkeen (FINIBA) tulokset. BirdLife Internationalin IBA hankkeen kansallisena laajenuksena toteutetussa FINIBA-hankkeessa on kartoitettu Suomen tärkeimmät lintualueet. Tieteellisin kriteerein yli 2000 inventoidun alueen joukosta valikoitui 411 lajikohtaiset kriteerit ylittävää aluetta.

Hanke on toteutettu BirdLife Suomen ja Suomen ympäristökeskuksen yhteistyönä ja siihen on osallistunut yli 300 henkilöä. Hanke on ollut oiva osoitus hallinnon ja kansalaisjärjestöjen hedelmällisestä yhteistyöstä.

FINIBA-raportti antaa meille perustiedon siitä, missä sijaitsevat Suomen tärkeimmät lintualueet. Kartoituksen tulokset ovat hyödyllisiä mm. maankäytön suunnittelun apuna ja uusia suojelualueita mietittäessä.

BirdLife Suomi on 30 maassamme toimivan lintuyhdistyksen kattojärjestö. Järjestön tavoitteena on edistää lintuharrastusta ja -tutkimusta sekä lintujen elinympäristöjen ja luonnon monimuotoisuuden suojelua. BirdLife Suomi on maailmanlaajuisen, noin sadassa maassa toimivan ja yli 2,5 miljoonan henkilöjäsenen BirdLife International -järjestön jäsenjärjestö.

Suomen ympäristökeskus (SYKE) tutkii ja seuraa lajiston muutoksia ja lajien uhanalaisuutta. SYKE tekee myös luonnonsuojelualueisiin ja luontotyyppeihin liittyviä arviointoja sekä kehittää luonnonympäristöjen kunnostusmenetelmiä.

Yhteistyössä

Tilaukset:

BirdLife Suomi ry
PL 1285 (Annankatu 29 A)
00101 HELSINKI

Puh. (09) 4135 3300, fax. (09) 4135 3322, sähköposti: toimisto@birdlife.fi

ISBN 951-98457-4-7

Kuopio 2002